

EEN VERKLARING MET PRACTISCHE OPMERKINGEN VAN DE EERSTE BRIEF VAN DE APOSTEL PAULUS AAN DIE VAN CORINTHE.

Corinthe was een voornamelijk stad van Griekenland, in dat deel van het land, dat *Achaje* genoemd werd. Zij was gelegen op de *isthmus* (landtong) die de Peloponnesus met de rest van Griekenland verenigde, aan de zuidzijde; en had twee havens, dicht bij elkaar; de een aan het einde van de Corinthische Golf, genaamd Lechacum, niet ver van de stad, vanwaar de handel op Italië en verder westelijk gedreven werd; de andere aan het einde van de Sinus Saronicus, genaamd Cenchrea, op verdere afstand, voor de handel op Azië. Het is geen wonder, dat Corinthe door deze ligging een plaats van grote handel en weelde was; en als gevolg daarvan instaat was zich alle soorten overdaad te veroorloven; en evenmin wekt het bevreemding dat een stad, zo beroemd om haar welvaart en kunsten, berucht was om haar ondeugden.

De stad was voornamelijk berucht om hoerij, zelfs in die mate dat een Corinthische vrouw, de gewone naam was voor een lichtekooi; en "de Corinthische spelen" gelijk stond met hoereren, of overspelige neigingen koesteren. Toch mocht Paulus, door de zegen Gods op zijn arbeid, in deze lauwe stad een Christelijke Kerk stichten en opbouwen; voornamelijk onder de Heidenen, zoals zeer waarschijnlijk is wanneer men de geschiedenis daarvan, Hand. 18: 1-18, vergelijkt met sommige gedeelten van dezen brief, vooral Hfdst. 12: 2, waar de apostel zegt: "Gij weet, dat gij heidenen waart, tot de stomme afgoden heengetrokken, naardat gij geleid werdt." Doch het is toch niet onwaarschijnlijk dat verscheidene Joodse bekeerlingen zich bij hen gevoegd hebben, want ons wordt meegedeeld: "Chrispus, de overste van de synagoge, geloofde aan de Heere met geheel zijn huis", Hand. 18: 8.

Hij bleef in de stad omstreeks twee jaren, gelijk blijkt uit Hand. 18: 11, vergeleken met vers 18, en arbeidde met groten zegen, aangemoedigd door een Goddelijk visioen, waarin God hem verzekerde: "Ik heb veel volks in deze stad", Hand. 18: 9, 10. Hij was niet gewoon lang te toeven in een plaats, waar zijn zending niet aangenomen en met goed gevolg bekroond werd.

Enige tijd nadat hij hen verlaten had, schreef hij hen deze brief om te bewateren wat hij geplant had en sommige grote ongeregeldheden te herstellen, welke gedurende zijn afwezigheid toegelaten waren; gedeeltelijk door het gezag dat een valse leraar of valse leraars onder hen verkregen had, gedeeltelijk door de herleving van hun oude zeden en gewoonten, waarvan ze door de Christelijke beginselen, welke zij ontvangen hadden, niet grondig gezuiverd waren. En de verschillende gebreken, welke de apostel hun verwijt, tonen slechts al te duidelijk hoezeer hun weelde hen had geholpen om hun zeden te verderven. Hoogmoed, gierigheid, overdaad, vleselijke lust (het gewone gevolg van een zinnelijke en bedorven geest) werden alle gevoed en gebillijkt door uitwendige overvloed. En van al deze werd óf het gehele volk óf enkele personen door de apostel beschuldigd. Hun hoogmoed openbaarde zich in hun partijschappen en scheuringen, en de grote ongeregeldheden die ze begingen in de uitoefening van hun geestelijke gaven. En deze ondeugden werden niet alleen gevoed door hun weelderigheid, maar evenzeer door hun aannemen van Griekse leringen en wijsbegeerte.

Sommigen van de ouden verhalen ons, dat de stad vol was van redekunstenaars en wijsgeren. En deze mannen waren van nature ijdel, vol zelfverheffing, en geneigd om de duidelijke leer van het Evangelie te verachten, want deze gaf geen voedsel aan de

nieuwsgierigheid van een onderzoekende en twistzieke geest, en behaagde het oor niet met kunstige redeneringen en overvloed van schone woorden. Hun gierigheid bleek uit hun twisten en rechtsgedingen over het *mijn en dijn*, voor heidense rechters. Hun overdaad toonde zich in meer dan een opzicht: in hun kleding; in hun ongebondenheid zelfs aan de tafel des Heeren, waar de rijken, - die in dit opzicht de schuldigsten waren, - ook overtraden door zeer hoogmoedige en misdadige verachting van hun arme broeders. Hun vleeselijke lust barstte uit in een zeer onchristelijk en schandelijk geval, zoals zelfs onder de heidenen niet genoemd werd, waarvan niet dan met walging kon gewaagd worden: *dat een man zijns vaders huisvrouw had*, hetzij als zijn echtgenote, hetzij in verboden gemeenschap. Dit schijnt wel de overtreding van een enkel persoon geweest te zijn, maar de gehele kerk was hierin te bestraffen, dat ze van deze misdaad geen groter afschuw toonde en dat ze zulke door en door bedorven zeden en zo ontuchtig gedrag in een van haar leden verdragen kon. Ook was hun aandeel in zijn zonden er des te groter door, dat ze, naar enigen van de ouden ons verhalen, opgeblazen waren van trots op de grote geleerdheid en verstandelijke meerderheid van dezen bloedschender. En uit andere gedeelten van de brief blijkt, dat ze nog volstrekt niet zo vrij waren van hun vroegere schandelijke gewoonten, dat er geen strenge voorzorgsmaatregelen en krachtige bewijsgronden tegen hoererij zouden nodig zijn; zie Hfdst. 6: 9-20.

De hoogmoed op hun geleerdheid had menig hunner al zover gebracht, dat hij niet meer geloofde aan het leerstuk van de opstanding, of daartegen bezwaren opwierp. Het is niet onwaarschijnlijk dat zij deze vraag voor twijfelachtig hielden, gelijk zo menig punt in de wijsbegeerte, en beproefden hun kunst van bewijsvoeren te tonen door het voor en tegen te behandelen.

Uit deze staat van zaken blijkt duidelijk dat er in deze kerk veel was, dat bestraffing verdiende en herstel behoefde. En de apostel, onder de leiding en de invloed van de Heilige Geest, zette er zich toe om dat beide met alle wijsheid en getrouwheid te doen, en met de ware vereniging van tederheid en gezag, welke in zo buitengewone en belangrijke toestand van de kerk nodig waren.

Na een korte inleiding aan het hoofd van de brief, bestraft hij hen eerst over hun twisten en scheuringen; beschouwt daarna de oorzaak en bron daarvan, toont hen hoeveel tot deze schandelijke verdeeldheid bijgedragen wordt door hoogmoed en ijdelheid, en de schijn van wetenschap, geleerdheid en welsprekendheid, die door valse leraars wordt geveild; en schrijft hun voor nederigheid en onderwerping aan de Goddelijke wil, aan onderricht Gods door Zijn Geest, zowel door openbaring van buitenaf als door innerlijke verlichting; als een geneesmiddel tegen de ondeugden, die onder hen zich verbreiden. Hij toont hen in velerlei opzicht de ijdelheid van hun voorgewende wetenschap en welsprekendheid aan. Dit geschiedt in de eerste vier hoofdstukken.

In het vijfde behandelt hij de zaak van de bedschender, en beveelt hem uit hun midden weg te doen. Het is niet onwaarschijnlijk wat de ouden beweren, dat deze bloedschender in hoge achting stond en hoofd van een van de partijenschappen was. Het schijnt dat de apostel hen verdenkt van daar opgeblazen over te zijn, Hfdst. 5: 2.

In het zesde hoofdstuk bestraft hij hen over hun rechtsgedingen voor heidense rechters, terwijl hun geschillen van eigendom op minnelijke wijze in eigen boezem van de gemeente behoorden beslecht te worden; en in het laatste deel van dat hoofdstuk waarschuwt hij hen tegen hoererij, de vermaning met vele bewijsgronden versterkende.

In het zevende hoofdstuk geeft hij zijn raad betreffende een gewetensvraag, betreffende het huwelijk, welke sommige gemeenteleden hem een brief voorgelegd hadden, en toont hun aan dat God het huwelijk ingesteld heeft als een middel tegen hoererij, dat de huwelijksband niet wordt ontknoopt, ofschoon man of vrouw heidens blijven terwijl de andere Christen wordt; en in één woord dat het Christendom geen verandering brengt in iemands maatschappelijke staat of betrekkingen. Ook geeft hij enige wijzingen omtrent de maagden; waarschijnlijk in antwoord op door Corinthiërs gedane vragen.

Het achtste hoofdstuk geeft hij besturing ten opzichte van de offermalen van de afgoden, en waarschuwt tegen misbruik van de Christelijke vrijheid. Hieruit neemt hij in het negende hoofdstuk aanleiding om een weinig uit te wijden over zijn eigen houding ten opzichte van de vrijheid. Want, ofschoon hij onderhoud had kunnen eisen van de kerken, waarin hij werkte, had hij daarvan afgezien ten einde het Evangelie van Christus kosteloos te stellen, terwijl hij in andere opzichten zich voegde naar en verenigde met de gewoonten en omstandigheden van hen, onder wie hij werkte; hun ten goede.

In het tiende hoofdstuk ontraadt hij hen, naar het voorbeeld van de Joden, gemeenschap te hebben met de afgodendienaars, door hun offervlees te eten, aangezien zij geen gemeenschap hebben konden aan de tafel des Heeren én aan de tafel van de duivelen; ofschoon ze niet gebonden waren te onderzoeken of vlees in het vleeshuis verkocht of hun voorgediend bij een feestmaal door ongelovigen gegeven, afkomstig was van afgodenoffer; dat konden ze nuttigen zonder nader onderzoek.

In het elfde hoofdstuk geeft hij regelen omtrent hun openbare Godsverering, bestraft hen over hun grote ongeregeldheden en schandelijke wanorde bij het Heilig Avondmaal, en waarschuwt hen plechtig tegen het ontaarden van deze heilige instelling.

In het twaalfde hoofdstuk treedt hij in beschouwing van de geestelijke gaven, die in grote overvloed aan deze kerk verleend waren, maar waarop zij zich niet weinig lieten voorstaan. Hij zegt hun in dit hoofdstuk, dat al die gaven eenzelfde Bron hebben en alle hetzelfde doel beogen. Zij kwamen van dezelfde Geest en bedoelden het welzijn van de kerk, en behoorden verwaarloosd te worden indien ze niet tot dat doel gebruikt werden. Hij besluit met de verklaring dat ze waarlijk kostbare gaven zijn, maar hij kon hun iets aanbevelen, dat nog uitnemender was.

Waarop hij, in het dertiende hoofdstuk zich verheft tot aanbeveling en karakterschets van de liefde.

En dan, in het veertiende hoofdstuk, toont hij aan hoe ze betamelijkheid en orde moeten handhaven in het gebruik van de geestelijke gaven, waarin zij naar het schijnt buitengemeen slordig waren, door hoogmoed op hun gaven en ijdelheid in het tonen ervan.

Het vijftiende hoofdstuk wordt gevuld met de verzekering en verklaring van het grote leerstuk van de opstanding. Het laatste hoofdstuk bestaat uit sommige bijzondere raadgevingen en daarmee wordt de brief gesloten.

HOOFDSTUK I.

Paulus, een geroepen apostel van Jezus Christus, door de wil van God, en Sósthene, de broeder, 2. Aan de gemeente Gods, die te Corinthe is, de geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen, met allen, die de naam van onzen Heere Jezus Christus aanroepen in alle plaats, beide hunnen en onzen Heere. 3. Genade zij u en vrede van God onzen Vader, en de Heere Jezus Christus. 4. Ik dank mijnen God allen tijd over u, vanwege de genade Gods, die u gegeven is in Christus Jezus; 5. Dat gij in alles rijk zijt geworden in Hem, in alle rede en alle kennis: 6. Gelijk de getuigenis van Christus bevestigd is onder u; 7. Alzo dat het u aan geen gave ontbreekt, verwachende de openbaring van onzen Heere Jezus Christus. 8. Welke God u ook zal bevestigen tot het einde toe, om onstraffelijk te zijn in de dag van onzen Heere Jezus Christus, 9. God is getrouw, door welken gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onzen Heere.

In dit hoofdstuk hebben we:

- I. De voorrede of inleiding tot de gehele brief, vers 1-9;
- II Een voornamen reden voor het schrijven van de brief wordt genoemd: hun verdeeldheid en haar oorsprong, vers 10-13;
- III. Een verhaal van Paulus' werkzaamheid in hun midden, die vooral bestond in de prediking van het Evangelie, vers 14-17;
- IV. De wijze waarop hij het Evangelie verkondigde en de verschillende gevolgen daarvan, met aanduiding hoe wonderbaar het was geschikt om Gode heerlijkheid te geven en de hoogmoed en de ijdelheid van de mensen te vernederen, vers 18-31.

1 Cor. 1:1 - 9

Wij hebben hier des apostels voorrede voor de gehele brief, waarbij we enige opmerkingen voegen.

I. Omtrent het opschrift, waarin volgens de gewoonte, toen door briefschrijvers gevolgd, de namen van de persoon door wie en van hen aan wie de brief geschreven is, opgenomen zijn. Het is een brief van Paulus, de apostel der heidenen, aan de gemeente te Corinthe, welke hijzelf gesticht had, hoewel er sommigen onder hen waren, die zijn apostelschap in twijfel trokken, Hfdst. 9:1, 2, en zijn persoon en dienst hoonden, 2 Cor. 10:10.

De getrouwste en nuttigste dienaren zijn tegen deze verachting niet beveiligd. Hij begint met op deze hoedanigheid aanspraak te maken: *Paulus, een geroepen apostel van Jezus Christus, door de wil van God.* **Vers 1.** Hij had zichzelf die eer niet genomen, maar hij had een Goddelijke roeping daartoe. Het was ten allen tijde oorbaar, maar thans noodzakelijk, dit karakter te handhaven en zijn dienst te verheerlijken, nu valse leraren er hun verdiensten in zochten dien omlaag te trekken en hun lichtzinnige en misleide volgelingen bereid waren hen tot mededinging met hem op te zetten. Het was geen hoogmoed in Paulus, maar getrouwheid aan zijn roeping, in zulke omstandigheden zijn apostolisch karakter en gezag te handhaven. En om dit nog duidelijker te doen blijken, voegt hij in zijn schrijven zich Sosthenes toe, welke een dienaar van lager orde was. Paulus en Sosthenes, zijn broeder, niet een mede-apostel, maar een mede - dienaar, vroeger een overste van de Joodse synagoge, daarna een bekeerde tot het Christendom; zeer waarschijnlijk Corinthiër van geboorte, en dierbaar aan zijn volk, weshalve Paulus om zich met hem aangenaam te maken, hem met zich verenigt in de eersten groet. Er is geen reden om te onderstellen dat hij deelgenoot van

des apostels inspiratie gemaakt was, waarom deze ook in het vervolg van zijn brief in zijn eigen naam en in het enkelvoud spreekt. Paulus verzwakte in geen enkel geval zijn apostolisch gezag, maar toch was hij bereid bij alle gelegenheden vriendelijk en nederbuigend te zijn, tot het welzijn van hen tot wie hij gezonden was.

De personen, aan wie de brief gericht werd, waren *de gemeente Gods, die te Corinthe is, de geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen*. **Vers 2.** Alle Christenen zijn in zoverre geheiligden in Christus Jezus, dat ze door de doop Hem opgedragen en gewijd zijn; zij staan onder de strikte verplichting van heilig te zijn en zij doen belijdenis van werkelijke heiligheid. Wanneer zij niet werkelijk heilig zijn, is dat hun fout en schuld. Merk op: het is de bedoeling van het Christendom ons in Christus te heiligen. *Hij heeft zichzelf voor ons gegeven, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken*, Tit. 2:14. In vereniging met de gemeente te Corinthe, richt hij zijn schrijven *aan allen, die de naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen in alle plaats, beiden hunnen en onze Heere*. Hierdoor worden de Christenen onderscheiden van de onheiligen en Godloochebaren, dat zij niet zonder gebed durven leven; en hierdoor worden ze van Joden en Heidenen onderscheiden, dat zij de naam van Christus aanroepen. Hij is hun gemeenschappelijk Hoofd en hun Heere. Merk op: in elke plaats in de Christelijke wereld zijn er sommigen, die de naam van Christus aanroepen. God heeft een overblijfsel in alle plaatsen; en wij moeten gemene zaak hebben en gemeenschap houden met allen, die de naam van Christus aanroepen.

II. Omtrent de apostolische zegenbede. *Genade zij u en vrede van God onze Vader, en de Heere Jezus Christus*. **Vers 3.** Een apostel van de Vrededorst moet een boodschapper en bedienaar van vrede zijn. Deze zegen brengt het Evangelie met zich, en iedere prediker van het Evangelie moet hartelijk wensen en bidden dat deze zegen het deel worde van allen onder wie hij werkt. Genade en vrede - de gunst van God en verzoening met Hem. Dat is inderdaad het kort - begrip van alle zegeningen. *De Heere verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede!* dat was de inhoud der zegenbede onder het Oude Testament, Num. 6:26; maar dit voordeel hebben wij nu door het Evangelie:

1. Dat wij nu weten hoe de vrede met God te verkrijgen is; het is in en door Christus. Zondaren kunnen geen vrede met God hebben, of enig goed van Hem verkrijgen, tenzij door Christus.
2. Ons wordt gezegd wat ons voor dezen in aanmerking doet komen: namelijk genade; eerst genade en dan vrede. God verzoent eerst de zondaren met zichzelf, alvorens Hij hun Zijn vrede schenkt.

III. Omtrent des apostels dankzegging aan God om hunnentwil. Paulus begint de meeste zijner brieven met dankzegging aan God voor zijn vrienden en gebeden voor hen. Merk op: De beste wijze om onze genegenheid voor onze vrienden te tonen is voor hen te bidden en te danken. Het is een deel van de gemeenschap der heiligen God wederkerig te danken voor onze gaven, genaden en zegeningen. Hij zegt dank:

1. Voor hun bekering tot het geloof van Christus: *Vanwege de genade Gods, die u gegeven is in Christus Jezus*, **vers 4.** Hij is de grote voortbrenger en uitdeler van de gunsten Gods. Zij, die met Hem verenigd zijn door het geloof en deelgenoten van Zijn Geest en verdiensten gemaakt zijn, zijn de voorwerpen der Goddelijke gunst. God heeft hen lief, is hun van harte goedgunstig, en schenkt hun zijn vaderlijke glimlach en zegeningen.
2. Voor de overvloed van hun geestelijke gaven. Daar was de gemeente van Corinthe

beroemd door. Zij stond bij geen enkele gemeente achter in enigerlei gave, vers 7. Hij onderscheidt *rede* en *kennis*, vers 5. Waar God deze beide gaven geschonken heeft, gaf Hij ook grote bekwaamheid om nuttig te zijn. Velen hebben de bloesem der rede, maar missen de wortel der kennis, en hun gesprek is onvruchtbaar. Velen hebben de schat der kennis, maar missen de rede om die ten nutte van anderen aan te wenden, en daardoor is de schat in zekeren zin in een zweetdoek gewikkeld. Maar de mens, wie God beide geeft, is bestemd om uitnemend nuttig te zijn.

Wanneer de gemeente van Korinthe verrijkt was met alle rede en alle kennis, was zij bekwaam om een grote schatting van prijs aan God te brengen, voornamelijk wanneer deze gaven een getuigenis waren voor de waarheid van de Christelijke leer, een bevestiging van het getuigenis van Christus onder hen, vers 6. Zij waren *tekenen en wonderen en bedelingen des Heiligen Geestes*, door welke God getuigenis gaf aan de apostelen, zowel aan hun zending als aan hun leer, Hebr. 2:4, zodat hoe overvloediger zij over een gemeente uitgestort waren, des te voller getuigenis werd gegeven aan de leer, die door de apostelen verkondigd werd, en des te duidelijker werd de Goddelijkheid hunner zending bevestigd.

En het is geen wonder dat zij, terwijl ze zulk een grondslag voor hun geloof hadden, leefden in de verwachting van de openbaring van onze Heere Jezus Christus, vers 7. Het is de karaktertrek der Christenen dat zij wachten op Christus' wederkomst; al onze godsdienst heeft dáár het oog op; wij geloven er in; wij hopen er op; en het is onze levenstaak die voor te bereiden, indien wij waarlijk Christenen zijn. En hoe meer we bevestigd zijn in het Christelijk geloof, des te krachtiger is ons geloof in de wederkomst onzes Heeren, en des te ernstiger onze verwachting van die wederkomst.

IV. Omtrent de bemoedigende hoop van de apostel, dat ze in de toekomst zouden zijn bevestigd door de macht en liefde van Christus en de getrouwheid van God, vers 8, 9. Hij, die een goed werk in hen begonnen had en het tot dusverre uitvoerde, zou het niet onvoltooid laten. Zij, die de toekomst van onze Heere Jezus Christus verwachten, zullen door Hem vastgehouden en bevestigd worden tot het einde en dezen zullen *onstraffelijk zijn in de dag van Christus*, niet uit het beginsel van strenge rechtvaardigheid, maar uit genadige vergeving; niet naar de eis der wet, maar door rijke en vrije genade. Hoe begeerlijk is het om door Christus met zulk een doel bevestigd en gehouden te worden! Hoe glansrijk is de hoop van zulk een voorrecht, zowel voor onszelf als voor anderen! Door de macht van Christus bewaard te worden voor de macht van onze eigen verdorvenheid en Satans verzoeking, opdat wij onstraffelijk bevonden worden in de groten dag! O heerlijke verwachting, vooral wanneer de getrouwheid Gods onze hoop komt steunen! *Hij die u roept, is getrouw, die het ook doen zal*, 1 Thess. 5:24. Hij, die ons gebracht heeft in nauwe en dierbare betrekking met Christus, in zoete en innige gemeenschap met Christus, is getrouw; Hem zijn onze dierbaarste belangen volkomen toevertrouwd. Zij, die op Zijn roepstem komen, zullen nooit teleurgesteld worden in hun hoop op Hem. Indien wij onszelf trouw aan God betonen, zullen we Hem nimmer ontrouw bevinden. *Zijn trouw zal niet feilen*, Ps. 89:34

1 Cor. 1:10-13

Hier begint de apostel zijn onderwerp te behandelen.

I. Hij vermaant hen tot eensgezindheid en broederlijke liefde, en bestraft hen om hun verdeeldheid. Hij heeft van sommigen, die het wèl met hen meenden, bericht ontvangen omtrent enkele ongelukkige verschillen onder hen. Het was geen kwade wil

jegens de gemeente of jegens haar leraren, die hen bewoog dat bericht te zenden, maar een vriendelijke en voorzichtige maatregel om dezen brand door Paulus' tussenkomst geblust te zien. Hij schrijft hen op zeer overredenden toon: *"Ik bid u, broeders, door de naam van onzen Heere Jezus Christus; indien u enige eerbied hebt voor die dierbaren en waardige Naam, naar Welke u genoemd wordt: wees eensgezind. Spreekt allen hetzelfde; vermijdt scheuringen of schisma's (zoals in het oorspronkelijke staat); dat is alle verzwakking van genegenheid voor elkaar." Zijt samengevoegd in eenzelfde zin, zoveel mogelijk is.* Wees in de voorname zaken van de godsdienst van eenzelfde zin; maar, indien er geen eenheid van gevoelen is, laat er vereniging van toegenegenheid zijn. De overweging, dat men in de hoogste dingen één is, moet alle twisten en verdeeldheid omtrent de minder belangrijke teniet doen.

II. Hij wijst op de oorzaak van deze twisten. Hoogmoed ligt er aan ten grondslag en maakt hen partijzuchtig. *Door hovaardigheid maakt men niet dan gekijf*, Spr. 13:10. Zij twistten over hun leraren. Paulus en Apollos waren beiden getrouwe dienaren van Jezus Christus en helpers aan hun geloof en vreugde; maar zij die twistziek waren deelden zich in partijen, en zetten hun leraren aan het hoofd van hun afdelingen; dezen riepen voor Paulus, waarschijnlijk de voortreffelijkste en geestelijkste leraar; genen voor Apollos, misschien de beste redenaar; anderen voor Céfás, of Petrus, wellicht om zijn meerderheid in jaren of omdat hij de apostel der besnijdenis was; en enigen waren voor geen van die allen, maar alleen voor Christus. Zo vatbaar zijn de beste dingen in de wereld om bedorven te worden, en het Evangelie en zijn instellingen, die in volkomen harmonie met zichzelf en met elkaar zijn, kunnen gemakkelijk gemaakt worden tot werktuigen van verdeeldheid, wanorde en twist. Dat is geen verwijt voor onzen godsdienst, maar een zeer betreuenswaardige openbaring van de verdorvenheid en verbastering der menselijke natuur.

Merk op: Hoe ver kan hoogmoed Christenen tot opstand tegen elkaar vervoeren! Zo ver zelfs dat men Christus en zijn apostelen tegen elkaar verdeelt, en elkanders mededingers en bestrijders maakt!

III. Hij bespreekt met hen, met het oog op hun onenigheid en twisten: *Is Christus gedeeld?* Neen, er is slechts één Christus, en daarom behoren Christenen één van hart te zijn. *Is Paulus voor u gekruist?* Was hij uw offerande en verzoening? Heb ik ooit beweerd uw zaligmaker of iets meer dan Zijn dienaar te zijn? *Of zijt gij in Paulus' naam gedoopt?* Bent u door dat heilig sacrament aan mijn dienst gewijd, of verbonden om mijn discipelen te worden? Heb ik aanspraak gemaakt op dat recht op u, of op uw afhankelijkheid, welke het eigen recht van uw God en Zaligmaker zijn?

Nee; dienaren, hoezeer ze ook werkzaam zijn tot ons welzijn, mogen nooit in Christus' plaats gesteld worden. Zij mogen zich het gezag van Christus niet aanmatigen, en in de leden der gemeente niets aanmoedigen, dat er op uit is om Zijn gezag op hen over te dragen. Hij is onze Zaligmaker en offerande, Hij is onze Heere en leidsman. En gelukkig zou het voor de gemeenten zijn indien er geen namen van onderscheiding in haar bestonden, omdat Christus niet gedeeld is.

1 Cor. 1:14-16

Hier geeft de apostel een overzicht van zijn dienst onder hen. Hij dankt God omdat hij slechts weinigen onder hen gedoopt heeft: *Chrispus*, een overste der synagoge te Corinthe, Hand. 18:8, *Gajus en het huisgezin van Stéfanas*; buiten deze, zegt hij, kan hij zich niet herinneren iemand hunner gedoopt te hebben. Maar waarom was dit hem

een reden van dank? Was het niet een deel van zijn apostolische zending om alle volken te dopen? En kon Paulus God dankzeggen voor zijn eigen plichtverzuim? Men moet dit niet zó verstaan alsof hij dankbaar ware omdat hij in het geheel niet gedoopt had, maar omdat hij het in de tegenwoordige omstandigheden niet gedaan had, omdat dit de zeer slechten schijn zou gegeven hebben, dat hij gedoopt had in zijn eigen naam, discipelen voor zichzelf gemaakt had, of zich tot hoofd van een secte opgeworpen had. Hij liet het aan andere dienaren over om te dopen, terwijl hij zich aan vruchtbaarder werk wijdde en zijn tijd besteedde aan de verkondiging van het Evangelie. Dit, dacht hij, was meer zijn werk, want het was het belangrijkste van de twee. Hij had helpers, die konden dopen, want niemand kon het andere deel van zijn werk zo goed verrichten als hijzelf. In dien zin zegt hij: *Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen*; niet zozeer om te dopen als om te prediken. Merk op: Dienaren moeten zichzelf beschouwen als gezonden en afgezonderd meer bepaald voor de dienst, waarin Christus het meest verheerlijkt en de zaligheid der zielen het best bevordert wordt, en waartoe zij het best geschikt zijn, ofschoon geen enkel deel van hun plicht moet verwaarloosd worden. Het voornaamste werk dat Paulus onder hen verrichtte, was *het Evangelie verkondigen, vers 17; het woord des kruises prediken, vers 18; Christus de gekruisigde prediken, vers 23*. De dienaren zijn krijgsknechten van Christus en moeten de banier des kruises oprichten en ontplooiën. Hij predikte niet zijn eigen inzicht, maar het Evangelie, de blijde boodschap des vredes en van verzoening met God, door tussenkomst van een gekruisigden Verlosser. Dat is de samenvatting en inhoud van het Evangelie. Christus de gekruisigde is de grond van al onze hoop en de fontein van al onze vreugde. Wij leven door Zijn dood. Dat is het wat Paulus predikte, wat alle dienaren moeten verkondigen, waar alle heiligen door leven

1 Cor. 1:17-31

Wij hebben hier:

I. De wijze, waarop Paulus het Evangelie en het kruis van Christus predikte: *Niet met wijsheid van woorden, vers 17, niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid, 2:4*, de bloesem van redenaarskunst of de nauwkeurigheid van wijsgerige taal, waarop de Grieken zich zo verhoovaardigden en die de bijzondere aanbeveling schijnt geweest te zijn van enige hoofden der afdeling in de gemeente, welke zich het meest tegen de apostel verzette. Hij predikte het Evangelie niet op ene wijze, waardoor *het kruis van Christus verijdeld werd*; waardoor de uitslag zou toegeschreven worden aan de kracht der kunst en niet aan die der waarheid; niet aan de eenvoudige verkondiging van een gekruisigden Jezus, maar aan de machtige redenaarskunst van hen die hem predikten, zodat de eer van het kruis zou verminderd of omsluiert worden. Paulus zelf was opgevoed in de Joodse leer aan de voeten van Gamaliël; maar in de prediking van het kruis van Christus zette hij dat onderricht terzijde. Hij predikte een gekruisigden Jezus in eenvoudige woorden, en verkondigde de mensen dat die Jezus, die te Jeruzalem gekruisigd was, de Zoon van God en de Zaligmaker der mensen is, en dat allen die gered willen worden, berouw over hun zonden moesten hebben, in Hem geloven en zich aan Zijn regering en wetten onderwerpen moesten. Deze waarheid had geen kunstige inkleeding nodig; zij straalde met de grootste majesteit in haar eigen licht en had invloed in de wereld door haar Goddelijk gezag en de toepassing door de Geest, zonder enige menselijke hulp. De eenvoudige verkondiging van de gekruisigden Jezus was machtiger dan de redekunst en wijsbegeerte van de heidenwereld.

II. Wij hebben hier de verschillende uitwerking van deze prediking. Dengenen, die verloren gaan, is ze dwaasheid, *maar ons, die behouden worden, is het ene kracht Gods, vers 18.* Zij is de Joden wel ene ergernis, en de Grieken wel ene dwaasheid; *maar hun die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods, vers 23, 24.*

1. De gekruisigde Christus is de Joden een ergernis. Zij kunnen er niet overheen. Zij hadden de voorstelling dat hun verwachte Messias een groot aards vorst zou zijn, en wilden daarom in geen geval een aannemen als hun redder en koning, die tijdens Zijn leven zo weinig vertoning maakte en zulk een vervloekten dood stierf. Zij verachtten Hem en zagen op Hem neer als op een vervloekte, omdat Hij aan een hout gehangen was en hen niet bevoorrechtte met een teken naar hun zin, ofschoon Zijn Goddelijke macht in talloze wonderen uitgeblonken had. De Joden begeerden een teken, **vers 22.** Zie Matth. 12:38.

2. Hij was voor de Grieken een dwaasheid. Zij lachten om de geschiedenis van een gekruisigden Zaligmaker en verachtten de wijze, waarop de apostel die predikte. Zij zochten naar wijsheid. Zij waren mannen van geest en belezenheid; mannen, die kunsten en wetenschappen beoefend hadden; zij waren in zekeren zin, gedurende enige eeuwen, het middelpunt van kennis en geleerdheid geweest. Daar was niets in de eenvoudige verkondiging van het kruis, dat hun smaak streefde, hun ijdelheid vleide, hun nieuwsgierig en twistziek karakter tegemoet kwam; zij verwierpen haar dus met toorn en weerzin. Hoe, zouden ze hopen verlost te worden door Een, die zichzelf niet had kunnen verlossen? Zouden ze geloven in een, die als misdadiger veroordeeld en gekruisigd was; een Man van lage geboorte en geringe levensstandaard, die door zo gemene en schandelijke dood weggerukt was? Dat was iets, dat de hoogmoed van menselijke rede en geleerdheid niet kon doen! De Grieken achtten het niet meer dan stompzinnigheid om zulk een leerstelsel aan te nemen en aan iemand zo hoge betekenis toe te kennen, en derhalve werden ze rechtvaardig overgelaten om in hun hoogmoed en tegenstand om te komen. Merk op: Het is rechtvaardig in God om hen, die zo hovaardige verachting over de Goddelijke wijsheid en genade uitstorten, te verlaten.

3. Voor hen, die geroepen en gezaligd zijn is *Hij de wijsheid Gods en de kracht Gods.* Zij, die geroepen en geheiligd zijn, die het Evangelie aannemen en door Gods Geest verlicht worden, bespeuren meer heerlijke openbaringen van Gods wijsheid en macht in de verkondiging van de gekruisigden Christus dan in al Zijn andere werken. Merk op: Zij die behouden worden, zijn *zalig gemaakt door de prediking des kruises*, en werden geleid in ondervindelijke gemeenschap met de geheimenissen van de gekruisigden Christus.

III. Wij hebben hier de triomf van het kruis op de menselijke wijsheid, volgens de oude profetie, Jesaja 29:14: *Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan en het verstand der verstandigen zal Ik teniet maken. Waar is de wijze? waar is de Schriftgeleerde? waar is de onderzoeker dezer eeuw? Heeft God de wijsheid dezer wereld niet dwaas gemaakt? vers 19, 20.* Al de op-prijs-gestelde geleerdheid der wereld was verward, verijdeld en verduisterd door de Christelijke openbaring en de heerlijke zegepraal van het kruis. De heidense staatslieden en wijsgeren, de Joodse rabbi's en doctoren, de nieuwsgierige onderzoekers van de geheimen der natuur, waren allen verlegen-en tot niet gemaakt. Dit plan lag buiten bereik van de scherpzinnigste wijsgeren en de zogenaamde geleerden, zowel onder de Joden als onder de Grieken. Toen God de wereld wilde verlossen, bepaalde Hijzelf de weg, en met reden: *want de wereld heeft God niet gekend door de wijsheid, vers 21.* Al de voorgewende wetenschap van de

heidenwereld kon nooit in waarheid de wereld tot God terugbrengen. In spijt van al haar wijsheid, bleef onwetendheid heersen en ongerechtigheid groeien. De mensen waren opgeblazen van hun voorgewende wetenschap en steeds verder van God verwijderd, en daarom *behaagde het Gode, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloofden. Door de dwaasheid der prediking* -dwaas niet in werkelijkheid, maar naar de schatting der wereld.

1. Hetgeen gepredikt werd was dwaasheid in de ogen der wereldwijze mensen. Dat wij leven door een die stierf; gezegend worden door een die een vloek werd; gerechtvaardigd door een die veroordeeld werd; was alles dwaasheid en ongerijmdheid voor mensen, die verblind waren door zelfliefde en verward in de vooroordelen en pochende ontdekkingen van hun rede en wijsbegeerte.

2. De wijze der prediking van het Evangelie was hun evenzeer dwaasheid. Geen enkele van die door geleerdheid of welsprekendheid beroemde mannen was gebruikt om de kerk te stichten of het Evangelie te verbreiden. Enige vissers waren geroepen en met de tijding uitgezonden. Deze waren afgevaardigd om de volkeren te onderwijzen; deze vaten verkoren om de schat van zaligmakende kennis aan de wereld te brengen. Daar was op het eerste gezicht in hen niets groot of verheven genoeg om van God te komen, en de trotse aanspraakmakers op geleerdheid en wetenschap verachtten de leer ter wille van hen, die haar brachten. Maar toch is *het dwaze Gods wijzer dan de mensen, vers 25*. Deze Goddelijke gedragslijn, welke ijdele mensen geneigd zijn als onwijs en zwak te veroordelen, bezit meer ware, deugdelijke en gevolgrijke wijsheid in zich, dan al de geleerdheid en wetenschap der mensen. *Gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen, vers 26 en v.v.* Gij ziet de toestand van het Christendom; niet veel mannen van geleerdheid, aanzien, of eervolle staat, zijn geroepen. Er is veel geringheid en zwakheid in de uiterlijke verschijning van onze godsdienst. Want:

A. Weinigen van uitstekend aanzien in een van deze opzichten zijn gekozen voor het werk der bediening. God koos geen wijsgeren of redenaars, of staatslieden of mannen van weelde, macht en aanzien in de wereld om het Evangelie van genade en vrede bekend te maken. Niet de wijzen naar de wereld, ofschoon men geneigd zou zijn te denken; dat de roep van wijsheid en geleerdheid veel zou bijgedragen hebben tot het welslagen van het Evangelie. Niet de machtigen en edelen, ofschoon men zich licht zou inbeelden, dat buitengewone pracht en macht het voor de wereld aannemelijk zouden gemaakt hebben. Maar God ziet niet gelijk de mensen zien. Hij heeft de dwaze dingen van de wereld, de zwakke dingen van de wereld, de lage en verachte dingen van de wereld, mensen van geringe geboorte, van lagen staat, van gebrekkige opvoeding, gekozen om predikers van het Evangelie en stichters van de kerk te zijn. *zijn gedachten zijn niet onze gedachten en zijn wegen niet onze wegen.* Hij kan beter dan wij beoordelen welke instrumenten en maatregelen het best dienen kunnen ter vermeerdering van zijn heerlijkheid.

B. Weinigen van hoge rang en karakter zijn geroepen om Christenen te zijn. Gelijk de predikers arm en gering waren, zo waren over het algemeen de bekeerden. Weinigen van de wijzen, machtigen en edelen omhelsden de leer van het kruis. De eerste Christenen, beiden onder Joden en Grieken, waren zwak, dwaas en gering; mensen van weinig invloed zowel door hun geestvermogens als door hun stand in de maatschappij, en toch, welke heerlijke openbaringen van Goddelijke wijsheid zijn daar in het gehele plan van het Evangelie; en in deze bijzondere omstandigheden van zijn voortgang!

IV. Hier hebben we een uiteenzetting hoe wonderbaar alles geschikt is:

1. Om de hoogmoed en ijdelheid der mensen te verslaan. God heeft verkoren *het dwaze der wereld opdat Hij de wijzen beschamen zou* - ongeleerde mensen om de geleerdste te beschamen; *het zwakke der wereld opdat Hij het sterke beschamen zou*; - mensen van lage geboorte en stand, om te beschamen en te weerstaan alle macht en gezag van aardse koningen; *en het onedele der wereld en het verachte*, dingen welke de mensen ten diepste verachten en het minste waardig keuren, om verachting en ongenade uit te storten over alles wat zij in waarde houden en bewonderen; *en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, teniet zou maken*. De bekering van de heidenen (over welken de Joden de vernederendste en verachtelijkste gedachten koesterden) was de opening van de weg tot vernietiging van die instelling, welke hun zo geliefd was en waarop zij zich zo verhovaardigden, dat ze al het overige op de wereld daarom verachtten. Het was de gewoonte der Joden om van de heidenen te spreken als *hetgeen niets is*. Zo wordt in het apocriefe boek van Esther verhaald, dat zij God bad Zijn scepter niet te geven aan hen *die niets zijn*, 14:11.

Esdras in een van de apocriefe boeken onder zijn naam, spreekt tot God van de *heidenen als dezulken die bekend zijn niets te zijn*, 2 Esdras 6:56, 57. En de apostel Paulus heeft, naar het schijnt, deze gewone uitdrukking van de Joden op het oog, wanneer hij Abraham noemt *een vader van ons allen, voor Hem, aan wien hij geloofd heeft, God die roept de dingen die niet zijn alsof zij waren*, Rom. 4:17. Het Evangelie is geëigend om de hoogmoed te vernederen van Joden en Grieken beiden; om de pochende wetenschap en geleerdheid van de Grieken te beschamen, en de instellingen omver te werpen, waarop de Joden zich verhovaardigden met verachting van al wat daarbuiten stond, *opdat geen vlees zou roemen voor Hem, vers 29*. Alleen Goddelijke wijsheid vond het middel der verlossing uit; alleen Goddelijke genade openbaarde het en maakte het bekend. In beide opzichten lag het buiten menselijk bereik. En de leer en de verkondiging namen de overhand ten spijt van allen tegenstand, die ze ontmoetten van menselijke kunst en gezag, want God omfloerste de heerlijkheid en vernederde de hoogmoed der mensen in alles. De verbreiding van het Evangelie is een vernedering der mensen. Maar:

2. Ze is wonderbaar geschikt om God te verheerlijken. Er is veel macht en heerlijkheid in het bestaan en leven van het Christendom. Ofschoon de dienaren arm en ongeleerd waren, en de bekeerden over 't algemeen van de laagsten stand, was de hand des Heeren met de predikers en machtig in de harten der hoorders; en Jezus Christus maakte beiden, bedienaren en bekeerden, in waarheid groot en eerbaar. Alles wat we bezitten hebben we van God als de fontein, in en door Christus als het toevoerkanaal. *Hij is ons van God geworden wijsheid, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing, vers 30*; alles wat wij behoeven of kunnen begeren. Wij zijn dwaasheid, blindheid en onwetendheid in de dingen Gods, met al onze voorgewende kennis; en Hij is ons gemaakt tot wijsheid. Wij zijn schuldig, aan veroordeling onderworpen, maar Hij is ons gemaakt tot rechtvaardigheid; onze verzoening en offerande. Wij zijn bedorven, maar Hij is ons gemaakt tot heiligmaking; de oorsprong van ons geestelijk leven; van Hem, ons hoofd, deelt het zich mede door Zijn Heiligen Geest aan al de leden van Zijn mystiek lichaam. Wij zijn gebonden, maar Hij is ons gemaakt tot verlossing; onze Zaligmaker en bevrijder. Wanneer Christus voor ene ziel tot rechtvaardigheid gemaakt is, dan wordt Hij evenzo haar heiligmaking gemaakt. Hij verlost nooit van de schuld der zonde, zonder uit haar macht te verlossen; en Hij is

gemaakt tot rechtvaardigheid en heiligmaking, opdat Hij eenmaal de volkomen verlossing zou bewerkstelligen, door de ziel vrij te maken van het lichaam der zonde, en het lichaam te bevrijden uit de banden des doods. *Die roemt, roeme in de Heere, vers 31.* Het is de wil Gods, dat al onze roem zal zijn in de Heere, en aangezien onze gehele verlossing alleen door Christus geschiedde, is daardoor dat doel volkomen bereikt. Door het gehele plan der verlossing is de mens vernederd, en God verheven en verheerlijkt.

HOOFDSTUK II

De apostel gaat in dit hoofdstuk met zijn bewijsvoering voort, en

I. Herinnert de Corinthiërs aan de eenvoudige wijze waar op hij hun het Evangelie gebracht heeft, **vers 1-5**. Maar daarna

II. toont hij hun aan, dat hij hun heeft meegedeeld e en schat van de hoogste en zuiverste wijsheid, die alle pogingen van alle wijsge ren ver overtrof; die nooit in het hart van ee nigen mens zou opgekomen zijn indien ze niet geopenbaard ware, en die slechts ontvangen worden kan en ter zaligheid gedijen door het licht en de invloed van dien Geest, die haar openbaarde, **vers 6-16**.

1 Cor. 2:1-5

In deze afdeling vervolgt de apostel zijn onderwerp, en herinnert de Corinthiërs hoe hij handelde toen hij eerst het Evangelie hun verkondigde.

I. Ten opzichte van het onderwerp zegt hij ons, **vers 2:** *Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en dien gekruisigd.* Geen vertoning van andere wetenschap dan deze; geen andere prediking dan om de kennis van Jezus Christus, en dien gekruisigd, mede te delen. Christus, in Zijn persoon en bedieningen is het kortbegrip en de inhoud van het Evangelie, en moet het grote onderwerp zijn van de prediking van de Evangeliedienaar. Zijn werk is de banier van het kruis te ontplooiën en de mensen daaronder te nodigen. Ieder, die Paulus hoorde prediken, bemerkte dat hij zo voortdurend deze snaar aanroerde dat men zeggen zou: hij wist niets anders dan Christus en dien gekruisigd. Welke andere wetenschap hij ook bezat, deze was de enige welke hij verkondigde; hij toonde zich verplicht om deze alleen onder zijn hoorders te verspreiden.

II. De wijze, waarop hij Christus predikte, is hier ook opmerkenswaard.

1. Ontkennend. *Hij was niet gekomen met uitnemendheid van woorden of van wijsheid, vers 1.* Zijn rede en zijn prediking was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid. Vers 4. Hij trachtte niet een fijn redenaar of diepzinnig wijsgeer te schijnen; hij deed zich niet aan hen voor als een man van overvloed van schone woorden, of van diepe redenering en buitengewone geleerdheid en gevatheid. Hij beoogde niet het oor te winnen door fraaie zinswendingen en uitgezochte uitdrukkingen; evenmin zocht hij te behagen en te boeien door schittering van vernuftige opmerkingen. Zomin zijn spreekwijze als de wijsheid welke hij onderwees, hadden haar oorsprong in menselijke kunde; hij had beide in een andere school geleerd. Goddelijke wijsheid heeft er geen behoefte aan door menselijke fraaiheden aanbevolen te worden.

2. Bevestigend. Hij kwam onder hen *verkondigen de getuigenis van God, vers 1.* Hij verkondigde een Goddelijke openbaring, en gaf voldoende bewijzen voor de echtheid daarvan, beide door de overeenstemming met oude voorzeggingen en door

tegenwoordige wonderen; en dat was hem genoeg. Schone woordenkeus en wetenschappelijke kunst en bewijsvoering konden geen gewicht bijzetten aan hetgeen door zulk gezag werd aanbevolen. *Hij was bij hen in zwakheid, en in vreze, en in vele beving*; en toch was *zijn prediking in betoning des Geestes en der kracht*, vers 3, 4. Zijn vijanden in de gemeente van Corinthe spraken van hem met grote verachting: *De tegenwoordigheid des lichaams is zwak, en de rede is verachtelijk*, zeiden zij: 2 Cor. 10:10. Misschien was hij klein van gestalte en zwak van stem; maar ofschoon hij niet zulk een redenaar was als sommige anderen, is het toch duidelijk dat hij geen slecht spreker was. De inwoners van Lystre hielden hem voor hun afgod Mercurius, in menselijke gedaante verschenen, omdat hij de voornaamste woordvoerder was, Hand. 14:12. Ook ontbrak het hem niet aan moed of beslistheid om zijn werk voort te zetten; *hij was in geen ding door zijn tegenstanders verschrikt*. Evenwel was hij geen pocher. Hij praalde niet hoogmoedig gelijk zijn wederpartijders. Hij handelde in zijn bediening met veel bescheidenheid, voorzichtigheid en zorg. Hij gedroeg zich zeer nederig onder hen; niet als iemand, wie de hem toevertrouwde eer en gezag ijdel maakten, maar als iemand, die verplicht was zich getrouw te gedragen en zichzelf te wantrouwen, opdat hij niet mocht tekortkomen in de hem opgelegde last. Merk op: niemand kent de vreze en beving van getrouwe dienaren, die over de zielen ijveren met Goddelijke ijver; een diep gevoel van eigen zwakheid is de oorzaak van deze vreze en beving. Zij weten hoe onnut zij zijn in zichzelf, en vrezen daarom voor zichzelf. Maar, ofschoon Paulus met deze bescheidenheid en voorzichtigheid handelde, toch sprak hij met gezag; *in de betoning des Geestes en der kracht*. Hij predikte de waarheid van Christus in haar oorspronkelijke gedaante en met eenvoudige woorden. Hij legde de leer bloot zoals de Geest hem die gaf, en liet het aan de Geest over door uiterlijke openbaring in tekenen en wonderen en door Zijn invloed in de harten der mensen, de waarheid der prediking te bevestigen en haar aanneming te bewerkstelligen.

III. Hier wordt meegedeeld met welk doel hij de gekruisigden Christus op deze wijze predikte: *opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods*, vers 5; 1Co 2:5 dat ze niet door menselijke beweeggronden overreed of door menselijke bewijsvoering overmocht zouden worden, opdat niemand zou zeggen dat redeneerkunst of welsprekendheid hen Christenen gemaakt had. Maar indien niets dan Christus en die gekruisigd eenvoudig verkondigd werd, kon het welslagen uitsluitend toegeschreven worden aan een Goddelijke macht, die het woord vergezelde. Het geloof moet gegrond zijn, niet op menselijke wijsheid, maar op Goddelijke getuigenis en arbeid. Het Evangelie was zó verkondigd, dat God alleen in alles verheerlijkt zou worden.

1 Cor. 2:6-16

In dit gedeelte van het hoofdstuk toont de apostel hun, dat hij, ofschoon niet tot hen gekomen met de uitnemendheid van menselijke wijsheid of met enige van de voorgewende wetenschap en letterkunde van de Joden en Grieken, hun een schat van de zuiverste en hoogste wijsheid gebracht had. *Wij spreken wijsheid onder de volmaakten*, vers 6, 7, onder hen, die wél onderwezen zijn in de Christelijke leer en tot enige mondigheid in de dingen Gods gekomen zijn. Zij, die deze leer als Goddelijk ontvangen hebben en, verlicht door de Heiligen Geest, er enig inzicht in bekomen hebben, ontdekken er ware wijsheid in. Zij verstaan niet slechts de eenvoudige geschiedenis van Christus en dien gekruisigd, maar bespeuren daarin ook de diepe en bewonderenswaardige bedoeling van de Goddelijke wijsheid. Ofschoon hetgeen wij

prediken voor de wereld dwaasheid is, is het voor hen wijsheid. Zij worden er wijs door en bemerken er wijsheid in.

Merkt op: Zij, die zelf wijs werden, zijn de enige bevoegde beoordelaars van wat wijsheid is, maar *niet de wijsheid dezer wereld, noch der oversten dezer wereld*, doch de wijsheid Gods, *bestaande in verborgenheid*, **vers 6, 7**. Geen wereldse, maar Goddelijke wijsheid; niet die, welke de mensen dezer wereld zouden ontdekt hebben, of welke wereldse mensen, onder de leiding van hoogmoed, hartstocht, weetgierigheid en wereldse belangen, terwijl ze de Geest Gods minachten, verkrijgen kunnen. Hoe verschillend is het oordeel Gods van dat der wereld! *Hij ziet niet gelijk de mens ziet*. De wijsheid, welke Hij onderwijst is van geheel andere soort dan die, welke onder dezen naam in de wereld doorgaat. Het is niet de wijsheid van staatslieden of wijsgeren, of rabbijnen, **vers 6**, die zij onderwijzen of goedkeuren, *maar de wijsheid Gods bestaande in verborgenheid, die bedekt was*; die Hij lange tijd voor zichzelf gehouden en voor de wereld bedekt had, en de diepte waarvan, nu ze is ontdekt, niemand dan Hij kan peilen. *De verborgenheid, die verborgen is geweest van eeuwen en geslachten, maar nu geopenbaard is aan zijn heiligen*, Col. 1:26; geheel en al verborgen voor de heidenwereld, en geheimzinnig gemaakt voor de Joden, daar ze gewikkeld was in duistere typen en verwijderde profetieën, maar ons geopenbaard en kenbaar gemaakt door de Geest Gods. Let op het voorrecht van hen, die de openbaring des Evangelies genieten; voor hen zijn de typen onthuld, de geheimenissen duidelijk gemaakt, de profetieën uitgelegd; en de geheime raad Gods ligt voor hen open. De wijsheid Gods in een verborgenheid is nu aan de heiligen meegedeeld. Merk nu, wat de wijsheid betreft, op het volgende:

I. Haar oorsprong en beginsel. *God heeft haar tevoren verordend tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was*, **vers 7**. Zij was verordend door God; Hij heeft lang-geleden besloten haar te openbaren en kenbaar te maken; vóór vele jaren, van de beginne; zelfs van eeuwigheid; en zulks tot onze heerlijkheid; *heerlijkheid van ons*; zowel ons, apostelen, als ons Christenen. Het was een grote eer voor de apostelen, dat hun de openbaring van deze wijsheid was toevertrouwd. Het was een groot en eervol voorrecht voor de Christenen, dat deze heerlijke wijsheid hun geopenbaard werd. En de wijsheid Gods, geopenbaard in het Evangelie, de Goddelijke wijsheid, onderwezen door het Evangelie, bereidt ons voor onze eeuwige heerlijkheid en gelukzaligheid in de toekomstige wereld. De raad Gods betreffende onze verlossing bestaat van eeuwigheid en bedoelt de heerlijkheid en gelukzaligheid der heiligen. En welke diepe wijsheid was er in dezen raad! De wijsheid Gods is beide aangewend en ontplooid ter verheerlijking van Zijn heiligen, van eeuwigheid aangewend, in de tijd ontplooid, om hen, beide hier en hiernamaals, voor tijd en eeuwigheid, gelukkig te maken. Welke eer heeft Hij op Zijn heiligen gelegd!

II. De onwetendheid van de grote mannen dezer wereld in dat opzicht: *Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft*, **vers 8**; de voornamen door gezag, macht, wijsheid of geleerdheid. Het schijnt dat hier vooral de Romeinse stadhouder en de leiders en oversten van de Joodse kerk en natie bedoeld worden. Dezen waren de oversten dezer wereld of dezer eeuw, die, hadden zij de ware en heerlijke wijsheid gekend, de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd zouden hebben. Dat deden Pilatus en de Joodse overheden letterlijk op het vonnis van de een naar de dringende begeerte van de anderen.

Merkt op: Jezus Christus is de Heere der heerlijkheid; een titel veel te groot voor enig schepsel; en de reden waarom Hij gehaat werd, was dat men Hem niet kende. Hadden

zijn kruisigers Hem gekend, geweten wie en wat Hij was, zij zouden hun onheilige handen weerhouden en Hem niet gevat en vermoord hebben. Daarom pleitte Hij bij Zijn Vader om vergeving voor hen: *Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen*, Luk. 23:34. Daar zijn vele dingen, welke de mensen niet doen zouden, indien zij de wijsheid Gods in het grote werk der verlossing kenden. Zij handelen zoals ze doen omdat ze blind en onachtzaam zijn. Zij kennen de waarheid niet, of willen haar niet kennen.

III. Het is ene wijsheid, die zonder openbaring niet had kunnen ontdekt worden, gelijk Jesaja zegt, 64:4. *Vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal hem, die op Hem wacht*, die op Zijn goedheid wacht, (vertaling Septuaginta). Het was in de Joodse gelovigen een bewijs van liefde tot God, zo ze leefden in de verwachting van de vervulling der Evangelische beloften. Wachten op God is een bewijs van liefde tot Hem. *Ziet deze is onze God; wij hebben Hem verwacht*, Jes. 25:9.

Merk op: Er zijn dingen, die God bereid heeft voor hen, die Hem liefhebben en op Hem wachten. Daar zijn zulke dingen voor hen bereid in het toekomstige leven; dingen welke het gevoel niet kan ontdekken; welke thans niet voor onze oren geopenbaard kunnen worden; welke niet in onze harten opkomen. *Leven en onverderfelijkheid zijn aan het licht gebracht door het Evangelie*, 2 Tim. 1:10. Maar de apostel spreekt hier van het onderwerp der Goddelijke openbaring door het Evangelie. Dat is zó als geen oog heeft gezien en geen oor gehoord. De grote waarheden van het Evangelie zijn dingen, die liggen buiten de sfeer van menselijke waarneming. *Het oog heeft het niet gezien en het oor heeft het niet gehoord en in het hart des mensen is het niet opgeklimmen*. Waren het verstandelijke zaken, dan zouden ze door het oog der rede ontdekt kunnen zijn, door het oor aan de ziel meegedeeld, als voorwerpen van gewoon menselijk weten; en dan ware er geen openbaring nodig geweest. Maar aangezien ze buiten de sfeer der natuur liggen, kunnen wij ze niet ontdekken dan bij het licht der openbaring. En daarom moeten wij ze aannemen zoals ze in de Schrift neergelegd zijn, en zoals het Gode behaagd heeft ze te openbaren.

IV. Wij zien hier op welke wijze God ons deze wijsheid heeft ontdekt. *God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest, vers 10*. De Schrift is ingegeven door God. *De heilige mensen Gods, van de Geest gedreven, hebben ze gesproken*, 2 Petrus 1:21. En de apostelen spraken door ingevening van dezelfde Geest, want Hij onderwees hen en deed hen spreken. Hier is een bewijs voor het Goddelijk gezag van de Heilige Schrift. Paulus schreef wat hij onderwees, en wat hij onderwees was hem door God geopenbaard door Zijnen Geest; *die Geest die alle dingen onderzoekt, ook de diepten Gods, en Hij weet wat Gods is, zoals de geest des mensen weet hetgeen des mensen is*, vers 11. Deze woorden geven een dubbele bewijsgrond om de Goddelijkheid van de Heilige Geest te staven.

1. Alwetendheid wordt Hem toegeschreven: *Hij onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods*. Hij draagt nauwkeurig kennis van al deze dingen, en komt in de eigen diepten Gods; Hij dringt door in Zijn geheimste raad. Wie kan zo volkomen kennis van God hebben dan God zelf?

2. Deze zinspelning schijnt aan te duiden, dat de Heilige Geest voor God is wat des mensen geest voor de mens is. Nu, de geest des mensen is volkomen één met hem. Hij kan niet buiten zijn geest. Zo kan God niet zonder Zijn Geest. Hij is even goed en onafscheidelijk één met God als des mensen geest is met de mens. De mens kent zijn eigen geest omdat zijn geest één is met hem. De Geest Gods kent de dingen Gods

omdat Hij één is met God. En gelijk niemand te weten kan komen wat in eens anders geest is, tenzij deze hem dat meedeelt en openbaart, zo kunnen wij de geheime raad en het voornemen van God niet kennen tenzij ze ons bekend gemaakt worden door Zijn Heilige Geest. Wij kunnen ze in 't geheel niet kennen tenzij Hij ze voorwerpelij mededeelt door de uitwendige openbaring; wij kunnen ze niet tot zaligheid kennen of geloven, tenzij Hij daartoe onze vermogens opent en het oog van onzen geest verlicht en ons kennis en geloof in Hem geeft. En door deze Geest hadden de apostelen ontvangen *de wijsheid Gods in verborgenheid*, welke zij verkondigden. *Doch wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest, die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn*, vers 12; 1Co 2.12 niet de geest, welke is *in de wijzen dezer wereld*, **vers 6**, of in de *oversten dezer wereld*, **vers 8**, maar de *Geest, welke van God is*, of van God uitgaat. Wat wij u geven in de naam van God hebben wij door zijn ingeving, en het is door Zijn genadige verlichting en invloed, dat wij weten *de dingen, die ons van God geschonken zijn* tot zaligheid; dat is: de grote voorrechten van het Evangelie, welke de vrije gave Gods zijn, uitdelingen van loutere en rijke genade. Hoewel deze dingen ons gegeven zijn en de openbaring van deze gaven ons gedaan is, kunnen wij ze niet zaligmakend weten tenzij wij de Geest hebben. De apostelen hadden de openbaring van deze dingen van de Geest Gods, en hun zaligmakende werking door dezelfde Geest.

V. Wij zien hier op welke wijze deze wijsheid werd onderwezen of megedeeld. *Dewelke wij ook spreken niet met woorden, welke de menselijke wijsheid leert, maar met woorden, die de Heilige Geest leert*, vers 13. Zij hadden de wijsheid, die ze onderwezen, niet ontvangen van de wijze mensen der wereld, niet door hun eigen onderzoek en vinding, maar van de Geest Gods. Ook staken ze haar niet in een wereldlijk klee, maar verkondigden de leer van Christus met woorden, die de Heilige Geest hun onderwees. Hij gaf hun niet alleen de kennis van deze dingen, maar ook de uiting.

Merk op: De waarheden Gods behoeven niet opgesierd te worden door menselijke redekunst, maar worden het best megedeeld in de woorden, die de Heilige Geest leert. De Geest van God weet veel beter hoe de dingen Gods moeten gezegd worden dan de beste beoordelaars, redenaars of wijsgeren. *Geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende*, het ene deel der openbaring met het andere; de openbaring van het Evangelie met die des Ouden Verbonds; de onthullingen van het Nieuwe Testament met de typen en profetieën van het Oude. De vergelijking van de dingen der openbaring met die der wetenschap; van de bovennatuurlijke dingen met de natuurlijke; is een slechte maatstaf. Geestelijke dingen, samengevoegd zijnde, zullen elkaar opklaren; maar indien met de beginselen van menselijke kunst en wetenschap de proef genomen wordt op de openbaring, zullen we zeker geheel verkeerd over haar en de dingen die zij bevat oordelen. Want *geestelijke dingen met geestelijke samenvoegen*; over geestelijke onderwerpen, onderwerpen van openbaring en van geestelijk leven, geestelijk spreken; is eenvoudig en duidelijk. De taal van de Geest Gods is de meest geschikte om zijn mening kenbaar te maken.

VI. Wij hebben hier ene uiteenzetting hoe deze wijsheid verkregen wordt.

1. *De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden*, vers 14. *De natuurlijke mens; de vleselijke mens*.

A. De mens onder de macht der verdorvenheid, niet verlicht door de Geest Gods; dien Judas noemt: *natuurlijke mensen, de Geest niet hebbende*, vers 19. Ongeheiligde mensen begrijpen de dingen Gods niet. Het verstand is door de verdorvenheid onzer natuur, welke de val veroorzaakte, en door het wegzinken in deze wanorde door onze eigen zonden, volkomen onbekwaam geworden om de stralen van Goddelijk licht op te vangen; het heeft er vooroordeel tegen. Voor zulk een ziel zijn de waarheden Gods dwaasheid. De mensen houden die voor beuzelachtige en dwaze dingen, hun aandacht onwaardig. *Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen*, Joh. 1:5. Niet dat het natuurlijk onderscheidingsvermogen verloren is, maar slechte bewegingen en boze beginselen maken de mens onwillig om de gedachten Gods te verstaan, de geestelijke kracht van Zijn koninkrijk te erkennen en zich aan hare macht te onderwerpen. De bezielende stralen van de Geest van waarheid en heiligheid moeten de geest verlichten om hun heerlijkheid te doen zien, en hem zo van hun waarheid overtuigen dat hij bereid wordt hen van harte te ontvangen en te omhelzen. Derhalve kan de natuurlijke mens, ontbloot van Gods Geest, ze niet kennen, omdat ze geestelijk onderscheiden worden.

B. De natuurlijke mens, dat is de wijze dezer wereld, vers 19; de wijze naar het vlees, vers 26; hij die de wijsheid dezer wereld, de menselijke wijsheid bezit, 2:4-6, de man, die zoals sommigen van de ouden, alle waarheid leren wil door zijn eigen redeneringen, niets door geloof ontvangen wil, en geen bovennatuurlijke bijstand denkt nodig te hebben. Dit was vooral het karakter van de beoefenaars der wijsbegeerte en der Griekse wijsheid en geleerdheid in de dagen. Zulke mensen verstaan niet de dingen, die des Geestes Gods zijn. Openbaring is hun geen beginsel van wetenschap; hij ziet er op neer als op een geestverbijstering en bedrog; de buitensporigheid van een of anderen ontzinde dromer. Zij is geen der wegen tot de wijsheid voor de aanzienlijken dezer wereld; en daarom kan hij geen kennis hebben van de geopenbaarde dingen, want die worden alleen geestelijk onderscheiden; alleen kenbaar gemaakt door openbaring van de Geest; welke een beginsel van wetenschap is, dat hij niet erkennen wil.

2. *Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden*, vers 15 1Co 2.15.

A. Hij, die geheiligd en geestelijk-gezind gemaakt is, Rom. 8:6, Ro 8.6 onderscheidt alle dingen; hij is bekwaam om te oordelen over de menselijke wijsheid en evenzo heeft hij inzicht en smaak van Goddelijke waarheden; hij ziet Goddelijke wijsheid en ondervindt Goddelijke macht in de openbaringen en geheimenissen des Evangelies, waarop de natuurlijke en ongeheiligde mens neerziet als op zwakheid en dwaasheid. als op dingen ontbloot van alle macht en der aandacht niet waardig. Het is de geheiligde ziel, die de ware schoonheid der heiligheid kan onderscheiden; maar door de veredeling van haar vermogens verliest ze niet haar bekwaamheid om over gewone en natuurlijke dingen te oordelen en die te onderscheiden; natuurlijke en bovennatuurlijke; menselijke en Goddelijke; de sluitredenen der wetenschap en de ontdekkingen der openbaring. Maar hijzelf wordt door *niemand* onderscheiden. Gods heiligen zijn zijn *verborgen*, Ps. 83:4. *Hun leven is met Christus verborgen in God*, Col. 3:3. De natuurlijke mens weet van de geestelijke mens niets meer dan hij van alle andere geestelijke dingen weet. Hij is een vreemdeling tegenover de beginselen, de genoegens en de handelingen van het geestelijk leven. De geestelijke mens is voor zijn waarneming gesloten.

B. *Hij, die geestelijk is* (hij wien de Goddelijke openbaring gegeven is, die haar als zodanig ontvangen heeft en zijn geloof en godsdienst op haar gegrond heeft) kan zowel over Goddelijke als over menselijke dingen oordelen; hij kan onderscheiden wat is en wat niet is de leer van het Evangelie en der verlossing, en wie de waarheid Gods wel of niet prediken. Hij verliest zijn verstandelijke vermogens niet, en doet er geen afstand van, door als grondslag voor zijn geloof en godsdienst de openbaring aan te nemen. Maar *hij zelf wordt van niemand onderscheiden*. Hij kan door niemand geoordeeld en weerlegd worden. Niemand, die niet geestelijk is of onder Goddelijke invloed staat, zie Hfdst. 14:37, of zijn geloof en godsdienst op openbaring grondt, kan onderscheiden en beoordelen of hetgeen hij zegt waar en Goddelijk is of niet. In één woord, hij die al zijn kennis put uit de beginselen der wetenschap en het licht der rede, kan nooit oordelen over de waarheid of valsheid van wat door openbaring ontvangen wordt.

Want wie heeft de zin des Heeren gekend, die hem zou onderrichten? Vers 16, dat is, de *geestelijken mens*? Wie kan zo doordringen in de mening Gods, dat hij hem kan onderrichten, die de Geest Gods heeft en onder diens invloed staat? Hij alleen is de mens, aan wien God onmiddellijk de kennis van Zijn wil mededeelt. En wie kan hem in de zin Gods onderrichten, die zo onmiddellijk onder de invloed van zijn eigen Geest verkeert? Zeer weinigen hebben iets hoegenaamd van de zin des Heeren verstaan door natuurlijke invloed.

Maar, zegt de apostel, *wij hebben de zin van Christus*, vers 16, en de zin van Christus is de zin van God. Hij is God en de voornaamste gezant en profeet van God. En de apostelen waren door Zijn Geest bekwaam gemaakt om Zijn zin ons bekend te maken. En in de Heilige Schrift zijn de zin van Christus en de zin van God in Christus ons ten volle geopenbaard. Het is het grote voorrecht der Christenen, dat zij de zin van Christus hebben, hun geopenbaard door Zijnen Geest.

HOOFDSTUK III

In dit hoofdstuk bestraft de apostel de Corinthiërs om hun vleselijke gezindheid en scheuringen, **vers 1-4**. Hij onderricht hen hoe hetgeen verkeerd is onder hen, kan hersteld worden, door hun te herinneren:

- I. Dat hun dienaren niet meer dan dienaren zijn, vers 5.
- II. Dat dezen eenstemmig en door dezelfde bedoeling geleid waren, 5-10;
- III. Dat zij bouwden op een en hetzelfde fundament, 11-15; Hij wekt hen op om hun lichamen te eren door ze zuiver te houden, vers 16, 17; en tot nederigheid en zelfverloochening, 18-21. En verbiedt hen sommige dienaren boven anderen te verheffen, omdat allen voor hen hetzelfde belang hebben, 22-23.

1 Cor. 3:1-4

I. Paulus bestraft de Corinthiërs om hun zwakheid en achterlijkheid. Zij, die geheiligd werden, zijn dat slechts in beginsel; er is gelegenheid om te wassen beide in genade en in kennis, 2 Petrus 3:18. Zij, die door de Goddelijke genade vernieuwd zijn tot een geestelijk leven, zijn nog in vele opzichten gebrekkig. De apostel zegt hun, dat *hij tot hen niet kon spreken als tot geestelijken, maar als tot vleselijken, als tot jonge kinderen in Christus*, **vers 1**. Zij waren er zover vandaan dat ze hun beginselen en

daden zouden gronden op de Goddelijke openbaring en hun kennis van de geest des Evangelies, dat het al te duidelijk was dat ze nog stonden onder de macht van vleeselijke en bedorven neigingen. Zij waren nog slechts jonge kinderen in Christus. Zij hadden sommige van de eerste beginselen van het Christendom ontvangen, maar ze waren niet gewassen tot rijpheid in het verstaan daarvan, of in geloof en heiligheid, en niettemin blijkt duidelijk uit verscheidene gedeelten van dezen brief, dat de Corinthiërs zeer trots waren op hun wijsheid en kennis.

Merk op: Het is een zeer gewoon verschijnsel dat personen van zeer middelmatige kennis en verstand een grote mate van zelfwaardering hebben. De apostel wijst hun geringe vorderingen in de kennis van het Christendom aan als de reden waarom hij hun niet meer van de diepten des Evangelies had meegedeeld. Zij konden zulk voedsel niet verdragen; ze hadden melk van node en niet vaste spijs, **vers 2**.

Het is de plicht van een getrouw dienaar van Christus om het vermogen van zijn hoorders te onderzoeken en hen zoveel te leren als ze kunnen dragen. Maar toch behoren zuigelingen op te groeien tot volwassenen; en jonge kinderen in Christus moeten gestalte verkrijgen en mannen in Christus worden. Men mag verwachten dat hun vorderingen in kennis evenredig zijn en aan hun vermogen en gelegenheid en aan de tijd van hun nieuwe leven; zodat ze bekwaam worden om mededeling van de diepten van de godsdienst te verstaan en niet altijd bij de eerste beginselen blijven. Het was een verwijt voor de Corinthiërs dat ze zolang de bediening van Paulus genoten hadden en niet meer vorderingen in Christelijke kennis gemaakt hadden. Christenen zijn ten strengste te bestraffen indien ze niet trachten te groeien in genade en kennis.

II. Hij bestraft hen om hun vleeselijke gezindheid en noemt als gevolg daarvan hun twistgierigheid en onenigheid ten opzichte hunner dienaren. *Want gij zijt nog vleeselijk. Want dewijl onder u nijd is en twist, en tweedracht; zijt gij niet vleeselijk en wandelt gij niet naar de mens?* **Vers 3**. Er waren nijdigheid en twist en tweedracht onder hen over hun dienaren, *want de een zegt: Ik ben van Paulus, en een ander: Ik van Apollos!* **Vers 4**. Dat waren bewijzen van hun vleeselijke gezindheid; vleeselijke belangen en neigingen heersten over hen.

Merk op: Twisten en tweedracht over de godsdienst zijn sterke bewijzen voor overgebleven vleeselijke gezindheid. De ware godsdienst maakt ons vreedzaam en niet twistziek. Scheurmakers handelen naar menselijke beginselen, en niet naar de beginselen van de ware godsdienst; zij worden geleid door hun eigen hoogmoed en hartstochten; en niet door de regels van het Christendom. *Wandelt gij niet naar de mens?* Het is te betreuren dat zo velen, die behoorden te wandelen als Christenen, dat is, boven de gewonen maatstaf der mensen, inderdaad wandelen, leven en handelen als de andere mensen.

1 Cor. 3:5-10

Hier onderricht Paulus hen hoe deze kwaal te genezen en wat te dien opzichte onder hen verkeerd was terecht te brengen.

I. Door hun te herinneren dat de dienaren, over welken zij twistten, niet meer dan dienaren waren. *Wie is dan Paulus, en wie is Apollos, anders dan dienaars, door welken gij geloofd hebt? gelijk de Heere aan een iegelijk gegeven heeft,* **vers 5**. Zij waren slechts dienaars, enkel werktuigen van de God aller genade. Enigen van de twistgierigen onder de Corinthiërs hadden, naar het schijnt, meer van hen gemaakt, alsof ze heren over hun geloof, stichters van hun godsdienst, waren. We hebben toe te

zien dat we de dienaren niet vergoden of in de plaats van God stellen. Apostelen zijn niet de bewerkers van ons geloof en onzen godsdienst, ofschoon ze gemachtigd werden die te openbaren en te bevorderen. Zij handelden in dezen zoals de Heere een iegelijk gegeven had. Merk op: alle gaven en machten, welke zelfs de apostelen openbaarden en toepasten in het werk hunner bediening, waren van God. Hun werk was te tonen dat hun dienst en leer Goddelijk waren. Het was aan de zijde der hoorders geheel verkeerd aan de apostelen de hulde te brengen welke ze alleen verschuldigd waren aan het gezag, waarop dezen handelden; aan God van wien ze hun bevoegdheid verkregen hadden. *Paulus had geplant en Apollos had nat gemaakt, vers 6.* Beiden waren nuttig, de een tot dit en de ander tot dat doeleinde. God maakt gebruik van verschillende werktuigen, en bekwaamt die elk tot zijn eigen dienst en bestemming. Paulus was geschikt om te planten, Apollos om nat te maken, maar God gaf de wasdom. Het welslagen van de dienst hing af van de Goddelijke zegen. *Zo is dan noch hij die plant iets, noch hij die nat maakt, maar God die de wasdom geeft, vers 7.* Zelfs apostolische dienaren zijn op zichzelf niets, zij kunnen niets met goeden uitslag doen tenzij God de wasdom geeft. De beste en getrouwste dienaars hebben het diepste gevoel van hun eigen ongenoegzaamheid en zijn boven alles begerig dat God al de eer ontvangt van hun welslagen. Paulus en Apollos zijn in eigen schatting niets, maar God is alles in allen.

II. Door hen te wijzen op de eenstemmigheid der dienaren van Christus. *Die plant en die nat maakt zijn één, vers 8,* in dienst bij één Meester; belast met dezelfde openbaring; bezig in hetzelfde werk; beogend hetzelfde doel; in overeenstemming met elkaar, hoewel ze door scheurzieke partijgangers tegenover elkaar gesteld worden. Zij hebben hun onderscheidene gaven van een en dezelfde Geest; tot hetzelfde doel, en van harte verenigd werken zij samen. Planters en natmakers zijn slechts medearbeiders in hetzelfde werk.

Merk op: Alle getrouwe dienaren van Christus zijn één in de grote zaak en bedoeling van hun bediening. Zij mogen in ondergeschikte dingen met elkaar van gevoelens verschillen; zij mogen hun besprekingen en afwijkingen van elkaar hebben; maar hartelijk stemmen ze overeen in het grote doel: *de ere Gods en de zaligheid der zielen door bevordering van het ware Christendom in de wereld.* Al dezulken mogen schitterende beloning voor hun getrouwheid verwachten overeenkomstig het woord: *een iegelijk zal zijn loon ontvangen naar zijn arbeid.* Hun werk is één, maar de een neemt het wellicht meer ter harte dan de ander; hun einddoel is één, maar de een jaagt het waarschijnlijk vuriger na dan de ander; hun Meester is ook één, maar deze goede en genadige Meester maakt onderscheid in zijn beloningen, overeenkomstig de door ieder bewezen diensten; *een iegelijk zal zijn loon ontvangen naar zijn arbeid.* Die het meest werkt ontvangt het meest. Die de getrouwsten zijn, hebben het grootste loon; het is een heerlijk werk, waarin alle getrouwe dienaren arbeiden.

Zij zijn Gods medearbeiders, vers 9, natuurlijk niet in dezelfde rang en dezelfde mate; maar in ondergeschiktheid aan Hem; als werktuigen in Zijn hand. Zij zijn werkzaam in zijn zaak. Zij werken met God samen ter bevordering van zijn heerlijkheid en ter redding van kostbare zielen; en Hij, die hun werken kent, zal maken dat ze niet vergeefs arbeiden. De mensen mogen de enen dienaar verwaarlozen en verachten, terwijl ze de anderen verheffen, zonder daar reden voor te hebben; zij mogen veroordelen wat ze behoorden aan te bevelen en toejuichen wat ze moesten vermijden en voorbijgaan; maar het oordeel Gods is naar waarheid. Hij beloont slechts op goede gronden, en Hij beloont alleen in overeenstemming met de ijver en de getrouwheid Zijner dienaren. Getrouwe dienaren moeten, wanneer zij door de mensen miskend

worden, hun bemoediging in God zoeken. En het is voor God, de voorname arbeider in het grote werk des Evangelies, voor wien zijn medearbeiders zich getrouw betonen moeten. Zij zijn altijd onder Zijn oog; werkzaam in Zijn huis en bouwwerk; en daarom zal Hij voorzeker zorgvuldig over hen waken. *Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij.* En daarom is niemand van Paulus of van Apollos; niemand behoort hun toe; maar ze zijn Godes. Zij planten en maken nat; niets meer; maar het is de Goddelijke zegen op Zijn eigen akkerwerk, die maakt dat er vrucht gedragen wordt. Gij zijt niet ons akkerwerk, maar dat van God.

Thans gaat de apostel van deze vergelijking over tot die van een gebouw: *Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop.* Paulus noemt zichzelf *een wijs bouwmeester.* Die hoedanigheid geeft hem dubbele eer. Het was eervol een bouwmeester te zijn aan de tempel Gods, maar het verhoogt zijn eer dat hij een wijs bouwmeester was. Men kan in een bediening zijn, waarvoor men niet bekwaam is, of niet zo door en door bekwaam als hier blijkt dat Paulus was. Hoewel hij dit van zichzelf zegt, bedoelt hij daarmee niet zijn eigen eer, doch die der Goddelijke genade. Hij was een wijs bouwmeester, doch door de genade Gods, die hem dat gemaakt had. Het is geen misdaad in een Christen, maar strekt hem tot aanbeveling, wanneer hij kennis neemt van het goede dat in hem is, tot lof van de Goddelijke genade. Geestelijke hoogmoed is afschuwelijk; hij maakt dat we de grootste weldaden Gods gebruiken om onze eigen ijdelheid te voeden en onszelf tot onze eigen afgoden te verheffen. Maar letten op Gods weldaden ten einde onze dankbaarheid te bevorderen en er over spreken tot zijn eer (van welken aard ze ook zijn) is niets anders dan een deel van onzen plicht en van de eerbied, dien we Hem verschuldigd zijn.

Merk op: Dienaren mogen niet trots zijn op hun gaven en genaden, maar hoe beter zij voor hun werk geschikt zijn en hoe meer zegen er op rust, des te meer behoren zij Gode dankbaar te zijn voor Zijn onderscheidende genade. *Ik heb het fundament gelegd en een ander bouwt daarop.* Vroeger heeft hij gezegd: *Ik heb geplant en Apollos heeft natgemaakt.* Paulus heeft het fundament van de gemeente onder hen gelegd. Hij heeft hen *door het Evangelie geteeld*, Hfdst. 4:15. Hoeveel leermeesters zij buiten hem hadden, *ze hadden toch niet vele vaders.* Hij wilde niemand, die onder hen gewerkt had, tekort doen, maar hij wenste ook niet van zijn eer en eerbied beroofd te worden. Getrouwe dienaren mogen en moeten waken voor hun eigen goeden naam. Veel van hun nuttigheid hangt daarvan af. *Maar een iegelijk zie toe, hoe hij daarop bouwe.* Dat is een eenvoudige waarschuwing; er kan zeer slecht gebouwd worden op een goed fundament. Men kan daarin licht dwalen; en er is grote omzichtigheid nodig, niet alleen om een stevig en goed fundament te leggen, maar ook om er een behoorlijk gebouw op te zetten. Er mag niets opgebouwd worden, dan wat het fundament dragen kan en wat er één geheel mede wordt. Goud en modder mogen niet met elkaar vermengd worden. Dienaren van Christus hebben er nauwgezet tegen te waken, dat ze niet hun eigen hersenschimmen of valse redeneringen bouwen op het fundament der Goddelijke openbaring. Hetgeen zij prediken moet zijn de duidelijke leer van hun Meester en wat daarmee geheel overeenkomt.

1 Cor. 3:11-15

De apostel zegt ons hier welk fundament hij gelegd heeft als grondslag van al zijn arbeid onder hen: *Jezus Christus, de uiterste hoeksteen*, Ef. 2:20. Op dit fundament bouwen alle getrouwe dienaren van Christus. Op dezen rotssteen vestigen alle Christenen hun hoop. Zij, die hun hoop op de hemel op een ander fundament stichten, bouwen op zand. *Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is,*

hetwelk is Jezus Christus. De leer van onzen Zaligmaker en zijn verzoening is de voorname grondslag van het Christendom. Zij is de bodem en het fundament van al het andere. Neem dat weg, en ge vernietigt al onze vertroosting en laat ons geen fundament voor onze hoop als zondaren. Het is in Christus *alleen dat God was de wereld met zichzelf verzoenende*, 2 Cor. 5:19. Maar zij, die het fundament behouden en de leer dat Christus de Middelaar Gods en der mensen is, omhelzen, splitsen zich in twee soorten.

I. Sommigen bouwen op dat fundament *goud, zilver en kostelijke stenen, vers 12*; namelijk zij, die de zuivere waarheden des Evangelies aannemen en verkondigen, die niets vasthouden en prediken dan *de waarheid zoals zij is in Jezus*. Dat is goed bouwen op een goed fundament, wanneer dienaren niet alleen op Christus steunen als de grote profeet der kerk en Hem aannemen als hun gids en onfeilbare Leraar; maar de leer, welke Hij onderwees, aannemen en verbreiden in al haar zuiverheid, zonder enig bedorven innemsgel, zonder er iets bij te voegen of af te doen.

II. Anderen bouwen *hout, hooi en stoppelen* op dit fundament; dat is: hoewel zij het fundament erkennen, wijken zij in vele opzichten van de zin van Christus af. Zij stellen hun eigen inbeeldingen en uitvindingen in plaats van Zijn leringen en instellingen en bouwen op het goede fundament veel, dat de proef niet doorstaan zal als de dag der toetsing gekomen is; en het vuur zal het openbaar maken; want hout, hooi en stoppelen zullen de vuurproef niet doorstaan kunnen, maar er door verteerd worden. *Eens iegelijks werk zal openbaar worden*; zal voor het gezicht blootgelegd worden; voor zijn gezicht en dat van anderen. Sommigen zullen in de eenvoud huns harten hout en stoppelen bouwen op het goede fundament, en niet eens weten wat ze gedaan hebben; maar in de dag des Heeren zullen ze hun werk in zijn eigen licht zien. *Eens iegelijks werk zal openbaar worden* voor hemzelf en voor anderen, zowel voor hen, die door deze bouwheren misleid zijn, als voor hen, die aan hun dwalingen mochten ontsnappen. Thans kunnen we ons in onszelf en in anderen vergissen; maar er komt een dag, die aan alle vergissingen een einde maakt, en ons onszelf en onze daden in het rechte licht doet zien, zonder bedekking of misleiding.

Want de dag zal het verklaren (dat is: ieders werk), *dewijl het door vuur ontdekt wordt, en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven, vers 13*. De dag zal het verklaren en blootleggen; de laatste dag, de grote dag des oordeels, Hfdst. 4:5. Sommigen echter verstaan dat van de tijd, waarin het Joodse volk zou verstrooid worden en daardoor zijn instelling vernietigd, wanneer de bovenbouw, welken Judese leraren op het fundament van het Christendom gesticht hadden, zou blijken niet meer te zijn dan hout, hooi en stoppelen, die de proef niet weerstaan konden. De uitdrukking verwijst duidelijk naar de kunst des smelters, waardoor het vuur het schuim van het goud en het zilver wegneemt en afscheidt. Zo zullen goud, zilver en kostelijke stenen het vuur doorstaan, maar hout, hooi en stoppelen zullen er van gescheiden en door het vuur verteerd worden.

Merk op: er komt een dag die zo nauwkeurig de enen mens van de anderen, het werk des enen van dat des anderen, zal afscheiden als het vuur goud van vuil afscheidt, en metaal dat het vuur doorstaan kan van andere dingen, die er door verteerd worden. In die dag:

1. Zullen de werken van enigen *de proef doorstaan*. Het zal openbaar worden dat zij niet alleen het fundament behielden, maar dat zij er ook regelmatig en deugdelijk op bouwden, met goede bouwstoffen en op de voorgeschreven wijze. Fundament en

bovenbouw maakten één geheel uit. De grondwaarheden en datgene, wat er mede in verband staat, werden tezamen onderwezen. Het is wellicht nu zo gemakkelijk niet om dat verband te onderkennen of te weten wiens werk tegen de proef bestand zal zijn, maar die dag zal het ten volle openbaren. Zulk een bouwheer zal en kan de beloning niet ontgaan. Hij zal in dien dag prijs en eer hebben en daarna eeuwige beloning. De getrouwheid van de dienaren van Christus zal volledige en nauwkeurige vergelding in de toekomst ontvangen. Zij, die zuiveren en waren godsdienst verbreed hebben en wier werk zal blijven bestaan, zullen hun loon ontvangen. En de Heere weet hoe groot, hoe ver boven alle verwachting!

2. Er zijn anderen, *wier werk zal verbrand worden*, **vers 15**; wier verdorven denkbeelden en leerstellingen, of ijdele uitvindingen en gewoonten in de dienst Gods, zullen worden ontdekt, afgekeurd en verworpen in dien dag; eerst openbaar worden als bedorven, daarna door God afgekeurd en verworpen. Die grote dag zal alle maskers afrukken en de dingen tonen zoals ze zijn.

Hij wiens werk verbrand wordt zal schade lijden. Zo hij op het goede fundament hout, hooi en stoppelen gebouwd heeft zal hij schade lijden. Zijn zwakheid en onzuiverheid zal zijn heerlijkheid verminderen, hoewel hij over het algemeen een eerlijk en oprecht Christen moge geweest zijn. Dit deel van zijn werk zal verloren gaan, en hem geen voordeel aanbrenge, hoewel hijzelf behouden wordt.

Merk op: Zij, die het fundament van het Christendom behouden, maar er hout, hooi en stoppelen op bouwen, zullen toch behouden worden. Dit moge helpen om onze liefde te vermeerderen. Wij mogen de mensen niet om hun zwakheid verwerpen; want niets behalve goddeloosheid doet verloren gaan.

Hij zal behouden worden, *doch also als door vuur*; uit het vuur gerukt. Hij zelf wordt uit de vlam gegrepen, hoewel zijn werk verteert. Dit toont aan dat het moeilijk zijn zal voor hen, die het Christendom bederven en beroven, om zalig te worden. God zal geen verschoning voor hun werken hebben, hoewel Hij hen als brandhouten uit het vuur rukt. In deze uitspraak van de Schrift meenden de Rooms en hun leer van het vagevuur gevonden te hebben, welke zeker hooi en stoppelen is; ene leer, die nooit oorspronkelijk aan de Schrift ontleend is, maar uitgevonden in donkeren tijd, om de gierigheid en eerzucht van de geestelijkheid te voeden, en hen te vleien, die voor de zaligheid van hun zielen liever van hun geld dan van hun hartstochten afstand deden. Ze heeft met dezen tekst niets uitstaan.

A. Omdat er duidelijk sprake is van een zinnebeeldig, niet van een werkelijk vuur; want hoe zou een werkelijk vuur godsdienstige gebruiken en leerstellingen kunnen verteren?

B. Omdat dit vuur zal *beproeven hoedanig eens iegelijks werk is*; doch het vuur des vagevuurs zou geen proefneming op de werken der mensen zijn, maar hun straf. Het wordt gezegd te dienen voor verzoening van vergeeflijke zonden, die gedurende het aardse leven niet geboet zijn.

C. Omdat dit vuur *eens iegelijks werk zal beproeven*, zowel van Paulus en Apollos, als van de anderen. Nu, geen der Rooms en zal de moed hebben te zeggen dat de apostelen door het vagevuur moeten gaan!

1 Cor. 3:16-17

Hier trekt de apostel zijn bewijsvoering en vermaning samen, gegrond op zijn vroegere uitspraak: *Gij zijt Gods gebouw*, **vers 9**. En hier: *Weet gij niet dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont? Zo iemand de tempel Gods schendt*

(bederft en verwoest) *dien zal God schenden* (in beide zinnen wordt in het oorspronkelijke hetzelfde woord gebruikt) *want de tempel Gods is heilig, welke gij zijt*. Het schijnt uit andere gedeelten van de brief, waar de apostel hetzelfde onderwerp aanroert, 6:13-20, dat de valse leraars onder de Corinthiërs niet alleen losbandigen waren, maar ook verderfelijke leringen onderwezen, die uitnemend geschikt waren voor de smaak van deze gezonken stad, het brandpunt der onzedelijkheid. Zulke leerstellingen moesten niet gerekend worden onder het hout, hooi en stoppelen, die verbranden zouden, terwijl hij, die ze op het fundament had gebouwd, aan het vuur ontkomen zou; want die waren er op aangelegd om de kerk te bederven en te verwoesten, welke een gebouw Gods was. Hem geheiligd en derhalve rein en heilig te bewaren. Zij, die zulke leringen verbreidden, tartten God om hen te vernielen. Zij, die slechte leringen verbreiden, welke rechtstreeks de bedoeling hebben om de kerk te besmetten, onheilig en onrein te maken, lopen gevaar verwoesting over zichzelf te brengen. Het kan ook opgevat worden als een bewijsvoering tegen hun tweedracht en scheurmakerij, daar verdeeldheid de weg baant tot verwoesting.

Maar wat ik eerst aangaf schijnt de eigenlijke bedoeling te zijn van de woorden: *Weet gij niet dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in u woont?* Men kan dit verstaan van de gemeente te Corinthe als een geheel of van ieder gelovige in het bijzonder; Christelijke gemeenten zijn tempels Gods. Hij woont in haar met Zijn Heiligen Geest. *Ze zijn opgebouwd tot ene woonstede Gods in de Geest*, Ef. 2:22. Elke Christelijke gemeente is een levende tempel van de levende God. God woonde in de Joodse tempel, nam daar bezit van, en hield daar verblijf door die heerlijke wolk, welke het teken was van Zijn tegenwoordigheid bij dat volk. Zo woont Christus door Zijn Geest in al Zijn ware gelovigen. De tempel was gewijd en geheiligd aan God, en van al het ongeheiligde afgezonderd tot de onmiddellijke dienst van God. Zo zijn alle Christenen van al het ongeheiligde afgezonderd voor God en Zijn dienst. Zij zijn Hem geheiligd; een zeer goed verweermiddel tegen alle vleeselijke lusten en alle leerstellingen, die deze vergoelijken. Zo wij de tempels Gods zijn, mogen wij niets doen dat ons van Hem kan vervreemden, of onszelf bederven of besmetten en daardoor voor Zijn dienst ongeschikt maken, en wij mogen het oor niet lenen aan enige leerstelling of leraar, die ons tot zulke daden verlokken wil. Christenen zijn heilig door hun belijdenis, en moeten beiden in hart en mond rein en zuiver zijn. Wij zullen hartelijk verafschuwen en zorgvuldig vermijden alles, wat Gods tempel zou ontreinigen en onteren wat Hem geheiligd is.

1 Cor. 3:18-20

Hier beschrijft hij nederigheid en bescheiden over zichzelf denken als het geneesmiddel voor de ongeregeldheden in de gemeente te Corinthe; voor de scheuringen en twisten onder hen. *Niemand bedriege zichzelf, vers 18*. Laat u niet afleiden van de waarheid en de eenvoud des Evangelies door mensen, die beweren wetenschap en welsprekendheid te bezitten, woordenvloed en wijsbegeerte vertonen; rabbijnen, redenaars en wijsgeren. Wij zijn in groot gevaar onszelf te bedriegen, wanneer wij te veel waarde hechten aan menselijke wijsheid en kunsten; zeer waarschijnlijk zal het zuivere en eenvoudige Christendom veracht worden door hen, die hun leringen weten te schikken naar de bedorven smaak hunner hoorders, en die leringen bekend maken met schone taal of met een schijn van diepe redenering. *Zo iemand onder u dunkt, dat hij wijs is in deze wereld, die worde dwaas, opdat hij wijs moge worden*. Hij moet leren zijn eigen onwetendheid in te zien en te betreuren; hij moet zijn eigen verstand wantrouwen en er niet op steunen. Een hoge gedachte van onze eigen wijsheid hebben is onszelf vleien, en zelf-vleierij is de naaste weg tot

zelfbedrog. De weg tot ware wijsheid is onze gedachten van onszelf tot het behoorlijk peil terug te brengen, en gewillig zijn om door God onderwezen te worden. Die waarlijk wijs wil worden, moet dwaas worden. Hij, die afziet van zijn eigen verstand om het onderricht Gods te ontvangen, is op de weg naar ware en eeuwige wijsheid. *Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht, en Hij zal de zachtmoedigen Zijn weg leren*, Ps. 25:9. Hij, die lage gedachten heeft van zijn eigen kennis en vermogen, zal beter inlichting aannemen; zo iemand wordt onderricht en verbeterd door de openbaring; maar de hoogmoedige, verwaand door zijn eigen wijsheid en verstand, zal ondernemen zelfs de Goddelijke wijsheid te verbeteren, en zijn eigen holle redeneringen voortrekken bij de openbaringen van onfeilbare wijsheid en waar geloof. Wij moeten onszelf voor God vernederen indien we waarlijk wijs en goed worden willen.

Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God, vers 19. De wijsheid, welke wereldse mensen achten (staatkunde, wijsbegeerte, redenaarskunst), *is dwaasheid bij God.* Ze is dat in vergelijking met zijn wijsheid. *Op zijn knechten* (de engelen) *zou Hij niet vertrouwen*, Job 4:18; hoe veel minder op de wijsten der mensenkinderen! *Zijns verstands is geen getal*, Ps. 142:5. Er is niet meer overeenkomst tussen Zijn wijsheid en de onze, dan tussen Zijn macht en de onze. Het eindige en het oneindige hebben niet dezelfde maatstaf. En nog meer is de wijsheid der mensen dwaasheid bij God, wanneer deze zich met de Zijne meten wil. Hoe rechtvaardig veracht Hij haar, hoe gemakkelijk kan Hij haar beschamen en vernietigen! *Hij vangt de wijzen in hun arglistigheid*, Job 5:13 Hij vangt hen in hun eigen netten en verwacht hen in hun eigen garen; hij keert hun best-doordachte, verstandigste en meest-belovende plannen tegen henzelf en vernietigt hen door hun eigen tegenstrijdigheden. Ja, *Hij kent de overleggingen der wijzen, dat zij ijdel zijn*, vers 20; dat ze ijdelheid zijn, Ps. 94:11. Merk op: God heeft volkomen kennis van de gedachten der mensen; de diepste gedachten der wijste mensen, de meest-geheime raadslagen en voornemens zijn voor Hem niet verborgen, maar *alle dingen zijn naakt en geopend* voor Hem, Hebr. 4:13. En Hij weet dat ze ijdelheid zijn. De gedachten van de wijste mensen zijn vermengd met een goed deel ijdelheid, zwakheid en dwaasheid; en voor God zijn hun beste gedachten enkel ijdelheid, vergeleken met zijn gedachten. En zou dit alles ons niet leren bescheiden te zijn; onszelf te wantrouwen; Gods wijsheid hoog te achten; ons niet dankbaar maken voor zijn openbaring en gewillig om door Hem geleerd te worden, en niet op het dwaalspoor geleid te worden door allerlei menselijke wijsheid en vaardigheid; afgeleid te worden van de eenvoud van Christus en Zijn hemelse leer? Hij, die waarlijk wijs wil zijn, moet van God leren en niet zijn eigen wijsheid met die van God meten.

1 Cor. 3:21-23

Hier ontleent de apostel aan hetgeen hij zooeven gezegd heeft en aan de overweging dat zij allen gelijk belang bij al hun dienaren hebben, ene vermaning om hun leraren niet te overschatten. *Niemand dan roeme op mensen, vers. 21.* U moet niet vergeten dat uw dienaren mensen zijn; hun de eerbied bewijzen dien men alleen Gode schuldig is; hen aan het hoofd van partijen plaatsen; hen bovenmate achten en bewonderen; slaafs en willoos hun leiding volgen en hun voorschriften naleven, voornamelijk in tegenspraak met God en de ware leiding van Zijn Heilige Geest. Menigeen is geneigd om de zegeningen Gods te verhinderen aan haar doel te beantwoorden. De dienst des Evangelies is een zeer nuttige en genaderijke instelling; getrouwe dienaren zijn een grote zegen voor elk volk; maar de dwaasheid en zwakheid der mensen maakt hetgeen in zichzelf een zegen is tot een ongeluk. Zij verdelen zich in partijen met

onderscheiden dienaren aan het hoofd; roemen in hun leidslieden, en worden door hen geleid ze weten zelf niet waarheen. Het enige middel om dit misbruik te voorkomen is bescheiden gedachten van onszelf te hebben, en een recht gevoel van de algemene zwakheid van het menselijk verstand bij uitsluitend vertrouwen op de wijsheid Gods, sprekende in Zijn woord. Dienaren moeten niet met elkaar in mededinging gebracht worden. Alle getrouwe dienaren dienen de Heere en beogen hetzelfde doelwit. Zij werden aangesteld door Christus tot gemeen nut der kerk.

Paulus, en Apollos, en Cefas, zij zijn allen uwe. De een moet niet tegenover de ander geplaatst worden, maar allen moeten gewaardeerd en gebruikt worden tot uw eigen geestelijk nut. Bij deze gelegenheid geeft hij ook een inventaris van de bezittingen der kerk; de geestelijke rijkdommen van de waren gelovige: *Alles is het uwe*; dienaren van elke rang, gewone en buitengewone. Ja, de gehele wereld is uwe. Wel zijn de heiligen niet de eigenaren van de wereld, maar deze staat hun ten dienste; zij hebben er zoveel van als de Oneindige wijsheid ziet dat hun nut is; en al wat ze hebben, bezitten zij met de Goddelijke zegen.

Het leven is uwe; zodat gij gelegenheid hebt om u voor te bereiden voor het leven in de hemelen; en *de dood is uwe*, opdat ge moogt gaan bezit nemen van dat hemelleven. Dat is een zalige boodschap, die u verbindt met het huis uws Vaders.

De tegenwoordige dingen zijn uwe, voor uw onderstand op de weg; *de toekomstige dingen zijn uwe*, om u te verrijken en te onthalen aan het einde uwer reis. Zo wij Christus toebehoren en Hem aanhangen, zijn alle dingen de onze en zijn wij daar zeker van. Alles is onze, tijd en eeuwigheid, aarde en hemel, leven en dood. *Hij zal ons het goede niet onthouden*, Ps. 84:12. Maar terzelfder tijd moeten wij in gedachten houden dat *wij zijn van Christus*; onderdanen van Zijn koninkrijk, Zijn eigendom. Hij is onze Heere, en wij moeten Zijn heerschappij erkennen, ons gewillig aan Zijn geboden onderwerpen, Zijn welbehagen doen, indien we wensen dat alle dingen ons ten goede komen. Alle dingen zijn onze; maar om geen andere reden dan omdat wij van Christus zijn. Buiten Hem hebben wij geen aanspraak op enig goed ding.

Merk op: Zij, die in de tijd veilig en in de eeuwigheid gelukkig willen zijn, moeten Christus toebehoren.

En Christus is Gods. Hij is de Christus Gods, door God gezalfd, door Hem gezonden, om het ambt van Middelaar te vervullen en daarin tot zijn eer werkzaam te zijn. Alle dingen behoren de gelovigen, opdat Christus de eer hebbe van Zijn kostbaar werk en God in alles de heerlijkheid ontvang. God, in Christus een zondige wereld met zichzelf verzoenende en de schatten Zijner genade aan een verzoende wereld uitdelende, dat is het kort-begrip en de inhoud van het Evangelie.

HOOFDSTUK IV

De apostel in dit hoofdstuk,

I. Wijst hun aan hoe zij hem en zijn mededienaren hebben te houden, en verwijt hun, tenminste stilzwijgend, hun onbehoorlijk gedrag jegens hem, vers 1-6.

II. Hij waarschuwt hen tegen hoogmoed en zelfverheffing en wijst op de velerlei verzoeking, die hen bevangt, om te hoog van zichzelf te denken en hem en de overige apostelen te verachten ter oorzaak van de grote ongelijkheid in hun omstandigheden en toestand, vers 7-13.

III. Hij beroept zich op hen als hun vader in Christus, vers 14-16.

IV. Hij deelt hun mede dat hij Timotheüs tot hen gezonden heeft, en dat hij voornemens is binnen kort zelf te komen, hoewel sommigen hunner, zichzelf behagende en ijdel zijnde, het tegenovergestelde verwachten, vers 17-21.

1 Cor. 4:1-6

I. De apostel maakt hier aanspraak op de hem verschuldigde eerbied op grond van zijn ambt en zijn dienst, waarin velen totnogtoe tekort geschoten waren. *Alzo houde ons een ieder mens als dienaars van Christus en uitdelers der verborgenheden Gods, vers 1.* Hoewel mogelijk anderen hem overschat hebben door hem het hoofd hunner partij te maken en zich zijn discipelen te noemen. In onze waardering van dienaren, zowel als van alle andere dingen, moeten wij toezien uitersten te vermijden.

1. De apostelen zelf mochten niet overschat worden, want zij waren dienaren, geen meesters; knechten, geen heren. Zij waren dienaren van Christus, meer niet; hoewel zij dienaren van de hoogste rang waren, die de zorg voor zijn huishouding hadden, om de anderen voedsel te geven en hun arbeid aan te wijzen en te regelen.

Merk op: Het is zeer groot misbruik van hun macht maken en zeer misdadig in gewone dienaren, wanneer zij over hun mededienstknechten de baas spelen en aanspraak maken op gezag over hun geloof en wandel. Want zelfs de apostelen waren slechts dienaren van Christus; in Zijn werk gebruikt; met Zijn boodschap uitgezonden; en uitdelers der verborgenheden Gods, of van die waarheden, welke in vorige tijden en geslachten verborgen geweest waren. Zij hadden geen bevoegdheid om hun eigen mening te verkondigen, maar alleen het Christelijk geloof te verbreiden.

2. De apostelen mogen niet onderschat worden, want, hoewel zij dienaren waren, ze waren dienaren van Christus. De staat en de waardigheid van hun Meester bekleedde hen met ere. Hoewel zij slechts knechten zijn, ze zijn geen knechten voor de gewone wereldlijke dingen, maar voor Goddelijke verborgenheden. Zij hadden een grootse roeping en derhalve een eervolle bediening. Zij waren rentmeesters in Gods huishouding; voorname rentmeesters in Zijn koninkrijk van genade. Zij wensten geen meesters te zijn, maar zij verdienden eerbied en achting in dezen eervolle dienst. Voornamelijk:

II. Wanneer zij daarin hun plicht deden en zich getrouw betoonden. *Voorts wordt in de uitdelers vereist dat elk getrouw bevonden worde, vers 2,* vertrouwenswaard. De uitdelers in Christus' huishouding moeten voorschrijven wat Hij voorgeschreven heeft. Zij mogen niet hun mededienaren aan 't werk zetten voor henzelf. Zij mogen niets van hen verkrijgen zonder huns Meesters volmacht. Zij mogen hen niet voeden met het kaf van hun eigen uitvindingen, in plaats van met het gezonde brood der Christelijke leer en waarheid. Zij moeten onderwijzen wat Hij bevolen heeft en niet de leringen en bevelen van mensen. Zij moeten getrouw zijn in het belang van hun Heere en ten dienste van zijn eer. Merk op: Het moet de hartelijke en aanhoudende begeerte der dienaren van Christus zijn zich vertrouwenswaard te tonen, en wanneer zij de getuigenis van een goed geweten en de goedkeuring van hun Meester hebben, moeten ze weinig hechten aan de beoordeling van hun mededienaren.

Doch mij is voor het minste dat ik van ulieden geoordeeld worde of van een menselijk oordeel; zegt de apostel, **vers 3.** Inderdaad een goede getuigenis en de achting der mensen zijn een goede stap in de richting van nuttigheid in de dienst, en Paulus gehele bewijsvoering in deze zaak doet zien dat hij zeer veel zorg droeg voor zijn eigen goeden naam. Maar indien hij het voornamelijk er op toelagde om mensen te behagen, zou hij met moeite kunnen tonen dat hij een getrouw dienstknecht van Christus was,

Gal. 1:10. Hij die een getrouw dienstknecht van Christus wil zijn, moet om Zijntwil de beoordelingen der mensen verachten. Hij moet daarop neerzien als op iets zeer gerings - indien zijn Heere hem goedkeurt - hoe ook de mensen over hem oordelen. Zij mogen zeer laag of zeer hard oordelen, terwijl hij zijn plicht doet; maar hij staat of valt niet door hun oordeel. En het is voor getrouwe dienaren gelukkig dat zij een rechtvaardiger en bevoegder Rechter hebben dan hun mededienaren; een die medelijden hebben kan met hun zwakheden, hoewel hij er zelf gene heeft. *Het is beter te vallen in de handen van God dan in die der mensen*, 2 Sam. 24:14. De besten der mensen zijn slechts al te zeer geneigd om ras, hard en onrechtvaardig te oordelen, maar Zijn oordeel is altijd overeenkomstig de waarheid. Het is een troost, dat niet mensen onze eindrechters zijn. Zelfs moeten wij onszelf niet oordelen.

Ja ik oordeel ook mijzelf niet: want ik ben mijzelf van geen ding bewust; ik kan mijzelf niet van ongetrouwheid beschuldigen; doch ik ben daardoor niet gerechtvaardigd; dat zal mij niet vrijspreken; maar die mij oordeelt is de Heere. Zijn oordeel is mij alles-afdoend. In zijn uitspraak moet ik berusten. Hij zal mij bevinden en oordelen gelijk ik ben.

Merk op: Niet doordien we onszelf goed beoordelen en onszelf rechtvaardigen, zullen we veilig en gelukkig zijn. Dat zal alleen zijn door de aanneming en goedkeuring van onzen vrijmachtige Rechter. *Niet die zichzelf prijst, maar dien de Heere prijst, die is beproefd*, 2 Cor. 10:18.

III. De apostel neemt hieruit aanleiding om de Corinthiërs te waarschuwen tegen bedilzucht: het voorbarig en gestreng oordelen van anderen. *Zo dan oordeelt niets vóór de tijd, totdat de Heere zal gekomen zijn, vers 5.* Dat is een oordeel ontijdig en op goed geluk. Hier is geen sprake van een oordeel door bevoegde personen, binnen de kring hunner bediening; ook niet van ambteloos oordeel over feiten, die bewezen zijn; maar van een oordeel over de toekomstige staat van enig mens, of over de geheime bronnen en beginselen zijner daden, of over handelingen, die op zichzelf twijfelachtig zijn. In zulke gevallen te oordelen en beslist uitspraak te doen, is niet anders dan God Zijn zetel te betwisten en aanspraak maken op Zijn voorrang.

Merk op: De voorbarige en strenge oordelaar is een stout zondaar. Zijn vonnissen zijn volkomen ontijdig en aanmatigend. Een is er echter, die dezen oordelaar zal oordelen zowel als hen die door hem veroordeeld werden; en die dat doen zal zonder vooroordeel, hartstocht of partijdigheid. En er komt een tijd, wanneer de mensen niet meer zullen mistasten in hun oordeel over zichzelf en over anderen, omdat ze Zijn oordeel zullen moeten volgen. Dit behoorde hen nu bevreesd te maken om anderen te oordelen en zorgvuldig in het oordeel over zichzelf. Er komt een tijd, waarin de *Heere in het licht zal brengen hetgeen in de duisternis verborgen is en openbaren de raadslagen der harten*; de werken der duisternis, die in het geheim gepleegd worden, en al de geheime neigingen, voornemens en raadslagen, die in de harten verborgen zijn.

Merk op: Er komt een dag, die de duisternis zal onthullen; de diepten zal openleggen; de geheime zonden der mensen aan het licht brengen en de gedachten hunner harten openbaren. *De dag zal het verklaren.* De Rechter zal al deze dingen aan het licht brengen. De Heere Jezus Christus zal de gedachten van het hart, van alle harten, blootleggen. De Heere Jezus Christus moet kennis dragen van de raadslagen des harten, anders zou Hij ze niet kunnen openbaren. Dit is een Goddelijk voorrecht, Jer. 17:10, en juist dit kent onze Zaligmaker zichzelf op zeer bijzondere wijze toe. *Al de gemeenten zullen weten, dat Ik het ben, die nieren en harten onderzoek; en Ik zal ulieden geven een iegelijk naar zijn werken*, Openb. 2:23. We behoren zeer angstvallig

te zijn in het veroordelen van anderen, want we hebben te doen met een Rechter, voor Wie wij ons niet verbergen kunnen. Anderen liggen niet bloot voor onze waarneming, maar wij wel voor de Zijne; en wanneer Hij zal gekomen zijn om te richten, *zal een iegelijk lof hebben van God. Een iegelijk*, dat is: ieder die het verdient, ieder die wélgedaan heeft. Hoewel geen van Gods kinderen iets bij Hem verdienen kan; hoewel er zelfs in hun beste werken veel laakbaars is; toch zal hun getrouwheid door Hem opgemerkt en bekroond worden. Indien ze veroordeeld en veracht zijn door hun mededienstknechten, Hij zal al die onrechtvaardige verwijten en veroordelingen verdrijven en hen doen zien in hun eigen beminnelijk licht. Christenen behoren dus onder onrechtvaardige beoordelingen geduldig te zijn, want zij weten dat deze dag komende is; vooral wanneer zij in hun geweten het getuigenis van hun onschuld hebben. Maar hoe vreeslijk zal het lot zijn van hen, die anderen veroordeeld hebben, wanneer hun gemeenschappelijke Rechter dan zal prijzen degenen, die zij veroordeeld hebben!

IV. De apostel deelt ons hier de reden mede, waarom hij zijn eigen naam en dien van Apollos hier in gesprek gebracht heeft. Hij heeft dat gedaan *bij gelijkenis*, en *om hunnentwil*. Liever verkoos hij zijn eigen naam en dien van een getrouwen medearbeider te gebruiken, dan de namen van enige partijhoofden onder hen; om daardoor tegenstand te voorkomen en zijn raad des te beter ingang te doen vinden. Dienaren behoren voorzichtig te zijn in hun raadgevingen en bestraffingen, vooral in de laatste, teneinde hun invloed niet te verliezen. Het doel van de apostel met deze handelwijze was hen te vermanen dat ze aan hem *mochten leren niet te gevoelen boven hetgeen geschreven is*, (boven hetgeen hij geschreven had) en *niet, de een om eens anders wil, opgeblazen te worden tegen de anderen, vers 6*.

Apostelen moesten bij Gods akkerwerk niet anders beschouwd worden dan als planters en natmakers; in zijn bouwwerk alleen als bouwmeesters; bij Zijn geheimenissen enkel als uitdelers, en dienaren van Christus. En gewone dienaren kunnen deze betrekkingen niet vervullen op dezelfde wijze als de apostelen dat deden. Wij moeten zeer voorzichtig zijn om de eer en het gezag van de Meester niet aan Zijn dienstknechten toe te kennen. *Wij mogen niemand Meester noemen op aarde, want één is onze Meester, namelijk Christus*, Matth. 23:10. Wij mogen over hen niet denken boven hetgeen geschreven is. Het Woord Gods is de beste maatstaf voor de beoordeling van mensen. En bovendien: rechtvaardig oordelen over mensen en hen niet hoger stellen dan oorbaar is, is een middel om twisten en scheuringen in de gemeenten te voorkomen. Gewoonlijk is hoogmoed de grondslag van deze twisten. Zelfverheffing draagt zeer veel bij tot onmatige achting van onze leraren, zowel als van onszelf. Onze aanbeveling van eigen smaak en oordeel gaat gewoonlijk gepaard met onze onmatige toejuicing, en altijd met scheurmakend aanhangen van de enen leraar, in tegenstelling van anderen, die even wettig en getrouw zijn. Maar bescheiden over onszelf te denken en niet boven hetgeen geschreven is over onze leraars, is het beste middel om in de kerk twisten, verdeeldheden, scheuringen en partijen te voorkomen. Wij zullen nooit tegen elkaar opgeblazen worden, zolang wij in het oog houden, dat zij allen werktuigen zijn, door God gebruikt in Zijn akkerwerk en bouwwerk, en door Hem met verscheidene gaven en talenten begiftigd.

1 Cor. 4:7-13

Hier gebruikt de apostel de tevoren gegeven wenk als een middel tegen hoogmoed en zelfverheffing en stelt de verzoeken in het licht, die de Corinthiërs hadden om hem te verachten, door het verschil van hun omstandigheden.

I. Hij waarschuwt hen tegen hoogmoed en zelfverheffing door de overweging, dat alle onderscheid tussen hen door God bewerkt was. *Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt?* vers 7. Hier richt Paulus zich tot de dienaren, die zichzelf aan het hoofd der partijen plaatsten en slechts al te veel deden om de leden der gemeente in deze onenigheden aan te vuren. Waarop hadden zij zich te beroemen, indien al hun bijzondere gaven van God waren? Zij hadden ze ontvangen, en konden er zich niet op beroemen zonder God te verongelijken. Terwijl zij er op zagen om hun eigen ijdelheid te voeden, hadden ze moeten bedenken, dat die gaven even zoveel schulden en verplichtingen aan de Goddelijke goedheid en genade waren. Het kan als vaste regel aangenomen worden: Wij hebben generlei reden om trots te zijn op onze bevoorrechtingen, gaven en werkzaamheden; al het goede, dat wij hebben, of zijn, of doen, hebben we te danken aan de vrije en rijke genade Gods. Pochen is voor altijd buitengesloten. Niets van hetgeen we hebben, kan werkelijk ons eigen genoemd worden; alles is van God ontvangen. Het is daarom dwaasheid in ons, en beledigend voor Hem, indien wij er op pochen; hij die alles ontvangen heeft, behoort op niets trots te zijn, Ps. 115.

I. Bedelaars en afhangelingen mogen roemen op de verleende onderstand; maar zichzelf daarvoor te verheerlijken is trots zijn op geringheid, onmacht en behoefte. Diepe indruk van onze verplichtingen aan de Goddelijke genade zal ons van aanmatiging en zelfverheffing genezen.

II. Hij scherpt hun de verplichting tot nederigheid in door zeer pijnlijke spotternij; ten minste hij bestraft hen ernstig over hun hoogmoed en zelfverheffing: *Alrede zijt gij verzadigd; alrede zijt gij rijk geworden; zonder ons hebt gij geheerst.* U hebt niet alleen voldoende maar een overvloed van geestelijke gaven, ja; u kunt ze zelfs maken tot een oorzaak van eigen heerlijkheid, *zonder ons*: dat is in mijn afwezen en zonder dat ge aan mij behoefte gevoelt. Daar was een zeer geleidelijke opklimming van genoegzaam tot weelderig, en vandaar tot overvloedig, om aan te tonen hoezeer de Corinthiërs opgeblazen waren door de overvloed van hun wijsheid en geestelijke gaven; welke opgeblazenheid onder hen heerste terwijl de apostel afwezig was en veroorzaakte dat zij vergaten hoeveel belang hij in hen allen stelde.

Merk op hoe hoogmoed geneigd is om de weldaden te hoog te schatten en de weldoener te vergeten; zich te verheffen op bezittingen en hem over het hoofd te zien van Wie zij komen, ja hoogmoed is instaat zich door de weldaden ten hoogste te verheerlijken.

Gij hebt geheerst; dat is naar uw eigen mening; maar *och, of gij heerste, opdat ook wij met u heersen mochten.* Ik wenste dat u zoveel van de ware heerlijkheid des Christens hadt als ge u verbeeldt te hebben! Dan zou ik tot u komen en in uw eer delen. *Ik zou heersen met u*, ik zou niet door u over 't hoofd gezien worden zoals nu het geval is, maar gewaardeerd en behandeld als een getrouw dienaar van Christus en een zeer nuttig werktuig onder u.

Merk op: Gewoonlijk kennen zij zichzelf niet het best, die het best van zichzelf denken. De Corinthiërs zouden geregeerd hebben, en de apostel met hen, indien ze niet zulk een ingebeelde koninklijkheid bezeten hadden. Hoogmoed is een grote hinderpaal voor onze verbetering. Hij kan niet wijzer of beter worden, die zichzelf voor aanzienlijk; niet alleen vol maar rijk, ja voor een koning houdt.

III. Hij gaat er nu toe over om zijn eigen omstandigheden en die der andere apostelen te tekenen en met de hun te vergelijken.

1. Het lot der apostelen: *Want ik acht dat God ons, die de laatste apostelen zijn, tentoon heeft gesteld als tot de dood verwezen. Want wij zijn een schouwspel geworden der wereld, en de engelen en de mensen.* Paulus en zijn medeapostelen waren aan grote ontberingen blootgesteld. Nooit werd enig mens zo verjaagd en tegengestaan als zij. Zij droegen hun leven in hun hand: *God heeft ons, die de laatste apostelen zijn, tentoongesteld als tot de dood verwezen, vers 9.* Hier wordt gezinspeeld op enige van de bloedige voorstellingen in de Romeinse amfiteaters, waar mensen werden tentoongesteld om tegen wilde beesten te vechten, of door elkaar in stukken gesneden te worden, tot vermaak van de bevolking; waarbij de overwinnaar het leven niet afbracht, hoewel hij zijn bestrijder overmocht had, want hij werd slechts bewaard voor een nieuwen strijd en moest eindelijk ook verscheurd of in stukken gesneden worden, zodat zulke ellendige misdadigers (want gewoonlijk waren het veroordeelden, die aldus tentoongesteld werden) naar waarheid konden genoemd worden *personen tot de dood verwezen.*

Zij worden gezegd *de laatsten* te zijn, omdat de zwaardvechters, die elkaar in de namiddag te bestrijden hadden, het meest blootgesteld waren, want ze waren verplicht naakt te vechten, zodat Seneca zegt, Hfdst. 7, 'dat het een ware slachting was, en dat zij die des morgens aan de wilde beesten blootgesteld waren, betrekkelijk zeer genadig behandeld waren.' De bedoeling is dat de apostelen voortdurend aan gevaren en dood blootgesteld waren, en dat wel op de vreselijkste wijze. God had hen tentoongesteld, in het gezicht gebracht, zoals de Romeinse keizers hun zwaardvechters in de arena, de schouwburg, brachten, maar niet met hetzelfde doel. Zij deden het om de bevolking te behagen, hun eigen ijdelheid te strelen, en soms uit nog slechter beweegredenen. De apostelen werden tentoongesteld om de macht der Goddelijke genade te openbaren, de waarachtigheid van hun zending en leer te bevestigen, en de godsdienst in de wereld te verbreiden. Dat was een Gode waardig doel, een edele beweegreden, geschikt om hen tot de strijd aan te vuren. Maar zij hadden gelijke moeilijkheden het hoofd te bieden en waren op dezelfde wijze blootgesteld als die ellendige Romeinse veroordeelden. De bediening van een apostel was, hoewel eervol, hard en gevaarlijk.

Wij zijn een schouwspel geworden der wereld, en de engelen, en de mensen, vers 9. Een *schouwspel*. Wij zijn in de schouwburg gebracht, in het gezicht van de gehele wereld. Engelen en mensen zijn getuigen van onze vervolgingen, lijden, geduld en grootmoedigheid. Zij allen zien dat wij lijden om onze getrouwheid aan Christus, en hoe wij lijden; hoe groot en geweldig onze gevaren zijn; hoe moedig wij die tegengaan; hoe scherp ons lijden is; hoe geduldig wij dat doorstaan; door de kracht van de Goddelijke genade en onze Christelijke beginselen. Ons werk is hard maar eervol; gevaarlijk maar roemrijk. God zal eer door ons ontvangen; de godsdienst zal door ons achting afdwingen. De wereld kan zich slechts verwonderen wanneer ze onze onwrikbare beslistheid en ons onwankelbaar geduld ziet. En hoe grimmig werden ze blootgesteld, beide aan lijden en aan verachting, voor de eer huns Meesters! De getrouwe dienaren en discipelen van Christus behoren voor Zijn zaak en eer standvastig alles te ondergaan.

2. Hij vergelijkt zijn eigen lot met dat der Corinthiërs: *Wij zijn dwazen om Christus wil, maar gij zijt wijzen in Christus; wij zijn zwakken, maar gij sterken; gij zijt heerlijken, maar wij verachten, vers 10.* *Wij zijn dwazen om Christus wil, naar de*

gewone beoordeling, en wij zijn er mee tevreden zo beoordeeld te worden. Wij kunnen in de wereld voor dwazen doorgaan en als de zodanigen veracht worden, indien slechts de wijsheid Gods en de heerlijkheid des Evangelies daardoor verzekerd en ontvouwd worde. Getrouwe dienaren kunnen het verdragen veracht te worden, indien de wijsheid Gods en de macht zijner genade daardoor openbaar wordt. *Maar gij zijt wijzen in Christus.* U hebt de naam van wijze en geleerde Christenen te zijn, en ge verhovaardigt u daar niet weinig op. Wij zijn in ongenade omdat wij de volle waarheid des Evangelies zo eenvoudig mogelijk verkondigen; u bent beroemd om uw welsprekendheid en menselijke wijsheid, welke menigeen onder u doet aanzien voor een wijze in Christus.

Wij zijn zwakken, maar gij sterken. Wij lijden voor de zaak des Heeren; dat betekent het woord: zwakken: 2 Cor. 12:10, terwijl u het gemakkelijk hebt en in goede omstandigheden verkeert.

Merk op: Niet alle Christenen zijn op gelijke wijze tentoongesteld. Sommigen lijden zwaarder beproevingen dan anderen; hoewel ze in dezelfde strijd betrokken zijn. De standaarddragers in een leger ontvangen de meeste slagen. Zo zijn in tijden van vervolging de dienaren gewoonlijk de eerste en voornaamste lijdens. Of anders: Wij gaan in de wereld door voor mensen van geringe vermogens, louter stumpers in het Christendom, maar gij ziet op uzelf en wordt door anderen aangezien als mannen van veel groter groei en vaste sterkte. Zij zijn niet altijd de grootste ontwikkelden in het Christendom, die dat van zichzelf denken of er door anderen voor gehouden worden. Het is voor de zelfzucht maar al te gemakkelijk en te gewoon om deze vergissing te begaan. De Corinthiërs dachten waarschijnlijk van zichzelf en werden er door anderen voor aangezien, dat zij wijzer en sterker in Christus waren dan de apostelen. Maar o! hoe groot was die vergissing!

IV. Hier noemt hij enige bijzonderheden van hun lijden op. *Tot op deze tegenwoordige ure*; dat is: na al de diensten, die wij u en andere gemeenten bewezen hebben; *lijden wij honger en lijden wij dorst, en zijn naakt, en worden met vuisten geslagen, en hebben geen vaste woonplaats; en arbeiden, werkende met onze eigen handen, vers 11, 12.* Ja, *zij waren geworden als uitvaagsels der wereld, en aller afschraapsel tot nu toe, vers 13.* Zij waren gedwongen voor hun onderhoud met eigen handen te arbeiden, en hadden zo veel meer en belangrijker werk te behartigen, dat ze zich daaraan niet genoeg wijden konden om een draaglijk bestaan te genieten, maar waren blootgesteld aan honger, dorst en naaktheid; menigmaal ontbrak hun voedsel, drinken en kleding. Zij werden de wereld doorgedreven zonder vaste woonplaats en eigen tehuis te hebben. Inderdaad ellendige omstandigheden voor de eerste dienaren in het koninkrijk des Zaligmakers: geen tehuis, geen onderkomen te hebben, en gebrek te hebben aan voedsel en kleding! Maar toch niet erger dan Hij het had, die geen plaats had om *het hoofd neer te leggen*, Luk. 9:58. Maar o, Goddelijke genade en bijstand, die hen door al deze bezwaren heenhielp! Hoe vurig dankten zij God; hoe innig dorstten zij naar de zaligheid der zielen! Hun armoede was vrijwillig; zij was hun dierbaar. Zij hadden rijke vergoeding voor al de uitwendige dingen, welke ze moesten ontberen, indien ze slechts Christus mochten dienen en zielen redden. Ja, *hoewel zij uitvaagsels der wereld en aller afschraapsel waren!* Zij werden behandeld als mensen, die niet waard waren te leven. Sommige geleerden zien hier een zinspelende op de gewoonte van vele heidense volken, om in tijden van pestilentie en dergelijke zware rampen, mensenoffers te brengen. Daarvoor werden gewoonlijk de geringsten, mensen van lagen rang of slecht karakter, gekozen. Zo werden in de eerste eeuwen de Christenen beschouwd als de oorzaak van alle algemene rampen, en derhalve

opgeofferd aan de woede des volks, indien niet om de vertoornde godheden te bevredigen. En de apostelen konden geen beter lot verwachten. Zij leden in hun personen en hun goeden naam als de gemeenste en slechtste mensen, die het best geschikt waren om voor offers te dienen; of anders: als het uitvaagsel der wereld, dat behoorde weggevaagd te worden; ja als *aller afschraapsel*, als het vuil en de onreinheid, welke ieder wegwerpt. Zij waren de vergaarbakken, waarin al wat de wereld uitwierp verzameld werd. Het afschraapsel van enig ding te zijn is hard; maar wat moet het zijn *aller afschraapsel* te wezen! Hoezeer geleken de apostelen op hun Meester; zij *vervulden in hun vlees de overblijfselen van de verdrukkingen van Christus voor Zijn lichaam, dat is de gemeente*, Col. 1:24. Zij leden voor Hem en volgens Zijn voorbeeld. Zo arm en veracht was Hij tijdens Zijn leven en bediening. En ieder, die in Christus Jezus getrouw zijn wil, moet er zich op voorbereiden dezelfde armoede en verachting te ondergaan. Zij kunnen Gode zeer dierbaar zijn en hoog in zijn achting staan, die de mensen het leven niet waard achten en die zij als het uitvaagsel der wereld en *aller afschraapsel* beschouwen en behandelen. *Want de Heere ziet niet gelijk de mens ziet*, 1 Sam. 16:7.

V. Wij vinden hier des apostels gedrag jegens hen, en de slechte behandeling die zij hem vergolden. *Wij worden gescholden en wij zegenen; wij worden vervolgd, en wij verdragen; wij worden gelasterd, en wij bidden*, vers 12, 13. Zij gaven zegeningen voor scheldwoorden; vriendelijke behandeling en gebeden voor lasteringen, en waren geduldig onder de scherpste vervolgingen. De discipelen van Christus, vooral de dienaren, moeten hun oprechtheid bewaren, een goed geweten behouden, welken tegenstand of mishandeling ze ook van de wereld ondergaan. Wat ze ook van de mensen lijden, zij moeten het voorbeeld van hun Heere volgen, Zijn wil volbrengen, Zijn voorschrift naleven. Het moet hun goed zijn, met en voor Hem veracht en miskend te worden.

1 Cor. 4:14-16

Hier beroept Paulus zich op hun betrekking tot hem als hun vader. Hij zegt hun:

1. Hij heeft hun geen verwijten maar vermaningen geschreven; niet met de gal van een vijand maar met de ontfermingen van een vader. *Ik schrijf deze dingen niet om u te beschamen, maar als mijne lieve kinderen vermaan ik u*, vers 14. Bij het bestraffen der zonden moeten we zeer teder handelen ten opzichte van de goeden naam en de hervorming van de zondaar. Wij moeten zoveel in ons is trachten onderscheid te maken tussen hem en zijn zonden, en zorgdragen dat we geen wrok tegen hem tonen; of hem aan de wrevel en het verwijt der wereld blootstellen. Verwijten, die het laatste doen, verbitteren slechts, terwijl vriendelijke en tedere vermaningen beterschap kunnen brengen. Wanneer de ontfermingen van een vader verenigd zijn met de vermaningen van een dienaar, bestaat er hoop dat die ineensmelten en zacht zijn zullen; maar wie geselt als een vijand of als een beul zal slechts tot tegenstand drijven en onwilligheid kweken. Iemand blootstellen aan openlijke beschaming is het beste middel om hem schaamteloos te maken.

2. Hij toont hun op welke gronden hij aanspraak maakt op zijn vaderlijke rechten en hen zijn kinderen noemt. Zij mogen vele leermeesters en onderwijzers gehad hebben, maar hij was hun vader. *Want in Christus Jezus had hij hen door het Evangelie geteeld*, vers 15. Door zijn dienst waren zij Christenen geworden. Hij had het fundament ener gemeente onder hen gelegd. Anderen konden daarop slechts gebouwd

hebben. Welke andere leraars ze ook hadden, hij was hun geestelijke vader. Hij eerst bracht hen van heidendom en afgoderij tot het geloof des Evangelies en de verering van de waren levenden God. Hij was het werktuig hunner nieuwe geboorte, en daarom maakte hij aanspraak op de betrekking van een vader tot hen en voelde de ingewanden eens vaders voor hen.

Merk op: Daar is gewoonlijk, en behoort altijd te zijn, de innigste betrekking tussen getrouwe dienaren en hen, die zij door het Evangelie in Christus Jezus geteeld hebben. Zij moeten elkaar liefde bewijzen als ouders en kinderen.

3. Hier hebben we hetgeen, waarop hij vooral bij hen aandringt: *Zo vermaan ik u dan, zijt mijne navolgers, vers 16*. Later legt hij dit uit en beperkt het, Hfdst. 11:1. *Weest mijne navolgers, gelijkerwijs ook ik van Christus*. Volgt mij voor zover ik Christus volg. Komt zo dicht mogelijk achter mijn voorbeeld aan in al die dingen, waarin ik mij beijver zijn voetstappen te drukken. Wees mijn discipelen zover ik mij betoon een getrouw dienaar en discipel van Christus te zijn. Maar niet verder! Ik wil niet dat ge *mijn* discipelen zijt, maar de Zijne. Maar ik hoop dat ik mij een getrouw uitdeler van de verborgenheden van Christus en een getrouw dienaar van mijn meester Christus betoond heb; en volgt mij zover en treedt in mijn voetstappen. Dienaren behoren zo te leven dat de mensen in hun voetstappen treden kunnen en hun voorbeeld navolgen. Zij behoren hun gidsen te zijn door hun leven zowel als door hun woorden, hun voor te gaan op de weg ten hemel en zich niet tevreden te stellen met dien slechts aan te wijzen. Wanneer de leraren tot leidlieden gesteld zijn, moeten de anderen hen navolgen. Zij behoren hen te volgen zover ze overtuigd zijn, dat ze daardoor in leer en wandel Christus navolgen.

1 Cor. 4:17-21

Hier:

I. Zegt de apostel dat hij hun Timotheüs gezonden heeft; *welke u indachtig zal maken mijne wegen, die in Christus zijn, gelijkerwijs ik alom in alle gemeenten leer, vers 17*. Om hun zijn wegen indachtig te maken, om hun herinnering te verlevendigen aan zijn prediking en zijn wandel, hoe hij onderwees en in hun midden leefde. Merk op: Ook zij, die het beste onderwijs genoten hebben, zijn geneigd dat te vergeten en hebben nodig dat hun geheugen verfrist wordt. Dezelfde waarheid, opnieuw onderwezen, geeft nieuw licht en maakt nieuwen en juistere indruk. Hij zegt hun ook dat hij hen leerde, *gelijkerwijs hij alom in alle gemeenten leerde*. Hij had niet voor de ene plaats deze leer, en voor de andere een andere. Hij hield zich nauwgezet aan zijn lastbrief.

Wat hij van de Heere ontvangen had, heeft hij hun overgegeven, Hfdst, 11:23. Dat was de openbaring des Evangelies, die voor alle mensen dezelfde is en in zichzelf geen verschillen heeft. Hij onderwees daarom dezelfde dingen in alle gemeenten, en leefde op dezelfde wijze in alle plaatsen en omstandigheden. De waarheid van Christus is één en onveranderlijk. Wat de ene apostel onderwees, leerden zij allen. Wat een apostel op zekeren tijd en in zekere gemeente onderwees, leerde hij altijd en op alle plaatsen. Christenen kunnen zich vergissen en onderling verschillen in hun opvattingen, maar Christus en de Christelijke waarheid zijn *dezelfde gisteren, en heden en tot in eeuwigheid*, Hebr. 13:8. Om hun eerbied voor Timotheüs te versterken, duidt hij hem aan als zijn *lieve en getrouwe zoon*, zijn geestelijk kind zoals zij ook waren. De geestelijke broederschap moet evenals de gewone natuurlijke toegenegenheid wekken. De kinderen van dezelfde vader behoren één hart te hebben.

Maar hij voegt er bij: *Hij is een getrouwe zoon in de Heere*; vertrouwendwaard als iemand, die de Heere vreesde. Hij zal getrouw zijn in de bepaalde dienst, welke hem

nu door de Heere opgedragen is; de bijzondere boodschap, die hij komt brengen, niet alleen van mij, maar van Christus. Hij weet wat ik onderwezen heb; hoe ik mij in alle plaatsen gedraag, en ge kunt er op rekenen dat hij een getrouw verslag zal uitbrengen. Het is een grote aanbeveling voor een dienaar, dat hij getrouw is aan de Heere; aan eigen ziel; aan zijn licht; aan zijn geloof in God; dat helpt hem veel om zijn boodschap ingang te doen vinden bij hen, die God vrezen.

II. Hij bestraft de ijdelheid van hen, die zich verbeelden dat hij niet tot hen komen zal, door hun te kennen te geven dat dit wèl zijn voornemen is, hoewel hij Timotheüs gezonden had.

Maar ik zal haast tot u komen; hoewel sommigen uwer zich inbeelden dat ik niet komen zal. Doch hij voegt er bij: *Zo de Heere wil.* Het schijnt dat de apostelen in de gewone dingen des levens niet meer wisten dan andere mensen, en daaromtrent geen ingeving hadden. Want indien de apostel in dit opzicht de wil Gods gekend had, dan zou met zekerheid gesproken hebben. Maar hij geeft ons hierin een goed voorbeeld. Al onze voornemens moeten opgevat worden in afhankelijkheid van de Voorzienigheid en onder voorbehoud van Gods andere beschikking. *Zo de Heere wil en wij leven, zullen wij dit en dat doen,* Jak. 4:15.

III. Hij deelt hun mede wat het gevolg zal zijn van zijn komen tot hen. *Ik zal dan verstaan niet de woorden dergenen, die opgeblazen zijn, maar de kracht, vers 19.* Hij zou de grote snoevers onder hen op de proef stellen, weten wat zij waren; niet door hun redekunst en wijsbegeerte, maar door het gezag en de juistheid van hetgeen zij leerden; hetzij ze dat door wonderen konden staven, hetzij het vergezeld was van Goddelijke invloed tot bekering der zielen. *Want,* voegt hij er bij, *het koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht.* Het wordt in de harten der mensen niet opgericht, of bevorderd, of gesticht door diepzinnige redeneringen en schone woorden, maar door de uitwendige kracht des Heiligen Geestes, vooreerst in wonderen, en de machtigen invloed der Goddelijke waarheid op de zielen en de levenswijze der mensen. De goede wijze over het algemeen om te oordelen over de leer van een prediker is te zien welken invloed zij door Goddelijke waarheid op de harten der mensen heeft. Dat zal het meest zich betonen van God te zijn, wat in zijn eigen natuur het meest geschikt blijkt om de mens Goddelijk te maken, godsvrucht en deugd te verwekken, en de harten en levenswijze der mensen te veranderen.

IV. Hij geeft hun in de keuze hoe hij tot hen zal komen: *Zal ik met de roede tot u komen of in liefde en in de geest der zachtmoedigheid?* vers 21; dat is: zoals hij hen bij zijn komst vinden zou. Zo zij voortgingen tegen elkaar en tegen hem op te staan, dan zou het nodig zijn dat hij met de roede kwam; dat is zijn apostolisch gezag uitoefende om hen te kastijden, door enige voorbeelden te stellen en enkele lichamelijke straffen toe te passen, of op andere wijzen hun misslagen te kastijden. Kwaadwillige overtreders moeten met strengheid behandeld worden. Soms zullen in het gezin en in Christelijke gemeenten vaderlijke tederheid en liefde, Christelijke barmhartigheid en liefde, het gebruik van de roede nodig maken. Maar dit is ver van verkieslijk; het moet zo mogelijk voorkomen worden. En daarom voegt de apostel erbij dat het in hun eigen keus stond of hij zou komen met de roede, dan wel in geheel andere wijze: *in liefde en in de geest der zachtmoedigheid.* Het is zoveel alsof hij zei: Neemt u in acht; staakt uw onchristelijke twisten; herstelt de misbruiken onder u; keert terug tot uw plicht; en u zult mij zo vriendelijk en zegenend vinden als u slechts kunt wensen. Ik moet mijzelf geweld aandoen om u met strengheid te behandelen. Ik zal veel liever onder u

de teerheid van een vader betonen dan met mijn gezag optreden. Maar doet uw plicht en ge hebt mijn tegenwoordigheid niet te vrezen.

Merk op: Die leraar heeft het rechte karakter die liefst in liefde en zachtmoedigheid handelt, maar ook zijn gezag weet te handhaven.

HOOFDSTUK V

In dit hoofdstuk:

I. Bestraft de apostel hen over hun toegevendheid jegens de hoereerder, en beveelt hem in de ban te doen en Satan over te leveren, vers 1-6.

II. Wekt hen op tot Christelijke reinheid, door de ouden zuurdesem uit te zuiveren, vers 7, 8.

III. Beveelt hen om zelfs de gewone omgang te schuwen met Christenen, die schuldig staan aan enige bewezen en aanstotelijke ondeugd, vers 9-13.

1 Cor. 5:1-6

Hier vermeldt de apostel het geval en

I. Maakt hun bekend dat algemeen van hen gezegd wordt, dat een in hun gemeente schuldig staat aan hoerij, **vers 1**. Het werd in alle plaatsen verhaald tot hun oneer en als een verwijt aan het Christendom. En het was des te laakbaarder omdat het niet kon ontkend worden.

Merk op: Ergerlijke zonden van Christenen worden spoedig opgemerkt en overal richtbaar gemaakt. Wij moeten voorzichtig wandelen, want veler oog ziet op ons en vele monden zullen tegen ons opengaan zo wij in enige ergerlijke zonde vallen. Dit was geen gewoon geval van hoerij, maar *die ook onder de heidenen niet genoemd wordt, alzo dat er een zijns vaders huisvrouw heeft*; hetzij met haar gehuwd is bij het leven zijns vaders, hetzij haar, bij of na diens leven, tot bijzit genomen heeft. In elk van deze gevallen, moest zijn misdadige omgang met haar *hoerij* heten; want indien zijn vader overleden ware en hij haar daarna gehuwd had, dan zou het bloedschande geweest zijn, maar geen hoerij of overspel in de letterlijken zin des woords. Maar haar te huwen of tot bijzit te nemen bij zijns vaders leven, ook als deze haar verstoten had, of zij van hem gescheiden was, dat was om het even of die vrouw zijn eigen moeder was of niet-bloedschennige hoerij. *Ongelooflijke slechtheid*, noemt Cicero het: *zo als ik mijn gehele leven niet gehoord heb*; toen ene vrouw had bewerkt dat haar dochter verstoten was, en zij de echtgenoot gehuwd had. Er waren wel voorbeelden van zulke bloedschennige huwelijken onder de heidenen; maar wanneer zij voorkwamen, gaven ze een schok aan ieder deugdzaam en zedelijk man onder hen. Zij konden er niet aan denken zonder schrik, of er over spreken zonder afkeuring en walging. En zo schandelijke misdaad was begaan door een lid van de gemeente te Corinthe, en naar alle waarschijnlijkheid door het hoofd van een hunner partijen, door een voornaam man.

Merk op: De beste gemeenten zijn, in dezen staat van onvolmaaktheid, vatbaar voor zeer grote verdorvenheid. Is het wonder dat zo gruwelijke wandaad geduld werd in een apostolische gemeente, een gemeente gesticht door de apostel der heidenen?

II. Hij berispt hen gestreng over hun eigen gedrag in dit geval. *Zij waren opgeblazen, vers 2; zij roemden.*

1. Misschien beroemden ze zich op die schandelijke man. Wellicht was hij een man van grote welsprekendheid of diepe geleerdheid, en om die oorzaak zeer geacht, gevolgd en besproken door velen onder hen. Zij waren er trots op dat ze zulk een leider hadden. In plaats van over zijn val rouw te dragen, en zich om zijnentwil te bedroeven, hem te verwerpen en hem uit hun gemeenschap buiten te sluiten, gingen zij voort hem toe te juichen en zich op hem te verhovaardigen.

Merk op: Hoogmoed en zelfverheffing zijn dikwijls de grondslag van onze buitensporige achting voor anderen, en dit maakt ons blind voor hun fouten en voor de onze. Ware nederigheid geeft iemand het gezicht en de erkenning van zijn dwalingen. De hoogmoedige zal zijn fouten bedekken, of trachten zijn ondeugden in schoonheden te veranderen. De Corinthiërs, voorzoveel zij bewonderaars waren van de gaven van deze hoereerder, zagen zijn afschuwelijke gewoonte over het hoofd of verontschuldigen haar. Of wel:

2. Het kan zijn dat enigen van de tegenovergestelde partij opgeblazen waren. Zij waren er trots op, dat zij staande bleven en traptten hem die viel. Het is een zeer slecht ding zich te verheugen in het wangedrag en de zonden van anderen. Wij moeten hen op het hart dragen, bedroefd over hen zijn, maar ons niet tegen hen opblazen. Waarschijnlijk was dat een gevolg van hun verdeeldheden. De tegenovergestelde partij maakte haar voordeel uit dit schandelijk geval en was er verblijd over. Het is een treurig gevolg van verdeeldheid onder de Christenen, dat die hen geneigd maakt om zich te verheugen in ongerechtigheid. De zonden van anderen behoren ons tot smart te zijn. De gemeenten moeten treuren over het schandelijk gedrag van bijzondere leden, en dezen, zo ze onverbeterlijk blijven, verwijderen. Hij, die deze boze daad bedreven had, moest uit hun midden weggedaan worden.

III. Hier volgt des apostels aanwijzing hoe zij te handelen hadden met deze schandelijke zondaar. Hij moest afgesneden en de Satan overgegeven worden, **vers 3-5**. *Ik, als wel met het lichaam afwezend, maar tegenwoordig zijnde met de geest, heb alrede alsof ik tegenwoordig ware besloten.* Dat is: hij had door openbaring en door de wonderdadige gave van onderscheid, hem door de Geest verleend, volkomen kennis van het geval, en was daardoor tot het volgend besluit gekomen, niet zonder bepaalde machtiging door de Heiligen Geest. Hij zegt dit om hen te doen weten dat, hoewel hij op een afstand was, hij geen onrechtvaardig vonnis velde of oordeelde zonder zo nauwkeurige kennis van de zaak alsof hij tegenwoordig ware. Zij, die wensen rechtvaardige rechters te zijn, hebben zorg te dragen dat ze geen uitspraak doen zonder volkomen kennis en volledige bewijzen. De apostel voegt er bij: *hem die dat alzo bedreven heeft.* De daad was niet alleen een ergerlijk kwaad op zichzelf en schandelijk tegenover de heidenen, maar er waren sommige bijzondere omstandigheden, die de belediging zeer vergrootten. Hij had door de wijze, waarop ze bedreven werd, de daad verergerd. Wellicht was hij een dienaar, een leraar of een hunner voornaamste mannen. Daardoor waren de gemeente en hare belijdenis des te meer beledigd.

Merk op: In de beoordeling van zondaren moet niet alleen gelet worden op de bedreven zonde, maar ook op de omstandigheden die haar verzwaren. Paulus had besloten *hem de Satan over te geven*, **vers 5**, en dat wel *in de naam van onzen Heere Jezus Christus*, door de macht van Christus en in volle vergadering, waar ook de apostel in de geest tegenwoordig zal zijn, dat is door zijn geestelijke gave om op een afstand te kunnen oordelen. Sommigen menen, dat hier alleen sprake is van een gewone afsnijding uit de gemeente en dat "den Satan overleveren tot verderf des

vleses" alleen betekent hem als lid verloochenen en uit de gemeente bannen, opdat hij, daardoor tot berouw gebracht, de lusten des vleses zou doden. Christus en Satan verdelen de wereld, en zij, die in de zonde leven terwijl ze Christus belijden, behoren een anderen meester toe. Door afsnijding uit de gemeente, de ban, in de naam van Christus, worden ze aan dien meester overgeleverd. De kerkelijke ban is een instelling van Christus en moet in Zijn naam uitgeoefend worden.

Het zou moeten gebeuren *wanneer gijlieden en mijn geest samen vergaderd zullen zijn*, in volle vergadering. Hoe meer aanwezigen, des te plechtiger; en hoe plechtiger, des te meer kans van goede uitwerking op de banneling. De kerkelijke ban over erkende en onverbeterlijke zondaren behoort met grote plechtigheid uitgesproken te worden. Dezen, die op zulke wijze zondigen, moeten *bestraft worden in tegenwoordigheid van allen, opdat ook de anderen vreze mogen hebben*, 1 Tim. 5:20. Anderen menen dat de apostel niet van de gewonen ban spreekt, maar van een wonderdadige macht hem verleend, waardoor hij een schandelijk zondaar in de macht des Satans overleveren kon, ten einde door ziekten en kwalen in het lichaam gekweld te worden, waarop dan doelen de woorden: *tot bederf des vleses*. In dien zin zou het verderf des vleses een gelukkig middel kunnen zijn om de geest te behouden. Waarschijnlijk was beiden hier waar. Het was een buitengewoon geval, en de gemeente moest optreden tot uitoefening van de ban; terwijl zij dit deed, verrichtte de apostel een daad van buitengewone macht en gaf hem over aan de Satan, niet tot zijn verderf, maar tot zijn behoud; tenminste tot verderf des vleses opdat de geest behouden zou worden. Het grote doel van de kerkelijke ban is het geestelijk en eeuwig welzijn van hen, die er door getroffen worden. Het is dat hun geest behouden worde in de dag van de Heere Jezus, **vers 6**. Toch is het niet enkel in hun belang, dat tegen hen gehandeld moet worden. Want

IV. Hij wijst op het gevaar van besmetting.

Uw roem is niet goed. Weet gij niet dat een weinig zuurdesem het gehele deeg zuur maakt? Het slechte voorbeeld van een man van rang en naam is zeer verderfelijk; het verspreidt besmetting heinde en ver. Dit was waarschijnlijk in deze gemeente het geval. Zie 2 Cor. 12:21. Zij konden daarvan niet onwetend zijn. De ondervinding van de gehele wereld leert het: *één schurftig schaap steekt de gehele kudde aan*. Een weinig zuurdeeg doortrekt spoedig het gehele deeg. De zorg voor hun reinheid en zelfbewaring behoort de Christelijke gemeenten te nopen tot de verbanning van schandelijke en grote zondaren.

1 Cor. 5:7-8

Hier wekt de apostel hen tot reinheid op, door uitzuivering van het oude zuurdeeg. Wij vinden hier:

I. de raad zelf, gericht tot:

1. De gemeente in het algemeen, die de ouden zuurdesem moet uitzuiveren, om een nieuw deeg te worden. Daarop ziet: *Doet gij dezen boze uit ulieden weg, vers 13*. De Christelijke gemeenten moeten rein en heilig zijn, en zulke bedorven en schandelijke leden niet dulden. Zij moeten ongezuurd zijn en zulke tegenstrijdige inmengsels niet toelaten haar te doorzuren en te bederven. Of:

2. Ieder lid der gemeente in het bijzonder. En dan bedoelt het dat zij zich hebben te zuiveren van alle onreinheid van hart en leven, vooral van die soort van boosheid, waarvan de Corinthiërs tot een spreekwoord geworden waren. Zie de bewijsvoering in de aanvang. Deze oude zuurdesem moest op bijzondere wijze uitgezuiverd worden, opdat zij een nieuw deeg mochten zijn. De Christenen moeten zorgvuldig zichzelf

reinhouden, en evenzeer bedorven mensen uit hun midden weren. En in 't bijzonder hebben zij te waken tegen die zonden, waarmee ze vroeger het meest besmet waren; en tegen de heersende ondeugden van de plaatsen, waarin zij wonen. Zij moesten derhalve uit zichzelf uitzuiveren alle kwaadaardigheid en boosheid, allen onwil en misdadige loosheid. Deze zuurdesem doortrekt het deeg tot hogen graad. Niet onwaarschijnlijk is dit bedoeld als een wenk voor hen, die de schandelijken overtreder roemden, zowel uit hoogmoed als uit twistzucht. Christenen moeten zich vrijhouden van kwaadaardigheid en tweedracht. Liefde is de ware inhoud van Christelijk leven. Zij vertoont het schoonste beeld Gods, want *God is liefde*, 1 Joh. 4:16, en daarom is het geen wonder, dat zij de hoogste schoonheid en versiering des Christens is. Maar haat is in beginsel moord. *Die zijn broeder haat is een doodslager*, 1 Joh. 3:15; hij draagt het beeld en toont zichzelf te zijn een kind van hem, *die een moordenaar is van de beginne*, Joh. 8:44. Hoe hatelijk moet voor ieder Christen haat en kwaadaardigheid zijn!

II. De reden, waarmee deze raad wordt aangedrongen. *Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus*, vers 7. Dit is de grote leer van het Evangelie. De Joden vierden, na het slachten van het paaslam, het feest der ongehevelde broden. Zo ook wij, niet slechts zeven dagen, maar levenslang. Wij moeten met onze Zaligmaker der zonden sterven; één plant met Hem worden in de gelijkmaking Zijns doods door de zonde te doden, en één plant met Hem in de gelijkmaking Zijner opstanding door de opstanding tot een nieuw leven, zowel uitwendig als inwendig. Wij moeten nieuwe harten en een nieuw leven hebben.

Merk op: Het gehele leven van de Christen moet een feest van ongehevelde broden zijn. Zijn dagelijkse omgang en zijn godsdienstige verrichtingen moeten heilig zijn. *Hij moet de ouden zuurdesem uitzuiveren en feesthouden in de ongezuurde broden der oprechtheid en der waarheid*. Hij moet voor God en mensen schuldeloos van gedrag zijn. En hoe meer oprechtheid er is in onze belijdenis, des te minder zullen we die van anderen veroordelen. In één woord: De offerande van onze Verlosser is de krachtigste reden voor reinheid en oprechtheid van een begenadigd hart. Welke oprechte begeerte tot ons welzijn toonde Hij door voor ons te sterven! Welk een schrikkelijk bewijs van de afschuwelijke natuur der zonde en van Gods haat tegen haar was Zijn dood! Welk vreeslijk kwaad, dat niet kon verzoend worden dan door het bloed des Zoons van God! En zal dan de Christen de moordenaar van zijn Heere liefhebben? Dat verhoede God!

1 Cor. 5:9-13

Hier vermaant de apostel hen om de omgang en het gezelschap van dezen overtreder te mijden. Zie:

I. De raad zelf: *Ik heb u geschreven in de brief, dat gij u niet zoudt vermengen met de hoereerders*, vers 9. Sommigen denken dat hier sprake is van een brief van de apostel, die verloren gegaan is. Toch hebben we daarbij niets verloren. De gehele Christelijke openbaring is vervat in de boeken, die tot ons gekomen zijn, welke alle door God bestemd waren voor het algemeen gebruik der Christenen; anders had Hij in zijn voorzienigheid meer geschriften van de geïnspireerde mannen voor ons kunnen doen bewaard blijven. Sommigen denken dat men er dezen brief onder verstaan moet, en dat hij dezen raad geschreven had alvorens hij volkomen kennis van het gehele geval gekregen had, en het nu noodzakelijk achtte meer in bijzonderheden te treden. En daarom zegt hij hun thans, dat wanneer iemand een broeder genaamd wordt en belijdenis van het Christelijk geloof gedaan heeft, en lid ener Christelijke gemeente is,

en openbaar wordt als *een hoereerder, of gierigaard, of afgodendienaar, of lasteraar, of dronkaard, dat ze dan zich niet met hem moeten vermengen of met hem eten*. Zij moesten alle gemeenzaamheid met hem vermijden, zich niet met hem vermengen, maar - ten einde hem te beschamen en tot inkeer te brengen - hem ontwijken en schuwen. De Christenen moeten vermijden de omgang met medeleden, die openbaar slecht zijn en onder rechtvaardigen ban om hun goddeloze daden. Dezen onteren de Christennaam. Zij mogen zichzelf *broeders in Christus* noemen, maar ze zijn geen *Christelijke* broeders. Zij zijn alleen goed gezelschap voor hun broeders in de onreinheid, en moeten aan dezulken overgelaten worden, tot tijd en wijle dat ze zich bekeren van hun wegen en handelingen.

II. Hij beperkt echter deze raad. Hij verbiedt de Christenen gelijke omgang met schandelijk-slechte heidenen niet. Hij verbiedt hen niet te eten en om te gaan met de *hoereerders dezer wereld*. Die weten niet beter en belijden niet beter. De goden, welken zij vereren, en de dienst van menigeen van die goden laat zulke boosheid toe. *Anders zoudt gij moeten uit de wereld gaan*, wanneer ge met zulke mensen geen omgang zoudt mogen hebben. Uw heidense medeburgers zijn over het algemeen goddeloos en onheilig; en het is onmogelijk zolang gij in de wereld zijt en wereldlijke beroepen hebt, niet met hen om te gaan. Zij kunnen niet geheel vermeden worden. De Christenen moeten en mogen meer achting betonen voor slechte heidenen dan voor slechte Christenen. Dat is een paradox. Waarom zouden wij de omgang met een onheiligen en slechten Christen meer vermijden dan met dergelijk een heiden?

III. Hier wordt de reden van deze beperking aangewezen. Het is onmogelijk hen te vermijden. De Christenen zouden de wereld moeten uitgaan indien ze de omgang met losbandige heidenen moesten vermijden. Maar dat is onmogelijk zolang de wereld het terrein van hun arbeid is. Terwijl zij hun plicht behartigen en hun werk doen, kan en wil God hen bewaren voor besmetting. Bovendien bezitten zij een verweermiddel tegen het slechte voorbeeld en zijn natuurlijk op hun hoede. Zij zijn geneigd om afschuw te hebben van de slechte daden. Maar de schrik voor de zonde slijt af in gemeenzame omgang met slechte Christenen. Onze eigen veiligheid en bewaring zijn de redenen voor dit onderscheid. Maar bovendien: de heidenen staan niet onder het oordeel en de ban der Christenen, zij vermijden hun bestraffing, want *zij zijn buiten*, vers 12, en moeten overgelaten worden aan *Gods oordeel*, vers 13. Doch de leden der gemeente zijn binnen en door hun belijdenis gebonden aan de wetten en regelen van het Christendom; en niet slechts onderworpen aan het oordeel Gods, maar ook aan dat van hen, die over hen gesteld zijn, en van hun medeleden van hetzelfde lichaam, wanneer zij die regelen overtreden. Ieder Christen moet hen houden voor ongeschikt voor gemeenzame omgang. Zij moeten bestraft worden; het stempel der ongenade moet hun ingedrukt worden, opdat zij beschaamd en zo mogelijk daardoor teruggebracht worden. En dat te meer omdat hun zonden God meer onteren dan de zonden van openlijk-onheiligen en goddelozen kunnen doen. De gemeente is daarom verplicht zichzelf van allen omgang met hen te vrijwaren; hen niet te verdragen, en getuigenis af te leggen tegen hun slecht gedrag. Hoewel de gemeente niets te maken heeft met hen die buiten zijn, moet zij trachten zich zuiver te houden van de schuld en bestraffing van hen die binnen zijn.

IV. Hij wijst het middel daartoe in het onderhavige geval aan. *En doet gij dezen bozen uit ulieden weg*, vers 13. Sluit hem buiten uw gemeenschap en vermijdt de omgang met hen.

HOOFDSTUK VI

In dit hoofdstuk:

- I. Berispt de apostel hen omdat ze over geringe zaken rechtshandel hebben en elkaar voor heidense rechters dagen, vers 1-8.
- II. Hij neemt daaruit aanleiding om hen te waarschuwen tegen de grove zonden, waaraan ze vroeger onderworpen waren, vers 9 -11. En
- III. Na hen gewaarschuwd te hebben tegen misbruik van hun vrijheid, vermaant hij hen zeer ernstig, op verscheidene gronden, om zich te wachten voor hoererij, vers 12-20.

1 Cor. 6:1-8

Hier bestraft de apostel hen omdat zij terechtgaan met elkaar, voor heidense rechters, om geringe verschillen, en veroordeelt daarmee alle *ergerlijke rechtsgedingen*. In het vorige hoofdstuk had hij hun opgedragen gruwelijke zonden in eigen kring door de kerkelijke ban te straffen. Hier vermaant hij hen onderlinge geschillen te beëindigen door kerkelijke raad en uitspraak. We merken hier op:

I. De misslag, waarover hij hen bestraft: die was tegen elkaar de wet inroepen. *Wel is de wet goed, indien iemand die wettelijk gebruikt.* Maar

1. *De ene broeder gaat met de anderen broeder terecht, vers 6;* het ene lid der gemeente met het andere. De nauwe betrekking tot elkaar kon geen vrede en goede verstandhouding bewaren. De banden der broederliefde waren gebroken, En *een broeder is wederspanniger dan een sterke stad*, zegt Salomo, Spr. 18:21; hun geschillen zijn als de grendel van een paleis. De Christenen behoren niet met elkaar te twisten, want zij zijn broeders. Wanneer dit in het oog gehouden werd, zouden daardoor rechtszaken voorkomen worden, en twisten en geschillen zouden een einde nemen.

2. Zij brachten hun zaken voor heidense overheidspersonen. *Zij gingen terecht voor de onrechtvaardigen en niet voor de heiligen*, vers 1, daagden elkaar voor ongelovigen, **vers 6**, en beslechtten hun zaken niet onderling; zij, Christenen en heiligen, tenminste in hun belijdenis. Dit diende veel tot verwijt voor het Christendom. Het bracht hun dwaasheid en onvreedzaamheid aan het licht, terwijl zij beweerden te zijn kinderen der wijsheid, volgers van het Lam, de zachtmoedigen Jezus, de *Vredevorst*. En daarom zegt de apostel: *Durft iemand van ulieden*, wanneer hij met een ander geschil heeft, terechtgaan, hem aanklagen, de zaak brengen voor de onrechtvaardigen? Christenen behoren niet te *durven* enige zaak te begaan, waardoor hun Christelijke naam en belijdenis in opspraak gebracht worden.

3. Hier is ten slotte ene aanwijzing, dat zij terechtgingen om ondergeschikte dingen, van weinig waarde; want de apostel bestraft het dat ze niet liever ongelijk leden, dan tot de rechter te gaan, **vers 7**; waaruit men zien kan dat het over onbelangrijke dingen ging. In gevallen van groot nadeel voor onszelf of onze gezinnen, mogen wij wettige middelen gebruiken om onze rechten te handhaven. Wij zijn niet gehouden neer te zitten en alle onrecht weerloos te verdragen, zonder een vinger tot verlichting uit te steken; maar in zaken van weinig belang is het beter onrecht te verdragen. Christenen behoren vergevensgezind te zijn. En het strekt hun meer tot eer kleine beledigingen en onrechtvaardigheden te verdragen dan twistgierig te schijnen.

II. Hij toont hun aan hetgeen hun misslag verzwaaert. *Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen? vers 2; dat wij de engelen oordelen zullen? vers 3. En zijt gij dan onwaardig de minste gerechtszaken, de zaken die dit leven aangaan?* Het was een oneer voor hun Christelijk karakter, een vergeten van hun koninklijke waardigheid als heiligen, wanneer zij kleine geschillen, de dingen van het dagelijks leven betreffende, voor de rechter brachten. Indien zij eenmaal de wereld, zelfs de engelen, zouden oordelen, was het onverantwoordelijk dat ze kleine onenigheden niet onder elkaar vereffenen konden.

Sommigen menen dat "met de wereld en engelen oordelen" bedoeld wordt, dat de Christenen in de groten oordeelsdag met Christus vonnis vellen zullen, gelijk de Zaligmaker Zijnen discipelen toezegt, dat zij *zullen zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls*, Matth. 19:28. En op een andere plaats lezen wij: *De Heere is gekomen met zijn vele duizenden heiligen om gericht te houden tegen allen*, Judas: 14, 15; en van *de toekomst van onze Heere Jezus Christus met al Zijn heiligen*, 1 Thess. 3:13. Wel zullen zij zelf ook geoordeeld worden, zie Matth. 25:31-41; maar ze kunnen eerst vrijgesproken worden en daarna toegelaten tot de rechtbank om in te stemmen met en te verheerlijken het rechtvaardige vonnis van Christus, beiden over mensen en engelen. In geen andere zin kunnen ze rechters zijn. Zij zijn geen deelhebbers aan de handelingen des Heeren, maar zij hebben de eer van daarbij te zitten en te zien hoe Hij optreedt tegen de goddeloze wereld, en dat toe te juichen.

Anderen menen dat met dit oordelen van de wereld bedoeld wordt dat het keizerrijk Christus' koninkrijk worden zal. Maar het blijkt nergens uit dat de Corinthiërs verwachtten dat het keizerrijk Christelijk worden zou; en in welke zin kan gezegd worden dat Christelijke keizers engelen zullen oordelen?

Nog anderen verstaan er onder dat zij de wereld door hun geloof en wandel oordelen zullen en de boze engelen uitwerpen door wondermacht, die niet beperkt is tot de eerste eeuw of tot de apostelen. De eerste betekenis schijnt het meest aannemelijk te zijn, en daarbij zet het de bewijsvoering de meeste kracht bij. Zullen Christenen de eer hebben van ten jongsten dage met de almachtige Rechter te zitten, wanneer Hij vonnis velt over de godloze mensen en de gevallen engelen, en zijn zij niet waard over de geschillen te oordelen, om welke u elkaar voor de heidense rechters trekt? Kunnen zij uw twistvragen niet uitmaken? Waarom brengt ge elkaar voor heidense rechters? Wanneer u eenmaal hen zult oordelen, komt het dan te pas nu hun uitspraak in te roepen? Moet u, *in gerechtszaken, die dit leven aangaan, daarover hen tot rechters stellen, die in de gemeente niet geacht zijn?* (zó lezen sommigen en misschien niet ten onrechte) *heidense* overheidspersonen, dingen *die niet zijn*, Hfdst. 1:28 1Co 1.28. Moeten zij opgeroepen worden als rechters, die bij u zo laag in tel zijn? Is dat niet beschamend? **vers 5.** Sommigen lezen het echter als onze gewone vertaling, en bij wijze van spot: Zet die daarover, die in de gemeente minst geacht zijn, die uwer medeleden, welke ge er het minst bekwaam voor acht. De minsten uwer medeleden zijn zeker bekwaam genoeg om in die zaken uitspraak te doen. Beslecht die zaken in elk geval onder elkaar, en ga niet terecht voor heidense rechters. Het zijn geen dingen om over te twisten; ze kunnen gemakkelijk beslist worden; indien ge maar eerst uw eigen humeur overwonnen hebt en uzelf in het ware Christelijke gevoel teruggebracht hebt.

Draag en verdraag; dan zal de minst-ontwikkelde onder u instaat zijn om uw twisten te beslechten. *Ik zeg u dit tot schaamte, vers 5.* Het is beschamend, dat twisten zó de kop kunnen opsteken onder Christenen, dat ze niet door tussenkomst der broederen beëindigd kunnen worden.

III. Hij geeft hun een middel aan de hand om deze fout te herstellen. En wel tweeledig:

1. Door aanwijzing van enkelen, die er mede belast kunnen worden: *Is er dan alzo onder u geen, die wijs is, ook niet één, die zou kunnen oordelen onder zijn broeders?* **vers 5.** Gij laat u zoveel voorstaan op uw wijsheid en kennis; u bent zo opgeblazen over uw buitengewone gaven en voorrechten; is er nu niemand onder u bekwaam voor dezen dienst; niemand die wijsheid genoeg heeft om die geschillen te oordelen? Moeten broederen twisten en heidenen uitspraak doen in een gemeente, zo beroemd om haar kennis en wijsheid als de uwe? Het is schande, dat uw twisten zo hoog lopen en er geen enkele onder u wijs genoeg is om ze te bedaren of te voorkomen. Christenen behoren nooit tot gerechtelijke uitspraak de toevlucht te nemen, alvorens alle andere middelen vergeefs beproefd zijn. Voorzichtige Christenen moeten zo mogelijk, hun geschillen voorkomen en geen gerechtshoven laten beslissen; vooral niet in zaken van gering belang.

2. Door liever ongelijk te lijden dan langs dezen weg recht te verkrijgen. *Zo is er dan nu ganselijk gebrek onder u, dat gij met elkaar rechtszaken hebt;* het is enerzijds altijd een fout om het gerecht in te roepen, behalve in zaken van twijfelachtig karakter en bij vriendschappelijke overeenkomst van beide partijen om door gerechtelijk vonnis te weten te komen hoe de wet beslist. En dit schijnt de apostel te raden, in plaats van met elkaar te twisten; hetwelk hij voor alles veroordeelt: *Waarom lijdt gij niet liever ongelijk? Waarom lijdt gij niet liever schade?*

Een Christen behoort liever een klein ongelijk te lijden dan zichzelf te bevredigen en anderen te benadelen door een rechtelijk vonnis. De vrede van zijn eigen ziel en de rust van zijn omgeving zijn meer waard dan de overwinning in zulke gevallen, en dan het staan op eigen recht; vooral wanneer het geschil zou moeten uitgemaakt worden door vijanden van de godsdienst. Maar de apostel zegt hun dat ze er zo ver vanaf zijn om ongelijk te lijden, dat ze *liever ongelijk en schade doen en dat de broederen!* Het is een zware misslag iemand ongelijk en schade aan te doen, maar dit wordt nog veel erger wanneer het onzen Christelijken broederen aangedaan wordt. De banden van wederkerige liefde moeten tussen hen sterker zijn dan tussen anderen. *De liefde doet de naasten geen kwaad*, Rom. 13:10. Zij die de broederen liefhebben, kunnen onder de invloed van dit beginsel nooit elkaar kwaad doen of beledigen.

1 Cor. 6:9-11

Hier waarschuwt hij hen tegen verschillende snode ondeugden, waaraan ze vroeger overgegeven waren.

I. Hij noemt het een onder hen bekende waarheid, waarvan zij niet onwetend zijn konden, dat zulke zondaren het koninkrijk Gods niet zullen beërven. De minsten onder hen konden weten, *dat de onrechtvaardigen het koninkrijk Gods niet zullen beërven,* **vers 9;** niet erkend worden als ware leden Zijner kerk op aarde of toegelaten als verheerlijkte leden Zijner kerk in de hemelen. Alle ongerechtigheid is zonde, en alle heersende zonde, ja, elke moedwillig-bedreven zonde, die niet berouwd wordt, sluit buiten het koninkrijk der hemelen. Hij onderscheidt verschillende zonden, volgens de beide tafelen der wet: *afgodendienaars; hoereerders, overspelers, ontuchtigen en die bij mannen liggen,* zevende gebod; *dieven en gierigaards,* die door geweld of bedrog hun naasten benadelen, achtste gebod; *lasteraars,* negende gebod; *dronkaards en rovers,* tiende gebod; en allen die op weg zijn de overige geboden te overtreden. Ieder,

die iets van godsdienst afweet, weet ook dat de hemel voor dezulken niet bestemd is. Het schuim der aarde is in geen geval geschikt om de hemelse woningen te vullen. Zij, die des duivels werk doen, kunnen Gods bezoldiging niet ontvangen, tenzij *de bezoldiging der zonde, dat is de dood*, Rom. 6:23.

II. Hij waarschuwt hen tegen dwaling: *Dwaalt niet!* Zij, die de vorengenoemde waarheid niet ontkennen kunnen, zijn slechts al te veel geneigd er niet op te letten. De mensen zijn zeer geneigd te denken, *dat God is als een hunner*; en dat ze kunnen leven in de zonde en toch sterven in Christus; leven als kinderen des duivels en de hemel binnenkomen als kinderen Gods. Maar dat is een grote dwaling. Het is dikwijls de grote dwaling van velen, dat ze menen hun eigen zielen niet te kunnen benadelen. Wij kunnen echter niet zaaïen in het vlees en toch het eeuwige leven oogsten.

III. Hij herinnert hun welke verandering het Evangelie en Gods genade in hen teweeggebracht hebben. *En dit waart gij sommigen. vers 11.* Zulke ergerlijke zondaars als hij opgenoemd had. Het Griekse woord betekent *zulke dingen*; eer monsters dan mensen. Sommigen, die na hun bekering buitengewoon goed werden, waren tevoren ongemeen kwaad. *Welk een heerlijke verandering bewerkt de genade!* Hij verandert de slechtste mensen in heiligen en kinderen Gods. Zulken waart gij sommigen; maar u bent niet wat gij waart. *Maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest onzes Gods.* De boosheid der mensen vóór hun bekering is geen beletsel voor hun wedergeboorte en verzoening met God. Het bloed van Christus en *het bad der wedergeboorte* kunnen alle schuld en onreinheid wegnemen. Hier is een redekunstige verandering van de gewone orde. *U bent geheiligd; u bent gerechtvaardigd!* Heiliging wordt vóór rechtvaardigmaking genoemd, en toch wordt de Naam van Christus, door Wie we gerechtvaardigd zijn geplaatst vóór de Geest van God, door Wie we geheiligd worden. Onze rechtvaardigmaking danken we aan de verdiensten van Christus; onze heiligmaking is het werk van de Geest; maar beide gaan samen. Niemand wordt van de schuld der zonde gereinigd en met God verzoend door Christus, dan alleen hij, die ook geheiligd wordt door Zijn Geest. Allen, die voor Gods oog rechtvaardig gemaakt zijn, worden door Gods genade heilig gemaakt.

1 Cor. 6:12-20

Het twaalfde vers en het eerste gedeelte van het dertiende schijnen betrekking te hebben op die vroegere twistvraag onder de Christenen omtrent het onderscheid in de spijzen, en toch de voorrang te hebben boven de waarschuwing tegen hoererij, die dan volgt. Deze volgorde is duidelijk genoeg wanneer wij letten op het bekende besluit van de apostelen, Hand. 15, waar het verbod van zekere spijzen samengaat met dat van hoererij. Het schijnt dat sommige Corinthiërs zich hebben ingebeeld, dat ze op het punt van hoererij dezelfde vrijheid hadden als op dat der spijzen; vooral omdat die zonde niet door de wetten van hun land veroordeeld werd. Zij waren geneigd te zeggen, zelfs ten opzichte van hoererij: *Alle dingen zijn mij geoorloofd.* Deze verderfelijke zienswijze wordt hier door Paulus bestreden; hij zegt hun, dat onderscheidene dingen, oorbaar op zichzelf, op bepaalde tijden en onder bepaalde omstandigheden niet kunnen toegelaten worden. Christenen behoren niet alleen op te merken wat op zichzelf vergund is te doen, maar wat hun past met het oog op hun belijdenis, karakter, betrekkingen en hoop. Zij moeten zeer zorgvuldig zijn dezen stelregel niet zover te drijven, dat ze tot losbandigheid voert, of tot ongeoorloofde verdediging van vleeselijke lust. *Alle dingen zijn mij geoorloofd*, zegt hij, *maar ik zal*

onder de macht van geen mij laten brengen, vers 12. Zelfs in geoorloofde dingen wil hij niet onderworpen zijn aan de misleiding van een aangematigd gezag; zover was hij er van af om te beweren dat in de dingen Gods enige macht op aarde haar eigen gevoelens mag laten gelden. Er is een vrijheid, met welke ons Christus heeft vrijgemaakt, en daarin moeten wij standvastig zijn. Maar nooit mag iemand deze vrijheid zo ver drijven, dat hij daardoor zichzelf overlevert in de macht van enige vleselijke begeerte. Hoewel alle spijzen geoorloofd zijn, mag de Christen geen gulzigaard of dronkaard worden. En nog veel minder mag hij het beginsel der wettelijke vrijheid misbruiken om de zonde der hoerij aan de hand te houden, welke, hoewel toegelaten door de wetten der Corinthiërs, ene verkrachting van de wetten der natuur en bovenmate onwettig voor de Christen is. Deze mag niet toelaten, dat het beginsel der vrijheid in spijs en drank hem aanmoedigen zal tot onmatigheid, of vleselijke lusten aanwakkere.

Hoewel *de spijzen zijn voor de buik, en de buik voor de spijzen, vers 13*; hoewel de buik gemaakt is om de spijzen te ontvangen en de spijze om de buik te vullen, toch zal ik mij onthouden, indien het voor mij niet geschikt is en zou kunnen brengen tot slaafse gehechtheid en ik gevaar loop de knecht van buik en spijze te worden. *Maar God zal beide deze en die teniet doen*; tenminste hun onderlinge verhouding. Er komt een tijd, dat het menselijk lichaam geen behoefte aan voedsel meer zal hebben. Sommigen der ouden verstaan dit zó, dat zowel de buik als de spijze teniet gedaan worden; dat het lichaam, hoewel ten jongsten dage opgewekt, niet al zijn tegenwoordige leden hebben zal, maar alleen die, welke in de toekomstige toestand nodig zijn; zo is de buik, wanneer de mens geen honger of dorst meer voelt en dus niet meer eet en drinkt, overbodig. Hoe dit zij: er komt een tijd waarin het gebruik van en de behoefte aan voedsel teniet gedaan zullen zijn. De verwachting, dat ons lichaam in het toekomstig leven geen voedsel meer verlangen zal, is een zeer goede reden om in dit leven niet onder zijn macht te geraken. Dit schijnt de bedoeling van des apostels bewijsvoering te zijn en op die wijze kan deze uitspraak goed verenigd worden met zijn waarschuwing tegen de hoerij. Hoewel sommigen er een deel in zien van zijn waarschuwing tegen rechtsgedingen, bepaaldelijk voor heidense overheden, die vijanden van de waren godsdienst waren. Zij onderstellen dat de apostel bedoelt, dat hoewel het wettig moge zijn onze rechten te handhaven, het niet altijd oorbaar is; en dat het zeer oneigenaardig is voor Christenen om zich ter wille van zulke redenen over te leveren in de handen van ongelovige rechters en pleitbezorgers. Maar deze overgang schijnt niet geleidelijk te zijn. Doch de overgang tot hoerij, als ik hierboven uiteenzette, is geleidelijk. *Doch het lichaam is niet voor de hoerij, maar voor de Heere, en de Heere voor het lichaam, vers 13.* Spijze en buik zijn voor elkaar, maar het lichaam en de hoerij zijn niet voor elkaar.

I. Het lichaam is niet voor de hoerij, maar voor de Heere. Dat is de eerste bewijsgrond tegen deze zonde, voor welke de heidense inwoners van Corinthe berucht waren, en waarvan de bekeerde Corinthiërs veel te vergoelijkende gedachten bleven koesteren. Daardoor zouden de dingen in bedoeling en gebruik ontaarden. *Het lichaam is niet voor de hoerij*, het is niet tot dat doel geschapen; maar voor de Heere, ten dienste en ter ere Gods. Het moet een werktuig zijn voor de gerechtigheid tot heiligmaking, Rom. 6:19, en mag daarom nooit tot werktuig der onreinheid gemaakt worden. Het moet een lid van Christus zijn en mag daarom niet gemaakt worden tot het lid ener hoer, vers 15.

En de Heere is voor het lichaam, dat wil zeggen, dat Christus de Heere van het lichaam is, om het in eigendom te hebben en het regeren, aangezien Hij een lichaam

en de menselijke natuur aangenomen heeft om hoofd Zijner kerk en hoofd van alle dingen te zijn, Hebr. 2:5, 18. Wij moeten zorgen dat we niet hetgeen Christus toebehoort gebruiken als ons eigendom en nog veel minder tot Zijn oneer.

II. Doch sommigen leggen die uitdrukking aldus uit: *De Heere is voor het lichaam*; Hij is voor de opstanding en verheerlijking van het lichaam, zie vers 14. Dan is de tweede bewijsgrond tegen deze zonde, de eer welke voor onze lichamen bestemd is; *God heeft ook de Heere opgewekt en zal ons opwekken door Zijn kracht*, vers 14, door de werking van Hem, *die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam naar de werking, waardoor Hij ook alle dingen zichzelf kan onderwerpen*, Fil. 3:21. Het is een eer, aan het lichaam bewezen, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt; en het zal een ere zijn voor onze lichamen, dat zij opgewekt worden. Laat ons dus onze lichamen niet vernederen door de zonde en ze onrein maken, want ze zullen, heilig gehouden, ongeacht hun tegenwoordige onreinheid, gelijk gemaakt worden aan *het verheerlijkte lichaam* van Christus. De hoop der opstanding in heerlijkheid moet de Christenen weerhouden van ontering van hun lichamen door vleselijke lusten.

III. Een derde bewijsgrond is ontleend aan de eer, welke nu al op onze lichamen gelegd is: *Weet gij niet, dat uw lichamen leden van Christus zijn?* vers 15. Wanneer de ziel door het geloof met Christus verenigd is, dan is de gehele mens een lid geworden van Zijn mystieke lichaam. Het lichaam is met Christus verenigd zowel als de ziel. Hoe eervol is dit voor de Christenen! Zijn vlees is een deel van het mystieke lichaam van Christus. Het is goed te weten in welke heerlijke betrekking wij gekomen zijn, opdat we ons benaastigen om die te verwezenlijken. *Zal ik dan, vraagt de apostel, de leden van Christus nemen en maken ze leden ener hoer? Dat zij verre! Of: Christus Zijn leden ontnemen? Zou dat niet een zware zonde, de grievendste belediging zijn? Zou dat niet Christus en onszelf tot in de hoogste graad ontoren? Wat, de leden van Christus tot leden van ene hoer maken; hen overgeven tot zulk een schandelijk doel? De gedachte alleen is afschuwelijk. Dat zij verre! Weet gij niet dat die de hoer aanhangt, één lichaam met haar is? Want die twee, heeft God gezegd, zullen één vlees zijn. Maar die de Heere aanhangt, is één geest met Hem, vers 16, 17.*

Niets staat zo lijnrecht tegenover de eervolle betrekkingen en verwantschap van de Christen, dan deze zonde. Hij is door de Heere één gemaakt met Christus, en door het geloof deelgenoot van Zijn Geest. Eenzelfde geest leeft, ademt en werkt in het hoofd en in de leden. Christus en Zijn gelovige discipelen zijn één, Joh. 17:21, 22. *Hij, die de hoer aanhangt, is één lichaam met haar* door de vleselijke samenvoeging, welke God alleen voor de huwelijke staat beschikt heeft. Welnu, zal iemand, die in zo nauwe vereniging met Christus kwam, dat hij één geest met Hem werd, nu zo met een hoer verenigd worden, dat hij één lichaam met haar wordt? Zou dat niet een snode poging zijn om Christus en de hoer één te maken? En kan Hem en ons groter belediging aangedaan worden? Kan enig ander ding meer onbestaanbaar zijn met onze belijdenis en betrekking? De zonde der hoererij in een Christen is een grote belediging van zijn Heere en Hoofd, en een grote schande en smet op zijn belijdenis. Het is daarom geen wonder dat de apostel zegt: *Vliedt de hoererij! vers 18; vermijdt haar, blijft buiten bereik van hare verzoeking en van hen die haar voorstaan. Richt ogen en hart op andere dingen. Onze vaders zeiden: Andere zonden kunnen door strijd, deze slechts door de vlucht overwonnen worden.*

IV. Een vierde bewijsgrond is, dat ze ene zonde tegen ons eigen lichaam is. *Alle zonde, die de mens doet, is buiten het lichaam, maar die hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam, vers 18*; elke zonde, dat is elke andere zonde, elke uitwendige daad van andere zonde, is buiten het lichaam. Ze is een misbruik van het lichaam, zoals de dronkaard de wijn misbruikt en de gulzigaard het voedsel. Ook geeft zij alleen aan anderen de macht over het lichaam. Geen andere zonde draagt er zoveel toe bij om het lichaam te verlagen en verachtelijk te maken. Deze zonde wordt in geheel bijzondere zin *onreinheid en bevlekking* geheten, omdat geen zonde zo schandelijk is, vooral in een Christen. Hij zondigt tegen zijn eigen lichaam, hij onteert het, hij verlaagt het, door het één vlees te maken met het verachtelijke schepsel met hetwelk hij zondigt. Hij werpt verfoeilijke smetten op datgene, dat zijn Verlosser tot de hoogste trap verheerlijkt heeft, door het één met zich te maken. Wij mogen onze vernederde lichamen niet nog dieper vernederen door er tegen te zondigen.

V. De vijfde bewijsgrond tegen deze zonde is, dat de lichamen der Christenen zijn *tempelen van de Heilige Geest, die in hen is en die zij van God hebben, vers 19*. Hij, die met Christus verenigd is, is één Geest met Hem. Hij is aan Hem afgestaan; werd daardoor gewijd, tot Zijn dienst afgezonderd; en is daarna in bezit genomen, gebruikt, bewoond door Zijn Heilige Geest. Dat is de eigenlijke bestemming van een tempel; een plaats waar God woont, tot Zijn gebruik geheiligd, zowel door Zijn eigen recht als door de overgave van Zijn schepsel. Ware Christenen zijn zulke tempels van de Heilige Geest. Is Hij dus niet God? Maar de gevolgtrekking ligt voor de hand, dat wij dus niet onszelf toebehoren. Wij zijn aan God afgestaan; Zijn bezitting; ja zelfs Hij heeft ons gekocht: *Gij zijt duur gekocht*. In één woord, onze lichamen, voor God bestemd, zijn door Hem gekocht. Zo we waarlijk Christenen zijn, werden ze Hem geleverd, en Hij bewoont en gebruikt ze door Zijnen Geest; zodat onze lichamen niet ons eigendom zijn, maar het Zijne. En zullen wij dan Zijn tempel ontheiligen, verlagen, en aan de dienst en het gebruik van een hoer wijden? Schandelijke ontheiliging! Dat is in de ergste zin God beroven. De tempel van de Heilige Geest moet heilig gehouden worden. Onze lichamen moeten gehouden worden zoals Hij is, en bekwaam voor Zijn gebruik; geschikt voor Zijn inwoning.

VI. Nu wijst de apostel op onze verplichting om *God te verheerlijken in onzen geest en ons lichaam, welke Godes zijn, vers 20*. Hij schiep beide, Hij kocht beide; en daarom behoren ze Hem toe en moeten voor Hem aangewend en gebruikt worden; en niet door ons verlaagd, Hem ontnomen en vervreemd worden. Neen, zij moeten behandeld worden als vaten, bestemd tot des Meesters dienst. Wij moeten ons gehele wezen beschouwen als de Heere geheiligd; en onze lichamen gebruiken als Zijn eigendom, dat aan Zijn gebruik en dienst geheiligd is. Wij moeten *Hem verheerlijken in ons lichaam en in onze geest, welke de Zijne zijn*; en daarom beslist aflaten van hoererij; en niet alleen van de uitwendige daad, maar ook *van het overspel in het hart*, zoals de Heere het noemt in Matth. 5:28. Lichaam en geest moeten beide rein gehouden worden, opdat God in beide verheerlijkt worde. Maar God wordt onteerd indien een van beide in zulk een beestachtige zonde besteed wordt. Daarom: *vliedt de hoererij*; en alle andere zonde. Gebruikt uw lichamen ter ere en ten dienste van uw Heere en Schepper. Wij zijn geen eigenaars van onszelf, en hebben gene macht over onszelf; en daarom zullen we onszelf niet gebruiken tot ons eigen vermaak, maar naar Zijn wil en tot zijn eer; *Wiens wij zijn en Wien wij dienen*, Hand. 27:23.

HOOFDSTUK VII

In dit hoofdstuk beantwoordt de apostel enige vragen omtrent het huwelijk, hem door de Corinthiërs gedaan.

I. Toont hij hun aan dat het huwelijk is ingesteld als een middel tegen de hoererie, en dat het daarom beter is te trouwen dan te branden, vers 1-9.

II. Geeft hij aanwijzing aan hen die gehuwd zijn om in dien staat te blijven leven, hoewel ze een ongelovige wederhelft mochten hebben, tenzij de ongelovige mocht willen scheiden, in welk geval de Christen niet gebonden was, vers 10-16.

III. Toont hij hun aan dat aanneming van het Christendom geen verandering brengt in uitwendige toestanden, en vermaant daarom in het algemeen, ieder om te blijven in de staat, waarin hij geroepen is, vers 17-24.

IV. Raadt hij hun, met het oog op de tegenwoordige verdrukking, ongehuwd te blijven; wijst op de kortheid des tijds en hoe zij die hebben te besteden, zó dat ze onverschillig worden voor de genietingen der wereld, en toont hun aan hoe wereldse zorgen hun godsdienstige toewijding kunnen verstoren en hen aftrekken van de dienst van God, vers 25-35.

V. Geeft hij hun bestuur in de bestemming van hun maagden, vers 36-38.

VI. Besluit het hoofdstuk door de weduwen te melden hoe zij zich als zodanig te gedragen hebben, vers 39-40.

1 Cor. 7:1-9

De apostel gaat nu, als een getrouw en bekwaam gewetensrechter er toe over om sommige belangrijke vragen te beantwoorden, die de Corinthiërs hem gedaan hadden. Dat waren *de dingen, waarvan gij mij geschreven hebt*, vers 1. Wanneer de lippen van de dienaar trachten *de wijsheid te bewaren*, willen de mensen *de wet uit zijn mond horen*. De apostel was even bereid hun twijfelingen te beantwoorden als zij om ze hem mede te delen. In het voorgaande hoofdstuk vermaande hij hen de onkuisheid te mijden, thans geeft hij enige aanwijzingen omtrent het huwelijk, het door God daartegen verordende middel. Hij zegt hun dus in het algemeen:

I. Dat het goed was, tenminste in dat tijdsgewricht, van het huwelijk geheel af te zien: *Het is een mens goed gene vrouw aan te raken* (haar niet tot echtgenote te nemen). Goed mag hier niet verstaan worden alsof het de wil en de bedoeling Gods ware en als zou het tegenovergestelde zonde zijn; een uiterste waarin velen van de ouden gevallen zijn om ongehuwden staat en maagdelijkheid aan te bevelen. Indien de apostel dat bedoeld had, zou hij in het vervolg op vele punten zichzelf tegengesproken hebben. Maar "het is goed", betekent òf: er zijn afgezien van de omstandigheden verscheidene toestanden, waarin de ongehuwde staat boven het huwelijk te verkiezen is; òf: *in dezen tijd*, ter oorzaak van de vele beproevingen, welke over de Christelijke kerk komen zullen, zal het een voordeel voor de Christenen zijn indien ze ongehuwd blijven; altijd indien ze de gave der onthouding bezitten en zichzelf rein kunnen bewaren. De uitdrukking kan ook opgevat worden als vingerwijzing dat Christenen alle gelegenheid voor deze zonden moeten vermijden, alle vleselijke lusten moeten vlieden zowel als alle aanleiding daartoe; en dus gene vrouw aanzien of aanraken, ten einde gene begeerten te wekken.

II. Hij zegt hun dat het huwelijk, en de gemakken en bevredigingen van de huwelijken staat door de Goddelijke wijsheid voorgeschreven zijn ter voorkoming van hoererie, vers 2. *Hoererijen*, alle soorten van onwettige bevrediging. Om die te voorkomen *zal*

een iegelijk man zijn eigen vrouw hebben en een iegelijk vrouw haar eigen man, en zich beperken ieder tot zijn eigen echtgenoot. En wanneer ze gehuwd zijn, hebben ze elkaar de *schuldige goedwilligheid te betalen*, **vers 3**, met elkanders aanleg en geneigdheid rekening te houden, en elkaar de huwelijksplicht te bewijzen, dien men over en weer verschuldigd is. Want, gelijk de apostel in **vers 4** aantoon, in de huwelijke staat heeft niemand macht over zijn eigen lichaam, maar hij is gesteld in de macht van de ander; de vrouw in die van haar man en de man in die van zijn vrouw. Veelwijverij, of huwelijk met meer dan één man, is zowel als overspel een breuk van de huwelijksvereenkomst en geweldplegen aan de rechten van de ander. En daarom zal men elkaar het gebruik van het lichaam niet weigeren, of de genoegens van de huwelijken staat ontzeggen, - welke door God aangewezen zijn om te maken dat *men zijn vat in eerbaarheid bezitten zal*, - tenzij met *beider toestemming*, **vers 5**, en slechts *voor een tijd*, gedurende welke beiden enige buitengewone godsdienstige handelingen verrichten; *zich tot vasten en bidden verledigen*. Tijden van diepe verootmoediging vereisen onthouding van geoorloofde genoegens. Maar deze onthouding tussen man en vrouw moet niet voortdurend zijn, opdat ze zich niet blootstellen aan de verzoeken des Satans, door hun onthouding of onmacht om zich te onthouden. Men stelt zich aan grote gevaren bloot door te beproeven datgene te doen wat boven de krachten gaat, en terzelfder tijd niet door enige wet Gods voorgeschreven is. Indien ze van geoorloofde genoegens afstand doen, kunnen ze door ongeoorloofde verstrikt worden. De door God ingestelde voorbehoedmiddelen tegen ontucht zijn zeker de beste.

III. De apostel beperkt hetgeen hij gezegd heeft omtrent *ieder man, die zijn eigen vrouw moet hebben*, **vers 2**. *Dit zeg ik uit toelating, niet uit bevel*. Hij legt niet op iedere man de verplichting om in 't huwelijk te treden. Iedere man mag trouwen. Geen wet Gods verbiedt het. Maar daartegenover: geen wet Gods beveelt het, zodat hij zondigen zou indien hij niet huwde, tenzij de omstandigheden het vereisen om de geneigdheid tot wellust tegen te gaan. Het was een zaak, waarin aan de mensen door Gods wet grote mate van vrijheid geschonken is. En daarom bond Paulus niet ieder man om te huwen, hoewel het ieder vrijstond. Ja, *hij wilde dat alle mensen waren gelijk hijzelf was*, vers 7, dat is ongehuwd en bij machte om zo te blijven voortleven. Daar waren verscheiden voordelen aan verbonden, welke, in elk geval in dien tijd zo niet ook in andere tijden, het op zichzelf verkieslijk maakten. Het is een bewijs van grote goedheid indien men alle mensen zo gelukkig wenst als men zelf is. Maar het beantwoordt niet aan de bedoeling der Voorzienigheid indien allen evenveel zelfbeheersing op dit punt hebben als Paulus had. Dat was ene gave, welke de oneindige Wijsheid aan hem geschonken had als geschikt voor zijn levensdoel. *Maar een iegelijk heeft zijn eigen gave van God, de een wel aldus, maar de ander alzo*. De natuurlijke aanleg verschilt bij de een en de ander, en naar de verschillende aanleg zijn verschillende graden van genade geschonken, zodat de een groter macht over natuurlijke neigingen heeft dan de ander. De gaven Gods, zowel in de genade als in de natuur, zijn onderscheiden uitgedeeld. Sommigen hebben deze en anderen gene gaven. Paulus kon wensen dat alle mensen waren gelijk hij: *maar allen vatten dit woord niet, alleen dien het gegeven is*, Matth. 19:11.

IV. Wat hij te dien opzichte te zeggen heeft trekt hij samen in **vers 8 en 9**. *Doch ik zeg de ongetrouwden en de weduwen*, haar die in een staat van maagdelijkheid of van weduwschap zijn; *het is hun goed indien zij blijven gelijk als ik*. Er zijn vele voordelen, vooral in dezen tijd, in de ongehuwde staat, die hem boven het huwelijk

verkieslijk maken. Het is daarom goed *dat de ongehuwden blijven als ik ben*, waaruit duidelijk blijkt dat Paulus toen ongehuwd was. *Maar indien zij zich niet kunnen onthouden, dat zij trouwen; want het is beter te trouwen dan te branden*. Dat is het van God beschikte middel tegen wellust. Het vuur mag geblust worden op de wijze, die Hij verordend heeft. En het huwelijk met al zijn moeiten is verreweg beter dan van onzuivere en wellustige denkbeelden te branden. *Het huwelijk is eerlijk onder allen*; maar het is de verplichting van hen, die hun lusten niet kunnen weerstaan of overwinnen.

1 Cor. 7:10-16

In deze afdeling geeft de apostel hun leiding in een geval, dat in dien tijd zeker dikwijls moest voorkomen, vooral onder de Joodse bekeerlingen, de vraag: hoe zij hadden te handelen met heidense betrekkingen in de gehuwden staat. Mozes' wet had echtscheiding toegelaten, en het was een belangrijk ogenblik in de Joodse staat geweest, toen het volk verplicht was geworden de afgodische vrouwen te verstoten, Ezra 10:3. Dit kon de bedenking in hun hart doen oprijzen, of tot het Christendom bekeerden niet geroepen waren hun echtgenoten, die heidens bleven, te verstoten of te verlaten. Omtrent dit vraagstuk geeft de apostel thans leiding.

I. Hij zegt hun, dat het huwelijk volgens de verordening des Heeren over 't algemeen voor het leven is, en dat daarom de gehuwden niet aan echtscheiding mogen denken. *De vrouw mag van de man niet scheiden, vers 10, en de man de vrouw niet verlaten, vers 11. Dit gebied niet ik, maar de Heere*. Nooit gebod de apostel iets op zijn eigen gezag. Wat hij ook gebod, het waren des Heeren geboden, hem voorgeschreven door de Heiligen Geest en door diens gezag opgelegd. Maar hij bedoelt hier dat de Heere zelf zulke scheidingen verboden heeft, Matth. 5:32; 19:9; Mark. 10:11; Luk. 16:18. Man en vrouw kunnen niet scheiden en hun huwelijksbetrekking ontbinden wanneer zij het maar goedvinden. Zij mogen elkaar niet anders verlaten dan in de door Christus genoemde gevallen. En daarom raadt de apostel, dat indien enige vrouw gescheiden is, hetzij op haar eigen verlangen, hetzij door de wil van haar man, dat zij ongetrouwd blijve en verzoening met haar man zoek, opdat ze opnieuw samenwonen mogen. Echtgenoten behoren in 't geheel niet te twisten; maar in elk geval zich spoedig met elkaar te verzoenen. Zij zijn levenslang aan elkaar verbonden. De Goddelijke wet veroorlooft geen scheiding. Zij kunnen de last niet afwerpen en behoren daarom eenparig de schouders er onder te zetten en het elkaar wederkerig zo licht mogelijk te maken.

II. Thans gaat hij over tot de bespreking van het geval, dat iemand een ongelovige tot echtgenoot heeft, **vers 12**. *Maar de anderen zeg ik, niet de Heere*; dat is: hierover heeft de Heere zich niet zo opzettelijk uitgelaten als over echtscheiding. Hij bedoelt niet, dat hij hier zonder lastgeving van de Heere spreekt, of in deze zaak zonder ingeving des Heiligen Geestes uit zijn eigen wijsheid beslist. Want hij eindigt de bespreking van dit onderwerp juist met de tegenovergestelde verklaring, vers 40. *En ik meen ook de Geest Gods te hebben*. Maar na zo zijn raad ingeleid te hebben, moeten we letten op:

1. de raad zelf, welke inhoudt dat zo een ongelovige man of vrouw er genoeg in neemt met een Christelijk echtgenoot te leven, de ander niet moet scheiden. De man moet geen ongelovige vrouw verlaten en de vrouw niet haar ongelovigen man, **vers 12, 13**. De roeping tot het Christendom ontbindt het huwelijk niet, maar maakt de band vaster; door het huwelijk tot zijn oorspronkelijke staat terug te brengen, het

beperkende tot twee voor levenslang met elkaar verenigde personen. De gelovige wordt niet door zijn geloof in Christus losgemaakt van de huwelijksband met een ongelovige, maar wordt daardoor verplicht een beter echtgenoot te zijn. Maar, hoewel een gelovige man of vrouw niet moet scheiden van een ongelovigen echtgenoot, toch, indien de ongelovige de scheiding verlangt en er geen middelen tot hereniging meer mogen baten, *wordt de broeder of zuster in zodanige gevallen niet dienstbaar gemaakt, vers 15*; niet gebonden door des anderen onzedelijk gedrag; niet gehouden om slaafs de verlater te volgen; ook niet gehouden ongehuwd te blijven, nadat alle geoorloofde middelen tot hereniging beproefd zijn, en vooral indien de verlater een ander huwelijk aangaat of zich schuldig maakt aan overspel, hetgeen zich licht het geval kon zijn, daar het een zeer gewone zaak was onder de Corinthiërs. In zulk een geval is de verlatene vrij om te hertrouwen; het is in alle opzichten vergund. Sommigen houden zulk een kwaadwillige verlating voor even deugdelijke ontbinding van het huwelijk als door de dood. Want hoe is het mogelijk dat die *twee één vlees zullen zijn*, wanneer de een door de ander moedwillig verlaten of verstoten is?

Maar de verlater schijnt nog door de huwelijksvereenkomst gebonden te blijven en daarom zegt de apostel, **vers 11**. *Indien de vrouw scheidt* (op grond van de ongelovigheid van haar man) *dat zij ongetrouwd blijve*. Maar aan de verlaten partij schijnt meer vrijheid gelaten te zijn om een ander te huwen (maar nooit dan nadat alle middelen om tot hereniging te komen uitgeput zijn, en andere omstandigheden het nodig maken). Het schijnt niet redelijk te zijn dat ze nog gebonden zouden zijn, want het is onmogelijk gemaakt huwelijksplichten te vervullen en huwelijksgenoegens te genieten, alleen door de schuld van de wederhelft; in zulk een toestand zou het huwelijk inderdaad een staat van dienstbaarheid worden. Maar welke vrijheid de Christenen ook in dit geval geschonken worde, het is hun niet geoorloofd alleen om de ongelovigheid van een der echtgenoten te scheiden, maar indien de ongelovige daartoe bereid is, heeft men de betrekking voort te zetten en samen te blijven wonen. Dit is de algemene leiding, welke de apostel geeft.

2. We komen thans tot de redenen voor deze raad.

A. De betrekking is geheiligd door de heiligheid van de ene partij. *Want de ongelovige man is geheiligd door de vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd door de man, vers 14*. De betrekking zelf en ook de huwelijksgemeenschap is geheiligd door de gelovige. *Alle dingen zijn de reinen rein*, Tit. 1:15. Het huwelijk is een Goddelijke instelling, en naar Zijn beschikking een band voor het leven. Indien samenleving en omgang met een ongelovige in dien staat de gelovige bezoedeld of hem beledigend voor God gemaakt had, dan zou, in de omstandigheden waarin de Corinthiërs verkeerden, het gehele doel van het huwelijk vernietigd worden en zijn geluk verwoest. Maar de apostel zegt hun, dat zij, hoewel onder één juk met ongelovigen, in zichzelf heilig waren; het huwelijk was hun een heilige staat, en de zegeningen des huwelijks, zelfs met een ongelovige, waren geheiligde genoegens. Het behaagde Gode evenzeer dat zij met heidense en ongelovige echtgenoten bleven samenleven, als wanneer deze zich bekeerd hadden. Indien een der echtgenoten heilig was, kon geen der plichten of genoegens van de huwelijken staat hem ontheiligen en in Gods ogen onaannemelijk maken, hoewel de ander heiden ware. Hij is door de vrouw geheiligd. Zij is door haar man geheiligd. Beiden zijn één vlees. Hij wordt gerekend rein te zijn, die één vlees is met haar die heilig is; en omgekeerd. *Anders waren uw kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig, vers 14*; dat is: anders zouden uw kinderen heidenen zijn, buiten de grenzen van de kerk Gods. Zij zouden niet het heilige zaad zijn (zoals de Joden in Jes. 6:13 genoemd worden) maar gemeen en onrein, op dezelfde wijze als

de heidenen zo genoemd werden in het gezicht van Petrus, Hand. 10:28. Deze spreekwijze is aan de Joden ontleend, die een uit heidense ouders geboren kind noemden *buiten de heiligheid* verwekt; maar van een kind uit proselieten geboren, zeiden dat het *binnen de heilige omgeving* verwekt was. Zo worden de Christenen gewoonlijk *heiligen* genoemd, omdat ze het door hun belijdenis zijn, afgezonderd om een eigen volk Gods te zijn en als zodanig onderscheiden van de wereld; en daarom mogen de kinderen, geboren uit Christenen die met ongelovigen gehuwd zijn, niet gerekend worden een deel van de wereld te zijn, maar een deel van de kerk; een heilige, en niet een gemeen of onrein zaad. Gaat daarom voort te leven ook met ongelovige echtgenoten, want omdat gij heilig zijt, is uw huwelijk het ook; u mag ook in gemeenschap met ongelovigen een heilig gebruik maken van de huwelijksplichten, want ook uw kinderen zullen heilig zijn. Welk een troost is dat, waar beide ouders gelovigen zijn!

B. Een andere reden is dat *God ons tot vrede geroepen heeft, vers 15*. Het Christelijk geloof verplicht ons in alle natuurlijke en huiselijke betrekkingen vredelievend te handelen. Wij zijn geroepen, *zoveel in ons is, vrede te houden met alle mensen*, Rom. 12:18, en daarom moeten we vóór alles de vrede bevorderen met onze naaste betrekkingen; met hen die één vlees met ons zijn; zelfs al zijn ze ongelovig. Het is de plicht en roeping van echtgenoten elkaar zo gelukkig te maken als mogelijk is.

C. Een derde reden is, dat wellicht de gelovige het middel kan zijn tot redding van de ander, **vers 16**. *Want wat weet gij, vrouw, of gij de man zult zalig maken?* Het is duidelijk de roeping van hen, die zo innig met elkaar verbonden zijn, om elkanders zaligheid te zoeken. Gaat niet scheiden! U bent nu tot een anderen plicht geroepen. De huwelijksbetrekking roept u tot de innigste en nauwste toegenegenheid; ze is een band voor het leven. En zou dan de Christen zijn echtgenoot verlaten, wanneer de gelegenheid zich voordoet om het schitterendst blijk van liefde te geven? Blijf, en werk hartelijk aan de bekering van uw echtgenoot. Tracht een ziel te redden! Wie weet wat er gebeurt! Het is niet onmogelijk. En al zou het niet waarschijnlijk zijn, de redding van een ziel is zulk een goed en heerlijk werk, dat de eenvoudige mogelijkheid ons moet aansporen om er alle krachten toe in het werk te stellen. De eenvoudige mogelijkheid van welslagen moet een voldoende reden zijn om onze beste pogingen in te spannen ten einde de zielen onzer betrekkingen te redden. *Hoe weet gij of gij hem zult zaligmaken?* moet ons bewegen om het te beproeven.

1 Cor. 7:17-24

Hier gaat de apostel er toe over om hen te vermanen te blijven een ieder in de beroeping, waarin het Christendom hen vond en waarin zij bekeerd werden, en dus

I. In het algemeen is de regel: *gelijk de Heere een iegelijk geroepen heeft*. Onze staat en omstandigheden in deze wereld zijn beschikkingen van de Goddelijke Voorzienigheid. *Deze bepaalt der mensen woonplaats* en leidt hun gangen. God vernedert en verhoogt. En dus: *zoals de Heere een iegelijk geroepen heeft, dat hij alzo wandele*. Welke ook de omstandigheden en toestand mogen zijn, waarin hij tot het Christendom bekeerd werd, laat hem daarin blijven en alzo wandelen. De regelen van het Christendom zijn voor elke toestand bruikbaar. In elke staat moeten we zó leven, dat wij er een aanbeveling voor zijn. Het is de plicht van ieder Christen om zijn gedrag te regelen naar zijn staat en de voorschriften van zijn godsdienst; tevreden te zijn met zijn lot; en zich in zijn stand en plaats te gedragen zoals het een Christen

betaamt. De apostel voegt er bij, dat deze algemene regel geldt voor alle tijden en voor alle gemeenten. *Alzo verorden ik in alle gemeenten.*

II. Hij onderscheidt verschillende gevallen, en wel:

1. Dat der besnijdenis. *Is iemand besneden zijnde, geroepen die late zich geen voorhuid aantrekken. Is iemand, in de voorhuid zijnde, geroepen, die late zich niet besnijden.* Het doet er niet toe of men Jood of Heiden was; binnen of buiten het verbond van afzondering met Abraham gemaakt. Hij, die Jood zijnde bekeerd werd, make zich daarom geen moeite en wense zich niet onbesneden. Evenmin is hij, die uit het Heidendom bekeerd werd, verplicht besneden te worden; ook behoeft hij er zich niet over te bekommeren, dat hij het teken der onderscheiding mist, waardoor men vroeger tot het volk Gods behoorde. Want, zo gaat de apostel voort, *de besnijdenis is niets en de voorhuid is niets, maar de onderhouding der geboden Gods, vers 19.* Ten opzichte van de aanneming door God doet het er niets toe of men al dan niet besneden is. Het is de praktijk van de godsdienst, de oprechte onderhouding van de geboden Gods, waarop het Evangelie de nadruk legt. Uitwendige maatregelen zonder innerlijke godsvrucht hebben geen waarde. Laat daarom *ieder blijven in die beroeping* (dien toestand) *waarin hij geroepen is, vers 20.*

2. Dat van dienstbaarheid of vrijheid. In dien tijd waren velen in de toestand van slavernij, gekocht en verkocht voor geld, en daardoor het eigendom van wie hen kocht. Welnu, zegt de apostel: *Zijt gij, een dienstknecht zijnde, geroepen, laat u dat niet bekommeren.* Wees daarover niet al te zeer bekommerd. Het is niet onbestaanbaar met plicht, belijdenis of hoop van de Christen. *Maar indien gij ook kunt vrij worden, gebruik dat liever, vers 21.* De toestand van vrijheid biedt voordelen aan boven dien der dienstbaarheid; iemand heeft meer macht over zichzelf; meer beschikking over zijn tijd, en staat niet onder de bevelen van een anderen heer; derhalve is de vrijheid de meest-verkieslijke staat. Maar 's mensen uitwendige toestand verhindert of bevordert zijn aanneming door God niet. *Want hij, die in de Heere geroepen is een dienstknecht zijnde, is een vrijgelatene des Heeren; desgelijks ook die vrij zijnde geroepen is, die is een dienstknecht van Christus.* Hoewel hij niet ontslagen is van dienstbaarheid aan zijn meester, hij is bevrijd van de knechtschap der zonde. Hoewel hij niet door Christus slaaf gemaakt is, hij is gehouden zich geheel aan Zijn welbehagen en dienst te wijden; en die dienst is de hoogste vrijheid. Ons geluk en gemak zijn afhankelijk van hetgeen wij in Christus zijn, en niet van hetgeen wij in de wereld zijn. De voordelen van onzen uitwendige toestand ontslaan ons niet van onze verplichtingen tegenover het Christendom, en de nadelen beroven ons niet van Christelijke voorrechten. Hij, die slaaf is, kan in Christus vrij man zijn; hij, die vrij is, is de dienstknecht van Christus. Hij is duur gekocht, en mag daarom geen dienstknecht van mensen zijn. Niet dat hij daarom de dienst zijns meesters verlaten moet, of niet alles moet aanwenden om zijn meester te behagen (dat zou in tegenspraak wezen met het gehele betoog des apostels), maar hij moet niet zó een dienstknecht van mensen zijn dat daardoor de wil zijns meesters meer ontzien en gehoorzaamd zou worden dan die van Christus. Deze heeft veel hoger prijs voor hem betaald en dus veel meer eigendomsrecht op hem. Dien moet hij gehoorzamen zonder enige beperking of terughouding. De dienstknechten van Christus moeten aan geen anderen meester dan aan Hem onbepaald gehoorzamen en niemand meer dienen dan met hun plicht bestaanbaar is.

Niemand kan twee heren dienen. Maar sommigen vatten dit woord des apostels op van mensen, die door de goedheid en weldadigheid van hun mede-Christenen uit de ketenen der slavernij vrijgekocht zijn, en lezen: *Zijt ge uit de slavernij duur gekocht? Wordt dan niet opnieuw dienstbaar;* omdat hij juist even tevoren had gezegd dat zij indien ze in slavernij enigen kans hadden om vrij te komen, dat liever moesten verkiezen. Het is mogelijk dat de woorden dit betekenen, maar de eerste verklaring is de natuurlijkste. Zie Hfdst. 6:20.

III. Hij besluit zijn raad met: *Een iegelijk, waarin hij geroepen is, die blijve in hetzelfde bij God, vers 24.* Daarmee is bedoeld de toestand, waarin hij bij zijn bekering tot het Christendom was. Niemand mag zijn geloof en belijdenis tot voorwendsel maken om zijn natuurlijke en burgerlijke verplichtingen te verbreken. Ieder moet rustig en gewillig wachten in de toestand, waarin hij is; en dit kan hij doen, want hij wacht daarin met God. De bijzondere tegenwoordigheid en gunst Gods hangen niet af van enigen uitwendige toestand. Hij die besneden is en hij die in de voorhuid is, kunnen die beiden genieten. Hij die gebonden is kan haar hebben zowel als hij die vrij is. In dat opzicht is er *niet Griek en Jood, besnijdenis en voorhuid, barbaar en Scyth, dienstknecht en vrije*, Coll. 3:11. De gunst Gods is niet gebonden.

1 Cor. 7:25-35

De apostel vat hier zijn betoog samen en geeft aanwijzing hoe met de maagden te handelen; waaromtrent wij het volgende opmerken:

I. De wijze, waarop hij het onderwerp inleidt: *Aangaande de maagden nu heb ik geen bevel des Heeren.* De Heere heeft mij geen uitdrukkelijke en algemene wet gegeven met betrekking tot de ongehuwde staat, *maar ik zeg mijn gevoelens, als die barmhartigheid van de Heere verkregen heb om getrouw te zijn*, dat is, in het apostelschap. Hij handelt getrouw, en daarom kan zijn leiding aangemerkt worden als een richtsnoer van Christus; want hij geeft zijn oordeel als getrouw apostel van Christus. Hoewel Christus geen algemene regel op dit punt gegeven heeft, toch geeft Hij leiding door een geïnspireerde apostel; een die genade van de Heere verkregen heeft om getrouw te zijn. Getrouwheid in de bediening is te danken aan de genade en barmhartigheid van Christus. Paulus was bereid om dat bij alle gelegenheden te erkennen: *Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is*, 1 Cor. 15:10. En dat is een grote genade van God voor hen, die getrouw in Zijn woord arbeiden, hetzij gewoon of buitengewoon.

II. De beslissing, waartoe hij komt, is dat met het oog op de nood der tijden, de ongehuwde staat verkieslijk is. *Het is de mens goed alzo (ongehuwd) te zijn. Ik houd het er voor*, zegt de apostel; het is mijn zienswijze. Dat is met bescheidenheid gezegd, maar desniettemin tegenstaande met apostolisch gezag. Het is niet bloot de zienswijze van een mens, maar de besliste mening van de Geest Gods, die dus door een apostel spreekt. En het werd op die wijze gezegd om het te meer waarde te geven. Zij, die tegen de apostel vooringenomen waren, zouden dezen raad hebben kunnen verwerpen indien hij meer op de toon van gezag gegeven ware. Dienaren verliezen hun gezag niet door voorzichtige wijze van uitdrukking. Zij moeten allen alles worden, ten einde hun allen meer goed te kunnen doen. *Het is goed*, zegt hij, *om de aanstaanden nood.* Bij de stichting van hun godsdienst, werden de Christenen meedogenloos vervolgd. Hun vijanden waren zeer verbitterd tegen hen en behandelden hen met grote wreedheid. Zij stonden gedurig bloot aan de aanvallen en beledigingen van de

vervolging. Dit in het oog houdend, was het niet raadzaam voor ongehuwde Christenen om van staat te veranderen. De gehuwde staat zou meer zorg en bekommering met zich brengen, zie **vers 33, 34**, en dus de vervolging des te verschrikkelijker maken en hen minder instaat om die te verdragen. Christenen, hun gedrag regelend, moeten niet alleen letten op hetgeen in zichzelf geoorloofd is, maar ook op hetgeen voor hen voegzaam kan geacht worden.

III. Niettegenstaande hij tot dat besluit komt, is hij zeer zorgvuldig om hen te doen opmerken, dat hij het huwelijk in het algemeen niet afkeurt of ongepast acht. En daarom, hoewel hij zegt: *Zijt gij ongebonden van ene vrouw* (dat is hetzij in de ongehuwde staat als vrijgezel of weduwnaar, hetzij maagd of weduwe) *zoek geen vrouw* (breng niet haastig verandering in uw toestand), voegt hij er bij: *Zijt gij aan ene vrouw gebonden, zoek gene ontbinding*. Dan is het uw plicht gehuwd te blijven en daarvan de voorwaarden te vervullen. En hoewel dezulken, indien zij geroepen werden om vervolging te ondergaan, het buitengewoon moeilijk zouden hebben; toch moesten ze niet, om daaraan te ontkomen, de banden van hun plicht afwerpen of verbreken. De plicht moest vervuld worden, en de gevolgen aan God overgelaten. Maar verwaarlozing van onzen plicht is onszelf aan de Goddelijke bescherming onttrekken. Hij voegt er daarom bij: *Maar indien gij ook trouwt, gij zondigt niet, en indien ene maagd trouwt, zij zondigt niet; doch dezulken zullen verdrukking hebben in het vlees*. Trouwen op zichzelf is geen zonde, maar in dien tijd was het huwelijk iets, dat groot ongemak met zich brengen kon en aan de ijselijkheden van de toestand kon bijdragen; en daarom achtte hij het raadzaam en geschikt dat zij, die zich beheersen konden, er van zouden afzien. Maar hij voegt er bij dat hij de ongehuwde staat niet als een juk op hen leggen wilde, of door daarvan de schijn te krijgen hen in het net lokken wilde, en daarom zegt hij: *Ik spaar ulieden*. Hoe lijnrecht staan in dit opzicht de Roomse drogredenaars tegenover de apostel Paulus. Zij verbieden menigeeen te huwelijken en verstrikken hen in de belofte van de ongehuwde staat, om 't even of ze het dragen kunnen of niet.

IV. Hij gebruikt deze gelegenheid om aan alle Christenen enige algemene regelen te geven, ten einde zich tegenover de wereld en alle wereldlijke dingen met heilige onverschilligheid te gedragen.

1. *Ten opzichte van betrekkingen. Zij, die vrouwen hebben, moeten z n als niet hebbende*; dat is, zij moeten het hart niet te veel hechten aan de genoegens van deze betrekking; ze moeten zijn alsof die niet bestonden. Zij weten niet hoe spoedig zij ze zullen verliezen. Deze raad moet toegepast worden op elke andere betrekking. Zij, die kinderen hebben, moeten zijn als niet hebbende. Zij zijn hun grootste genoegens; ze kunnen hun zwaarste kruis worden. En hoe spoedig kan de bloesem van dit genoegens afgesneden worden!

2. *Ten opzichte van de droefenissen. Zij, die wenen, moeten zijn als niet wenende*; dat is, wij mogen ons niet al te veel door onze beproevingen laten neerslaan, of ons dompelen in droefheid naar de wereld, maar te midden van al onze moeiten een heilige vreugde in God behouden, zodat zelfs in de smart ons hart verheugd is en het einde van ons verdriet blijdschap zijn kan. *Des avonds is er geweest, maar des morgens is er gejuich*. Indien wij slechts ten hemel ingaan, *zullen alle tranen ons van de ogen gewist worden*, en het uitzicht daarop moet ons gematigd in onze smarten maken en onze tranen terughouden.

3. *Ten opzichte van wereldse genietingen. Die blijde zijn, als niet blijde zijnde*; dat is, zij moeten niet al te veel hechten aan de redenen van hun blijdschap. Zij moeten

gematigd zijn in hun genot en zich los gevoelen van de genoegens, welke zij meest waarderen. Hier is de rust niet, en deze dingen zijn hun "deel" niet, en daarom moeten hun harten er niet aan gehecht zijn, en moeten zij er hun vrede en troost niet in zoeken.

4. *Ten opzichte van wereldlijken handel en bezigheid. Die kopen als niet bezittende.* Zij, die in handel voorspoedig zijn, in weelde toenemen en bezittingen verkrijgen, moeten deze zaken bezitten als niet bezittende. Die anders doen zetten hun harten op hetgeen niets is, Spr. 23:5. Akkers kopen en ossen aanschaffen houdt de genodigde gasten van de bruiloft af, Luk. 14:18, 19. En indien ze de mensen niet ten enenmale verhinderen hun gedachten bij hun voornaamste belangen te bepalen, kunnen ze toch zeer veel er toe bijdragen om hen het ijverig najagen daarvan te doen verzuimen. Zij hebben de meesten kans van de prijs te verkrijgen, die van alle andere zorgen en beslommeringen hun zielen vrijhouden.

5. *Ten opzichte van alle wereldse belangen. Die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende, vers 31* 1Co 7.31. De wereld mag gebruikt, maar niet misbruikt worden. Zij wordt misbruikt indien ze niet gebruikt wordt tot de doeleinden, waartoe ze gegeven is, namelijk om God te eren en de mensen wèl te doen; -indien ze inplaats van olie in de raderen van onze gehoorzaamheid brandstof voor onze hartstochten gemaakt wordt; inplaats van onze dienares onze meesteres; en in onze genegenheden de plaats inneemt, welke alleen aan God toekomt. En er bestaat groot gevaar haar op al deze wijzen te misbruiken, indien wij er onze harten te veel op zetten. Wij mogen van deze wereld zoveel nemen als buiten ons hart blijven kan, en als we niet misbruiken zullen wanneer het in onze hand is.

V. Hij dringt dezen raad aan met twee redenen.

1. *De tijd is kort.* Wij hebben slechts weinig tijd om in de wereld te blijven, slechts korte gelegenheid om wereldse dingen te bezitten en te genieten. Het is bepaald een zeer kort tijdsverloop. 't Zal spoedig voorbij zijn. De tijd staat op het punt van opgenomen te worden in de eeuwigheid. Daarom moeten we ons hart niet hechten aan wereldse genietingen. Laat u niet door wereldse zorgen en beslommeringen bedwelmen. Bezit hetgeen ge spoedig zult moeten achterlaten, zonder te gedogen dat het u bezit. Waarom zult ge uw hart geven aan hetgeen waarvan ge eerlang afstand doen moet?

2. *De gedaante dezer wereld gaat voorbij, vers 31, het kleet,* de figuur, de verschijning dezer wereld gaat voorbij. Het is een dagelijks-veranderende gedaante. Het is een onophoudelijke vloed. Het is slechts de gedaante van een wereld. Alles in haar is schijn, geen werkelijkheid; het is afwisselende schijn bovendien en zal spoedig voorbij zijn. Welk een geschikte en krachtige bewijsgrond om het voorafgaand advies te sterken! Hoe dwaas is het zich te hechten aan afschijnsels, de veranderende en verdwijnende inbeeldingen van een droom! *De mens wandelt als een beeld,* Ps. 39:7, in een droombeeld, te midden van de ijdele en wisselende dingen. En zou hij dan zeer gehecht aan of zeer ontroerd zijn door zulk een toneel?

VI. Hij zet zijn algemenen raad kracht bij door hen te waarschuwen tegen de beslommeringen door wereldse zorgen veroorzaakt. *En ik wil dat gij zonder bekommernissen zijt, vers 32.* Inderdaad is zorgeloosheid een gebrek; een wijze behandeling van wereldlijke belangen is plicht; maar bezorgd, vol zorg te zijn, angstige en ontmoedigende zorg er over te hebben, is zonde. Alle zorg, die de ziel verontrust en haar afleidt van de verering van God, is kwaad, want we moeten de

Heere aanhangen, zonder herwaarts en derwaarts getrokken te worden, vers 35. De gehele ziel zal werkzaam zijn wanneer God aangebeden wordt. De aanbidding houdt op wanneer de ziel door iets anders afgeleid, of door vreemde zaken en overwegingen herwaarts en derwaarts getrokken wordt. Zij, die de Godverering te leiden hebben, behoren daarop te letten en te maken dat ze geheel daarmee vervuld zijn. Maar hoe is dat mogelijk, wanneer de ziel geheel door aardse zorgen ingenomen wordt? Het is wijs van een Christen indien hij zijn uitwendige zaken zo regelt of zulk een beroep kiest, dat hij niet door de zorgen afgeleid wordt, zodat hij de Heere met een onbezorgd en rustig hart kan aanbidden. Dat is de algemene stelregel, waardoor de apostel de Corinthiërs wenst geregeerd te zien. De Christenen behoren geoefend te zijn in aanwending van dezen regel. Die levensstaat is voor iemand de beste, welke de beste is voor zijn ziel en hem het best buiten de zorgen en strikken dezer wereld houdt. Volgens dezen regel behandelt de apostel de vraag hem door Corinthiërs betreffende het huwelijk voorgelegd. Hij zegt ten opzichte daarvan: ter wille van de aanstaande verdrukkingen is het nu, in 't algemeen, terwijl Christenen met ongelovigen gehuwd zijn, en misschien genoodzaakt waren te huwen, verkieslijk zo mogelijk ongehuwd te blijven, teneinde zich vrij te houden van zorgen en moeilijkheden en meer gelegenheid te geven voor de dienst van God. In 't algemeen is 't waar: hoe minder wereldlijke zorgen we hebben, des te meer vrijheid voor de dienst van God. De gehuwde staat bracht toen-en brengt wellicht altijd-de meeste wereldlijke zorgen met zich. *Die getrouwd is, bekommert zich met de dingen der wereld, hoe hij de vrouw zal behagen, vers 33.*

En de vrouw die getrouwd is, bekommert zich met de dingen der wereld, hoe zij de man zal behagen. Maar de ongetrouwde man en vrouw denken aan de dingen des Heeren, hoe zij de Heere zullen behagen, en beide naar ziel en lichaam heilig zijn, **vers 32-34.** Niet alsof de gehuwde ook niet naar ziel en lichaam heilig kan zijn. De ongehuwde staat op zichzelf is niet reiner en heiliger dan het huwelijk, maar de ongehuwde is beter in de gelegenheid om de godsdienst tot zijn hoofdonderwerp te maken, want hij behoeft minder door de zorgen dezer wereld afgeleid te worden. Het huwelijk is de levensstand, die dergelijke zorgen meer dan andere met zich brengt. In dien staat moet de een steeds zorgen hoe hij de ander zal behagen, hoewel dit in sommige tijden en gevallen moeilijker zijn zal dan in andere. Om deze reden raadt de apostel, dat zij die vrij zijn zich van het huwelijk onthouden zullen, indien ze niet door andere oorzaken genoodzaakt worden er toe over te gaan. En omdat dezelfde reden ook in andere tijden bestaat, is het goed steeds op dezen regel te letten. En dezelfde reden moet altijd over het huwelijk doen beslissen, dat is: het kan ook zijn dat de ongehuwde staat meer dan het huwelijk van de dienst van God aftrekt; hetgeen in meer dan een geval mogelijk is. Dat is de algemene regel, welken ieder in zijn eigen geval naar eigen beslissing toepassen moet; en daarnaar moet hij beoordelen of hij al dan niet trouwen zal. Die levensstaat moet gekozen worden, waarin de Christen de meesten kans op hulp en de minste hindernissen heeft in de dienst van God en de bevordering van zijn eigen zaligheid.

1 Cor. 7:36-38

Gewoonlijk wordt ondersteld dat de apostel in deze afdeling aanwijzing geeft, op grond van zijn voorgaande raad, hoe ten opzichte van het huwelijk over kinderen moet beslist worden. Dan is de bedoeling zeer duidelijk. Het werd in dien tijd in dat deel der wereld, vooral onder de Joden, een oneer voor de vrouw geacht wanneer zij boven zekeren leeftijd ongehuwd bleef; dat gaf verdenking omtrent haar goeden naam. "Nu",

zegt de apostel, "indien iemand meent dat hij zijn dochter ongevoelig behandelt, en dat het in haar nadeel is, zo hij haar ongehuwd laat blijven wanneer zij tot de leeftijd gekomen, en dat het noodzakelijk is haar uit te huwelijken, laat hem naar zijn welgevallen doen. Hij zondigt niet zo hij haar aan een geschikte man geeft. Maar heeft hij besloten haar maagd te laten blijven, en blijft hij bij dat besluit, is hij niet in de noodzakelijkheid haar uit te huwelijken, maar kan hij, met haar toestemming, volgens zijn voornemen handelen, dan doet hij wel haar ongehuwd te laten. In één woord: hij die haar ten huwelijk geeft doet wel, maar hij die haar bewaart, indien zij zonder moeite in die staat onschuldig blijven kan, doet beter; dat is meer naar haar welzijn in de toenmalige staat der dingen en wellicht altijd."

1. Kinderen staan ter beschikking van hun ouders en niet tot hun eigen beschikking in de zaak des huwelijks. Maar:

2. Ouders moeten rekening houden met de neigingen hunner kinderen, zowel ten opzichte van het huwelijk in het algemeen, als met het oog op de persoon, en het er niet voor houden dat zij onbeperkte macht over hen hebben en hun welgevallen slechts hebben op te leggen.

3. Het is onze plicht niet alleen te letten op hetgeen geoorloofd is, maar in vele gevallen ook te overwegen wat het best is te doen, alvorens wij handelen. Doch ik houd het er voor dat de apostel hier zijn vroegere redenering voortzet en raad geeft aan ongehuwde personen, die over zichzelf beschikken kunnen, hoe te handelen; en geloof dat met "de maagd van een man" zijn eigen ongehuwde staat bedoeld wordt; de uitdrukking schijnt veeleer te doelen op de bewaring van eigen kuisheid dan op het bewaren van de maagdelijkheid ener dochter, schoon zij in 't algemeen niet in dien zin gebruikt wordt. Het was onder Joden en beschaafde heidenen algemeen iets min-eervols wanneer een man boven de geschikte leeftijd ongehuwd bleef; hoewel niet allen dezelfde grens van leeftijd aannamen. De algemene bedoeling van de apostel is dezelfde: het was geen zonde om te trouwen, wanneer iemand oordeelde dat het voor hem noodzakelijk was, teneinde het gewone verwijt te ontgaan; nog veel meer ten einde zijn lusten te beheersen. Maar hij, die macht over zichzelf had en vaststond in zijn besluit, en de noodzakelijkheid om te trouwen niet gevoelde, zou, ten minste in de omstandigheden waarin de Christenen toen ter tijd verkeerden, daardoor een keuze doen, die in alle opzichten, geestelijk en lichamelijk, zijn rust en gemak bevorderde. En het is hoogst gewenst, zelfs plichtmatig, voor de Christen, zich door zulke overwegingen te laten leiden.

1 Cor. 7:39-40

Het gehele betoog wordt besloten met een raad aan de weduwen. *De vrouw is aan de levenden man verbonden door de wet*; verbonden om met hem te blijven samenleven. De huwelijksband duurt levenslang, en kan alleen door de dood verbroken worden. *Maar indien de man gestorven is, zo is zij vrij te huwen met wien zij wil*. Gods wet geeft geen bepaling hoe dikwijls zij trouwen mag. Hieruit blijkt met zekerheid dat tweede huwelijken niet ongeoorloofd zijn; want de weduwen konden geen vrijheid hebben te trouwen met wie zij wilden, indien zij niet hertrouwen mochten. Maar de apostel erkent dat ze daartoe vrijheid heeft, alleenlijk onder de beperking: *in de Heere*. In de keuze van onze betrekkingen en verandering van toestand, moeten wij altijd het oog op God houden. Men mag op zijn huwelijk Gods zegen verwachten alleen dan, wanneer het in de Heere gesloten is; wanneer partijen zich hebben laten leiden door de vrede en de wetten Gods; wanneer ze bij de keuze van een echtgenoot handelen in afhankelijkheid van Gods voorzienigheid; wanneer zij tot God kunnen opzien, oprecht

Zijn leiding zoekende en nederig Zijn zegen op hun handeling vragende. *Maar*, zegt de apostel; *zij is gelukkiger, indien ze alzo blijft*, namelijk in de weduwstaat; *naar mijn gevoelen. En ik meen ook de Geest Gods te hebben*, **vers 40**.

In die tijd tenminste, indien niet over het algemeen, zal dat veel bijdragen tot haar vrede en rust, en haar minder hindernis in de dienst Gods geven, zo ze ongetrouwd blijft. En dit zegt hij hun door de ingeving des Geestes. "Wat ook de valse apostelen van mij mogen denken, ik heb reden om te geloven dat ik de Geest Gods heb." Het sluiten van een huwelijk is een zo belangrijke zaak, dat men er niet toe mag overgaan dan na ernstige overweging, na nauwgezette beoordeling van de omstandigheden, en op zeer waarschijnlijke gronden, voor het minst, dat de verandering van levenstoestand zal zijn in het voordeel van onze geestelijke belangen.

HOOFDSTUK VIII

In dit hoofdstuk behandelt de apostel een andere vraag, hem door sommigen van de Corinthiërs voorgelegd, betreffende het eten van hetgeen de afgoden geofferd is.

I. Hij noemt de zaak zelf en waarschuwt tegen te hoge achting van hun eigen kennis, vers 1-3.

II. Hij wijst op de ijdelheid der afgoden, de eenheid der Godheid, en het enige middelaarschap van Christus tussen God en de mensen, vers 4-6.

III. Hij zegt hun, dat hoewel het op zichzelf geoorloofd is dingen, die de afgoden geofferd zijn, te eten (omdat een afgod niets is in zichzelf) er toch rekening moet gehouden worden met de zwakheid der broederen, en niets gedaan worden mag dat hun een struikelblok voor de voeten kan werpen, en veroorzaken dat zij zondigen en verloren gaan, vers 7-13.

1 Cor. 8:1-3

De apostel komt thans tot het vraagstuk omtrent het eten van hetgeen de afgoden geofferd is, op welk punt sommigen inlichting verlangden, een geval, dat in die tijd dikwijls voorkwam, toen de kerk van Christus onder de heidenen verkeerde en het Israël Gods onder de Kanaänieten moest leven. Om dat beter te verstaan moet men in het oog houden, dat de heidenen de gewoonte hadden van hun offeranden feesten te maken, en daar niet alleen zelf te eten maar ook hun vrienden nodigden. Deze werden gewoonlijk in de tempel gegeven, waar de offerande gebracht was, vers 10, en indien er aan het eind van het feest iets overgebleven was, werd gewoonlijk een deel daarvan aan de vrienden gebracht, terwijl het overige aan de priesters kwam, die het soms op de markt verkochten, Hfdst. 10:25. Zelfs werden, naar ons door Athenaeus gemeld wordt, de feesten door de heidenen onder de gewijde en godsdienstige dingen gerekend, zodat zij gewoon waren voor al hun feesten te offeren, en zij hielden het voor ongepast, ook zelfs bij hun gewone maaltijden iets te nuttigen, waarvan ze op die wijze niet vooraf een gedeelte geofferd hadden. In die omstandigheden, terwijl de Christenen midden onder de heidenen leefden, had menig hunner daaronder betrekkingen en vrienden, met welken zij vriendschap en goede nabuurschap moesten onderhouden, waardoor ze meermalen bij hen tafelen moesten. Wat moesten ze nu doen wanneer hun iets wat de afgoden geofferd was voorgediend werd? Hoe hadden zij te handelen wanneer ze in een der tempels op een feest genodigd waren?

Het schijnt dat sommige Corinthiërs ook het laatste zelfs voor geoorloofd hielden, omdat ze wel wisten dat een afgod niets was in de wereld, **vers 4**. Op die vraag schijnt de apostel meer bepaald te antwoorden in Hfdst. 10; hier waarschuwt hij, in de

onderstelling dat hun overtuiging de ware is, om hun vrijheid niet aan te wenden tot versterking van het vooroordeel der anderen; maar in Hfdst. 10 veroordeelt hij die vrijheid rondweg. De apostel opent zijn betoog met enige aanmerkingen, die een afkeuring van zulke voorwendsels van kennis schijnen te bevatten als ik heb vermeld. *Wij weten*, zegt de apostel, *dat wij al tezamen kennis hebben*, **vers 1**; als wilde hij zeggen: Gij, die u deze vrijheid neemt, zijt niet de enigen die kennis hebt; wij, die ons onthouden, weten evenveel van de ijdelheid en afgoden en dat zij niets zijn; maar wij weten ook dat de vrijheid, die gij neemt, zeer schuldig is en dat zelfs geoorloofde vrijheid moet gebruikt worden met liefde en niet ten nadele der broederen. *De kennis maakt opgeblazen maar de liefde sticht*, **vers 1**.

Merk op:

1. De voortreffelijkheid der liefde boven ingebeelde kennis. Dát is het beste wat het meeste goedgevoelt. Kennis, of tenminste de sterke verbeelding ervan, is zeer geschikt om de geest opgeblazen te maken en met wind te vullen. Dit doet ons geen goed en is gewoonlijk beledigend voor onze naasten. Maar ware liefde en tedere oplettendheid voor onze broederen zal ons nopen tot het letten op hun belangen en doen handelen tot hun stichting.
2. Er is geen beter bewijs voor onwetendheid dan de inbeelding dat men kennis heeft.

Zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend gelijk men behoort te kennen, **vers 2**. Hij, die de meeste kennis heeft, kent het best zijn eigen onwetendheid en de onvolmaaktheid van alle menselijke wetenschap. Hij, die zich verbeeldt een man van grote kennis te zijn en op die inbeelding trots en ijdel is, geeft alle aanleiding tot de verdenking, dat hij niets goed weet, *niets kent gelijk men behoort te kennen*. Het is één ding de waarheid te kennen; maar een ander ding haar te kennen zoals het behoort en zoals ze onze kennis kan verbeteren. En zij, die denken dat ze kennis hebben en daar verwaand door worden, zijn van alle mensen degenen, die 't meest gevaar lopen geen goed gebruik van hun kennis te maken, zomin voor zichzelf als tot welzijn van anderen.

De apostel voegt er bij: *Maar zo iemand God liefheeft, die is van hem gekend*, **vers 3**. Zo iemand God liefheeft en daardoor bewogen wordt tot liefde voor zijn broederen, die is van God gekend; dat is, gelijk sommigen willen, die is instaat gesteld Hem te kennen; is onderwezen door God. Zij die God liefhebben, bezitten de grootste gelegenheid om door God onderwezen te worden, en Hem te leren kennen gelijk nodig is. Anderen verstaan hierdoor: Hij zal Gods goedkeuring wegdragen, die hem zal aannemen en behagen in hem hebben. De man die liefheeft zal het meest in Gods gunst delen. Zij, die God liefhebben en om Zijnentwil de broederen liefhebben en hun welzijn zoeken, zullen meest door God bemind worden; en hoeveel beter is het door God goedgekeurd te worden dan een ijdele goede dunk van zichzelf te hebben!

1 Cor. 8:4-6

In deze afdeling toont hij de ijdelheid der afgoden aan. *Aangaande dan het eten der dingen, die de afgoden geofferd zijn, wij weten dat een afgod niets is in de wereld*; òf: er is geen afgod in de wereld; òf: een afgod kan niets doen in de wereld; want de zinnelijkheid is in het oorspronkelijke dubbelzinnig. De bedoeling in 't algemeen is: de heidense afgoden bezitten geen Goddelijkheid, en daarom worden ze in het Oude Testament gewoonlijk genoemd, *leugen, ijdelheid, of liegende ijdelheid*. Zij zijn enkel ingebeelde godheden, en velen van hen niet meer dan ingebeelde wezens; zij hebben geen macht om Gods schepselen te benadelen, en daarom moet geen kind of dienstknecht Gods hun ter ere eten. *Alle schepsel Gods is goed, met dankzegging*

genomen zijnde, 1 Tim. 4:4. Het staat niet in de macht der heidense ijdelheden hun natuur te veranderen. *Er is geen ander God dan één*. Heidense afgoden zijn geen goden, mogen niet als zodanig aangenomen of geëerbiedigd worden; want er is geen ander God dan één. De eenheid der Godheid is het voorname beginsel van het Christendom en van allen waren godsdienst. De goden der heidenen kunnen niets zijn in de wereld, kunnen geen Goddelijkheid hebben, want er is geen ander God dan één. Er worden wel anderen goden genoemd. *Want hoewel er ook zijn, die goden genaamd worden, hetzij in de hemel, hetzij op de aarde, gelijk er vele goden en vele heren zijn*; zij worden valselijk goden genoemd. De heidenen hebben er velen; sommigen in de hemel, anderen op de aarde; hemelse godheden, die onder hen de hoogste rang en roem bezaten, en anderen op aarde; mensen die men vergood had, die tot middelaars bij die hoogste goden dienden, en door hen gemachtigd waren de aardse zaken te regeren. Deze worden in de Schrift gewoonlijk *Baälim* genoemd. Zij hadden godheden van hoger en lager rang; zelfs *vele goden, vele heren*; doch allen slechts zogenoemde godheden en middelaars, die het niet in waarheid waren. Want:

1. *Wij hebben maar enen God*, zegt de apostel, *de Vader, uit welken alle dingen zijn en wij in of tot Hem*. Ons Christenen is beter geleerd; wij weten dat er slechts één God is, de fontein van alle leven, de Schepper aller dingen, de Maker, Onderhouder en Regeerder van het heelal, uit Wie en tot Wie alle dingen zijn. Niet een god die dit deel, en een ander die een ander deel, en weer een ander die de mensen regeert en bestuurt. Eén God heeft alles gemaakt en daarom gaat Zijn macht over alles. Alle dingen zijn uit Hem; wij - en alle andere dingen - zijn tot Hem. Hij wordt hier *de Vader* genoemd; niet in tegenstelling met de andere personen in de Heilige Drieëenheid, en om hen van de Godheid uit te sluiten, maar in tegenstelling met alle schepselen, die door God gemaakt zijn, en wier schepping in andere delen van de Schrift aan ieder hunner toegekend wordt, en niet aan de Vader alleen. *God de Vader, als eerste Persoon in de Godheid, van Wie de beide anderen uitgaan*, staat hier voor de Godheid, welke de drie Personen in zich bevat. De naam God wordt soms in de Schrift gegeven aan de Vader, ten aanzien van zijn verhevenheid, omdat Hij is *fons et principium Deitatis* (zoals Calvijn opmerkt) *de fontein der Godheid* in de beide anderen, die zij door zijn mededeling hebben. Zodat er is slechts één God, de Vader; maar toch is ook de Zoon God en geen andere God; zijnde de Vader met de Zoon en de Heiligen Geest de éne God; maar niet zonder die beiden, zodat zij van de Godheid zouden uitgesloten zijn.

2. Daar is slechts één Heere, onze Middelaar tussen God en de mensen, Jezus Christus Niet verscheiden middelaars, zoals de heidenen zich voorstelden, maar slechts één, door welken alle dingen zijn en wij door Hem; Wien wij al onze hoop en al ons geluk verschuldigd zijn; de mens Christus Jezus, maar een mens in persoonlijke vereniging met het Goddelijk Woord, de Zoon Gods. Dezen mens heeft God gemaakt tot onze Heere en Christus, Hand. 2:36. Jezus Christus, in Zijn menselijke natuur en middelaarschap, heeft een Hem opgedragen macht; Hem is een naam gegeven, hoewel een naam boven allen naam, opdat in Zijn naam alle knie zich zou buigen en alle tong zou belijden dat Hij de Heere is. En daarom is Hij de enige Heere en Middelaar, dien de Christenen erkennen, de enige Persoon die bij God voor mensen tussentreedt, die onder God de wereld regeert, en die de mensen tot God brengt. Alle andere van deze soort onder de heidenen zijn bloot hersenschimmen. Het is het grote voorrecht van ons, Christenen, dat wij de waren God kennen en de waren Middelaar Gods en der

mensen; de *enigen waarachtigen God en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft*, Joh. 17:3.

De apostel na te hebben toegestemd en waarlijk bevestigd het gevoelen van sommigen der Corinthiërs, dat de afgoden niets zijn, gaat er nu toe over om aan te tonen dat hun toepassing van deze bewering onjuist was, namelijk dat zij daarom in heidense tempels mochten gaan, van de offeranden eten en daar met hun heidense geburen feestvieren. Maar hij legt de nadruk hier niet zozeer op het ongeoorloofde van die daad in zichzelf dan wel op het nadeel, dat zulke vrijheid zwakker Christenen berokkenen zou; mensen die niet zoveel kennis hadden als zij. En wel:

I. Hij merkt hun op dat toentertijd niet ieder Christen zo ten volle overtuigd en overreed was, dat een afgod niets is. *Doch in allen is de kennis niet, maar sommigen met een geweten des afgods totnogtoe, eten als iets dat de afgoden geofferd is*; met een geweten des afgods; dat is met zekere verwarde verering van de afgod. Hoewel zij tot het Christendom bekeerd waren en de waren godsdienst beleden, waren zij niet geheel van de ouden zuurdesem gezuiverd, er was nog een ontoerekenbaar deel eerbied overgebleven voor de afgoden, die zij vroeger vereerd hadden. Merk op: Zwakke Christenen kunnen onwetend zijn, of slechts benevelde kennis van de grootste en duidelijkste waarheden hebben, zoals dat er slechts één God en één Middelaar is. En het schijnt dat sommigen van de Corinthiërs, die van het heidendom tot het Christendom bekeerd waren, toch nog zekeren eerbied voor hun afgoden behouden hadden, welke volkomen onverenigbaar was met deze grote beginselen; zodat wanneer ene gelegenheid zich voordeed om dingen te eten, die de afgoden geofferd waren, zij zich niet onthouden konden; niet hun afschuw van de afgoderij openbaren, niet met uitgesproken verachting van de afgod eten, door te verklaren dat ze dien voor niets hielden; en zo *werd hun geweten, zwak zijnde, bevlekt*; dat is: zij hadden schuld op zich; zij aten uit eerbied voor de afgod, met de onderstelling dat die toch iets Goddelijks had, en bedreven zo afgoderij, terwijl het doel van het Evangelie was de mensen te bekeren van de stomme afgoden tot de levenden God. Zij waren zwak in hun verstand en niet geheel en al doordrongen van de ijdelheid der afgoden, en terwijl zij aten hetgeen dien geofferd was, uit eerbied voor hen, bevleekten zij hun geweten met afgoderij en benadeelden zichzelf grotelijks. Dit schijnt de bedoeling van deze plaats te zijn; hoewel sommigen haar verstaan alsof zwakke Christenen zich bezondigden door te eten hetgeen de afgoden geofferd was, omdat ze onderstelden dat ze daardoor onrein werden in zedelijke zin; daar niet ieder de volle overtuiging had dat een afgod niets is en daarom hetgeen gegeten werd in geen geval verontreinigen kon.

Merk op: wij mogen niets doen wat zwakke Christenen aanleiding geeft om hun geweten te bevleken.

II. Hij zegt hun dat het eten en drinken op zichzelf niets deugdzaams en niets misdadigs heeft; niets dat hen beter of slechter maken kon; Gode mishagen of behagen. *De spijs nu maakt ons Gode niet aangenaam. Want hetzij dat wij eten wij hebben geen overvloed* (Engelse vertaling: wij zijn er niet beter om); *hetzij dat wij niet eten, wij hebben geen gebrek* (Engelse vertaling: wij zijn er niet slechter om). Het schijnt dat sommige Corinthiërs het eten van hetgeen de afgoden geofferd was en dat zelfs in de tempels, voor iets verdienstelijks hielden, **vers 10**, omdat ze daardoor duidelijk toonden te weten dat een afgod niets was. Maar eten en drinken op zichzelf zijn onverschillige dingen. Het doet er weinig toe wat wij eten. Niets van hetgeen in

de mens komt, reinigt of ontreinigt hem. Vlees van afgodenoffer kan op zichzelf even voedzaam zijn als ander vlees en het drinken of verbieden van drinken is in zichzelf geen deugd. Het is een grote dwaling te menen, dat het onderscheid tussen voedsel en voedsel voor God ook onderscheid maakt tussen de mensen onderling. Het ene voedsel te eten en het andere te verbieden maakt een mens niet aangenaam voor God.

III. Hij waarschuwt hen tegen misbruik van hun vrijheid, de vrijheid die ze in dit opzicht meenden te hebben. Want dat ze deze zaak verkeerd opvatten en geen verlot hadden om maaltijden in afgodstempels bij te wonen, schijnt duidelijk te blijken uit Hfdst. 10:20 en v.v. Maar de apostel wijst hier slechts aan, hoe, zelfs ondersteld dat ze er toe bevoegd waren, ze toch angstvallig moesten zijn in het gebruik ervan; het zou *een aanstoot* kunnen zijn voor *degenen die zwak zijn*, **vers 9**; het kon dezen aanleiding geven om in heidense gewoonten terug te vallen; zelfs om geheel van het Christendom af te vallen en tot het heidendom terug te keren. Indien iemand ziet dat gij, die de kennis hebt (hogere kennis hebt dan hij, en daardoor besluit dat ge vrijheid hebt om in de afgodstempel aan een feestmaal aan te zitten, omdat gij zegt dat een afgod niets is); daaraan deelneemt, zal dan hij die op dit punt minder goed onderricht is, en denkt dat een afgod toch nog wel iets is, niet gestijfd worden om afgodenoffer te eten; niet als gewoon voedsel maar als offerande, en daardoor schuldig worden aan afgoderij? Zij behoorden angstig te zijn om zulk een gelegenheid tot vallen hun broederen voor te werpen, ongeacht welke vrijheid of macht zij zelf hadden. De apostel versterkt deze waarschuwing met twee redenen:

1. Het gevaar, dat er uit voortspruit voor zwakke broederen; zelfs die zwakke broederen, voor welken Christus stierf. Liever moeten we ons ontzeggen zelfs hetgeen geoorloofd is, dan hun gelegenheid tot struikelen te geven en hun zielen in gevaar te brengen, **vers 11**. *Zal de broeder, die zwak is, door uw kennis verloren gaan, voor welken Christus gestorven is?* Zij, welken Christus verlost heeft door Zijn dierbaar bloed, moeten ons zeer dierbaar en kostelijk zijn. Indien Hij zoveel medelijden met hen had, dat Hij in de dood ging opdat zij niet verloren zouden gaan, dan behoren wij zoveel liefde voor hen te gevoelen dat we om hunnentwille onszelf verloochenen, in verschillende omstandigheden, en niet onze vrijheid ten hunnen nadele gebruiken, waardoor we hun een struikelblok voorwerpen en hen bederven. Die man heeft zeer weinig van de geest des Verlossers, die eer zou dulden dat zijn broeder verloren ging, dan dat hem in enig opzicht iets van zijn vrijheid benomen werd. Hij, die de Geest van Christus heeft, zal hen liefhebben, die Christus zó liefhad dat Hij voor hen stierf, en zal er op bedacht zijn hun geestelijk en eeuwig welzijn te bevorderen en alles te vermijden wat hun onnodig verdriet doet; hoe veel meer alles wat hun mogelijk een aanleiding tot struikelen en vallen in de zonde zou kunnen zijn.

2. Het leed hun aangedaan, rekent Christus als zichzelf berokkend. *Doch gijlieden, alzo tegen de broeders zondigende en hun zwak geweten kwetsende, zondigt tegen Christus*, **vers 12**. Beledigingen, de Christenen aangedaan, zijn beledigingen van Christus; inzonderheid wanneer het zwakke Christenen, zuigelingen in Christus zijn, en meest van al, wanneer zij er door schuldig en in het geweten gekwetst worden. Hij draagt bijzondere zorg voor de lammeren der kudde. *Hij zal de lammeren in zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen*, Jes. 40:11. Sterke Christenen moeten zeer zorgvuldig zijn in het vermijden van alles wat de zwakken kan beledigen of hun een struikelblok in de weg werpen. Zullen we tekortschieten in medegevoel voor hen, wien Christus zoveel liefde betoonde? Zullen wij zondigen tegen Christus, die leed

voor ons! Zullen wij er ons toe lenen om Zijn genadig voornemen te verijdelen en helpen hen te verwoesten om wie te redden Hij stierf?

IV. Hij zet alles kracht bij door zijn eigen voorbeeld, **vers 13**. *Daarom, indien de spijze mijnen broeder ergert, zo zal ik in eeuwigheid geen vlees eten, opdat ik mijnen broeder niet moge ergeren.* Hij zegt niet dat hij nooit meer zou eten. Dat zou hem zelf verwoesten en een schandelijke zonde zijn, om een val in de zonde van zijn broeder te verhinderen. Zulk kwaad mag niet begaan worden opdat het goede er uit voortkome. Doch hoewel het nodig was te eten, was het niet nodig vlees te eten. En daarom, liever dan zijn broeder te doen zondigen, zou hij daarvan levenslang afstand doen. Hij hechtte zoveel waarde aan de ziel van zijn broeder, dat hij gewillig zichzelf verloochenen zou op enig punt van zijn vrijheid, en afzien van enig bepaald voedsel, dat hij volkomen geoorloofd eten mocht en ook gaarne at, wanneer dat een struikelblok op de weg van een zwakke broeder zou zijn en hem tot zonde brengen, indien deze zijn voorbeeld volgde, zonder in zijn geweten overtuigd te zijn dat zulks hem geoorloofd was. Wij behoren zeer teder te zijn in het doen van iets, dat onzen broeder aanstoot geven kan, hoewel het op zichzelf onschuldig is. Vrijheid is kostelijk, maar de zwakheid van een broeder moet ons aanleiding zijn en soms verplichten haar in te boeten. Wij moeten niet te streng onze rechten eisen en handhaven, tot schade en verwoesting van de ziel eens broeders, en daardoor de Verlosser, die voor hem stierf, beledigen. Wanneer met zekerheid kan voorzien worden dat ik door te doen wat ik ook laten kan, veroorzaak dat mijn broeder iets doet wat hij laten moet, dan beledig ik hem, doe hem schande aan of laat hem struikelen, hetgeen zonde is hoewel de daad zelf zo geoorloofd mogelijk zij, En indien we zo zorgvuldig moeten vermijden dat anderen door ons zondigen, hoe angstvallig behoren we dan te verhoeden dat we zelf zondigen. Indien ik al zo nauwgezet moet toezien dat eens anders ziel niet door mij gevaar loopt; hoezeer moet ik er dan op bedacht zijn dat ik mijn eigen ziel niet verwoest.

HOOFDSTUK IX

In dit hoofdstuk schijnt de apostel te antwoorden op sommige twisten betreffende zichzelf.

I. Hij handhaaft zijn zending en gezag als apostel en wijst op zijn werk onder hen als een getuigenis daarvoor, vers 1, 2.

II. Hij handhaaft zijn recht om in zijn dienst te vinden het middel voor zijn onderhoud, en verdedigt dat door verscheidene voorbeelden aan de natuur en aan de Mozaïsche wet ontleend, terwijl het ook volgens de instelling van Christus is, vers 3-14.

III. Hij toont aan dat hij gewillig afstand gedaan heeft van dat voorrecht en die macht, in hun voordeel, vers 15-18.

IV. Hij noemt onderscheidene andere zaken op, waarin hij zichzelf verloochend heeft ter wille van anderer belang en behoud, vers 19-23. En

V. Besluit zijn bewijsvoering door aan te tonen wat hem bewogen heeft tot dat gedrag; namelijk het uitzicht op de onvergankelijke kroon, vers 24-27.

1 Cor. 9:1-2

De gezegende Paulus ontmoette in het werk zijner bediening tegenstand niet alleen van hen die buiten waren, maar ook ontmoediging van hen die binnen waren. Hij werd verdacht; valse broederen betwistten zijn apostelschap en waren zeer werkzaam om zijn karakter te verlagen en zijn goeden naam te benadelen; vooral hier te Corinthe, de plaats waar God hem gebruikt had om zoveel goeds te doen en waar hij zoveel genegenheid verdiend had; en juist daar waren er velen, die hem in die opzichten zoveel moeite veroorzaakten. Het is niets vreemds of nieuws voor dienaren om zeer onwelwillende bejegening te ondergaan in vergelding voor zeer veel bewezen goeds en voor ijverige en wèlgeslaagde diensten. Sommigen van de Corinthiërs betwistten zijn apostolisch karakter, indien ze het al niet ontkenden. Op hun betwisting antwoordt hij hier, en wel op deze wijze dat hij zichzelf aanhaalt als een merkwaardig voorbeeld van zelfverloochening ten nutte van anderen, gelijk hij hun in het vorige hoofdstuk aanbevolen had.

1. Hij houdt staande zijn zending en karakter als apostel. *Ben ik niet een apostel? Heb ik niet Jezus Christus onzen Heere gezien? Vers 1.* Een der grote kentekenen van apostolische zending was het getuige zijn van Jezus' opstanding. "Nu" zegt de apostel: "heb ik niet onzen Heere gezien; indien niet onmiddellijk na zijn opstanding, dan toch na zijn hemelvaart?" Zie Hfdst. 15:8. *Ben ik niet vrij?* Heb ik niet dezelfde opdracht, en macht, en bevoegdheid, als de andere apostelen? Op welken eerbied, verering of ondersteuning kunnen zij aanspraak maken, welke ik niet vrijheid heb ook voor mij te vragen? Het was niet omdat hij geen recht had van het Evangelie te leven, dat hij zich met eigen handen onderhield, maar om andere redenen

2. Hij geeft de uitslag van zijn bediening onder hen en het goede dat hij hun gedaan had, aan als bewijs voor zijn apostelschap. *Zijt gijlieden niet mijn werk in de Heere?* Voor de zegen van Christus op mijn werk, heb ik onder u ene gemeente gesticht. *Het zegel mijns apostelschaps zijt gijlieden in de Heere.* Uw bekering door mijn arbeid is een bevestiging Gods van mijne zending. de dienaren van Christus moet het niet vreemd voorkomen zo ze op de proef gesteld worden door sommigen, die de echtheid van hun dienst, en hun macht en de tegenwoordigheid Gods daarin zelf ondervonden hebben.

3. Rechtvaardig verwijt hij de Corinthiërs hun oneerbiedigheid. *Zo ik anderen geen apostel ben, nochtans ben ik het ulieden, vers 2.* Ik heb zolang en met zoveel goed gevolg onder u gearbeid, dat gij, meer dan alle anderen, mijn karakter moest erkennen en eren, en het niet in twijfel trekken. Het is voor dienaren niets nieuws de slechtste behandeling te ontmoeten waar ze de beste bejegening verdienen. Deze gemeente te Corinthe had meer dan enige andere de grootste reden om te geloven en de kleinste reden om te betwijfelen zijn apostolische zending; zij hadden zoveel reden als, misschien meer dan, enige andere gemeente om hem eerbied te bewijzen. Hij was het werktuig geweest om hen te brengen tot de kennis van en het geloof in Christus; hij had lang-bijna twee jaren-onder hen gearbeid, en wel met veel zegen: *God had veel volks in die stad*, Hand. 18:10, 11. Het was van deze mensen buitengemeen ondankbaar om zijn gezag in twijfel te trekken.

1 Cor. 9:3-14

Na zijn apostolisch gezag te hebben gehandhaafd gaat hij over tot het verdedigen van de rechten, die tot zijn bediening behoren, vooral tot dat om daarin zijn levensonderhoud te vinden.

I. Dat stelt hij vast vers 3-6. *Mijn verantwoording aan degenen, die onderzoek over mij doen is deze:* (dat is aan degenen, die mijn gezag onderzoeken of de redenen van mijn gedrag, indien ik een apostel ben). *Hebben wij niet de macht om te eten en te drinken? vers 4;* geen recht op levensonderhoud? *Hebben wij niet macht om ene vrouw, ene zuster zijnde, met ons om te leiden, gelijk ook de andere apostelen, en de broeders des Heeren en Cefas?* En dus ook voor haar levensonderhoud te vorderen? Hoewel Paulus toen ter tijd ongehuwd was, had hij het recht om een vrouw te nemen, wanneer hem dat behaagde, en haar met zich om te leiden, en voor haar, zowel als voor zichzelf van de gemeenten levensonderhoud te verwachten. Misschien had Barnabas ene vrouw, gelijk de andere apostelen zeker hadden, welke zij met zich om leidden. Want dat een echtgenote bedoeld is door *ene vrouw een zuster zijnde*, is buiten twijfel, want het zou voor de apostelen ten hoogste ongepast geweest zijn, vrouwen met zich om te leiden tenzij deze hun echtgenoten waren. Het woord houdt in dat zij macht over deze vrouwen hadden en van haar verzorging eisen konden, hetgeen van geen andere vrouwen dan echtgenoten of slavinnen kon gevergd worden. Welnu, de apostelen, die voor hun brood arbeidden, zullen wel geen vermogen genoeg gehad hebben om slavinnen te kopen en met zich rond te leiden. Ook zou het niet-geringe verdenking gewekt hebben, zelfs indien ze slavinnen met zich omgeleid hadden, veel meer andere vrouwen met welke ze niet gehuwd waren, en daar zouden de apostelen geen aanleiding toe geven. De apostel beweert daarom eenvoudig, dat hij zo goed als de andere apostelen het recht heeft om te trouwen en levensonderhoud te vorderen ook voor zijn vrouw, zelfs voor zijn kinderen, indien hij die kreeg, zonder daarvoor met eigen handen te behoeven te arbeiden. *Of hebben alleen ik en Barnabas gene macht van niet te werken? vers 6.* De apostel handhaaft hier, in één woord, het recht voor zich en de zijnen om door de gemeenten onderhouden te worden. Dat waren zij verplicht en mocht hij eisen.

II. Hij gaat er nu toe over met verscheidene bewijzen zijn aanspraak te staven.

1. Door de gewone manieren en verwachting van iedereen. Zij, die zich aan de een of anderen wereldlijken arbeid geven, verwachten dat ze daaruit leven kunnen. Soldaten verwachten soldij voor hun dienst. Landbouwers en herders verwachten

levensonderhoud uit hun werk. Die een wijngaard plant, en dien onderhoudt en snoeit, verwacht vrucht; die een kudde hoedt, verwacht daarvan voedsel en kleding. *Wie dient ooit in de krijg op eigen bezolding? wie plant een wijngaard en eet niet van zijn vrucht? of wie weidt ene kudde en eet niet van de melk der kudde?* **vers 7-9.** Het is zeer natuurlijk en zeer redelijk, dat dienaren hun levensonderhoud uit hun arbeid verwachten.

2. Hij bewijst het uit de Joodse wetten. *Spreek ik dit naar de mens? of zegt ook de wet hetzelfde niet?* **vers 8.** Is het alleen een voorschrift van gezond verstand en algemeen gebruik? Neen, het is ook overeenkomstig de oude wet. God heeft daarin voorgeschreven dat de os, terwijl hij het koren dorste, niet mocht gemuilband worden; hij mocht niet verhinderd er van te eten terwijl hij in dienst was om voor de mens de korrels uit de aren te treden. Maar deze wet was niet vóór alles door God gegeven uit zorg voor de ossen, doch om ieder te onderrichten, dat behoorlijke aanmoediging gegeven moet worden aan allen wier diensten wij gebruiken, of die tot ons welzijn arbeiden; de arbeider behoort de vrucht van zijn arbeid te genieten. *Die ploegt moet op hoop ploegen, en die op hoop dorst moet zijner hoop deelachtig worden,* **vers 10.** De wet zegt dit van de ossen om onzentwil. Zij, die zichzelf er aan wijden om ons goed te doen, mogen niet gemuilband worden, maar moeten van levensonderhoud voorzien worden.

3. Hij bewijst het uit de gewone billijkheid. *Indien wij ulieden het geestelijke gezaaid hebben, is het een grote zaak, zo wij het uwe, dat lichamelijk is, maaien?* Wat zij gezaaid hadden was veel beter dan hetgeen ze hoopten te maaien. Zij hadden hun de weg ten eeuwigten leven onderwezen en hartelijk gearbeid om hen daarvan in bezit te stellen. Het was waarlijk geen grote zaak, terwijl zij zich geheel aan dat werk gaven, het onderhoud voor hun tijdelijk leven van hen te verwachten. Zij waren de werktuigen geweest, die hun de grotere, de geestelijke zegeningen gebracht hadden; en zouden ze nu niet het recht hebben om van hen zulk een aandeel in lichamelijke dingen te verwachten, als nodig was om in hun tijdelijke behoeften te voorzien? Zij, die geestelijke zegeningen ontvangen door de bediening des Woords, moeten hun, die in dat werk bezig zijn, hun onderhoud niet misgunnen. Indien zij werkelijk zegen genoten hebben, zou men denken dat zij het hun niet misgunnen konden. Hoe, zouden ze zoveel goeds ontvangen, en zo weinig goeds misgunnen? Is dat dankbaar of billijk?

4. Hij bewijst het uit de onderstand, dien zij anderen verleenden. *Indien anderen deze macht over u deelachtig zijn, waarom niet veel meer wij?* Gij vergunt anderen deze macht en stemt toe dat dit rechtvaardig is; maar wie heeft er van de gemeente te Corinthe zoveel recht op als ik? Wie heeft groter bewijzen van apostolische zending gegeven? Wie heeft zoveel onder u gearbeid, of zoveel diensten u bewezen? Dienaren moeten gewaardeerd en van het nodige voorzien worden overeenkomstig hun waarde. *Doch wij hebben deze macht niet gebruikt, zegt de apostel, maar wij verdragen het alles, opdat wij niet enige verhindering geven aan het Evangelie van Christus.* Wij hebben niet gestaan op onze rechten, maar zijn liever in bekrompen omstandigheden geweest om de belangen van het Evangelie te dienen en de redding van zielen te bevorderen. Hij doet liever afstand van zijn rechten, dan dat hij door ze te handhaven het welslagen van zijn werk verhinderen zou. Hij verloochende zichzelf uit vrees van aanstoot te geven; maar handhaafde zijn rechten, indien zijn zelfverloochening zou blijken de dienst te benadelen. Hij, die een edelmoedige minachting van zijn eigen rechten toont, is het meest geneigd om krachtdadig voor die van anderen te pleiten.

Het is duidelijk dat de apostel in dit geval door het beginsel van rechtvaardigheid, en niet van zelfliefde geleid wordt.

5. Hij toont het aan uit de oude Joodse instellingen. *Weet gij niet dat degenen, die de heilige dingen bedienen, van het heilige eten? en die steeds bij het altaar zijn, met het altaar delen? vers 13.* Zo de Joodse priesterschap onderhoud vond uit de heilige dingen, die geofferd werden, zullen dan de Christelijke dienaren uit hun dienst niet leven? Is er niet evenveel reden voor ons om onderhouden te worden als voor hen? Hij noemt dit een instelling van Christus. *Alzo heeft ook de Heere verordend degenen, die het Evangelie verkondigen, dat zij van het Evangelie leven, vers 14,* een recht op onderhoud hebben, hoewel zij dat misschien niet handhaven of er op aandringen. Het is der mensen verplichting hun dienaar te onderhouden; dat is Christus' instelling; hoewel het niet de plicht van iedere dienaar is daaraan te herinneren of het aan te nemen. Hij mag van zijn recht afstand doen, gelijk Paulus deed, zonder daardoor te zondigen, maar zij die het ontkennen of terughouden, overtreden ene instelling van Christus. Zij, die het Evangelie verkondigen, hebben het recht ervan te leven, en zij die van hun dienst gebruik maken, maar niet aan hun onderhoud denken, komen veel tekort in hun verplichting tegenover Christus en in de eerbied, aan de dienaren verschuldigd.

1 Cor. 9:15-18

Hier zegt hij hun, dat hij desniettemin van zijn voorrecht afstand gedaan heeft en noemt zijn redenen daarvoor op.

I. Hij zegt hun dat hij in vroeger tijd verwaarloosd heeft zijn recht te handhaven. *Ik heb geen van deze dingen gebruikt, vers 15.* Hij at noch dronk op hun kosten; hij leidde geen vrouw met zich om, en ontzag geen arbeid om zijn eigen onderhoud te betalen. Van anderen had hij onderstand aangenomen, maar niet van hen; en dat om bepaalde redenen. Ook schreef hij dit niet om nú zijn rechten te laten gelden. Hoewel hij thans zijn aanspraak handhaafde, liet hij haar toch niet gelden, maar verloochende zichzelf om hunnentwil en ter wille van het Evangelie.

II. Hier wordt ons de reden aangetoond voor dit betoon van zelfverloochening. Hij wilde niet dat zijn roem verijdeld werd. *Het ware mij beter te sterven, dan dat iemand dezen mijn roem zou ijdel maken, vers 15.* Deze roem had niets gemeen met pocherij, zelfverheffing of jacht op toejuicing, maar had een hogen graad van voldoening en troost. Het was hem een buitengewoon genoeg het Evangelie kosteloos te prediken; en hij was vast besloten onder hen dezen roem niet te verliezen. zijn vorderingen in de uitbreiding van het Evangelie waren zijn roem; en dezen achtte hij boven zijn rechten, ja zelfs boven zijn leven. *Beter ware het hem te sterven, dan dat deze zijn roem zou verijdeld worden;* dan dat naar waarheid kon gezegd worden dat hij zijn loon boven zijn werk schatte. Nee, hij was bereid zichzelf ter wille van het Evangelie te verloochenen. Het is de roem van een dienaar het welslagen van zijn dienst hoger te achten dan zijn belangen, en zichzelf te verloochenen om Christus te dienen en zielen te redden. Dusdoende verricht hij wel niet meer dan hij verplicht is; hij handelt altijd nog binnen de grenzen der liefde. Maar hij handelt volgens waarlijk-edele beginselen, hij brengt zodoende Gode meer eer; en die Hem eren zal Hij eren. Dit zal God

goedkeuren en belonen, wat iemand zelf mag waarderen en tot troost herdenken, hoewel er op zichzelf geen verdienste voor God in is.

III. Hij toont aan dat deze zelfverloochening in zichzelf eervoller was en hem meer tevredenheid en troost verschaft, dan zijn prediking deed. *Want indien ik het Evangelie verkondig, het is mij geen roem; want de nood is mij opgelegd. En wee mij indien ik het Evangelie niet verkondig, vers 16.* Het is mijn lust, mijn werk; het is het werk waartoe ik tot apostel aangesteld ben, Hfdst. 1:17. Het is een plicht, waartoe ik bepaald gehouden ben. Het is in geen enkel opzicht een zaak, die me vrijstaat. *De nood is mij opgelegd.* Ik zou vals en ontrouw aan mijn roeping zijn; ik zou een duidelijk en opzettelijk bevel overtreden, en: *wee mij indien ik het Evangelie niet verkondig.* Zij, die afgezonderd zijn tot de dienst, hebben bevel het Evangelie te verkondigen. Wee hunner zo ze het niet doen! Niemand is daarvan uitgezonderd. Maar tot geen hunner komt het bevel het Evangelie om niet te prediken; het te verkondigen en daarin niet zijn levensonderhoud te vinden. Er is niet gezegd: Wee hunner indien zij het Evangelie niet prediken en niet tegelijkertijd voor hun onderhoud zorgen. Op dit punt hebben zij vrijheid. Het kan in sommige tijden en onder bepaalde omstandigheden zijn plicht zijn te prediken, zonder daarvoor levensonderhoud te ontvangen, maar in 't algemeen heeft hij er recht op, en mag het verwachten van hen, onder wie hij werkt. Wanneer hij van dit recht afstand doet ter wille van het Evangelie en van de zielen der mensen, doet hij dat niet op hoog bevel, neen, uit zelfverloochening geeft hij zijn voorrecht en recht prijs; hij doet meer dan waartoe zijn opdracht en dienst over het algemeen hem verplichten. Wee hem zo hij het Evangelie niet predikt; maar het kan in sommige gevallen zijn plicht zijn de beloning daarvoor te vorderen; en wanneer hij daarvan afziet staat hij af van zijn rechten, hoewel iemand daartoe in sommige tijden geroepen worden kan door zijn plicht van liefde tot God en de mensen. Men heeft een hoog standpunt in de godsdienst bereikt wanneer men afziet van eigen rechten ten goede van anderen; dit zal aanspraak geven op buitengewone beloning door God. Want:

IV. De apostel deelt ons mede dat het vervullen van onzen plicht met een willig hart genadige beloning bij God vindt. *Indien ik dat gewillig doe;* dat is zowel het Evangelie prediken als afzien van levensonderhoud daardoor: *zo heb ik loon.* Inderdaad, alleen gewillige dienst wordt door God beloond. Het is niet het bloot verrichten van onzen plicht, maar dat van harte (dat is gewillig en gaarne) te doen, wat God beloofd heeft te zullen belonen. Houd uw hart buiten uw plichten, en God zal ze verafschuwen; ze zijn dan slechts geraamten van godsdienst, zonder leven en geest. Zij, die wensen Gode aangenaam te zijn, moeten gewillig prediken. Zij moeten hun genoegen vinden in hun werk, en het niet als een last beschouwen. En zij die, ter ere Gods en tot welzijn der zielen, hun recht op beloning opgeven moeten hun werk gewillig verrichten, zullen ze verwachten dat het aangenomen en beloond wordt. Maar hetzij de plicht van de dienst gewillig of met tegenzin vervuld wordt; hetzij het hart er bij is of er zich aan onttrekt; alle dienaren hebben een last en opdracht van God, waarvan zij rekenschap zullen geven. Dienaren hebben de uitdeling van het Evangelie, *huisbezorging*, Luk. 14:2, rentmeesterschap is hun toevertrouwd. de gewilligen dienaren van Christus zal hun beloning niet ontgaan; en dat wel evenredig aan hun getrouwheid, ijver en werkzaamheid, en al Zijn luie en onwillige dienstknechten zullen ter verantwoording geroepen worden. Het aannemen van Zijn naam en het uitoefenen van Zijn werk maakt iemand rekenplichtig voor Zijn rechtbank. En hoe treurig zal de verantwoording van luie dienstknechten zijn!

V. De apostel vat zijn bewijsvoering samen door hun voor te houden de bemoedigende hoop op grote beloning voor zijn merkwaardige zelfverloochening: *Wat loon heb ik dan? vers 18.* Welke beloning mag ik daarvoor van God verwachten? *Dat ik het Evangelie verkondigende, het Evangelie van Christus kosteloos stelle, om mijne macht in het Evangelie niet te misbruiken.* Of: dat ik niet zó aanspraak maak op mijn recht, dat daardoor het grote doel van mijn dienst vernietigd wordt; maar er daarom afstand van doe. Het is misbruik van macht, wanneer men haar aanwendt tegen de duidelijke bedoeling in waartoe ze gegeven is. En de apostel wilde nooit zijn macht gebruiken, of de voorrechten aan zijn dienst verbonden, aanwenden zó dat ze het doel zouden verijdelen, maar wenste gewillig en met liefde zichzelf te verloochenen voor de eer van Christus en het welzijn der zielen. De dienaren, die zijn voorbeeld volgen, mogen op goede gronden op volle beloning rekenen.

1 Cor. 9:19-23

De apostel neemt uit hetgeen hij hiervoren gezegd heeft, aanleiding om enige andere voorbeelden aan te halen van zijn zelfverloochening en zijn afstand-doen van zijn vrijheid ten nutte van anderen.

I. Hij handhaaft zijn vrijheid, **vers 19:** *Want daar ik van allen vrij was;* Hij was vrijgeboren; Romeins burger. Hij was aan niemand gebonden en hing voor zijn onderhoud van niemand af; *heb ik mijzelven allen dienstbaar gemaakt, opdat ik er meer zou winnen.* Hij gedroeg zich als een dienstknecht; hij arbeidde voor hun welzijn als een dienstknecht; hij was zorgvuldig om te behagen, als een dienstknecht zijn meester; hij handelde in vele gevallen alsof hij geen voorrechten had; en dit deed hij om er meerderen te winnen, meerderen tot het Christendom te brengen. Hij maakte zichzelf tot dienstknecht, opdat zij mochten vrij worden.

II. Hij noemt sommige bijzonderheden op, waarin hij zich een dienstknecht van allen gemaakt had. Hij schikte zich naar allerlei soorten van mensen.

1. *Ik ben de Joden geworden als een Jood; dengenen, die onder de wet zijn, als onder de wet zijnde,* om hen te winnen. Hoewel hij de plechtigheden der wet aanzag als een juk, dat door Christus afgenomen was, nochtans onderwierp hij er zich in vele gevallen aan, opdat hij onder de Joden mocht werken, hun vooroordelen overwinnen, hen overhalen om het Evangelie aan te horen en hen te winnen voor Christus.

2. *Dengenen die zonder de wet zijn ben ik geworden als zonder de wet zijnde;* dat is de heidenen, zowel hun die niet als hun die wel tot Christus bekeerd waren. In onschuldige dingen kon hij zich schikken naar de gewoonten en inzichten der mensen tot hun voordeel. Hij kon met wijsgeren in hun eigen gedachtegang redeneren. En wat de bekeerde heidenen aangaat, hij gedroeg zich onder hen als iemand, die niet door de Joodse wetten gebonden was; die hij bij de Joden kon toestemmen en onderhouden; hoewel hij niet als een wetteloos man handelde, maar als een die gebonden was door de wetten van Christus. Hij zou gene wetten van Christus overtreden ten genoegen van enig mens, maar hij zou zich gewillig schikken naar alle mensen, voor zover dit geoorloofd was, ten einde sommigen te winnen. Paulus was de apostel der heidenen, en daarom zou men kunnen denken, dat hij zich verontschuldigd zou hebben om zich naar de Joden te voegen; en toch, ten einde hun goed te doen en hen voor Christus te winnen, ontzegde hij zich, in onschuldige dingen, de macht om dat te doen en schikte

zich naar sommige hunner gebruiken en wetten. En hoewel hij door die roeping zich gezag en macht over de heidenen had kunnen aanmatigen, voegde hij zich, voor zover hij dat onschuldig doen kon, naar hun vooroordelen en denkwijzen. Goeddoen was het doel van zijn gehele leven; en zo hij dat doel bereiken kon, stond hij niet op voorrechten en overdreven nauwgezetheid.

3. *De zwakken was hij geworden als een zwakke, opdat hij de zwakken winnen zou, vers 22.* Hij was gewillig om het beste van hen te maken. Hij verachtte of veroordeelde hen niet, maar werd als een hunner; zag van zijn vrijheid om hunnentwille af en was bezorgd om hun geen struikelblok in de weg te werpen. Wanneer een van hen, door de zwakheid van zijn begrip of de kracht zijner vooroordelen, kans liep van in zonden te vervallen of van het Evangelie tot het heidendom terug te vallen, door zijn gebruik van zijn vrijheid, dan zag hij daarvan af. Hij verloochende zichzelf om hunnentwil, opdat hij hun genegenheid mocht winnen en hun zielen behouden. In één woord: *allen was hij alles geworden, opdat hij immers enigen behouden mocht.* Hij wilde niet tegen God zondigen om de zielen der mensen te behouden, maar hij wilde zeer liefdevol en begerig tot zelfverloochening zijn. Gods rechten kon hij niet opgeven, maar van zijn eigen rechten kon hij afstand doen, en hij deed het dikwijls tot heil van anderen.

III. Hij noemt de reden waarom hij zo handelt, **vers 23.** *En ik doe dit om des Evangelies wil, opdat ik hetzelfde mede deelachtig zou worden;* dat is, om de eer van Christus, wiens Evangelie het is, en ter redding van zielen, voor welke het bestemd is, en opdat hij met hen in de voorrechten van het Evangelie zou mogen delen. Daarom verloochende hij zichzelf en deed afstand van zijn vrijheid, en voegde zich naar de gewoonten en zeden van hen met wie hij te doen had, voor zover zulks geoorloofd was. Een hart, verwarmd door de ijver voor God en verlangende naar de behoudenis der mensen, zal niet op rechten en voorrechten blijven staan, zo deze die doeleinden belemmeren. Zij misbruiken ontegenzeggelijk hun macht in het Evangelie, die het niet tot stichting maar tot afbreking aanwenden, en daarom niets van zijn geest hebben.

1 Cor. 9:24-27

In deze verzen doelt de apostel op de grote bemoediging, welke hij door die handelwijze verkrijgt. Hij heeft een roemrijken prijs, een onverderfelijke kroon, in zicht. Daarin vergelijkt hij zichzelf met de hardlopers en worstelaars in de Isthmische spelen, een gelijkenis bij de Corinthiërs wèl bekend, omdat zij daarin beroemd waren in hun omgeving. *Weet gijlieden niet dat die in de loopbaan lopen, allen wel lopen, maar dat één de prijs ontvangt?* **vers 24.** In uw spelen lopen wel allen, doch slechts één bereikt het doel en wint de kroon. En hier:

I. Wijst hij hen op hun plicht: *Loopt alzo, dat gij dien moogt verkrijgen.* Het gaat in de wedloop der Christenen anders dan in de uwen, waar slechts één de prijs winnen kan. Gij moogt allen zó lopen dat ge hem verkrijgt. Gij hebt daardoor grote aanmoediging om in uw wedloop voortdurend, ijverig en met geestdrift vol te houden. Er is voor allen gelegenheid om de prijs te winnen. Hij kan u niet ontgaan zo gij wèl loopt. Toch moet er een edele wedstrijd zijn, de een moet trachten de ander vooruit te komen. En het is een edele kamp wie het eerst ten hemel gaan zal of de grootste beloning in die gezegende wereld ontvangen. Ik beijver mij om te lopen; doet gij ook zo gelijk ge mij ziet voorgaan. Het is der Christenen plicht dicht achter hun dienaren te volgen in de

loop naar de eeuwige heerlijkheid; en het is de roem en de plicht der dienaren daarin aan hun hoofd te gaan.

II. Hij geeft hun leiding in hun loop, door, steeds bij dat beeld blijvende, zijn eigen voorbeeld meer op de voorgrond te plaatsen.

1. Zij, die in hun spelen liepen, hadden zich te onthouden. *Een iegelijk, die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles, vers 25.* De worstelaars in uw spelen worden aan strenge onthouding en tucht gewend; zelfs plaatsen zij zichzelf daaronder. Zij vierden zich niet de teugel, maar onthouden zich van voedsel en van de vrijheden, die ze bij andere gelegenheden genieten. En zouden dan de Christenen zichzelf niet veel meer sommige vrijheden ontzeggen, teneinde zulk een roemrijk doel te bereiken als het winnen van de loop en het verkrijgen van de hun voorgehouden kroon? Zij gebruikten een zeer strengen leefregel en mager voedsel en ontzegden zichzelf veel om zich voor loop of worsteling voor te bereiden; zo doe ik ook; zo moet gij, naar mijn voorbeeld ook doen. Het is dwaas indien ge ter wille van de hemelse kroon u niet van de heidense feesten onthouden kunt.

2. Zij waren niet enkel matig, maar oefenden zich in onthouding. Zij, die in deze spelen elkaar bevechten zouden, bereidden zich daartoe voor door in de lucht te slaan, zoals de apostel het noemt, of door de armen te rekken en daardoor zichzelf te harden om in de strijd zware slagen uit te delen, of zwaaiden de armen daartoe. Voor zulke oefeningen is in de Christelijke kampstrijd geen gelegenheid. Der Christenen krijg is altijd ernst. De vijanden bieden fiere en heftige tegenstand en zijn altijd waakzaam, en daarom moeten zij altijd in ernst tegen hem op wacht liggen, nooit de tegenstand opgeven; nooit daarin verflauwen. Zij moeten strijden, niet als de lucht slaande; zij moeten met alle macht hun vijanden weerstaan. Een vijand noemt de apostel hier: *ons lichaam dat moet bedwongen worden*; bont en blauw geslagen, zoals de worstelaars in de Griekse kampspelen, en tot dienstbaarheid gebracht. Onder het lichaam moeten we verstaan vleselijke begeerlijkheden en neigingen. De apostel zet er zich toe om die te onderwerpen en te overwinnen, en de Corinthiërs waren verplicht hem daarin te volgen. Zij, die waarlijk ernst maken met het welzijn hunner zielen, moeten het lichaam bedwingen en tot dienstbaarheid brengen. Zij moeten hevig strijden tegen hun vleselijke lusten, tot ze die ondergebracht hebben; geen verkeerde begeerten voeden; niet naar heidense feesten verlangen, of daarvan de offeranden eten, hun vlees ten genoegte en tot gevaar van de zielen hunner broederen. Het lichaam moet de dienaar der ziel gemaakt worden, men mag niet gedogen dat het de heer zij.

III. De apostel dringt dezen raad bij de Corinthiërs aan met dezelfde beweegredenen aan het voorbeeld ontleend.

1. Zij ondergaan pijn en lijden ontbering, *opdat zij een verderfelijke kroon zouden ontvangen, vers 25; maar wij een onverderfelijke.* Zij, die in deze spelen overwonnen, werden gekroond met de verwelkelijke bladeren en twijgen van bomen; olijven en laurieren. Maar de Christenen hebben een onverderfelijke kroon in zicht; een kroon die nimmer verdwijnt; een onverderfelijke erfenis in de hemelen voor hen bewaard. En zouden zij het dan dulden dat ze moeten onderdoen voor deze lopers en worstelaars? Kunnen zij een strengen leefregel opvolgen, zich gedurig in hardlopen oefenen, hun lichamen in de strijd aan zoveel ongemak blootstellen, die niets meer in het vooruitzicht hebben dan de toejuichingen van een wufte menigte en een kroon van lauweren? En zullen dan de Christenen, die hopen op de goedkeuring van de

vrijmachtige Rechter en op een onverderfelijke kroon uit zijn hand, niet zich uitstrekken in de hemelse loopbaan, en zich oefenen in het bekampen en onderwerpen van hun vleselijke neigingen, die sterkten der zonden?

2. De lopers in de spelen liepen in het onzekere. Allen liepen, maar slechts één ontving de prijs, **vers 24**. Iedere hardloper is daardoor in het onzekere of hij winnen zal. Maar voor de Christelijke loper bestaat die onzekerheid niet. Ieder die loopt kan zeker zijn van de prijs; maar hij moet lopen volgens de regelen, in de weg van voorgeschreven plicht; -dat is naar sommigen menen de bedoeling van: *lopen niet als op het onzekere*, **vers 26**. Hij, die binnen de voorgeschreven grenzen blijft en in de loop volhardt, zal nooit de kroon missen, hoewel anderen hem vooruitkomen. De Griekse hardlopers bleven binnen de grenzen; oefenden zich tot het uiterste, terwijl slechts één kon winnen en allen in onzekerheid verkeerden wie die ene zijn zou. Hoeveel te meer behoren dan de Christenen ijverig en vurig te zijn, daar ze allen van de kroon verzekerd zijn indien ze de loop voleindigen.

3. Hij stelt hun voor hoe hij en zij beiden gevaar lopen voor vleselijke lusten te bezwijken indien ze het lichaam met zijn lusten en neigingen niet bedwingen. *Ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid, opdat ik niet enigszins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verwerpelijk worde*, **vers 27: afgekeurd**; een wie de rechter of scheidsrechter van het spel de kroon niet zou toestaan. De vergelijking met de spelen wordt tot het einde volgehouden.

Merk op: Een prediker der verlossing kan zelf haar ontgaan. Hij kan anderen de weg ten hemel wijzen zonder er zelf te komen. Om dit te voorkomen, spant Paulus zich zo in om zijn lichaam te bedwingen en ten onder te houden, opdat in elk geval hij zelf die anderen gepredikt had, de kroon niet missen zou, en verworpen of afgekeurd worden door zijn vrijmachtige Rechter. Een heilige vrees voor hemzelf was hem nodig om zijn getrouwheid als apostel te bewaren; hoeveel te meer is die ons nodig voor ons behoud! Heilige vrees voor onszelf, en geen aanmatigend zelfvertrouwen, is de beste verzekering tegen afval van God en eindelijke verwerping door Hem.

HOOFDSTUK X

In dit hoofdstuk vervolgt de apostel de redenering uit het slot van het vorige en

I. Waarschuwt de Corinthiërs tegen gerustheid, door het voorbeeld van de Joden, die, niet tegenstaande hun belijdenis en voorrechten, vreeslijk door God gestraft werden om hun vele zonden, daar hun geschiedenis was beschreven tot vermaning van de Christenen, vers 1-14.

II. Hij herhaalt zijn bewijsvoering, Hfdst. 8, omtrent het eten van dingen, die aan de afgoden geofferd zijn; en toont aan dat het ten enenmale onbestaanbaar was met ware Christelijkheid; dat het rechtstreeks grove afgoderij was om afgodenofer te eten; het was gemeenschap met de duivelen, welke niet kan gepaard gaan met gemeenschap met God, vers 15-22 1Cor. 10.15-22.

III. Hij deelt hun nu mede dat, hoewel ze het aan de afgoden geofferde vlees als zodanig niet moeten eten, en evenmin uit enigen eerbied voor de afgod, zij het wel mogen kopen op de markt en eten aan huis bij heidense bekenden, zonder enig onderzoek naar de herkomst te doen, omdat het misbruik, dat de heidenen er van maakten, het schepsel Gods niet ongeschikt deed zijn voor voedsel. Toch moet

vrijheid van dien aard gebruikt worden met verschuldigde eerbied voor een zwak geweten, en zonder Joden of Heidenen aanstoot te geven, of der gemeente Gods vers 23-33.

1 Cor. 10:1-5

Ten einde de Corinthiërs terug te houden van gemeenschap met afgodendienaars en hen zo voor zondige daden te bewaren, stelt hij hun het voorbeeld voor ogen van de Joden; de kerk onder het Oude Verbond. Zij genoten grote voorrechten, maar door zich schuldig te maken aan gruwelijke tergingen, haalden zij zeer zware straffen over zich. In deze verzen noemt hij hun voorrechten op, die in hoofdzaak dezelfde zijn als de onze.

I. Hij vangt deze afdeling van de brief aan met een woord van achting: *En ik wil niet, broeders, dat gij onwetende zijt.* Ik wil niet dat ge omtrent deze zaak onwetende zijt; want ze is uw kennis en aandacht beide waard. Het is een zeer bijzondere en leerrijke geschiedenis. Het Jodendom was omsluiert Christendom, gewikkeld in typen en duistere aanwijzingen. Het Evangelie was hun verkondigd in die wettelijke plechtigheden en offeranden. En de voorzienigheid Gods over hen, zowel als hetgeen niettegenstaande deze voorrechten gebeurde, mogen en moeten ons tot waarschuwing dienen.

II. Hij noemt enige van die voorrechten op. Hij begint:

1. Met hun verlossing uit Egypte. *Onze vaders*, dat is de voorvaderen van ons, Joden, *waren allen onder de wolk, en zijn allen door de zee doorgegaan.* Zij waren allen onder de Goddelijke beschutting en leiding. De wolk diende tot beide doeleinden, nu eens trok zij zich samen tot een wolkpilaar, die aan de ene zijde hen bescheen om hun de weg te wijzen en aan de andere zijde donker was om hen te bedekken voor de vervolging door hun vijanden; dan weer spreidde ze zich over hen uit als een machtig schild, om hen te beschermen tegen de brandende zon in de zandwoestijn, Ps. 105:39. Zij werden wonderdadig geleid door de Rode Zee, waarin de hen vervolgende Egyptenaren verdronken; die was voor hen een weg, maar voor de anderen een graf; een geschikte afbeelding van onze verlossing door Christus, die ons behoudt door het overwinnen en vernietigen van zijn en onze vijanden. Zij waren Gode zeer dierbaar, en deelden zeer in Zijn gunst, dat Hij zulke wonderen wilde verrichten tot hun redding en hen zo onmiddellijk onder Zijn leiding en bescherming wilde nemen.

2. Zij hadden sacramenten gelijk de onze.

A. *Allen zijn in Mozes gedoopt in de wolk en in de zee, vers 2;* of tot Mozes; dat is: zij werden gebracht onder verplichting aan Mozes' wet en verbond, zoals wij door de doop onder de wet en het verbond van Christus gesteld zijn. Het was voor hen afschaduwing van de doop.

B. *Zij hebben allen dezelfde geestelijke spijs gegeten en allen dezelfde geestelijken drank gedronken*, die wij ook hebben. Het manna, waarmee zij gevoed werden, was een afschaduwing van de gekruisigde Christus, het brood dat uit de hemel is nedergedaald, waardoor ieder die het eet, eeuwig leeft. Hun drank was een stroom, ontsproten uit de rots, welke hun op al hun tochten door de wildernis volgde, en deze rots was Christus; dat is in afschaduwing en voorbeeld. Het is de rots, op welke de Christelijke kerk is gegrondvest, en door de stroom, die uit Hem ontspringt, worden al Zijn gelovigen gedrenkt en verkwikt. Welnu, alle Joden aten dit voedsel en dronken

uit dezen rotssteen, hier genoemd: de geestelijke steenrots, omdat hij geestelijke dingen afschaduwde. Dat waren grote voorrechten. Men zou denken, dat allen daardoor behouden werden; dat allen, die dit geestelijk voedsel aten en dezen geestelijken drank dronken, heilig en Gode aannemelijk zouden geweest zijn. Toch is dit het geval niet.

Maar in het meerderdeel van hen heeft God geen welgevallen gehad, want zij zijn in de woestijn terneder geslagen, vers 5. Men kan in deze wereld vele en grote geestelijke voorrechten genieten, en toch het eeuwige leven derven. Menigeen van hen, *die in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee*, dat is, wier geloof in zijn Goddelijke zending door deze wonderen werd bevestigd, is nedergeslagen in de woestijn en zag nooit het Heilige Land. Niemand mag zich verheffen op zijn grote voorrechten of belijdenis van de waarheid; deze verzekeren hem de hemelse gelukzaligheid niet en voorkomen hier op aarde geen oordelen, tenzij *de wortel van de zaak* in ons is.

1 Cor. 10:6-14

De apostel, na de voorrechten opgesomd te hebben, gaat nu over tot de vermelding van hun zonden en straffen; hun overtredingen en plagen; welke ons zijn meegedeeld als voorbeelden, waarschuwingen tegen gelijke zonden, indien wij gelijke straffen ontkomen willen. Wij moeten niet handelen gelijk zij deden, anders zullen we lijden gelijk zij leden.

I. Verscheiden van hun zonden worden opgenoemd als waarschuwing voor ons.

1. Wij moeten ongewone begeerte naar vleselijke dingen schuwen. *Geen lust tot het kwaad hebben, gelijk als zij lust gehad hebben, vers 6.* God voedde hen met manna, maar zij begeerden vlees, Num. 11:4. Zij hadden voedsel voor hun onderhoud, maar daarmee niet tevreden, vroegen zij spijze *voor hun lust*, Ps. 106:14. Vleselijke begeerte gaat aan het toegeven er aan vooraf, en daarom moet ze opgemerkt en gefnuikt worden in haar eerste beginselen; wanneer ze eenmaal gaat heersen en de overmacht over ons verkrijgt, weet niemand hoever ze ons leiden kan. De waarschuwing gaat voorop, omdat ingewilligde vleselijke begeerte de wortel en oorsprong is van menige zonde.

2. Hij waarschuwt tegen afgoderij. *Wordt geen afgodendienaars, gelijkertwils als sommigen van hen, gelijk geschreven staat: Het volk zat neer om te eten en om te drinken, en zij stonden op om te spelen, vers 7.* De zonde van het gouden kalf wordt vermeld in Exodus 32.. Eerst offerden ze aan hun afgod; daarna vierden zij het offerfeest, en toen vingen ze aan te dansen. Hoewel hier enkel eten en drinken genoemd wordt, is de offermaaltijd bedoeld. De apostel bespreekt dit geval voor de Corinthiërs, die in verzoeking waren om feest te vieren met heidense offeranden, dingen die de heidenen de afgoden geofferd hadden, hoewel het schijnt dat ze niet in verzoeking kwamen om zelf te offeren. Maar zelfs het eten en drinken van de offeranden bij de afgod en als geheiligde spijze, was afgoderij, waarvoor ze door het voorbeeld van de Israëlieten gewaarschuwd werden.

3. Hij waarschuwt tegen *ontucht*, de zonde waaraan de inwoners van Corinthe in zo buitengewone mate overgegeven waren. Zij hadden een tempel, gewijd aan Venus (dat is de wellust) met meer dan duizend priesteressen, die allen zedeloze vrouwen waren. Hoe nodig was zulk een waarschuwing voor hen, die in zulk een bedorven stad

woonden en gewoon waren aan zulke zedeloze tonelen; vooral nu ze bovendien daardoor aan de verzoeking tot afgoderij blootstonden. Geestelijke hoererij leidt in vele gevallen tot vleeselijke ontucht. De meeste goden der heidenen werden voorgesteld als toonbeelden van ontucht, en de ontucht nam in de openbare verering van velen hunner een voorname plaats in. Velen van de Joodse schrijvers, en op hun voetspoor ook velen van de Christelijke, houden het er voor dat daarin ook de verering van Baäl-Peor bestond, en dat de ontucht met de dochteren van Moab bedreven werd ter ere van dien afgod. Zij werden door deze vrouwen vervoerd tot geestelijke en lichamelijke hoererij, eerst door de offeranden te vieren, indien niet nog gruwelijker dingen bedreven werden, en daarna door hen in dienst van dien afgod met vreemd vlees te bezoedelen, Num. 25. Dat bracht over hen ene plaag, welke in één dag drie en twintig duizend hunner ten grave sleepte, ongerekend hen, die door de hand der overheid vielen. Hoereerders en overspelers zal God oordelen, in welke uitwendige betrekking zij ook tot Hem staan mogen, en welke uitwendige voorrechten Hij hun ook geschonken hebbe. Laat ons voor de zonden der Israëlieten vrezen, indien wij hun plagen ontgaan willen.

4. Hij waarschuwt: *Laat ons Christus niet verzoeken, gelijk ook sommigen van hen verzocht hebben en werden van de slangen vernield, vers 9.* Verzoeken is Hem tot jaloesheid verwekken (tergen) **vers 22**. Hij was met de kerk in de woestijn; Hij was de engel des verbonds, die voor hun aangezicht heenging. Maar Hij werd grotelijks door hen beledigd en verbitterd.

Zij spraken tegen Hem en tegen Mozes: Waarom hebt gij ons uit Egypte opgevoerd om in deze woestijn te sterven? En daarom zond God vurige slangen onder hen, Num. 21:5, 6 door welke velen dodelijk gebeten werden. En het is maar al te zeer te vrezen, dat zij, die Christus in deze bedeling tergen, door Hem in de macht van de Oude Slang zullen overgelaten worden.

5. Hij waarschuwt tegen murmureren. *En murmureert niet, gelijk ook sommigen van hen gemurmureerd hebben, en werden vernield van de verderver, vers 10,* door een verdervenden engel, een uitvoerder van de Goddelijke wraak. Zij twistten met God en murmureerden tegen Mozes, Zijn dienstknecht, wanneer ze in enige moeilijkheid kwamen. Wanneer zij op de weg naar Kanaän teleurstellingen ontmoetten, waren ze dadelijk gereed om hun leiders in het aangezicht te vliegen; hen af te zetten; en naar Egypte terug te keren onder leiding van door henzelf gekozen hoofden. Iets dergelijks schijnt het geval geweest te zijn met de Corinthiërs; zij murmureerden tegen Paulus, en in hem tegen Christus, en kozen naar het schijnt andere leraren, die hen in hun lusten verdroegen en in slaap wiegden, en vooral in hun neiging tot afgoderij. Liever lieten die hen afgodische feesten vieren, dan hun verwijten te ontvangen en zichzelf bloot te stellen aan de onwil van hun heidense naburen. Zulk gedrag was zeer beledigend voor God, en geschikt om snelle verwoesting over hen te brengen, gelijk met de Israëlieten geschied was, Num. 14:37. Murmurering tegen Goddelijke beschikkingen en geboden is een zonde, die Hem zwaar beledigt, vooral wanneer ze aangroeit tot poging tot afval en opstand tegen Hem en Zijn goede wegen.

II. De apostel voegt bij deze bijzondere waarschuwingen een meer algemene, **vers 11**. *En deze dingen alle zijn hun overkomen tot voorbeelden, en zijn beschreven tot waarschuwing van ons.* Niet alleen de wetten en instellingen der Joden, maar ook de handelingen Gods met hen, zijn voorbeelden. Hun zonden tegen God en hun afdwalingen van Hem waren afschaduwingen van tegenwoordige geestelijke oordelen.

Hun uitsluiting buiten Kanaän is voorbeeld van de uitsluiting van menigeen onder het Evangelie buiten het hemelse Kanaän, ter oorzake van hun ongelooft. Hun geschiedenis werd beschreven als blijvende waarschuwing voor de kerk, juist onder deze laatste en volmaakte bedeling: *Van ons, op dewelke de einden der eeuwen gekomen zijn*, het laatste gedeelte van Gods genadebedeling over de mensen. Niets in de Schrift is vergeefs geschreven. God heeft wijze en genadige bedoelingen met ons, door ons de geschiedenis der Joden als voorbeeld te geven, en het is onze wijsheid en plicht daaruit lering te trekken. Hierop grondt de apostel de waarschuwing in **vers 12**. *Zo dan die meent te staan, zie toe dat hij niet valle*. De ongelukken, aan anderen overkomen, moeten voor ons waarschuwingen zijn. Hij, die meent te staan, moet niet zelfvertrouwend en zeker zijn, maar op zijn hoede. Anderen zijn gevallen; ook wij kunnen vallen. En dan zijn we meest in gevaar van te vallen, wanneer we het meest op eigen kracht vertrouwen, en daarom menen zeker te zijn en niet op onze hoede blijven. Mistrouwen van zichzelf, zich geheel aan de waakzaamheid en afhankelijkheid van God overgeven, is des Christens beste waarborg tegen alle zonden. Hij, die denkt te staan, is niet zeker van op de been te blijven, wanneer hij niet vreest voor vallen en er tegen waakt. God heeft niet beloofd ons voor vallen te bewaren, indien wij niet zelven toezien; zijn bescherming onderstelt onze vrees en voorzorg.

III. Doch bij deze waarschuwingen voegt hij een woord van troost, **vers 13**. Hoewel zelfvertrouwen God mishaaft, kan wanhoop Hem . niet behagen. Indien het eerste grote zonde is, de laatste is ver van onschuldig. Hoewel wij moeten vrezen en zorgdragen van niet te vallen, moeten we niet verschrikt en verbijsterd zijn; want òf onze verzoeken zullen evenredig zijn aan onze kracht, òf onze kracht zal vermeerderd worden naarmate van onze verzoeken. Wij leven in een wereld van verzoeking, die voortdurend tracht ons in haar garen te vangen. Elke plaats, omstandigheid, betrekking, werkkring en genoeg brengt ons met haar in aanraking, maar welken troost mogen we dan putten uit deze uitspraak. Want:

1. *Ulieden*, zegt de apostel, *heeft gene verzoeking bevangen dan menselijke*; dat is, zulke als ge kunt verwachten van mensen, die heidenen zijn; òf: zulke als in dezen tijd iedereen overkomen; òf: zulke als door de geest en de beslistheid van ieder mens kunnen verdragen worden. De verzoeken der gewone Christenen zijn slechts gewone verzoeken; anderen hebben gelijken last en gelijke beproeving; wat zij dragen en te boven komen kunnen, kunnen wij ook.

2. *God is getrouw*. Satan zij een bedrieger, maar God is getrouw. Mensen mogen vals zijn en de wereld zij vals, maar God is getrouw, en onze sterkte en zekerheid zijn in Hem. Hij houdt Zijn verbond, en de hoop en het vertrouwen Zijner kinderen zal Hij nooit teleurstellen.

3. Hij is zo wijs als getrouw, en zal onzen last naar onze kracht berekenen. *Hij zal ons niet laten verzocht worden boven hetgeen wij vermogen*. Hij weet wat wij dragen en wat wij weerstaan kunnen; en Hij zal, in Zijn wijze voorzienigheid, òf onze beproevingen evenredig maken aan onze kracht òf ons bekwaam maken om ze te overwinnen. Hij zal zorgdragen dat wij niet onderliggen, indien we ons slechts op Hem verlaten met het vaste voornemen om Hem getrouw te blijven. Wij behoeven ons niet te laten neerslaan door de moeilijkheden op onzen weg, want God zal zorgdragen dat zij niet te groot zullen zijn voor ons om ze te doorstaan; voornamelijk:

4. Omdat Hij zal bewerken dat de uitkomst goed is: *Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven*; uitkomst uit de verzoeking of uit haar schadelijke werking. Er is geen dal zo donker of Hij weet er de weg door te vinden; geen droefenis zo zwaar of Hij

kan ze voorkomen, of verdrijven, of ons instaatstellen om ze te dragen, en ze ten slotte tot ons voordeel veranderen.

IV. En op deze overweging steunt hij een nieuwe waarschuwing tegen de afgoderij. *Daarom, mijne geliefden, vliedt van de afgodendienst.*

1. Hij noemt hen zijn *geliefden*. Uit tedere toegenegenheid geeft hij hun dringend dezen raad.

2. *Vliedt van de afgodendienst*; verafschuwt dien. Afgodendienst is de snoodste belediging van de waren God; het is de Hem verschuldigde aanbidding en verering overdragen op een ander.

3. De grondslag van dezen raad. "Ziende welke bemoediging gij hebt om God te vertrouwen en Hem trouw te zijn, toont uzelfen mannen, die niet geschokt worden door enige ontmoediging, welke uw heidense vijanden u aandoen. God zal u ondersteunen en bijstaan; u in uw beproevingen helpen en u er doorhelpen; wordt daarom niet schuldig aan enige afgodische inschikkelijkheid. Wij allen ontvangen de bemoediging om de zonde te vlieden en Gode getrouw te blijven. Wij kunnen niet door enige verzoeking vallen, indien we ons aan Hem vasthouden.

1 Cor. 10:15-22

In deze afdeling herhaalt de apostel de algemene waarschuwing tegen afgoderij, in het bijzondere geval van het eten der heidense offeranden als zodanig en uit enigen eerbied voor de afgod, aan welken zij gewijd werden.

I. Hij opent zijn bewijsvoering met een beroep op hun eigen rede en oordeel. *Als tot verstandigen spreek ik, oordeelt gij hetgeen ik zeg, vers 15.* Gij wendt voor veel wijsheid te hebben en goed te kunnen redeneren en bewijsvoeren; ik laat het aan uw eigen rede en geweten over of ik niet de waarheid zeg. Het is geen oneer voor een geïnspireerde leraar en het kan zijn bewijsvoering niet benadelen, indien hij zich voor de waarheid ervan beroept op de rede en het geweten van zijn hoorders. Zij heeft des te meer kracht wanneer ze met hun overtuiging overeenstemt. Daarom wilde Paulus, hoewel een geïnspireerd apostel, het in sommige gevallen aan de Corinthiërs overlaten te beoordelen of hetgeen hij hun leerde niet overeenkwam met hun eigen inzicht en verstand.

II. Hij ontleent zijn bewijsvoering aan het avondmaal des Heeren. *De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet ene gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet ene gemeenschap des lichaams van Christus?* Is niet deze geheiligde instelling een middel van gemeenschap met God? Doen wij daarin niet belijdenis, dat wij met Hem bevriend zijn; gemeenschap met Hem hebben? Is het niet een teken, waardoor wij openlijk gemeenschap oefenen met Christus, Wiens lichaam verbroken en wiens bloed gestort werd om ons vergeving onzer zonden en de gunst Gods te verwerven? En kunnen wij in verbond met Christus, in vriendschap met God zijn, zonder Hem gewijd te zijn?

In één woord: het avondmaal des Heeren is het feest van het offer van Zijn lichaam en bloed; *epulum ex oblatio*. En aan dien feestdis te eten is deelnemen aan zijn offerande, en daardoor de gasten te zijn van Hem, Wie het offer gebracht werd, en dit is het teken van vriendschap met Hem. Dus aanzitten aan de tafel des Heeren is erkennen dat wij Zijn gasten en Zijn verbondsvolk zijn. Dit is de reden en het doel van dit symbolisch eten en drinken; het is gemeenschap oefenen met God en deelnemen aan zijn

voorrechten, en erkennen dat op ons de verplichtingen rusten, welke voortspruiten uit de dood en de offerande van Christus; en dat in gemeenschap met alle ware Christenen, met welken wij door deze instelling evenzo gemeenschap hebben. *Want één brood is het, zo zijn wij allen één lichaam, dewijl wij allen ééns broods deelachtig zijn, vers 17.* Door deelneming aan één gebroken brood, het zinnebeeld van het gebroken lichaam van onze Zaligmaker, die het enige ware brood is, dat uit de hemel is nedergedaald, worden wij opgenomen in één lichaam, worden leden van Hem en van elkaar. Zij, die daaraan waarlijk door het geloof deelnemen, hebben deze gemeenschap met Christus en met elkaar; en zij, die de uiterlijke tekenen daarvan nuttigen, belijden daardoor deze gemeenschap, van te behoren tot God en tot de gezegende broederschap van Zijn volk en aanbidders. Dit is de ware betekenis van deze heilige plechtigheid.

III. Hij bevestigt dit door de Joodse eredienst en gewoonten. *Ziet Israël, dat naar het vlees is, hebben niet degenen, die de offeranden eten, gemeenschap met het altaar?* dat is met de offeranden, die er op gebracht zijn. Allen, wien toegestaan werd te eten van de offerande, werden geacht deel te nemen aan de offerande zelf, als voor hen geschied en hen heiligende. Ze werden derhalve beschouwd als waarlijk God vererende en met Hem in het verbond te staan; met Hem de God Israëls, aan Wie de offerande gebracht was; dit was het teken van gemeenschapsoefening met Hem.

IV. Hij wendt deze bewijsvoering aan tegen het feestvieren met afgodendienaars bij hun offeranden, en ten bewijze dat zij, die zo handelen, afgodendienaars zijn. Dit doet hij:

1. Door het beginsel te bespreken, waaruit zij afleiden dat het geoorloofd was, namelijk dat een afgod niets is. Velen hunner waren niet met al; geen hunner had enige Goddelijkheid in zich. Wat aan de afgoden geofferd werd, was niets; het kon in geen enkel opzicht veranderd worden; maar op zichzelf beschouwd, was het geheel geschikt voor voedsel. Het schijnt dat zij beweerden: omdat een afgod niets is, was hetgeen hem gebracht werd geen offerande, maar bleef gewoon voedsel, waarvan zij dus zonder enige bedenking mochten eten. De apostel stemt nu toe dat het voedsel niet van natuur veranderd was, het was als gewoon voedsel geschikt om gegeten te worden, wanneer het voorgezet werd, zonder dat iemand wist dat het de afgod geofferd was geworden. Maar:

2. Hij toont aan dat het eten daarvan als van een heidense offerande was:

A. Deelnemen met hen aan afgoderij. *Het was deelachtig zijn aan de tafel der duivelen*, omdat hetgeen de heidenen offerden, dat offerden zij de duivelen; en met hen van deze offerande feest te vieren was deelnemen aan de offerande, en derhalve aanbidden van de god, aan wie het gebracht was, en gemeenschap met hem hebben, juist zoals hij die des Heeren avondmaal gebruikt, ondersteld wordt deel te nemen aan de Christelijke offerande, en zij die eten van de Joodse offeranden deelhebben aan hetgeen op dat altaar geofferd is. Maar de heidenen offeren de duivelen. Neemt daarom geen deel aan de feesten van hun offeranden. U zou daardoor het bewijs geven van gemeenschap met de duivelen, aan welken zij geofferd worden. *Ik wil niet dat gij met de duivelen gemeenschap hebt.*

B. Het was een werkelijke verloochening van het Christendom. *Gij kunt de drinkbeker des Heeren niet drinken en de drinkbeker der duivelen; gij kunt niet deelachtig zijn aan de tafel des Heeren en aan de tafel der duivelen; vers 21.* Deelnemen aan dit Christelijk feest was gemeenschap hebben met Christus; deelnemen aan de feesten, aangericht ter ere van de heidense afgoden en van hun offeranden gemaakt, was gemeenschap hebben met de duivelen. Dat was volkomen tegenstrijdigheid; dat kon in geen geval samengaan. Gemeenschap met Christus en gemeenschap met de duivelen kan men nooit tegelijk hebben. De een moet verloochend worden zal de ander gehandhaafd blijven. Hij, die gemeenschap met Christus wil houden, moet de gemeenschap met de duivelen afbreken; hij, die gemeenschap houdt met de duivelen, doet door die enkele daad afstand van de gemeenschap met Christus. En hoe is het gedrag van iemand in openbare tegenspraak met zichzelf, die deelnemen wil aan de tafel des Heeren en terzelfder tijd aan die der duivelen! God en Mammon kunnen niet tegelijkertijd gediend worden; er is geen gemeenschap met Christus en Satan tegelijkertijd. Zij, die gemeenschap oefenen met de duivelen, verloochenen metterdaad Christus. Dat mogen ook zij bedenken, die zich te buiten gaan in gulzigheid en dronkenschap, en die daardoor hun tafel een tafel der duivelen maken; of gemeenschap met Satan houden door een wandel vol zelfbewuste en gewilde boosheid. Zij kunnen niet waarlijk deelnemen aan de tafel en de drinkbeker des Heeren. Zij mogen de tekenen gebruiken, maar ze missen het betekende. Want iemand kan nooit tegelijkertijd zijn in gemeenschap met Christus en zijn kerk, en met de Satan. Hoeveel reden hebben we om wèl toe te zien, dat we van elke zonde en elke afgod afstand doen, wanneer wij eten en drinken aan de tafel des Heeren!

V. Hij waarschuwt hen ten slotte tegen zulke afgoderij door de herinnering, dat God een jaloers God is. Of tergen wij de Heere? Zijn wij sterker dan Hij? **vers 22.** Zeer waarschijnlijk nam menigeen onder de Corinthiërs dat bijwonen van heidense feesten zeer licht op en dacht dat het geen kwaad kon doen. Maar de apostel raadt hun voorzichtigheid aan. Het tweede gebod wordt versterkt met de waarschuwing: *Ik ben een ijverig (jaloers) God.* God kan geen mededinger in zijn verering dulden; Hij geeft zijn eer geen ander, en gedooft niet dat iemand zulks doe. Zij, die gemeenschap hebben met andere goden, verwekken Hem daardoor tot ijver, Deut. 32:16. En De 32.16 alvorens dat te doen behoort men te bedenken of men sterker is dan Hij. Het is gevaarlijk Gods ijver te verwekken, want we kunnen Zijn macht niet weerstaan. *Wie zal voor Zijn gramschap staan?* Nahum 1:6. Dit mag wel in acht genomen worden door allen, die voortgaan in het beminnen en aanhouden van de zonde, terwijl zij toch belijdenis doen van gemeenschap met Christus. Dat is het rechte middel om Zijn ijver en verontwaardiging op te wekken. De overweging van de grootheid van Gods macht moet ons terughouden van het opwekken van Zijn ijver, en van het verrichten van enig ding, dat Hem mishaaft. Zullen wij Zijn almachtige toorn doen ontvlammen? En hoe zouden we dien weerstaan? Zijn wij Gods evenknie? Kunnen wij Zijn macht weerstaan of betomen? En indien niet: waarom zullen we haar dan tegen ons in, t harnas jagen door Hem tot jaloersheid te verwekken? Nee, laat ons vrezen voor Zijn macht en alles nalaten wat die kan tergen.

1 Cor. 10:23-33

In deze afdeling toont de apostel aan onder welke omstandigheden de Christenen evenwel zonder bezwaar eten mogen wat de afgoden geofferd is. Zij mochten het niet eten uit eerbied voor de afgod; niet in heidense tempels gaan en daar de offerfeesten

mee vieren; ook niet buiten de tempel, wanneer zij wisten dat het een offerfeest was; maar er waren gevallen waarin ze zonder zondigen het geofferde eten konden. Sommige daarvan noemt de apostel hier op. Maar:

I. Waarschuwt hij tegen het misbruiken van onze vrijheid in geoorloofde dingen. *Iets kan geoorloofd zijn zonder oorbaar en stichtelijk te wezen.* Een Christen moet niet alleen beoordelen of iets geoorloofd is, maar ook of het oorbaar is en nut stichten kan. Ieder Christen moet dat ook doen in zijn bijzondere leven.

Hij moet niet alleen het zijn zoeken, maar ook dat des anderen is. Hij moet zorgzaam zijn dat hij zijn nabuur niet kwetst; ja, maar hij moet er ook op bedacht zijn diens welvaart te bevorderen; en moet bedenken hoe hij handelen moet om anderen te helpen en hen niet te hinderen in hun heiligheid, vertroosting en zaligheid. Zij, die zichzelf vrijheid geven voor alles wat niet beslist zondig is, zullen dikwijls bij ongeluk in het kwade vallen en anderen veel nadeel berokkenen. Elk ding, dat geoorloofd is te doen, wordt daarom nog niet geoorloofd gedaan. Omstandigheden kunnen zonde maken van iets, dat op zichzelf geen zonde is. Dat moet wel in 't oog gehouden worden, en men heeft, alvorens tot enige daad over te gaan, wèl te overwegen of zij oorbaar is en de strekking van stichting heeft. Het welzijn van anderen zowel als ons eigen welzijn behoort in acht genomen te worden bij vele dingen, die we doen, indien we ze wèl zullen doen.

II. Hij zegt hun dat *ze alles kunnen eten wat in het vleeshuis verkocht wordt, niets ondervragende.* Het aandeel der priesters aan de heidense offeranden werd gewoonlijk te koop aangeboden, nadat het in de tempel als offer dienst gedaan had. Nu zegt de apostel hun dat ze niet zo angstvallig behoeven te zijn van de verkoper op de markt te vragen of het vlees, dat hij te koop aanbiedt, ook aan een afgod geofferd is. Het wordt daar als gewoon voedsel verkocht, en mag als zodanig gekocht en genuttigd worden, *want de aarde is des Heeren en de volheid derzelve, vers 26,* en de vruchten en voortbrengselen der aarde werden door Hem, de groten Eigenaar, bestemd tot voedsel en onderhoud van iedereen, en meer bepaald van Zijn kinderen en dienstknechten.

Alle schepsel Gods is goed en er is niets verwerpelijk, met dankzegging genomen zijnde, want het wordt geheiligd door het Woord van God en door het gebed, 1 Tim. 4:4. Alle dingen zijn rein de reinen, Tit. 1:15. Hoewel het zonde is enig voedsel op afgodische wijze te gebruiken, is het geen zonde het, al werd er door anderen dat misbruik van gemaakt, op heilige wijze tot het gewone doel aan te wenden.

III. Hij voegt er bij dat, indien een heidens vriend hen tot een feest genodigd heeft, *zij mogen gaan, en eten al wat hun voorgesteld wordt, niets ondervragende, vers 27.* Zelfs hoewel ze wisten dat de spijzen bij zulke gelegenheden aan de afgoden geofferd waren, zowel als die welke in het vleeshuis verkocht werden. De apostel verbiedt niet een feest bij te wonen, waartoe een ongelovige genodigd heeft. Er is beleefdheid, welke men ook aan ongelovigen en heidenen verschuldigd is. Het Christendom betekent niet, dat we ons aan de gewone plichten der samenleving onttrekken moeten, of ons onbeleefd jegens iemand, wie ook, gedragen moeten; hoewel de anderen met ons verschillen in godsdienstige gevoelens en gebruiken. En wanneer Christenen genodigd werden op feesten met ongelovigen, hadden ze geen onnodige vragen te doen, betreffende het voedsel dat hun toegediend werd, maar konden dat zonder angstvalligheid eten. Nodeloos onderzoek kon hun zielen en gewetens verslagen maken, en daarom moest het vermeden worden. Alles wat eetbaar was, en hun in gewoon gezelschap opgedist werd, mochten ze gerust eten. En waarom zouden ze dan

angstvallig onderzoeken of wat op tafel kwam vroeger ook geofferd was? Dit moet verstaan worden van gewone, niet van godsdienstige feesten; want de laatste waren onder de heidenen offermaaltijden, en die had hij reeds veroordeeld als deelname aan afgoderij. Aan een gewonen maaltijd konden ze gewoon voedsel verwachten, en op dat gebied behoefden ze hun geweten niet te verontrusten met de vraag of dat vroeger ook afgodenoffer geweest was. Hoewel de Christenen zeer zorgvuldig hun plicht moeten kennen en begrijpen, behoeven zij niet door nodeloos onderzoek zichzelf terneder te slaan.

IV. Maar toch voegt hij er bij, indien aan zulk een maaltijd iemand tot hen zeggen zou: dit is afgodenoffer geweest: *eet het niet, om dergenen wil, die u dat te kennen gegeven heeft en om des gewetens wil*. Hetzij de gastheer zelf of een der genodigden het mededeelde, hetzij het openlijk gezegd of in het oor gefluisterd werd, zij moesten het weigeren, om diens wille, die het hun gezegd had; hetzij hij een heiden of een onstandvastig Christen ware. En dat om des gewetens wille, uit eerbied voor het geweten; opdat ze dat eerbiedigen mochten in zichzelf, zowel als in anderen. Deze raad steunt hij met dezelfde reden als de vorige: *Want de aarde is des Heeren en de volheid derzelve*. Onze Heere heeft voedsel genoeg gegeven, waarvan wij zonder vrees eten mogen. Deze stelling mag op verschillende manieren toegepast worden. Bijvoorbeeld: *De aarde is des Heeren*, en dus moogt ge zonder vrees alles wat u als gewoon voedsel voorgezet wordt eten; maar toch, omdat de aarde des Heeren is, eet niets dat aanstoot geven kan, of anderen een struikelblok voorwerpen, en hen in afgoderij aanmoedigen; of anderen in verzoeking brengen iets te eten, waarvan het hun niet duidelijk is dat het geoorloofd is, zodat deze zouden zondigen en hun eigen geweten kwetsen.

Merk op: Christenen moeten zeer zorgvuldig zijn om niets te doen, wat het geweten van anderen kan benadelen, of zijn gezag over hen verzwakken, dat door alle middelen moet hoog gehouden worden.

V. Hij raadt hen zich te onthouden indien ze aanstoot geven zouden, terwijl hij toch toestaat te eten wat hun als gewoon voedsel voorgesteld wordt, hoewel het als offerande gediend heeft. Eens anders geweten is geen maatstaf voor ons gedrag. Wat hij voor ongeoorloofd houdt, is daardoor nog niet ongeoorloofd geworden voor mij; het kan mij daarom nog wel vrijstaan; en zolang ik God erken als de gever van mijn voedsel en Hem er voor dank, is het zeer onrechtvaardig mij te verwijten dat ik het gebruik. Men moet dit opvatten afgescheiden van de ergernis, die in de voren genoemde omstandigheden vermeld wordt. Maar sommigen denken dat de apostel bedoelt: Waarom zou ik, mijne vrijheid gebruikende, hun die geërgerd worden aanleiding geven om kwaad van mij te spreken? Volgens de uitspraak van de apostel: *Dat dan uw goed niet gelasterd worde*, Rom. 14:16. De Christenen moeten zorg dragen dat ze hun vrijheid niet gebruiken zó, dat anderen benadeeld of zichzelf gelasterd worden.

VI. De apostel neemt hieruit aanleiding om de Christenen een algemenen regel voor hun gedrag te geven en dien op dit bijzondere geval toe te passen, vers 31, 32, namelijk, dat we in eten en in drinken, en in al wat we doen, de eer Gods bedoelen moeten en Hem behagen en verheerlijken. Dat is het voorname grondbeginsel van alle Godsverering. Het grote beginsel van allen waren godsdienst moet ons regeren wanneer bepaalde en opzettelijke regelen ontbreken. Niets mag gedaan worden tegen de ere Gods en het welzijn van onze naasten, dat daarmee verbonden is. Ons gedrag

moet het algemeen welzijn bedoelen; we moeten het aanzien van onzen heiligen godsdienst hoog houden, en dat is in zulke gevallen de maatstaf. En daarom moeten we zijn zonder aanstoot te geven, *èn de Joden, én de Grieken, èn der gemeente Gods*, vers 32. De Joden moeten niet nodeloos gegriefd of bevooroordeeld worden; zij hebben zulk een afschuw van de afgoden, dat ze al wat de afgoden geofferd is, daardoor besmet achten en geloven dat het ieder die het aanraakt, bevlekt en schuldig maakt. De heidenen mogen door ons gedrag niet gesterkt worden in hun afgoderij; zij zouden het kunnen opvatten alsof wij hun afgoden ere brachten. Jonge Christenen, pas uit het heidendom bekeerd, zouden in ons gedrag enige aanmoediging kunnen vinden om toch nog enigen eerbied te behouden voor de heidense afgoden en hun eredienst. Niets mogen we doen wat een middel zou kunnen zijn om enig lid der gemeente van de Christelijke belijdenis of levenswandel af te trekken. Naar onze eigen gezindheid en lust moet ons gedrag bepalen, maar de ere Gods, en het welzijn en de stichting der gemeente. Wij moeten minder ons eigen genoegen en belang op het oog hebben dan de komst van Gods koninkrijk onder de mensen. Een Christen moet iemand zijn, die aan God en aan het algemeen welzijn gewijd is.

VII. Al wat hij gezegd heeft, zet hij kracht bij door zijn eigen voorbeeld. *Gelijkerwijs ik ook in alles allen behaag, niet zoekende mijn eigen voordeel, maar het voordeel van velen, opdat zij mochten behouden worden, vers 33.* Een prediker kan met stoutmoedigheid en gezag zijn onderricht geven, wanneer hij daarbij kan wijzen op zijn eigen voorbeeld. Hij heeft de meesten kans van op anderen invloed te hebben, wanneer hij van zichzelf getuigenis afleggen kan. En het is ten hoogste de dienaren aan te bevelen hun eigen voordelen over 't hoofd te zien, om daardoor de redding van hun hoorders te bevorderen. Dit toont dat hun ziel overeenstemt met hun roeping. Die roeping is een post ten algemenen nutte en kan nooit getrouw vervuld worden door iemand van kleinzielige en zelfzuchtige beginselen.

HOOFDSTUK XI

In dit hoofdstuk berispt de apostel sommige grote onwelvoegelijkheden en openbare wanorde in de gemeente van Corinthe, en spoort hen aan zich te verbeteren.

I. Het wangedrag der vrouwen (sommige van welke schijnen geïnspireerd te zijn geweest) in de openbare vergaderingen, daar ze haar sluiers aflegden, toentertijd het gewone teken van ondergeschiktheid aan haar echtgenoten. Hij keurt dit gedrag af, verlangt dat ze zich zullen blijven sluieren en de meerderheid van hun mannen erkennen; terwijl hij de mannen herinnert, dat man en vrouw elkaar wederkerig tot hulp gemaakt zijn, vers 1-16.

II. Hij bestraft hen over hun scheuringen, tweedracht, verwaarlozing en verachting van de armen, bij des Heeren avondmaal, vers 17-22.

III. Ten einde deze schandelijke ongeregeldeheden weg te nemen, stelt hij hun de natuur en bedoeling van deze heilige instelling voor ogen; zegt hun hoe ze zich daarbij hebben te gedragen, en waarschuwt hen tegen het gevaar van hun onbehoorlijk gedrag en van alle onwaardig ontvangen van het avondmaal, vers 23-34.

1 Cor. 11:1-16

Paulus, na de vragen beantwoord te hebben, die hem voorgelegd waren, komt in dit hoofdstuk tot het herstellen van grieven. Bij de verdeling van de brief in hoofdstukken

heeft men het eerste vers genomen als voorrede voor de rest van het hoofdstuk; maar het schijnt meer het slot van de vorige afdeling des briefs te zijn, waarin hij de onderscheidene waarschuwingen tegen misbruik van onze vrijheid aangedrongen heeft met zijn eigen voorbeeld.

Weest mijne navolgers, gelijkerwijs ik ook van Christus, vers 1, is een goed besluit van zijn bewijsvoeringen, en de wijze van spreken in het volgende vers verbindt het ene gedeelte aan het andere. Maar hetzij dit vers bij dit of bij het vorige hoofdstuk behoort, in elk geval blijkt er duidelijk uit, dat Paulus niet alleen ene leer verkondigde, die zij moesten geloven, maar ook een leven leidde, dat zij behoorden na te volgen. Weest mijne navolgers; dat is: Doet als ik; leeft zoals ge mij ziet leven. Dienaren zullen de meesten kans hebben, dat hun woord ingang vindt in de harten der hoorders wanneer ze hen kunnen opwekken om hen na te volgen. Toch verlangt Paulus niet dat men hem blindelings volge. Hij moedigt geen onvoorwaardelijk vertrouwen of gehoorzamen aan. Hij wil niet verder gevolgd worden dan voor zover hij Christus volgt. Christus wandel is een smetteloos voorbeeld, zoals dat van geen enkel ander. Wij mogen geen leider verder volgen dan voor zover hij Christus volgt. Ook apostelen zouden we moeten verlaten indien zij ons van het voorbeeld van onze Heere afleidden. En nu gaat hij over tot het bestraffen en herstellen van een onvoegzaamheid onder hen, waaraan voornamelijk de vrouwen schuldig stonden. Wij letten daarbij op:

I. De wijze, waarop hij zijn onderwerp inleidt. Hij begint met te vermelden wat prijzenswaard in hen is, **vers 2**. *I kprijs u, broeders, dat gij in alles mijner gedachtig zijt, en de inzettingen behoudt, gelijk ik u die overgegeven heb*. Het is waarschijnlijk dat velen hunner dit in de striktste zin des woords deden; en hij neemt daaruit aanleiding om de gehele gemeente deswege te prijzen; de gemeente in haar geheel schijnt de voorschriften en instellingen van Christus voortdurend gevolgd te hebben, hoewel ze die in enkele opzichten verlieten of bedierven. Wanneer wij berispen wat in iemand verkeerd is, zal het goed zijn te prijzen en aan te moedigen wat goed in hem is; daaruit blijkt dat de berisping geen onwil is en geen lust tot afkeuren en foutenvinden; en daarom zal het veel meer in goede aarde vallen.

II. Hoe hij de grondslag legt voor zijn berisping door de meerderheid van de man boven de vrouw vast te stellen. *Ik wil dat gij weet, dat Christus het hoofd is eens iegelijken mans, en de man het hoofd der vrouw, en God het hoofd van Christus*. Christus, in Zijn middelaarschap en verheerlijkte mensheid is het hoofd van allen. Hij is niet alleen de eersteling der mensheid maar haar Heere en Gebieder. Hij heeft een naam boven allen naam; en toch in deze hoge waardigheid en in dit gezag heeft Hij een meerdere: God is zijn hoofd. En gelijk God het hoofd is van Christus en Christus dat der mensheid, zo is de man het hoofd van de beide geslachten; wel niet met zulke heerschappij als Christus over de mensheid of God over de mens Christus Jezus heeft; maar hij heeft ene meerderheid en is het hoofd, en de vrouw zal in onderwerping zijn en niet aanspraak maken op de plaats van de man en zich die aanmatigen. Dit is de plaats, waarin God haar gesteld heeft; en daarom behoort ze ene gezindheid te hebben, die aan haar rang voegt, en niets te doen dat gelijk op aanmatiging of ruiling van plaats. Het schijnt dat aan iets dergelijks schuldig stonden de vrouwen in de gemeente te Corinthe, die geïnspireerd waren, en baden en profeteerden zelfs in de vergaderingen, **vers 5**. Het is inderdaad een apostolische instelling dat de vrouwen *in de gemeente zwijgen*, Hfdst. 14:34; 1 Tim. 2:12; hetwelk door sommigen zonder uitzondering opgevat wordt, zodat ook een geïnspireerde vrouw zwijgen moest; hetgeen vrijwel met de bedoeling des apostels schijnt overeen te komen, Hfdst. 14..

Anderen onderstellen enige beperking; hoewel een vrouw niet door haar eigen bekwaamheid mocht gaan onderwijzen of vraagstukken opwerpen en behandelen in de gemeente, was de zaak anders en had zij vrijheid om te spreken wanneer ze geïnspireerd werd. Of: hoewel ze niet mocht prediken, zelfs niet bij ingeving (want onderwijzen is de roeping van de meerdere) mocht zij bidden en bij inspiratie geestelijke liederen voordragen, ook in de openbare samenkomsten. Door zulke openbare Godsverering toonde zij gene begeerte naar meerderheid boven de man. Het is duidelijk dat de apostel hier de zaak niet verbiedt, maar alleen de wijze afkeurt waarop het geschiedde. En toch kon hij in een ander gedeelte van de brief de gehele zaak verbieden en haar de vrouwen ten enenmale ontzeggen. Daar is geen tegenstrijdigheid in. Hier is het zijn doel de wijze, waarop de vrouwen in de gemeente baden en profeteerden, af te keuren, zonder te bepalen of zij er wèl aan deden door te bidden en te profeteren. De wijze, waarop enig ding geschiedt, bepaalt er het zedelijk karakter van. Wij moeten niet alleen trachten het goede te doen, maar ook het goede goed te doen.

III. Hetgeen hij afkeurt is, dat vrouwen ongedekt bidden en profeteren, en dat de mannen het gedekt doen, **vers 4, 5**. Om dit goed te begrijpen dient men zich te herinneren, dat gesluiert of met gedekten hoofde te zijn in oostelijke landen een teken van schaamte of van onderwerping is, in tegenstelling met onze gewoonten, waar het blootshoofds zijn onderwerping beduidt en het gedekte hoofd meerderheid en gezag. Daardoor zullen we beter de bedoeling verstaan.

IV. De redenen, die hij voor zijn berisping aangeeft.

1. *Een iegelijk man, die bidt of profeteert, hebbende iets op het hoofd, die onteert zijn eigen hoofd, vers 3*; namelijk Christus, die het hoofd van ieder man is; en wel door een handeling, die niet overeenkomstig is met de rang waarin God hem geplaatst heeft. Wij moeten ook in kleding en gewoonten alles vermijden wat Christus oneer kan aandoen.

Maar daarentegen: *Een iegelijke vrouw, die bidt of profeteert met ongedekten hoofde, onteert haar eigen hoofd, vers 3*, dat is: haar man. Zij verschijnt in het kleed van haar meerdere, en werpt het teken van hare onderwerping af. Zij zou met dezelfde bedoeling zich het haar kunnen afsnijden en het kort dragen, zoals de mannen in dien tijd gewoon waren. Dat zou in zekeren zin het bewijs zijn dat ze begerig was de sexen te veranderen; en een openlijke aanmatiging van de meerderheid, welke God aan de andere sexe verleend heeft. En dat was waarschijnlijk de fout van deze profetessen in de gemeente te Corinthe. Zij deden daardoor iets, dat in dien tijd meerderheid betekende en maakte aanspraak op iets, dat tot de andere sexe behoorde. De sexen mogen niet van plaats wisselen. De orde, waarin de Goddelijke wijsheid mensen en dingen geplaatst heeft, is de beste en geschiktste. De vrouwen moeten de rang bewaren, haar door God gegeven en niet haar hoofd onteren, want dat is in de diepste grond God onteren. Omdat zij gemaakt is uit de man, en voor de man en om de heerlijkheid van de man te zijn, mag zij niets doen, vooral niet in het openbaar, dat de schijn heeft van een wens om deze orde om te keren.

2. Een andere reden tegen zulk gedrag is: *dat de man het beeld en de heerlijkheid Gods is*, de vertegenwoordiger van de heerschappij en het glorierijk gezag, dat God over de wereld heeft. Het is de man, die aan het hoofd van deze lagere schepping gesteld is, en daarom draagt hij de gelijkenis Gods. De vrouw echter is *de heerlijkheid des mans*, **vers 7**; zij is zijn vertegenwoordigster. Niet in die zin, dat zij geen

heerschappij over de lagere schepping heeft en in zoverre ook de vertegenwoordigster Gods is, maar zij is het in de tweede plaats. Zij is het beeld Gods, voor zover zij het beeld des mans is; *want de man is uit de vrouw niet, maar de vrouw uit de man*, **vers 8**. De man is eerst geschapen, en tot hoofd van de aardse schepping gesteld, en de vrouw is gemaakt uit de man; een afschijnsel van zijn heerlijkheid; de meerdere van alle aardse schepselen, maar in onderwerping aan haar man, en die eer ontlenende aan hem, uit wien zij gemaakt werd.

3. *Want ook is de man niet geschapen om de vrouw, maar de vrouw om de man*, **vers 9**; zij is zijn hulp. Zij werd natuurlijk daarom aan hem ondergeschikt gemaakt, omdat zij om hem geschapen is; tot zijn gebruik, hulp en bijstand. En zij, die bestemd werd om steeds in onderwerping aan de man te zijn, mag in Christelijke samenkomsten niets doen, dat naar een poging tot gelijkstelling zweemt.

4. *Zij moet ene macht op het hoofd hebben om der engelen wil*. Een macht, dat is een sluier; het teken dat zij niet de macht en het gezag heeft maar onder de macht van haar man is, aan hem onderworpen, en de mindere tegenover de andere sexe. Rebekka, toen zij Izak ontmoette en in zijn bezit gesteld werd, sluerde zich ten teken van haar onderwerping, Gen. 24:65. Zó wilde de apostel dat de vrouwen in de Christelijke vergaderingen zouden verschijnen; ook wanneer zij door ingeving het woord voerden, *om der engelen wil*. Dat is, naar sommigen menen, om der boze engelen wil. *De vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest*, 1 Tim. 2:14. Daardoor is haar ondergeschiktheid aan de man toegenomen, Gen. 3:16. En omdat boze engelen zeker zich onder alle Christelijke vergaderingen mengen, moeten de vrouwen het teken van schaamte en onderwerping dragen; dat toentertijd de sluier was. Anderen menen om der goede engelen wil. Joden en Christenen hadden de overtuiging, dat velen van deze goede geesten in hun vergaderingen tegenwoordig waren. Hun aanwezigheid moest de Christenen terughouden van alle onvoegzaamheid in de verering Gods. Wij moeten uit alles leren ons in de samenkomsten ter verheerlijking Gods zo te gedragen, dat wij eerbied voor Hem betonen en tevreden en voldaan zijn met de rang, waarin Hij ons geplaatst heeft.

V. Hij acht het echter nodig zijn bewijsvoering een tegenwicht te geven, opdat de ondergeschiktheid niet te ver gedreven worde, **vers 11 en 12**: *Nochtans is noch de man zonder de vrouw, noch de vrouw zonder de man in de Heere*. Zij zijn voor elkaar gemaakt.

Het is niet goed dat de mens alleen zij, Gen. 2:18, en Ge 2:18 daarom werd de vrouw gemaakt, gemaakt voor de man; en de man werd bestemd om de helper en de verdediger van de vrouw te zijn, hoewel hij niet zo bepaald en onmiddellijk voor haar gemaakt werd. Zij werden bestemd om elkanders troost en zegen te zijn; niet de ene slavin en de ander dwingeland. *Die beiden zijn één vlees*, Gen. 2:24, en zulks tot voortplanting van het menselijk geslacht. Zij zijn wederkerig de werktuigen om elkaar voort te brengen. Gelijk de vrouw eerst genomen werd uit de man, zo is voortaan de man uit de vrouw, **vers 12**; alles door de Goddelijke wijsheid en macht van de Oorsprong aller dingen. Het gezag en de onderwerping moeten niet groter zijn dan voegzaam is bij twee, die in zo nauwe betrekking en zo innige vereniging tot elkaar staan. Gelijk het de wil Gods is dat de vrouw haar plaats weten zal, zo is het ook Zijn wil, dat de man zijn macht niet misbruiken zal.

VI. Hij zet zijn bewijsvoering kracht bij door te wijzen op de natuurlijke bedekking aan de vrouw geschonken, **vers 13-15**: *Oordeelt gij onder uzelfven -raadpleegt uw eigen verstand; let op wat de natuur aangeeft is het betamelijk dat de vrouw ongedekt God bidde?* Moet er geen onderscheid zijn in de wijzen, waarop de beide sexen het haar dragen, nu de natuur zelf dat gemaakt heeft? Is het niet een onderscheid, dat de natuur bij alle beschaafde volken ingesteld heeft? Het lange haar der vrouw is een natuurlijke bedekking; lang haar dragen is haar ere; maar voor een man is lang haar, dat gekapt wordt, een teken van wekelijkheid en verwijfdheid. Wij moeten opletten, vooral in Christelijke en godsdienstige vergaderingen, dat we geen inbreuk maken op de aanwijzingen, die de natuur geeft.

VII. Hij eindigt door zich te richten tot hen, die twistgierig waren ten opzichte van de gewoonten en gebruiken in de gemeenten, **vers 16**. Gewoonte is een goede maatstaf voor de regelen der welvoeglijkheid. Hij wenste dat ze zich zouden laten leiden door het algemeen gebruik in de gemeenten. Hij legt de ontevredenen niet met gezag het zwijgen op, maar deelt hun mede dat ze ieder zeer dwaas en zonderling zullen toeschijnen, indien ze twisten gingen over een handelwijze, die toen aan alle Christelijke gemeenten volkomen vreemd was; of tegen een gewoonte, waarin alle het eens waren; en dat op grond van natuurlijke welvoeglijkheid. Het was algemeen gebruikelijk dat de vrouwen der gemeente in de openbare vergaderingen en ter bijwoning van de eredienst gesluierd verschenen; en het was zeer duidelijk welvoegelijk. Die daarover twistten of deze goede gewoonte afschaffen wilden, toonden daardoor wel zeer twistziek te zijn.

1 Cor. 11:17-22

In dit gedeelte bestraft de apostel hen over veel ernstiger wanordelijkheden dan de vorige; en wel in hun wijze om het avondmaal des Heeren te houden, waaraan, naar de ouden ons mededelen, in de eerste tijden gewoonlijk een liefdemaaltijd voorafging, die aanleiding gaf tot de schandelijke ongeregeldheden, welke de apostel hier bestraft. Daaromtrent merken wij op:

I. De wijze, waarop hij zijn beschuldiging te berde brengt. *Dit nu, hetgeen ik u aanzeg, prijs ik niet, vers 17*. Ik kan u niet prijzen, maar moet u bestraffen en veroordelen. Het blijkt duidelijk uit de aanvang van dit hoofdstuk, dat hij bereid was en het aangenaam vond om hen zoveel mogelijk te prijzen. Maar zulke schandelijke ongeregeldheid en dat in zo heilig een instelling, waaraan zij schuldig waren, verdiende scherpe bestraffing. Zij veranderden de instelling geheel in haar tegendeel. Zij was bedoeld om hen beter te maken, om hun geestelijke belangen te bevorderen; maar in werkelijkheid werden zij er slechter door. *Zij kwamen niet tot beter, maar tot erger samen*. De instellingen van Christus, indien ze ons niet beter maken, zijn zeer geschikt om ons erger te maken; indien ze ons geen goed doen, doen ze onze zielen kwaad; indien ze onze harten niet verzachten, zullen zij ze verharden. Het bederf zal in ons de overhand nemen, wanneer de middelen, die er tegen aangewend worden, niet helpen.

II. Hij treedt ten aanzien van deze beschuldiging in meer bijzonderheden dan gewoonlijk.

1. Zegt hij dat er, wanneer zij samenkomen, *scheuringen, schisma's, schismata*, onder hen zijn. In plaats van gezamenlijk te arbeiden aan ware viering van de plechtigheid, gaan ze onder elkaar 't twisten. Er kan schisma bestaan zonder dat er verbreking van de gemeenschap is. De mensen kunnen samen in dezelfde gemeente zijn; samen het avondmaal vieren, terwijl ze toch van elkaar verschillen. Liefdeloosheid, vervreemding van gevoelens van genegenheid, vooral wanneer die opkomen uit tweedracht en veten en twisten, veroorzaken scheuringen. Christenen kunnen zich in gemeenten verdelen en toch wederkerig elkaar liefhebben; maar ze kunnen ook allen in dezelfde gemeenschap blijven en toch liefdeloos zijn. Het laatste is veel meer dan het eerste, een schisma. De apostel heeft gehoord van de verdeeldheid onder de Corinthiërs, en zegt hun dat hij maar al te veel reden heeft om er aan te geloven. Want, voegt hij er bij, er moeten ketterijen onder u zijn, niet enkel twisten, maar ketterijen en misschien wel denkbeelden zó bedorven, dat ze de beginselen van het Christendom en van allen waren godsdienst raken. Geen wonder dat er bressen ontstaan in de Christelijke liefde, wanneer zulke beledigingen voorvallen, die van het geloof en van een goed geweten doen schipbreuk lijden. Zulke ketterijen moesten komen. Niet dat de mensen genoodzaakt worden om er zich aan schuldig te maken; maar de zaak is zeker en God laat het toe opdat zij die trouw bevonden worden (de eerlijke harten die de beproeving doorstaan) openbaar mogen worden en getrouw zich tonen door hun onafgebroken vasthouden aan de waarheid en de wegen Gods, niettegenstaande de verzoeking van de verleiders. De wijsheid van God kan de goddeloosheid en dwalingen van anderen gebruiken als een prikkel voor de godsvrucht en oprechtheid der heiligen.

2. Hij beschuldigt hen niet alleen van tweedracht en verdeeldheid, maar ook van schandelijke wanorde. *Want in het eten neemt een iegelijk tevoren zijn eigen avondmaal, en deze is hongerig en de andere is dronken, vers 21.* Heidenen waren gewoon bij de feesten van hun offeranden overdadig te drinken. Velen van de rijkere Corinthiërs hadden, naar het schijnt, dezelfde vrijheid genomen aan de tafel des Heeren, of tenminste aan hun *Agapai* of liefdemaaltijden, die met het avondmaal samengingen. Geen acht gaven ze op elkaar; de rijken verachtten de armen, en aten en dronken zelf de voorraad op dien ze meegebracht hadden, alvorens de armen toegestaan werd aan de maaltijd deel te nemen; en zo leed de een gebrek terwijl de ander overdaad had. Dat was ontheiliging van de heilige instelling; en tot in de diepste grond een Goddelijk voorschrift bederven. Wat gegeven was om de zielen te voeden, werd aangewend om de lusten en hartstochten te doen gedijen. Wat een band van wederkerige vriendschap en genegenheid moest zijn, werd gemaakt tot een middel van tweedracht en scheiding. De armen werden beroofd van het voedsel, dat voor hen bereid was, en de rijken veranderden het liefdemaal in een zwelgp partij. Dat was schandelijke ongeregeldeheid.

III. De apostel doet hun de schande van hun gedrag diep gevoelen:

1. Door hun te zeggen dat hun gedrag ten enenmale de bedoeling en het gebruik van de instelling vernietigde. *Dat is niet des Heeren avondmaal eten, vers 20.* Het was komen tot de tafel des Heeren; en toch niet komen. Ze deden beter door weg te blijven. Op die wijze de uiterlijke tekenen eten was geen gemeenschap aan het lichaam van Christus. Er is een zorgeloos en ongeordend gebruiken van des Heeren avondmaal, dat er niets mede gemeen heeft, en alleen strekken kan tot verzwaring van

onze schuld. Zulk een deelname was die der Corinthiërs; hun handelingen waren in lijnrechte tegenspraak met de bedoelingen van de heilige instelling.

2. Hun houding toonde verachting voor Gods huis, of de gemeente, **vers 22**. Waren ze vanzins feest te vieren, dan konden ze dat onder elkaar in hun eigen huizen doen; maar aan de tafel des Heeren te komen, en daar kabaal te maken en te twisten en de armen hun deel te onthouden van de voorraad, die zowel voor hen als voor de rijken was, dat was zo grof misbruik van de heilige instelling, en zulk een verachting van de armere leden der gemeente in het bijzonder, dat het zeer scherpe bestraffing verdiende. Zulk gedrag diende grotelijks tot beschaming en ontmoediging van de armen, wier zielen even dierbaar waren voor Christus en Hem even duur gekost hadden, als die der rijken. Gewone maaltijden mogen op de gewone wijze gehouden worden, maar godsdienstige feesten moeten godsdienstig behandeld worden. Het is een groot kwaad, en moet met scherpste bestraft worden, wanneer Christenen hun medechristenen met verachting en onbeschoftheid behandelen, maar vooral aan de tafel des Heeren. Daardoor doen ze al wat in hun vermogen is om over Goddelijke instellingen verachting uit te storten. En wij moeten alles doen wat in ons vermogen is aan de tafel des Heeren om te voorkomen dat zo heilige instelling en verachting gerake.

1 Cor. 11:23-34

Ten einde dit gruwelijk bederf en deze ongeregeldheden weg te nemen, stelt de apostel hun de heilige instelling voor ogen. Dat moet de regel zijn waarnaar alle ongeregeldheden verbeterd worden.

I. Hij zegt ons hoe hij tot de kennis ervan gekomen is. Bij de instelling was hij niet met de apostelen tegenwoordig, *maar hij heeft van de Heere ontvangen, hetgeen hij hun overgegeven heeft*, **vers 23**. Hij heeft zijn kennis van deze zaak door openbaring des Heeren; en wat hij ontvangen heeft, heeft hij hun overgegeven, zonder een tittel van de waarheid te veranderen; zonder er iets aan toe te voegen of af te nemen.

II. Hij geeft ons een meer bijzonder verhaal van de instelling dan wij ergens anders vinden. Wij hebben hier een verslag:

1. Van de Insteller; onzen Heere Jezus Christus. Alleen de Koning der kerk heeft de bevoegdheid om sacramenten in te stellen.
2. Van de tijd der instelling. Het was *in de nacht, in welken Hij verraden werd*, op het punt dat Hij het lijden zou ondergaan, waarvan daarin gedachtenis gevierd wordt.
3. Van de instelling zelf. Onze Zaligmaker nam het brood en nadat Hij gedankt (of gezegend, Matth. 26:26) had, *brak Hij het en zei: Neemt, eet, dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis. Desgelijks nam Hij ook de drinkbeker na het eten des avondmaals en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed. Doet dat, zo dikwijls als gij dien zult drinken, tot Mijn gedachtenis*, **vers 24, 25**.

Merk hier op:

A. De middelen van het sacrament. De zichtbare tekenen zijn brood en beker. Het eerste wordt hier meermalen brood genoemd, ook na wat de Rooms en noemen de heiliging. Wat gegeten wordt heet brood, hoewel het tegelijkertijd gezegd wordt *het lichaam des Heeren* te zijn; een duidelijk bewijs dat de apostel niets weet van de monsterachtige en onzinnige leerstelling der transsubstantiatie. De beker is zo duidelijk een deel van de instelling als woorden slechts aanduiden kunnen. Mattheüs

zegt ons dat de Heere hun allen beval daarvan te drinken, **vers 26:27**, alsof Hij door deze woorden opkwam tegen de handeling der Roomse kerk, die de leken de beker onthoudt. Beide van brood en beker moet genoten worden, want het is een heilig feestmaal. Zomin hier als ergens anders wordt noodzakelijk gesteld dat de beker een bepaalde soort van drank bevat. Bij een der evangelisten is het duidelijk dat de vloeistof, door onzen Zaligmaker gebruikt, wijn was, hoewel die waarschijnlijk naar Joodse wijze met water gemengd was. Maar dit maakt het op generlei wijze onmogelijk het sacrament te vieren, wanneer men niet in de gelegenheid is om wijn te bekomen. In elke plaats der Schrift, waarin ons deze instelling wordt verhaald, wordt altijd zinnebeeldig gesproken. De beker wordt genoemd voor hetgeen er in is, zonder, zelfs in de woorden der instelling, aan te duiden welke vloeistof hij bevat. De dingen, door deze uiterlijke tekenen voorgesteld, zijn het lichaam en bloed van Christus; Zijn verbroken lichaam en Zijn vergoten bloed, met al de zegeningen, die voortvloeien uit zijn dood en offerande. *Het is het Nieuwe Testament in Zijn bloed*. Zijn bloed is het zegel en de bevestiging van al de voorrechten van het Nieuwe Verbond; en de waardige ontvangers nemen het als zodanig, volgens deze heilige instelling. Zij hebben het Nieuwe Testament en hun eigen aanspraak op al de zegeningen van het nieuwe verbond, verzekerd door Zijn bloed.

B. Wij hebben hier de sacramentele handelingen; de wijze waarop de voorwerpen van het sacrament behoren gebruikt te worden. De handelingen van onzen Zaligmaker waren brood en beker nemen, dankzeggen, het brood breken, en beiden aan zijn discipelen geven. De handelingen van de deelgenoten moeten zijn: het brood nemen en eten; de beker nemen en drinken; beide ter gedachtenis van Christus. Maar deze uitwendige handelingen zijn niet alles; ze zijn zelfs niet het voornaamste van wat bij deze heilige instelling geschieden moet; ze hebben hare betekenis. Onze Zaligmaker na Zichzelf Gode geofferd te hebben en door Zijn dood voor al Zijn getrouwe gelovigen de vergeving der zonden met al de andere voorrechten des Evangelies verworven te hebben; gaf, door deze instelling, Zijn lichaam en bloed aan zijn discipelen, en gaat daarmee voort telkens als het avondmaal gevierd wordt. Die worden hier voorgesteld en het wordt voorgezet als voedsel voor de zielen. En aangezien voedsel, hoe gezond en overvloedig het ook zij, geen voeding geeft indien het niet wordt gegeten, moeten zij, die het avondmaal vieren, ook eten en drinken, of Christus ontvangen en zich met Hem voeden, en door het geloof dat voedsel in hun zielen opnemen. Zij moeten Hem aannemen als hun Heere en leven, zich aan Hem onderwerpen en leven door Hem. *Hij is ons leven*, Coll. 3:4.

C. We vinden hier meegedeeld wat het doel van deze instelling is. Het werd gegeven om te doen *tot gedachtenis van Christus*; om in onze zielen levendig te houden een vroegere gunst, Zijn sterven voor ons, zoveel als ons te herinneren aan een afwezigen vriend; Christus tussentreden voor ons door kracht van Zijn sterven, aan de rechterhand Gods. De beste van onze vrienden en het grootste bewijs van vriendschap worden ons daardoor herinnerd, met de mededeling van alle daaruit voortvloeiende genegenheid en genade. Het doel van de handeling en hare betekenis is: *Zo dikwijls gij dit doet, gedenk Mijns*. Het was *het verkondigen van de dood van Christus*; dien openbaar maken en belijden. Het is niet slechts ter herinnering aan Christus, aan wat Hij gedaan en geleden heeft, dat deze instelling gegeven werd, maar om deel te nemen aan, om te vieren, Zijn heerlijke nederbuiging en genade in onze verlossing. Wij verklaren dat Zijn dood ons leven is; de oorsprong van al onze vertroosting en hoop. En wij verheerlijken Hem door deze verklaring, wij tonen Zijn dood en leggen dien

Gode voor, als de offerande en het rantsoen door ons aangenomen. Wij tonen ons eigen geloof, onze eigen vertroosting en redding; en we laten ze door dezen dienst aan de wereld zien, dat wij discipelen van Christus zijn, die alleen van Hem onze zaligheid en aanneming bij God verwachten.

D. Verder wordt er hier op gedoeld, betreffende de instelling zelf, dat ze dikwijls moet gevierd worden. *Zo dikwijls als gij dit brood eet*, enz. Onze lichamelijke maaltijden herhalen zich dikwijls, wij kunnen zonder die leven en gezondheid niet onderhouden. En het is betamelijk dat ook geestelijk die leefregel moet in acht genomen worden. De oude gemeenten vierden het avondmaal elke dag des Heeren, indien zelfs niet elke keer dat zij ter Godsverering samenkwamen. Het moet voortdurend geschieden. Het moet gevierd worden *totdat de Heere komt*; tot zijn wederkomst, zonder zonde, tot zaligheid van hen die geloven, en tot oordeel over de wereld. Dat is onze volmacht tot het vieren van dit feest. Het was de wil onzes Heeren, dat wij de herinnering aan Zijn lijden en dood zouden vieren, tot Hij wederkomt in zijn heerlijkheid en in de heerlijkheid des Vaders, met Zijn heilige engelen; om een einde te maken aan de tegenwoordige staat van zaken en aan Zijn middelaars-regering, door het laatste oordeel. Het avondmaal des Heeren is geen tijdelijke instelling, maar ene voor de gehelen duur dezer bedeling.

III. Hij houdt de Corinthiërs voor het gevaar van onwaardig ontvangen en gemeenmaken van deze instelling, zoals zij deden door het te gebruiken voor feesten en scheuringen, met oogmerken geheel tegen het doel in; en in een toestand des geestes, die er ten enenmale niet bij paste; door het verbond met zonde en dood te houden, terwijl zij beleden het verbond met God te vernieuwen en te versterken.

1. Daarin ligt grote schuld. Zij zouden *schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren*, vers 27; aan geweldpleging aan de heilige instelling, aan verachting van Zijn lichaam en bloed. Zij handelden alsof zij *het bloed des verbonds, waardoor zij geheiligd waren, onrein achtten*, Hebr. 10:29. Zij maakten de instelling gemeen, en kruisigden in zekeren zin hun Zaligmaker opnieuw. Insteede van door Zijn bloed gereinigd te worden, werden zij schuldig aan Zijn bloed.

2. Zij liepen daardoor grote gevaren. *Zij aten en dronken zichzelf een oordeel, vers 29*. Zij tergden God en liepen gevaar zich een oordeel op de hals te halen. Zonder twijfel laadden ze grote schuld op zich, en maakten zich der verdoemenis waardig, geestelijke oordelen en eeuwige ellende. Elke zonde is in zichzelf verdoemelijk; en dus vooral zulk een schandelijke zonde als het gemeenmaken van deze heilige instelling. En zij wordt op de ergste wijze ontheilgd door de verachting en ruwheid, waaraan de Corinthiërs schuldig stonden. Maar vreesachtige gelovigen moeten niet ontmoedigd worden om aan deze heilige handeling deel te nemen, door de woorden van de apostel; alsof zij zich blootstelden aan het oordeel der verdoemenis door onvoorbereid tot de tafel des Heeren te naderen. Deze zonde zowel als de andere kan, na berouw, vergiffenis vinden; en de Heilige Geest heeft nooit deze woorden van de Schrift gebruikt om ernstige Christenen van hun plicht terug te houden; hoewel de duivel ze er dikwijls voor misbruikt heeft, en daardoor vele goede Christenen van hun heerlijkst voorrecht beroofd. De Corinthiërs kwamen tot de tafel des Heeren als tot een gewoon feest; *niet onderscheidende het lichaam des Heeren*; geen verschil of onderscheid makende tussen dat lichaam en gewoon voedsel; maar beide op één lijn stellende; zelfs gebruikten ze vrij wat meer onverschilligheid bij dit heilige feest dan bij gewone

maaltijden. En dat was zeer zondig in hen en mishagde God grotelijks. En het bracht zijn oordelen over hen. *Daarom zijn onder u vele zwakken en zieken, en velen slapen, vers 30.* Sommigen werden met ziekte gestraft; anderen met de dood. Een zorgeloos en onverschillig ontvangen van des Heeren avondmaal kan tijdelijke straffen veroorzaken. Toch schijnt het verband aan te duiden, dat zelfs zij, die op zulke wijze gestraft werden, in Gods gunst deelden; tenminste velen hunner.

Zij werden door de Heere getuchtigd, opdat ze niet met de wereld veroordeeld zouden worden, vers 32. Goddelijke kastijding is een bewijs van Goddelijke liefde. *Dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, Hebr. 12:6;* voornamelijk met het genadige doel om hun eeuwige veroordeling te voorkomen. Te midden van zijn oordelen gedenkt God Zijner barmhartigheid; en dikwijls kastijdt Hij hen, die Hij het tederst bemint. Het is liefde de roede te gebruiken ten einde het verderf des kinds te voorkomen. Zulke ongerechtigheid als de hier behandelde bezoekt Hij met slagen; maar Hij maakt die slagen tot tekenen van Zijn liefde. Zij waren deelgenoten van Gods gunst, die Hem nu in deze zaak zo zwaar beledigden en Zijn oordelen over zich haalden; tenminste velen hunner waren het; want zij werden gekastijd uit Vaderlijke toegenegenheid, opdat ze niet voor eeuwig verloren zouden gaan. Het is beter in deze wereld druk te verdragen dan voor eeuwig rampzalig te zijn. En God kastijdt Zijn volk hier, ten einde hun eeuwig leed af te wenden.

IV. Hij omschrijft de plicht van hen, die tot de tafel des Heeren naderen willen.

1. In het algemeen. *De mens beproeve zichzelf, vers 28;* onderzoekte en doorzoeke zichzelf. Laat hem achtslaan op de heilige bedoeling, het karakter, het gebruik van deze heilige instelling, en daarmee vergelijken zijn doel in het gebruik daarvan en zijn geestesgesteldheid; en wanneer hij zo zichzelf door zijn eigen geweten voor Gods aangezicht beproefd heeft, dan kome hij. Zulke zelfbeproeving is nodig voor een waardig deelnemen aan deze heilige instelling. Zij, die door zwakheid van verstand, zichzelf niet beproeven kunnen, zijn ongeschikt om dit brood te eten en dezen beker te drinken, en evenzeer zij, die na ernstige zelfbeproeving, zich te beschuldigen hebben van onboetvaardigheid, ongeloof of afkeer van een leven met God. Zij, die aan deze bruiloftsdis welkom zijn zullen, moeten het bruiloftskleed aan hebben: genade in overkleding en genade in de praktijk.

2. De plicht van hen, die totnogtoe ongestraft bleven voor hun ontheiliging van deze instelling. *Indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden, vers 31.* Indien wij grondig onszelf doorzochten, en hetgeen we ongerecht bevonden veroordeelden en verbeterden, dan zouden wij de Goddelijke oordelen voorkomen. Nauwgezet en gestreng voor onszelf en voor ons gedrag te zijn is in dit leven het beste middel om niet onder de rechtvaardige gestrengheid van onzen hemelse Vader te geraten. Wij moeten niet anderen oordelen, opdat wij niet geoordeeld worden, Matth. 7:1, maar wij moeten onszelf oordelen, ten einde te voorkomen dat we door God geoordeeld en veroordeeld worden. Wij moeten zeer gestreng voor onszelf, en zeer mild voor anderen zijn.

V. Hij besluit met ene waarschuwing tegen de ongeregeldheden, waaraan zij schuldig stonden, **vers 33 en 34**, hen vermanende alle onbetamelijkheid aan de tafel des Heeren te vermijden. Tot stilling van de honger en voor hun genoeg konden zij thuis eten; en zij mochten het heilig avondmaal niet veranderen in een gewoon feestmaal; nog veel minder de voorraad opeten alvorens zij, die niets konden meebrengen, er hun deel

van genoten hadden; anders zouden ze gezamenlijk onder het oordeel komen. Door ons eigen wangedrag kunnen onze heilige plichten een middel voor onze verdoemenis worden. Christenen kunnen de Sabbat vieren, leerredenen horen, de sacramenten gebruiken, en daardoor slechts hun schuld vermeerderen en zwaarder oordeel over zich brengen. Een treurige maar ernstige waarheid! O laat ons allen toezien, dat we niet te eniger tijd samenkomen ter verering Gods, en daardoor Hem beledigen en Zijn wraak over ons halen! Heilige dingen moeten heilig gebruikt worden, anders worden ze ontheiligd. Wat verder onder hen niet goed was zou hij regelen wanneer hij zou gekomen zijn.

HOOFDSTUK XII

In dit hoofdstuk

I. beschouwt de apostel de geestelijke gaven, welke zeer overvloedig aan de Corinthische gemeente verleend waren. Hij bespreekt haar oorsprong; ze komen van God; haar verscheidenheid en gebruik; zij hadden één en hetzelfde doel. de uitbreiding van het Christendom en de stichting der gemeente, vers 1-11.

II. Hij licht dit toe door ene vergelijking met het menselijk lichaam; waarin alle leden wederkerige betrekking en dienst hebben, en elk zijn eigen plaats en nut, vers 12-26.

III. Hij zegt ons dat de gemeente het lichaam van Christus is, en dat de leden verschillende gaven hebben ten voordele van het lichaam en van elk lid in het bijzonder, vers 27-30. En 1 Cor. 12.27-30 eindigt met de aansporing om te zoeken wat nog uitnemender is, vers 31.

1 Cor. 12:1-11

De apostel gaat nu over tot de behandeling van de geestelijke gaven, welke zeer overvloedig waren in de Corinthische gemeente, maar zeer misbruikt werden. Welke deze gaven waren, wordt uitvoerig meegedeeld in de loop van het hoofdstuk, namelijk: buitengewone bedelingen en machten, aan de dienaren en Christenen van de eersten tijd geschonken, tot overtuiging van de ongelovigen en uitbreiding van het Evangelie. Gaven en genade, *charismata* en *charis*, verschillen grotelijks. Beiden worden vrijelijk door God uitgedeeld. Maar alle genade, die gegeven is, dient tot zaligheid van hen, die haar ontvangen. Gaven worden geschonken ten voordele en ter zaligheid van anderen. En daar kunnen grote gaven zijn hoewel er geen spoor van genade is; maar de personen die ze bezitten staan buiten de Goddelijke gunst. Zij zijn dan grote bewijzen van Goddelijke zegen voor de mensen, doch tonen in dat geval niet dat de bezitters ervan voorwerpen van de Goddelijke genade zijn. De gemeente was rijk in gaven, maar er waren veel schandelijke dingen onder gemengd, die er niet bij behoorden. Betreffende deze geestelijke gaven, dat is de buitengewone machten welke zij van de Geest ontvangen hadden, zegt de apostel hun hier:

I. Hij wil niet dat zij onwetende zullen zijn omtrent haar oorsprong of gebruik. Zij kwamen van God en moesten voor Hem gebruikt worden. Het zou hen ver van de weg afbrengen indien ze onwetend waren omtrent het een en ander. Recht begrip is van groot nut ten aanzien van alle godsdienstige praktijk. Het is slecht werk, dat begaafde mensen leveren, die geen kennis hebben van de aard en het doel der gaven met welke zij bevoorrecht werden.

II. Hij herinnert hun de ellendigen toestand, waarin ze vóór hun bekering verkeerd hadden.

Gij weet, dat gij heidenen waart, tot de stomme afgoden heengetrokken, naar dat gij geleid werdt, vers 2. In die toestand konden ze niet beweren geestelijke mensen te zijn of geestelijke gaven te hebben. Toen zij onder leiding van de geest des heidendoms waren, konden zij niet beïnvloed worden door de Geest van Christus. Indien ze goed hun vorige toestand begrepen, konden ze niet anders dan inzien dat alle ware geestelijke gaven van God komen. Te dien opzichte valt op te merken:

1. Hun vorige toestand: *zij waren heidenen*. Niet Gods afgezonderd volk, maar deel van de volken, die Hij in zekeren zin aan zichzelf overgelaten had. De Joden waren vroeger Zijn uitverkoren volk, door Zijn gunst afgezonderd van het overig deel der wereld. Hun was in zekere zin de kennis en verering van de ware God toevertrouwd. De overigen waren vreemdelingen in het verbond der belofte, uitgesloten van de gemeenschap met Israël, en in zekere zin zonder God, Ef. 2:12. Zulke heidenen waren de Corinthiërs vóór hun bekering tot het Christendom. Welk een omkeer! Christelijke Corinthiërs waren eens heidenen. Het is voor de Christen zeer nuttig en zeer geschikt om hem tot plichtbetrachting en dankbaarheid aan te sporen, dat hij bedenkt wat hij vroeger was. *Gij waart heidenen*.

2. De leiding die ze toen hadden. *Tot de stomme afgoden heengetrokken, naar dat gij geleid werdt.* Zij waren overgegeven aan de grofste afgoderij, de aanbidding zelfs van hout en steen; en dat door de kracht van ijdele voorstellingen en de bedriegerij van hun priesters, die hun onwetendheid misbruikten; want hoedanig ook de gevoelens van hun wijsgeren mochten zijn, dit was de praktijk van de menigte. Het volk in zijn geheel vereerde en aanbad stomme afgoden, *die oren hadden maar niet horen konden, een mond maar niet spreken konden*, Ps. 115:5. Ellendige zielsverlaging! En zij, die deze grove opvatting van het algemeen verachtten, versterkten het nochtans er in. Schandelijke toestand van het heidendom! Kon de Geest van God onder zulke stompe afgodendienaars werken; konden ze Zijn invloed ondergaan? Hoe zegevierde de Overste dezer wereld door de blindheid van het mensdom! Welk een zware nevel had hij over hun zielen geworpen!

III. Hij toont hun hoe ze kunnen onderscheiden, dat gaven ware geestelijke gaven van de Geest Gods waren. *Niemand, die door de Geest spreekt, noemt Jezus ene vervloeking. Vers 3.* Dat deden beiden Joden en Heidenen; zij lasterden Hem als een verleider; vervloekten Zijn naam en achtten dien verfoeilijk. En toch gingen vele Joden, die duivelbezweerders en tovenaars waren, uit met de bewering dat zij door de Geest Gods wonderen deden, en vele heidenen wendden ingeving voor. De apostel zegt hun hier dan niemand handelen kan onder de invloed of door de macht van de Geest Gods, die Christus verwerpt en lastert; want de Geest Gods legt onweersprekelijk getuigenis af voor Christus, door profetie, door wonderen, door Zijn verrijzing uit de dood; door de invloed van Zijn leer op de mensen en door de uitwerking daarvan bij hen; en die Geest kan nooit zó zichzelf tegenspreken dat hij Christus een vervloeking noemt.

En aan de andere zijde: *Niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn dan door de Heiligen Geest.* De belijdenis van deze waarheid voor de mensen, haar handhaving tot in de dood, en het leven door haar invloed, kan niet geschieden dan door heiligmaking door de Heiligen Geest. Niemand kan Christus *Heere* noemen, met gelovige

onderwerping aan Hem en in afhankelijkheid van Hem, dan door het geloof, dat door de Heiligen Geest gewrocht wordt. Niemand kan in de dag der beproeving belijden, dan hij die beziel en bemoedigd wordt door de Heiligen Geest. Wij hebben voor onze heiligmaking en standvastigheid evenveel behoefte aan de werkzaamheid en de invloed van de Geest, als voor onze verzoening en wederaanneming door God aan het middelaarschap van Christus; en niemand kan deze waarheid door een wonder bevestigen dan door de Heilige Geest. Geen boze geest zou bijstand verlenen, ook al stond het in zijn macht, om een leer en een godsdienst te verbreiden, die zo verwoestend voor het koninkrijk des duivels zijn.

De bedoeling van hetgeen de apostel hier aanhaalt en zegt is deze: Welke voorwendzelen van ingeving of wonderen ook bij de vijanden van het Christendom mogen gevonden worden, zij kunnen niet van Gods Geest zijn; maar niemand kan anders dan door de Heilige Geest met zijn hart geloven of met een wonder bevestigen dat Jezus de Christus is; zodat de buitengewone gaven en werkingen onder hen allen hun oorsprong hadden in de Geest van God. Hij voegt daaraan toe:

IV. Deze geestelijke gaven, hoewel allen van dezelfde Geest komende, zijn verscheiden. Zij hebben één werkmeester en oorsprong, maar zijn van verscheiden aard. Een vrijmachtige oorsprong kan verscheidene uitwerkingen veroorzaken, en dezelfde gever kan verscheidene gaven verlenen, **vers 4.** *Er is verscheidenheid van gaven*; als openbaringen, tongen, profetieën, uitlegging der talen; *maar het is dezelfde Geest.* Er is verscheidenheid van bedieningen, of verscheidenheid van diensten en daarvoor bestemde dienaren; verscheidene voorschriften en instellingen, vers 28-30; maar één Heere, die ze allen werkt, **vers 6.** *Er is verscheidenheid van werkingen*, of wonderdadige krachten, genoemd *energêmata dunameoon*, vers 10, als hier *energêmata*, *maar het is dezelfde God, die alles in allen werkt.* Er zijn verscheidene gaven, bedieningen en werkingen, maar allen gewerkt door dezelfde God, dezelfde Heere, dezelfde Geest; dat is: door Vader, Zoon en Heiligen Geest, de Springader en Oorsprong van alle geestelijke zegeningen en gaven; allen komen uit dezelfde Fontein; allen hebben dezelfde bewerker. Hoe verscheiden ze ook onderling mogen zijn, hierin komen ze allen overeen; ze zijn allen van God.

En verscheidene soorten worden hier opgenoemd, vers 8-10. Verscheiden personen hebben verscheidene gaven; de een deze, de andere die, allen van en door dezelfde Geest. de een was gegeven *het woord der wijsheid*, dat is, volgens sommigen, kennis van de verborgenheden van het Evangelie, en bekwaamheid om die uit te leggen; een juist verstand van de bedoeling, de aard en de leerstellingen van de Christelijke godsdienst.

Volgens anderen de gave om diepe spreuken te zeggen, gelijk de Spreuken van Salomo. Weer anderen beperken dit "woord der wijsheid" tot de openbaringen gegeven aan en door de apostelen.

Een ander het woord der kennis, door dezelfde Geest; dat is, volgens sommigen, de kennis van de geheimen, Hfdst. 2:13 'verborgen in de profetieën, afschaduwingen en geschiedenissen van het Oude Testament; volgens anderen kennis en bekwaamheid om raad te geven in ingewikkelde gevallen.

Een ander het geloof door dezelfde Geest; dat is: het wonderdoend geloof; het geloof in de Goddelijke macht en belofte, waardoor men instaat gesteld werd om wonderen te doen; of een buitengewone aandrift van boven, waardoor men bekwaamd wordt om God te vertrouwen in elke moeilijke omstandigheid, en in de weg van plicht te gaan en de waarheden in Christus zich toe te eigenen en te belijden, wat ook de gevolgen daarvan mogen zijn.

Een ander de gaven der gezondmakingen, door dezelfde Geest; dat is het genezen der zieken, door oplegging der handen, of door zalving met olie, of door het enkele woord.

Een ander de werkingen der krachten, de uitoefening van machten; energêmata dunameoon, als het opwekken van doden, het ziende maken van blinden, het doen spreken van stommen en doen horen van doven en het herstellen van verlamden.

Een ander profetie; dat is het vermogen om toekomstige dingen te verkondigen; hetgeen gewoonlijk onder profetie verstaan wordt; of de uitlegging der Schrift door een bijzondere gave des Geestes, Hfdst. 14:24.

Een ander onderscheidingen der geesten; het vermogen om valse en ware profeten van elkaar te onderscheiden; of te ontdekken de werkelijke of vermeende geschiktheid van iemand voor enige bediening; of de innerlijke werkzaamheid der ziel te onderkennen door de Heilige Geest; zoals Petrus bij Ananias deed, Hand. 5:3.

Een ander menigerlei talen; of de bekwaamheid om door ingeving verschillende talen te spreken.

Een ander uitlegging der talen: de bekwaamheid om vreemde talen gemakkelijk en nauwkeurig in hun eigen taal over te zetten. Met zulk ene verscheidenheid van gaven waren de eerste dienaren der kerk en de eerste gemeenten begiftigd.

V. Het doel, waarmee deze gaven verleend waren. *Aan een iegelijk wordt de openbaring des Geestes gegeven tot hetgeen oorbaar is, vers 7.* De Geest openbaarde zich door de uitoefening dezer gaven, zijn invloed en belangstelling kwamen er door aan 't licht. Maar ze werden niet alleen maar verleend voor de eer en het voordeel van hen, die ze bezaten; doch ten zegen van de kerk, om het lichaam op te bouwen; om het Evangelie te verbreiden en te bevorderen. Welke gaven God ooit iemand verleent, het is alleen opdat hij er goed mee doen zal; hetzij ze natuurlijk of geestelijk zijn. De uitwendige gaven zijner goedheid dienen alleen om Zijn eer te vergroten en ten nutte van anderen besteed te worden. Niemand bezit ze alleen voor zichzelf. Zij zijn hem toevertrouwd om er winst mede te doen; en hoe meer winst hij er meedoet, des te overvloediger zullen ze eindelijk hem ten goede komen, Fil. 4:17. Geestelijke gaven worden iemand verleend om daarmee de gemeente te dienen en het Christendom te bevorderen. Zij zijn niet voor tentoonstelling, maar voor gebruik gegeven; niet voor pralerij en opzienmaken, maar voor stichting; niet ter verheerlijking van hen, die ze bezitten, maar ter opbouw van anderen.

VI. De mate en bedeling, waarin ze gegeven worden. *Deze dingen alle werkt één en dezelfde Geest, delende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkerwijs Hij wil.* Dat is: in overeenstemming met het vrijmachtig welbehagen van de gever. Wat is meer vrij dan een gave? En zou dan de Geest Gods met de zijn niet doen wat Hij wil? Zou Hij niet geven aan wie Hij wil; en zoveel Hij wil; dezen die gave en genen een andere; de een veel, de ander minder, naar Hij goed acht? Is Hij niet de beste beoordelaar hoe Zijn oogmerken het best bereikt worden, en Zijn gaven het best besteed?

Het gaat niet zoals mensen willen en nuttig achten, maar zoals het de Geest behaagt. De Heilige Geest is een Goddelijk Persoon. Hij verricht Goddelijk werk en deelt Goddelijke gaven uit naar Zijn wil, door Zijn eigen macht, naar Zijn eigen welbehagen, zonder afhankelijkheid of opzicht. Maar hoewel Hij deze gaven vrijmachtig en zonder verantwoording verdeelt, bestemt Hij ze niet voor eigen eer en voordeel van de begiftigden, doch ten algemenen nutte, tot opbouw van het lichaam, de gemeente.

1 Cor. 12:12-26

De apostel licht hier de juistheid toe van hetgeen hij hierboven gezegd heeft, en drukt de Corinthiërs, die gaven ontvangen hebben, hun verplichting op het hart, door de gemeente van Christus te vergelijken bij het menselijk lichaam.

I. Hij zegt ons dat het lichaam wel vele leden heeft, maar dat al de leden van hetzelfde lichaam slechts één lichaam vormen, **vers 12**.

Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden van dit ééne lichaam, vele zijnde, maar één lichaam zijn, alzo ook Christus; dat is de mystieke Christus, gelijk de godgeleerden het gewoonlijk noemen. Christus en zijn gemeente vormen één lichaam, als het hoofd en de leden; dat lichaam bestaat uit vele delen of leden, maar heeft slechts één hoofd.

Al de leden zijn door éénen Geest tot één lichaam gedoopt, vers 13. Joden en heidenen, dienstknechten en vrijen, allen staan hierin gelijk; allen zijn gedoopt tot één lichaam, allen hebben deel aan dezelfde Geest. De Christenen worden leden van dit lichaam door de doop, ze zijn gedoopt tot één lichaam. De uitwendige plechtigheid van deze Goddelijke instelling, die beeld is der nieuwe geboorte, wordt daarom *het bad der wedergeboorte genoemd*, Tit. 3:5. Maar het is door de Geest, door de vernieuwing des Heiligen Geestes, dat wij leden van het lichaam van Christus gemaakt worden. Het is de werking des Geestes, afgebeeld door de uitwendige handeling, die ons leden maakt. En door deelneming aan de andere instelling, worden wij onderhouden; maar niet door het enkel drinken van de wijn, doch door het gedrenkt worden met de Geest. De uitwendige handeling is een door God verordend middel, waardoor we deel krijgen aan deze grote zegening, maar het is de doop door de Geest, het is de innerlijke vernieuwing en het gedrenkt worden met de Geest, die ons gestadig Zijn heiligende invloed meedeelt, welke ons ware leden van het lichaam van Christus maakt en onze vereniging met Hem onderhoudt. Het bezielde zijn door dezelfde Geest maakt de Christenen één lichaam. Allen, die de Geest van Christus hebben, zonder onderscheid, zijn leden van Christus, hetzij Joden of heidenen, dienstknechten of vrijen; en die alleen. En al de leden van Christus maken samen één lichaam uit; vele leden en één lichaam. Zij zijn één lichaam, omdat zij één levensbeginsel hebben; allen zijn bezielde door dezelfde Geest.

II. Elk lid heeft zijn eigen gedaante, plaats en nut.

1. Het geringste lid is deel van het lichaam. De voet en het oor zijn misschien minder nuttig dan de hand en het oog; maar omdat de ene niet de hand is en het andere niet het oog, moeten zij daarom zeggen, dat ze niet tot het lichaam behoren? **vers 15, 16**. Zo kan niet elk lid van het mystieke lichaam dezelfde plaats en werkring hebben, maar wat dan? Moet het daarom zijn betrekking tot het lichaam ontkennen? Moet het, omdat het niet in dezelfde plaats gesteld is of dezelfde gaven ontvangen heeft als de andere, zeggen: "Nu behoort ik niet aan Christus?" Neen, het geringste lid is zo goed een deel van het lichaam, als het voortreffelijkste, en evenzo door Hem geacht. Al Zijn leden zijn Hem dierbaar.

2. Daar moet in het lichaam onderscheid tussen de leden zijn. *Ware het gehele lichaam oog, waar zou het gehoor zijn? Ware het geheel oor, waar zou de reuk zijn? vers 17.* *Waren ze allen slechts één lid, waar zou het lichaam zijn? vers 19.* *Er zijn vele leden, en daarom moet er onderscheid zijn, maar er is slechts één lichaam, vers 20.* Een lid van het lichaam is geen lichaam; dat is samengesteld uit vele leden, en er moet tussen deze onderscheid zijn, verschil van plaats, vorm, doel enz. Zo is het ook

in het lichaam van Christus; Zijn leden moeten onderscheiden nut hebben, daarom hebben ze verschillende gaven, en zijn in verschillende plaatsen, het ene met die, en het andere met deze gave. Verscheidenheid in de leden verhoogt de schoonheid van het lichaam. Welk een monster zou het lichaam zijn, indien het geheel oor, of oog, of arm ware! Zo verhoogt het ook de schoonheid en het goede voorkomen van de gemeente, dat er in haar verscheidenheid van gaven en bedieningen is.

3. De bestemming van de leden in een natuurlijk lichaam, en hun plaatsing, is zoals het Gode behaagt. *Maar nu heeft God de leden gezet, een iegelijk van dezelve in het lichaam, gelijk Hij gewild heeft, vers 18.* Wij kunnen zeer duidelijk de wijsheid Gods opmerken in de verdeling van de leden; het is gemaakt overeenkomstig de raad van Zijn wil; Hij heeft ze onderscheiden en geplaatst naar Zijn welgevallen. Zo is het ook met de leden van Christus' lichaam; zij zijn verkoren tot zulke plaatsen en voorzien van zulke gaven, als Gode behaagde. Hij, de vrijmachtige Heere, deelt Zijn gunsten en gaven uit gelijk Hij wil. En wie zal Zijn welbehagen betwisten? Welke reden is hier om onszelf te beklagen of anderen te benijden? Wij behoren de plichten van onze eigen plaats te vervullen en niet in onszelf te murmureren of met anderen te twisten omdat wij niet in hun plaats zijn.

4. Al de leden van het lichaam zijn, in zeker opzicht, nuttig en nodig voor elkaar. *Het oog kan niet zeggen tot de hand: ik heb u niet van node; of wederom het hoofd tot de voeten: ik heb u niet van node; zelfs die leden van het lichaam, die ons dunken de zwakste te zijn (de ingewanden en dergelijke) die zijn nodig, vers 22.* God heeft ze alle zo geplaatst en voor elkaar bestemd, dat ze alle voor elkaar nodig zijn evenals voor het gehele lichaam; er is geen enkel doelloos of onnodig. Elk lid dient tot een of ander goed doel; het is nuttig voor zijn medeleden en onmisbaar voor het welzijn van het lichaam. Zo is er geen enkel lid van het lichaam van Christus, dat niet kan en moet nuttig zijn voor zijn medeleden, en soms, in sommige gevallen, voor de andere onmisbaar is. Het ene lid zal dus het andere niet verachten of benijden, want God heeft het onderscheid tussen hen gemaakt naar Zijn welbehagen, zodat ze in zekeren graad van elkaar afhankelijk zijn, en voor elkaar waarde verkrijgen, en voor elkaar zorgdragen omdat ze voor elkaar nuttig zijn.

Zij, die door een of andere gave uitblinken, kunnen niet zeggen dat ze de andere niet behoeven, wier gaven van minder belang zijn, omdat die wellicht in andere gaven de voorrang hebben. Zelfs de geringste leden hebben hun nut, en de voornaamste kunnen het niet buiten hen stellen. Het oog behoeft de hand, en het hoofd de voet.

5. De mens draagt in die mate zorg voor zijn gehele lichaam, *dat wij die, welke ons dunken de minst-eerlijke leden des lichaams te zijn, overvloediger eer aandoen, en onze onsierlijke leden hebben overvloediger versiering.* Die delen, welke niet, gelijk de overige, geschikt zijn om aan het gezicht blootgegeven te worden, omdat ze minder schoon gevormd of schaamdelen zijn, moeten we zorgvuldig kleden en bedekken, waaraan de schonere leden geen behoefte hebben. De wijsheid der Voorzienigheid heeft de dingen zo saamgevoegd en onderling verbonden, dat de meeste zorg en ere besteed wordt aan de leden, die daar het meest behoefte aan hebben, **vers 24.** Zo moeten ook de leden van het lichaam van Christus zich gedragen jegens hun medeleden; in plaats van hen te verachten of te verwijten om hun onvolmaaktheid, moeten zij trachten hen te bedekken en te eren, en de meest-welwillende houding jegens hen aannemen.

6. De Goddelijke wijsheid heeft de leden zo verbonden en geordend, dat ze niet tegen elkaar verdeeld raken; niet van elkaar gescheiden worden door het najagen van tegenstrijdige belangen; maar aan elkaar gehecht zijn, en medegevoel hebben voor elkanders leed, zowel als meedelen in elkanders vreugde en blijdschap, **vers 25, 26**. God heeft de leden in het gewone lichaam zo samengevoegd, *dat er geen tweedracht in het lichaam is*, **vers 25**, geen twist of onenigheid tussen de leden onderling, zelfs niet de geringste onachtzaamheid. Dat moet dus evenzeer vermeden worden in het lichaam van Christus. Daar behoort geen scheiding in dat lichaam te zijn; de leden moeten innig met elkaar verenigd zijn door de sterkste banden der liefde. Alle haperingen in deze toegenegenheid zijn zaden van tweedracht. Indien Christenen koel tegen elkaar worden, zullen zij spoedig zorgeloos en onachtzaam voor elkaar zijn. En die wederzijdse onachtzaamheid is de aanvang van scheuring. De leden van het natuurlijke lichaam zijn zó gemaakt, dat ze. voor elkaar zorg en oplettendheid hebben, en dus verdeeldheid voorkomen. Zo moet het in het lichaam van Christus zijn; de leden moeten met elkaar overeenstemmen. Gelijk in het natuurlijke lichaam de pijn van één lid al de andere bedroeft; het gemak en het genoegen van één al de andere verheugt, zo behoren Christenen zich vereerd te gevoelen in de eer van hun medebelijders en te delen in hun droefheid. Christelijk medegevoel is een belangrijk onderdeel van de plicht van een Christen. We moeten er zover vanaf zijn het lijden van onze broeders licht te tellen, dat wij met hen lijden; zover van hun eer te benijden, dat we ons met hen verheugen alsof de eer onszelf bewezen ware.

1 Cor. 12:27-31

I. Hier vat de apostel zijn bewijsvoering samen en past de gelijkenis toe op de gemeente van Christus. Wij merken hierbij op:

1. De betrekking, waarin de Christenen tot elkaar staan. De gemeente, het gehele gezamenlijke lichaam, is het lichaam van Christus. Ieder Christen is lid van Zijn lichaam, en staat in betrekking tot ieder Zijner medechristenen als een medelid, **vers 27**: *Gelijeden zijn het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder*. Ieder is een lid van het lichaam, niet het gehele lichaam; ieder staat met het lichaam in verband als een deel ervan; en allen hebben gemeenschappelijk verband met elkaar; hangen van elkaar af en moeten voor elkaar zorg en belangstelling hebben. Zo gaat het met de leden van het natuurlijke lichaam. Zo moet het ook zijn met de leden van het mystieke lichaam. Wederzijdse onverschilligheid, veel meer nog twist, haat, afgunst en strijd, zijn voor Christenen zeer onnatuurlijk. Het is gelijk of de leden van een menselijk lichaam alle belangstelling voor elkaar verloren en samen gingen twisten. De bedoeling van de apostel met deze redenering is, een poging om hun hoogmoed, ijdelheid en twistziekte, welke onder de Corinthiërs ontstaan waren naar aanleiding van hun geestelijke gaven, te onderdrukken.

2. De verscheidenheid van bedieningen, door Christus ingesteld, en de genadegaven door Hem uitgedeeld, **vers 28**. *God heeft er sommigen in de gemeente gesteld; ten eerste apostelen*; de voornaamste dienaren, toegerust met al de gaven, die nodig waren om de kerk te stichten en Gods gehelen wil te openbaren.

Ten tweede profeten; of personen, door ingeving bekwaam gemaakt om te profeteren; de Schrift uit te leggen. of door ingeving te schrijven gelijk de Evangelisten deden. Ten derde leraars; zij die in het Woord en de leer arbeiden, hetzij met of zonder aanstelling tot dienaren.

Daarna krachten; zij die wonderen verrichten.

Daarna gaven der gezondmakingen; zij die de macht hadden ziekten te genezen.

Behulpzels; zij die roeping gevoelden om zieken en zwakken te helpen en daarvoor geroepen werden.

Regeringen; zij die de beschikking hadden over de liefdegaven der gemeente en deze aan de armen uitdeelden.

Menigerlei talen; zulken die verscheidene talen spreken konden. Betrekkelijk deze allen merken wij op:

A. De overvloedige verscheidenheid van gaven en bedieningen. Welk een menigte! Een mild God deelde met ruime hand uit aan de eerste kerk; Hij was niet karig met zijn zegeningen en gunsten! Nee, Hij voorzag hen rijkelijk! Zij hadden geen behoefte, maar grote voorraad; al wat nodig was, en meer dan dat; alles wat hun aangenaam was.

B. Let op de volgorde der bedieningen en gaven. Zij worden hier in hun volgorde opgenoemd. Die de meeste waarde hebben, vinden de eerste plaats. Apostelen, profeten en leraren, allen gegeven om de mensen te onderwijzen; hen te onderrichten in de dingen Gods; hun geestelijken opbouw te bevorderen; zonder hen kan geen evangelische kennis of heiligheid wassen.

Maar de overigen, hoe geschikt ook om te beantwoorden aan de grote bedoelingen van het Christendom, stonden niet zo onmiddellijk in verband met de godsdienst, in de enge zin des woords. God schat de dingen op hun rechte waarde, en dat moeten wij ook doen; en het gebruik der dingen is het beste proefmiddel voor hun waarde.

Die hebben de hoogste waarde, die aan de hoogste doeleinden het best beantwoorden. Dat waren de apostolische gaven, die stonden hoger in vergelijking met hen, die alleen wonderen en genezingen konden verrichten. De laatste en laagste plaats in deze opsomming heeft het spreken met vreemde talen. Op zichzelf is die gave de minst-nuttige en bij de andere vergeleken de onbeduidendste. Zieken genezen, armen helpen, kwalen genezen; dat is nuttig; maar hoe nutteloos kan het spreken van andere talen zijn! Dat kan zijn alsof iemand alleen zichzelf vermaakt of bluft. Die man wekt de verwondering op, maar bevordert de stichting niet, en doet zijn hoorders geen goed. En toch blijkt uit Hoofdstuk 14, dat de Corinthiërs vooral deze gave hoog schatten. De beste wijze om hoogmoed te fnuiken is de mensen de werkelijke waarde aan te tonen van hetgeen, waarop ze zich verhovaardigen. Het is maar al te gewoon, dat de mensen het hoogst schatten wat de minste waarde heeft, en het is van groot nut hen te ontnuchteren door hen te bewijzen hoezeer ze zich vergissen.

C. De verscheidenheid in uitdeling van deze gaven; niet alle aan één persoon, niet aan alle personen gelijkelijk. Alle leden en dienaren in de gemeente hebben niet dezelfde rang of dezelfde gaven, **vers 29, 30**. *Zijn ze allen profeten? Zijn ze allen apostelen?* Daardoor zou de gemeente tot een monster gemaakt worden, even alsof het gehele lichaam uit oor of oog bestond. Sommigen zijn geschikt voor dezen dienst, anderen voor genen; en de Geest deelt uit aan een iegelijk gelijk Hij wil.

Wij moeten tevreden zijn met ons eigen aandeel en onzen eigen rang; ook al zijn die kleiner en lager dan die van anderen. Wij moeten niet trots zijn op onszelf en anderen verachten, indien wij hoger geplaatst zijn en grotere gaven hebben. Elk lid in het lichaam moet zijn eigen plaats innemen en zijn eigen werk doen; allen moeten elkaar dienen en het welzijn van het gehele lichaam bevorderen, zonder nijd, verachting, verwaarlozing, misbruiking van een der bijzondere leden. Welk een gezegende instelling zou de kerk des Heeren zijn, indien alle leden hun plicht deden!

II. Hij besluit het hoofdstuk met een raad (gelijk men gewoonlijk meent) en een wenk.
 1. Een raad om naar de beste gaven te ijveren (*charismata ta kreittoona; donapotiora, prestantiora*) hetzij naar die welke de meeste waarde in zichzelf hebben, of naar die welke het beste voor anderen dienst doen; en deze zijn in waarheid de kostbaarste in zichzelf, hoewel de mensen geneigd zijn die gaven het hoogst te waarderen, welke hun roem en achting het meest doen stijgen. Die zijn in waarheid de beste, waardoor God het meest verheerlijkt en Zijn gemeente gesticht wordt. Naar zulke gaven moet het ernstigst geijverd worden. Wij moeten begeren wat het beste en kostbaarste is. Daarom is genade boven gaven te verkiezen; en van de gaven hebben deze de voorkeur, die de nuttigste zijn. Maar sommigen lezen deze woorden niet als een raad, doch als een aanklacht: *Zêloote. U bent ijverig* naar elkanders gaven. In Hfdst. 13:4 is hetzelfde woord met *afgunstig* vertaald. *Gij twist daarover met elkaar*. Dat deden ze zonder twijfel. En dit gedrag wordt hier door de apostel bestraft en zo mogelijk verbeterd. *Uit de hoogmoed komt twist voort*. De hoogmoed was de oorsprong van de twisten onder de Corinthiërs. Het waren twisten over de voorrang (zoals de meeste twisten onder de Christenen, met welke mooie voorwendsels ze ook verguld mogen worden); en het is geen wonder dat twisten over de voorrang de liefde uitdoven. Wanneer allen de hoogste plaats wilden bekleden, bevreemdt het niet dat allen hun broeders wilden verdringen, op zij werpen, naar omlaag stoten. Gaven moeten gewaardeerd worden naar haar nut, maar ze zijn nadelig zodra ze gemaakt worden tot een bron van hoogmoed en tweedracht. Dat tracht de apostel dus te voorkomen.

2. Door hun een wenk te geven van een uitnemender weg, namelijk van *liefde, wederzijdse liefde en goedwilligheid*. Dit was de enige rechte weg om hen te doen bedaren en aan elkaar te verbinden, en te maken dat hun gaven besteed werden tot voordeel en opbouw der gemeente. Dit zou hen vriendelijk jegens elkaar maken; oplettend voor elkaar; en daarom hen doen bedaren en een eind maken aan hun kleine onverdraagzaamheden en hun twisten over de voorrang. Zij zouden tonen de voornaamste te zijn volgens de apostel, die de meeste Christelijke liefde hadden. Ware liefde is verreweg te verkiezen boven de uitnemendste gaven. Het is veel beter dat de harten gloeien van wederzijdse liefde dan dat ze blaken van de mooiste titels, bedieningen en vermogens.

HOOFDSTUK XIII

In dit hoofdstuk gaat de apostel er toe over om meer in bijzonderheden aan te tonen wat de uitnemender weg is, waarvan hij zooeven gesproken heeft. Hij beveelt dien aan:

I. Door te wijzen op zijn noodzakelijkheid en belangrijkheid, vers 1-3.

II. Door een omschrijving te geven van zijn eigenaardigheden en gevolgen, vers 4-7.

III. Door aan te tonen hoezeer hij alle andere gaven en genaden overtreft; hetgeen blijkt uit zijn duurzaamheid, daar hij bestaan zal wanneer al de andere niet meer of van geen nut meer zijn, vers 8-13.

1 Cor. 13:1-3

Hier toont de apostel aan welke de uitnemender weg is, dien hij bedoelde en op het oog had aan het eind van het vorige hoofdstuk; namelijk de *liefde, agapê*; niet die liefde, welke gewoonlijk bedoeld wordt als men dit woord gebruikt en die niet veel

meer is dan het geven van aalmoezen; maar liefde in de rijkste en verste betekenis van het woord; ware liefde tot God en de mensen; een liefdevolle genegenheid des geestes jegens onze mede-Christenen, voortspruitende uit oprechte en vurige overgave aan God. Dit levende beginsel van alle plichten en gehoorzaamheid is de uitnemender weg, waarvan de apostel spreekt; verre boven alle gaven te verkiezen. Ja, zonder deze zijn de schitterendste gaven niets; komen ons niet ten goede en worden door God niet geacht. Hij onderscheidt:

1. De gave der talen. *Al ware het dat ik de talen der mensen en engelen sprak, en de liefde niet had, zo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden, vers 1.* Indien iemand al de talen der wereld spreken kon, en dat met de grootste nauwkeurigheid, beschaafd en vloeiend; indien hij kon spreken als een engel; en hij had de liefde niet, dan zou het alles zinledig rumoer zijn, wanluidend en nutteloos geklank, zonder voordeel of verkwikking. Wij worden niet behouden en doen anderen geen nut door vrijmoedig, schoon en geleerd over de dingen Gods te spreken, indien we ontbloot zijn van heilige liefde. Het liefhebbend hart, niet de vlugge tong, is aangenaam voor God. De apostel noemt eerst deze gave, omdat de Corinthiërs, naar het schijnt, daarop zich het meest verhoovaardigden met verachting van hun broederen.

2. Profetie, het verstand van alle geheimenissen en alle kennis. Zonder de liefde is deze niets, vers 2. Indien iemand het helderste inzicht had in de profetieën en schaduwen des Ouden Verbonds; de nauwkeurigste kennis van de Christelijke leerstellingen; ja zelfs, door ingeving, door onfeilbare mededeling en verlichting des Geestes; zonder de liefde zou hij niets zijn; dat alles zou hem geen nut doen. Een helder en diepzinnig hoofd heeft geen waarde zonder een welwillend en liefhebbend hart. God hecht niet aan onze grote kennis, maar aan trouwe en hartelijke toewijding en liefde.

3. Geloof dat wonderen verricht; het geloof in wonderen of het geloof, waardoor zij die het bezaten instaat waren wonderen te doen. *Indien ik al het geloof had* (de hoogste mate van deze soort van geloof) *zodat ik bergen verzetten* (tot hen zeggen: Gaat heen in het midden der zee, en door hen gehoorzaamd werd, Mark. 11:23) *en de liefde niet had, zo ware ik niets.* Het grootste wonderdoende geloof, voor hetwelk in zekeren zin niets onmogelijk is, in zichzelf zonder de liefde is het niets. Bergen verzetten is in de schatting der mensen iets zeer belangrijks; maar in Gods oog is één sprank liefde van veel groter waarde dan al het geloof van de gehele wereld van dien aard. Men kan veel wonderen verricht hebben in de naam van Christus, en toch door Hem verloochend worden en het bevel krijgen als werkers der ongerechtigheid van Hem te gaan, Matth. 7:22, 23. Zaligmakend geloof gaat altijd met liefde gepaard; wonderdoend geloof kan zonder liefde bestaan.

4. De uiterlijke daden der liefde. *Het uitdelen van al mijn goederen tot onderhoud der armen, vers 3.* Indien iemand op die wijze alles geeft wat hij heeft, en hij heeft de liefde niet, dan zal het hem geen nut doen. Er kan een open en milde hand zijn zonder vrijgevig en liefderijk hart. De uiterlijke daad van weldadigheid kan uit een zeer slecht beginsel voortkomen. IJdele roemzucht of hoogmoedig tentoonstellen van verdiensten kunnen iemand, die de ware liefde tot God en de naasten mist, op die wijze tot grote uitgaven leiden. Ons weldoen aan anderen zal ons geen nut doen, indien het niet op de rechte wijze geschiedt, namelijk uit het beginsel van toewijding en liefde, liefde tot God en welwillendheid voor de mensen. Zo wij de liefde buiten onze godsdienst

houden, zullen de kostelijkste diensten ons niet helpen. Zo wij geven al wat wij hebben, maar Gode ons hart onthouden, zal het ons geen voordeel brengen.

5. Zelfs het lijden, en dat wel van de zwaarste soort. *Al ware het dat ik mijn lichaam overgaf opdat ik verbrand zou worden, en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven, vers 3.* Indien we ons leven opofferden voor de zaak des Evangelies, en verbrand werden om onze handhaving van de waarheid, het zou ons geen baat geven zonder de liefde; zonder dat we tot deze zelfopoffering gedrongen werden door ware toewijding aan God en oprechte liefde voor zijn gemeente en Zijn volk, en welwillendheid voor het mensdom. De uitwendige daad kan zeer schoon zijn, terwijl het onzichtbaar beginsel zeer slecht is. Sommigen hebben zich in het vuur geworpen ten einde daardoor een naam en roem onder de mensen te verkrijgen. Het is mogelijk, dat hetzelfde beginsel sommigen opgewonden heeft tot genoeg beslistheid om voor de godsdienst te sterven, die nooit van harte er in geloofd en hem omhelsd hadden. Maar het verdedigen van de godsdienst ten koste van ons leven zal ons niets baten indien wij zijn macht niet gevoelen; en de ware liefde is het hart en de ziel van de godsdienst. Indien wij niets van haar heilig vuur in ons gevoelen, zal het ons niet helpen dat we onszelf tot as laten verbranden, voor de waarheid. Het grievendste lijden en de kostbaarste offers bevelen ons niet bij God aan, indien we onze broederen niet liefhebben; ook al gaven we onze lichamen om verbrand te worden, het helpt ons niet. Maar langs hoe vreemd een weg menen dan zij zich Gode aan te bevelen, die dat denken te doen door anderen te verbranden; door moord en doodslag; door het pijnigen hunner mede-Christenen, of door hen op allerlei wijs te kwellen! *Mijn ziel! kome niet in hun raad! Zo ik reeds geen hoop kan hebben door God aangenomen te worden, indien ik mijn eigen lichaam overgeef om verbrand te worden, terwijl ik de liefde niet heb, hoe kan ik dan daarop hopen door het verbranden of mishandelen van anderen in openbare tegenspraak met de liefde!*

1 Cor. 13:4-7

De apostel noemt ons in deze verzen enige van de eigenschappen en uitwerkingen van de liefde, zowel om die te beschrijven als om ze aan te bevelen, opdat we mogen weten of we deze genade bezitten, en indien niet, opdat we begerig mogen worden om iets dat zo bij uitstek beminnelijk is te verkrijgen, en niet te rusten vóór we het hebben. Het is een buitengemene genade, die een volheid van goede eigenschappen bezit. En wel:

I. De liefde is *lankmoedig (makrothumei)*. Zij kan het kwade, onrecht en terging verdragen zonder vervuld te worden met wrok, verontwaardiging en wraakzucht. Zij maakt de geest sterk, geeft hem macht over de hartstochten, voorziet hem van uithoudend geduld, dat eer zal wachten op de verbetering van een broeder dan over zijn gedrag in verwijten losbarsten. Zij zal menige veronachtzaming en verwaarlozing door de persoon, dien ze liefheeft, over het hoofd zien, en geduldig wachten om te zien welke uitwerking dit geduld op hem heeft.

II. *Zij is goedertieren (chrêsteu etai)*. Zij is zegenend, vol goedheid, beleefd en verplichtend. *Op haar tong is de leer der goeddadigheid*; haar hart is groot; haar hand is open. Zij is bereid om gunsten te verlenen en goed te doen. Zij zoekt zich nuttig te maken; en grijpt niet slechts de gelegenheden om goed te doen aan, maar zoekt ze op. Zo is altijd haar karakter. Zij is geduldig onder onrecht, en gereed en geneigd om al

het goede te doen, dat in haar macht staat. En onder deze twee kentekenen kan men al de bijzonderheden van haar karakter samenvatten.

III. De liefde onderdrukt wangunst. *Zij is niet afgunstig*; zij is niet gebelgd over het goed van anderen, zo min over hun gaven als over hun goede hoedanigheden, hun eer of hun bezittingen. Indien we onzen naasten liefhebben zullen we zover zijn van hem zijn welvaart te benijden of er verdrietig over te zijn, dat we er in delen en ons er over verheugen zullen. Zijn zegen en heiligmaking zullen een toevoegsel tot de onze zijn inplaats van die te schokken of te verminderen. Dat is het natuurlijk gevolg van liefde en vriendelijkheid; afgunst is het gevolg van kwaadwilligheid. De voorspoed van hen, die wij liefhebben, kan ons nooit grieven; en de geest, die zich gebonden gevoelt om goed te doen, kan nooit iemand iets kwaads toewensen.

IV. Liefde overwint hoogmoed en ijdele eer. *Zij handelt niet lichtvaardig; zij is niet opgeblazen*; zij is niet gezwollen van zelfverheffing; zij heeft geen aanmatigheden; zij maakt geen aanspraak op eerbewijzen, macht of eerbied, die haar niet toekomen. Zij is niet onbeschaamd, gereed om anderen te verachten, of onder de voet te treden, of met haat en toorn te behandelen. Zij, in wie het beginsel van ware broederliefde woont, zullen de een de ander uitnemender achten dan zichzelf, Rom. 12:10. *Zij zullen geen ding doen door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid de een de ander uitnemender achten dan zichzelf*, Fil. 2:3. Ware liefde zal ons achting voor onze broederen geven, en hen in waarde doen stijgen in ons oog; en dat zal onze achting voor onszelf beperken en de dwaasheden van zelfoverschatting en aanmatiging voorkomen. Deze slechte hoedanigheden kunnen nooit ontkiemen uit tedere liefde voor de broederen of overgegeven welwillendheid. De woorden in onze vertaling weergegeven door "*handelt niet ongeschikt*" kunnen ook op andere wijzen overgezet worden; ook geven ze naar mijn mening de betekenis niet geheel juist weer, maar in elk geval bedoelen ze iets, dat lijnrecht tegen ware liefde over staat. Men zou kunnen vertalen: *ze maakt geen tumult*; geen verstoring. De liefde bedaart de nijdige hartstochten in plaats van ze te voeden. Anderen lezen: *Zij handelt met niemand verraderlijk*; zij zoekt niemand te verstrikken of hem tot zwijgen te brengen door nodeloze moeilijkheden en aanspraken. Zij is niet vals, of honds, of onhandelbaar; ze is niet geneigd tot dwarsbomen en tegenspreken. Sommigen verstaan er onder: veinzerij en vleierij; het tonen van een schoon gelaat en het uiten van lieve woorden, zonder enige bedoeling van waarheid of van goeddoen. De liefde verafschuwt zulke valsheid en vleierij. Niets is dan ook verderfelijker, of meer geschikt om de voornemens van ware liefde en welwillendheid te dwarsbomen.

V. De liefde is zorgvuldig om niet de grenzen van de betamelijkheid te overschrijden; *oek aschêmonei*; *zij handelt niet ongeschikt, vers 5*; zij doet niets onwelvegelijks; niets dat naar het algemeen gevoelen laag en gemeen is. Zij doet niets buiten tijd en plaats, maar gedraagt zich jegens alle mensen overeenkomstig hun rang en staat; met onderscheiding en eerbied jegens de meerderen; met vriendelijkheid en inschikkelijkheid jegens de minderen; met hoffelijkheid en goedwilligheid jegens allen. Zij verbreekt de orde niet; verwaarloost de rangen niet door alle mensen op hetzelfde peil te stellen; maar neemt de onderscheidingen in acht, welke God tussen de mensen gemaakt heeft; handelt voorzichtig in haar eigen roeping; let op haar eigen zaken; zonder zich te begeven tot het regelen, veroordelen of verachten van het gedrag van anderen. De liefde doet niets, dat haar niet wel voegt.

VI. De liefde is de gezworen vijandin van de zelfzucht. *Zij zoekt zichzelf niet*; begeert niet onmatig eigen roem, eer, voordeel of genoegen. Zelfliefde is inderdaad tot op zekere hoogte allen mensen eigen; zij is hun ingeschapen. En de redelijke liefde voor onszelf is door onzen Zaligmaker gesteld tot maatstaf van onze liefde voor onze naasten; de liefde welke hier beschreven wordt: *Gij zult uwen naasten liefhebben als uzelf*. De apostel bedoelt niet, dat de liefde alle zorg voor zichzelf vernietigt; hij bedoelt niet, dat de mens, die liefheeft, nooit voor het zijn mag opkomen, maar zichzelf en eigen belangen ten enenmale verwaarlozen moet. De liefde zou dan het beginsel uitroeien, dat in onze natuur gelegd is. Maar de liefde zoekt het hare niet ten einde anderen te benadelen of met verwaarlozing van anderen. Zij verwaarloost dikwijls haar eigen belangen voor die van anderen, geeft aan hun welzijn, voldoening en voordeel de voorkeur boven haar eigene; en trekt altijd het welzijn van het algemeen, zowel burgerlijk als geestelijk, aan het hare voor. Zij zal zichzelf niet bevoordelen, vergroten, verrijken, ten koste en nadele van de gemeenschap.

VII. De liefde tempert en breidelt de hartstochten; *oe paroxunetai*; *zij wordt niet verbitterd*. Zij vermindert de scherpte van humeur; verzacht de geest; zodat hij niet plotseling opstuift, of lang volhoudt in hevige hartstocht. Waar het vuur der liefde onderhouden wordt, kan de vlam der wraak niet gemakkelijk opstijgen of lang branden. De liefde zal nooit zonder reden toornig worden, en zal trachten de aandoeningen binnen haar grenzen te beperken, zodat die evenmin in hoogte als in duur de juiste maat te buiten gaan. Toorn kan niet blijven in het hart, waar liefde woont. Het is hard toornig te zijn op hen, die wij liefhebben, maar zeer gemakkelijk onze gevoeligheid te onderdrukken en ons te verzoenen.

VIII. De liefde *denkt geen kwaad*. Zij liefkoost geen ondeugd en zint niet op wraak; zo lezen sommigen dit. Zij is niet spoedig en niet lang toornig, is nooit achterdochtig of wraaklustig; zij verdenkt anderen niet van kwaad; *logizetai kokon*, *zij redeneert niet uit kwaad*; zij laadt geen schuld op bij vermoeden, wanneer die niet duidelijk gebleken is. Ware liefde is niet vatbaar voor jaloezie en achterdocht; zij zal fouten die aan het licht komen verbergen; er een sluier over werpen; in plaats van die, welke bedekt en verborgen waren, na te jagen en bloot te leggen. Ze zal nimmer verdenking opvatten zonder bewijs, maar zal veeleer geneigd zijn om bewijzen tegen de persoon, die ze liefheeft, niet te geloven. Zij zal moeilijk een slechte gedachte over een ander openbaren; en wanneer de oorzaak niet kan geloochend worden, dat met verdriet en terughouding doen. Zij zal er nooit toe gebracht worden om kwaad te vermoeden of op enkel schijn een ongunstige gedachte over iemand op te vatten, of aanleiding geven tot verdenking. Zij zal nooit de slechtste voorstelling van de dingen geven, maar nog het goede opzoeken in omstandigheden, die een verkeerd voorkomen hebben.

IX. Hier wordt opgenoemd wat de liefde vreugde en blijdschap geeft.

1. In ontkennde zin: *Zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid*. Zij vindt er geen vermaak in iemand nadeel of leed te bezorgen. Zij denkt van niemand het kwade zonder deugdelijk bewijs. Zij wenst niemand kwaad toe, maar doet het hem nog veel minder aan, en nooit is het leed van anderen haar tot vreugde, of verblijdt ze zich wanneer zij hem onrecht ziet aandoen. Ook zal ze zich niet verheugen over de fouten en tekortkomingen van anderen, en daarover triomferen, zo min uit hoogmoed als uit kwaadwilligheid, omdat daardoor haar eigen voortreffelijkheid verhoogd of haar onwil verontschuldigd zou worden. De zonden van anderen zijn voor een liefhebbend hart veel meer een oorzaak van droefheid dan een reden van vreugde; de liefde zal er

kort bij stilstaan en ze met volle mededogen aanzien, maar er geen aanleiding tot vermaak in vinden. Het is het toppunt van ondeugd vermaak te vinden in het lijden van medeschepselen. En is een val in de zonde niet het grootste ongeluk, dat iemand overkomen kan? Hoe onstandvastig is de Christelijke liefde wanneer ze zich over zulk een val verheugen kan.

2. In bevestigende zin: *Zij verblijdt zich in de waarheid.* Ze is verheugd over de zegepraal van het Evangelie, dat gewoonlijk de *waarheid* genoemd wordt in het Nieuwe Testament, om er bijzondere nadruk op te leggen, en ze verheugt zich wanneer ze ziet dat de mensen door haar verzacht en verbeterd worden. Zij heeft geen vermaak in hun zonden, maar is ten hoogste verblijd wanneer zij hun goede werken ziet, waardoor ze tonen eerlijk en deugdelijk te zijn. Het geeft haar grote voldoening te zien, dat waarheid en gerechtigheid onder de mensen toenemen, de onschuld verhoogd, wederkerig vertrouwen en betrouwbaarheid gevestigd worden, en godsvrucht en ware Godsverering bloeien.

X. *Zij bedekt alle dingen; zij verdraagt alle dingen, vers 7, panta stegei, panta hupomenei. De liefde zal menigte van zonden bedekken, 1 Petrs 4:8.* Zij zal er een sluier over werpen, zover dat met plicht bestaan kan. Zij openbaart en verspreidt niet de fouten van een broeder, tenzij plicht het uitdrukkelijk eist. Noodzakelijkheid alleen kan een liefhebbend hart daartoe dwingen. Hoewel het iemand vrijstaat zijn broeder onder vier ogen op zijn fouten te wijzen, is hij zeer onwillig ze tentoon te stellen door ze openlijk te vertellen. Zo doen we met onze eigen fouten, en de liefde leert ons dat dus ook met die van anderen te doen; ze niet tot hun schande en verwijt openbaren, maar ze voor het oog van 't algemeen bedekken zolang we kunnen zonder aan God en mensen ontrouw te worden.

Of: gelijk sommigen voor *bedekt* lezen, zij *draagt* alle dingen. Zij gaat beledigingen voorbij, zonder ontvlammende toorn of zucht naar wraak; ze is geduldig onder tergingen, houdt het uit; *panta hupomenei*, staat vast hoewel ze hard geschokt moge worden; doorstaat alle soorten van onrecht en mishandeling en blijft staande onder alle vervloekingen, weerstand, lastering, gevangenis, ballingschap, banden, martelingen en zelfs de dood; ter wille van de onrechtplegers en van de anderen; en houdt het in deze standvastigheid uit. Welk een kracht en doorstandsvermogen geeft de liefde aan de geest! Wat kan iemand die liefheeft doorstaan ten bate van de geliefde! Hoeveel onrecht en miskennis kan hij verdragen! Hoeveel gevaren zal hij ontmoeten en hoeveel moeilijkheden moeten ondergaan!

XI. De liefde gelooft en hoopt het goede van anderen. *Zij gelooft alle dingen; zij hoopt alle dingen.* Waarlijk, de liefde vernietigt in genen dele de voorzichtigheid en gelooft niet uit onnozelheid en eenvoudigheid zo maar elk woord, Spr. 14:15. Wijsheid kan wel met liefde gepaard gaan; liefde kan voorzichtig zijn. Maar zij is geneigd om van allen het goede te geloven; een goede mening omtrent hen te onderhouden zolang er geen reden voor het tegendeel is; ja, het goede te blijven geloven hoewel er duistere vermoedens zijn, zolang het bewijs van schuld niet duidelijk geleverd is. Alle liefde is vol van oprechtheid, geneigd om altijd het beste te geloven en alles in het gunstigste licht te stellen; zij oordeelt het goede en gelooft het goede zolang zij er slechts enige reden voor heeft, en zal desnoods haar geloof buiten de grenzen van waarschijnlijkheid uitstrekken ten einde een goede mening te behouden. Zij zal een ongunstige mening met de uiterste behoedzaamheid opvatten, en er zich tegen verzetten zolang ze dat slechts eerlijk doen kan. En wanneer ze, in spijt van haar neiging daartoe, het goede van anderen niet geloven kan, dan zal ze het hopen, en

voortgaan te hopen zolang daartoe slechts enige reden bestaat. Zij zal niet spoedig een geval hopeloos achten, maar wenst de verbetering ook van de slechtste mensen, en is zeer geneigd te hopen hetgeen zij wenst. Welk een goeddoende en beminnelijke eigenschap is de Christelijke liefde! Hoe beminnelijk is een ziel, die doortrokken is van die welwillendheid, en ze over haar gehele wezen uitgestort heeft! Gelukkig de mens, in wiens hart dit hemelse vuur gloeit en uit wiens mond het vloeit om allen, met wie hij in aanraking komt door zijn warmte te verkwikken! Hoe lieflijk zou het Christendom in de ogen der wereld zijn, wanneer zij die het belijden meer door dit Goddelijk beginsel werden bezielde en tot daden aangespoord, en de verplichten eerbied bewezen aan het gebod, waarop Hij die het gaf de voornaamsten nadruk legde: *Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkaar liefhebt, gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkaar liefhebt. Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt*, Joh. 13:34, 35. Gezegende Jezus! hoe weinigen van Uw discipelen muntten uit en trekken de aandacht door deze karaktertrek!

1 Cor. 13.8-13

De apostel gaat voort de liefde aan te bevelen en aan te tonen hoe verre zij te verkiezen is boven de gaven, waarop de Corinthiërs zich zo gaarne verhoovaardigden, tot groot nadeel, ja tot uitdoving, der liefde. Hij wijst op:

I. Haar langere duur en voortbestaan. *De liefde vergaat nimmermeer*. Zij is een voortdurende en onophoudelijke genade, bestaande tot in eeuwigheid, terwijl de buitengewone gaven, waaraan de Corinthiërs zoveel waarde hechtten, van korten duur waren. Zij dienden alleen om de kerk op aarde te grondvesten, en dat slechts voor een tijd, niet zolang de wereld zou bestaan; maar in de hemel zouden ze alle opgehouden hebben, want die is de eigenlijke zetel, het element der liefde.

Profetieën zullen teniet gedaan worden; dat is, hetzij de voorzegging van toekomstige dingen, (hetgeen de gewone betekenis is) of de uitlegging der Schrift door onmiddellijke ingeving.

Talen zullen ophouden; dat is de wonderdadige macht van talen te spreken zonder ze geleerd te hebben. Er zal in de hemel slechts één taal zijn. In de streken van volmaakte rust is geen verwarring van talen.

Kennis zal teniet gedaan worden. Niet zo, dat in de staat der volmaaktheid hierboven de heilige en zalige zielen onkundig en onwetend zullen zijn; het zou een zeer armzalig geluk zijn, dat bestaanbaar was met de grootste onwetendheid. De apostel spreekt duidelijk van wonderdadige gaven, en dus van kennis, die buiten de gewone weg verkregen werd, zie Hfdst. 14:6, de kennis van verborgenheden, bovennatuurlijk meegedeeld. Zulke kennis zou teniet gedaan worden. Sommigen echter verstaan dit van de gewone kennis, verkregen door onderwijs en onderricht. Deze wijze van kennis verkrijgen zal teniet gedaan worden, hoewel de eens verkregen kennis niet verloren gaat. Maar het is duidelijk, dat de apostel hier spreekt van de voortreffelijkheid der liefde boven de bovennatuurlijke gaven. En die heeft meer waarde omdat zij duurzamer is; *zij* zal er zijn wanneer de andere *niet* meer bestaan; *zij* zal de hemel binnengaan waar de andere *niet* kunnen komen, omdat ze daar van geen nut zouden zijn; hoewel, in zekeren zin, ook onze gewone kennis kan gezegd worden in de hemel op te houden door de grote verbetering, die ze daar ondergaan zal. Het licht van een kaars wordt geheel en al verduisterd door de zon, schijnende in haar kracht.

II. Hij toont aan dat al deze gaven alleen in een staat van onvolmaaktheid gegeven zijn.

Want wij kennen ten dele en wij profeteren ten dele, vers 9. Onze beste kennis en onze grootste bekwaamheden zijn thans gelijk onzen gehelen toestand, bekrompen en tijdelijk. Zelfs de kennis, die zij door ingeving hadden, was ten dele. Hoe weinig aangaande God en de onzichtbare wereld was zelfs door de apostelen en de geïnspireerde mensen gekend! Hoeveel komen de overigen bij hen tekort! Maar deze gaven waren berekend naar de tegenwoordige onvolmaakte staat van de kerk, waardevol in zichzelf, doch niet te vergelijken met de liefde; want zij zouden verdwijnen met de onvolmaaktheden van de kerk, ja zelfs veel vroeger; terwijl de liefde bestemd was om eeuwig te duren.

III. Hij neemt daaruit aanleiding om aan te tonen in hoeveel beter toestand de kerk hiernamaals zal zijn dan ze nu is. Een staat van volmaaktheid is in zicht, **vers 10.** *Wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, teniet gedaan worden.* Wanneer het doel bereikt is, houden de middelen natuurlijk op te bestaan. Daar zal geen behoefte meer zijn aan talen, en profetieën en geïnspireerde kennis, in het toekomstige leven, want dan zal de kerk in een staat van volmaaktheid verkeren zowel wat kennis als heiligheid aangaat. God zal dan geheel duidelijk gekend worden, door intuïtie en zo volkomen als voor verheerlijkte geesten mogelijk is; niet zo omsluiert en gedeeltelijk als hier. Het onderscheid tussen deze beide toestanden is hier in twee bijzonderheden aangegeven.

1. De tegenwoordige toestand is een toestand van kindsheid; de toekomstige een van volwassenheid. *Toen ik een kind was sprak ik als een kind;*(dat is, volgens sommigen: in talen) *was ik gezind als een kind (ephronoon;* dat is: ik profeteerde; ik werd in de geheimenissen van het koninkrijk der hemelen onderwezen op zulk een buitengewone wijze dat daaruit bleek dat ik nog kind was): *ik overlegde; elogizomên, of redeneerde, als een kind, maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik teniet gedaan hetgeen eens kinds was.* Dat is het onderscheid tussen hemel en aarde. Welke bekrompen inzichten, welke verwarde en onduidelijke voorstellingen van de dingen, hebben kinderen in vergelijking met volwassenen! En hoe natuurlijk verachten en verwerpen mensen, wier rede is gerijpt en ontwikkeld geworden, hun kinderlijke gedachten, zetten die op zij en hechten er geen waarde meer aan. Zo zullen wij oordelen over onze meest gewaardeerde gaven en bekwaamheden, wanneer wij in de hemel komen. Wij zullen verachting gevoelen voor de kinderlijke dwaasheid, waarmee wij op die dingen trots geweest zijn, zodra we zijn opgegroeid tot mannen in Christus.

2. De dingen zijn thans alle duister en verward, in vergelijking met hetgeen ze hiernamaals zijn zullen. *Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede* (in een raadsel *ainigmati*) *maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele maar alsdan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben.* Wij kunnen nu de dingen slechts onderscheiden op groten afstand, als door een telescoop, en in wolken en donkerheid gehuld; maar dan zullen wij de dingen kennen dichtbij en duidelijk, klaar voor onze ogen, en onze kennis zal vrij zijn van alle duisternis en dwaling.

God zal worden gezien *aangezicht tot aangezicht; en wij zullen Hem kennen gelijk wij door Hem gekend worden,* niet zo volkomen, maar in zeker opzicht op dezelfde wijze. Hij kent ons door het bloot aanschouwen; Hij richt zijn oog op ons en kent en doorgrondt ons door en door. Wij zullen de ogen op Hem vestigen en Hem zien gelijk Hij is, 1 Joh. 3:2. Wij zullen kennen gelijk wij gekend zijn, ingaan in al de geheimen der Goddelijke liefde en genade. O heerlijke verandering! Uit de duisternis in het licht over te gaan; uit de wolken in de helderen zonneschijn van het aangezicht van onze

Zaligmaker; en in Gods eigen licht het licht te zien! Ps. 36:10. Alleen het licht des hemels zal alle wolken en donkerheid van Gods aangezicht verdrijven. In deze wereld zijn we op zijn best in de schemering; daar zal het eeuwig en volkomen dag zijn.

IV. Om de uitnemendheid der liefde te doen uitkomen, verheft hij haar niet alleen boven alle gaven, maar ook boven andere genaden: hoop en liefde, **vers 13**. *En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, doch de meeste van deze is de liefde*. Ware genade is veel voortreffelijker dan enige geestelijke gave, welke ook; en geloof, hoop en liefde zijn de drie voornaamste genaden, waarvan *de liefde* de eerste is, omdat zij het doel is en de beide andere slechts middelen zijn.

Zij is de Goddelijke natuur, de zaligheid der ziel, haar heerlijke rust in God, en de heilige blijdschap van alle heiligen. Zij zal in eeuwigheid werkzaam zijn, wanneer geloof en hoop niet meer zijn zullen. Het geloof vestigt zich op de Goddelijke openbaring en stemt haar toe; de hoop houdt zich vast aan de toekomstige zaligheid en wacht daar op; en in de hemel wordt het geloof veranderd in aanschouwen, en de hoop in voldoening. Er is geen reden meer om te geloven en te hopen, wanneer we zien en genieten.

Maar *de liefde* richt zich op de Goddelijke volmaaktheden Zelf, en op het beeld Gods in Zijn schepselen en onze wederkerige betrekking beiden tot God en tot hen. Deze zullen in de toekomstige wereld alle glansen in de meest heerlijke schittering; en daar zal de liefde volmaakt zijn. Daar zullen wij God volkomen liefhebben, omdat Hij ons boven alles beminnelijk zal zijn, en onze harten zullen tintelen bij het zien van Hem en gloeien van eeuwige toewijding.

En daar zullen wij volkomen elkaar liefhebben, wanneer alle heiligen elkaar zullen ontmoeten; want alleen heiligen zijn daar en wel volmaakte heiligen. Heerlijke toestand! Hoe overtreft dit al wat hier beneden is! O beminnelijke en heerlijke genade der liefde! Hoe overtreft ge de schoonste gave, want in u schitteren alle genaden en u bent de eeuwige samenvatting van die alle. Wanneer geloof en hoop niet meer zijn, zult ge voor altijd met de helderste vlam branden!

Zij naderen het dichtst deze hemelse toestand van volmaaktheid, wier harten het meest vervuld zijn met dit hemels beginsel en van de innigste liefde branden. Zij is rechtstreeks van God gekomen en de heerlijkste uitdrukking van Zijn Wezen. Want *God is liefde*, 1 Joh. 4:8, 16. En waar God gezien wordt gelijk Hij is, van aangezicht tot aangezicht, daar heeft de liefde haar toppunt bereikt; - daar, en daar alleen is zij volmaakt.

HOOFDSTUK XIV

In dit hoofdstuk onderricht de apostel hen hoe ze hun geestelijke gaven moeten gebruiken, en aan die de voorkeur geven, welke de beste en geschiktste zijn om het meeste goed uit te werken.

I. Hij begint met hun te raden van al de geestelijke gaven aan die van het profeteren voorkeur te geven, en toont aan dat dit veel beter is dan het spreken van vreemde talen, vers 1-5.

II. Hij bewijst hun verder hoe nutteloos het spreken van vreemde talen is voor de gemeente, vers 6-14; het is gelijk fluiten op één toon, gelijk blazen op de trompet met onzeker geluid; gelijk barbaars spreken; terwijl de gaven ten nutte van de gemeente moeten dienen.

III. Hij zegt hun dat de eredienst zó moet ingericht zijn, dat ook de onwetendste het begrijpen kan, en zich met de anderen verenigen in lofzegging en gebed; en zet die raad kracht bij met zijn eigen voorbeeld, vers 15-20.

IV. Hij geeft hun te verstaan dat de vreemde talen veel meer voor de ongelovigen, dan voor de gelovigen een teken zijn; en toont de voorrang van het profeteren boven het talen spreken aan, door de verschillende onderstellingen, die het een of het ander zou opwekken in het hart van een ongelovige die hun samenkomsten bijwoonde, vers 21-25.

V. Hij bestraft hen over de wanorde en de verwarring, die zij in de vergaderingen aanrichten door hun ijdelheid en het pronken met hun gaven en geeft aanwijzing hoe ze beide gaven, van talen en van profetie gebruiken moeten, vers 26-33.

VI. Hij verbiedt de vrouwen in de gemeente te spreken en besluit dit onderwerp met de eis, dat ze alle dingen in de openbaren eredienst eerlijk en met orde zullen doen geschieden, vers 34-40.

1 Cor. 14:1-5

In het vorige hoofdstuk heeft de apostel voor zichzelf de Christelijke liefde boven alle geestelijke gaven verkoren, en de Corinthiërs geraden hetzelfde te doen. Hier onderricht hij hen welke van de geestelijke gaven zij voorkeur geven moeten en langs welke regelen ze de vergelijking maken moeten. Hij begint dit hoofdstuk:

I. Met een opwekking tot liefde: *Jaagt de liefde na*, vers 1. Het oorspronkelijke woord *diokete*, betekent buitengewoon moeite doen om zeker ding te verkrijgen en wordt gewoonlijk in goede en geoorloofde zin gebruikt. Het is een aansporing om liefde te verkrijgen, om deze uitnemende geestesgesteldheid in elk geval machtig te worden; hoeveel moeite en gebed het ook kosten moge; alsof hij zei: Wat u ook moge ontbreken, ziet toe dat ge dit niet mist; de voornaamste van alle genaden is waard haar tot elken prijs te verkrijgen.

II. Hij zegt hun welke geestelijke gave, uit het beginsel der liefde, te verkiezen is. *Ijvert om de geestelijke gaven, maar meest dat gij moogt profeteren*, vers 1; voornamelijk *dat gij moogt profeteren*. Terwijl zij vurig de Christelijke liefde najaagden en deze gesteldheid des harten hun voornaamste doel maakten, moesten zij ijveren naar geestelijke gaven; er in zekere mate begerig naar zijn; maar vooral naar het profeteren, dat is het uitleggen der Schrift. De ijver daarnaar zou het best tonen dat zij de liefde najaagden, dat zij haar op de rechten prijs stelden, en er op gesteld waren. Merk op: Gaven zijn waardige voorwerpen van onze begeerte en onzen ijver, mits in

dienst van de genade der liefde. Die zouden zij eerst en met de grootsten ernst zoeken, als de meest waardige.

III. Hij noemt de redenen voor dezen voorkeur op. En het is merkwaardig, dat hij hier alleen het profeteren vergelijkt met het spreken van talen. Het schijnt dat de Corinthiërs deze gave het hoogst achtten. Die was meer opzienbarend dan eenvoudige Schriftuitlegging. Zij beloofde meer de hoogmoed; maar was minder geschikt om de bedoelingen van de Christelijke liefde te bevorderen; zij zou niet in gelijke mate stichten of de zielen goeddoen. Want:

1. Hij, die vreemde talen spreekt, kan alleen spreken tussen God en zichzelf, omdat, welke geheimenissen ook in die talen meegedeeld werden, geen der hoorders kon hem begrijpen, daar zij de taal niet verstonden, **vers 2**.

Merk op: Wat niet kan begrepen worden, kan ook niet stichten. Er kan geen voordeel getrokken worden van de uitnemendste toespraak, wanneer ze in onverstaanbare taal gehouden wordt, welke het gehoor spreken noch begrijpen kan. Maar hij, die profeteert, spreekt ten nutte van zijn hoorders; van die gave hebben ze voordeel.

Uitleg van de Schrift zal tot hun stichting bijdragen; zij zullen er door vermaand en vertroost worden, **vers 3**. En inderdaad die beide moeten samengaan. Plicht is de rechte weg tot troost; en hij die vertroost worden wil, moet kunnen verdragen dat hij vermaand wordt.

2. Hij, die vreemde talen spreekt, kan zichzelf stichten, **vers 4**. Hij kan verstaan en bezield worden door hetgeen hij zegt, en dat moet met iederen dienaar het geval zijn; en hij, die het meest zelf gesticht is, heeft de beste bekwaamheid en gelegenheid om anderen goed te doen door hetgeen hij zegt; maar indien hij in vreemde of onbekende talen spreekt, dient hij alleen zichzelf, en anderen kunnen van zijn toespraak geen nut hebben. Het doel van spreken in de gemeente is de stichting der gemeente, vers 4, waartoe profeteren, dat is Schriftuitleggen door ingeving of op andere wijze, het aangewezen middel is. Dat is de beste en voordeligste gave, welke het best beantwoordt aan het doel der liefde en het meeste goed doet; niet die waardoor we alleen onszelf stichten, maar waardoor wij de gemeente stichten. En dat is profeteren, prediken, Schriftuitleggen, in vergelijking met het spreken van vreemde talen.

3. Werkelijk, geen gave mag veracht worden, maar de beste gaven moeten begeerd worden. *Ik wil wel*, zegt de apostel, *dat gij allen in vreemde talen spreekt, maar meer dat gij profeteert*, **vers 5**. Elke gave van God is een gunst Gods, en moet tot zijn eer aangewend worden; en is als zodanig te waarderen en dankbaar te aanvaarden; maar er zijn die boven anderen moeten gewaardeerd worden omdat zij nuttiger zijn. *Die profeteert is meer dan die vreemde talen spreekt, tenzij dan dat hij het uitlegge, opdat de gemeente stichting moge ontvangen*, **vers 5**. Welwillendheid maakt iemand waarlijk groot. *Het is zaliger te geven dan te ontvangen*. En de ware voortreffelijkheid bestaat in het bestuderen en zoeken om anderen nuttig te zijn, veelmeer dan om hun verwondering te wekken en hun achting te oogsten. Die man heeft een groot karakter, die mild en werkzaam is in overeenstemming met zijn welwillendheid, en geneigd om het mogelijke voor het algemeen welzijn te doen. Hij, die de Schrift uitlegt tot stichting der gemeente, is groter dan hij, die tot zijn eigen aanbeveling vreemde talen spreekt. En het is moeilijk te zeggen welk ander doel hij beoogt, die vreemde talen spreekt zonder dat ze vertaald worden.

Merk op: Dat geeft de dienaar de meeste eer, wat hij doet tot stichting van de gemeente; niet dat waardoor zijn gaven het voordeligst uitkomen. Hij, die zichzelf bedoelt, werkt in bekrompen kring; maar zijn geest en karakter groeien naar de mate van zijn nuttigheid; ik bedoel zijn voornemen en pogen om nuttig te zijn.

1 Cor. 14:6-14

In deze afdeling toont hij aan hoe ijdel de pronkerij van het spreken in vreemde en onverstaanbare talen is. Het is ten enenmale onstichtelijk en nutteloos. *Indien ik tot u kwam en sprak vreemde talen, wat nuttigheid zou ik u doen, zo ik tot u niet sprak, of in openbaring, of in kennis, of in profetie, of in lering?* **vers 6.** Het zou niets te beduiden hebben indien men deze alle uitte in een vreemde taal. Een apostel, met al zijn bekwaamheid, kon niet stichten indien hij niet sprak naar de vatbaarheid zijner hoorders. Nieuwe openbaringen, duidelijke uitlegging van teksten, de leerrijkste verhandelingen op zichzelf, zouden onvruchtbaar zijn in een taal, die niet verstaan werd. Ook Schriftuitlegging in een onbekende taal zou vertaling nodig hebben, alvorens zij enig nut kon doen.

I. Hij heldert dit op door verscheiden vergelijkingen.

1. Met een fluit en een harp, die aldoor op dezelfde toon spelen. Welk nut kan dat hebben voor de danser? Zo er geen onderscheid van klank is, hoe kan hij er dan zijn passen naar regelen? Onverstaanbare talen zijn gelijk fluitende citers zonder onderscheid van geluid; zij geven de mensen niet meer leidraad voor hun onderhoud, dan een fluit met slechts één klep of een citer met niet meer dan één snaar aan een danser voor zijn bewegingen, **vers 7.** Met een trompet, die onzeker geluid geeft, *adêlon phoonên*, onduidelijk geluid; hetzij niet het geluid dat bedoeld wordt, of een geluid dat niet eigenaardig genoeg is om begrepen te worden. Wanneer de bazuin "aanvallen" in plaats van "terugtrekken" blaast, of een geluid voortbrengt dat niemand begrijpen kan, *wie zal zich dan tot de krijg bereiden?*

In een Christelijke samenkomst spreken in een onbekende taal is even ijdel en doelloos als het onzekere geluid van een bazuin op het slagveld. Daar het leger en hier de gemeente moeten in afwachting blijven en zijn tot werkloosheid veroordeeld. Woorden, die geen zin hebben voor de hoorders, laten hen onwetend omtrent hetgeen gesproken wordt; ze zijn: spreken in de lucht, **vers 9.** Woorden zonder betekenis geven geen leiding of onderwijs aan de geest, en onverstaanbare woorden hebben geen betekenis voor de hoorders; tot hen op die wijze spreken is onzen adem verspillen.

2. Hij vergelijkt het spreken in vreemde talen met het gebrabbel van barbaren. Daar zijn zegt hij, **vers 10**, vele soorten van stemmen in de wereld, en geen daarvan is zonder haar eigen betekenis. Dat is waar van de verschillende talen door de onderscheidene volken gesproken. Elk van die talen heeft haar eigen betekenis. Zonder dat zouden ze zijn *phoonai aphoonoi*, *een stem en toch geen stem*. Want dat is geen taal, of kan aan zijn doel beantwoorden, wat geen betekenis heeft. Maar welke eigen betekenis de woorden van enige taal op zichzelf mogen hebben, en voor hen die ze verstaan, ze zijn niets meer dan gebrabbel voor mensen van een andere taal, die ze niet verstaan. In dit geval zijn spreker en hoorder voor elkaar barbaars, **vers 11**; zij spreken en horen niets dan onzin; want dat is barbaars. De beschaafde Ovidius, toen hij in Pontus gebannen was, dichtte: "Ik ben hier een barbaar, wie niemand kan verstaan." In de gemeente een onbekende taal spreken is barbaars spreken; is zich

gedragen als een barbaar; het is het gehoor verwarren, in plaats van het te stichten, en daarom bovenmate ijdel en nutteloos.

II. Na dit vastgesteld te hebben past hij het toe in de beide volgende verzen:

1. Door hen te raden *vooral begerig te zijn naar zulke gaven, als meest tot stichting der gemeente dienen kunnen*, **vers 12**. Alzo gij ijverig zijt naar geestelijke gaven; laat uw ijver prijzenswaard zijn; wees ijverig om de gemeente te stichten, om Christelijke kennis en godzaligheid te bevorderen en jaagt meest die gaven na, die de beste diensten aan de zielen der mensen bewijzen. Dit is de hoofdregel, welke hij geeft.

2. Door hen te raden dat, indien ze een vreemde taal wilden spreken, ze God moesten bidden om de gave van de uitlegging der talen, **vers 13**. Dat was een afzonderlijke gave, zie Hfdst. 12:10. Het was mogelijk een vreemde taal te spreken en te verstaan, zonder bij machte te zijn die goed in zijn eigen taal over te zetten; en dat was toch nodig tot opbouw der gemeente; want de gemeente moest het verstaan, zou ze opgebouwd worden, en dat kon ze niet wanneer het gesprokene niet in haar eigen taal weergegeven werd. Laat hem, die een vreemde taal spreekt, dan God bidden om de gave van uitlegging der talen; of anders ijveren naar en God vragen om die gave liever dan te spreken in een taal, die uitlegging behoeft; want dat strekt meest ten zegen voor de gemeente, en behoort dus onder de uitnemende gaven, **vers 12**. Sommigen lezen hieruit: "Laat hem zó bidden, dat hij in zijn gebed uitlegge wat hij buiten het gebed in een vreemde taal gezegd heeft." De bedoeling is in elk geval dat zij al hun godsdienstige handelingen zó moeten inrichten, dat allen in de vergadering er aan deelnemen en er voordeel van trekken kunnen.

3. Hij dringt deze raad aan met een eenvoudige reden: *Indien ik in een vreemde taal bid, mijn geest bidt wel*; dat is die geestelijke gave wordt in het gebed wel zo aangewend, dat mijn geest er met toewijding aan deelneemt; *maar mijn verstand is vruchteloos*, **vers 14**; dat is: de zin en de bedoeling van mijn woorden zullen vruchteloos zijn, want ik word niet verstaan en daarom kunnen de anderen niet in mijn Godsverering deelnemen.

Merk op: men moet in het openbaar verstaanbaar trachten te bidden, niet in een vreemde taal; maar ook niet in een taal, die, indien niet vreemd, boven het bereik van de hoorders gaat. De taal, die de eenvoudigste is en het gemakkelijkst te begrijpen, is de meest geschikte voor openbare Godsverering en andere godsdienstige oefeningen.

1 Cor. 14:15-20

De apostel trekt hier de totnogtoe gehouden bewijsvoering samen en

I. Zegt hun hoe zij in het openbaar moeten zingen en bidden, **vers 15**. *Wat is het dan? Ik zal wel met de geest bidden, maar ik zal ook met het verstand bidden. Ik zal wel met de geest zingen, maar ik zal ook met het verstand zingen*. Hij verbiedt niet het bidden of zingen onder Goddelijke aandrift, of wanneer zij er toe geïnspireerd werden, of wanneer zulk een geestelijke gave hun verleend was; maar hij wenste dat zij het zo deden dat de anderen het verstonden en zich met hen verenigen konden. Alle openbare eredienst moet zo ingericht worden dat hij begrijpelijk is.

II. Hij steunt zijn bewijsvoering met verscheidene redenen.

1. Anders kan de ongeleerde geen *Amen* zeggen op hun gebeden en dankzeggingen; zich niet met hen in de godsverering verenigen; indien hij hen niet verstaan kan, **vers 16**. Hij, die de plaats des ongeleerden vervult; dat is, gelijk sommigen het uitleggen,

de grote meerderheid van het volk, welke in de meeste Christelijke samenkomsten, letterkundig niet ontwikkelden zijn, hoe kunnen zij "Amen" zeggen op een gebed, dat ze niet verstaan hebben? Hoe zullen ze hun instemming en deelname te kennen geven? Dat is: *Amen, zo zij het*. God geeft de dingen, die wij gevraagd hebben; òf: wij stemmen in met de afgelegde belijdenis van zonden en de erkenning van de Goddelijke genade en gunstbewijzen. Dat is de betekenis van *Amen* zeggen. Allen behoren inwendig *Amen* te zeggen, en het is niet ongeschikt in openbare gebeden en samenkomsten deze inwendige toestemming te bevestigen door een hoorbaar *Amen*. De oude Christenen zegden allen overluid *Amen*. Nu, hoe zullen de mensen *Amen* zeggen op hetgeen ze niet verstaan hebben? Er kan geen instemming zijn in gebeden, die niet verstaan werden. De bedoeling van de openbare eredienst wordt daarom ten eenmale verijdeld, zodra die gehouden wordt in vreemde taal. Hij, die voorgaat, moge wèl bidden, wèl danken, maar niet naar plaats en tijd geschikt, want de anderen worden niet gesticht en kunnen niet gesticht worden, **vers 17**, door hetgeen ze niet verstaan.

2. Hij haalt zijn eigen voorbeeld aan, om des te meer indruk te maken; en doet hen opmerken:

A. Dat hij bij geen hunner achterstond in deze geestelijke gave. *Ik dank mijnen God, dat ik meer vreemde talen spreek dan gij allen*, **vers 18**; niet alleen meer dan een uwer, maar meer dan gij allen tezamen. Het was geen afgunst op hun groter bekwaamheid, welke Paulus deed geringschatten wat zij zo hoog waardeerden en waarop zij zo trots waren; hij overtrof hen allen in deze zelfde gave der talen en verlaagde hun gave niet omdat hijzelf die niet bezat. De geest van afgunst is zeer algemeen in de wereld. Maar de apostel nam zijn maatregelen tegen deze misduiding van zijn uitspraken, door hun te laten zien dat er meer reden zou bestaan voor hen om hem te benijden, dan voor hem om het hen te doen. Wanneer wij iemands onredelijke waardering van zichzelf willen fnuiken, of zijn zelfverheffing op eigen aantrekkelikheden en begaafdheden, dan moeten we hem, zo mogelijk, aantonen, dat we dit niet doen uit afgunst of wrevel. Wij missen allen invloed wanneer de ander op redelijke grond kan aantonen, dat onze handelwijze uit die slechte wortel ontsproot. Paulus kon niet rechtvaardig afgewezen of verdacht worden, in deze gehele redenering, op zulke gronden. Hij sprak meer talen dan zij allen. Maar:

B. *Hij wilde liever in de gemeente vijf woorden spreken met zijn verstand*; dat is: zodat anderen hem verstaan konden en er door onderwezen en gesticht worden, *dan tien duizend woorden in een vreemde taal*, **vers 19**. Hij was er zo ver af om zichzelf te verheffen op het spreken van vreemde talen, of om zijn gaven van die soort te pronk te zetten, dat hij liever slechts vijf begrijpelijke woorden sprak om anderen te dienen; dan duizend, ja tien duizend mooie redevoeringen te houden, die niemand anders enig nut deden, omdat ze niet verstaan werden. Een getrouw Christelijk dienaar zal zijn waarde meer verhogen door het kleinste geestelijk nut voor de zielen van anderen tot stand te brengen, dan door de grootste toejuicing en verering voor zichzelf te verwerven. Dit is de ware grootheid en adeldom des geestes: zichzelf een dienstknecht van Christus te betonen en niet een slaaf van eigen hoogmoed en ijdelheid.

3. Hij voegt er een duidelijke aanwijzing bij dat hun voorliefde, welke zij voor deze gave toonden, een zeer klaar bewijs was voor de onrijpheid van hun oordeel. *Broeders, wordt geen kinderen in het verstand, maar zijt kinderen in de boosheid, en wordt in het verstand volwassen*, **vers 20**. Kinderen zijn geneigd hoog weg te lopen

met nieuwheden en vreemde verschijnselen. Zij worden door de uiterlijke schijn gevangen, zonder te vragen naar de waren aard en de innerlijke waarde der dingen. Handelt niet gelijk zij, en geeft niet de voorkeur aan drukte en schijn boven waarde en deugdelijkheid; toont groter rijpheid van oordeel, en handelt meer als mannen; wees alleen kinderen in onschuld en eenvoud. Dit woord bevat een dubbel verwijt, zowel over hun hoogmoed op hun gaven, als over hun aanmatiging en hooghartigheid tegen elkaar en de twisten en scheuringen, die daarvan het gevolg waren. Christenen moeten vertrouwend en onschuldig als kinderen zijn; alle laster en nijd vermijden; maar behoren mannelijk en volwassen te zijn in wijsheid en kennis. Zij moeten niet onervaren zijn in het woord der gerechtigheid, Hebr. 5:13; hoewel ze onervaren moeten zijn in de werken der ongerechtigheid.

1 Cor. 14:21-25

Hier zet de apostel zijn bewijsvoering voort en redeneert uit andere oogpunten. En wel:

I. Talen, zoals de Corinthiërs die gebruikten, waren meer een teken van Gods oordelen dan van genade voor enig volk. *In de wet* (dat is: in het Oude Testament) *is geschreven: Ik zal door lieden van andere talen en door andere lippen tot dit volk spreken, en ook also zullen zij Mij niet horen, zegt de Heere, vers 21, 1Cor. 14.21* Jes. 28:11. Vergelijk Deut. 28:46, 49. Het schijnt dat de apostel naar deze beide plaatsen verwijst. Beiden zijn als bedreiging bedoeld, en ze leggen elkaar uit. De mening in dit opzicht is: het is een bewijs dat een volk door God verlaten wordt, wanneer Hij het overgeeft aan deze soort van onderricht; aan de regering van hen, die in een andere taal spreken. En zeker bedoelt de apostel hier: u behoort toch niet verlangend te zijn naar tekenen van Goddelijk ongenoegen? God kan geen genadige bedoelingen hebben met hen, die kortweg aan dit soort van onderricht overgegeven worden en onderwezen in een taal, die ze niet verstaan. Zij kunnen nooit gezegend worden door zulk onderwijs en wanneer ze daaraan worden overgelaten, is dat een bedenkelijk teken dat God hen voor onverbeterlijk houdt. Zouden Christenen dan naar zulk een toestand ijveren of de gemeente daarin brengen? En toch deden de Corinthische leraren dat in werkelijkheid, wanneer ze steeds hun ingevingen in een vreemde taal horen lieten.

II. Talen zijn meer een teken voor ongelovigen dan voor gelovigen, **vers 22**. Zij waren een geestelijke gave, bedoeld voor de overtuiging en bekering van ongelovigen, opdat die tot de Christelijke kerk gebracht mochten worden; maar de bekeerden moesten in het Christendom opgebouwd worden door nuttig onderwijs in hun eigen taal. De gave der talen was noodzakelijk om het Christendom te verbreiden en de gemeenten te verzamelen; zij was geschikt en bedoeld om ongelovigen te overtuigen van die leer, welke de Christenen reeds omhelsd hadden; maar profeteren en Schriftuitleggen in hun eigen taal diende meest tot stichting van hen, die reeds geloofden; zodat het spreken in vreemde talen in de Christelijke samenkomsten geheel ontijdig en ongeplaatst was; daar kwam het in geen enkel opzicht te pas. Ten einde gaven behoorlijk te gebruiken, moet men weten met welk doel ze gegeven werden en waartoe ze dienen. Uitgaan ter bekering van ongelovigen, zoals de apostelen deden, zou nutteloos werk geweest zijn zonder de gave der talen en het gebruik van deze gave; maar in een vergadering van Christenen, van hen die reeds tot het Christendom bekeerd waren, van deze gave gebruik en ophef te maken, was geheel onvoegzaam, omdat het de vergaderden geen voordeel gaf; noch voor overtuiging van de waarheid, want die hadden ze reeds aangenomen; noch voor hun stichting, want ze verstonden het niet, en konden zo ze het niet verstonden er geen zegen van hebben.

III. Het vertrouwen in en de goede naam van hun samenkomsten bij de ongelovigen vereiste dat zij de voorkeur zouden geven aan profeteren boven het spreken van vreemde talen. Want:

1. Zo zij allen vergaderd waren voor de Christelijke eredienst, en hun dienaren of anderen, die met de uitoefening belast waren, zouden onverstaanbare talen spreken, en ongelovigen zouden binnenkomen, die zouden daaruit besluiten dat ze onzinnig waren, niet beter dan een bende wilde dweepers. Wie, die goed bij zijn verstand was, zou de godsdienstige eredienst op die manier leiden? Of welk soort van godsdienst zou dat zijn, dien niemand verstaan kan? Zou dat het Christendom niet bij de heidenen belachelijk maken, wanneer zij de dienaren hoorden bidden, of preken, of andere godsdienstoefeningen houden in een taal, welke hij noch de vergadering verstond? De Christelijke godsdienst in zichzelf is eenvoudig en redelijk, en mag niet door zijn dienaren veranderd worden in een wild onredelijk ding. Zij onteren de godsdienst en verlagen hun eigen karakter, die iets doen dat deze uitwerking heeft. Maar aan de andere kant:

2. Indien, in plaats van in vreemde talen te spreken, zij die voorgaan eenvoudig de Schrift uitleggen, of prediken, in verstaanbare en duidelijke taal, en zo de grote waarheden en regelen van het Evangelie bekendmaken, dan zal een heiden of een ongeleerde, die binnenkomt, misschien overtuigd worden en tot het Christendom zich bekeren, **vers 24, 25**; zijn geweten zal getroffen worden; de geheimen van zijn hart zullen hem ontdekt worden; hij zal veroordeeld worden door de waarheid, welke hij hoort, en daardoor tot schuldbelijdenis gebracht worden; Gode de eer geven, en getuigenis afleggen dat Hij waarlijk in uw midden, in uw vergadering, tegenwoordig is. De waarheden der Schrift, eenvoudig en duidelijk verkondigd, hebben een merkwaardig vermogen om de gewetens wakker te schudden en de harten te raken. En strekt dat niet veel meer tot eer van onzen godsdienst dan dat ongelovigen tot het besluit zouden komen dat de dienaren onzinnig zijn en de godsdienstoefeningen staaltjes van waanzin? Dat laatste zou alleen verachting brengen over hen en over hun godsdienst tevens. In plaats van hun toejuiching te bezorgen zou het hen belachelijk maken en hun godsdienst onder hetzelfde oordeel brengen, terwijl profeteren zeker de gemeente zou stichten, het vertrouwen in hen versterken en waarschijnlijk ongelovigen en ongeleerden, die hen hoorden, overtuigen. De Christelijke godsdienstoefeningen moeten zó ingericht zijn, dat ze geschikt zijn om de gelovigen te stichten en de ongelovigen te overtuigen, te boeien en te bekeren. De dienst des Woords werd niet ingesteld om vertoning van gaven en bekwaamheden te maken, maar om zielen te redden.

1 Cor. 14:26-33

In deze afdeling bestraft de apostel hen om hun wanorde, en dringt aan op verbetering en regeling van hun gedrag in de toekomst.

I. Hij bestraft hen om de wanorde, die ze in hun samenkomsten toelieten, door het pronken met hun gaven, **vers 26**. *Wanneer gij samenkomt, een iegelijk van u, heeft hij een psalm, heeft hij ene leer, heeft hij een vreemde taal, heeft hij ene openbaring, heeft hij ene uitlegging, laat alle dingen geschieden tot stichting.* U laat toe dat de verscheidene delen van de eredienst met elkaar verward worden, en terwijl de een door ingeving een psalm wil mededelen, heeft de ander een openbaring of een

uitlegging. Of anders: U laat toe dat er verwarring komt in dezelfde tak van eredienst; velen uwer willen tegelijk een psalm, of een openbaring, of een uitlegging geven, zonder op elkaar te wachten. Dat is immers openbaar oproer? Kan dát stichting geven? En toch moeten alle godsdienstige verrichtingen in uw samenkomsten dit ene doel hebben: *laat alle dingen geschieden tot stichting.*

II. Hij verbetert hun fouten en geeft hun enige regelen voor hun gedrag in de toekomst.

1. Wat het spreken in vreemde talen aangaat, verordent hij *dat niet meer dan twee of drie dat in dezelfde bijeenkomst zouden doen, en niet allen tegelijk, maar de een na de ander.* En dat mocht niet geschieden tenzij er iemand ware, die het gesprokene vertaalde, **vers 27, 28**; een andere vertaler dan de spreker zelf; want in een vreemde taal iets zeggen, dat men daarna zelf vertaalde, kon alleen door pronkerij geschieden. Maar indien er een ander was die vertaalde, werden twee wondergaven tegelijkertijd uitgeoefend en daardoor de gemeente gesticht, en ook het geloof der hoorders bevestigd. Maar was er niemand, die het vertalen kon, dan moest de ander zwijgen in de gemeente en zijn gave alleen tussen God en zichzelf uitoefenen, **vers 28**; dat is, naar ik meen, voor zich in zijn eigen huis; want allen die in de samenkomst zijn moeten aan de openbaren eredienst kunnen deelnemen en zijn daar niet om ieder op eigen gelegenheid godsdienstoefening te houden. Bijzondere oefeningen zijn ontijdig en niet op haar plaats wanneer de gemeente samengekomen is voor openbare Godsverering.

2. Ten opzichte van het profeteren schrijft hij voor:

A. Dat twee of drie in dezelfde samenkomst zullen spreken, **vers 20**; en dat na elkaar en niet tegelijk, en dat de anderen zullen onderzoeken en beoordelen wat dezen gesproken hebben, dat is onderscheiden en vaststellen wat daarin al of niet Goddelijke ingeving was. Er kunnen valse profeten zijn, die alleen maar Goddelijke ingeving voorwenden; en de ware profeten moesten die beoordelen, en onderscheiden en blootleggen wat Goddelijk ingegeven was en wie door zulke ingeving de Schrift uitlegde en de gemeente onderwees; en wat vals was; wat Goddelijk was en wat niet. Dit schijnt de bedoeling van dezen regel te zijn. Want indien van een profeet bekend was dat hij onder Goddelijken invloed stond, behoefde hij niet beoordeeld te worden; want dat zou gelijkstaan met het onderwerpen van de Heiligen Geest aan menselijk oordeel. Hij, die werkelijk geïnspireerd was en als zodanig bekend stond, was boven menselijk oordeel verheven.

B. Hij schrijft voor dat indien een andere aanwezige profeet een openbaring had, terwijl de eerste nog profeteerde, deze rustig blijven moest en zwijgen totdat de eerste zijn openbaring uitgesproken had, **vers 30**. Sommigen hebben daaruit begrepen dat de eerste onmiddellijk ophouden moest met spreken. Maar dat is onnatuurlijk en schijnt niet in de tekst te liggen. Want waarom zou iemand, die door ingeving sprak, onmiddellijk moeten zwijgen wanneer een ander geïnspireerd werd, en dus achterwege houden wat hem door dezelfde Geest geopenbaard was? Inderdaad, hij die een nieuwe openbaring ontvangen had, kon vrijheid verkrijgen op zijn beurt te spreken, nadat hij het woord gevraagd had; maar waarom moest de een, die vóór hem sprak, de vrijheid benomen en de mond gesloten worden, terwijl hij mededeelde wat hem de Geest te zeggen gegeven had? Zou de Geest Gods iemand bewegen tot spreken, en vóór hij uitgesproken had, een ander bewegen om hem in de rede te vallen en het zwijgen op te leggen? Dit schijnt mij een ongerijmde gedachte.

Ze komt ook niet overeen met de tekst en wat er op volgt in **vers 31**: *Want gij kunt allen de een na de ander profeteren*; hetgeen niet zou geschieden wanneer de een in de rede gevallen en tot zwijgen gebracht werd vóór hij zijn profetie geëindigd had; maar wel wanneer het de ander verboden was de nieuwe openbaring, die hem ingegeven was, mede te delen alvorens de eerste zijn rede geëindigd had.

En daarom voegt de apostel er dadelijk bij, **vers 32**: *De geesten der profeten zijn de profeten onderworpen*, dat is: de geestelijke gaven, die zij bezitten, laten hen in het bezit van hun oordeel en bevoegd om hun eigen oordeel in de toepassing van de gaven te gebruiken. Goddelijke ingevingen zijn niet, gelijk de heidense bezetenheid door de duivel, wild en onregeerbaar en doen iemand niet handelen alsof hij buiten zijn zinnen was, maar zij zijn nuchter en kalm en doen iemand zich redelijk gedragen. De man, die door de Geest Gods geïnspireerd wordt, blijft mens en neemt de regelen van natuurlijke orde en welvoeglijkheid in acht terwijl hij zijn openbaringen meedeelt. Zijn geestelijke gave is dus geheel aan zijn welbehagen onderworpen en kan door hem naar welgevallen gebruikt worden.

III. De apostel geeft de reden op voor deze voorschriften.

1. Zij zouden tot zegen, onderricht en vertroosting der gemeente dienen. Dat is dat *allen leren en allen getroost worden*; daartoe moeten de profeten spreken op ordelijke wijze. God heeft de dienst ingesteld tot onderwijzing, stichting en vertroosting der gemeente. En zeer zeker moeten de dienaren, zoveel in hun vermogen is, hun diensten daartoe aanwenden.

2. Hij zegt hun: *God is geen God van verwarring, maar van vrede*. Daarom moet Goddelijke ingeving in geen geval verwarring in de gemeente aanrichten en alle regelen van gewone welvoeglijkheid verbreken; hetgeen onvermijdelijk geschieden zou indien verscheidene geïnspireerden tegelijk zegden wat hun door de Geest van God ingegeven was, en niet ieder op zijn beurt wachtte. De ere Gods vereist, dat de dingen in Christelijke samenkomsten zo bestuurd worden dat men de regelen der natuurlijke welvoeglijkheid niet overschrijdt. Indien zij geleid werden op wanordelijke en rumoermakende wijze, welken indruk zouden ze dan van de God, die aanbeden werd, geven aan oplettende toeschouwers? Zouden dezen dan denken dat Hij de God van vrede en orde en de vijand van wanorde is? De zaken moeten in de Goddelijken eredienst zo bestuurd worden, dat er geen onlieflijke of oneerbare mening over God ontstaat in de harten der toeschouwers.

3. Hij voegt er bij, dat de dingen zo behoorlijk geregeld waren in alle andere gemeenten, *gelijk in al de gemeenten der heiligen*, **vers 33**. Zij houden deze regelen in de uitoefening van hun geestelijke gaven; en dat is een duidelijk bewijs dat de gemeente te Corinthe dezelfde regelen inachtneemen moest. En het zou zeer schandelijk voor hen zijn, indien zij, die de meeste gemeenten overtroffen in geestelijke gaven, meer dan enige andere wanorde bij de uitoefening daarvan toelieten. Hoewel andere gemeenten onze maatstaf niet mogen zijn, moet echter de eerbied, welken zij betonen voor natuurlijke welvoeglijkheid en orde, ons weerhouden van die regelen te verbreken. In zoverre kunnen ze als voorbeelden genomen worden en is het geen schande ze na te volgen.

1 Cor. 14:34-35

De apostel

1. Legt hier het zwijgen op aan de vrouwen in de openbare samenkomsten, en dat zelfs zo ver dat ze tot haar eigen inlichting daar geen vragen mogen doen, maar die thuis haar eigen mannen voorleggen moeten. *Een vrouw late zich leren in stilheid, in alle onderdanigheid. Doch ik laat de vrouw niet toe dat zij lere*, 1 Tim. 2:11. Er is inderdaad ene aanwijzing, Hfdst. 11:5, dat de vrouwen soms baden en profeteerden in de samenkomsten, hetgeen de apostel in dien tekst niet kortweg veroordeelt, maar waarvan hij de wijze waarop afkeurt; namelijk: bidden of profeteren met ongedekten hoofde, hetgeen in dien tijd en dat land gelijkstond met wegneming van het onderscheid der sexen en zichzelf op één hoogte met de man plaats. Maar hier schijnt hij haar alle optreden in het openbaar te verbieden.

Haar wordt niet toegelaten in de gemeente te spreken, zomin in gebed als in profetie, **vers 34**. Het laatste wordt hier duidelijk bedoeld in de beperkten zin, waarin het in dit gehele hoofdstuk voorkomt, namelijk van prediken of door Goddelijke ingeving de Schrift uitleggen. En inderdaad, voor de vrouw zou profeteren op deze wijze gelijkstaan met leren, hetgeen met haar staat van ondergeschiktheid niet overeenkomt. Een leraar van anderen heeft in dat opzicht macht over hen, hetgeen de vrouw over de man niet geoorloofd is; en daarom kan haar niet toegelaten worden in ene samenkomst te onderwijzen. *Het is haar niet toegelaten te spreken, te onderwijzen*. Maar bidden en geïnspireerde liederen zeggen was geen "leren." En ziende dat er in die tijd in de gemeente vrouwen waren, die zulke geestelijke gaven bezaten, Hand. 22:9, moesten die dan, wanneer zij in de samenkomst onder de invloed kwamen, ten enenmale zwijgen? Maar waartoe hadden ze deze gaven dan ontvangen, indien zij ze niet in het openbaar gebruiken mochten? Om deze redenen menen sommigen dat dit algemeen verbod alleen voor gewone gevallen gold, maar dat bij buitengewone gelegenheden vrouwen, die onder Goddelijken invloed kwamen en als zodanig bekend stonden, vrijheid hadden om te spreken. In het algemeen mochten zij niet leren, of in de gemeente vragen behandelen; maar moesten daar zich in stilheid laten leren; wanneer zij moeilijkheden ontmoetten, moesten ze *thuis haar eigen mannen vragen*. Wanneer het de plicht der vrouw is zich in onderwerping te laten leren, dan is het de roeping van de man zijn meerderheid te tonen door instaat te zijn om haar te onderwijzen. Wanneer het haar roeping is thuis haar eigen man te vragen, dan is het zijn plicht om tenminste te trachten instaat te zijn haar vragen te beantwoorden. Wanneer het voor haar schande is in de gemeente te spreken, waar ze behoort te zwijgen, dan is het schande voor hem te zwijgen waar hij behoort te spreken, en ook niet instaat te zijn haar te antwoorden wanneer zij hem thuis iets vraagt.

2. Wij krijgen hier de reden van deze instelling. Het is Gods wet en gebod dat zij in gehoorzaamheid zij, **vers 34**; de vrouwen zijn in ondergeschiktheid aan de man geplaatst, en het is schande voor haar iets te doen, dat zweemt naar begeerte om de rangen om te keren; zoals spreken in het openbaar, tenminste in dien tijd en onder dat volk, scheen aan te duiden, hoeveel te meer het leren in het openbaar; zodat de apostel besluit dat het voor ene vrouw schande was om in de samenkomsten der gemeente te spreken. Schande is de onaangename aandoening der ziel, wanneer men iets onbehoorlijks verricht heeft. En wat is onbehoorlijker voor een vrouw dan het verlaten van haar plaats, het verbreken van de ondergeschiktheid van haar sexe, en het doen wat daarvan de schijn en het voorkomen heeft? Onze geest en ons gedrag moeten in overeenstemming zijn met onzen rang. Wij moeten de natuurlijke onderscheidingen, die God gemaakt heeft, in acht nemen. Zij, die door Hem in onderwerping aan anderen geplaatst zijn, mogen zichzelf niet op een hoogte stellen, noch de meerderheid najagen of zich aanmatigen. De vrouw is aan de man onderdanig gemaakt en moet die

plaats innemen en er tevreden mee zijn. En daarom moeten de vrouwen zwijgen in de gemeente, en zich niet tot leraressen opwerpen, want dat is zich de meerderheid boven de man aanmatiggen.

1 Cor. 14:36-40

In deze verzen besluit de apostel zijn bewijsvoering met:

1. Een verdiend verwijt aan de Corinthiërs voor hun hoogmoed en zelfbehagen. Zij handelden met hun geestelijke gaven zoals geen andere gemeente deed; zij bedienden er in zeker opzicht alleen zichzelf mede, en verdroegen zeer moeilijk enige terechtwijzing of regeling. Nu zegt de apostel om deze aanmatiging te fnuiken: *Is het woord Gods van u uitgegaan? Of is het alleen tot u gekomen?* **vers 36.** Ging het Christendom van Corinthe uit; was onder hen zijn oorsprong? Of, indien niet, is het tot u beperkt en u toevertrouwd? Zijt gij de enige gemeente, die met Goddelijke openbaringen begunstigd werd, zodat gij u onttrekken wilt aan al de gewone regelen der andere gemeenten, en ten einde met uw geestelijke gaven te pronken wanorde in de Christelijke samenkomsten brengen? Hoe onbehoorlijk is zulk een gedrag! Ik bid u: bedenk uzelf! Indien het nodig en geschikt was, kon de apostel met alle gezag bestraffen; en zeker, indien ooit, dan was zijn bestraffing hier op haar plaats. Merk op: Zij moeten bestraft en vernederd worden, wier geestelijke hoogmoed en zelfverheffing verwarring brengen in de Christelijke gemeenten en samenkomsten; hoewel ze moeilijk bestraffing kunnen verdragen, zelfs niet van een apostel.

2. Hij maakt hun bekend, dat hetgeen hij hun gezegd had een bevel van God was, dat geen waar profeet of werkelijk-geïnspireerde zou ontkennen, **vers 37.** *Indien iemand meent een profeet te zijn of geestelijk, die erkenne dat hetgeen ik schrijf des Heeren geboden zijn.* Ja, laat hem door dezen regel op de proef gesteld worden. Indien hij niet erkent, dat hetgeen ik hieromtrent geschreven heb de wil van Christus is, dan heeft hij zelf nooit de Geest Gods gehad. De Geest van Christus kan zichzelf niet tegenspreken; indien Hij in mij spreekt en in hen, dan moet Hij in ons beiden hetzelfde zeggen. Indien hun openbaringen de mijne tegenspreken, dan komen ze niet van dezelfde Geest; een van ons beiden moet dan een valse profeet zijn. *Hieraan kunt ge hen kennen.* Zo zij zeggen dat mijn voorschriften in deze zaak geen Goddelijke geboden zijn, dan kunt ge er op rekenen, dat zij niet Goddelijk geïnspireerd worden. Maar indien iemand, na dit alles, door vooroordeel of tegenstand, voortgaat onzeker of onwetend te zijn dat ik door de Geest Gods spreek, dan moet hij onder de invloed van die onwetendheid blijven. Indien zijn voorwendsel van inspiratie de vergelijking met mijn apostolisch karakter en vermogen kan doorstaan, dan heb ik al mijn gezag en invloed verloren, en zij die deze vergelijking niet toestemmen zijn buiten bereik van overtuiging en moeten aan zichzelf overgelaten worden. Het is rechtvaardig in God hen aan de blindheid van hun ziel over te laten, die moedwillig het licht buitensluiten. Zij, die onwetend willen blijven in een zaak, die zo duidelijk is, worden rechtvaardig onder het oordeel van hun verkeerd begrip gelaten.

3. Hij vat alles samen in twee algemene raadgevingen.

A. Hoewel zij de gave der talen niet moeten verachten, en in geen geval mogen misbruiken, onder de opgenoemde voorschriften, moeten zij aan de gave der profetie voorkeur geven. Dat is inderdaad de bedoeling van de gehele redenering. Dat was boven de andere te verkiezen, omdat zij de nuttigste was.

B. Hij beveelt hun alle dingen eerlijk en met orde te doen, **vers 40**; dat is: zij moesten alles vermijden, wat duidelijk bleek onwelvoeglijk en wanordelijk te zijn. Zij mochten nooit de gelegenheid aangrijpen om in de Christelijke gemeente en eredienst enig ding in te voeren, dat door een ijdele geest als verfraaiend gerekend werd of dat zou kunnen dienen om ze te bederven. Zulke onbetamelikheden en wanorde, als hij had behandeld, moesten ze vooral verfoeien. Zij moesten niets doen wat blijkbaar kinderachtig was, **vers 20**; of wat aanleiding geven kon om te zeggen dat zij uitzinnig waren, **vers 23**; of dat verwarring kon veroorzaken, **vers 33**. Dat zou bovenmate onwelvoeglijk zijn, en een Christelijke samenkomst tot een bende en een aanfluiting maken. Maar ze moesten de dingen ordelijk doen; ze moesten de een na de ander spreken, en niet allen tegelijk; hun beurt afwachten en niet elkaar in de rede vallen. Indien ze anders handelden, zouden ze het doel van de Christelijke bediening en van alle Christelijke samenkomsten vernietigen. Duidelijke onwelvoeglijkheden en wanorde moeten zorgvuldig buiten alle Christelijke gemeenten en elk deel van de eredienst gehouden worden. Daar moet niets in zijn, dat kinderachtig, dwaas, belachelijk, wild en rumoermakend is. Alle delen van de godsdienstoefening moeten mannelijk, ernstig, redelijk, bedaard en ordelijk verricht worden. God mag niet onteerd, de eredienst niet ontwijfd worden, door onze oneerbiedige uitvoering of bijwoning.

HOOFDSTUK XV

In dit hoofdstuk behandelt de apostel het grote feit van Christus' opstanding en de opstanding uit de doden.

- I. Hij handhaaft de zekerheid van de opstanding van onze Zaligmaker, vers 1-II ;
- II. Van uit deze waarheid weerspreekt hij hen, die zeggen dat er geen opstanding is, vers 12-19;
- III. Uit de opstanding van onze Zaligmaker bewijst hij de opstanding der doden en bevestigt het geloof der Corinthiërs daaraan door sommige beschouwingen, vers 20-34;
- IV. Hij beantwoordt ene tegenwerping betreffende deze waarheid en neemt daaruit aanleiding om aan te tonen welke grote verandering de lichamen der gelovigen door de opstanding ondergaan zullen, vers 35-50;
- V. Hij zegt ons welke verandering zij ondergaan zullen, die bij het geluid der laatste bazuin hier zullen leven, en schetst de volkomen overwinning der gelovigen over dood en graf, vers 51-57; opwekkende:
- VI. door zeer ernstig besluit van zijn redenering de Christenen, om standvastig en ijverig in de dienst huns Heeren te zijn, omdat ze weten hoe heerlijk zij door Hem beloond zullen worden, vers 58.

1 Cor. 15:1-11

De apostel beijvert zich in dit hoofdstuk om te bewijzen en vast te stellen het leerstuk van de opstanding der doden, welke sommigen van de Corinthiërs ronduit ontkenden, vers 12. Zij maakten van dit leerstuk ene allegorie, zoals Hymeneüs en Philetus deden, door te zeggen dat de opstanding reeds geschied was, 2 Tim. 2:17, 18; en zoals sommige oude ketters, die beweerden dat er alleen een verandering van levensrichting mee bedoeld werd. Of zij verwierpen het als onzinnig, op gronden van rede en wetenschap; zodat zij het in zijn letterlijke betekenis ontkenden. En zij verwierpen een toekomstige staat van vergelding, door de opstanding der doden te ontkennen. Dat heidenen en ongelovigen deze waarheid loochenden, was zo vreemd niet; maar dat Christenen, die hun godsdienst aan openbaring te danken hadden, een waarheid ontkenden, die zo duidelijk was geopenbaard, wekte verwondering, vooral ene waarheid van zo groot gewicht. Het was tijd voor de apostel om hen in deze waarheid te bevestigen, want de weifeling van hun geloof op dit punt was instaat om hun Christendom te schokken, en zij waren in groot gevaar van het geloof schipbreuk te lijden. Hij begint met een korte samenvatting van het door hem verkondigde Evangelie, namelijk de dood en de opstanding van Christus. Op dit fundament is het leerstuk van de opstanding der doden gebouwd. Goddelijke waarheden komen met de grootste zekerheid ons voor de geest, wanneer ze beschouwd worden in hun onderling verband. Het fundament wordt versterkt opdat de bovenbouw zekerder worde. Omtrent het Evangelie merken we op:

I. Welk een nadruk hij er op legt, **vers 1, 2.**

Voorts, broeders, ik maak u bekend het Evangelie, hetwelk ik u verkondigd heb. Vs 1.

1. Dat was het wat hij voortdurend verkondigde. Zijn woord was niet ja en neen; altijd predikte hij hetzelfde Evangelie; onderwees hij dezelfde waarheid. Hij kon zich daarvoor op zijn hoorders beroepen. De waarheid is van nature onveranderlijk; en de onfeilbare leraren konden nooit in verschil zijn met zichzelf of met elkaar. Het leerstuk, dat Paulus totnogtoe verkondigd had, predikte hij nog.

2. Dit was het *wat zij ontvangen hadden*; zij waren van de waarheid overtuigd; hadden haar van harte geloofd; of ten minste daarvan met de mond belijdenis afgelegd. Het was geen vreemde leer. Het was hetzelfde Evangelie, waarin of waardoor zij totnogtoe stonden, en moesten blijven staan. Zo ze deze waarheid opgaven, hielden ze geen grond over om op te staan; geen grondslag voor hun godsdienst. Het leerstuk van Christus' dood en opstanding is het fundament van het Christendom. Neem dezen grondslag weg en het gehele gebouw valt ineen; al onze hoop voor de eeuwigheid zinkt onder ons weg. En het is door deze waarheid onwrikbaar vast te houden, dat de Christenen standvastig gemaakt worden in de dag der verzoeking en trouw aan God blijven.

3. Deze was het alleen door welke zij konden hopen zalig te worden. Alleen daardoor konden zij hopen zalig te worden, **vers 2**, *want de zaligheid is in geen anderen naam; en er is geen naam onder de hemel gegeven door welken wij mogen zalig worden, dan de naam van Christus*. En in Zijn naam is geen zaligheid dan door Zijn dood en opstanding. Deze zijn de zaligmakende waarheden van onzen heiligen godsdienst. De kruisiging van onzen Verlosser en zijn overwinning van de dood zijn de ware bron van ons geestelijk leven en van onze hoop. Omtrent deze zaligmakende waarheden nu valt op te merken:

A. Dat zij moeten bewaard worden in de ziel; zij moeten vastgehouden worden, zoals het woord kan vertaald worden. *Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden*, Hebr. 10:23. De zaligmakende waarheden van het Evangelie moeten vaste plaats in onze ziel hebben, ze moeten in onze gedachten leven, en gehandhaafd en vastgehouden worden tot het einde indien wij zalig willen worden. Zij zullen ons niet zaligen, indien wij er geen acht op slaan en aan haar macht ons onderwerpen; en dat wel tot het einde toe. *Hij alleen, die volhardt tot de einde, zal zalig worden*, Matth. 10:22. Wij geloven tevergeefs, tenzij wij volhouden en toenemen in het geloof des Evangelies. Door een tijdgeloof zullen we niet beter worden; integendeel, daardoor zullen we onze schuld verzwaren door teruggang en ontrouw. En het is tevergeefs het Christendom en ons geloof in Christus te belijden, indien we de opstanding loochenen; want dit heeft tengevolge en sluit in zich de loochening van zijn opstanding; en neemt ge die weg, dan vernietigt ge het Christendom; want dan is er geen fundament meer voor geloof en hoop.

II. Merk op wat dit Evangelie is, waar de apostel zoveel nadruk op legt. Het is de leer, die hij heeft ontvangen, die hem overgeleverd is, door hem, *en prootois, ten eerste*; dat is: *als beginsel*. Dit was de leer van de hoogste rang, de meest-noodzakelijke waarheid. Dat Christus stierf voor onze zonden, en dat Hij is begraven, en dat Hij is opgewekt ten derden dage; of, met andere woorden: *dat Hij is overgeleverd om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking*, Rom. 4:25; dat Hij om onze zonden als een offer geslacht is, en opgewekt om te bewijzen, dat Hij de vergeving voor ons verworven heeft, doordien Zijn offer door God aangenomen is. Christus' dood en opstanding zijn de gehele samenvatting en inhoud van de evangelische waarheid. Zonder die moeten we hier geestelijk leven missen; en zij zijn de grond onzer hoop voor het leven hiernamaals.

III. Merk op hoe deze waarheid is bevestigd:

1. Door Oud-Testamentische voorzeggingen. Hij is gestorven voor onze zonden naar de Schriften; Hij is begraven en ten derden dage opgewekt naar de Schriften, naar de profetieën der Schriften en naar de afschaduwingen der Schriften. Profetieën als Psalm

16:10; Jes. 53:4; Dan. 9:26, 27; Hos. 6:2. Zulke typen als Jona, Matth. 12:4; als Izak, van wie de apostel opzettelijk zegt, dat Abraham hem *bij gelijkenis uit de doden wedergekegen heeft*, Hebr. 11:19. Het is een grote bevestiging van ons geloof in het Evangelie, te mogen zien hoe het overeenstemt met oude typen en profetieën.

2. Door het getuigenis van vele ooggetuigen, die Christus zagen nadat Hij van de doden verrezen was. Hij noemt vijf verschillende verschijningen op, behalve die aan zichzelf. *Hij is van Cefas gezien, daarna van de twaalven*; die zo genoemd worden, hoewel Judas niet langer tot hen behoorde, want dit was hun volkomen getal; daarna was *Hij gezien van meer dan vijf honderd broederen op eenmaal*; van welken verscheidenen ontslapen waren toen de apostel dit schreef, maar velen nog leefden. Dit geschiedde in Galiléa, Matth. 28:10. Daarna is Hij gezien *van Jakobus*, alleen, en *daarna van al de apostelen*, toen Hij opgenomen werd in de hemel. Dat was op de Olijfberg. Lukas 24:5 Verg. Hand. 1:2, 5-7. Hoe onweersprekelijk zeker was de opstanding van Christus uit de doden, wanneer zoveel ogen op zo onderscheidene tijden Hem levend gezien hadden, en wanneer Hij de zwakheid van een Zijner discipelen zover tegemoet kwam, dat Hij zich door hem liet aanraken ten einde zijn opstanding buiten twijfel te stellen! En hoeveel reden hebben wij om hen te geloven, die zo standvastig waren in het handhaven van deze waarheid, hoewel zij al wat hun in deze wereld lief was, waagden door voort te gaan met haar te verkondigen en te bevestigen! En Paulus zelf was de laatste dergenen, die verwaardigd werden Hem te zien. Het was een bijzonder deel van de roeping eens apostels, de getuige te zijn van de opstanding van onze Zaligmaker, Luk. 24:48; en dus, toen Paulus tot het apostelschap geroepen werd, ontving hij ene openbaring daarvan; de Heere Jezus verscheen hem op de weg naar Damascus, Hand. 9:17. Nadat hij dit voorrecht vermeld heeft, neemt Paulus aanleiding tot een nederige opmerking omtrent zichzelf. Hij was hogelijk door God begunstigd, maar hij beijverde zich steeds een geringe gedachte van zichzelf te hebben en die ook kenbaar te maken. Zo doet hij ook hier, door te zeggen:

A. Dat hij was *een ontijdig geborene, vers 8*; een onvoldragen (*ektrooma*); een dood- en ontijdig-geboren kind. Paulus' bekering geleek op zulk een geboorte in het plotselinge van zijn wedergeboorte; daarin dat hij niet, gelijk de anderen, voor de apostolische bediening was gerijpt door persoonlijken omgang met onzen Heere. Hij was tot de bediening geroepen toen zulk een omgang onmogelijk geworden was; hij was dus daarvoor ontijdig. Hij had de Heere niet gekend of gevolgd en was niet door de omgang met Hem voor deze hoge en eervolle bediening gevormd, gelijk de anderen. Dat was in Paulus' schatting een zeer nederige omstandigheid.

B. Door te erkennen dat hij minder was dan de andere apostelen; *die niet waardig ben een apostel genaamd te worden*. De minste hunner, omdat hij de laatste was; het laatste tot de bediening geroepen; niet waardig een apostel genaamd te worden, zowel de bediening als de naam van apostel niet waardig; omdat *hij de gemeente Gods vervolgd had, vers 9*. Inderdaad zegt hij ons op een andere plaats dat hij *nergens minder in is geweest dan de uitnemendste der apostelen*, 2 Cor. 11:5; dat is in gaven, genaden, dienst en lijden minder dan een hunner. Toch waren er enige omstandigheden in zijn geval, waardoor hij zich lager schatte dan een hunner. Merk op: Een nederige geest, bij hoge talenten, is voor ieder een groot sieraad; die stelt zijn goede hoedanigheden des te beter in het licht. Wat voornamelijk Paulus nederig hield was de herinnering aan zijn vroegere boosheid, zijn woedende en verwoestende ijver

tegen Christus en zijn leden. Hoe gemakkelijk kan God goed voortbrengen uit het grootste kwaad! Wanneer zondaren door de Goddelijke genade veranderd zijn in heiligen, maakt Hij de herinnering aan hun vorige zonden zeer dienstbaar aan hun nederigheid, ijver en geloof.

C. Door al wat in hem van waarde was toe te schrijven aan de Goddelijke genade. *Doch door de genade Gods ben ik dat ik ben, vers 10.* Het is Gods voorrecht te kunnen zeggen: *Ik ben die ik ben*; het is ons voorrecht bekwaam gemaakt te worden om te zeggen: *Door de genade Gods ben ik dat ik ben*. Wij zijn niets dan hetgeen God ons maakt; niets in de godsdienst dan wat Zijn genade ons maakt. Al wat er goeds in ons is, dat is een stroom uit Zijn fontein. Paulus was daar gevoelig voor, en bleef nederig en dankbaar door deze overtuiging; zo moeten ook wij doen. Zelfs, hoe meer hij bewust was van zijn eigen bekwaamheid, ijver en dienst, zodat hij van zichzelf kon zeggen: *zijn genade, die aan mij bewezen is, is niet ijdel geweest, maar ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen*; des te meer achtte hij zich daardoor schuldenaar aan de Goddelijke genade: *doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is*. Zij, aan wie God genade geschonken heeft, moeten zorg dragen dat dit niet tevergeefs geschied is. Zij moeten deze hemelse gave kweken, oefenen en gebruiken. Dat deed Paulus, en daarom arbeidde hij zo van harte en met zo gezegend gevolg. En toch: hoe meer hij arbeidde en hoe meer goeds hij deed, des te nederiger was hij in zijn oordeel over zichzelf, en des te meer geneigd om de genade Gods ten zijnen opzichte te erkennen en te verheerlijken; Gods vrije en onverdiende genade. Een nederige geest zal zeer geneigd zijn om de genade Gods te erkennen en groot te maken. Een nederige geest is gewoonlijk dankbaar. Waar de hoogmoed ten onder gehouden wordt, bestaat reden te geloven dat de genade heerst.

Na deze uitweiding keert de apostel tot zijn onderwerp terug, en zegt hun, **vers 11**, dat niet alleen hij datzelfde onderwerp, datzelfde Evangelie te allen tijde en overal verkondigde, maar dat al de apostelen hetzelfde deden. *Hetzij dan ik; hetzij zijlieden, alzo prediken wij, en alzo hebt gij geloofd*. Hetzij Petrus of Paulus, of een andere apostel hen tot het Christendom gebracht had, allen handhaafden diezelfde waarheid, verhaalden diezelfde geschiedenis; verkondigden diezelfde leer; en bevestigden dat met dezelfde getuigenissen. Allen kwamen daarin overeen, dat Jezus Christus, en die gekruisigd en daarna van de doden verrezen, de gehele samenvatting en inhoud van het Christendom is, en dat alle ware Christenen dat geloven. Al de apostelen stemmen overeen in die getuigenis; alle Christenen in dat geloof. Bij dat geloof leven zij; in dat geloof sterven zij.

1 Cor. 15:12-19

Na de waarheid van de opstanding van onze Zaligmaker te hebben bevestigd, gaat de apostel er toe over om degenen onder de Corinthiërs te weerleggen, die zeiden dat er geen opstanding is. *Indien nu Christus gepredikt wordt, dat Hij uit de doden opgewekt is, hoe zeggen sommigen onder u, dat er gene opstanding der doden is?* Het schijnt uit dit vers en uit de loop der redenering, dat sommigen onder de Corinthiërs de opstanding voor onmogelijk hielden. Dat was het gewone gevoelen onder de heidenen. Maar daartegen voert de apostel een onweerlegbaar feit aan, namelijk de opstanding van Christus; en hij gaat hen thans waarschuwen tegen de onzinnigheden, waartoe hun ziens- wijze leiden moest.

Indien er geen opstanding der doden is (kan zijn) zo is Christus ook niet opgewekt, vers 13. En daarna: *Indien de doden niet opgewekt worden (niet kunnen opgewekt*

worden en tot het leven wederkeren) *dan is ook Christus niet opgewekt, vers 16*. En toch was het voorspeld in de oude profetieën, dat Hij zou verrijzen; en het is door menigte van ooggetuigen bevestigd, dat Hij verrezen is. En zoudt gij zeggen, zou iemand uwer durven zeggen: dat is zo niet; dat kan zo niet zijn, hoewel God lang tevoren gezegd heeft, dat het geschieden zou, en het een onweerlegbaar feit geworden is?

II. Hieruit zou volgen dat de prediking van en het geloof in het Evangelie vergeefs zijn.

Indien Christus niet opgewekt is, zo is dan onze prediking ijdel, en ijdel is ook uw geloof, vers 14. Wordt deze onderstelling toegelaten, dan is de voorname grondslag van het Christendom vernietigd en

1. De prediking ijdel gemaakt. *Wij, de apostelen, worden dan bevonden valse getuigen Gods; wij wenden dan voor Gods getuigen voor zijn waarheid te zijn en door zijn macht wonderen tot hare bevestiging te verrichten, en zijn toch onderwijl bedriegers, leugenaars van God; in Zijn naam en door zijn kracht gaan wij dan voort met het verkondigen en volhouden van een zaak, die eigenlijk gelogen en in waarheid onmogelijk is. En maakt dit ons niet tot de ijdelste (dat is meest onnutte) mensen ter wereld, en onze bediening tot de ijdelste en meest onnutte ter wereld? Welk doel zouden we ons kunnen voorstellen bij het ondernemen van zo moeilijk en gevaarlijk werk, wanneer we wisten dat de godsdienst geen beteren grondslag had, ja, wanneer we overtuigd waren van het tegendeel? Waarom zouden we prediken? Zou onze arbeid niet geheel tevergeefs zijn? Wij kunnen in dit leven geen zeer gunstige vooruitzichten hebben en daarna in 't geheel gene. Zo Christus niet is opgewekt, is het Evangelie een spel, kaf en ijdelheid.*

2. Deze onderstelling zou het geloof der Christenen ijdel maken, zowel als het werk der dienaren. *Indien Christus niet is opgewekt, zo is uw geloof tevergeefs, zo zijt gij nog in uw zonden, vers 17*, nog onder de schuld en het oordeel der zonden, want alleen door Zijn dood en zelfofferande kan vergeving verkregen worden. *Wij hebben de verlossing, namelijk de vergeving der zonden, door Zijn bloed, Ef. 1:7*. Geen vergeving van zonden zonder bloedstorting. En is Zijn bloed gestort en Zijn leven weggenomen, zonder dat het hersteld werd, welk bewijs zouden wij dan hebben dat wij door Hem rechtvaardigmaking en het eeuwige leven verkregen hebben? Ware Hij onder de macht des doods gebleven, hoe had Hij ons dan uit die macht kunnen verlossen? En hoe ijdel is het geloof bij deze onderstelling! Hij, die voor onze zonden overgeleverd was, moest opstaan tot onze rechtvaardigmaking, of wij verwachten tevergeefs dien zegen van Hem. Er is geen rechtvaardigmaking en verlossing indien Christus niet is opgewekt. En zou het geloof in Christus niet vergeefs en zonder betekenis zijn, indien Hij nog dood is?

III. Een andere dwaasheid, die uit deze onderstelling voortvloeit, is: *dat dan ook verloren zijn degenen die in Christus ontslapen zijn*. Indien er geen opstanding is, dan kunnen zij niet opstaan; en dan zijn zij verloren; zij die in en voor het Christelijk geloof stierven. Het is hieruit duidelijk, dat diegenen onder de Corinthiërs, die de opstanding ontkenden, daarmee de toestand van toekomstige vergelding bedoelden, en niet alleen het herleven des lichaams; zij hielden de dood voor verwoesting en vernietiging van de mens, en niet alleen van zijn lichaam; want anders kon de apostel hier niet spreken van het volkomen verlies dergenen, die in Jezus ontslapen zijn, door

de onderstelling dat zij niet zouden opgewekt worden en na dit leven geen hoop meer op Christus hadden; want ze konden op zaligheid voor hun zielen hopen, indien die hun lichamen overleefden, en dat zou voorkomen dat zij alleen in dit leven op Christus hopen konden. Maar is uw onderstelling juist, dat er geen opstanding is zoals gij het bedoelt, geen leven na dit leven, dan zijn de gestorven Christenen geheel verloren. Welk een nutteloos ding zou dan ons godsdienstig geloof zijn!

IV. Er zou uit volgen dat de dienaren van Christus *de ellendigste van alle mensen zouden zijn*, wanneer ze *alleenlijk in dit leven op Christus hopende waren*, **vers 19**; hetgeen een nieuwe dwaasheid is, die uit de ontkenning van de opstanding voortspruit. De toestand van hen, die op Christus hopen, zou dan slechter zijn dan die van alle andere mensen. *Die op Christus hopen*. Ieder, die in Christus gelooft, hoopt op Hem; allen, die in Hem geloven als hun Verzoener, hopen op Hem voor hun verlossing en zaligmaking. Maar indien er geen opstanding is; of geen toestand van toekomstige vergelding (dat toch werd bedoeld door hen, die de opstanding loochenden) dan werd hun hoop op Hem beperkt tot dit leven. En indien al de hoop der Christenen ligt binnen de grenzen van dit leven, dan zijn zij in veel slechter toestand dan het overige deel der mensheid, voornamelijk in dien tijd en onder die omstandigheden, toen de apostel schreef; want zij hadden geen erkenning of bescherming van de heersers der wereld, maar werden door alle mensen gehaat en vervolgd. Alle Christenen hadden dus een zwaar lot indien zij alleen in dit leven op Christus konden hopen. Beter was al het andere dan op zulke voorwaarde Christen te zijn; want in deze wereld werden zij gehaat, verjaagd, verongelijkt, van alle werelds gemak ontbloot en aan alle soort van lijden blootgesteld; zij hadden het in dit leven moeilijker dan alle andere mensen, en voor de toekomst geen betere hoop. En zou het niet dwaasheid zijn van hen, die in Christus geloven, een beginsel te aanvaarden, dat zo noodlottige gevolgen met zich bracht! Kan iemand in Christus geloven, die overtuigd is dat Hij Zijn trouwe dienaren, zowel predikers als anderen, zal verlaten in slechter toestand dan die hunner vijanden? Het is voor een Christen een grote dwaasheid te onderstellen dat er geen opstanding of toekomstig leven is. Hij zou geen hoop na dit leven hebben en in deze wereld de slechtst mogelijke toestand. Maar de Christen is door zijn godsdienst aan deze wereld gekruisigd en heeft geleerd te hopen op een toekomstig leven. Vleselijke vermaken walgen hem in grote mate; geestelijke en hemelse genoegens heeft hij lief en jaagt hij na. Hoe ellendig zou waarlijk zijn lot zijn indien hij dood moest zijn voor werelds vermaak en toch nooit op iets beters hopen kon.

1 Cor. 15:20-34

In deze afdeling stelt de apostel in het licht de waarheid van de opstanding der doden, de heilige doden, de gestorvenen in Christus. Hij grondt die:

I. Op de opstanding van Christus.

1. Omdat Hij inderdaad is *de eersteling dergenen, die ontslapen zijn*, **vers 20**. Hij zelf is waarlijk opgewekt, en Hij is opgewekt geheel in deze hoedanigheid; als de eersteling van degenen, die in Hem ontslapen zijn. Indien Hij waarlijk opgewekt is, dan is in zijn opstanding een waarborg gegeven dat de doden opgewekt zullen worden; evengoed als het offeren en aannemen van het offer der eerste vruchten een waarborg was, dat de gehele oogst der Joden zou gezegend worden. Het gehele deeg was geheiligd door de wijding der eerstelingen, Rom. 11:16; en het gehele lichaam van Christus, allen die door het geloof met Hem verenigd zijn, worden door zijn opwekking verzekerd van de hun. Zoals Hij is opgestaan zullen zij opstaan; juist zoals het deeg heilig is, omdat de eerste vruchten heilig zijn. Hij is niet bloot voor zichzelf

opgestaan, maar als hoofd van het lichaam, de gemeente; en *God zal degenen, die ontslapen zijn in Hem, wederbrengen met Hem*, 1 Thess. 4:14. Christus' opwekking is het bewijs en onderpand van de onze, indien wij Zijn ware gelovigen zijn; omdat Hij is opgestaan, zullen wij opstaan. Wij zijn een deel van het geheiligde deeg, en zullen deelhebben aan de aanneming en zegen de eersteling geschonken. Dit is de eerste bewijsgrond van de apostel om die waarheid te bevestigen. En:

2. Hij licht het toe door een vergelijking van de eersten met de Tweede Adam. Want, gelijk door een mens de dood kwam, zo is het vanzelfsprekend dat ook door een mens de vrijmaking uit de dood komen zou, of, wat hetzelfde is, de opstanding, **vers 21**. En dus *gelijk zij allen in Adam sterven, also zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden*; gelijk allen door de zonde van de eersten Adam sterfelijk gemaakt werden, omdat ze van hem allen de zondige natuur erfden, also zullen door de verdienste en opstanding van Christus, allen, die deelgenoten gemaakt zijn van Zijn Geest en Zijn geestelijke natuur, met Hem herleven en onsterfelijk worden. Allen, die sterven, sterven door de zonde van Adam; allen, die opstaan in de zin door de apostel bedoeld, staan op door de verdienste en macht van Christus. Maar de bedoeling is niet, dat gelijk alle mensen in Adam sterven, also ook alle mensen, zonder uitzondering, door Christus levend gemaakt worden, want de gang van des apostels redenering strijdt tegen deze algemene opvatting. Christus verrees als de eersteling; daarom zullen allen, *die van Christus zijn, vers 23*, ook verrijzen. Hieruit volgt nog niet dat alle mensen, zonder uitzondering, ook zullen verrijzen; er volgt alleen uit, dat allen, die zo opstaan, het doen door kracht van Christus' opstanding; en zo is hun opstanding te danken aan de mens Jezus Christus, gelijk de sterfelijkheid van de mensheid te wijten was aan de mens Adam. En zo kwam door de mens de dood, en door de mens de verlossing. Het betaamde der Goddelijke wijsheid dat, gelijk de eerste Adam zijn nakomelingschap ongelukkig maakte door zijn zonde, de tweede Adam Zijn zaad zou verheffen tot heerlijke onsterfelijkheid.

3. Alvorens van deze redenering af te stappen, merkt hij aan, dat er volgorde in de opstanding zijn zal. Hoe dat nauwkeurig zijn zal, wordt ons nergens meegedeeld; maar hier in het algemeen dat er volgorde zijn zal. Mogelijk zullen eerst opstaan zij, die de hoogste rang bekleedden, de uitnemendste diensten bewezen hebben, de zwaarste vervolgingen of de wreedste dood om Christus' wil geleden hebben. Hier wordt alleen gezegd dat de eersteling het eerst opstond, en daarna allen die van Christus zijn, in zijn toekomst. Niet omdat de opstanding van Christus in werkelijkheid aan de opstanding der zijnen moest voorafgaan, maar zij moest de grond daarvoor leggen; zo was het niet noodzakelijk dat zij, die verwijderd van Jeruzalem woonden, daarheen moesten gaan en de eerstelingen offeren alvorens ze het gehele deeg voor heilig konden houden; maar zij moesten de eersteling afzonderlijk houden voor dat doel, tot zij ze konden offeren, hetgeen geschieden kon te allen tijde tussen Pinksteren en het feest der toewijding, Num. 26:2. De offerande van de eerstelingen maakte het deeg heilig; en het deeg werd door die offerande geheiligd hoewel ze niet gebracht werd voordat de oogst was binnengehaald, indien ze maar met dat doel afgezonderd en later gebracht werden. Zo moest de opwekking van Christus naar haar natuur, aan die van zijn heiligen voorafgaan, hoewel sommigen hunner in tijdsorde vóór Hem konden verrijzen. Alleen omdat Hij opstond, stonden zij op. Zij, die van Christus zijn, moeten opstaan uit kracht van hun eenheid met Hem.

II. Hij betoogt de voortduring van het middelaarschap van Christus tot al Zijn vijanden zullen vernietigd zijn, waarvan de laatste is de dood, **vers 24-26**. Hij was opgewekt en door zijn opstanding begiftigd met oppermacht. *Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde*, Matth. 28:18. *Hem is een naam gegeven boven allen naam, opdat alle knie voor Hem zich buige en alle tong Hem belijde de Heere te zijn*, Fil. 2:9-11. Dit koninkrijk blijft het zijn tot Hij alle Hem vijandige *heerschappij, en macht en kracht* teniet gedaan heeft, **vers 24**; *alle vijanden onder zijn voeten gelegd heeft*, vers 25; *en de laatste vijand, de dood, teniet gedaan is*, vers 26.

1. Dit houdt de volgende bijzonderheden in.

A. Onze Zaligmaker verrees van de dood opdat alle macht in zijn handen gesteld zou worden, en Hij als Middelaar een koninkrijk hebben en regeren zou. *Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weer levend geworden, opdat Hij beiden over doden en levenden heersen zou*, Rom. 14:9.

B. Dat dit koninkrijk van Zijn middelaarschap een einde zal hebben, tenminste in zoverre als het strekken moet om Zijn volk veilig in de heerlijkheid te brengen, en al zijn en hun vijanden teniet te doen. *Daarna zal het einde zijn*, **vers 24**.

C. Dat het geen einde neemt, alvorens alle zich verzettende macht onderworpen is en alle vijanden onder zijn voeten gebracht zijn, **vers 24, 25**.

D. Dat, onder andere vijanden, ook de dood moet worden teniet gedaan, **vers 26**, diens macht over Christus' leden moet worden vernietigd. Tot zoverre spreekt de apostel met zekerheid, maar hij laat in het midden dat daarom de heiligen moeten opstaan, omdat anders dood en graf macht over hen zouden hebben; ook zou anders het koninkrijk van onzen Zaligmaker Zijn volk niet beschermen tegen de laatsten vijand en diens macht niet teniet doen. Wanneer de heiligen weer leven zullen om niet meer te sterven, dan en niet vroeger, zal de dood teniet gedaan zijn; en dat moet geschied zijn alvorens onze Zaligmaker Zijn Middelaarkoninkrijk overgeeft; hetgeen te zijner tijd gebeuren zal. Daarvoor zullen de heiligen leven en niet meer sterven. Dit is het doel van de redenering, maar:

2. De apostel vlecht er verscheiden wenken tussen, waarvan het goed is kennis te nemen.

A. Onze Zaligmaker heeft als mens en als Middelaar Gods en der mensen, een Hem opgedragen macht, een gegeven koninkrijk. *Alle dingen heeft Hij Zijnen voeten onderworpen, uitgenomen Hij, die Hem alle dingen onderworpen heeft*, **vers 27**. Als mens is al Zijn gezag hem verleend. En, hoewel Zijn middelaarschap Zijn Goddelijke natuur onderstelt, draagt Hij als Middelaar toch niet zo uitsluitend het karakter van God, maar is een Middelpersoon tussen God en mens; in beide naturen, de Goddelijke en menselijke, delende, omdat Hij beide partijen, God en de mens met elkaar te verzoenen had, en Hij om dat te volbrengen opdracht en macht van God de Vader ontvangen heeft. De Vader verschijnt in deze gehele zaak, in de majesteit en met het gezag van God; de Zoon, mens geworden, verschijnt als de dienstknecht des Vaders; hoewel Hij God is zowel als de Vader.

Wat de apostel zegt moet dus niet verstaan worden van Christus' eeuwige heerschappij over al Zijn schepselen, welke Hem als God toekomt, maar van het koninkrijk Hem als Middelaar en Godmens opgedragen, en zulks voornamelijk na Zijn opstanding, toen Hij, hebbende overwonnen, met de Vader is gezeten in Zijn troon, Openb. 3:21. Toen was de voorzegging vervuld: *Ik heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid*, Ps. 2:6; Hem op Zijn troon geplaatst. Dit wordt bedoeld met de uitdrukking, die zo dikwijls in het Nieuwe Testament voorkomt:

zittende ter rechterhand Gods, Markus 16:19; Rom. 8:34; Coll. 3:1, enz.; *aan de rechterhand Zijner macht*, Markus 14:62; Luk. 22:69; *aan de rechterhand der majesteit in de hoogste hemelen*, Hebr. 1:3; *aan de rechterhand van de troon der majesteit in de hemelen*, Hebr. 8:1. Zich op dien zetel zetten is op zich nemen de uitoefening van Zijn middelaarsmacht en koningschap, hetwelk geschiedde door zijn hemelvaart, Markus 16:19. En daarvan wordt in de Schrift gesproken als van een beloning voor Zijn diepe zelfvernedering en zelfverloochening, door mens te worden en voor de mensen de vloekdood aan het kruis te sterven, Fil. 2:6-12.

Na Zijn hemelvaart werd Hij gesteld tot een Hoofd over alle dingen in Zijn gemeente; werd Hem macht gegeven om haar te regeren en te beschermen tegen al haar vijanden, en ten laatste hen te vernietigen en de zaligheid van allen, die in Hem geloven, te volmaken. Dit is geen macht, die tot Zijn Godheid als zodanig behoort; het is geen oorspronkelijke en onbegrensde macht, maar macht gegeven en beperkt tot bepaalde doeleinden. En hoewel Hij, die haar bezit, God is, toch, voor zover Hij nog behalve God iets anders is, en in deze gehele zaak niet handelt als God maar als Middelaar; niet als de beledigde majesteit, maar als een die tussentreedt ten gunste van de beledigende schepselen, en zulks uit kracht van Zijn toestemming en zending, welke altijd in dat karakter handelt en optreedt, kan gezegd worden dat deze macht Hem gegeven is; Hij regeert als God met onbegrensde macht; en daarnevens als Middelaar, met ontleende macht, welke met bepaald doel beperkt is.

B. Dat dit verleende koningschap ten *laatste aan de Vader moet overgegeven worden*, van Wie Hij het ontvangen heeft, **vers 24**, want het is een macht, ontvangen voor bepaalde doeleinden; een macht om Zijn gemeente te besturen en te beschermen tot al haar leden vergaderd zijn en al haar vijanden teniet gedaan, **vers 25, 26**; en wanneer deze doeleinden bereikt zijn, behoeven die macht en dat gezag niet verlengd te worden. De Verlosser moet regeren tot al Zijn vijanden teniet gedaan zijn, en de verlossing van Zijn gemeente en volk voltooid is; en wanneer dit doel bereikt is, zal Hij het koninkrijk overgeven, dat Hij alleen voor dat doel ontvangen had hoewel Hij in de hemel over Zijn verheerlijkte gemeente, Zijn lichaam, blijft regeren. En het is in deze zin dat van Hem gezegd wordt: *Hij zal als koning heersen in alle eeuwigheid*, Openb. 11:15; *Hij zal over het huis Jakobs koning zijn in eeuwigheid, en Zijn koninkrijk zal geen einde zijn*, Luk. 1:33; *Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn koninkrijk zal niet verdorven worden*, Dan. 7:14. Zie ook Micha 4:7.

C. De Verlosser zal zeker regeren totdat de laatste vijand van Zijn volk teniet gedaan is; tot de dood zelf zal zijn teniet gedaan; tot al zijn heiligen ten nieuwen leven zijn opgewekt, om nooit weer in vrees of gevaar of stervensnood te komen. Hij zal alle macht in hemel en op aarde hebben, tot die tijd; - Hij, *die ons heeft liefgehad en zichzelf voor ons heeft overgegeven, en ons van onze zonden gewassen in Zijn eigen bloed* - Hij, die zo nauw met ons verbonden is en zoveel voor ons betekent. Welk een steun is dat voor Zijn heiligen in elk uur van droefheid en verzoeking! *Hij leeft, die dood geweest is en leeft in alle eeuwigheid*, en Hij regeert en zal blijven regeren, tot de verlossing van Zijn volk volkomen is en de gehele vernietiging van hun vijanden volbracht.

D. Wanneer dat geschied is; *wanneer alle dingen Hem onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon zelf onderworpen worden Dien, Die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen*, **vers 28**. De bedoeling is, dat dan de mens Christus Jezus,

die in zoveel majesteit had geschitterd tijdens de gehelen duur van Zijn koninkrijk, dit overgeeft om zelf ook een onderdaan van de Vader te zijn. In de Schrift worden de dingen meermalen gezegd te *zijn*, wanneer zij zullen *openbaar worden* en *verschijnen*. En dit overgeven van Zijn koninkrijk zal openbaar maken, dat Hij die de majesteit van een vrijmachtig Koning toonde, gedurende Zijn regering, een onderdaan van God was. De verheerlijkte mensheid van onze Heere Jezus Christus, met al de waardigheid en macht, die er toe behoorde, was niet meer dan een heerlijk schepsel. Dit zal openbaar worden wanneer Hij het koninkrijk zal overgeven, en het zal openbaar worden tot de Goddelijke heerlijkheid; opdat God zij alles in allen; opdat de voltooiing van onze verlossing blijke geheel Goddelijk te zijn, en Gode alleen de eer er voor gebracht worde. Hoewel de menselijke natuur in het werk onzer verlossing moest gebruikt worden, was God daarin alles in allen. *Het was het werk des Heeren en het is wonderlijk in onze ogen.*

III. Hij gewaagt van de opstanding in het geval van hen, die voor de doden gedoopt werden, **vers 29**. *Anders, wat zullen zij doen, die voor de doden gedoopt worden, indien de doden ganselijk niet opgewekt worden? waarom worden zij voor de doden ook gedoopt? Wat zullen zij doen indien de doden niet opgewekt worden? Wat hebben zij te doen? Hoe ijdel een ding is hun doop dan geweest! Moeten zij er bij blijven, of er afstand van doen? Waarom zijn zij voor de doden gedoopt, indien de doden niet opgewekt worden? huper toon nekroon.* Maar wat is de doop voor de doden? Ten einde de redenering van de apostel te begrijpen is het nodig te weten, of het een redenering alleen ad hominem, of *adrem* is, dat wil zeggen, of hij over de zaak in het algemeen oordeelt, dan wel over bepaalde personen, die voor de doden gedoopt waren. Maar wie zal deze zeer duistere plaats uitleggen, welke uit slechts drie woorden bestaat, maar waaruit de uitleggers zeker drie maal drie, en meer, betekenissen gevonden hebben! Men is het niet eens over wat door *dopen* bedoeld wordt; of dat in de eigenlijken dan wel in figuurlijken zin genomen moet worden; en indien in eigenlijken zin, of daarmee de Christelijke doop dan wel enige andere reiniging bedoeld wordt. En even weinig is men het eens wie de doden zijn, of in welken zin het voorzetsel *huper* moet opgevat worden.

Sommigen verstaan er de dood van onzen Zaligmaker zelf door. Waarom zouden mensen gedoopt worden in de naam van een doden Verlosser; die onder de doden gebleven is, indien de doden niet opstaan? Maar het zou naar mijn gevoelen, een geheel afzonderlijk geval zijn om met *hoi nekroi* niet meer dan één dode te bedoelen; die betekenis heeft deze uitdrukking nergens elders. En de woorden *hoi baptizomeno (de gedoopten)* bedoelen duidelijk naar het schijnt, enige bepaalde personen, niet de Christenen in het algemeen; dat evenwel de betekenis moest zijn indien *hoi nekroi (de dode)* van onze Zaligmaker moest verstaan worden.

Sommigen passen de uitspraak op de martelaars toe. Waarom ondergaan zij het martelaarschap voor hun godsdienst? Dat werd soms door de ouden een *bloeddoop* genoemd, en ook door onze Zaligmaker zelf als een doop aangewezen, Matth. 20:22; Luk. 12:50. Maar in welk opzicht kan van de martelaars gezegd worden dat zij, door voor hun geloof te sterven voor de doden gedoopt werden?

Sommigen verstaan het van een toen in zwang zijnd gebruik, naar getuigenis der ouden, volgens hetwelk onder de Christenen van de eerste tijd, sommigen zich lieten dopen in naam en plaats van leerlingen, die ongedoopt wegstierven. Maar dit getuigt van zo grof bijgeloof, dat, indien deze gewoonte reeds zo vroeg in de kerk bestaan had, de apostel haar zeker niet zou vermeld hebben zonder haar af te keuren.

Sommigen verstaan er onder een doop over de doden, dat, naar zij zeggen, een gewoonte van de vroegste tijden was; waardoor de hoop op de opstanding werd te kennen gegeven. Deze bedoeling zou in des apostels redenering passen, maar het blijkt nergens dat het in zijn dagen de gewoonte was. Anderen verstaan het van hen, die gedoopt werden om de zaak van de martelaren, dat is bij gelegenheid van hun martelaarschap, daartoe gebracht door de standvastigheid, waarmee zij in de dood gingen. Sommigen werden zonder twijfel tot het Christendom bekeerd door het zien daarvan, en het zou vergeefs geweest zijn voor hen, die daardoor Christenen werden, indien de martelaren' door ter wille van hun belijdenis het leven te geven, geheel vernietigd werden en niet herleven zouden. Maar, naar alle waarschijnlijkheid had de gemeente te Corinthe toen nog niet veel vervolging ondergaan; en waren er dus niet veel gevallen van martelaarschap onder hen voorgekomen, zodat er niet veel bekeerlingen konden gemaakt zijn door de standvastigheid en kalmte, welke de martelaren betoonden. Neem daarbij in aanmerking dat de uitdrukking *hoi nekroi* veel te algemeen schijnt te zijn om alleen de gestorven martelaren te bedoelen. De uitlegging, die mij de eenvoudigste en het meest passend bij de redenering voorkomt, is dat *hoi nekroi* doelt op sommigen onder de Corintheërs, die door Gods hand weggenomen waren. Wij lezen dat velen hunner *zwak en ziek waren en velen slapen*, Hfdst. 11:30, als gevolg van hun wangedrag bij des Heeren avondmaal. Deze bezoeking kan sommigen voor het Christendom verschrikt gemaakt hebben, gelijk de stokbewaarder verschrikte door de wonderdadige aardbeving, Hand. 16:29, 30, enz. Mensen, naar aanleiding daarvan gedoopt, konden gezegd worden gedoopt te zijn voor de doden, dat is, door hun toedoen. En *hoi baptizomenoi (de gedoopten)* en *hoi nekroi* (de doden) slaan op elkaar; en bij deze onderstelling konden de Corintheërs de bedoeling des apostels niet misverstaan.

"Nu," zegt hij, "wat zullen zij doen en waarom werden zij gedoopt, indien de doden niet opstaan?" Gij hebt algemeen de overtuiging, dat deze mensen recht gehandeld en bij die gelegenheid verstandig gedaan hebben; maar waarom, indien de doden niet opgewekt worden, en zij wellicht hun dood verhaast hebben, door een ijverig God tot ijver te verwekken zonder hoop hiernamaals? Maar hetzij het een of ander door de apostel bedoeld is, zonder twijfel was zijn redenering voor de Corintheërs verstaanbaar en aannemelijk. En wat hij volgen laat is ook voor ons duidelijk.

IV. Hij toont de ongerijmdheid aan van zijn eigen gedrag en van dat der andere Christenen, indien deze onderstelling juist ware.

1. Het zou een dwaasheid van hen zijn om zoveel gevaar te lopen, **vers 30**. *Waarom zijn wij ook alle uur in gevaar? Waarom stellen wij onszelf onophoudelijk aan allerlei gevaren bloot; wij Christenen en vooral wij apostelen? Ieder wist dat het in dien tijd gevaarlijk was Christen te zijn, en vooral prediker of apostel. Nu, zegt de apostel, welke dwazen zijn wij toch, dat we al deze gevaren lopen zonder enige hoop na de dood, wanneer wij geheel wegsterven en niet weer levend worden? Het Christendom zou een dwaze belijdenis zijn, indien het geen hoop na dit leven stelde, vooral in zulke gevaarlijke tijden als van zijn eerste optreden, want dan eiste het van de mensen alle wereldse zegeningen en gemakken er aan te wagen en alle onheilen van dit leven tegemoet te gaan en door te staan, zonder enig vooruitzicht voor de toekomst. En is dit een trek van zijn godsdienst, die een Christen bekwaam maakt om alles te verdragen? En moet hij niet deze trek handhaven, indien hij zijn hoop op de toekomst opgeeft door de opstanding der doden te loochenen?*

Deze redenering past de apostel op zichzelf toe. *Ik betuig*, zegt hij, *bij onze roem, die ik heb in Christus Jezus, onze Heere*; bij al de zegeningen van het Christendom, bij al

de bijzondere steun en hulp van ons heilig geloof; dat *ik allen dag sterf*, **vers 31**. Hij was onophoudelijk in doodsgevaar en had, gelijk men het noemt, zijn leven in zijn hand. En waarom zou hij toch zichzelf zo blootstellen, indien hij geen hoop na dit leven had? Te leven in dagelijks uitzicht en verwachten van de dood en toch daarna geen toekomst te zien, moet zeer hard en troostloos zijn; en in dat geval was zijn lot zeer ellendig. Hij had er behoefte aan vast overtuigd te zijn van de opstanding der doden, of hij zou schuldig staan aan buitengewone zwakheid, door al wat hem in de wereld dierbaar was te wagen en zijn leven op het spel te zetten. Hij had zeer grote gevaren en grimmige vijanden ontmoet; hij *had te Efeze tegen de beesten gevochten*, **vers 32**; hij had daar gevaar gelopen in stukken gescheurd te worden door een woedende menigte, opgehitst door Demetrius en andere handwerkers, Hand. 19:24 enz.; hoewel sommigen het letterlijk opvatten en menen dat Paulus, bij een Romeins schouwspel in het amfitheater, aan een gevecht met wilde dieren is blootgesteld geworden.

Nicephorus doet daarvan een geregeld verhaal, en vermeldt dat de leeuwen, door wonderdadige tussenkomst des Heeren, hem vriendelijk naderden. Maar mij dunkt, zulk een merkwaardige gebeurtenis in zijn leven zou door Lukas niet verzwegen zijn en nog minder door zichzelf, wanneer hij ons zulk een lange en nauwkeurige opsomming van al zijn lijden geeft in 2 Cor. 11:24 enz. Daar zegt hij vijf malen door de Joden gegeseld te zijn; driemaal met roeden gegeseld, eens gestenigd; driemaal schipbreuk geleden te hebben, en dan is het vreemd, dat hij daarbij niet zou noemen: eens ben ik blootgesteld aan een gevecht met wilde beesten. Ik meen derhalve dat dit gevecht met wilde beesten figuurlijk opgevat moet worden en dat bedoeld worden mensen met kwaadaardige bedoelingen, en dat het door mij aangehaalde geval er door aangewezen wordt. Nu, zegt hij, welk voordeel heb ik van zulke beproevingen, indien de doden niet opgewekt worden? Waarom zal ik alle dagen sterven, mij dagelijks aan een gewelddadige dood blootstellen, indien de doden niet opgewekt worden?

Zich ten dood te begeven zonder enig uitzicht hiernamaals, is grote zwakheid. Was Paulus zo dwaas? Had hij de Corinthiërs enige aanleiding gegeven om zo iets van hem te denken? Indien hij er niet volkomen verzekerd van geweest ware, dat de dood voor hem voordelig zou zijn, zou hij dan op die dwaze wijze zijn leven weggeworpen hebben? Zou iets anders dan de zekere verwachting van een beter leven na de dood, de liefde tot het leven in zo hoge mate in hem uitgeblust hebben? *Wat nuttigheid is het mij, indien de doden niet opgewekt worden?* Het is volkomen geoorloofd en geschikt voor een Christen nuttigheid te verwachten van zijn getrouwheid aan God. Dat deed Paulus. Dat deed onze gezegende Verlosser zelf, Hebr. 12:2. En ons wordt gezegd hetzelfde te doen volgens zijn voorbeeld, en de vrucht te plukken van onze heiligheid, zodat ons doel het eeuwige leven is. Dat is het doel van ons geloof: *de zaligheid onzer zielen*, 1 Petrus 1:9; niet alleen het doel dat er uit voortvloeit, maar dat wij zullen najagen.

2. Het zou dan veel verstandiger zijn de genoegens van dit leven te genieten. *Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij*, **vers 32**; laat ons epicuristen worden. In de zin door Jesaja bedoeld, 22:13. Laat ons leven gelijk de beesten, want we moeten sterven gelijk zij. Dat zou een veel verstandiger gedrag zijn, indien er geen opstanding, geen leven na dit leven was, dan het verwaarlozen van alle genoegens des levens, het zich blootstellen en overgeven van alle ellenden des levens, en het voortleven in voortdurend gevaar van om te komen door wilde woede en wreedheid. Dit woord toont duidelijk aan, dat diegenen onder de Corinthiërs, welken de opstanding der doden loochenden, volslagen Sadduceeën waren, van wier beginselen

wij in de Schrift deze mededeling hebben, dat zij zeggen: *dat er geen opstanding is, noch engel, noch geest*, Hand. 23:8; met andere woorden: De mens is alleen lichaam; er is niets in hem dat het lichaam overleeft; en dat lichaam zal, eens gestorven, niet herleven. Zulke Sadduceeën waren de mannen, tegen welken de apostel hier waarschuwd; anders zou zijn bewijsvoering geen kracht op hen gehad hebben, want, al zou het lichaam niet opstaan, toch zou hij veel nuttigheid hebben gehad van al de gevaren, die hij om Christus' wil doorstond, indien de ziel voortleefde. Zelfs is het wel zeker dat de ziel de voornaamste zetel en genietter van de hemelse heerlijkheid en zaligheid is. Maar indien er geen hoop na de dood was, dan zou ieder verstandig man een gemakkelijk, genoeglijk leven de voorkeur geven boven zulk een ellendig bestaan als de apostel leidde; zelfs zou hij alle krachten inspannen om zoveel van het leven te genieten als mogelijk was, omdat het zo kort is. Niets dan de hoop op een beteren toestand hiernamaals kan een man instaat stellen alle gemakken en genoegens hier te laten varen en armoede, verachting, ellende en dood te omhelzen. Dat deden de apostelen en de eerste Christenen; maar hoe ellendig was hun lot en hoe dwaas hun gedrag, indien zij zichzelf bedrogen en de wereld met ijdele en valse hoop misleidden!

V. De apostel besluit zijn redenering met een waarschuwing, een vermaning en een bestraffing.

1. Een waarschuwing tegen de omgang met mensen van losbandig leven en beginselen; als zeer gevaarlijk. *Dwaalt niet*, zegt hij; *kwade samensprekingen bederven goede zeden*, **vers 32**. Waarschijnlijk waren sommigen van hen, die zeiden dat er geen opstanding der doden is, mensen van losse zeden, en trachtten zij hun verderfelijke levenswijze te verdedigen door die slechte stelling, terwijl ze de uitspraak: *Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij*, gedurig in de mond hadden. Nu stemt de apostel toe dat die stelregel zeer juist is, wanneer er geen toekomst bestaat. Maar nu hun beginsel weerlegd te hebben, waarschuwt hij de Corinthiërs thans hoe gevaarlijk de omgang met zulke mensen zou blijken te zijn. Hij zegt hun dat zij zeer waarschijnlijk daardoor verdorven zullen worden en hun levenswandel zullen gaan delen, wanneer zij hun verkeerde beginsel toelaten. Slecht gezelschap en slechte gesprekken zullen gemakkelijk slechte mensen maken. Zij, die hun onschuld bewaren willen, moeten goed gezelschap nemen. Dwaling en ondeugd zijn besmettelijk; en willen wij besmetting ontgaan dan moeten wij hen vermijden die de ziekte hebben. *Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden; maar die der zotten metgezel is, zal verbroken worden*, Spr. 13:20.

2. Ene vermaning om hun zonden af te breken en op te waken ten einde een heiliger en rechtvaardiger leven te leiden, **vers 34**. *Waakt op rechtvaardiglijk en zondigt niet, eknêpsate dikaios*; of, zondigt niet meer. Wekt uzelf op, breekt uw zonden af door berouw; staat af van en verlaat elke verkeerde weg; herstelt wat verkeerd is, en begeeft u niet, door slordigheid en onwetendheid, in zulken omgang en zulke beginselen, die uw Christelijke hoop verzwakken en uw wandel verderven. Ongeloof in een leven na dit leven vernietigt alle deugd en godsvrucht. Maar de beste vordering, die de waarheid maken kan, is aflaten van de zonde en onszelf in allen ernst te begeven tot het beoefenen der godzaligheid. Indien er een opstanding en een toekomstig leven bestaan, moeten wij leven en handelen als mensen, die daarin geloven, en ons niet overgeven aan zulke ijdele en dwaze redeneringen, welke onze zeden verderven en ons loszinnig en bandeloos van levenswijzen maken.

3. Een verwijt, en wel een zeer scherp verwijt, althans voor sommigen hunner: *Sommigen hebben de kennis van God niet; ik zeg het u tot schaamte*. Het is beschamend voor Christenen de kennis van God niet te hebben. De Christelijke godsdienst geeft ons de beste mededelingen omtrent God, Zijn natuur, genade en bestuur. Zij, die dezen godsdienst belijden, moeten het zichzelf wijten indien ze zonder de kennis van God blijven, want dat is de schuld van hun eigen slordigheid en geringachting van God, indien ze omtrent Hem onwetend blijven. En het is niet de grootste schande voor een Christen God gering te achten, en zo jammerlijk onwetend te zijn omtrent dingen, die Hem zo van nabij betreffen? Merk op: Het is het gemis van de kennis van God, dat leidt tot de ontkenning van opstanding en toekomstig leven. Zij, die God kennen, weten dat Hij Zijn getrouwe dienaren niet zal verlaten, noch hen doen blootstaan aan zulke moeiten en lijden, zonder enige beloning of vergoeding. Zij weten dat Hij niet ontrouw en onvriendelijk is, en niet vergeet hun arbeid en geduld, hun trouwe diensten en gewillig lijden, en hen niet *vergeefs laat arbeiden*. Maar ik geloof dat deze uitdrukking nog ernstiger bedoeling heeft; er waren godloochenende mensen onder hen, die nauwelijks het bestaan van God erkenden als van iemand, die enige betrekking met of wetenschap had van menselijke zaken. Dat was inderdaad schande voor een Christelijke gemeente. Werkelijk ligt Godloochening ten grondslag aan het ongeloof aan een toekomstig leven. Zij, die een God en een voorzienigheid erkennen en opmerken hoe verschillend het lot in dit leven is, en hoe het de besten mensen dikwijls het slechtst gaat, kunnen moeilijk twijfelen aan een toekomstige staat, waarin alle dingen tot hun recht zullen komen.

1 Cor. 15:35-50

De apostel komt nu tot het beantwoorden van een aannemelijke en principiële tegenwerping tegen de leer der opstanding van de doden; waaromtrent wij onderscheiden de tegenwerping zelf: *Maar, zal iemand zeggen: hoe zullen de doden opgewekt worden? En met hoedanig een lichaam zullen zij komen?* **vers 35**. De tegenwerping is blijkbaar tweeledig. *Hoe zullen de doden opgewekt worden?* Dat is, door welke middelen. Hoe kunnen ze opgewekt worden? Welke macht is daarvoor toereikend? Het was een gevoelen, dat veel onder de heidenen heerste, en waarin naar het scheen ook de Sadduceeën deelden, dat het niet in de Goddelijke macht stond, *sterflijke mensen onsterflijk te maken, of te doen herleven en te herstellen uit de dood*. Zulke mensen werden ook gevonden onder die Corinthiërs, die de opstanding der doden loochenden, en hier tegenwerpen: *Hoe zullen zij opgewekt worden? Hoe zal dat gaan? Is het niet ten enenmale onmogelijk?* Het tweede gedeelte van de tegenwerping raakt de hoedanigheid van het lichaam, dat zal opstaan: *Met hoedanig een lichaam zullen zij komen?* Zal het zijn hetzelfde lichaam, met gelijken vorm en gestalte, en leden, en hoedanigheden; of een ander? De eerste tegenwerping is die van hen, die het leerstuk zelf ontkennen; de laatste is een onderzoek van nieuwsgierige twijfelaars.

I. De eerste weerlegt de apostel door de mededeling dat dit tot stand zal gebracht worden door de Goddelijke macht; dezelfde macht, waarvan ze jaar op jaar een uitwerking kunnen zien, die er zeer veel op lijkt, in de dood en het herleven van het koren; en daarom was het een bewijs van grote zwakheid en stomphed er aan te twijfelen of de opstanding der doden niet door dezelfde macht kon tot stand gebracht worden. *Gij dwaas, hetgeen gij zaait, wordt niet levend, tenzij dat het gestorven is,* **vers 36**. Het moet eerst verderven, alvorens het ontkiemt en opspruit. Het ontkiemt niet slechts nadat het gestorven is, maar het moet sterven om te kunnen leven. En waarom zou dan iemand zo dwaas zijn om het zich te verbeelden, dat een mens, die

gestorven is, niet meer levend gemaakt kan worden, door dezelfde kracht welke elk jaar het dode graan in het leven terugroept? Dat is de inhoud van des apostels antwoord op de eerste vraag. Het is een dwaasheid om de Goddelijke macht om de doden op te wekken in twijfel te trekken, wanneer we elke dag zien dat zij dode dingen doet ontkiemen en herleven.

II. Maar hij besteedt meer tijd aan de beantwoording van de tweede vraag.

1. Hij begint met de opmerking dat het graan, dat gezaaid werd, verandering ondergaat. Het is *niet het lichaam, dat worden zal*, hetwelk gezaaid wordt, *maar een bloot graan*, van tarwe of enige der andere granen, maar God geeft het een lichaam gelijk Hij wil, en op de wijze die Hij wil; doch zo dat de soorten van elkaar onderscheiden blijven. Elk zaad, dat gezaaid wordt, heeft zijn *eigen lichaam*, is samengesteld uit die bestanddelen en op zulk een wijze, als voor die soort eigendommelijk zijn. Dat staat duidelijk in Gods macht, maar hoe dat geschiedt, weten wij evenmin als wij weten hoe een gestorven mens weer levend gemaakt worden kan. Het is zeker dat de graankorrel grote verandering ondergaat; en in deze woorden wordt aangeduid dat het met de doden evenzo zal gaan wanneer zij opgewekt worden en na de dood in hun lichamen weer leven zullen.

2. Hij toont daarna aan, dat er tussen de andere lichamen even grote verscheidenheid is als tussen de planten.

A. In de lichamen van vlees: *Alle vlees is niet hetzelfde vlees*; ene soort is dat van de mensen; een andere dat van de beesten; een andere dat van de vissen; een andere dat van de vogelen, **vers 39**. Er is verscheidenheid in al deze soorten, en elke verscheidenheid heeft iets eigendoms, waardoor ze van al de andere verschilt.

B. Evenzo is er verscheidenheid in de hemelse en de aardse lichamen; en de heerlijkheid van het ene is niet die van het andere; want de ware heerlijkheid van elk bestaat in zijn geschiktheid voor zijn eigen rang en doel. Aardse lichamen zijn niet geschikt voor hemelse streken; en hemelse lichamen niet vatbaar voor de voorwaarden der aardse.

C. Zelfs is er verscheidenheid van heerlijkheid tussen de hemelse lichamen onderling. *Een andere is de heerlijkheid der zon, en een andere is de heerlijkheid der maan, en een andere is de heerlijkheid der sterren, want de ene ster verschilt in heerlijkheid van de andere ster*, **vers 41**. Door dit alles wordt ons aangeduid, dat de lichamen der doden, wanneer zij opstaan, in zoverre veranderd zullen worden, dat ze geschikt zullen worden voor de hemelse streken, en dat er evenzeer verscheidenheid van heerlijkheid tussen de lichamen der opgewekte doden zijn zal, als er verscheidenheid is tussen zon, maan en sterren en tussen de sterren onderling. Dit alles geeft ons de stellige aanwijzing, dat het voor de Goddelijke macht even gemakkelijk is om de doden op te wekken en hun vergane lichamen te vernieuwen, als het haar viel om uit dezelfde grondstoffen zoveel verscheidene soorten van vlees en planten, en voor zover wij weten zoveel soorten van hemelse lichamen te scheppen. Zover ons bekend is, werden de zon en de sterren samengesteld uit dezelfde grondstoffen als de aarde die wij betreden; hoewel ze door de Goddelijke macht en kunst zeer veel veranderd en verfijnd zijn kunnen. En zou Hij, die uit dezelfde grondstoffen zoveel verscheidenheid van schepselen vormde, dan onmachtig zijn om de doden op te wekken? Na dus de weg gebaad te hebben gaat hij over tot:

3. Rechtstreekse bespreking van het onderwerp. *Alzo, zegt hij, zal ook de opstanding der doden zijn; zo gelijk de plant groeit uit het weggestorven graan, zo om niet langer een aards, maar voortaan een hemels lichaam te zijn, en van de andere herrezen doden in heerlijkheid verschillend, gelijk de ene ster van de andere verschilt. Maar hij noemt enige bijzonderheden op:*

A. *Het lichaam wordt gezaaid in verderfelijkeid, het wordt opgewekt in onverderfelijkeid. Het wordt gezaaid.* De doden begraven is gelijk ze zaaïen; het is gelijk het toevertrouwen van het graan aan de aarde, opdat het daaruit weer moge opspruiten. En onze lichamen, die gezaaid worden, zijn verderfelijk, aan vergaan onderhevig, vallen in stof; maar wanneer wij opstaan, zullen ze aan de macht van het graf onttrokken en nooit meer voor verderf vatbaar zijn.

B. *Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid.* Wij hebben thans een vernederd lichaam, Fil. 3:21. Niets is weerzinwekkender dan een lijk; het wordt als een gebroken en onbruikbaar vat, waarin niemand meer behagen heeft, in het graf geborgen. Maar door de opstanding zal er heerlijkheid op gelegd worden; en het zal gelijk gemaakt worden aan het heerlijke lichaam van onzen Zaligmaker; het zal van al de lage aardse bestanddelen gezuiverd en in een geestelijke zelfstandigheid hervormd worden, en een heerlijkheid gelijk de zijn uitstralen.

C. *Het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht.* Er wordt in de aarde gelegd een arm, hulpeloos ding, geheel in de macht des doods, beroofd van alle levenskracht; ten enenmale onbekwaam om zich te bewegen. Maar wanneer wij opgestaan zijn, zullen onze lichamen in zich hebben hemels leven en hemelse kracht; ze zullen krachtig, ferm, duurzaam, levenskrachtig zijn, en niet meer onderworpen aan gebrekkigheid, zwakheid en vergankelijkheid.

D. *Een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt, sooma psuchikon;* een lichaam geschikt voor de lage staat en zinnelijke genoegens en vermaken van dit leven, welke alle grof zijn in vergelijking met de geneugten van de hemelse staat. Maar door onze opstanding zal dat geheel anders worden; ons lichaam zal als een geestelijk opstaan. Niet dat ons lichaam in geest veranderd wordt; dat zou in tegenspraak met zichzelf zijn, want het zou zoveel betekenen als: lichaam dat geen lichaam is, stof die onstoffelijk is. De uitdrukking moet vergelijkender wijze opgevat worden. Wij zullen door de opstanding lichamen ontvangen, gereinigd en veredeld tot de hoogste graad, licht en vlug gemaakt, en hoewel ze zelf niet geest zijn, geschikt om voor eeuwig met volmaakte geesten verenigd te zijn. En waarom zou dat minder in de macht van God staan om onverderfelijke, heerlijke, levensvolle, geestelijke lichamen op te wekken uit de overblijfselen van deze bedorven, levenloze en natuurlijke (dierlijke) lichamen, dan om eerst uit niet de stof te scheppen en daarna, uit de voorraad stof zulk een verscheidenheid van lichamen, beide in de hemel en op de aarde, voort te brengen? *Bij God zijn alle dingen mogelijk; en dit kan niet onmogelijk zijn.*

4. Hij verduidelijkt dit door vergelijking van de eersten met de Tweede Adam: *Er is een natuurlijk lichaam; een dierlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam, en maakt daarna op verscheiden punten de vergelijking.*

A. Gelijk wij ons natuurlijk lichaam, het dierlijke lichaam, waarin wij op deze aarde leven, van de Eerste Adam hebben, verwachten wij ons geestelijk lichaam van de tweeden. Dat is de inhoud van de gehele vergelijking.

B. Dat stemt overeen in de verscheiden karakters, die de beide personen dragen: *De eerste Adam is geworden tot een levende ziel*; zulk een wezen als wijzelf zijn; en met het vermogen om zulke wezens voort te brengen als hijzelf was, en hun een natuur en een dierlijk lichaam te geven gelijk de zijne, maar geen andere of betere. *De laatste Adam tot een levendmakenden geest*. Hij is de opstanding en het leven, Joh. 11:25. Hij heeft het leven in zichzelf en maakt levend wie Hij wil, Joh. 5:20, 21. *De eerste mens is uit de aarde aards*, gemaakt uit de aarde en was aards; zijn lichaam was geschikt voor de sfeer waarin hij verkeren zou; *maar de tweede mens (de tweede Adam) is de Heere uit de hemelen*; Hij die van de hemel kwam en Zijn leven voor de wereld gaf, Joh. 6:33; Hij die uit de hemel nederdaalde en tegelijkertijd in de hemel was, Joh. 3:13; de Heere van hemel en aarde. Indien de eerste Adam ons natuurlijke en dierlijke lichamen geven kon, zou dan de Tweede Adam onze lichamen niet geestelijk kunnen maken? Indien de aangestelde heer van deze lagere schepping het ene doen kon, zou dan de Heere uit de hemel, de Heere van hemel en aarde, het andere niet kunnen doen?

C. Wij moeten eerst natuurlijke lichamen van de eersten Adam hebben, alvorens wij geestelijke kunnen hebben van de tweeden, **vers 49**: *Wij moeten het beeld des aardsen dragen, alvorens wij het beeld des hemelsen dragen*. Dat is de orde door de Voorzienigheid ingesteld. Wij moeten zwakke, broze, sterflijke lichamen hebben door afstamming van de eersten Adam, alvorens wij levende, geestelijke, onsterflijke lichamen kunnen hebben door de levenwekkende macht van de tweeden. Wij moeten sterven alvorens we kunnen leven zonder meer te sterven. .

D. Dus indien wij van Christus zijn, ware gelovigen in Hem, (want de gehele redenering heeft betrekking op de opstanding der heiligen) dan is het zeker dat wij geestelijke lichamen hebben zullen, zo goed als wij nu natuurlijke en dierlijke hebben. Door de laatste zijn wij als de eerste Adam aards; wij dragen zijn beeld; door de eerste zullen wij de tweeden Adam gelijk zijn; hemelse lichamen hebben gelijk het zijn en dus Zijn beeld dragen. En wij zijn zo zeker bestemd om het andere te dragen als we het waren om het ene te dragen. Zo zeker dus als wij nu natuurlijke lichamen hebben, zullen wij geestelijke hebben. De doden in Christus zullen niet alleen opstaan, maar ze zullen zo heerlijk veranderd opstaan.

5. Hij vat deze redenering samen door op de reden van deze verandering te wijzen, **vers 50**. *Doch dit zeg ik, broeders, dat vlees en bloed het koninkrijk Gods niet beërven kunnen, en de verderfelijkeit beërft de onverderfelijkeit niet*. Het natuurlijk lichaam is vlees en bloed; het bestaat uit beenderen, spieren, zenuwen, aderen, slagaderen en verscheidene vloeistoffen, en is als zodanig een verderfelijke vorm en gestalte; vatbaar voor vermindering, verrotting en vergankelijkheid. Maar zo iets kan de hemelse gewesten niet beërven, want dan zou de verderfelijkeit de onverderfelijkeit beërven, hetgeen in tegenspraak met zichzelf is. De hemelse erfenis is onverderfelijk en onverwelkelijk, 1 Petrus 1:4. Hoe kan die bezeten worden door vlees en bloed, welke verderfelijk en verwelkelijk zijn? Het lichaam moet veranderd worden in eeuwigdurende zelfstandigheid, alvorens het bekwaam zal zijn om de hemelse erfenis te bezitten. De slotsom is dat de lichamen der heiligen, wanneer zij opstaan, grotelijks

verschillen zullen van wat zij nu zijn, en veel beter zijn. Zij zijn nu verderfelijk, vlees en bloed; dan zullen zij zijn onverderfelijke, heerlijke, geestelijke lichamen, geschikt om de hemelse wereld voor eeuwig te bewonen en daar hun hemelse erfenis te hebben.

1 Cor. 15:51-57

Hij bevestigt hetgeen hij omtrent deze verandering gezegd heeft:

I. Door hun mee te delen wat totnogtoe voor hen verborgen en hun dus onbekend was: dat niet alle heiligen zullen sterven, maar dat zij wel allen veranderd zullen worden. Zij, die in leven zullen zijn bij de wederkomst van onze Heere, zullen, zonder te sterven, opgenomen worden in de lucht, 1 Thess. 4:11. Maar het is uit het hier voren gezegde duidelijk, dat dit niet geschieden zal zonder dat de verderfelijkheid in onverderfelijkheid veranderd is. Het samenstel van hun levende lichamen zal dus veranderd worden, zowel als dat van hen die gestorven zijn; en dat wel: *in één punt des tijds, in één ogenblik, vers 52*. Wat is onmogelijk voor almacht? De macht, die de doden in het leven terugroept, kan voorzeker ook zo spoedig en plotseling de levenden veranderen; want veranderd moeten zij worden evenzeer als de gestorvenen, omdat vlees en bloed het koninkrijk Gods niet beërven kunnen.

Dat is de verborgenheid, welke de apostel de Corinthiërs openbaart: *Ziet, ik zeg u ene verborgenheid; ik breng aan het licht een waarheid, die tot nu toe duister en onbekend was.*

Merk op: Er zijn verscheidene verborgenheden ons in het Evangelie geopenbaard; verscheidene waarheden, die tevoren ten enenmale onbekend waren, zijn ons bekend gemaakt; verscheidene waarheden, die vroeger duister en onbegrijpelijk waren, zijn aan het licht gebracht en duidelijk geworden; en vele dingen zijn gedeeltelijk geopenbaard, die wellicht nooit ten volle verstaan of geheel begrepen zullen worden. De apostel maakt hier ene waarheid bekend, die vroeger onbekend was, en wel dat de heiligen, die op aarde leven bij de wederkomst des Heeren, niet sterven zullen, maar veranderd worden; dat deze verandering in één punt des tijds, in één ogenblik, zal geschieden, en wel *met de laatste bazuin*. Want, gelijk hij ons zelf in een andere plaats, 1 Thess. 4:16, zegt: *De Heere zal zelf met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuin Gods nederdalen van de hemel. Zo ook hier: want de bazuin zal slaan*. Dat is de luide oproeping van alle levenden en alle gestorvenen, om te komen en te verschijnen voor de rechterstoel van Christus. Op deze oproeping zullen de graven zich openen, de gestorven heiligen zullen onverderfelijk opstaan, en de levend overgebleven heiligen zullen tot dezelfde onverderfelijkheid veranderd worden, **vers 52**.

II. Hij wijst de reden voor deze verandering aan, **vers 53**. *Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterflijke moet onsterflijkheid aandoen*. Hoe zou anders de mens een geschikt bewoner van de hemelse gewesten zijn of bekwaam om een onverderfelijke erfenis te bezitten? Hoe kan hetgeen verderfelijk en sterflijk is genieten hetgeen onverderfelijk, duurzaam en onsterflijk is? Dit verderfelijke lichaam moet onverderfelijk gemaakt worden; dit sterflijke lichaam moet in een onsterflijk veranderd worden; zal de mens geschikt zijn om het geluk te genieten, dat voor hem bestemd is. Het is dit verderfelijke, dat in onverderfelijkheid verplaatst moet worden; het vernielde werktuig moet hersteld worden. Dat gezaaid is, moet ontkiemen. De heiligen zullen komen in hun eigen lichamen, vers 38, niet in andere lichamen.

III. Hij maakt ons bekend wat volgen zal op deze verandering van de levenden en in Christus gestorvenen. *Alsdan zal het woord geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning. Hij zal de dood verslinden tot overwinning*, Jes. 25:8. *Opdat het sterflijke van het leven verslonden worde*, 2 Cor. 5:4. De dood voor eeuwig overwonnen en teniet gedaan en de heiligen voor eeuwig uit zijn macht bevrijd. Zo volkomen zal de over hem behaalde overwinning zijn, dat hij voor eeuwig verdwenen zal zijn uit die gewesten, waar onze Heere Zijn verrezen heiligen zal brengen. En daarom zullen de heiligen hierbij zingen hun *epinikion*, *hun triomfzang*. Dan, wanneer de doden zullen gebracht zijn tot onsterfelijkheid, zal de dood verslonden zijn, voor eeuwig verslonden. Christus belet hem zijn heiligen te verslinden als zij sterven; maar wanneer zij opstaan, zal de dood, voor zoveel hen betreft, voor eeuwig verslonden worden. En bij die vernietiging van de dood, zullen zij in hun jubel van triomf losbarsten.

1. Zij zullen zegepralen over de dood als een verslagen vijand, en deze grote en verschrikkelijke verwoester beschimpen: *Dood, waar is uw prikkel?* Waar is nu uw prikkel, uw macht om te beschadigen? Welk nadeel hebt ge ons gedaan? Wij waren gestorven, maar ziet, wij leven weer om nooit meer te sterven! U bent overwonnen en ontwapend, en wij zijn buiten bereik van uw dodelijke greep. Waar zijn nu uw noodlottige wapenen? Waar zijn uw binnenkamers des doods? Wij vrezen geen leed meer van u; wij behoeven ons voor uw wapenen niet meer te hoeden, maar ontkennen uw vermogen en verachten uw woede.

En: *Hel (graf) waar is uw overwinning?* Waar is nu uw zegepraal? Wat is er van geworden? Waar zijn uw buit en zegetekenen? Eens waren wij uw gevangenen, maar de kerkerdeuren sprongen open; de grendels en sloten werden gedwongen te wijken; onze ketenen zijn afgeworpen en wij zijn voor eeuwig ontslagen. De gevangenis is gevangen genomen. De denkbeeldige overwinnaar is overwonnen; hij werd gedwongen zijn overwinning los te laten en zijn gevangenen te ontslaan. Uw overwinningen, o graf, zijn gedaan! De banden des doods zijn ontbonden; en wij zijn in vrijheid, om nooit weer door de dood beschadigd of door het graf gevangen te worden! In een ogenblik zijn de macht des doods en de buit en de zegetekenen des grafs vernietigd; en, voor zoveel de heiligen betreft, blijft er schijn noch schaduw van over. Waar zijn ze? Zo zullen zij jubelen, nadat zij onsterfelijk geworden zijn zullen, tot eer van hun Zaligmaker en ten prijs van de Goddelijke genade; zij zullen triomferen over de overwonnen dood.

2. De grond voor dezen triomfzang wordt aangeduid:

A. In de vermelding van de zaak, waaraan de dood zijn macht om te beschadigen ontleende. *De prikkel des doods is de zonde*. De zonde vergiftigt zijn angel; die alleen geeft de dood de macht om te beschadigen en te doden. Onvergeven zonden, en niets anders, kan iemand onder zijn macht houden.

En de kracht der zonde is de wet; het is de Goddelijke bedreiging tegen de overtreders van de wet; de vloek in haar afgekondigd, welke de zonde kracht geeft. De zonde is de moeder van de dood, en geeft hem al zijn vernielende macht. *Door een mens is de zonde in de wereld ingekomen, en door de zonde de dood*, Rom. 5:12. Hij is haar vervloekte afstammeling.

B. In de overwinning, die de heiligen door Jezus Christus over hem behalen, **vers 56**. *De prikkel des doods is de zonde*, maar Christus heeft, door zijn sterven, dien prikkel uitgebroken. Hij heeft verzoening voor de zonden teweeggebracht en vergeving verworven. De dood mag derhalve dreigen, hij kan niet beschadigen. *De kracht der*

zonde is de wet, maar de vloek van de wet is weggenomen doordien onze Verlosser *een vloek geworden is voor ons*. Zodat aan de zonde haar kracht en macht ontnomen is door Christus; dat is door Zijn vleeswording, lijden en sterven. De dood kan de gelovige grijpen, maar hij kan hem niet steken en niet in zijn macht houden. Daar komt een dag, waarop het graf geopend wordt, de banden des doods ontbonden worden, de heiligen herleven en onverderfelijk en onsterfelijk worden en buiten het bereik van de dood gesteld voor eeuwig. En dan zal het duidelijk blijken, dat voor hen dood zijn kracht en prikkel verloren heeft, en dat door de tussenkomst van Christus, door Zijn sterven in hun plaats. Door Zijn sterven overwon Hij de dood en beroofde het graf; en door het geloof in Hem worden de gelovigen deelgenoten aan Zijn overwinning. Dikwijls verheugen zij zich bij voorbaat, in de hoop op deze zegepraal, en wanneer ze eens heerlijk opgewekt zijn, zullen ze openbaar over de dood triomferen. Het is geheel en alleen te danken aan Gods genade in Christus, dat de zonde vergeven en de dood ontwapend is. De wet geeft de dood de wapens in de hand om de zondaar te vernietigen; maar de vergeving der zonden neemt deze macht van de dood terug en berooft hem van zijn kracht en prikkel. Het is *door Gods genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is, dat wij worden gerechtvaardigd*, Rom. 3:24. Het is derhalve geen wonder:

C. Dat deze overwinning van de heiligen over de dood zich uit in dankzegging aan God. Maar *Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onzen Heere Jezus Christus, vers 57*. De wijze om al onze vreugde te heiligen is ze schatbaar te maken aan de dank aan God. Dan alleen genieten wij onze zegeningen en eer op heilige wijze, wanneer Gode daarvoor de heerlijkheid gebracht is, en wij ons gedrongen gevoelen Hem die te brengen. En waarlijk dit verhoogt en verbetert onze vreugde. Dan worden wij gewaar, dat we onzen plicht gedaan hebben en genieten onze voorrechten. En wat kan op zichzelf verblijdender zijn dan der heiligen overwinning over de dood, door hun opstanding? En zullen ze dan zich niet verblijden in de Heere en vrolijk zijn in de God hunner zaligheid? *Zullen de overledenen niet opstaan? Zullen zij Hem niet loven?* Ps. 88:11. Zij, die onder de macht des doods blijven, hebben geen harten om Hem te loven, maar zulk een overwinning en zegepraal zal zeker de tongen der heiligen vervullen met dankzegging en lof; lof voor de overwinning, die groot en heerlijk in zichzelf is, en voor de middelen, waardoor ze behaald werd; zij is van God gegeven door Jezus Christus. Een overwinning dus, behaald niet door onze eigen kracht, maar door de macht Gods; niet ons gegeven omdat wij haar waardig zijn, maar omdat Christus haar waardig is en haar verworven heeft door zijn dood. Zal dat alles niet onze overwinning ons dierbaar maken en onze lof van God verhogen? Hoeveel redenen van vreugde voor de heiligen en van dankbaarheid aan God zijn niet gegeven door de dood en de opstanding, het lijden en de overwinning, van onze Zaligmaker! Hoe vurig zullen de verrijzende heiligen Hem toejuichen? Hoe zullen de hemelen schateren van hun eeuwige lofliederen! "*Gode zij dank!*" Dat zal de grondtoon van hun zang zijn, en de engelen zullen zich mengen in hun koren en hun instemming betuigen met een daverend: *Amen! Hallelujah!*

1 Cor. 15:58

In dit vers vinden we het hoogtepunt van het gehele betoog in een opwekking, waarvan de aanleiding zeer duidelijk in het voorafgaande ligt.

I. Een opwekking, en wel een drievoudige.

1. Zij moeten *standvastig* zijn; *hedraioi*, ferm, vast in het geloof des Evangelies; dat Evangelie, hetwelk hij had gepredikt en zij hadden aangenomen, namelijk: *dat*

Christus gestorven is voor onze zonden, en dat Hij is begraven en dat Hij ten derden dage opgewekt is naar de Schriften, vers 3, 4; en standvastig in het geloof aan de heerlijke opstanding der doden, welke, zoals hij aangetoond had, in zo innig en noodzakelijk verband met het vorige stond. Laat uw geloof in deze waarheden niet geschokt of verhinderd worden. Zij zijn van de grootste zekerheid en het uiterste gewicht. De Christenen behoren standvastige belijders te zijn van de grote waarheid der opstanding van de doden. Zij is gevestigd in de dood van Christus. *Omdat Hij leeft, zullen Zijn dienaren ook leven*, Joh. 14:19. En het is van het hoogste belang: ongelooft aan een toekomstig leven opent de weg tot alle ongebondenheid en verderft der mensen zeden in de hoogste graad. Het zal dan gemakkelijk en natuurlijk zijn om aan te nemen, dat we mogen leven als de beesten; eten en drinken omdat we morgen toch sterven.

2. Hij wekt hen op *onbeweeglijk* te zijn, *ametakinêtoi*, namelijk in hun verwachting van dit grote voorrecht van onverderfelijk en onsterfelijk te zullen worden opgewekt. Christenen behoren niet bewogen te worden van deze grond des Evangelies, Col. 1 : 23; deze heerlijke en gezegende hoop; zij mogen hun troostvolle verwachting niet verlaten of er afstand van doen. Het is geen ijdele, maar een vaste hoop, gebouwd op een zeker fundament, de verzoening en de macht van hun Zaligmaker en de belofte van God, Wien het onmogelijk is te liegen; een hoop, die hun krachtigste steun zal zijn onder allen druk des levens, het vermogendste middel tegen de vreze des doods en de meest-opwekkende beweegreden om ijverig en volhardend te zijn in Christelijke plichtbetrachting. Zullen ze deze hoop laten varen? Zullen ze gedogen dat zij geschokt wordt? De Christenen behoren te leven in de stelligste verwachting van een zalige opstanding. Deze hoop is hun een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, Hebr. 6:19.

3. Hij wekt hen op *om overvloedig te zijn in het werk des Heeren*, en dat wel *altijd*; in des Heeren dienst, in gehoorzaamheid aan des Heeren geboden. Zij moeten ijverig en volhardend daarin zijn, voortgaan naar de volmaking; zij moeten voortdurend vorderingen maken in ware godsvrucht en gereed zijn voor alle goed werk. De aangenaamste plichten, de grootste ijver, de standvastigste volharding verkrijgen zij, die zo heerlijke hoop hebben. Kunnen wij al te overvloedig zijn in ijver en werkzaamheid voor de Heere, wanneer wij verzekerd zijn van zo overvloedige beloning in het toekomstige leven? Hoeveel wilskracht, beslistheid, standvastigheid en geduld moet deze hoop ons ingeven! Christenen moeten zichzelf niet belemmeren in hun groei in heiligheid, maar altijd toenemen in ware godsvrucht en overvloedig zijn in het werk des Heeren.

II. De beweegreden uit het voren verhandelde voortvloeiende is; *dat hun arbeid niet ijdel is in de Heere*. Zij weten dat die niet ijdel zijn zal. Zij hebben de best mogelijke grond om daarop te rekenen; zij hebben alle zekerheid, die redelijkerwijze verwacht worden kan; zo zeker als Christus opgewekt is, zullen zij opgewekt worden; en Christus is zo zeker opgewekt als de Schrift waar en Gods Woord is. De apostelen zagen Hem na Zijn dood, betuigden die waarheid aan de wereld in het aangezicht van duizend doden en gevaren, en bevestigden haar door de wondermachten, die zij van Hem ontvangen hadden. Is er enige reden om te twijfelen aan een zó wel-bewezen feit? Ware Christenen hebben ontwijfelbare zekerheid dat hun arbeid niet ijdel is in de Heere; zo min hun ijverigste diensten als hun smartelijkst lijden, zij zullen ijdel noch onvruchtbaar zijn. De arbeid der Christenen is geen verloren arbeid; zij mogen alles voor God verliezen, maar zij zullen niets verliezen bij Hem; er ligt meer in deze

uitdrukking dan er zo in te lezen is; zij bedoelt dat de beloning overvloedig zijn zal. Hij is niet onrechtvaardig, dat Hij vergeten zou hun arbeid der liefde, Hebr. 6:10. Zelfs zal Hij overvloedig doen boven alles, wat zij thans bidden of denken kunnen. Noch de diensten Hem bewezen, noch het lijden om Zijntwil doorgestaan, zijn waardig te vergeleken worden bij de vreugde, die hun zal geopenbaard worden, Rom. 8:18.

Merk op: Zij die God dienen hebben goede loon; zij kunnen niet te veel doen of te veel lijden voor zulk een goede Meester. Indien zij Hem nu dienen, zullen zij Hem hiernamaals zien; indien zij nu voor Hem lijden, zullen zij in de hemel met Hem regeren; indien zij nu sterven voor zijn zaak, zullen zij, uit de dood herrezen, met heerlijkheid, eer en onsterfelijkheid gekroond worden en het eeuwige leven beërven.

HOOFDSTUK XVI

De apostel, in dit hoofdstuk,

I. geeft leiding aan een inzameling van liefdegaven, in de gemeente te houden, voor de bedroefde en verarmde gemeenten in Judéa, vers 1-4;

II. Hij spreekt van een bezoek, dat hij hun brengen wil, vers 5-9;

III. Hij beveelt Timotheüs bij hen aan en deelt mede, dat Apollos ook het voornemen heeft tot hen te komen, vers 10-12;

IV. Hij wekt hen op tot waakzaamheid, standvastigheid, liefde en om verschuldigde eerbied te bewijzen aan allen, die hem en zijn medewerkers in hun werk helpen, vers 13-19;

V. Na groeten van anderen en van hemzelf besluit hij de brief met een ernstige vermaning en met zegenbeden, vers 20-24.

1 Cor. 16:1-4

In dit hoofdstuk besluit Paulus zijn langen brief met enige bijzondere onderwerpen van minder belang; maar, daar alles geschreven is door Goddelijke ingeving, is ook alles nuttig voor onze lering. Hij begint met leiding te geven voor een liefdadige inzameling bij een bijzondere gelegenheid; de droefenissen en de armoede der Christenen in Judéa, welke in dien tijd buitengewoon waren; gedeeltelijk door de algemene rampspoeden van dat volk, en gedeeltelijk door het bijzonder lijden, waaraan zij blootgesteld waren. Hieromtrent valt op te merken:

I. Hoe hij zijn aanwijzingen inleidt. Het was geen dienst, dien hij alleen van hen vroeg; hij had hetzelfde *aan de gemeenten in Galatië verordend*, **vers 1**. Hij begeerde van hen alleen, dat zij zich gedragen zouden naar dezelfde regelen, die hij in dergelijke omstandigheden aan andere gemeenten gegeven had. Hij verlangde *niet dat anderen zouden verlichting hebben en zij verdrukking*, 2 Cor. 8:13. Hij vermeldt dus bescheiden de maatregelen door hem aan de gemeente in Galatië voorgeschreven, om naijver te verwekken, en verzoekt hen vrijgevig te zijn, overeenkomstig hun vermogen en de gelegenheid. Zij, die de meeste kerken overtroffen in geestelijke gaven en waarschijnlijk ook in aardse voorspoed (zie de verdere redenering), zouden zeker niet dulden dat ze achteraan komen zouden in goedheid voor hun bedroefde broeders. Het goede voorbeeld van andere Christenen en gemeenten moet ons aansporen tot heiligen naijver. Het betaamt een Christen niet te kunnen verdragen, dat hij bij een zijner mede-Christenen zou achterstaan in enig deugdzaam en prijzenswaardig werk; maar altijd zo dat dit alleen dient om hemzelf aan te sporen, niet om anderen te benijden; en hoe meer voordelen wij hebben boven anderen des te meer moeten wij trachten hen te overtreffen. De gemeente van Corinthe mocht in dezen dienst niet achterstaan bij de gemeenten van Galatië, welke naar het schijnt niet zo rijk begaafd waren met geestelijke gaven of aardse welvaart.

II. De leiding zelf; waaromtrent wij opmerken:

1. De wijze, waarop de inzameling gehouden moest worden. *Een iegelijk legge iets bij zichzelf weg*, **vers 2**, make bij zichzelf een schat, een fonds, voor dit doel. De bedoeling is dat hij van tijd tot tijd iets zou wegleggen, dat hij sparen kon, en op die wijze een bedrag verzamelen voor dit liefdadig doel. Het is een goed ding een fonds te verzamelen voor nuttige doeleinden. Zij, die rijk zijn in deze wereld, moeten rijk worden in goede werken, 1 Tim. 6:17, 18. Het beste middel daarvoor is van hun inkomen iets af te zonderen en zo een schat te vormen voor dat doel; een fonds voor

de armen zowel als voor henzelf. Daardoor zullen zij gereed zijn voor elk goed werk, waarvoor de gelegenheid zich voordoet; en velen, die met hun eigen handen werken voor hun levensonderhoud, behoren zo te werken dat zij iets hebben mede te delen aan hen, die gebrek lijden, Ef. 4:28. Werkelijk kan hun schat voor goede werken nooit zeer groot zijn (hoewel hij naar omstandigheden zeer kan afwisselen); maar de beste wijze voor hen om zulk een schat te verkrijgen is van tijd tot tijd afzonderen wat ze missen kunnen.

Sommigen van de Griekse vaders merken hier terecht op, dat deze raad gegeven werd ter wille van de armeren onder hen. Zij behoorden het wekelijks weg te leggen en niet in het algemene fonds te storten, opdat op die wijze hun bijdragen hun gemakkelijk zouden vallen en aangroeien tot een fonds ten bate hunner broederen. Vele kleinen, zegt het spreekwoord, maken één grote. Al onze liefdadigheid en mildheid behoort vrijwillig en van goeder harte te zijn, en daarom moeten wij ze ons zo gemakkelijk mogelijk maken. En wat kan beter daartoe helpen dan deze wijze om gedurig iets af te zonderen? Wij mogen mild geven wanneer wij weten dat we sparen kunnen en dat wij op die wijze weggelegd hebben wat we konden.

2. Hier is de maatstaf, waarin ze van het hun moesten wegleggen: *naar dat hij welvaren verkregen heeft, ti an euodootai*, naardat hij voorspoedig geweest is en de Goddelijke Voorzienigheid hem gezegend heeft in zijn arbeid en handel. Al onze handel en arbeid zijn dat voor ons, wat het Gode behaagt ze te maken. De vlijtige hand maakt niet rijk zonder Gods zegen, Spr. 10:4, 22. Onze voorspoed en ons welslagen komen van God en niet van onszelf, en Hij moet in alles erkend en geëerd worden. Al wat wij hebben zijn we aan Zijn goedheid en zegen verschuldigd; en wat we ook hebben moet gebruikt, besteed en verbeterd worden voor Hem. Zijn rechten op onszelf en op het onze moeten door ons erkend worden en aan Hem overgelaten. En wat is meer geschikt om ons aan te sporen tot weldadigheid jegens het volk en de kinderen Gods dan het besef, dat al wat we hebben als zijn gave tot ons gekomen is?

Merk op: Als God ons zegent en voorspoedig maakt, moeten wij bereid zijn om Zijn behoeftige dienaren te helpen en te troosten; wanneer Zijn goedheid ons overstroomt, mogen wij dat niet tot onszelf beperken, maar moeten het laten afvloeien op anderen. De weldaden, die wij van Hem ontvangen, moeten ons opwekken om anderen goed te doen, en Hem te gelijken in onze weldadigheid; en hoe meer goed wij van God ontvangen, des te meer goed moeten wij anderen doen.

Zij moesten wegleggen bij zichzelf naarmate God hen gezegend had. Hoe meer zij, door Gods gunst, door hun handwerk, handel of andere bezigheid, gewonnen hadden, des te meer moesten zij wegleggen. God verwacht dat onze weldadigheid voor anderen in enige verhouding zal staan met Zijn goedheid voor ons. Alles wat wij hebben is van God; hoe meer Hij geeft (omstandigheden in aanmerking genomen) des te meer stelt Hij ons instaat om te geven, en des te meer verwacht Hij dat wij geven zullen; dat wij meer geven zullen dan anderen, die er minder toe instaat zijn; dat wij meer zullen geven dan we doen zouden als wij er minder toe instaat waren.

En, aan de andere zijde: van hem die minder heeft verwacht God minder. Hij is geen tiran of wrede drijver; Hij eist geen steen zonder het stro te geven; Hij verwacht niet dat iemand boven zijn vermogen doen zal. *Indien tevoren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft*, 2 Cor. 8:12. Maar als Hij ons zegent en voorspoedig maakt en ons in de gelegenheid stelt om wel te doen, dan verwacht Hij dat wij het doen zullen. Hoe meer gelegenheid Hij geeft, des te meer moeten onze harten zich verwijden en onze handen zich openen; maar, wanneer zulke gelegenheid ontbreekt, kunnen de handen niet zo

geopend zijn, hoewel de geest gewillig en het hart ruim is; en daar verlangt God het ook niet.

3. En nu de tijd, waarop dat geschieden moet: *Elken eersten dag der week, kata mian sabbatoon*; Luk. 24:1, de dag des Heeren; de Christelijke feestdag; waarop de openbare samenkomsten werden gehouden en de openbare eredienst geoefend; en de Christelijke instellingen en geheimenissen (zoals de ouden ze noemden) werden gebruikt; *dan legge ieder iets bij zichzelf weg*. Dat is de dag van heilige rust; en hoe meer verpozing van wereldlijke zorgen en moeiten de ziel heeft, des te meer geschiktheid zal ze hebben om barmhartigheid te betonen; en de overige plichten van dien dag moeten ons aansporen om ons op de beoefening daarvan toe te leggen: werken van barmhartigheid moeten altijd werken van godsvrucht vergezellen. Ware dankbaarheid jegens God zal vriendelijke en welwillende houding jegens de mensen voortbrengen. *Dit gebod hebben wij van Hem, dat die God liefheeft ook zijn broeder liefhebbe*, 1 Joh. 4:21. Werken van barmhartigheid zijn de natuurlijke vruchten van ware liefde voor God, en daarom zijn zij een eigenaardig werk op Zijn eigen dag. Gods dag is de beste gelegenheid om gaven voor liefdadige doeleinden weg te leggen of te besteden, naarmate Hij ons gezegend heeft; het is het betalen der schatting voor de zegeningen van de geëindigde week en daarbij het rechte middel om Zijn zegen over het werk onzer handen in de aanstaande week te verzekeren.

4. Hier hebben wij het beschikken over de dus gemaakte inzamelingen; de apostel verlangt dat alles gereed zij tegen zijn komst; en daarvoor gaf hij dezen leidraad.

Opdat de verzamelingen niet alsdan eerst geschieden, wanneer ik zal gekomen zijn, vers 2. Maar wat de beschikking er over betreft, als hij kwam wilde hij veel aan henzelfen overlaten. Het was hun weldadigheid en het was betamelijk dat zij er op hun eigen manier over beschikten; zo beantwoordde het aan het doel en werd op de rechte wijze besteed. Paulus matigde zich niet meer heerschappij aan over de beurs zijner hoorders dan over hun geloof; hij wilde over hun bijdragen niet beschikken zonder hun toestemming.

A. Hij zegt hun dat zij geloofsbrieven zouden geven en hun eigen afgezanten met hun gaven zenden, **vers 3**. Dit zou een gepast bewijs zijn van hun achting en broederlijke liefde voor hun bedroefde broeders; wanneer ze hun gaven zonden door leden van hun eigen gemeente, die vertrouwd en teerhartig waren, die medelijden hadden met hun lijdende broeders en Christelijk gevoel voor hen hadden, en hen niet beledigden. Het zou bewijzen, dat ze in deze dienst zeer hartelijk waren, wanneer ze enige leden uit hun gemeente die moeilijke en gevaarlijke reis lieten doen om hun gaven over te brengen. Wij moeten niet slechts barmhartig onze mede-Christenen helpen, maar we moeten het ook doen op de wijze, die het best ons medelijden met hen en onze zorg voor hen toont.

B. Hij biedt aan met hun gezanten te gaan, indien ze dat raadzaam achten, **vers 4**. Zijn werk, als apostel, was niet het dienen der tafelen, maar zich te wijden aan woord en gebed; toch bleef hij nooit in gebreke een werk der barmhartigheid op touw te zetten of vooruit te helpen, indien daartoe gelegenheid bestond. Hij wilde naar Jeruzalem gaan, om de gaven van de gemeente te Corinthe over te brengen, liever dan dat die niet persoonlijk gebracht werden of de weldadigheid der Corinthiërs de rechte uitwerking missen zou. Dat was geen verhindering van zijn prediking, maar een grote steun daarvoor, wanneer hij zulk een zachte en zegenende zielsgesteldheid toonde.

Merk op: Dienaren zijn in hun eigen werk bezig wanneer zij werken van barmhartigheid bevorderen en helpen. Paulus wekt de Corinthiërs op om te verzamelen ten einde de gemeenten in Judéa te ondersteunen, en hij is bereid met hun gezondenen te gaan, ten einde de gaven over te brengen; en daarbij is hij in de weg van zijn plicht, en in de uitoefening van zijn werk.

1 Cor. 16:5-9

In deze afdeling geeft de apostel zijn voornemen te kennen om hen te bezoeken en de reden daarvan; waaromtrent we het volgende opmerken.

1. Zijn voornemen; hij heeft voorgenomen om uit Azië te vertrekken, waar hij nu was, **vers 8, 19**, door Macedonië en Achaïe te gaan, waar Corinthe in lag, en enigen tijd, wellicht de winter over, bij hen te blijven, **vers 5, 6**. Hij had lang in deze gemeente gearbeid en veel goeds onder hen gedaan; en hij had er zijn hart op gezet nog veel meer te doen (zo het Gode behaagde) en daarom had hij plan hen te komen zien en bij hen te blijven. Het hart van de waren dienaar van Christus moet altijd trekken naar hen, onder wie hij lang gearbeid heeft en veel zegen op zijn werk zag. Geen wonder dat Paulus genegen was Corinthe te bezoeken en bij hen te blijven zo lang de andere plichten van zijn bediening hem zouden toelaten. Hoewel sommigen onder hen hem verachtten en een partij tegen hem maakten, waren er ongetwijfeld velen, die hem hartelijk liefhadden en hem allen eerbied bewezen, aan een apostel en hun geestelijke vader verschuldigd. Is het daarom te verwonderen, dat hij hen gaarne bezocht en bij hen bleef? En wat de overigen aangaat, die nu zoveel oneerbiedigheid betoonden: hij mocht hopen hen tot betere gedachten te zullen brengen, en daarbij te herstellen wat nu in de gemeente in verwarring was, indien hij enigen tijd in hun midden bleef. Het is duidelijk dat hij op die goede uitslag hoopte, want hij zegt voornemens te zijn bij hen te blijven, *opdat zij hem mochten geleiden waar hij zou heenreizen*, **vers 6**; niet dat zij hem een klein gedeelte van de weg zouden begeleiden, maar geleiden en voorzien voor de reis, hem aanmoedigen en helpen en er voor uitrusten. Hij verwacht op deze reis door hen voortgeholpen te worden, gelijk het Gode waardig is, gelijk in 3 Joh 6 genoemd wordt; zodat hij geens dings gebrek heeft, zoals hij zelf zegt, Tit. 3:13. Zijn verblijf in hun midden zal, naar hij hoopt, hen van hun scheurmakerij genezen en hen tot hem en hun plicht terugbrengen. Er was goede reden voor de apostel om zijn tijdelijk verblijf te vestigen in een plaats, waar hij het vooruitzicht had van zoveel goed te kunnen doen.

2. Zijn verontschuldiging dat hij hen nu niet komt bezoeken, omdat het alleen in het voorbijgaan zou zijn, **vers 7**, *en paradooi*; in het doortrekken; het zou dan alleen een vluchtig bezoek zijn. Hij wilde hen nu niet bezoeken omdat hij niet bij hen blijven kon. Zulk een bezoek zou zomin hun als hem enige voldoening of voordeel geven. Het zou hun verlangen meer opwekken dan bevredigen; hun begeerten naar elkanders gezelschap meer aanvuren dan voldoen. Hij had hen zo lief dat hij verlangde naar een gelegenheid om bij hen te blijven, en gedurende enigen tijd zijn verblijfplaats onder hen te kiezen. Dat zou aangenamer voor hem en nuttiger voor hen zijn dan een kort bezoek op de doorreis, en daarom wilde hij hen nu niet zien, maar later als hij blijven kon, gedurende enige tijd.

3. Dit voornemen wordt echter beperkt. *Ik hoop enige tijd bij u te blijven, indien het de Heere zal toelaten*, **vers 7**. Hoewel de apostelen door ingeving schreven, wisten zij daardoor niet hoe God over hen beschikken wilde. Paulus had het voornemen naar Corinthe te komen, daar te blijven en hoopte er veel goeds te zullen doen. Dat was

geen voornemen, voortgebracht door enige buitengewone beweging of aandrift van de Geest Gods; het was niet het gevolg van inspiratie; want dan zou hij niet op deze wijze gesproken hebben. Een voornemen op die wijze in hem gevormd zou een voornemen van God geweest zijn, hem kenbaar gemaakt door de Geest; en zou hij dan gezegd hebben dat hij naar Corinthe komen zou indien het Gode behaagde; dat zou zijn: ik zal Gods eigen voornemen ten mijnen opzichte ten uitvoer leggen indien God het goedvindt? Men moet hier dus denken aan een gewoon voornemen, gevormd in zijn eigen geest. En met betrekking tot al onze voornemens past het ons te zeggen: We zullen ze uitvoeren indien het de Heere behaagt. Al onze voornemens moeten gemaakt worden in onderwerping aan de Goddelijke Voorzienigheid. Wij behoren te zeggen: *Indien de Heere wil en wij leven, zullen we dit of dat doen*, Jak. 4:15. Wij hebben de macht niet onze voornemens te volvoeren zonder de Goddelijke toelating. Alles wat we doen moeten we doen door Gods kracht en verlov en onder Zijn bestuur. Heidenen zijn voorgegaan in de erkenning van deze overmacht der Voorzienigheid over al onze plannen en daden; hoeveel te meer moeten wij geredelijk het toestemmen, en steeds en ernstig er rekening mede houden!

4. Hier geeft de apostel zijn voornemen te kennen om thans te Efeze te blijven. Hij zegt daar te willen blijven tot de Pinksterdag, **vers 8**. Het is zeer waarschijnlijk dat hij dezen brief te Efeze geschreven heeft, door deze uitdrukking vergeleken met **vers 19**, waar hij zegt: *U groeten de gemeenten van Azië*. Een eigenaardige groet uit Efeze; maar minder eigenaardig indien hij te Filippi zou geweest zijn, gelijk het onderschrift van de brief in onze gewone vertalingen wil. In een brief uit Filippi geschreven, zou het veel eigenaardiger geweest zijn, aan het einde van de brief te zetten: *De gemeenten van Macedonië groeten u*.

5. Hier is de reden, waarom Paulus voor het tegenwoordige te Efeze blijven wil. *Want mij is een grote en krachtige deur geopend en er zijn vele tegenstanders*, **vers 9**. Een grote en krachtige deur was hem geopend; velen te Efeze waren bereid om het Evangelie aan te nemen, en God gaf hem veel voorspoed op zijn werk onder hen, hij had menigeen tot Christus gebracht en hoopte er nog velen te winnen. Om deze reden besloot hij nog een poos te Efeze te blijven. Welslagen en een redelijk vooruitzicht van meer welslagen was een billijke reden om een apostel te doen besluiten in een bepaalde plaats te blijven arbeiden. En er waren vele tegenstanders, omdat er een grote en krachtige deur geopend was. Grote voorspoed op de prediking des Evangelies verwekt gewoonlijk veel vijanden. De duivel staat hen het meest tegen en bemoeilijkt hen het meest, die het hartelijkst en met de besten uitslag zich er op toeleggen om zijn koninkrijk te verwoesten. *Er waren vele tegenstanders*, en daarom besloot de apostel te blijven.

Sommigen denken dat deze uitdrukking een zinspeling is op de gewoonte in het Romeinse circus. De wagenmenners van de ene groep kwamen het circus binnenrijden door een ingang, vlak tegenover die van hun mededingers; en beide groepen tegelijk. Ware moed wordt door tegenstand aangevuurd; en het is geen wonder dat de Christelijke moed van de apostel aangewakkerd werd door de ijver van zijn tegenstanders. Zij waren er op uit om hem ten onder te brengen, en de werking van zijn dienst te Efeze teniet te doen, en zou hij dan in zulk een ogenblik zijn standplaats verlaten, en daardoor zijn karakter en leer onteren? Neen, de tegenwerking van zijn tegenstanders kon alleen zijn ijver aanvuren. Hij werd in geen enkel opzicht door hen ontmoedigd; maar hoe meer zij woedden en tegenstonden, des te meer spande hij zichzelf in. Zou zulk een man als hij vlieden? Tegenstanders en tegenwerking breken

de geestkracht van gelovige dienaren niet, wier werk gezegend is; maar ontsteken alleen hun ijver, en geven hun nieuwen moed. Inderdaad: vergeefs arbeiden is droef en ontmoedigend. Dat dooft de geestdrift en breekt het hart. Maar welslagen geeft leven en kracht aan een dienaar, hoewel de vijanden woeden, lasteren en vervolgen. Het is niet de tegenstand der vijanden, maar de hardheid en het verzet van de hoorders, het terugglijden en tegenstaan van belijders, dat een getrouw dienaar ontmoedigt en zijn hart breekt.

1 Cor. 16:10-12

In dit gedeelte:

I. Beveelt hij Timotheüs bij hen aan, met verscheidene bijzonderheden.

1. Hij verzoekt hen er voor te zorgen *dat hij buiten vreze bij hen zij*, vers 10 1Cor. 16.10. Timotheüs werd door de apostel gezonden om de misbruiken te verwijderen, die bij hen ingekropen waren; en niet alleen om te herstellen, maar ook om te berispen, af te snijden hen die schuldig waren. Zij waren allen in partijen gesplitst en zonder twijfel was de wederkerige naijver en haat zeer hoog gestegen. Zeer waarschijnlijk waren sommigen hunner zeer rijk; en daarvan velen zeer trots beide op hun aardse overvloed en hun geestelijke gaven. Trotse geesten kunnen moeilijk terechtwijzing verdragen. Er was dus enige reden om te vrezen dat de jonge Timotheüs ruw zou behandeld worden, tenminste de apostel waarschuwt hen niet onbehoorlijk tegen hem op te treden. Niet omdat hij niet op het ergste voorbereid was; maar, hoe groot zijn kracht en voorzichtigheid ook zijn mochten, het was hun plicht zich behoorlijk jegens hem te gedragen en hem niet te ontmoedigen in het werk zijns Heeren. Zij mochten door zijn bestraffing niet prikkelbaar worden. Christenen behoren getrouwe bestraffing van hun dienaren te verdragen, en hen niet te verschrikken en te ontmoedigen in de uitoefening van hun plicht.

2. Hij waarschuwt hen, *dat niemand hem verachte*, vers 11. Hij was een jong man, en alleen, zoals Oecumenius opmerkt. Hij had niemand om hem te steunen, en zijn jeugdig voorkomen en jonge jaren gaven hem slechts weinig eerwaardigheid; en daarom konden zij, die meenden alle wijsheid te bezitten, zeer licht er toe komen om hem diep te verachten. Nu, zegt de apostel, *wees daartegen op uw hoede*. Niet, dat de apostel Timotheüs wantrouwde; hij wist wel dat deze niets zou doen, dat zijn karakter in verdenking of zijn jeugd in verachting bracht. Maar hoogmoed was een heersende zonde onder de Corinthiërs; en daarom was zulk een waarschuwing maar al te noodzakelijk. Christenen moeten zeer zorgvuldig zijn van geen verachting over elkaar uit te storten, maar vooral niet over getrouwe dienaren van Christus. Dezen, hetzij ze jong of oud zijn, moeten ter wille van hun werk in hoge achting gehouden worden.

3. Hij zegt hun dat ze hem alle verschuldigde aanmoediging moeten geven; hem welwillend behandelen zolang hij bij hen zou zijn; en ten teken daarvan moeten zij hem terug laten gaan naar Paulus, in vrede en goed van het nodige voor de reis voorzien. Dit is de bedoeling van de woorden: *geleidt hem in vrede opdat hij tot mij kome*, vers 11. Getrouwe dienaren behoren niet alleen goed ontvangen te worden door de mensen, onder welken zij een tijdlang arbeiden, maar ook bij hun vertrek met eerbied behandeld te worden.

II. Hij geeft de reden aan, waarom zij zich op die wijze jegens Timotheüs te gedragen hebben.

1. Hij was bezig in hetzelfde werk als Paulus, en krachtens dezelfde machtgeving, **vers 10**. Hij kwam niet met een boodschap van Paulus tot hen, of om diens werk te doen; neen, het was het werk des Heeren. Hoewel hij geen apostel was, zo was hij toch de helper van een hunner, en tot dezen dienst gezonden door Goddelijke roeping. En daarom zou het krenken van zijn geest zijn het beledigen van de Heiligen Geest; hem verachten zou wezen zijn Zender verachten; dat is niet Paulus, maar Paulus' Heere en de hunnen.

Zij, die het werk des Heeren werken, mogen niet veracht of verschrikt worden, maar moeten met alle tederheid en eerbied behandeld worden. Zulken zijn alle getrouwe dienaren des Woords, hoewel niet allen in dezelfde rang en graad. Predikanten en leraren, zowel als apostelen en evangelisten, indien ze hun plicht betrachten, moeten met eer en ontzag behandeld worden.

2. Een andere reden wordt hier ontvouwd; zij moesten *hem achten om zijns werks wil, maar ook om Paulus' wil*, die hem naar Corinthe gezonden had, niet op eigen hand, maar om het werk des Heeren te werken. *Geleidt hem in vrede opdat hij tot mij kome, want ik verwacht hem met de broederen, vers 11*, of: *ik en de broederen zien naar hem uit* (de grondtekst laat beide vertalingen toe) *ek dechomai gar auton meta toon adelphoon*. Ik wacht op zijn terugkomst en op zijn verslag omtrent u; en zal naar uw gedrag tegenover hem oordelen over uw houding en eerbied voor mij. Ziet toe dat ge hem niet terugzendt met een slecht bericht. Paulus had recht te verwachten van de Corinthiërs, dat een gezant van hem, met zulk een opdracht, zou ontzien en wèl behandeld worden. Zijn werk en de vrucht daarvan onder hen, zijn gezag als apostel bij hen, konden dit van hen vorderen. Zij mochten niet durven Timotheus te laten wederkeren met een verslag, dat de apostel zou grieven en vertoornen. Ik en de broederen verwachtten hem, zien uit naar het bericht dat hij brengen zal; en daarom: behandelt hem niet verkeerd, maar eerbiedigt hem; geeft acht op zijn zending; en laat hem in vrede wederkeren.

III. Hij deelt hun mede dat Apollos het voornemen heeft hen te bezoeken.

1. Hij had hem zeer gebeden, dat hij met de broederen tot hen gaan zou, **vers 12**. Hoewel ene partij onder hen zich voor Apollos en tegen Paulus verklaard had (indien de uitdrukking in Hfdst. 4:6 letterlijk moet opgevat worden) toch belette Paulus Apollos niet om gedurende zijn afwezigheid de Corinthiërs te bezoeken; maar drong hij er zelfs op aan dat deze gaan zou. Hij verdacht er Apollos niet van, dat deze het aanzien van Paulus en de eerbied voor hem onder hen zou verminderen door die van hemzelf te bevorderen. Getrouwe dienaren zijn niet vatbaar voor naijver op elkaar, of om elkaar van zulke zelfzuchtige bedoelingen te verdenken. De ware broederlijke liefde denkt geen kwaad. En waar zou die regeren, indien niet in de harten der dienaren van Christus?

2. Apollos had niet kunnen bewogen worden om thans tot hen te komen, maar verkoos een gelegener tijd af te wachten. Wellicht maakten hun twisten en scheuringen toen het oogenblik daarvoor minder gunstig. Hij wilde niet gaan om aan het hoofd van een partij geplaatst te worden en daardoor zijns ondanks de twisten en verdeeldheden te doen voortduren. Zodra die door de invloed van Paulus' brief en van Timotheus' werkzaamheid onder hen bedaard waren, zou hij een bezoek voor meer gewenst houden. Apostelen benijdden elkaar niet, maar gingen te rade met elkanders welzijn en nuttigheid. Paulus betoont zijn groot vertrouwen in de gemeente te Corinthe, hoewel zij hem slecht behandeld hadden, door Apollos aan te sporen om tot hen te

gaan. En Apollos toont zijn eerbied voor Paulus en zijn begeerte om diens karakter en gezag hoog te houden, door zijn reis uit te stellen tot de Corinthiërs in betere gemoedsstemming zouden zijn. Het is in dienaren des Woords zeer betamelijk eerbied voor elkanders goeden naam en nuttigheid te hebben en te tonen.

1 Cor. 16.13-18

In deze afdeling geeft de apostel:

I. Enige algemene raadgevingen.

1. Zij moeten waakzaam zijn, **vers 13**, op hun hoede. Een Christen is altijd in gevaar en moet daarom altijd waken, hoewel het gevaar in sommige tijden en omstandigheden groter is dan in andere. De Corinthiërs waren in meer dan één opzicht in groot gevaar; hun twisten liepen hoog; de ongeregeldheden onder hen waren zeer groot; er waren bedriegers onder hen, die poogden hun geloof in de belangrijkste waarheden te bederven, waarheden zonder welke de praktijk van deugd en godzaligheid niet bestaan kon. En voorzeker was het in zulke omstandigheden hun plicht te waken. Indien een Christen zeker zijn wil, moet hij op zijn hoede zijn; en hoe groter het gevaar is des te meer waakzaamheid is voor zijn veiligheid nodig.

2. Hij vermaant hen: *staat vast in het geloof*; behoudt de grond; blijft bij de openbaring Gods; geeft die niet op voor de wijsheid der wereld; laat het door die niet bederven; staat vast in het geloof des Evangelies; handhaaft dat tot zelfs in de dood; staat er zo in dat ge bij zijn belijdenis blijft en er de kracht en invloed van voelt en geniet. Een Christen behoort standvastig in het geloof te zijn, en dat nooit te verlaten of te verloochenen. Alleen door dat geloof zal hij instaat zijn om staande te blijven in de ure der verzoeking; alleen door dit geloof staan wij, 2 Cor. 1:24; daardoor overwinnen wij de wereld, 1 Joh. 5:4; beide wanneer zij vleit en dreigt, verzoekt of verschrikt. Wij moeten daarom in het geloof des Evangelies staan, wanneer wij onze zuiverheid willen bewaren.

3. Hij vermaant hen om mannelijk te handelen en sterk te zijn; *houdt u mannelijk; zijt sterk; flink*, vastbesloten; wees dapper in de tegenstand van de slechte mensen, die u willen verdelen en verderven; die u in partijen willen splitsen en uw geloof ondermijnen; wordt niet door hen verschrikt of meegesleept; toont uzelfven mannen in Christus door uw standvastigheid, juist oordeel en beslist besluit. Christenen moeten mannelijk en standvastig zijn in al hun ontmoetingen met hun vijanden, hun geloof verdedigende en hun zelfstandigheid handhavende. Vooral moeten ze dat in die geloofspunten, welke de grondslag van besliste en praktische godsvrucht uitmaken, zulke als onder de Corinthiërs aangevallen werden; die moeten met helder oordeel en onwrikbare beslistheid gehandhaafd worden.

4. Hij vermaant hen dat al hun dingen moeten geschieden in de liefde. Onze ijver en standvastigheid moeten gepaard gaan met liefde. Terwijl de apostel aanspoort om als mannen te staan voor ons geloof en onze belijdenis, vlecht hij er de waarschuwing tussen om het niet als duivels te doen. Wij behoren ons geloof te verdedigen, maar moeten terzelfder tijd onze onschuld bewaren; niet verscheuren en verwoesten; maar steeds bedenken dat de toorn des mans Gods gerechtigheid niet werkt, Jak. 1:24. Christenen behoren zorg te dragen dat de liefde niet alleen heerse in hun harten, maar ook uitstrale in hun leven, zelfs in de krachtigste verdediging van het geloof des Evangelies. Er is groot onderscheid tussen standvastigheid en wreedheid; tussen

Christelijke flinkheid en koortsige wraakzucht. Het Christendom doet zich nooit voordeliger voor dan wanneer de Christelijke liefde zich het meest openbaart; wanneer dwalende broederen verdragen en openlijke vijanden van het heilig geloof weerstaan worden in liefde; wanneer alle dingen geschieden in liefde; wanneer de Christenen zich jegens elkaar en jegens alle mensen vriendelijk en welwillend betonen.

II. Sommige bijzondere aanwijzingen hoe zij zich hebben te gedragen jegens enigen, die buitengemeen veel dienst gedaan hebben aan de zaak van Christus onder hen.

1. Hij beschrijft ons hun eigenaardigheden.

A. *Het huisgezin van Stefanus* wordt genoemd en van hen gezegd, dat zij waren de eerstelingen van Achaje, de eerste tot het Christendom bekeerden in dat deel van Griekenland, waarin Corinthe lag. Het is eervol voor iemand vroeg Christen te zijn, tijtjds Christus toe te behoren. Maar bovendien hadden zij *zichzelf de heiligen ten dienste geschikt*. Zij hadden zichzelf beschikbaar gesteld en gewijd, *etaxan heautoes*, ten dienste der heiligen, om de heiligen te dienen. Dat wordt niet alleen bedoeld van de dienst des Woords, maar van diensten in andere opzichten, bijdragen tot hun onderhoud, hulp en steun bij allerlei gelegenheden; zowel in aards als in geestelijk opzicht. Het schijnt dat het gezin van Stefanus voorrang en invloed in die streken had, en dat ze zich gewillig ten dienste der heiligen aanboden. Het is een eer voor personen van hoge rang om zich aan de dienst der heiligen te wijden. Ik bedoel niet dat ze van rang moeten ruilen en dienaren van hun ondergeschikten worden, maar dat ze vrijwillig en gaarne hen helpen, en in al hun noden goed doen.

B. Hij noemt Stefanus, en Fortunatus en Achaicus, als die namens de gemeente tot hem gekomen zijn. Hij zegt dat die hebben vervuld hetgeen van de gemeente aan hem ontbrak, en zodoende *zijn en hun geest verkwikt*, **vers 17, 18**. Zij hebben hem mondeling een vollediger verslag van de toestand der gemeente gegeven dan hij door hun brief verkrijgen kon; en daardoor zijn geest zeer verkwikt. Door hun terugkeer zouden zij de geesten der Corinthiërs verkwikken. Het gerucht had hun toestand erger geschilderd dan die was, en hun brieven hadden niet zoveel opheldering gegeven dat de apostel voldaan was; maar door het onderhoud met hen was hij gerustgesteld. Het was een zeer goede dienst, dien zij bewezen, door de zaken juist voor te stellen en de slechten dunk weg te nemen, die Paulus door de geruchten gekregen had. Zij kwamen tot hem met waarlijk Christelijke bedoeling om de apostel recht in te lichten en hem, als vredemakers, zo gunstige getuigenis van de gemeente te geven als zij konden. Het is grote verkwikking voor een getrouw dienaar om van wijze en goede mannen uit de gemeente zelf betere dingen te horen dan over het algemeen verteld worden, en te zien dat hij verkeerd ingelicht was, en dat de zaken niet zo slecht staan als hem meegedeeld werd. Het is hem tot droefheid kwaad te horen van hen, die hij liefheeft; het verblijdt zijn hart daarna te vernemen, dat het bericht onjuist was. En hoe meer achting hij gevoelt voor hen, die hem de tijding brengen; hoe meer hij op hun onbevangingheid rekenen kan; des te groter is zijn vreugde.

2. Derhalve zegt hij hun hoe ze zich tegenover deze mannen te gedragen hebben.

A. Hij wil dat ze erkend worden, **vers 11**, dat is geacht. Dat komt hun toe om hun goede diensten. Zij, die de heiligen dienen, die de eer en de goeden naam der gemeente hoog houden, die zich beijveren om verwijten tegen haar tegen te spreken en de slechte gedachte, door kwaad gerucht verspreid, weg te nemen, behoren

gewaardeerd, geacht en bemind te worden. Zij, die zo goede gezindheid tonen, kunnen niet licht te hoog geschat worden.

B. Hij verlangt van hen *dat ze zich aan de zodanigen onderwerpen, en aan een iegelijk, die medewerkt en arbeidt*, **vers 16**. Hier wordt geen onderwerping bedoeld als aan eigenlijke meerderen, maar gewillige erkenning van hun waarde. Het waren mensen, aan wie ze buitengewone eerbied verschuldigd waren en die ze in ere te houden hadden. Zij zijn eerwaardig, die de heiligen dienen, hard werken aan de voortgang van het Evangelie, de getrouwe dienaren van Christus steunen en bemoedigen, en helpen aan het nut dat dezen stichten. Dezulken moeten hooggeacht worden.

1 Cor. 16:19-24

De apostel besluit zijn brief:

I. Met groeten aan de gemeente te Corinthe; in de eerste plaats van de gemeenten in Azië; van *Aquila en Priscilla* (die naar het schijnt toen te Efeze woonden; zie Hand. 18:26; en *de gemeente die te hunnen huize is*, **vers 19**, en *van al de broeders*, **vers 20**, te Efeze, waar de apostel meer dan waarschijnlijk toen was. Alle dezen groeten, door Paulus tussenkomen, de gemeente te Corinthe. Het Christendom verwoest in geen geval beschaving en goede manieren. Paulus had in een brief, die over de belangrijkste onderwerpen handelde, ruimte om de groeten van vrienden op te nemen. De godsdienst bevordert een hoffelijk en verplichtend gedrag jegens allen. Zij vertegenwoordigen het Christendom slecht en bezorgen het verwijten, die er aanleiding in zoeken om zuur en onvriendelijk te zijn. Sommigen van dezen *groeten hen zeer in den Heere*.

Merk op: Christelijke begroetingen zijn geen ijdele plichtplegingen; zij hebben in zich de werkelijke uitdrukking van welwillendheid, en worden gebracht met hartelijke aanbeveling aan de Goddelijke genade en zegen. Zij, die *in den Heere* groeten, wensen hun broederen alles goeds van de Heere toe, en zetten hun goede wensen in vurige gebeden om.

Wij lezen hier van ene gemeente in een huisgezin, **vers 19**. Het is zeer waarschijnlijk dat het gezin zelf genoemd wordt *de gemeente, die te hunnen huize is*. Elk Christelijk gezin behoort in zeker opzicht een Christelijke gemeente te zijn. In buitengewone gevallen (bijvoorbeeld wanneer een gezin op een buitenlandse kust geworpen werd, waar geen andere Christenen zijn), zou het een gemeente op zichzelf vormen, en zich, indien het groot genoeg ware, ook geheel zo behoren in te richten; maar in gewone omstandigheden moeten de gezinnen naar Christelijke regelen leven en dagelijks Christelijke huisgodsdienst houden. Waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd zijn, daar is Christus in het midden; daar is een gemeente. Aan deze begroetingen voegt hij toe:

1. Een raad: *Groet elkaar met een heiligen kus*, **vers 20**, of met oprechte welwillendheid; een duidelijke berisping van hun twisten en scheuringen. Wanneer de gemeenten van Azië en de zo ver verwijderde Christenen hun broederen zo hartelijk in de Heere groeten, en hen als broederen erkennen en liefhebben, en zoveel welwillendheid jegens hen betonen, zou het dan geen schande zijn indien zij elkaar niet als broederen erkenden en liefhadden? De liefde der broederen moet een krachtige drijfveer zijn tot onderlinge liefde. Wanneer de andere Christelijke gemeenten ons liefhebben, staan wij zeer schuldig indien wij elkaar geen liefde toedragen.

2. Hij voegt er zijn eigen groet bij. *De groetenis met mijn hand van Paulus*, vers 21. Zijn *amanuensis* heeft, naar redelijkerwijze te denken is, de brief uit zijn mond opgeschreven, maar het was goed dat hij aan het slot zelf tekende, zodat ze verzekerd waren van de echtheid; en daarom voegt hij er in 2 Thess. 3:17aan toe: *hetwelk is een teken in iedere zendbrief; also schrijf ik*; het kenmerk van echtheid. Zo deed hij in elke brief, dien hij niet zelf schreef, zoals die aan de Galatiërs, Gal. 6:11. De gemeenten, aan welke apostolische brieven gezonden werden, waren van hun echtheid en Goddelijkheid wettig overtuigd. Paulus wenste bij de andere broeders niet achter te staan in huldebetoon aan de Corinthiërs en daarom, na hun groeten overgebracht te hebben, voegt hij er zijn eigen bij.

II. Met een zeer ernstige waarschuwing aan hen. *Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking. Maranatha! vers 22.* Wij hebben soms bedreigingen nodig, opdat we mogen vrezen. *Gezegend is de man, zegt de wijze koning, die gedurig vreest.* Heilige vreze is de goede vriendin van heilig geloof en heiligen levenswandel. En hoeveel reden hebben alle Christenen om te vrezen, dat zij onder dit oordeel vallen zullen! *Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij ene vervloeking. Maran-atha!* Merk hier op:

1. Wie de mens is, op wie die vloek valt.

Hij die de Heere Jezus Christus niet liefheeft. Een *meioosis* als sommigen menen. Hij die Christus lastert; Zijn leer verzaakt, Zijn instellingen veracht en verwerpt; of, door hoogmoed op menselijke wijsheid en geleerdheid, zijn openbaring veracht. Het staat hier als een waarschuwing aan de Corinthiërs en een verwijt voor hun goddeloos gedrag. Het is een waarschuwing aan hen om de eenvoud van het Evangelie niet los te laten, en zich niet te laten afvoeren van zijn beginselen, die de grote drangredenen voor reinheid van wandel zijn, door de voorgewende wijzen naar de wereld, die hun godsdienst dwaasheid en zijn voornaamste leerstellingen ongerijmd en belachelijk noemden. Deze mensen hadden een afkeer van Christus, en indien de Corinthiërs het oor leenden aan hun verleidende redeneringen, waren ze in gevaar van Hem afvallig te worden. Daartegen geeft hij hun hier een zeer ernstige waarschuwing. Geeft u niet aan zulke leiding over, wanneer ge de zwaarste wraak wilt ontgaan. Belijdende Christenen zullen, indien ze Christus verachten en van Hem afwijken, de vreselijkste verwoesting over zich brengen.

Sommigen verstaan de woorden, zoals ze daar staan, in hun eenvoudige en ernstige bedoeling, als toepasselijk op hen, die zonder ware en heilige liefde voor de Heere Jezus Christus voortleven. Velen, die dikwijls Zijn Naam in de mond nemen, hebben geen ware liefde voor Hem in het hart; willen niet dat Hij koning over hen zij, Luk. 19:27; nee; hoewel zij zeer hoogdravende hoop hebben dat ze door Hem gered zijn. En niemand heeft Hem in waarheid lief, die Zijn geboden niet onderhoudt. Er zijn vele naam-Christenen, die de Heere Jezus Christus niet in oprechtheid liefhebben. Maar kan iets misdadiger en beledigender zijn! Hoe, geen liefde voor Hem, die zo onbegrensde liefde geopenbaard heeft! *Hem, die ons liefgehad heeft, en zichzelf voor ons overgaf, die Zijn bloed voor ons vergoot*, om ons zo Zijn liefde te bewijzen; en dat na zo beledigende en schandelijke behandeling! Wat kunnen wij liefhebben, indien we door zo grote liefde niet geroerd worden en voor zulk een Zaligmaker geen wederliefde gevoelen! Maar:

2. Hebben we hier het *oordeel zelf: Die zij een vervloeking. Maran-atha!* die ligt onder de zwaarste en verschrikkelijkste vloek. Hij moet worden afgezonderd van het volk

van God; van de gunst Gods; en overgeleverd aan zijn onherroepelijke en oneindige wraak. *Maranatha* is een Syrisch woord, dat betekent: *De Heere komt*. Dezelfde Heere, Die zij niet liefhebben, van Wie zij werkelijk innerlijk afkeer gevoelen hoe ook hun uitwendige belijdenis zijn moge, komt ten oordeel. En aan Zijn toorn blootgesteld te worden; aan Zijn linkerhand geplaatst en door Hem veroordeeld te worden, hoe vreeslijk! Zo Hij wil verwoesten, wie kan dan redden? Zij, die onder dat oordeel vallen, moeten verloren gaan, en wel voor eeuwig. Zij, die de Heere Jezus Christus niet liefhebben, moeten verloren gaan zonder redmiddel. *Die de Zoon ongehoorzaam is, de toorn Gods blijft op hem*, Joh. 3:36. Oprecht geloof in Christus zal steeds meer oprechte liefde tot Hem voortbrengen. Zij, die Hem niet liefhebben, kunnen niet in Hem geloven.

III. Met zijn goede wensen voor hen en betuiging van welwillendheid voor hen.

1. Met zijn goede wensen. *De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met u*, vers 23. Dat is zoveel alsof hij zei: Hoewel ik u waarschuw tegen het vallen onder Zijn ongenoegen, wens ik u hartelijk een aandeel in Zijn eeuwige liefde en genade. *De genade van onzen Heere Jezus Christus* omvat al wat goed is voor tijd en eeuwigheid. Onze vrienden deze genade toewensen is hun het hoogste goed toewensen. En dit moeten wij wensen voor al onze vrienden en broeders in Christus. Wij kunnen niets meer en wij mogen niets minder voor hen wensen. Wij behoren hartelijk te bidden dat zij zullen waarden, zoeken, verkrijgen en zich verzekeren de genade en toegenegenheid van hun Heere en Rechter. De ernstigste waarschuwingen zijn uitvloeisels van de tederste liefde en grootste welwillendheid. Wij mogen onze broeders en vrienden met de grootste duidelijkheid en aandrang zeggen, dat, zo zij de Heere Jezus Christus niet liefhebben, zij moeten verloren gaan, terwijl wij hartelijk wensen dat de genade van Christus met hen zij. Ja, wij moeten hen daarvoor waarschuwen opdat ze deze genade leren op prijs stellen en verkrijgen. Hoe meer het ware Christendom onze harten verwijdt, des te meer wensen wij de zegeningen voor hier en hiernamaals aan hen, die wij liefhebben, want dat betekent de wens dat de genade van Christus met hen zij. En daarom is het geen wonder dat de apostel het geheel besluit met:

2. De verklaring van zijn liefde voor hen in Christus Jezus: *Mijn liefde zij met u allen in Christus Jezus, Amen*, vers 24. Hij had zeer open met hen gehandeld in deze brief; hun met rechtvaardige strengheid hun fouten aangetoond; doch om hun te bewijzen dat hij daarbij niet door hartstocht bestuurd was, neemt hij afscheid van hen in liefde, doet plechtige verklaring van zijn liefde voor hen, zelfs voor hen allen, in Christus Jezus, dat is, om de zaak van de Heere Jezus. Hij zegt hun dat zijn hart met hen is, *dat hij hen oprecht liefheeft*; maar opdat dit alles ten slotte niet zal beschouwd worden als vleierij en indringen, voegt hij er bij dat deze liefde gevolg is van zijn godsdienst en door dezen is geregeld. Zijn hart zal met hen zijn en hij zal hun vurige liefde toedragen, zolang hun harten met Christus zijn en zij Hem en zijn zaak oprecht liefhebben.

Wij moeten getrouwe liefhebbers zijn van allen, die in Christus Jezus zijn en Hem in oprechtheid liefhebben. Wel moeten wij alle mensen liefhebben en het goede voor hen wensen, en hun zoveel goed doen als in ons vermogen is; maar *dezen* moeten onze teerste liefde hebben, die Christus dierbaar zijn en Hem liefhebben. Moge onze liefde zijn met allen, die in Christus Jezus zijn. Amen!

2 KORINTHE

EEN VERKLARING PRACTISCHE OPMERKINGEN VAN DE TWEDE BRIEF VAN DE APOSTEL PAULUS AAN DIE VAN CORINTHE.

HOOFDSTUK I

In zijn vorige brief had de apostel zijn voornemen te kennen gegeven om naar Corinthe te komen, wanneer hij Macedonië zou doorgedaan zijn, Hoofdstuk 16: 5, maar, door Gods bestel gedurig enige tijd daarin verhinderd zijnde, schreef hij hun deze tweede brief ongeveer een jaar na de eersten; en het schijnt dat daarvoor twee spoedeisende redenen bestonden.

I. Het gedrag van de hoereerder die onder de ban lag, vereiste dat hij met alle spoed zou hersteld en opnieuw tot de gemeente toegelaten worden. Hieromtrent geeft hij bestuur, Hfdst. 2, en geeft later, Hfdst. 7, zijn voldoening over de mededelingen, die hij betreffende hun goede handel in deze zaak ontvangen had.

II. Er werd nu een inzameling gehouden voor de arme en te Jeruzalem, en hij spoort de Corinthiërs aan om daarin bij te dragen.

Verscheidene andere dingen in deze brief zijn zeer opmerkenswaardig; bijvoorbeeld:

I. De melding, die de apostel geeft van zijn arbeid en welslagen in de prediking van het Evangelie in onderscheiden plaatsen, Hfdst. 2.

II. De vergelijking, die hij maakt tussen de Oud- en de Nieuwtestamentische bedeling, Hfdst. 3.

III. Het menigvuldig lijden, dat hij en zijn medebroeders hadden te ondergaan, en de beweegredenen en bemoedigingen voor hun ijver en geduld, 4, 5.

IV. De waarschuwing, welke hij de Corinthiërs geeft tegen vermenging met de ongelovigen, Hfdst. 6.

V. De wijze, waarop hij zich en zijn apostelschap rechtvaardigt tegen beledigende verdachtmakingen en beschuldigingen van valse leraars, die trachtten zijn en naam te Corinthe te verwoesten, Hfdst. 10-12, en de gehele brief door.

Na de inleiding, vers 1, 2, begint de apostel met het verhaal van de moeiten, en van Gods goedheid, die hij in Azië ondervonden had, bij wijze van dankzegging aan God, vers 3-6, en tot stichting van de Corinthiërs, vers 7-11.

Daarna handhaaft hij de zelfstandigheid van zichzelf en zijn medewerkers, vers 12-14, en verdedigt zich tegen de verdenking van lichtzinnigheid en onstandvastigheid, vers 15-24.

2 Cor. 1:1-2

Dit is de inleiding tot de brief, waarin we hebben:

I. Het opschrift; en daarin:

1. Vermelding van de zender van de brief, Paulus, die zich noemt *een apostel van Jezus Christus, door de wil van God*. Het apostelschap zelf was ingesteld door Jezus Christus, volgens de wil van God; en Paulus was er toe geroepen door Jezus Christus, overeenkomstig de wil van God. Hij noemt Timotheüs met zichzelf als schrijver van de brief; niet omdat hij aan diens bijstand behoefte had; maar omdat in de mond van twee getuigen zijn woord bestaan zou. Dat hij Timotheüs aanduidt met de titel van *broeder* (zowel in het gemeenschappelijk geloof als in het werk der bediening) toont

de nederigheid van deze grote apostel, en zijn begeerte om Timotheus (hoewel die toen een jong man was) aan te bevelen in de achting van de Corinthiërs, en hem een goede naam te geven in de gemeenten.

2. De personen, aan welke de brief gezonden werd, namelijk *de gemeente Gods, die te Corinthe is*; en niet alleen aan haar, maar ook aan *al de heiligen, die in geheel Achaje zijn*; dat is aan alle Christenen, die in de omtrek wonen. In Christus Jezus wordt geen onderscheid gemaakt tussen bewoners van steden of van het platteland; alle Achajers stonden in dat opzicht even hoog.

II. De groet of apostolische zegenbede, welke dezelfde is als in de vorige brief; en daarin begeert de apostel voor de Corinthiërs twee grote, veelomvattende zegeningen: *genade en vrede*. Deze twee zegeningen worden bekwaamelijk samen genoemd, omdat er geen goede en duurzame vrede bestaat zonder ware genade; en beide moeten komen *van God, onzen Vader, en de Heere Jezus Christus*, welke is de Verwerper en Uitdeler van deze zegeningen aan gevallen mensen, en als God wordt aangebeden.

2 Cor. 1:3-6

Na de inleiding begint de apostel een opsomming van Gods weldaden, hem en zijn medewerkers bewezen in hun menigerlei verdrukkingen, waarvan hij gewaagt om God dank te zeggen en Zijn heerlijkheid te verkondigen, **vers 3-6**; want het betaamt dat in alle dingen in de eerste plaats God verheerlijkt worde. Merk hier op:

I. Aan Wie de apostel dank brengt en lof betaalt; namelijk aan de gezegende God, Wien alleen lof toekomt, en Wien hij op verscheidene wijzen zijn hulde brengt.

1. *De God en Vader van onze Heere Jezus Christus: ho theos kai patêr toe Kurioe Jêsoe Christoe*. God is de Vader van Christus' Goddelijke natuur door eeuwige generatie; van Zijn menselijke natuur door de wonderdadige ontvangenis in het lichaam der maagd; en van Christus als Godmens en onze Verlosser, door verbondsbetrekking; en in en door Hem als Middelaar onze God en Vader, Joh. 20:17. In het Oude Testament vinden wij dikwijls de benaming: *De God van Abraham, Izak en Jakob*, om aan te duiden Gods verbondsbetrekking tot hen en hun zaad; en in het Nieuwe Testament wordt God genoemd de *God en Vader van onze Heere Jezus Christus*, om aan te duiden Zijn verbondsbetrekking tot de Middelaar en Zijn geestelijk zaad, Gal. 3:16.

2. *De Vader der barmhartigheden*. Er is in God als deel van Zijn wezen een o. vervloed van tedere barmhartigheden, en alle barmhartigheden zijn van God oorspronkelijk; barmhartigheid is Zijn wezen en verlustiging. *Hij heeft lust aan goedertierenheid*, Micha 7:18.

3. *De God aller vertroosting*, Hij van Wie DE TROOSTER uitgaat, Joh. 15:26. Hij geeft het onderpand des Geestes in onze harten, vers 22. Al onze vertroosting komt van God, en onze zoetste vertroosting is in Hem.

II. De oorzaken van des apostels dankzegging:

1. De zegeningen, die hij zelf en zijn metgezellen van God ontvangen hebben: want *God heeft hen vertroost in al hun verdrukkingen*, **vers 4**. In de wereld hadden zij verdrukking, maar in Christus hadden zij vrede. De apostelen ondergingen vele

verdrukkingen; maar in alle die vonden zij vertroosting; hun lijden, (dat hij *het lijden van Christus noemde*, **vers 5**, omdat Christus deelt in het lijden dat Zijn leden om Zijntwil ondergaan) was overvloedig; maar hun vertroosting in Christus was evenzeer overvloedig. Merk op:

A. Wij zijn aangewezen om de troost van Gods barmhartigheid te ontvangen, indien wij bereid zijn Hem daarvan de eer te geven.

B. Wij spreken het best over God en Zijn goedheid wanneer we uit eigen ondervinding spreken, en zo wij er over met anderen handelen, hen meedelen wat God aan onze eigen zielen gedaan heeft.

2. Het voordeel, dat anderen er door verkrijgen konden; want God bedoelde dat *zij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn*, **vers 4**, door hen mede te delen wat zij zelf ondervonden hadden van de Goddelijke goedheid en barmhartigheid. Het lijden van goede mensen is tot dat doel bestemd, **vers 6**, wanneer zij toegerust zijn met geloof en geduld.

A. Welke gunsten God ons ook bewijst, het doel is niet slechts ze aangenaam te maken voor onszelf, maar ook nuttig voor anderen.

B. Zo wij het geloof en geduld van goede mensen in hun droefenissen navolgen, mogen wij hopen deel te krijgen aan hun vertroosting hier en aan hun zaligheid hiernamaals.

2 Cor. 1:7-11.

In deze verzen spreekt de apostel tot bemoediging en stichting van de Corinthiërs, en zegt hun, vers 7, zijn overtuiging of vaste hoop, dat zij zegen ontvangen zullen door de moeiten, die hij en zijn medearbeiders in hun arbeid ontmoet hadden, dat hun geloof niet verzwakt maar hun vertroosting vergroot zou worden. Achtervolgend deelt hij hen mee:

1. Welke verdrukkingen het geweest zijn, **vers 8**. *Want wij willen niet, broeders, dat gij onwetend zijt van onze verdrukkingen*. Het was nuttig voor de gemeenten te weten welke verdrukkingen haar dienaren overkwamen. Het is niet zeker op welke verdrukkingen in Azië hij hier doelt; hetzij het oproer door Demetrius te Eféze verwekt, Hand. 19; hetzij het gevecht met de wilde beesten te Eféze, waarvan in de vorige brief gewag gemaakt is, Hfdst. 15, of andere verdrukkingen; want de apostelen waren dikwijls in doodsgevaar. Dit is echter duidelijk: deze verdrukkingen waren zeer groot. Zij waren *uitnemend zeer bezwaard*; tot zeer buitengewone hoogte, boven de gewone macht van mensen, of van gewone Christenen, om te dragen; zodat zij *zeer in twijfel waren ook van het leven*, **vers 8**; en dachten dat zij zouden vermoord worden, of er onder bezwijken.

2. Wat zij deden in hun droefenissen: *Zij vertrouwden op God*. En zij werden tot dit uiterste gebracht opdat zij *niet op zichzelf vertrouwen zouden maar op God*, **vers 9**.

Merk op: God brengt Zijn volk dikwijls in grote benauwdheid, opdat het zijn eigen onmacht om zichzelf te helpen zal leren inzien en er toe gebracht worden in al zijn onmacht op Zijn algenoegzaamheid zijn hoop en vertrouwen te vestigen. Onze hoogste nood is Gods beste gelegenheid. *Op de berg des Heeren zal het voorzien worden*, en wij mogen veilig vertrouwen op *God, die de doden levend maakt*, **vers 9**. Het levendmaken der doden is een bewijs van Gods almacht. Hij, die dit doen kan, kan alles doen, en is waard in alle omstandigheden vertrouwd te worden. Abrahams geloof grondde zich op dit bewijs van de Goddelijke almacht. *Hij heeft geloofd in*

God, die de doden levend maakt, Rom. 4:17. Zelfs wanneer we zo in de diepte gebracht zijn, dat we moeten wanhopen aan het leven, mogen we op God vertrouwen, die ons terugbrengen kan niet alleen van voor de poorten, maar van uit de klauwen des doods.

3. Welke de verlossing was, die zij verkregen hadden, en hoe tijdig en bestendig die was. Hun hoop en vertrouwen waren niet vergeefs geweest; nooit wordt iemand beschaamd, die op Hem vertrouwt. God had hen verlost, en zal hen nog verlossen, **vers 10**. *Hulp verkregen hebbende van God, stonden ze tot op die dag*, Hand. 26:22.

4. Welk gebruik zij maakten van hun verlossing. *Wij hopen op Hem, dat Hij ons nog verlossen zal*, **vers 10**, dat God hen eindelijk verlossen zal *en bewaren tot Zijn hemels koninkrijk*. Vroegere ondervindingen zijn grote aanmoedigen van geloof en hoop, en zij leggen grote verplichting op om God ook in de toekomst te vertrouwen. Wij loochenen onze ondervindingen wanneer wij God in aanstaande moeilijkheden wantrouwen, die ons uit vroegere bezwaren gered heeft. David, toen hij nog een jong man was en nog slechts weinig ondervonden had, spreekt op dezelfde wijze als Paulus hier, 1 Sam. 17:37.

5. Wat hij naar aanleiding hiervan begeerde van de Corinthiërs: *Alzo gijlieden ook medearbeidt voor ons door het gebed*, **vers 11**, door gemeenschappelijk gebed, samen overeenstemmende in de voorbede. Ons vertrouwen op God moet ons niet enig van de natuurlijke en aangewezen middelen doen verwaarlozen, en het gebed is een daarvan. Wij moeten bidden voor onszelf en voor anderen. De apostel zelf had vrijen toegang tot de troon der genade, maar toch begeerde hij de hulp der gebeden van anderen. Indien wij elkaar helpen met onze gebeden, mogen wij hopen op een gelegenheid voor *dankzegging door velen*, voor de verhoring. En het is onze plicht elkaar te helpen niet alleen in het bidden, maar ook in de prijs en de dankzegging, en daardoor vergelding te doen voor ontvangen weldaden.

2 Cor. 1:12-14

In deze verzen bewijst de apostel zijn oprechtheid door de zuiverheid van zijn wandel. Dat doet hij niet om te roemen en zichzelf te verheffen, maar als een goede reden voor zijn begeerte naar de hulp van hun gebed, zowel als voor het meer volkomen vertrouwen op God, Hebr. 13:18; en **Heb 13.18** door de noodzakelijkheid om zich te verdedigen tegen de verdachtmaking door sommigen te Corinthe, die zijn persoon verwerpen en zijn apostelschap betwistten. Hier:

I. Beroept hij zich *op het getuigenis van zijn geweten*, **vers 12**, waarbij we opmerken:

1. De getuigenis, waarop hij zich beroept; van het geweten dat meer is dan duizend andere getuigen. Het geweten is Gods gezant in de ziel en de stem des gewetens is de stem Gods. Hij beroemde zich op het getuigenis van zijn geweten, wanneer zijn vijanden hem verwijten deden en tegen hem woedden. Het getuigenis van ons geweten vóór ons, zal te allen tijde en in alle omstandigheden ons een oorzaak van roem zijn, wanneer het oprecht en op goede gronden gegeven is.

2. De getuigenis, die deze getuige aflegde. En merk hier op: Het geweten getuigde:

A. Omtrent zijn verkeer in de wereld; de doorgaande regel en houding van zijn leven; daarnaar moeten wij onszelf oordelen en niet naar een enkele daad.

B. Omtrent de wijze van hun verkeer; die was in eenvoudigheid en oprechtheid Gods. Deze gezegende apostel was een Israëliet zonder bedrog, een man van open karakter;

men wist wat men aan hem had. Hij was niet een man die nu zus en dan zo bleek te zijn; maar een man van oprechtheid.

C. Betreffende het beginsel, waarnaar hij in zijn verkeer handelde; zowel in de wereld als met de Corinthiërs; en *dat was niet vleselijke wijsheid*, of vleselijke streken en wereldse inzichten; maar *het was de genade Gods*; een levend beginsel van genade in zijn hart, dat van God kwam en naar God uitging. Dán zal ons verkeer zijn zoals het behoort, wanneer wij leven en handelen onder de invloed en het bevel van zulk een beginsel van genade in het hart.

II. Hij beroept zich met hoop en vertrouwen op de kennis van de Corinthiërs, **vers 13, 14**. Zijn verkeer viel ten dele onder de waarneming der Corinthiërs, en deze wisten hoe hij zich gedragen had: *hoe heilig en rechtvaardig en onberispelijk*; nooit hadden zij in hem en in zijn medewerkers iets gevonden, dat een oprecht man niet betaamde. Ten dele hadden zij dit al toegestemd, en hij twijfelde er niet aan of zij zouden zulks ten einde toe doen; dat is: dat zij nooit wettige reden hebben zouden om van hem iets anders te denken of te zeggen dan dat hij een oprecht man was. *Wij zijn uw roem, gelijk gij ook de onze zijt, in de dag van de Heere Jezus*. Het is een zegen wanneer dienaren en gemeente in elkaar kunnen roemen; en deze roem zal volmaakt worden in de dag, waarop de grote Herder der schapen verschijnen zal.

2 Cor. 1:15-24

De apostel verdedigt zich hier tegen de beschuldiging van luiheid en onstandvastigheid, daarin dat hij zijn voornemen om tot hen te Corinthe te komen, niet volvoerd had. Zijn tegenstanders zochten alle gelegenheden om zijn karakter te belasteren en aanmerking op zijn gedrag te maken; en het schijnt dat ze dit tot voorwendsel namen om zijn persoon verwijtingen te doen en zijn bediening in minachting te brengen. Tot zijn rechtvaardiging:

I. Handhaaft hij de oprechtheid van zijn voornemen, **vers 15-17**; en doet dit in vertrouwen op hun goede gedachten tegenover hem. Hij verzekert hun dat hij *wilde*, het stellige plan had, *tot hen komen*; en wel met het doel, niet dat hij zou hebben, maar dat zij zouden hebben *een tweede genade*, dat is: voortgezet voordeel van zijn dienst. Hij zegt hun, dat hij daarin geen *lichtvaardigheid gebruikt heeft*, **vers 17**; dat hij niet gestreefd had naar enig bijzonder voordeel voor zichzelf (want hij *nam het zich niet naar het vlees voor*, dat is met vleselijke wensen en bedoelingen); het was geen overijld en onstandvastig besluit, dat hij genomen had; want hij had overlegd: *door uwe stad naar Macedonië te gaan, en wederom van Macedonië tot u te komen, en van ulieden naar Judea geleid te worden*, **vers 16**.

Daaruit konden zij opmaken, dat er sommige gewichtige redenen waren, die hem van besluit hadden doen veranderen; en dat het bij hem niet was ja, ja, en neen, neen, **vers 17**. Hij kon niet van traagheid en onstandvastigheid beschuldigd worden, of van tegenspraak tussen zijn woorden en zijn voornemens. Gelovigen moeten zorgvuldig zijn om de roep van oprechtheid en standvastigheid te bewaren; zij moeten geen besluit nemen na onrijpe overleggingen, en zij mogen niet van besluit veranderen zonder gewichtige redenen.

II. Hij wenste dat de Corinthiërs niet zouden gaan denken, dat zijn Evangelie vals of onzeker was, of in tegenspraak met zichzelf, of met de waarheid, **vers 18, 19**. Want al ware het geval geweest, dat hij in zijn voornemen gewankeld had, of zelfs ongemeende belofte gedaan had toen hij zei tot hen te zullen komen (waarvan hij

valselijk beschuldigd werd, en gelijk sommigen de woorden in vers 18: *Ons woord hetwelk tot u geweest is, is niet geweest ja en neen*, opvatten); daaruit volgde nog niet dat het Evangelie, door hem en door anderen in volle overeenstemming met hem gepredikt, onbetrouwbaar of vals zou zijn. Want *God is getrouw*, en *Zijn Zoon Jezus Christus is getrouw*; de waarachtige God en het eeuwige leven.

Jezus Christus, Die de apostelen verkondigden, is niet *ja* en *neen*, maar in Hem is *ja*, **vers 19**, niets dan onfeilbare waarheid. *En de beloften van God in Christus zijn niet ja en neen, maar ja en amen*, vers 20. Er is onwankelbare zekerheid en onbetwistbare oprechtheid en vastheid in alle delen van het Evangelie van Christus. Indien de bedienaren des Evangelies soms reden hebben om in beloften, die ze als gewone mensen en omtrent hun eigen zaken afgelegd hebben, verandering te brengen, toch zijn de beloften des Evangelies, die zij prediken, standvastig en onwrikbaar. Slechte mensen zijn vals; goede mensen zijn betrouwbaar; *maar God is getrouw*. Na de vastheid van de Goddelijke beloften te hebben vermeld, maakt de apostel een uitweiding om nader toe te lichten de grote en heerlijke waarheid, dat al Gods beloften ja en amen zijn.

1. Ze zijn beloften van de God der waarheid, **vers 20**, van Hem *die niet liegen kan*, wiens trouw evenals Zijn barmhartigheid eeuwig duurt.

2. Ze zijn gegeven in Christus Jezus, vers 20, de Amen, de waarachtige en getrouwe getuige, Hij heeft gesticht en bevestigd het verbond der belofte, en is de *borg van dat verbond*, Hebr. 7:22.

3. Zij worden bevestigd door de Heilige Geest. Hij bevestigt de Christenen in het geloof aan het Evangelie; Hij heeft hen gezalfd met Zijn heiligmakende genade, welke in de Schrift dikwijls vergeleken wordt met olie; Hij heeft hen tot hun verzekering en bevestiging verzegeld, en Hij is *als Onderpand in hun harten gegeven*, **vers 22**. Een onderpand verzekert de belofte en is een deel van de vervulling. De verlichting door de Geest is een onderpand van eeuwig licht; de levendmaking door de Geest een onderpand van eeuwig leven; de vertroosting door de Geest een onderpand van eeuwige blijdschap. De waarachtigheid van God, het middelaarschap van Christus en de werkzaamheid des Geestes zijn alle begrepen in de beloften, die getrouw zijn al den zaden, en hare vervulling zal zijn *Gode tot heerlijkheid*, **vers 20**, van de heerlijkheid Zijner rijke en vrijmachtige genade en nooit-falende trouw.

III. De apostel geeft een goede reden op waarom hij niet, gelijk verwacht was, naar Corinthe gekomen was, **vers 23**. *Het was om hen te sparen*. Zij konden daaraan zijn vriendelijkheid en tederheid leren kennen. Hij wist dat er verkeerde dingen onder hen waren, en zulke die banvonnissen vereisten, maar hij was begerig hun tederheid te betonen. Hij verzekert hen dat dit de ware reden is, op deze zeer plechtige wijze: *Ik aanroep God tot een getuige over mijn ziel*. Een uitdrukking die in gewone gevallen ongeoorloofd zou zijn, maar die zeer verdedigbaar was in de apostel, tot zijn noodzakelijk verweer; en voor het vertrouwen in de nuttigheid van zijn ambt wat door zijn tegenstanders aangevallen werd. Om misverstand te voorkomen, voegt hij er bij dat zijn doel niet is heerschappij te voeren over hun geloof, **vers 24**. Christus alleen is de Heere van ons geloof; Hij is de *overste leidsman en voleinder des geloofs*, Hebr. 12:2. Hij openbaart ons wat wij te geloven hebben. Paulus, en Apollos, en de overige apostelen waren *slechts dienaren door wie zij geloofd hadden*, 1 Cor. 3:5, en dus *medewerkers hunner blijdschap*, van de blijdschap des geloofs. Want door het geloof staan wij zeker, en leven veilig en gemakkelijk. Onze kracht en bekwaamheid danken wij het geloof, en onze vertroosting en blijdschap moeten uit het geloof voortkomen.

HOOFDSTUK II

In dit hoofdstuk gaat de apostel verder de reden op te noemen, waarom hij niet te Corinthe kwam, vers 1-4. Daarna schrijft hij over de hoereerder, die in de ban gedaan was, en geeft aanwijzing om hem te herstellen; met opgave van de redenen daartoe, vers 5-11; en daarna verhaalt hij hen van zijn arbeid en de zegen daarop, in de prediking des Evangelies in onderscheiden plaatsen, vers 12-17.

2 Cor. 2:1-4

In deze verzen:

1. Gaat de apostel voort met het opsommen der redenen, waarom hij niet naar Corinthe gekomen is, gelijk verwacht was; namelijk omdat hij bevreesd was hen te bedroeven of door hen bedroefd te worden, **vers 1, 2.** *Hij had voorgenomen, dat hij niet wederom in droefheid tot hen komen zou;* hetgeen het geval zou geweest zijn indien hij, komende, schandalen onder hen gevonden had, die niet behoorlijk bestraft werden. Dat zou een reden van droefheid geweest zijn, beiden voor hem en voor hen; want bij een ontmoeting zouden zowel vreugde als droefheid wederkerig zijn. Indien hij hen bedroefd had, dan zou dat voor hemzelf een oorzaak van droefheid zijn; want er zou niemand geweest zijn om hem blijde te maken. Maar zijn begeerte was een vriendelijke ontmoeting met hen te hebben, en hen niet verbitterd te zien door enige ongelukkige aanleiding of ontstemming.

2. Hij zegt hun, dat hij met datzelfde doel zijn eersten brief geschreven heeft, **vers 3.** *A. Opdat hij komende, niet zou droefheid hebben van degenen, van welken hij verblijdmoest worden;* en dat hij hun had geschreven in vertrouwen dat zij doen zouden hetgeen vereist werd tot hun voordeel en zijn vertroosting. Uit het volgende vers blijkt dat de bijzondere zaak, die hij bedoelt, die van de hoereerder was, over wie hij in de vorige brief, Hfdst. 5, geschreven had. Ook was de apostel in deze verwachting niet teleurgesteld.

3. Hij verzekert hun, dat hij de bedoeling niet had hen te bedroeven, maar hun zijn liefde te bewijzen, en dat hij hun geschreven had in vele verdrukking en benauwdheid des harten, en met grote toegenegenheid voor hen. Hij had geschreven *met vele tranen, opdat zij de liefde zouden verstaan, die hij overvloedig tot hen had.*

A. Ook in bestraffingen, vermaningen en handelingen van tucht betonen getrouwe dienaren hun liefde.

B. Noodzakelijke tucht en de uitoefening daarvan tegen overtreders zijn een oorzaak van droefheid voor teerhartige dienaren en worden met droefheid toegepast.

2 Cor. 2:5-11

In deze verzen behandelt de apostel de zaak van de hoereerder, op wie de ban toegepast was; en naar het schijnt was dit een der hoofdredenen voor het schrijven van deze brief. Hier merken we op:

1. Hij zegt hun dat het misdrijf van die man *ten dele hem* bedroefd had; en dat hij dus ten dele met hen bedroefd was, die, ofschoon die schande onder hen gevonden werd, *opgeblazen waren en geen leed gedragen hadden*, 1 Cor. 5:2. Hij was echter onwillig een te zware last op de gehele gemeente te leggen, vooral omdat zij zich in deze zaak gerechtvaardigd had door de vroeger door hem gegeven voorschriften te volgen.

2. Hij zegt hun dat de straf, op de overtreder toegepast, voldoende geweest is, **vers 6**. De begeerde uitwerking was verkregen; want de man was verootmoedigd en zij hadden bewijs gegeven van gehoorzaamheid aan zijn voorschriften.

3. Daarom vraagt hij hun thans, zo spoedig mogelijk de persoon die in de ban gedaan was te herstellen en weer in hun gemeenschap op te nemen, **vers 7, 8**. Dit wordt op verscheidene wijzen herhaald. Hij verzoekt hen hem te vergeven; dat is de ban op te heffen, want zij konden de schuld en belediging tegen God niet kwijtschelden; maar in vele gevallen spruit de vertroosting van boetelingen voort niet alleen uit hun verzoening met God, maar evenzo met de mensen, die zij geschandvlekt of beledigd hebben. Die moeten hen evengoed van hun liefde verzekeren, dat is: zij moeten bewijzen dat hun bestraffingen en afwijzingen voortkomen uit liefde tot de persoon evenzeer als uit haat tegen de zonde, en dat het doel was hen te verbeteren, niet te verwoesten. Of anders: indien zijn val hun liefde voor hem verzwakt had, zodat ze niet zoveel welgevallen in hem konden hebben als vroeger. Maar nu hij door berouw weer hersteld was, moesten zij hem hun liefde vernieuwen en bevestigen.

4. Hij gebruikt verscheidene gewichtige beweegredenen om hen daartoe over te halen.

A. De toestand van de boeteling pleitte er voor, want deze liep *gevaar door al te grote droefheid verslonden te worden*, **vers 7**. Hij voelde zijn overtreding zo diep en was zo bedroefd over de straf, dat hij gevaar liep van tot wanhoop te vervallen. Wanneer droefheid onmatig wordt doet zij kwaad; en zelfs droefheid over onze zonden is te groot, wanneer zij ongeschikt voor onze plichten maakt, of tot wanhoop drijft.

B. Zij hadden gehoorzaamheid aan zijn voorschriften getoond door de ban toe te passen op de overtreder; nu verlangde hij dat zij die gehoorzaamheid volkomen zouden maken door volgens zijn begeerte hem weer aan te nemen, **vers 9**.

C. Hij vermeldt zijn bereidheid om de boeteling te vergeven, en met hen in deze zaak overeen te stemmen. *Dien gij nu iets vergeeft, dien vergeef ik ook*, **vers 10**. Ik zal het gaarne met u eens zijn, indien gij hem vergeeft. En dat zal hij doen om hunnentwille, uit liefde voor hen en tot hun welzijn, en om Christus' wil, of in Zijn Naam, als Zijn apostel, en volgens Zijn leer en voorbeeld, welke zo vol vriendelijkheid en tedere barmhartigheid zijn voor allen, die waarlijk berouw gevoelen.

D. Hij geeft een andere gewichtige reden op: *Opdat de Satan over ons geen voordeel krijge*, **vers 11**. Niet alleen bestond er gevaar dat de Satan voordeel verkrijgen zou over de boeteling, door hem tot wanhoop te drijven; maar evenzeer over de gemeente, en de apostel en de dienaren van Christus, door hen als te streng en te gevoelloos af te schilderen en zo de mensen af te schrikken van tot hen te naderen. Hierin, zowel als in andere dingen is wijsheid om te besturen nodig; om een zaak zo te leiden dat *de bediening des Woords niet gelasterd worde*; aan de een zij door het verdragen van de zonde, en aan de anderen kant door te grote gestrengheid tegen de zondaren. Satan is een listige vijand, die allerlei listen gebruikt om ons te bedriegen, en zijn *gedachten* mogen *ons niet onbekend zijn*. Hij is ook een zeer waakzaam tegenstander, gereed om alle voordelen op ons te gebruiken, en wij behoren zeer op onze hoede te zijn dat we hem daartoe geen gelegenheid geven.

2 Cor. 2:12-17

Na deze voorschriften omtrent de afgesneden persoon, maakt de apostel een grote uitweiding om de Corinthiërs een verslag te geven van zijn reizen en arbeid ter verbreiding van het Evangelie; en welken zegen hij daarin gehad heeft; verklarende hoezeer hij in dezelfde tijd bezig was geweest met hun belangen; hoe hij *geen rust gehad heeft voor zijn geest* toen hij Titus niet te Troas vond, **vers 12**, gelijk hij verwacht had, omdat hij gehoopt had van hem nauwkeuriger ingelicht te worden hoe het hun ging. Later, Hoofdst. 7:5-7, zien we dat de apostel, toen hij in Macedonië gekomen was, vertroost werd door de komst van Titus en de berichten, welke deze omtrent hen meebracht. Zodat we alles wat we in Hfdst. 2:12 tot Hfdst. 7:5 vinden, beschouwen kunnen als een tussenrede. Merk hier op:

I. Paulus' onvermoeibare arbeid en ijver in zijn werk, **vers 12, 13**. Hij reisde van plaats tot plaats, predikende het Evangelie. Hij ging naar Troas van Filippi over zee. Hand. 20:6, en begaf zich vandaar naar Macedonië, zodat hij verhinderd was, volgens zijn voornemen, Hfdst. 1:16, Corinthe aan te doen. Maar ofschoon hij verhinderd werd in de keuze van de plaats zijner werkzaamheid, zijn werk zelf ondervond geen verhindering.

II. de zegen op zijn werk: een *deur was geopend in de Heere*, **vers 12**. Waar hij ook kwam, daar had hij veel werk te verrichten, en daar werd zijn werk gezegend, want God gaf getuigenis door hem van de *reuk zijner kennis*, **vers 14**, in elke plaats waar hij kwam. Hij vond alom gelegenheid om de mond te openen, en God opende de harten zijner hoorders, gelijk dat van Lydia, Hand. 16:14, en de apostel vermeldde dat als een reden van dankzegging aan God en van blijdschap voor zijn ziel. *Gode zij dank, die ons te allen tijde doet triomferen in Christus*. Alle triomfen van een gelovige zijn in Christus. In onszelf zijn wij zwak, en hebben blijdschap noch overwinning; maar in Christus mogen wij ons verheugen en zegevieren.

1. Ware gelovigen hebben voortdurend oorzaak om in Christus te triomferen, want zij zijn meer dan overwinnaars door Hem, die hen liefgehad heeft, Rom. 8:37.

2. God geeft hun oorzaak om in Christus te triomferen. Het is God, die ons de reden van triomf in Christus geeft en de harten daarvoor. Hem zij daarvoor de dank en de heerlijkheid van allen.

3. De zegepraal van het Evangelie is een goede reden voor des Christens vreugde en blijdschap.

III. De vertroosting, welke de apostel en zijn medearbeiders vonden in hun werk, ook zelfs wanneer het Evangelie niet voorspoedig was tot zaligheid van sommigen, die het hoorden, **vers 15-17**. Merk hier op:

1. De verschillenden uitslag van de prediking des Evangelies, en zijn verschillende uitwerking bij de onderscheiden personen, aan wie het verkondigd wordt. De uitslag is verschillend; want de een wordt er door behouden en de andere gaat er door verloren. Dit kan niet verwonderen, wanneer men let op de verschillende uitwerking, welke het Evangelie heeft. Want:

A. *Voor sommigen is het een reuk des doods ten dode*. Zij, die moedwillig onwetend en moedwillig tegenstrevend zijn, hebben een afkeer van het Evangelie, gelijk men een slechten reuk verafschuwt; en daarom worden zij er door verblind en verhard; het wekt hun verdorvenheid op en verbittert hun geest. Zij verwerpen het Evangelie tot

hun schade, ja tot hun geestelijke en eeuwige dood.

B. Voor anderen is *het Evangelie een reuk des levens ten leven*. Voor nederige en liefhebbende harten is het Woord bovenmate heerlijk en voordelig. Het is hun zoeter van smaak dan honing en welriekender dan de heerlijkste geuren voor de reuk, en daardoor voordelig, want gelijk het hen heeft opgewekt toen zij *dood waren in zonden en misdaden*, zo verlevendigt het hen meer en meer en zal hun eindelijk het eeuwige leven geven.

2. De ontzagwekkende indruk, welken deze waarheid maakt op de geest van de apostel, en evenzeer behoort te maken op ons. *Wie is tot deze dingen bekwaam? vers 16. Tis hikanos*, dat is: *wie is waardig tot zulk gewichtig werk geroepen te worden; een werk van zo uitgebreide belangrijkheid omdat het zulke ontzaglijke gevolgen heeft? Wie is bekwaam om zo gewichtig werk te verrichten, dat zoveel bekwaamheid en kundigheid vereist? Het werk is groot en onze kracht is klein; ja, in onszelf hebben wij in 't geheel geen kracht. Al onze bekwaamheid is uit God*. Indien men ernstig in het oog vatte welke grote belangen van de verkondiging des Evangelies afhangen en hoe moeilijk het werk der bediening is, dan zou men zeer voorzichtig zijn, om er zich toe te begeven, en zeer behoedzaam in de uitoefening.

3. De troost, die de apostel had onder deze ernstige beschouwing.

A. Dat de getrouwe dienaren door God aangenomen worden, wat ook de uitslag van hun werk moge zijn. *Wij zijn*, indien we getrouw zijn, *Gode een goede reuk van Christus, vers 15*, in hen die zalig worden en in hen die verloren gaan. God zal onze oprechte bedoelingen en eerlijke pogingen aannemen, ofschoon velen daarvan geen goede uitslag hebben. De dienaren zullen worden aangenomen en beloond, niet naar de vrucht, maar naar de getrouwheid van hun werk. *Israël zal zich niet verzamelen laten, nochtans zal ik verheerlijkt worden in de ogen des Heeren*, Jes. 49:5.

B. Omdat zijn geweten getuigenis gaf van zijn getrouwheid, **vers 17**. Ofschoon menigeen *het Woord Gods te koop droeg*, getuigde het geweten van de apostel van zijn getrouwheid. Hij mengde niet zijn eigen denkbeelden onder de leringen en instellingen van Christus; hij voegde niets toe aan en nam niets af van het Woord Gods; hij was getrouw in de uitdeling des Evangelies, zoals hij het ontvangen had van de Heere, en had geen bijzondere belangen te dienen; zijn doel was zich Gode aangenaam te maken, in gedachtenis houdende dat diens oog altijd op hem was; en daarom sprak en handelde hij steeds als voor het aangezicht Gods, dus in oprechtheid. Wat wij in de godsdienst verrichten is niet van God, komt niet van God en wordt door God niet aangenomen, tenzij wij het doen in oprechtheid en als voor Zijn aangezicht.

HOOFDSTUK III

De apostel verdedigt zich tegen de schijn van zichzelf aan te bevelen en is zorgvuldig om niet te veel zichzelf toe te schrijven, maar allen lof aan God te geven, **vers 1-5**. Daarna maakt hij een vergelijking tussen het Oude en het Nieuwe Testament en toont de voortreffelijkheid van het laatste boven het eerste aan, vers 6-11; daarna wijst hij op de plicht van de getrouwe dienaren en van hen, die onder het Evangelie leven, boven hen die onder de wet leefden, vers 12-18.

2 Cor. 3:1-5

In deze verzen hebben wij:

I. De apostel verdedigt zich tegen de schijn van zichzelf aan te bevelen. Hij achtte het nodig zijn oprechtheid jegens hen aan te tonen, omdat er sommigen te Corinthe waren, die trachtten zijn goeden naam te belasteren; maar hij was niet begerig naar ijdele eer. En hij zegt hen:

1. *Dat hij nooit enige woordelijke aanbeveling van hen behoefde of verlangde, zomin als brieven van voorschrijving aan hen, zoals sommigen deden; waarmee hij de valse apostelen en leraren bedoelde, vers 1. 2Co 3.1* zijn bediening onder hen was ontegensprekelijk waarlijk trouw en eervol geweest; hoe onaanzienlijk ook zijn persoon in werkelijkheid ware of hoe verachtelijk hij sommigen ook voorkomen mocht.

2. De Corinthiërs zelf waren zijn werkelijke aanbeveling en een goede getuigenis voor hem, dat God met hem was en hem gezonden had. *Gijlieden zijt onze brief, vers 2.* Dat was het getuigschrift, dat hem het meest verblijdde en hem het dierbaarste was; zij waren geschreven *in zijn hart*; en hij kon er zich steeds op beroepen, want het was, of kon zijn, *bekend en gelezen van alle mensen*. Er is niets verblijdender voor getrouwe dienaren en dat hun meer tot aanbeveling verstrekt, dan het welslagen hunner bediening; kenbaar geworden in de harten en de levenswandel van hen, onder wie zij arbeiden.

II. De apostel draagt zorg niet te veel aan zichzelf toe te schrijven; maar hij geeft Gode allen dank. Daarom:

1. Zegt hij dat zij zijn *een brief van Christus, vers 3.* De apostelen waren slechts de werktuigen; Christus was de werker van al wat goed in hen was. De wet van Christus was in hun harten geschreven; en de liefde van Christus was in hun harten uitgestort. Deze brief was geschreven *niet met inkt, maar door de Geest des levenden Gods*; ook was hij niet geschreven *in stenen tafelen*, gelijk de wet die God door Mozes gegeven had, maar in het *hart*, niet een hart van steen, maar van vlees, op de *vlesen* (niet *vleselijke*, want dit woord duidt zinnelijkheid aan) *tafelen des harten*, dat is op harten, die zacht gemaakt en vernieuwd zijn door de Goddelijke genade, volgens de heerlijke belofte: *Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlesen hart geven, Ezech. 36:26.* Dit was het vertrouwen, dat de apostel van deze Corinthiërs had, **vers 4**, dat hun harten waren gelijk de ark des verbonds, die de tafelen van de wet en het Evangelie bevatte, geschreven met de vinger, dat is door de Geest van de levenden God.

2. Hij verwerpt ten enenmale het aannemen van enigen lof voor zichzelf en geeft alle eer aan God. *Wij zijn van onszelf niet bekwaam, vers 5.* Wij zouden nooit zelf zulk een goeden indruk op uwe harten gemaakt hebben, zo min als op onze eigene. Onze zwakheid en onbekwaamheid zijn zo groot, dat wij uit onszelf geen enkele goede gedachte kunnen denken, en nog veel minder enige goede gedachte of genegenheid in anderen verwekken. *Al onze bekwaamheid is uit God*, aan Hem zijn wij alle dank en prijs verschuldigd voor het goede dat verricht is, en van Hem moeten wij genade en kracht ontvangen om meer te doen. Dat is waar omtrent dienaren en alle Christenen, ook de besten zijn niets meer dan wat de genade Gods hen maakt. Onze handen zijn niet bekwaam, maar onze bekwaamheid is uit God; en zijn genade is ons genoeg, om in ons alle goed woord en werk te verwekken.

2 Cor. 3:6-11

Hier maakt de apostel een vergelijking tussen het Oude en het Nieuwe Testament; tussen de wet van Mozes en het Evangelie van Jezus Christus; en zegt van zichzelf en zijn medewerkers, *dat zij bekwaam zijn gemaakt, om te zijn dienaars des Nieuwen Testaments, vers 6*; dat God hen zo gemaakt heeft. Dat doet hij in antwoord op de beschuldiging der valse leraren, die grotelijks de wet van Mozes verhieven.

I. Hij onderscheidt tussen de letter en de geest ook van het Nieuwe Testament, **vers 6**. Als bekwame dienaren van het Nieuwe Testament waren zij bedienaren niet bloot van de letter, om het geschreven Woord te lezen, of alleen maar de letter van het Evangelie te verkondigen; maar ze waren bedienaren ook van de Geest; de Geest van God vergezelde hun bediening. *De letter doodt*. Dat doet de letter van de wet, want die is de bediening des doods; en zo wij alleen in de letter van het Evangelie blijven, zullen we daardoor niet beter worden, want dan zal ook dat zelfs ons *een reuk des doods ten dode* worden. Maar de Geest van het Evangelie, gepaard gaande met de bediening des Evangelies, geeft geestelijk en eeuwig leven.

II. Hij toont aan het onderscheid tussen het Oude en het Nieuwe Testament, en de heerlijkheid van het Evangelie boven de wet. Want:

1. De Oud-Testamentische bedeling was *de bediening des doods*, **vers 7**, terwijl de Nieuw-Testamentische bedeling *de bediening des levens* is. De wet ontdekte de zonde en de toorn en de vloek Gods. Zij toonde ons God boven ons en God tegen ons; maar het Evangelie ontdekt genade, *Emmanuel*, God met ons. Daarom is het Evangelie heerlijker dan de wet; en toch had zij ook heerlijkheid in zich; zoals getuigde de glinstering van Mozes' aangezicht (die er de aanduiding van was) toen hij van de berg kwam met de tafelen in de hand, die stralen van heerlijkheid op zijn aangezicht weerkaatste.

2. De wet was *de bediening der verdoemenis*, want zij veroordeelde en vervloekte *een iegelijk, die niet bleef in hetgeen in haar geschreven was, om dat te doen*. Maar het Evangelie is *de bediening der rechtvaardigheid*; daarin dat de rechtvaardigheid Gods door het geloof er in is geopenbaard. Het toont ons dat de rechtvaardige door het geloof zal leven. Het openbaart ons de genade en barmhartigheid Gods door Jezus Christus, door de verkrijging van de vergeving der zonden en van het eeuwige leven. Het Evangelie overtreft daardoor de wet zo verre in heerlijkheid, dat het die van de vroegere bedeling geheel verduistert, **vers 10**. Gelijk het schijnsel van een brandende lamp verloren gaat en niet opgemerkt wordt wanneer de zon opgaat en straalt in hare kracht, zo is de heerlijkheid van het Oude Testament in vergelijking met die van het Nieuwe.

3. De wet is teniet gedaan, maar het Evangelie blijft, **vers 11**. Niet alleen verdween de heerlijkheid van Mozes' aangezicht, maar de heerlijkheid van Mozes' wet is ook teniet gedaan; ja, de gehele wet van Mozes is nu vernietigd. Die bedeling bestond slechts voor een tijd en zou daarna verdwijnen; terwijl het Evangelie bestemd is om tot het einde der wereld te blijven, en altijd nieuw, bloeiend en heerlijk te zijn.

2 Cor. 3:12-18

In deze verzen geeft de apostel twee uitweidingen van hetgeen hij over het Oude en het Nieuwe Testament gezegd heeft.

I. Betreffende de plicht van de bedienaren des Evangelies om met grote vrijmoedigheid en duidelijkheid te spreken. Zij mogen niet gelijk Mozes, een deksel (sluier) op hun aangezichten leggen en de dingen onduidelijk en duister maken, die ze verklaren moeten. Het Evangelie is een duidelijker bedeling dan de wet; de dingen Gods zijn in het Nieuwe Testament geopenbaard niet in typen en schaduwen; en de dienaren zijn zeer te berispen indien zij de geestelijke dingen, de waarheid en genade des Evangelies niet in het helderst-mogelijke licht plaatsen. Ofschoon de Israëlieten *niet sterk zouden zien op het einde van hetgeen teniet gedaan werd*, mogen wij dat wèl. Wij mogen de bedoeling van die typen en schaduwen in de vervulling zien; wij mogen zien dat de sluier afgenomen is, in Christus, nu Hij gekomen is als de vervulling der wet tot rechtvaardigmaking van allen die geloven; en van Wie Mozes en al de profeten schreven en naar Wie zij heenwezen.

II. Betreffende het voorrecht en voordeel van hen, die zich in het Evangelie verheugen mogen boven hen, die onder de wet leefden. Want:

1. Werden hun, die onder de bediening der wet leefden, de zinnen verhard, vers 14, en er lag een deksel op hun hart, vers 15. Zo was het vroeger, en zo was het voornamelijk bij hen, die in het Jodendom bleven nadat de Messias gekomen was en Zijn Evangelie verkondigen liet. Evenwel, de apostel deelt ons mede dat er een tijd komt, *dat het deksel wordt weggenomen, vers 16, wanneer het* (het volk in zijn geheel) *tot de Heere zal bekeerd zijn*. Ook wanneer iemand tot God bekeerd wordt, dan wordt de sluier van onwetendheid weggenomen; de blindheid der ziel en de hardheid van hart worden genezen.

2. De toestand van hen, die het Evangelie mogen geloven en zich daarin verheugen, is veel gelukkiger. Want:

A. Zij hebben vrijheid. *Waar de Geest des Heeren is*, en waar Hij werkt gelijk Hij doet onder de bedeling des Evangelies, *daar is vrijheid, vers 17*, vrijheid van het juk der ceremoniële wet en van de bediening der verdoemenis; vrijheid om tot God te naderen en Hem aan te roepen in gebed. Het hart is in vrijheid gesteld en verwijd, om in de weg van Gods geboden te lopen.

B. Zij hebben licht, want *met ongedekten aangezicht aanschouwen zij de heerlijkheid des Heeren, vers 18*. De Israëlieten zagen de heerlijkheid des Heeren in een wolk, die donker en verschrikkelijk was; maar de Christenen zien de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel, meer helder en vertroostend. Het was het bijzonder voorrecht van Mozes met God van aangezicht tot aangezicht te mogen spreken als een man met zijn vriend; maar nu zien alle Christenen Hem met ongedekt aangezicht.

3. Dit licht en deze vrijheid veranderen ons. Wij worden *naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, vers 18*, van de een trap van verheerlijkende genade tot de andere, tot de genade voor eeuwig in heerlijkheid zal zijn overgegaan.

Hoe hoog behoren de Christenen deze voorrechten te waarderen en te loven! Wij mogen niet tevreden zijn zonder proefondervindelijke kennis van de ons-veranderende heerlijkheid van het Evangelie, door de werking van de Geest, welke ons brengt in de gedaante, waartoe het heerlijk Evangelie van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus ons gegeven is.

HOOFDSTUK IV

In dit hoofdstuk hebben we een mededeling:

I. Van de standvastigheid van de apostel en zijn mede-arbeiders in hun werk. Hun ijver is openbaar, vers 1 hun oprechtheid bekend, vers 2; een tegenwerping wordt weerlegd, vers 3, 4; en hun zuiverheid van bedoeling is beproefd, vers 5-7.

II. Van hun moed en geduld onder hun lijden. Wij zien wat hun lijden was tegelijk met de verzachting er van, vers 8-12; en wat het was, dat hen behoedde van er onder te verzinken en te bezwijken, vers 13-18.

2 Cor. 4-1:7

De apostel heeft in het vorige hoofdstuk zijn *bediening geroemd*, ter wille van de uitnemendheid der heerlijkheid van het Evangelie, waarvan hij een bedienaar was; en in dit hoofdstuk is zijn doel hun bediening te verdedigen tegen de beschuldiging van valse leraren, welke hen aanklaagden als bedrieglijke arbeiders, en poogden de zielen der mensen tegen hen in te nemen door op hun lijden te wijzen. Hij zegt hun daarom, hoe zij geloofden en hoe zij hun waarde toonden voor hun dienst als predikers van het Evangelie. Zij waren niet van hoogmoed opgeblazen, maar aangespoord tot groten ijver. *Dewijl wij deze bediening hebben*; zo onderscheiden en verwaardigd zijn; rekenen we niet op onszelf, en gaan niet onder in ledigheid; maar worden aangevuurd tot steeds beter vervulling van onze roeping.

I. Van twee dingen in het algemeen wordt ons hier mededeling gedaan. Hun volharding en hun oprechtheid in hun werk; waaromtrent we het volgende opmerken.

1. Hun volharding en doorzettendheid in hun werk. *Wij vertragen niet, vers 1*, onder de moeilijkheid van het werk, en zien er niet van af. En deze volharding dankten ze aan *de barmhartigheid Gods*. Van dezelfde barmhartigheid en genade, van welke zij het apostelschap ontvingen, Rom. 1:5, verkregen zij kracht om te volharden in het werk van die bediening. Het is grote barmhartigheid en genade om geroepen te worden om heiligen te zijn, en voornamelijk om *getrouw geacht en in de bediening gesteld te worden*, 1 Tim. 1:12; maar even zoveel dank is men verschuldigd aan de barmhartigheid en genade Gods, indien wij getrouw mogen blijven en met ijver volharden in ons werk. De beste mensen ter wereld zouden verslappen in hun werk en onder zijn last bezwijken, zo zij geen barmhartigheid van God ontvingen. *Door de genade Gods ben ik dat ik ben*, zei deze grote apostel in zijn eersten brief aan deze Corinthiërs, Hfdst. 15:10. En op deze barmhartigheid, die ons uitgeholpen en tot hiertoe doorgeholpen heeft, mogen wij blijven rekenen, dat ze ons ten einde toe helpen zal.

2. Hun oprechtheid in hun werk wordt in verscheidene uitdrukkingen betuigd, **vers 2**. *Wij hebben verworpen de bedekselen der schande*. De schandelijke dingen zijn bedekte dingen; zij kunnen het licht niet verdragen; en zij, die ze bedrijven, schamen er zich voor, of behoren er zich voor te schamen, vooral zo ze ontdekt worden. Tot zulke dingen nam de apostel geen toevlucht, maar hij vermeed en verwierp ze met verontwaardiging.

Niet wandelende in arglistigheid, of in vermomming handelende met slim overleg; maar in groten eenvoud en met open vrijmoedigheid. Zij hadden geen lage en boze bedoelingen, bedekt met schone en buitengemene voorwendsels van enig goeds.

Ook *vervalsten zij het Woord Gods niet*, maar zoals hij vroeger reeds gezegd had, zij gebruikten *grote vrijmoedigheid* of duidelijkheid in het spreken, en maakten hun bediening niet dienstbaar aan draaierij of lage bedoelingen. Zij hadden de mensen niet met leugens in plaats van waarheid bedrogen. Sommigen denken dat de apostel hier zinspeelt op de kunsten, die valse spelers gebruiken, of op de streken van handelaars op de markt, die slechte en goede waren doorenmengen.

De apostelen handelden niet gelijk zulke mensen, maar zij *maakten door openbaring der waarheid zichzelf aangenaam bij alle gewetens der mensen*, hun niets mededelende dan wat zij in hun eigen geweten geloofden de waarheid te zijn, en wat dienen kon tot overtuiging van de gewetens hunner hoorders, die voor zichzelf oordelen en zichzelf rekenschap geven moesten.

En dat alles deden zij *als in de tegenwoordigheid Gods*; begerig om zich daardoor Gode aangenaam te maken, zowel als aan de gewetens der mensen, door ongeveinsde oprechtheid. Een standvastige belijdenis van de waarheden des Evangelies zal dienaren en gemeente aangenaam maken; oprechtheid en zuiverheid zullen iemands goeden naam bewaren, en de goede mening van wijze en goede mensen bevestigen.

II. Een tegenwerping wordt uit de weg geruimd, welke men aldus kan omschrijven: Indien dat waar is, hoe komt het dan dat het Evangelie bedekt is en onvruchtbaar blijkt te zijn bij sommigen, die het horen? Daarop antwoordt de apostel door aan te tonen, dat dit niet de schuld is van het Evangelie of van zijn verkondigers. De ware oorzaken zijn de volgende.

1. *Het zijn degenen, die verloren gaan*, voor welken het Evangelie bedekt of onvruchtbaar is, **vers 3**. Christus is gekomen om *zalig te maken wat verloren was*, Matth. 18:11, en het Evangelie van Christus is gezonden om dezulken te behouden; en indien dat hen niet vindt en behoudt, dan zijn ze voor eeuwig verloren; zij kunnen van niets anders behoudenis verwachten, want er is geen andere weg of middel ter zaligheid. Het bedekt zijn van het Evangelie is daarom voor de zielen zowel teken als oorzaak van hun verloren gaan.

2. *De god dezer eeuw heeft hun zinnen verblind*, **vers 4**. Zij zijn onder de invloed en de macht van de duivel, die hier genoemd wordt *de god dezer eeuw* en elders *de overste dezer wereld*, omdat hij zo groot aandeel heeft in deze wereld, en hem door de menigten dezer wereld zoveel eer bewezen wordt, en hij door Goddelijke toelating zoveel heerschappij in de wereld uitoefent, in de harten van zijn onderdanen, of liever: slaven. En aangezien hij de vorst der duisternis is en de duisternis over deze wereld brengt, verduistert hij het verstand der mensen, bevordert hun vooroordelen en vindt er zijn belang bij hen in de duisternis te houden; daarom verblindt hij hun zinnen met onwetendheid, dwaling, vooringenomenheid; *opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie van Christus, die het beeld Gods is*. Merk op:

A. Het doel van Christus met Zijn Evangelie is aan de zielen der mensen een heerlijke openbaring van God te geven. Dus, als het evenbeeld Gods, toont Hij de macht en de wijsheid Gods, en Zijn barmhartigheid en genade voor hun redding. Maar:

B. Het doel van de duivel is de mensen in onwetendheid te houden, en nu hij het licht van het Evangelie niet buiten de wereld houden kan, maakt hij er zijn voornaamste werk van om het buiten de harten der mensen te houden.

III. Een bewijs van hun oprechtheid wordt gegeven, **vers 5**. Zij beijverden zich Christus te prediken, en niet zichzelf. *Wij prediken niet onszelf*. Hij zelf was niet de inhoud of het doel van des apostels prediking; zij gaven niet hun eigen inzichten en opvattingen, of hun hartstochten en vooroordelen; maar het woord en de wil van God; ook zochten zij niet zichzelf of de bevordering van hun eigen belang en roem, maar zij predikten *Jezus Christus de Heere*; en dit betaamde hun als dienaren van Christus. Hun werk was hun Meester aan de wereld bekend te maken als de Messias, of Christus Gods, en als Jezus, de enigen Zaligmaker der mensen en de enige rechtmatig Heere; en Zijn eer en heerlijkheid te bevorderen. Alle christelijke leerstellingen vinden hun middelpunt in Christus; en al wat wij te prediken hebben is de verkondiging van Christus.

En van onszelf, zegt de apostel, *prediken*, of verklaren, *wij dat wij uwe dienaars zijn om Jezus wil*. Dat was geen beleefdheidsvorm, maar de oprechte erkenning van de bereidheid om hun zielen goed te doen en te helpen aan hun geestelijk en eeuwig heil; en dat om *Jezus wil*; niet om hun eigen wil en tot hun eigen voordeel; maar om Christus wil, opdat zij Zijn voorbeeld mochten volgen en zijn heerlijkheid vergroten. Dienaren mogen niet hoogmoedig van hart zijn, *als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren*; zij zijn dienaren van de zielen der mensen, ook terzelfder tijd, dat ze moeten vermijden de laagheid van geest om dienaren te worden van de grillen en begeerten der mensen, *want zo zij zochten de mensen te behagen, zo zouden zij geen dienstknechten van Christus zijn*, Gal. 1:10. En daarvoor bestond goede reden.

1. Omdat zij Christus moesten prediken. Want door het licht *des Evangelies hebben wij de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus*, **vers 6**. En het licht van deze *Zon der gerechtigheid* is schitterender dan het licht, hetwelk God gezegd heeft, dat uit de duisternis zou schijnen. Het is heerlijk voor het oog om de zon aan de hemel te aanschouwen; maar het is nog veel heerlijker en voordeliger wanneer het Evangelie onze harten beschijnt. Gelijk het licht de eerstgeborene van de eerste schepping was, zo is het ook in de nieuwe schepping; de verlichting van de Geest is Zijn eerste werk in onze ziel. De genade Gods schept zulk een licht in de ziel, dat zij die *eertijds duisternis waren, nu licht zijn in de Heere*, Ef. 5:8. Zij zouden niet zichzelf prediken, omdat zij slechts aarden vaten waren, dingen van weinig of geen waarde. Hier kan men een vergelijking vermoeden met de toortsen, welke Gideons krijgers in aarden kruiken droegen, Richt. 7:16. De schat van het licht en de genade des Evangelies wordt ons gebracht in aarden vaten. De dienaren des Evangelies zijn zwakke, broze schepselen, en onderworpen aan dezelfde driften en onvolkomenheden als andere mensen; zij zijn sterfelijk en worden welhaast verbroken. En God heeft het zo verordend, dat hoe zwakker de vaten zijn, des te sterker kan zijn macht er in geopenbaard worden, opdat des te meer de schat zelf zou gewaardeerd worden. Er is een uitnemendheid van macht in het Evangelie van Christus, om de zielen te verlichten en de gewetens te overtuigen, de geesten te bekeren en de harten te verheugen; maar van al deze macht is God de werkmeester, en niet de mensen; die zijn slechts werktuigen; zodat God in alles verheerlijkt moet worden.

2 Cor. 4:8-18

In deze verzen geeft de apostel ons een overzicht van hun moed en geduld in al hun lijden; waaromtrent wij het volgende opmerken.

I. Hoe hun lijden en geduld medegedeeld worden, **vers 8-12**. De apostelen waren grote lijdens, en daarin volgden zij hun Meester. Christus had hun gezegd dat zij *in de wereld verdrukking zouden hebben*, en die hadden zij; toch ondervonden zij

wonderbare ondersteuning, grote verlichting en vele verzachting in hun lijden.

Wij zijn, zegt de apostel, *in alles verdrukt*; op allerlei wijzen bedroefd en wij ontmoeten allerlei soort van moeiten. *Maar niet benauwd*, **vers 8**. Wij zijn ingesloten of omheind; want wij zien hulp van God en in God, en hebben van God vrijheid om voort te gaan. Verder: *wij zijn twijfelmoedig*; dikwijls onzeker en in twijfel wat er van ons worden zal, en daarover niet altijd zonder angst in onze zielen; *maar niet mismoedig*, vers 8; zelfs in onze grootste neerslachtigheid weten wij, dat God machtig is ons te ondersteunen en te bevrijden, en in Hem stellen we altijd onze hoop en ons vertrouwen. Verder.

Wij zijn *vervolgd*, door de mensen achternagejaagd met haat en woede van plaats tot plaats; als mensen die het leven niet waard zijn; *maar niet daarin* van God *verlaten*, **vers 9**. Goede mensen worden soms verzaakt door hun vrienden, zowel als vervolgd door hun vijanden, maar God zal hen nooit verlaten of verzaken. Verder: Wij zijn soms *nedergeworpen*; de vijand kan soms in grote mate de overhand krijgen, zodat ons de geest zou ontzinken; er is van binnen vrees en van buiten strijd; nochtans worden wij *niet verdorven*, vers 9. Steeds werden zij bewaard en hielden het hoofd boven water. Hoe ook in deze wereld de toestand van Gods kinderen moge zijn, altijd is er een: "*maar niet!*" tot hun vertroosting; hun lot is dikwijls slecht, zeer slecht, maar nooit zo slecht als het had kunnen zijn.

De apostel spreekt van hun lijden als voortdurend en als een deel van het lijden van Christus, **vers 10**. Het lijden van Christus wordt in zekeren zin herhaald in het lijden der Christenen; en daarom *droegen zij altijd de doding van de Heere Jezus in het lichaam om*; de wereld het grootse schouwspel biedende van een lijdende Christen; *opdat ook het leven van Jezus in hun lichaam openbaar worden zou*; dat is, opdat de mensen zouden mogen zien de kracht van Christus' opstanding, en de uitwerking der genade in en van de levenden Jezus; openbaar gemaakt in en aan hen, die leefden, ofschoon zij *altijd in de dood overgegeven zijn*, **vers 11**, en ofschoon *de dood in hen werkt*, **vers 12**, daar zij altijd aan de dood blootgesteld zijn en voortdurend op het punt van door de dood verzwolgen te worden. Zo groot was het lijden der apostelen, dat, in vergelijking met hen, zelfs in dien tijd, andere Christenen in voorspoedige omstandigheden waren. *De dood werkt wel in ons, maar het leven in ulieden*, **vers 12**.

II. Wat hen terughield van wegzinken en bezwijken onder hun lijden, **vers 13-18**. Welke ook de lasten en moeiten van Godvrezenden mogen zijn, zij hebben altijd reden om niet te bezwijken.

1. Het geloof behoedt hen voor vertragen en bezwijken. Wij hebben *dezelfden Geest des geloofs*, **vers 13**; dat geloof, dat ontstaat door de werking des Geestes; hetzelfde geloof, waardoor de heiligen van de ouden dag zulke grote dingen deden en zoveel lijden doorstonden. De genade des geloofs is een oppermachtig middel en een zeer werkzaam tegenmiddel tegen aanvallen van vertraging in moeitevulle tijden. De geest des geloofs zal de geest van een mens onder zijn zwakheid ondersteunen, en gelijk de apostel Davids voorbeeld ter navolging had, die zei: *Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken*, Ps. 116:10, zo laat hij ons een voorbeeld na, in de woorden: *Zo geloven wij ook, daarom spreken wij ook*. Indien wij hulp en aanmoediging verkrijgen uit de goede woorden van anderen, moeten wij zorgen anderen ook een goed voorbeeld te geven.

2. De hoop der opstanding behoedt hen voor verzinken, **vers 14**. Zij wisten dat Christus opgestaan is en dat Zijn opstanding het onderpand en de verzekering van de

hun was. Dit had hij in de brede behandeld in zijn eersten brief aan deze Corinthiërs, Hfdst 15. En daarom was zijn hoop vast, wèl gefundeerd, dat Hij, die de Heere Jezus opgewekt heeft, ook met Hem al Zijn leden opwekken zal. De hoop der opstanding zal ons bemoedigen in het lijden en ons verheffen boven de vreze des doods; want welke reden heeft een Christen om de dood te vrezen; terwijl hij sterft in de hoop op een zalige opstanding?

3. Het besef van de heerlijkheid Gods en de zegen der gemeente, door hun lijden verkregen, behoedt hen voor vertraging, **vers 15**. Hun lijden was ten voordele der gemeente, Hfdst. 1:6; en droeg daardoor bij tot de heerlijkheid Gods. Want wanneer de gemeente gesticht wordt, wordt God verheerlijkt; en wij behoren wel gaarne ons lijden geduldig en zachtmoedig te dragen, wanneer wij zien dat anderen er te beter door worden; dat zij er door worden onderwezen en opgebouwd, bevestigd en vertroost. Het lijden van de dienaren van Christus, zowel als hun prediking en verkeer, wordt bestemd tot het welzijn der gemeente en ter heerlijkheid Gods.

4. De gedachte aan het voordeel, dat hun zielen door het lijden zouden oogsten, bewaarde hen voor vertragen. *Hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag*, **vers 16**. Merk hier op:

- A. Ieder onzer heeft een uitwendige en een inwendige mens, een lichaam en een ziel.
- B. Indien onze uitwendige mens verdorven wordt, daar is geen baat tegen; dat moet en zal geschieden, hij is gemaakt om te verderven.
- C. Het is onze zaligheid indien het verdorven worden van de uitwendige mens bijdraagt tot de vernieuwing van de inwendige mens; zo uitwendige droefheid ons inwendig winst geeft, indien het lichaam is ziek, zwak en verdervend, dat dan de ziel krachtig en voorspoedig is. Ook de beste mensen hebben behoefte aan voortdurende vernieuwing van de inwendige mens, zelfs van dag tot dag. Waar een goed werk begonnen is, daar is meer werk te doen om het vooruit te brengen. En gelijk in slechte mensen de dingen dagelijks erger worden, zo worden ze in godvrezende mensen dagelijks beter.

5. Het vooruitzicht van eeuwig leven en gelukzaligheid bewaarde hen voor vertragen, en was een krachtig middel en van groten troost. Merk op:

- A. De apostel en zijn medewerkers zagen dat hun beproevingen werkten voor de heerlijkheid. en dat ze daarin zouden eindigen, **vers 17**; en daarom wogen zij de dingen zuiver op de balans des heiligdoms; zij deden alsof de hemelse heerlijkheid in de een schaal gelegd was en al hun aardse lijden in de andere; en dan de dingen in hun gedachten overwegende, vonden ze hun verdrukking licht, en de hemelse heerlijkheid van *gans zeer uitnemend eeuwig gewicht*. Het geloof bevond dat hetgeen het voorkomen had van zwaar en lang, grievend en pijnlijk te zijn, licht en kort was, en slechts enkele ogenblikken duurde. Aan de andere zijde: de waarde en het gewicht van de kroon der heerlijkheid, reeds zo uitnemend groot in zichzelf, en als zodanig ook door de gelovige ziel gewaardeerd, is al zijn woorden en gedachten overtreffende. En het zal ons van zeer groten steun in onze droefheid zijn, indien wij haar kunnen aanzien als het middel om ons voor te bereiden voor het genieten van de toekomstige heerlijkheid.
- B. Het geloof stelde hen in staat om een juist oordeel over de dingen te vormen. *Wij aanmerken niet de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet*, **vers 18**.

Het is door geloof dat wij God zien, die de Onzienlijke is, Hebr. 11:27, en door het geloof zien wij de onzichtbare hemel en hel; en het geloof is *het bewijs der dingen, die men niet ziet*. Er zijn onzichtbare dingen, zowel als zichtbare. Er is grote onderscheid tussen die beide: de onzichtbare dingen zijn eeuwig, maar de zichtbare zijn slechts tijdelijk of alleen tijdelijk. Door het geloof onderscheiden wij niet slechts die dingen, en het grote onderscheid dat er tussen bestaat, maar we leren ook de onzienlijke tot ons doel te stellen en die voornamelijk aan te zien, en dus tot ons plan en einddoel te maken, niet tegenwoordig kwaad te ontkomen en tijdelijk goed te verkrijgen, welke beide tijdelijk en voorbijgaand zijn; maar toekomstig kwaad te ontkomen en toekomstig goed te verwerven, welke, hoewel onzichtbaar, toch werkelijk, zeker en eeuwig zijn; en het geloof is *de grond der dingen, die men hoopt*, zowel als het bewijs der dingen, die men niet ziet.

HOOFDSTUK V

De apostel gaat voort met het aantonen van de redenen, waarom zij niet vertraagden onder hun verdrukkingen; namelijk, hun verwachting van, begeerte naar en verzekerdheid van gelukzaligheid na de dood, vers 1-5; en voegt daar een troostrijke uitweiding tussen voor de gelovigen in hun tegenwoordige staat, vers 6-8; en een andere om hen tot vervulling van hun plicht op te wekken, vers 9-11. Daarna verdedigt hij zich tegen de schijn van zichzelf aan te bevelen en geeft een goede reden op voor zijn ijver en werkzaamheid, vers 12-15; waarna hij twee dingen noemt, die noodzakelijk zijn om in Christus te leven, namelijk wedergeboorte en verzoening, vers 16-21.

2 Cor. 5:1-11

In deze verzen vervolgt de apostel de redenering van het vorige hoofdstuk betreffende de gronden van hun moed en geduld onder de verdrukkingen.

I. Hij noemt de verwachting van, begeerte naar, en verzekerdheid van eeuwige gelukzaligheid na de dood. Voornamelijk merken we hier op:

1. De verwachting der gelovigen van eeuwige gelukzaligheid na de dood, **vers 1**. Hij weet niet alleen of is door het geloof wèlverzekerd van de waarheid en de werkelijkheid der zaak zelf, dat er een ander en gelukkig leven is wanneer dit leven geëindigd is; maar hij heeft door genade goede hoop op zijn aandeel in de eeuwigdurende zegeningen van de onzichtbare wereld. Wij weten dat wij een gebouw hebben van God, wij hebben een vaste en wèl-gegronde verwachting van de toekomstige gelukzaligheid. Laat ons hier nagaan:

A. Welk soort van hemel de gelovige verwacht en in het oog heeft. Hij ziet er naar uit als naar een huis, een woning, een verblijfplaats, een rustoord, een schuilplaats, zijns Vaders huis, waarin vele woningen zijn; ons eeuwig tehuis. Het is een huis in de hemelen, in die hoge en heilige plaats, die zo verheven is boven al de paleizen dezer aarde als de hemel hoger is dan de aarde. Het is een gebouw van God, welks kunstenaar en bouwmeester God is, en daarom is het zijn maker waardig; de gelukzaligheid van de toekomstige staat is wat God bereid heeft voor hen, die Hem liefhebben. Het is eeuwig in de hemelen; eeuwige woningen; niet gelijk de aardse tabernakelen, de armoedige hutten van klei, waarin onze zielen nu wonen, welke

vergaan en verdwijnen, *en welker grondslag in het stof is.*

B. Wanneer het genot van deze heerlijkheid verwacht wordt. Dadelijk na de dood, *zodra ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt.* Het lichaam, dit aardse huis, is slechts een tabernakel, die binnenkort moet opgebroken worden; de pinnen zullen worden uitgehaald, de koorden losgemaakt, en dan keert het lichaam tot stof weer, waaruit het genomen is. Wanneer dit geschiedt, komt het huis niet met handen gemaakt. De geest keert terug tot God, die hem gegeven heeft, en zij, die met God hier gewandeld hebben, zullen eeuwig bij God wonen.

2. De ernstige begeerte van de gelovige naar deze toekomstige gelukzaligheid, welke uitgedrukt wordt door het woord *stenazomen, wij zuchten*, hetwelk betekent:

A. Een zuchten van zwoegen onder een zwaren last; zo zuchten de gelovigen onder de last des levens. *In deze zuchten wij, vers 2. Want ook wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten, vers 4.* Het lichaam des vleses is een zware last, de moeilijkheden des vleses zijn een wichtig pak. Maar de gelovigen zuchten omdat ze met een zondig lichaam bezwaard zijn, en omdat er nog zoveel verderf in hen overgebleven is en werkt. Dit doet hen uitroepen: *Ik ellendig mens!* Rom. 7:24.

B. Er is een zuchten van verlangen naar de gelukzaligheid van het andere leven en daarom zuchten de gelovigen: *verlangende met hun woonstede, die uit de hemelen is, overkleed te worden, vers 2; de zalige onsterfelijkheid te verkrijgen; opdat het sterflijke van het leven verslonden worde, vers 4; opdat ze bekleed, en niet naakt bevonden worden, vers 3; dat, indien het Gode behaagt, wij niet mogen slapen, maar veranderd worden; want op zichzelf is het niet begerlijk ontkleed te worden. De dood, alleen beschouwd als de scheiding van ziel en lichaam, is niet begerlijk maar veel meer vreeslijk; maar beschouwd als een doorgang tot de heerlijkheid, is de gelovige gewillig liever te sterven dan te leven; uit te wonen uit het lichaam, opdat hij moge inwonen bij de Heere, vers 6; het lichaam te verlaten opdat hij tot Christus moge gaan; en deze lompen van sterfelijkheid af te werpen ten einde de klederen der heerlijkheid aan te trekken. De dood zal ons ontdoen van dit bekleedsel des vleses en van alle gemakken des levens, zowel als van alle moeiten; die blijven alle achter. Naakt kwamen we in de wereld, naakt zullen wij er uitgaan. Maar begenadigde zielen zullen in de andere wereld niet naakt bevonden worden; zij zijn bekleed met de versierselen des lofs en met de klederen van gerechtigheid en heerlijkheid. Zij zullen verlost zijn van al hun moeiten, en zullen hun klederen gewassen en witgemaakt hebben in het bloed des Lams, Openb. 7:14.*

3. De verzekerdheid van de gelovige omtrent zijn aandeel in de toekomstige zaligheid; op dubbele grond.

A. Door de ondervinding van Gods genade, die hem bereid en geschikt maakt voor deze heerlijkheid. *Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft is God, vers 5.* Allen, die bestemd zijn voor de hemel hiernamaals, worden hier voor de hemel bereid; de stenen van dien geestelijken tempel worden hier gefatsoeneerd en behouwen. En Hij, die er ons voor bereidt, is God; omdat niets minder dan Goddelijke macht een mens der Goddelijke natuur deelachtig maken kan; geen andere hand dan die van God kan ons daarvoor bewerken. Er is veel te doen om onze zielen voor de hemel te bereiden; en de toebereiding van het hart is van de Heere.

B. *Het Onderpand des Geestes* geeft hem die verzekerdheid, want onderpand is een deel der vervulling en verzekert de vervulling. De tegenwoordige genaden en vertroosting van de Geest zijn het onderpand van eeuwige genade en vertroosting.

II. De apostel voegt hier een uitweiding tussen ten troost van de gelovigen in hun tegenwoordige toestand en staat in de wereld, **vers 6-8**. Merk hier op:

1. Wat hun tegenwoordige toestand is. *Zij wonen uit van de Heere*, **vers 6**. Zij zijn pelgrims en vreemdelingen in deze wereld; zij houden slechts tijdelijk verblijf in hun aardse huis of in dien tabernakel; en ofschoon God hier met ons is door Zijn Geest en door Zijn instellingen; nochtans zijn wij niet met Hem zoals we hopen eens te zullen zijn; wij kunnen Zijn aangezicht niet zien, want *wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen*, **vers 7**. Wij hebben geen gezicht en genot van God, als van iemand, die bij ons tegenwoordig is, en zoals wij eens hopen te hebben, want *wij zullen Hem kennen gelijk wij gekend zijn*. Het geloof is voor deze wereld, en het aanschouwen is bewaard voor de toekomstige wereld; en het is onze plicht en zal ons deel zijn, te wandelen door geloof tot wij komen in het leven des aanschouwens.

2. Hoe getroost en moedig wij behoren te zijn in alle moeiten van dit leven en in de ure des doods. *Daarom hebben wij*, behoren te hebben, *altijd goeden moed*, vers 6; en *wij hebben goeden moed en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen*, **vers 8**. Ware Christenen, indien zij behoorlijk in aanmerking nemen het vooruitzicht van de andere wereld, dat het geloof hun geeft, en de goede redenen voor hun hoop op gelukzaligheid na de dood; behoren vertroost te zijn in de moeiten van dit leven en ondersteund zich te gevoelen in de ure des doods. Zij behoren een moed te grijpen bij de ontmoeting van de laatste vijand, en gewillig te zijn om liever te sterven dan te leven; wanneer het de wil Gods is dat deze aardse tabernakel verbroken wordt. Zij, die van boven geboren zijn, verlangen daar te wezen; dat is uit te wonen uit het lichaam, om zeer spoedig in te wonen bij de Heere; - te sterven om met Christus te zijn; - de ogen te sluiten voor de dingen dezer wereld om ze te openen in de wereld der heerlijkheid. Daar zal het geloof veranderd zijn in aanschouwen.

III. Hij gaat voort met zijn tussenrede om zichzelf en anderen op te wekken en te verlevendigen tot hun plicht, **vers 9-11**. Welgegronde hoop op de hemel zal nooit de geringste aanleiding geven tot slordigheid of zondige gerustheid; integendeel, ze zal ons aansporen tot de grootste zorg en de vurigste ijver in onze Godsverering. *Daarom*; omdat wij hopen met de Heere te zijn; *arbeiden wij* en verdragen moeiten, **vers 9**, *philotimoe nietha*.

Wij zijn zeer begerig en arbeiden zo vlijtig als de meest-begerige mensen, om te verkrijgen wat wij bedoelen. Merk hier op:

1. Wat het was, waarnaar de apostel zo begerig was: *Gode welbehagelijk te zijn*. Wij zijn begerig, levende en stervende, in het lichaam of er uitwonende, Hem, de Heere, welbehagelijk te zijn; dat wij mogen behagen Hem, die ons verkoren heeft; dat onze grote Heere eens tot ons zal zeggen: *Wèl gedaan!* Dat beschouwden zij als de grootste gunst en de hoogste eer; dat was het toppunt van hun begeren.

2. Welke andere aansporende beweegredenen zij hadden om hun vlijt uit te spannen, uit aanmerking van het toekomstig oordeel, **vers 10, 11**. Er zijn vele dingen in betrekking tot deze grote gebeurtenis, die de beste mensen moeten aansporen tot de

uiterste zorgvuldigheid en ijver in hun Godsvrucht; bijvoorbeeld de zekerheid van dit oordeel, dat wij moeten ondergaan; de algemeenheid van dit oordeel; de grote Rechter voor wiens zetel wij moeten verschijnen, de Heere Jezus Christus, die met vlamvend vuur komen zal; de vergelding, die een ieder zal ontvangen voor hetgeen in het lichaam geschied is, die zeer bijzonder, voor ieder afzonderlijk, zijn zal, en zeer rechtvaardig overeenkomstig hetgeen wij gedaan hebben, hetzij goed, hetzij kwaad, De apostel noemt dit ontzaglijk oordeel: *de schrik des Heeren*, **vers 11**; en was door de beschouwing daarvan aangespoord om de mensen te bewegen tot berouw, tot een heilig leven, opdat wanneer Christus verschrikkelijk zou verschijnen, zij getroost voor Hem mochten verschijnen. En wat zijn eigen getrouwheid en ijver betreft, beroept hij zich getroost op God en de gewetens van hen aan wie hij schreef. *Wij zijn Gode openbaar geworden, doch ik hoop ook in uwe gewetens geopenbaard te zijn*, vers 11.

2 Cor. 5:12-15

Merk hier op:

I. De apostel verdedigt zich en zijn medewerkers tegen de schijn van zichzelf te prijzen, **vers 12**; en zegt hun:

1. Het was niet om zichzelf te prijzen of voor hun eigen belang, dat hij in de vorige verzen gesproken had van hun getrouwheid en ijver; ook bedoelde hij niet hun goede gedachte over hem te verdenken. Maar:

2. De ware reden was deze: hij wilde hun een verweermiddel geven om zijn beschuldigers te kunnen antwoorden, die ijdele eer najoegen en alleen in het aangezicht roemden; hij wilde hun *een oorzaak van roem over hem geven*, opdat ze zich verdedigen konden tegen hun tegenstanders. Het is de beste verdediging van de dienaren des Woords, wanneer zij belasterd en gesmaad worden, indien de mensen kunnen zeggen dat het Woord in hun gewetens geopenbaard is, en nuttig geweest is voor hun bekering en stichting.

II. Hij geeft goede redenen op voor hun groten ijver en toewijding. Sommigen van Paulus tegenstanders hadden, naar het schijnt, hem zijn ijver en vurigheid verweten alsof hij een krankzinnige ware, of in de taal onzer dagen: een dweper. Zij schreven het alles toe aan dweepzucht, gelijk de Romeinse rechter hem toevoegde: *Uw grote geleerdheid brengt u tot razernij*, Hand 26:24. Maar de apostel zegt hun:

1. Dat het voor de ere Gods en het welzijn der gemeente was, dat hij zo ijverig werkzaam was. *Hetzij wij uitzinnig zijn of hetzij wij gematigd van zinnen zijn* (hetzij wij volgens uw gedachten het een of het ander zijn) wij zijn *het Gode*, en tot Zijn eer; en wij *zijn het ulieden*, om uw welzijn te bevorderen, **vers 13**. Hetzij zij de grootste vurigheid en voortvarendheid op sommige tijden betoonden; hetzij zij bij andere gelegenheden de grootste kalmte in strenge redeneringen openbaarden, het was alles met de beste bedoeling; en in beide gevallen hadden zij goede redenen voor hetgeen zij deden. Want:

2. *De liefde van Christus drong hen*, **vers 14**. Zij hadden de heerlijkste en sterkste drangreden voor hun handelen. De liefde is de sterkste aansporing van dienaren en van alle Christenen, tot hun plicht. Onze liefde tot Christus heeft die kracht, en Christus' liefde voor ons, die Hij betoonde door voor ons in de dood te gaan, zal dezelfde uitwerking op ons hebben, indien ze wèl beschouwd en beoordeeld wordt. Want merk op hoe de apostel de redelijkheid van deze drang der liefde handhaaft, door aan te

tonen:

A. Wat wij vroeger waren en hadden moeten blijven, indien Christus niet voor ons gestorven ware. *Wij waren dood. Indien een voor allen gestorven is, dan zijn zij allen gestorven*; gestorven voor de wet; onder het vonnis des doods; dood in zonden en misdaden; geestelijk dood. Dat was de betreurenswaardige toestand van allen, voor welken Christus gestorven is; zij waren verloren, dood, verwoest; en hadden dat eeuwig moeten blijven indien Christus niet voor hen gestorven ware.

B. Wat zij behoren te doen, voor wie Christus stierf. Zij moeten Hem leven. Dat was wat Christus bedoelde, dat *zij die leven*, die door God door middel van Zijn dood levend gemaakt zijn, *zouden leven Dien, die voor hen gestorven en opgewekt is*; en dat *zij niet meer zichzelf zouden leven*, **vers 15**. Wij mogen niet onszelf, maar Christus, tot het doel van ons leven en onze daden stellen; het was het doel van Christus om door Zijn dood ons te genezen van onze zelfzucht, en ons altijd op te wekken om te handelen onder de onweerstaanbare invloed van Zijn liefde. Het leven van de Christen moet Christus gewijd zijn, en eerst dan leven wij gelijk het behoort, wanneer wij leven voor Christus, die voor ons stierf.

2 Cor. 5:16-21

In deze verzen noemt de apostel twee dingen op, die noodzakelijk zijn, zullen we voor Christus leven, welke beide de gevolgen zijn van Zijn sterven voor ons; namelijk wedergeboorte en verzoening.

I. Wedergeboorte, welke uit twee dingen bestaat.

1. Ontwenning van de wereld. *Wij kennen van nu aan niemand naar het vlees*, **vers 16**. Wij hechten ons aan niemand, hebben niemand lief, en niets in deze wereld, om vleselijke doeleinden en uitwendig voordeel; door de Goddelijke genade zijn wij bekwaam gemaakt om niet te letten op de dingen dezer wereld of op deze wereld zelf, maar op het leven dat boven is. De liefde van Christus is in onze harten en de wereld onder onze voeten. Goede Christenen moeten de aangenaamheden van dit leven en hun betrekkingen in deze wereld genieten met heilige onverschilligheid. *Zelfs indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben*, zegt de apostel, *nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees*. Het is niet te beslissen of Paulus Christus in het vlees gezien heeft. Evenwel de overige apostelen hadden dat gedaan, en wellicht ook sommigen van hen, aan wie hij schreef. Maar hij wilde niet, dat iemand zich daarop iets liet voorstaan, want zelfs de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus behoort niet door Zijn discipelen begeerd te worden. Wij moeten leven door Zijn geestelijke tegenwoordigheid en de vertroosting welke deze aanbiedt. Zij, die afbeeldingen van Christus maken en die in hun erediensdienst gebruiken, gaan niet de weg, dien God aangewezen heeft ter versterking van het geloof en ter verlevendiging van de liefde; want het is Gods wil dat wij Christus niet meer naar het vlees kennen zullen.

2. Een grondige verandering van hart. *Zo dan, die in Christus is*, die waarlijk Christen is en toont te zijn, *die is*, of moet zijn, *een nieuw schepsel*, **vers 17**. Sommigen lezen hier: *die behoort een nieuw schepsel te zijn*. Dat behoort de zorg te zijn van allen, die het Christelijk geloof belijden, dat ze nieuwe schepselen zijn; niet alleen dat zij een nieuwen naam dragen, een nieuwe livrei aanhebben, maar dat ze een nieuw hart en een nieuwe natuur hebben. En zo groot is de verandering, die de Goddelijke genade in de ziel tot stand brengt, dat - gelijk hier volgt - *het oude is voorbijgegaan*; oude gedachten, oude beginselen, oude gewoonten zijn voorbijgegaan; en ziet *het is alles*

nieuw geworden. Wederbarende genade schept een nieuwe wereld in de ziel; alle dingen worden nieuw. De wedergeborene handelt uit nieuwe beginselen, door nieuwe wetten, met nieuwe bedoeling, in nieuw gezelschap.

II. Verzoening, waarvan hier gesproken wordt in tweeërlei opzicht.

1. Als een onbetwistbaar voorrecht, **vers 18 en 19.** Verzoening onderstelt twist, vredebreuk; en de zonde heeft die breuk veroorzaakt; zij heeft de vriendschap tussen God en de mens verbroken. Het hart van de zondaar is vervuld met vijandschap tegen God, en God gevoelt zich rechtvaardig beledigd door de zondaar. Maar zie, daar kan verzoening tot stand komen; de beledigde hemelse Majesteit is gewillig om verzoend te worden. Merk nu op:

A. Hij heeft de Middelaar der verzoening aangesteld. Hij heeft ons met zichzelf verzoend in Christus Jezus, **vers 18.** Van het begin tot het einde moet God erkend worden in het werken en volbrengen der verzoening. Alle dingen betreffende onze verzoening door Jezus Christus zijn van God, die door de tussenkomst van Jezus Christus de wereld met zichzelf verzoend heeft; en daardoor zichzelf in de gelegenheid stelde om werkelijk verzoend te worden met overtredders, zonder zijn rechtvaardigheid en heiligheid te krenken. Daardoor rekent Hij de mensen hun zonden niet toe, maar ontslaat hen van de strengheid van het eerste verbond; maakt geen gebruik van het voordeel, dat de breuk van dat eerste verbond Hem op ons geeft; maar is gewillig een nieuw verbond aan te gaan; een nieuw verbond van genade; en krachtens dat verbond vergeeft Hij ons al onze zonden en rechtvaardigt door zijn genade allen, die in Hem geloven.

B. Hij heeft *de bediening der verzoening* gegeven, **vers 18.** De Schriften zijn geschreven door de ingeving Gods; die bevatten het woord der verzoening, ons aantoonende hoe er vrede gemaakt is door het bloed des kruises en daardoor verzoening teweeggebracht is; terwijl zij ons aanwijzen op welke wijze wij daaraan deel krijgen kunnen. En Hij heeft de bediening daarvan, de *bediening der verzoening*, gegeven; er zijn dienaren aangesteld om de zondaren de voorwaarden van genade en verzoening mede te delen en aan te bieden, en hen over te halen die aan te nemen. Want:

2. Van de verzoening wordt hier gesproken als van onze onafwijsbare plicht, **vers 20.** Indien God gewillig is om met ons verzoend te worden, behoren wij ons met God te laten verzoenen. En het is het grote einddoel van het Evangelie, het woord der verzoening zo op zondaren te doen inwerken; dat zij hun vijandschap tegen God afleggen. Getrouwe dienaren zijn gezanten van Christus, gezonden om met zondaren te onderhandelen over vrede en verzoening; zij komen in Gods naam, met Zijn aanbiedingen, en handelen in Christus' plaats; doende hetzelfde wat Hij deed toen Hij op aarde was, en wat Hij verlangt dat gedaan zal worden nu Hij in de hemel is. Wonderbare inschikkelijkheid! Ofschoon God bij de vijandschap niets verliezen, bij de vrede niets winnen kan, bidt Hij door zijn dienaren zondaren om hun vijandschap af te leggen en de voorwaarden aan te nemen die Hij aanbiedt, waardoor zij met Hem verzoend kunnen worden, en met al Zijn eigenschappen, al Zijn wetten, al Zijn voorzienigheid; om te geloven in de Middelaar; de verzoening aan te nemen, in te stemmen met het Evangelie, in al zijn delen en zijn gehele bedoeling. En tot onze aanmoediging om dat te doen, voegt de apostel er bij wat wij goed weten en zeer in aanmerking nemen moeten, **vers 21.**

- A. De reinheid van de Middelaar: *Hij heeft geen zonde gekend.*
 B. De offerande door Hem gebracht: *Hij is zonde voor ons gemaakt*; niet een zondaar, maar zonde, een zondoffer, een offer voor de zonde.
 C. Het doel van dit alles: *dat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem*; zouden gerechtvaardigd worden om niet door de genade Gods door de verzoening, welke is in Christus Jezus. Indien Christus, die Zelf geen zonde gekend heeft, zonde gemaakt is voor ons, dan worden wij, die geen rechtvaardigheid in onszelf hebben, rechtvaardigheid Gods gemaakt in Hem. Onze verzoening met God is alleen door Jezus Christus en ter wille van Zijn verdiensten; op Hem alleen moeten we ons dus verlaten en alleen in Zijn rechtvaardigheid roemen.

HOOFDSTUK VI

In dit hoofdstuk geeft de apostel een verslag van zijn algemene boodschap aan allen, aan wie hij predikte, met vermelding van de verscheidene beweegredenen en manieren, die hij aanwendde, vers 1-10.

Daarna wendt hij zich meer bepaald tot de Corinthiërs, en geeft hun goede waarschuwingen met grote liefde en sterke bewijsgronden, vers 11-18.

2 Cor. 6:1-10

In deze verzen ontvangen wij de mededeling van des apostels algemene boodschap en vermaning aan allen, aan wie hij predikte in alle plaatsen waar hij kwam, met de verscheiden beweegredenen en wijzen van arbeid, die hij gebruikte.

I. De boodschap of waarschuwing zelf, namelijk om de aanbidding van de verzoening, door het Evangelie gedaan, aan te nemen, opdat zij, die begunstigd werden met het Evangelie, *deze genade Gods niet tevergeefs mochten ontvangen hebben*, **vers 1**. Het Evangelie is een woord van genade, dat ons oor bereikt; maar het zal tevergeefs door ons gehoord worden, tenzij wij het geloven en met zijn bedoeling overeenstemmen. En omdat het de plicht is van de bedienaren van het Evangelie om hun hoorders te waarschuwen en te vermanen om de hun aangeboden genade en barmhartigheid aan te nemen, worden zij *medearbeidende met God* genoemd.

1. Zij moeten werken; werken voor God en tot zijn heerlijkheid, voor het welzijn der zielen; en zij Zijn medearbeiders van God, ofschoon onder Hem en als Zijn werktuigen; maar toch, indien zij getrouw zijn, mogen zij hopen dat God met hen werken en hun arbeid doeltreffend maken zal.

2. Merk op de taal en weg van de geest des Evangelies; het is niet met ruwheid en strengheid, maar met zachtheid en vriendelijkheid, biddende en overredende, waarschuwende en redenerende, om zondaren te winnen en hen hun natuurlijke onwil om met God verzoend en voor eeuwig gelukkig te worden, te doen overwinnen.

II. De bewijsgronden en wijze van werken, door de apostel gebruikt. Hiervan zegt hij hun:

1. De tegenwoordige tijd is de enig-geschikte om de aangeboden genade aan te nemen en de verkregen genade te vermeerderen. *NU is het de welaangename tijd*; *NU is het de dag der zaligheid*, **vers 2**. De dag des Evangelies is de dag van zaligheid; de

middelen der genade zijn middelen van zaligheid; het aanbod van het Evangelie is een aanbod van zaligheid. En de tegenwoordige tijd is de enig-geschikte om dat aanbod aan te nemen. *Heden, nu het heden genoemd wordt.* De morgen behoort ons niet; wij weten niet wat er morgen zijn zal, of waar wij zijn zullen; en wij moeten bedenken dat het heden van genade kort en onzeker is, en niet kan teruggeroepen worden als het eenmaal voorbij is. Het is daarom onze plicht en ons belang het te gebruiken terwijl wij het hebben, en niets minder dan onze zaligheid hangt daarvan af.

2. Welke maatregelen zij namen om niet door enigen aanstoot de uitwerking van hun prediking te verhinderen. *Wij geven geen aanstoot in enig ding, vers 3.* De apostel had grote moeite om voorzichtig en zonder aanstoot te geven met Joden en heidenen te verkeren, want menigeen van beide groepen lette op zijn houding, en zocht gelegenheid om hem en zijn bediening een klad op te werpen; daarom was hij zeer op zijn hoede om geen aanstoot te geven aan hen, die zo genegen waren om aanstoot te nemen; opdat hij niet de Joden zou ergeren door onnodige ijver tegen de wet, of de Grieken door onnodige inschikkelijkheid jegens hen, die voor de wet ijverden. Hij was in al zijn woorden en daden zorgvuldig om geen aanstoot te geven, of gelegenheid van beschuldiging of ergernis. Wanneer anderen zeer geneigd zijn om aanstoot te nemen, moeten wij des te zorgvuldiger worden om geen aanstoot te geven; en vooral dienaren moeten zorgdragen dat ze niets doen, dat hun bediening zou bevleken en onvruchtbaar maken.

3. Hun voortdurende bedoeling en poging was om zichzelf in alle dingen aangenaam te maken, zoals dienaren van God betaamt, **vers 4.** Wij zien hoeveel nadruk de apostel bij elke gelegenheid legt op getrouwheid in ons werk, omdat zoveel van ons welslagen daarvan afhangt. In al zijn bediening was zijn oog eenvoudig en zijn hart oprecht, en zijn grootste begeerte was een dienaar van God te zijn en zich dat te betonen. Bedienaren van het Evangelie moeten zichzelf beschouwen als dienstknechten Gods, en in alles overeenkomstig die roeping handelen. Zo deed de apostel:

A. In vele verdraagzaamheid in de verdrukkingen. De apostel was een groot lijder, ontmoette vele beproevingen, was dikwijls in nood, en ontbeerde de gemakken, ja de behoeften des levens. Hij was in droefenissen; van alle zijden aangevochten, nauwelijks wetende hoe hij doen moest; in slagen menigmaal; in gevangenis, Hfdst. 11; in oproer door Joden en heidenen beiden tegen hem verwekt; in arbeid; niet alleen het Evangelie predikende en daartoe van de een plaats naar de andere reizende, maar nog daarbij met eigen handen werkende om in zijn levensonderhoud te voorzien; in waken en vasten; hetzij vrijwillig of uit godsdienstig oogpunt, of gedwongen ter wille van zijn belijdenis; maar in dat alles oefende hij verdraagzaamheid, **vers 4, 5.** Het is dikwijls het lot van getrouwe dienaren, dat ze in grote moeilijkheden komen en behoefte hebben aan veel geduld. Zij, die zich getrouw jegens God betonen willen, moeten zich getrouw tonen zowel in verdrukking als in vrede; niet alleen door het werk Gods ijverig te verrichten, maar ook door de wil Gods geduldig te dragen.

B. Door volgens goede beginselen te handelen. De apostel had een goed beginsel voor al wat hij deed en hij zegt ons, **vers 6,** wat zijn beginselen waren. Reinheid; er is geen Godsvrucht zonder reinheid. De zorg om ons onbesmet van de wereld te bewaren is noodzakelijk, zullen we door God aangenomen worden. Kennis was een ander beginsel; ijver zonder kennis is razernij. Hij handelde ook met lankmoedigheid en goedertierenheid; was niet spoedig vertoornd, maar verdroeg de hardheid van der

mensen hart en de harde behandeling van henzelf; terwijl hij vriendelijk trachtte hun goed te doen. Hij handelde door de invloed van de Heilige Geest, uit het beginsel van ongeveer liefde, volgens de regel van het woord der waarheid, door de ondersteuning en de kracht van God, hebbende de wapenen der gerechtigheid; een wetenschap van algemene rechtvaardigheid en heiligheid, welke de beste verdediging is tegen de verzoeken van voorspoed ter rechter- en van tegenspoed ter linker zijde.

C. Door een goed humeur en gedrag onder de verscheidenheid van al de toestanden in de wereld, **vers 8-10**. Wij moeten verwachten, dat allerlei veranderingen van de omstandigheden in deze wereld ons overkomen zullen, en het zal een groot bewijs voor onze oprechtheid zijn wanneer we daaronder in de rechte geestesgesteldheid blijven en ons onder die allen behoorlijk gedragen. De apostel ontmoette *eer en oneer, goed gerucht en kwaad gerucht*; goede mensen moeten verwachten in deze wereld met oneer en verwijtingen in aanraking te komen, om hun eer en achting in evenwicht te houden; en wij hebben behoefte aan de genade Gods om ons te wapenen tegen de verleidingen der eer aan de een zijde, om een goed gerucht zonder hoogmoed te dragen; en van oneer aan de andere zijde, om de verwijten zonder ongeduld of wrok te doorstaan.

Het schijnt dat de mensen zeer verschillend over de apostelen oordeelden; sommigen hielden hen voor de beste der mensen, anderen voor de slechtste; door sommigen werden ze beschouwd als bedriegers en als zodanig behandeld; door anderen als getrouwen, die het Evangelie der waarheid predikten en het in hen gestelde vertrouwen waardig waren. Zij werden als *onbekenden* veronachtzaamd door de mensen van de wereld, als mannen zonder voorkomen of invloed, niet waardig om er nota van te nemen; toch waren ze in al de gemeenten van Christus wèlbekend en van grote invloed. Zij werden beschouwd *als stervende, wordende de gansen dag gedood*; en hun belangen waren wegstervend: "en ziet", zegt de apostel, "wij leven", en leven gezond, en gedragen ons vriendelijk onder al de verdrukking en gaan overwinnend ter overwinning uit. *Zij werden getuchtigd* en voelden dikwijls de zweep snerpen, *maar niet gedood*; en ofschoon zij gehouden werden voor droevig, een groepje van neerslachtige en droevige mensen, altijd zuchtend en rouwend, waren zij altijd verblijd in God en hadden de grootste reden om altijd blijde te zijn.

Zij werden veracht als armen, omdat zij arm waren naar de wereld; *en toch maakten zij velen rijk*, door hun de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus te prediken. Men dacht dat zij niets bezaten, omdat zij geen goud en zilver, geen huizen en landerijen hadden, *en nochtans bezaten zij alle dingen*; zij hadden niets in de wereld maar zij hadden hun schatten in de hemel. Hun bezittingen lagen in een andere wereld. Zij hadden niets in zichzelf, maar bezaten alle dingen in Christus. Zulk een paradox is het Christelijk leven, en door zulk een verscheidenheid van toestanden en ontmoetingen heen leidt onze weg ten hemel. En in dit alles hebben wij zorg te dragen *dat we ons aangenaam maken bij God*.

2 Cor. 6:11-18

De apostel wendt zich nu meer bepaald tot de Corinthiërs, met enige waarschuwing tegen hun vermenging met ongelovigen. Merk hier op:

I. Hoe de waarschuwing wordt ingeleid met een betuiging, op zeer aandoenlijke manier, van de tederste liefde voor hen; *evenals van een vader voor zijn kinderen*, **vers 11-13**. Ofschoon de apostel over grote overvloed van woorden beschikken kon, kwam hij naar het schijnt thans woorden tekort om de warme liefde uit te drukken,

welke hij voor deze Corinthiërs gevoelde. Het is alsof hij zei: "O gij Corinthiërs, aan wie ik nu schrijf; ik wenste dat ik u overtuigen kon hoe lief ik u heb; wij zijn begerig om het geestelijk en eeuwig welzijn te bevorderen van allen, aan wie wij prediken, maar *onze mond is opengedaan tegen u en ons hart is uitgebreid*, op zeer bijzondere wijze. En omdat zijn hart zo in liefde tot hen uitgebreid werd, daarom werd zijn mond zo vrijmoedig opengedaan in waarschuwingen en vriendelijke vermaningen.

Gij zijt niet nauw in ons, zegt hij. Wij willen u gaarne alle mogelijke diensten bewijzen, en uw geluk bevorderen, als helpers aan uw geloof en uw blijdschap. En zo het anders gaat, dan ligt de schuld bij u; *dan is het omdat gij nauw zijt in uw ingewanden*, en u niet tot ons wendt, door sommige misverstanden omtrent ons. Al wat wij begeren is dat gij in dezelfde mate ons genegen zijt, gelijk kinderen hun vader behoren lief te hebben. Het is zeer wenselijk dat er wederkerige genegenheid besta tussen de dienaren en hun gemeenteleden, want dat zal grotelijks bevorderlijk zijn aan hun wederkerig geluk en voordeel.

II. De waarschuwing of vermaning zelf, om zich niet te vermengen met de ongelovigen, en niet *eenzelfde juk* met hen aan te trekken.

1. Niet in geregelde betrekking. Het is verkeerd van gelovigen om zich sterk te hechten aan goddelozen en onheiligen; zij zullen ieder een anderen weg opgaan en dat zal nadelig en grievend worden. De betrekkingen, die in onze keus staan, moeten met zorg gekozen worden, en het is goed voor hen, die zelf kinderen Gods zijn, om zich bij hun geestverwanten aan te sluiten, want er bestaat meer gevaar dat het kwade het goede zal schaden dan hoop, dat het goede het kwade zal verbeteren.

2. In het gewone verkeer. Wij moeten niet hetzelfde juk van vriendschap dragen met ongelovigen en goddelozen. Ofschoon wij de omgang met dezulken niet geheel kunnen vermijden, mogen we hen toch nooit tot onze boezemvrienden kiezen.

3. Veel min nog zullen wij in godsdienstige gemeenschap met hen staan; wij mogen niet deelnemen in hun afgodische diensten, of met hen mededoen in hun valse godsdienst of enige andere ketterij; wij mogen de tafel des Heeren niet vereenzelvigen met de tafelen der duivelen, en niet het huis Gods gelijkstellen met dat van Rimmon. De apostel geeft verscheidene goede redenen tegen deze verderfelijke vermenging op.

A. Is het een grote ongerijmdheid, **vers 14, 15**. Het is een ongelijk juk voor dingen, die niet samengaan kunnen; even verkeerd als het voor de Joden was om te ploegen met een os en een ezel, of verschillende soorten van zaad in dezelfde akker te zaaien. Welk een ongerijmdheid is het om er aan te denken om gerechtigheid en ongerechtigheid samen te voegen; licht en duisternis; vuur en water. Gelovigen zijn, en behoren te zijn, rechtvaardigen; maar ongelovigen zijn onrechtvaardigen. Gelovigen zijn gemaakt licht in de Heere, maar ongelovigen zijn in de duisternis; *en welke gemeenschap kunnen die beide met elkaar hebben? Christus en Belial zijn het tegendeel van elkaar*, zij hebben tegenstrijdige belangen en wensen, zodat het onmogelijk is, *dat er enige samenstemming tussen die beiden bestaat*. Het is derhalve ongerijmd er aan te denken die beiden met elkaar te verbinden, en indien de gelovige deel heeft met de ongelovige, dan doet hij al wat hij kan om Christus en Belial met elkaar in gemeenschap te brengen.

B. Het is ontering van de Christelijke belijdenis, **vers 16**; want de Christenen belijden te zijn, en behoren in werkelijkheid te zijn, *de tempel des levenden Gods*; gewijd aan en gebruikt in de dienst van God; die beloofd heeft *in hen te zullen wonen en onder*

hen te zullen wandelen; in bijzondere betrekking met hen te staan; bijzondere zorg voor hen te dragen; hun God te zijn terwijl zij zijn volk zullen zijn. Nu kan er *geen samenvoeging zijn van de tempel Gods met de afgoden*. Afgoden zijn mededingers naar de ere Gods, en God is een ijverig God, die zijn eer niet aan anderen geeft.

C. Er is zeer groot gevaar in de gemeenschap met ongelovigen en afgodendienaars; gevaar van te worden onteerd en verworpen; daarom volgt de waarschuwing, **vers 17**: *Gaat uit het midden van hen*; houdt u op behoorlijke afstand; *scheidt u af*; zoals men het gezelschap van melaatsen en pestlijders vermijden zou; *raakt niet aan hetgeen onrein is*; want anders wordt ge besmet. Wie kan pek aanraken en zich niet bezoedelen? Wij behoren te zorgen dat wij ons niet bezoedelen door de omgang met hen, die door zonden bezoedeld zijn; dat is de eis Gods, indien wij hopen willen door Hem aangenomen en niet verworpen te worden.

D. Het is lage ondankbaarheid tegen God voor al de gunsten, die Hij de gelovigen verleend en beloofd heeft, **vers 18**. God heeft beloofd hun Vader te zijn, en dat zij Zijn zonen en dochteren zijn zullen; en is er groter geluk of eer dan dat? Hoe ondankbaar is het dus dat zij, die deze waardigheid en zaligheid hebben, zich zouden verlagen en onteren door zich met ongelovigen te vermengen! *Zullen wij de Heere tergen? O dwazen en onwijzen!*

HOOFDSTUK VII

In dit hoofdstuk begint een opwekking tot voortgaan in de heiligheid en verplichte eerbied voor de bedienaren des Evangelies, **vers 1-4**. Daarop eindigt de apostel zijn lange uitweiding om terug te komen op het geval met de hoereerder; en zegt hun welke troost hem in dit opzicht in zijn droefheid geworden is door zijn ontmoeting met Titus, **vers 5-7**; en hoe hij zich verblijdt over hun berouw en de bewijzen daarvan, **vers 8-11**. En eindelijk besluit hij met vertroosting voor de Corinthiërs, op wie zijn waarschuwingen zo goede invloed gehad hebben, **vers 12-16**.

2 Cor. 7:1-4

Deze verzen bevatten een dubbele aanmaning:

I. Om te vorderen in heiligheid, of *te voleindigen de heiligmaking in de vreze Gods*, **vers 1**. Deze aanmaning wordt gegeven met de tederste toegenegenheid tot hen, die hij innig liefheeft; en aangedrongen met sterke beweegredenen; zoals de beschouwing van de buitengewoon grote en dierbare beloften, welke in het vorige hoofdstuk vermeld zijn, en waaraan de Corinthiërs hun deel en gerechtigheid hadden. De beloften Gods zijn sterke aansporing tot heiligmaking, en wel in twee opzichten daarvan; namelijk:

1. Om te sterven aan de zonde; om onze lusten en verdorvenheden te doden; *om onszelf te reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes*. Zonde is besmetting, en besmetting beide van lichaam en ziel. Er zijn zonden des vleses, die met het lichaam bedreven worden; en zonden des geestes, geestelijke ondeugden; en wij moeten ons reinigen van de besmetting van beide, want God moet verheerlijkt worden in ons lichaam en in onze ziel beide.

2. Het leven in rechtvaardigheid en heiligheid. Indien wij geloven dat God onze Vader

is, moeten wij trachten zijn *heiligheid deelachtig te worden*; heilig te zijn gelijk Hij heilig is; en volmaakt gelijk onze Vader in de hemelen volmaakt is. Wij moeten steeds toenemen in heiligheid, en niet tevreden zijn met oprechtheid (welke onze evangelische volmaaktheid is) zonder naar zondeloze volmaaktheid te jagen; ofschoon wij daarin altijd zullen tekortkomen zolang wij in deze wereld zijn. En dit moeten wij doen *in de vreze Gods*, welke is de wortel en het beginsel van alle godsvrucht; en zonder welke er geen heiligheid bestaat. Het geloof in en de hoop op de beloften Gods mag niet tekort doen aan onze vreze voor God, *die een welgevallen heeft in degenen, die Hem vrezen en op zijn goedertierenheid hopen*.

II. Om behoorlijken eerbied voor de bedienaren van het Evangelie te tonen. *Geeft ons plaats, vers 2*. Zij, die arbeiden in het Woord en in de leer, moeten *in waarde gehouden worden*; . *en zeer veel geacht om huns werks wille*; en dat zal bevorderlijk zijn aan ons toenemen in heiligheid. Wanneer de bedienaren des Evangelies om huns werks wil veracht worden, bestaat er gevaar, dat ten laatste het Evangelie zelf zal veracht worden. De apostel achtte het geen verlaging naar de welwillendheid van de Corinthiërs te staan; en ofschoon wij niemand mogen vleien, moeten wij jegens allen voorkomend zijn. Hij zegt hun:

1. Hij heeft niets gedaan om hun achting en welwillendheid te verspelen; maar hij was zeer voorzichtig om niets te doen, wat hun onwil kon opwekken, **vers 2**. *Wij hebben niemand verongelijkt*; wij hebben niemand leed gedaan, maar altijd uw welzijn op het oog gehad. *Ik heb niemands zilver, of goud, of kleding begeerd*; zei hij tot de ouderlingen van Efeze, Hand. 20:33. *Wij hebben niemand verdorven*; door valse leer of door vleierij. *Wij hebben bij niemand ons voordeel gezocht*; wij hebben niet getracht onszelf of onze bijzondere belangen te bevoordelen door ongeoorloofde en onwaardige maatregelen, ten nadele van anderen. Dat is een uitlating gelijk die van Samuël in 1 Sam. 12. Dan vooral kunnen de dienaren des te meer de achting en toegenegenheid van de gemeente verwachten, wanneer zij veilig getuigen kunnen, dat ze aan niets schuldig staan, dat verachting of ongenoegen verdient.

2. Hij maakt hierop niet opmerkzaam omdat zij te weinig toegenegenheid voor hem gevoelen, **vers 3, 4**. Zo teder en voorzichtig behandelt de apostel de Corinthiërs, waaronder er toch waren, die zeer verblijd zouden geweest zijn indien ze gelegenheid gevonden hadden om hem verwijtingen te doen en anderen tegen hem in te nemen. Ten einde alle verdachtmaking te voorkomen, alsof hij hen beschuldigde van hem ongelijk aan te doen, of alsof hij hen onrechtvaardig beschuldigde van iets dergelijks, verzekert hij hen opnieuw van zijn grote toegenegenheid voor hen, zodat hij zou kunnen wensen zijn gehele verdere leven te Corinthe te mogen doorbrengen; *samen te sterven en samen te leven*, indien slechts zijn werk in de andere gemeenten en zijn apostolisch ambt (dat niet tot één plaats beperkt was) hem dat toelieten. En hij voegt er bij, dat het zijn grote toegenegenheid voor hen was, die hem zoveel *vrijmoedigheid in het spreken tegen hen* gaf, en maakte dat hij veel in hen *roemde* in alle plaatsen en bij alle gelegenheden, want hij was *vervuld met vertroosting en zeer overvloedig van blijdschap in al zijn verdrukking*.

2 Cor. 7:5-11

In het vijfde vers schijnt de aanknoping te zijn aan Hfdst. 2:13, (waar de apostel zegt dat hij geen rust in zijn geest gehad had alvorens hij Titus gezien had te Troas). En zo groot was zijn toegenegenheid tot de Corinthiërs en zijn belangstelling in hun gedrag

tegenover de hoereerder, dat hij op al zijn verdere reizen geen rust had gehad aler hij nader van hen gehoord had. En nu zegt hij hun:

I. Hoe hij bedroefd was, **vers 5**. Hij was ontroerd toen hij Titus niet te Troas vond, en ook later toen hij hem gedurende enigen tijd niet in Macedonië ontmoette; dat was hem tot droefheid, want nu kon hij niet te weten komen hoe deze te Corinthe ontvangen was en hoe het met hun zaken ging. En bovendien overkwamen hem andere moeilijkheden door voortdurende uitbarstingen van vervolging; er was *van buiten strijd*, door aanhoudende twisten met en tegenstand van Joden en heidenen; en er was *van binnen vrees*, en grote bezorgdheid over hen, die het Christelijk geloof omhelsd hadden, dat die niet zouden verdorven of verleid worden, en aanstoot geven aan anderen of zelf te schande worden.

II. Hoe hij vertroost was, **vers 6, 7**. Merk hier op:

1. De komst van Titus was hem enigszins troostend. Het was een reden van blijdschap hem te zien, naar wie hij lang verlangd en gewacht had. Alleen reeds de komst van Titus en zijn reisgenoten, van Titus die hem dierbaar was als *zijn eigen zoon in het geloof*, Tit. 1:4, was een grote vertroosting voor de apostel in al zijn moeiten en tochten. Maar:

2. Het goede nieuws ten opzichte van de Corinthiërs, dat Titus hem bracht, was reden van nog groter vertroosting. Hij bevond dat Titus was vertroost geworden door hen, en dat vervulde hem met troost; vooral toen deze hem mededeelde hoe ernstig zij begeerden de apostel tevreden te stellen in de zaken, waarover hij hun geschreven had; en hoe bedroefd zij waren over het schandaal, dat in hun midden gebeurd was, en de grote ergernis, die zij anderen gegeven hadden; zowel als hoe vurig hun liefde voor de apostel was, die zo getrouw jegens hen gehandeld had door hun fouten te bestraffen. Zo juist is de opmerking van Salomo, Spr. 28:23: *Die een mens bestraft, zal achterna gunst vinden, meer dan die met de tong vleit*.

3. Hij dankt al deze troost aan God, als de bewerker ervan. Het was God, die hem vertroost had door de komst van Titus, de God aller vertroosting; *de God, die de nederigen vertroost*, **vers 6**. Wij moeten over alle middelen en werktuigen heen zien op God, als de oorzaak van alle vertroosting en van al het goede, waarin wij ons verheugen.

III. Hoe grotelijks hij verblijd is door hun berouw en de bewijzen daarvan. De apostel was bedroefd omdat hij hen bedroefd had; omdat het sommige Godvruchtigen onder hen zeer veel hartzeer gedaan had wat hij in de vorige brief geschreven had, en omdat het nodig geweest was hen te bedroeven, die hij veel liever blijde gemaakt had, **vers 8**. Maar nu verheugde het hem, want hij bevond dat ze waren *bedroefd geweest tot bekering*, **vers 9**. Hun droefheid op zichzelf was hem geen reden van blijdschap, maar de natuur van die droefheid, en haar uitwerking (*droefheid tot onberouwelijke bekering*), **vers 10**, verheugde hem; want nu bleek dat zij in geen ding schade van hem geleden hadden. Hun droefheid was slechts *voor een kleinen tijd*; zij was veranderd in blijdschap, en die blijdschap was duurzaam. Merk hier op:

1. Wat aan waar berouw voorafgaat, is Goddelijke droefheid; deze werkt berouw. Zij zelf is geen berouw, maar ze is de goede wegbereidster voor berouw, en in sommige gevallen de oorzaak, die berouw voortbrengt. De overtreder had grote droefheid; hij

was in gevaar van *door droefheid verslonden te worden*; en de gemeente, die tevoren opgeblazen was, had grote droefheid; en dat was een droefheid naar God, of overeenkomstig God (zoals het oorspronkelijke luidt); dat is: *overeenkomstig de wil van God*; gericht tot de heerlijkheid van God; en gewrocht door de Geest van God. Het was Goddelijke droefheid, want het was droefheid over de zonde, als een belediging van God, een daad van ondankbaarheid en een verbeuren van Gods gunst. Er is groot onderscheid tussen de droefheid naar God en de droefheid naar de wereld. Goddelijke droefheid brengt berouw en bekering teweeg en eindigt in behoudenis; maar droefheid naar de wereld werkt de dood. De droefheid van wereldse mensen over wereldse dingen zal hun grauwe haren des te spoediger ten grave doen dalen; en zelfs zulk een droefheid over de zonde kan noodlottige gevolgen hebben, gelijk bij Judas, dien ze de dood werkte. Merk op: Berouw gaat met behoudenis gepaard. En daarom zullen ware boetvaardigen nooit berouw gevoelen over hun berouw of over enig ding, dat daartoe leidde. Vernedering en Goddelijke droefheid moeten noodzakelijk aan het berouw voorafgaan, en beide komen van God, de gever van alle genade.

2. De heerlijke vruchten en gevolgen van waar berouw worden genoemd, **vers 11**, en *deze vruchten, die door het berouw gewrocht worden*, zijn er de beste bewijzen voor. Wanneer het hart veranderd is, zullen handel en wandel evenzo veranderen. De Corinthiërs bewezen dat hun droefheid een droefheid naar God was, en een die berouw werkte, doordien zij grote bezorgdheid voor hun zielen werkte, en begeerte om de zonde te vermijden en Gode te behagen. Zij wrocht daarbij grote naarstigheid in henzelf, niet om te volharden in hun eigen rechtvaardiging voor God omdat ze wilden volharden in hun zonden; maar om te pogen de vervloekte zaak te verwijderen en zo zichzelf te vrijwaren van de rechtmatige verdenking, dat zij het bedreven kwaad goedkeurden. Zij wrocht verantwoording en onlust; verontwaardiging over de zonde, over henzelf, over de overtreder en zijn werktuigen; zij wrocht vrees; vrees van ontzag, van waakzaamheid, van mistrouwen, niet mistrouwen van God maar van zichzelf; een zorgzame vrees voor de zonde en een ijverzuchtige vrees voor zichzelf. Zij wrocht verlangen, vurig verlangen naar grondige vernieuwing van hetgeen verkeerd was en naar verzoening met God, dien zij beledigd hadden. Zij wrocht ijver, een vereniging van liefde en haat, ijver voor plicht, tegen zonde. Zij wrocht eindelijk wraak, tegen de zonde en hun eigen dwaasheid, met pogingen om alles in orde te herstellen en voldoening te geven voor begane onrechtvaardigheid. En daardoor *hadden zij zich in alles bewezen rein te zijn in deze zaak*. Niet dat ze onschuldig waren, maar dat ze boetvaardig waren en daardoor van schuld door God verlost, zou hen genade doen vinden en voor straf vrijwaren; en ze behoefden niet langer berispt te worden; nog veel minder hadden ze langer verwijtingen verdiend van de mensen, voor hetgeen waarover zij oprecht berouw toonden.

2 Cor. 7:12-16

In deze verzen tracht de apostel de Corinthiërs te vertroosten, bij wie zijn bestraffingen zo goede uitwerking gehad hebben. En daarom:

1. Zegt hij hun dat hij in de vorige brief hun welzijn bedoeld had, ofschoon men hem voor gestreng gehouden had, **vers 12**. Het was niet voornamelijk *om diens wil, die onrecht gedaan had*, niet alleen tot zijn welzijn, nog veel minder enkel opdat hij gestraft zou worden; ook was het niet *om diens wil, dien onrecht gedaan was*, namelijk de beledigde vader, en opdat die de meest mogelijke genoegdoening

verkrijgen zou, maar het was om zijn groten en oprechten ijver en *zijn vlijtigheid voor hen* openbaar te maken; dat is voor de gehele gemeente, die er onder lijden zou wanneer men zulk wangedrag liet geworden met het daardoor verwekte schandaal, en dat zonder aanmerking of bestraffing blijven zou.

2. Hij deelt hun de blijdschap mede van Titus zowel als van hemzelf over hun berouw en goed gedrag. *Titus was verblijd en zijn geest verkwikt door hun vertroosting, en dat vertroostte en verblijdde ook de apostel, vers 13.* En gelijk Titus vertroost geworden was toen hij bij hen was, zo vertroostte en verkwikte de herinnering aan de genoten ontvangst hem nog; en werd zijn liefde jegens hen aangevuurd en vergroot door het herdenken van hun gehoorzaamheid aan de apostolische bevelen en aan hun vrenen en beven voor de toegediende bestraffing. Grote vertroosting en vreugde volgen op droefheid naar God. De zonde veroorzaakt altijd ellende; maar berouw en vernieuwing veroorzaken altijd blijdschap. Paulus was verkwikt, Titus was verkwikt, en de Corinthiërs waren vertroost; en wèl mag zulke blijdschap op aarde zijn, want er is blijdschap in de hemel over iedere zondaar, die zich bekeert.

3. Hij besluit deze gehele bespreking met de uitdrukking van het volkomen vertrouwen, dat hij in hen stelt; *hij was niet teleurgesteld in de verwachting, die hij van hen had, welke hij Titus betuigd had; en hij kon nu met grote blijdschap verklaren welk vertrouwen hij nog in hen had ten opzichte van alle dingen, zodat hij voor het vervolg niet aan hun goed gedrag twijfelde.* Het strekt een getrouw dienaar tot grote blijdschap en troost met mensen te doen te hebben, die hij vertrouwen kan en van wie hij reden heeft te verwachten dat ze alles zullen navolgen, wat hij hun voorstelt ter ere Gods, tot aanbeveling van het Evangelie en tot hun eigen voordeel.

HOOFDSTUK VIII

In dit en in het volgende hoofdstuk geeft Paulus de Corinthiërs enige aansporing en aanwijzing ten opzichte van een bijzonder liefdewerk, om in de behoeften van de arme heiligen te Jeruzalem en in Judéa te voorzien, volgens het goede voorbeeld van de andere gemeenten in Macedonië, Rom. 15:26. De Christenen te Jeruzalem waren verarmd door oorlog, hongersnood en vervolging, en waarschijnlijk waren de meesten hunner reeds arm toen zij het Christendom omhelsden, want Christus zei: de armen wordt het Evangelie verkondigd. Paulus, ofschoon hij de apostel der heidenen was, had een teder gemoed en vriendelijke bedoelingen jegens hen onder de Joden, die tot het Christendom bekeerd waren; en ofschoon velen van hen niet zo welwillend gezind waren jegens de toegebrachten uit de heidenen als zij behoorden te zijn, wenste de apostel dat de heidenen vriendelijk jegens hen zouden zijn en wekte hen op om ruimschoots ten hunnen behoefte bij te dragen. Over dit onderwerp is hij zeer uitvoerig en schrijft met veel geestdrift. In het achtste hoofdstuk maakt hij de Corinthiërs bekend met het goede voorbeeld van de gemeenten in Macedonië in dit liefdewerk en beveelt het hun ter navolging aan; en zegt *dat Titus naar Corinthe was gezonden om hun gaven in ontvangst te nemen, vers 1- 6.*

Daarna gaat hij voort om hun verplichting met verscheidene beweegredenen te bewijzen, vers 7-15; en beveelt hun de personen aan, aan wie dit werk opgedragen was, vers 16-24.

2 Cor. 8:1-6

Hier merken wij op:

I. De apostel neemt aanleiding uit het goede voorbeeld van de gemeenten in Macedonië, dat is van Filippi, Thessalonica, Berea en de overigen in de gewesten van Macedonië, om de Corinthiërs en de Christenen in Achaje op te wekken tot dit goede liefdewerk, en:

1. Deelt hun mede de grote milddadigheid dezer gemeenten, welke hij noemt *de genade Gods, welke aan die gemeenten gegeven is*, **vers 1**. Sommigen menen dat men in deze woorden moet lezen: *de gave, welke God door de gemeenten gegeven heeft*. Hij bedoelt zeker de milde giften van deze gemeenten, welke de genade of de gave Gods genoemd worden, hetzij omdat ze zeer groot waren, hetzij omdat hun liefde voor de arme heiligen haar oorsprong vond in God als de Bewerker en vergezeld ging van liefde tot God, die er in geopenbaard werd. De genade Gods moet erkend worden als wortel en bron van alle goeds, dat in ons is of te eniger tijd door ons verricht wordt; en het is grote genade en gunst, door God ons bewezen, wanneer wij nuttig zijn mogen voor anderen en enig goed werk tot stand brengen.

2. Hij verhaalt hun van de liefde der Macedoniërs en stelt die in zeer gunstig licht. Hij zegt hen:

A. Dat zij slechts in lage stand verkeerden en ofschoon zelf verdrukt, bijgedragen hadden tot tegemoetkoming van anderen. Zij waren *in vele beproeving en zeer diepe armoede*, **vers 2**. Het was voor hen een tijd van zware verdrukking zoals men zien kan in Hand. 18:17. De Christenen in die streken werden slecht behandeld, hetgeen hen tot diepe armoede bracht; maar, wijl zij te midden van hun beproevingen overvloed van blijdschap hadden, waren zij ook overvloedig in goeddadigheid; zij gaven van hun weinigje, vertrouwend dat God in hun behoeften voorzien en het wel met hen maken zou.

B. Zij gaven zeer mild; *uit de rijkdom hunner goeddadigheid*, **vers 2**, dat is: zo mild alsof ze rijk geweest waren. Alles wèl beschouwd, was hun bijdrage groot; zij was *naar, ja boven hun vermogen*, **vers 3**, zoveel als van hen verwacht kon worden, indien niet meer dan dat. Mensen zullen wellicht zulke onvoorzichtigheid afkeuren, maar God heeft welgevallen aan de vromen ijver van hen, die in ware werken van godsvrucht en goeddadigheid boven hun vermogen gaan.

C. Zij waren zeer bereid en voortvarend in dit goede werk. *Zij waren gewillig*, **vers 3**, en het was er zover vandaan, dat Paulus hen met veel beweegredenen er toe brengen moest, *dat zij hem met vele vermaning baden, de gave aan te nemen*, **vers 4**. Het schijnt dat Paulus niet genegen was deze opdracht te aanvaarden, *want hij wilde zich geven aan het Woord en het gebed*; ook kan het zijn dat hij overwoog hoe gretig zijn vijanden alle gelegenheden aangrepen om hem verwijtingen te doen en hem zwart te maken, en aanleiding zouden zoeken tegen hem omdat zulk een grote som in zijn handen gesteld werd, om hem te verdenken en te beschuldigen van onvoorzichtigheid en partijdigheid bij de verdeling; indien niet van erger onrecht. Hoe voorzichtig behoren de dienaren te zijn, vooral in geldzaken, om geen aanleiding te geven aan hen, die tot kwaadspreken oorzaak zoeken!

D. Hun goeddadigheid was geworteld in ware Godsvrucht, en dat was er de grote aanbeveling van. Zij volvoerden dit werk op de rechte wijze. *Zij gaven zichzelf eerst*

aan de Heere en daarna aan ons, en aan ons hun bijdragen *door de wil van God*, **vers 5**; dat is, zoals Gods wil was dat ze doen zouden, bereid om in deze Gods wil te volbrengen tot zijn eer. Dit had, naar het schijnt, de verwachting des apostels overtroffen; het was meer dan hij gehoopt had; zulke warme en godzalige liefde in de Macedoniërs te zien uitblinken, en dit goede werk met zoveel toewijding en ernst verricht te zien. Plechtig, gezamenlijk, eenstemming gaven zij opnieuw zichzelf en al wat zij hadden aan de Heere Jezus Christus. Zij hadden dit vroeger gedaan, maar bij deze gelegenheid deden zij het opnieuw; hun bijdragen tot Gods verheerlijking heiligende door eerst zichzelf aan de Heere te geven. Wij kunnen niet beter over onszelf beschikken, dan door ons aan God te geven. Indien wij onszelf aan de Heere geven, geven wij Hem al wat we hebben, om er naar Zijn welbehagen over te beschikken. Wat wij gebruiken of afzonderen voor God, het is altijd slechts Hem Zijn eigendom teruggeven. Hetgeen wij voor liefdadige doeleinden bestemmen en gebruiken, zal niet door God aangenomen en ons ten zegen gedijen, indien wij niet vooraf onszelf aan de Heere geven.

II. De apostel deelt hun mede, dat hij Titus vermaand heeft om te gaan en bij hen een inzameling te houden, **vers 6**, daar hij wist dat Titus bij hen in aanzien stond. Hij had vroeger een vriendelijke ontvangst bij hen genoten. Zij hadden hem veel toegenegenheid getoond en hij had veel liefde voor hen. Daarbij had Titus dit werk onder hen reeds begonnen en was hij dus begerig het te voleindigen. Zodat hij alles samen genomen, de geschikte man voor dit doel was, en daar zulk een goed werk reeds door zo bekwame hand zo voorspoedig gegaan was, zou het jammer zijn het niet voort te zetten en te voltooien. Het is een bewijs van wijsheid de meest-geschikte werktuigen te kiezen voor een werk dat we behoorlijk wensen te verrichten, en ook het werk der liefdadigheid zal gewoonlijk het best slagen wanneer men de meest-geschikte personen uitzendt om de gaven te verzamelen en te verdelen.

2 Cor. 8:7-15

In deze verzen gebruikt de apostel verscheidene dringende beweegredenen om de Corinthiërs aan te sporen tot dit goede werk van liefdadigheid.

I. Hij beroept zich op hun voortreffelijkheid in andere gaven en genaden, en verlangt dat zij ook in de liefdadigheid uitmunten zullen, **vers 7**. Grote bekwaamheid en veel heilige kunst worden hier door de apostel gebruikt. Ten einde de Corinthiërs tot deze goede daad over te halen, prijst hij hen voor het andere goede, dat bij hen gevonden werd. De meeste mensen houden er van geëerd te worden, vooral wanneer wij van hen voor onszelf of voor anderen een gift vragen, en het is billijk dat wij aan hen, in wie Gods genade schijnt, de hun toekomende eer geven. Merk hier op wat het was, waarin de Corinthiërs overvloedig waren. Het geloof wordt het eerst vermeld, want dat is de wortel: en gelijk *het onmogelijk is zonder geloof Gode te behagen*, Hebr. 11:6, zo zullen zij, die overvloedig zijn in geloof, ook overvloedig zijn in andere genaden en goede werken; en dat zal werkzaam zijn en aan het licht treden in liefde. Bij hun geloof kwam het woord; een kostelijke gave, die veel bijdraagt tot de heerlijkheid Gods en het welzijn der gemeente. Velen hebben het geloof, maar missen het woord (de bekwaamheid om zich te uiten). Maar deze Corinthiërs overtroffen de meeste gemeenten in geestelijke gaven, en vooral in het woord; en toch was dat niet in hen, zoals maar al te veel het geval is, uitwerking en bewijs beide van onwetendheid; want bij het woord voegden zij kennis, overvloedige kennis. Zij hadden een schat van oude en nieuwe dingen, en brachten dien door hun woord uit hun schatkamers aan 't licht.

Zij waren daarbij overvloedig in naarstigheid. Zij, die grote kennis hebben en gemakkelijk spreken, zijn niet altijd de naarstigste Christenen. Veel-sprekers zijn niet altijd veel-werkers; maar deze Corinthiërs waren naarstig om goed te werken, zowel als om goed te weten en te spreken.

Voorts hadden zij overvloedige liefde voor hun dienaren, en geleken niet op zovelen, die, zelf gaven hebbende, zeer geneigd zijn om hun dienaren te minachten en te verwaarlozen. Nu verlangt de apostel, dat ze bij al deze goede dingen nog deze genade zullen voegen van overvloed van liefde voor de armen; dat, waar zoveel goeds gevonden werd, nog meer goeds voorhanden zijn zou. Maar alvorens de apostel overgaat tot een andere beweegreden, draagt hij zorg het misverstand te voorkomen alsof hij voornemens was hun te gebied en door zijn gezag zware lasten op hen te leggen, en zegt hun, **vers 18**, dat hij niet spreekt gebiedende of krachtens zijn gezag. Ik zeg *mijne mening*, **vers 10**. Hij gebruikt de bereidvaardigheid van anderen om hun voor te stellen wat voor hen betamelijk zal zijn en bewijs geven zal van de oprechtheid hunner liefde, waarvan het een gevolg zijn zou. Er moet groot onderscheid gemaakt worden tussen zedelijke en wettelijke verplichting, en de beoordeling van een zich aanbiedende gelegenheid om goed te doen. Menig ding, dat goed is om te doen, kan daarom nog niet door uitdrukkelijk en onontwijkbaar gebod gezegd worden, altijd onze plicht te zijn.

II. Een andere beweegreden is ontleend aan de beschouwing van de genade van onze Heere Jezus Christus. De beste beweegredenen tot Christelijke plichten worden ontleend aan de liefde van Christus, *die ons dringt*. Het voorbeeld van de Macedonische gemeenten was er een, dat de Corinthiërs behoorden na te volgen; maar het voorbeeld van onze Heere Jezus Christus moest veel groter invloed hebben. En *gij weet*, zegt de apostel, *de genade van onze Heere Jezus Christus*, **vers 9**, *die rijk was*; want Hij was God, in macht en heerlijkheid de Vader gelijk, rijk in al de heerlijkheid en zaligheid van de hemelen; en *Hij is om uwentwil arm geworden*; niet alleen werd Hij om onzentwil mens, Hij werd bovendien arm. Hij werd in armelijke omstandigheden geboren, leidde een armoedig leven, stierf in armoede; en dat was om onzentwil, opdat Hij ons rijk maken zou; rijk in de liefde en de gunst van God; rijk in zegeningen en beloften van het nieuwe verbond; rijk in de hope des eeuwigen levens; erfgenamen van Zijn koninkrijk. Dat is een goede reden waarom wij milddadig met het onze zijn zullen voor de armen, omdat wijzelf leven uit de milddadigheid van onze Heere Jezus Christus.

III. Een andere beweegreden ontleent hij aan hun goede voornemens en hun aanvang van het goede werk. Hieromtrent zegt hij:

1. Dat het hun oorbaar was te doen wat ze voorgenomen en te voleindigen wat ze begonnen hadden, **vers 10, 11**. Wat zouden anders hun goede voornemens en aanvang te betekenen hebben? Goede voornemens zijn zeker uitmuntend: ze zijn gelijk knoppen en bloesems; aangenaam voor het oog en vrucht belovend; maar ze zijn verloren en betekenen niets wanneer ze zich niet ontwikkelen. Zo zijn ook goede aanvang en begin beminnelijk, maar wij zullen er al het voordeel van verliezen, indien ze niet worden voortgezet en vrucht voortbrengen. Daarom, omdat hij bij de Corinthiërs bereidheid van wil gezien had, wenste hij dat ze zouden voortvaren, overeenkomstig hun volvaardigheid. Want:

2. Dat is aangenaam bij God. *Het volvaardig gemoed is aangenaam*, **vers 12**, wanneer het vergezeld gaat van oprechte pogingen. Wanneer men zich iets goeds voorneemt

en, naar vermogen, poogt het te volbrengen, neemt God aan wat men heeft of doen kan; en verwerpt zo iemand niet om hetgeen hij niet heeft en wat niet in zijn macht staat te doen; en dat is voor andere dingen even waar als voor liefdadigheid. Maar laat ons er vooral op letten, dat deze Schriftuurplaats in geen geval hen rechtvaardigt, die denken dat goede voornemens voldoende zijn, en dat edele bedoelingen en het tonen van een gewillig gemoed genoeg zijn voor hun zaligheid. Het maakt aangenaam, inderdaad, maar alleen wanneer het gepaard gaat met een volbrengen van hetgeen waartoe wij instaat zijn, of wanneer de Voorzienigheid de uitvoering verhindert, zoals met David het geval was toen hij de Heere een huis bouwen wilde, 2 Sam. 7.

IV. Een andere beweegreden wordt ontleend aan het onderscheid, dat de Voorzienigheid gemaakt heeft in de verdeling van de aardse goederen, en aan de wisselvalligheid der menselijke zaken, **vers 13-15**. De kracht van de redenering schijnt deze te zijn: De Voorzienigheid geeft aan sommigen meer, aan anderen minder, van de goederen dezer wereld, en dat wel met het doel, dat *zij die overvloed hebben bijdragen zullen om het gebrek der anderen aan te vullen*; dus opdat er gelegenheid voor liefdadigheid zij. En voorts, in 't oog houdende de wisselvalligheid van alle menselijke zaken, en hoe spoedig daarin verandering komen kan, zodat zij, die nu overvloed hebben, genoodzaakt worden om zelf in hun behoeften door anderen te laten voorzien, moet dit hen aansporen tot liefdadigheid zolang zij daartoe in de gelegenheid zijn. Het is de wil van God, dat door onze wederkerige hulp, er een *soort van gelijkheid* kome; niet een *volstrekte* gelijkheid, of zulk een gelijkmaking, waardoor alle eigendomsrecht zou vernietigd worden; want in dat geval zou er van liefdadigheid geen sprake meer kunnen zijn. Maar in werken van liefdadigheid behoort er enige gelijke verhouding in acht genomen te worden; zodat niet op enkelen al te zware last gelegd wordt, terwijl anderen geheel verschoond blijven; allen behoren zich geroepen te gevoelen om bij te dragen voor hen, die gebrek hebben. Dat wordt toegelicht door de verzameling en verdeling van het manna in de woestijn, waarbij het (zoals we lezen in Ex. 16) de plicht was van elk gezin en van ieder lid van het gezin, zoveel te vergaderen als zij konden, waarna het verzamelde verdeeld werd in genoegzame delen voor elk gezin; waarna het hoofd van elk gezin weer verdeelde naar hij zag dat ieder beloofde. Zij, die door zwakte of ouderdom niet veel hadden kunnen bijdragen, ontvingen meer dan zij verzameld hadden; anderen, die veel hadden kunnen bij elkaar brengen, kregen niet meer dan zij voor zichzelf behoeften; en dus hij *die veel verzameld had* (meer dan hij eten kon) stond af aan *hem die weinig verzameld had*; zodat de laatste niet tekort kwam.

Merk op: De toestand van de mensen in deze wereld is zó, dat wij wederkerig van elkaar afhankelijk zijn en elkaar helpen moeten. Zij, die overvloed van aardse goederen bezitten, hebben toch niet meer dan voedsel en kleding; en zij, die weinig slechts van die goederen hebben, komen zelden tekort. Maar zij, die overvloed hebben, mogen niet dulden dat de anderen gebrek lijden, maar moeten gewillig zijn om te helpen.

2 Cor. 8:16-24

In deze verzen beveelt de apostel de broederen aan, die tot hen gezonden waren om hun liefdegaven in ontvangst te nemen en geeft hun als 't ware, geloofsbrieven, opdat indien iemand aan hun karakter mocht twijfelen of daarnaar onderzoek willen doen, het bekend zou zijn wie zij waren en hoe veilig zij vertrouwd konden worden.

I. Hij beveelt hun Titus aan:

1. Om zijn ernstige zorg en grote toegenegenheid des harten voor hen en zijn begeerte om in alles hun welzijn te bevorderen. Dat wordt met dankbaarheid aan God vermeld, **vers 16**. Het is een reden van dankbaarheid indien God in de harten van anderen het verlangen gewerkt heeft om ons of anderen enig goed te doen.

2. Om zijn bereidheid voor deze dienst. Hij heeft dit goede werk op zich genomen en is gewillig tot hen gereisd, **vers 17**. Het schijnt menigeen een ondankbaar werk om liefdegaven voor anderen te vragen; toch is het een goed werk en we moeten er niet voor terugdeinzen indien we er toe geroepen worden.

II. Hij beveelt de andere broeder aan, die met Titus gezonden was. Algemeen denkt men dat Lukas die broeder was. Hij wordt aanbevolen:

1. Als een man, *die lof heeft in het Evangelie door al de gemeenten*, **vers 18**. Zijn diensten van verscheiden aard waren wèl bekend, en hij had zich lofwaardig betoond in al wat hij gedaan heeft.

2. Als iemand, *die door de gemeenten verkoren is*, **vers 19**, en de apostel in zijn bediening toegevoegd. Dat was zeer waarschijnlijk geschied op verlangen en verzoek van Paulus zelf; om *te verhoeden, dat ons niemand moge lasteren in deze overvloed, die van ons wordt bediend*, **vers 20**. Zo zorgvuldig waakte de apostel er tegen, dat kwaadgezinden enige aanleiding vinden konden om hem zwart te maken. Hij wilde niemand aanleiding geven om hem van enige onrechtvaardigheid of partijdigheid in deze zaak te beschuldigen, en achtte het daarom zijn plicht, gelijk het de plicht van alle Christenen is, *om niet alleen voor de Heere, maar ook voor de mensen, alle dingen eerlijk te bezorgen*, **vers 21**; dat is: zo voorzichtig te handelen, dat wij, zover ons dat mogelijk is; alle verdenking van ons en alle aanleiding tot schandelijke beschuldigingen voorkomen. Wij leven in een bedilzieke wereld en moeten alle gelegenheid afsnijden voor hen, die altijd zoeken kwaad te spreken. Het is de zonde van anderen, indien ze ons zonder oorzaak verwijten of bedillen; maar het is op zijn minst onvoorzichtig van ons wanneer wij hun daartoe enige aanleiding geven, al bestaat er voor hen geen gegronde reden om zo te handelen.

III. Hij beveelt hun nog een anderen broeder aan, die met de beide reeds genoemden deze zaak kwam behartigen. Men houdt het er voor dat Apollos bedoeld is. Maar wie hij ook zijn moge; *hij was reeds in vele dingen beproefd en naarstig bevonden*, en daarom geschikt om in deze zaak te dienen. Bovendien had hij grote begeerte naar dit werk, aangezien hij veel vertrouwen en goeden dunk van de Corinthiërs had, **vers 22**. Het is een grote vertroosting in goede werken bezig te zien degenen, die zich vroeger reeds daarin naarstig betoond hebben.

IV. Hij besluit deze aanbeveling met een algemeen goed getuigenis van hen allen, **vers 23**, als *zijn medearbeiders* voor hun welzijn; als *afgezanten der gemeente*; als een *ere van Christus*. Zij waren Hem tot een naam en tot roem; zij vergrootten de eer van Christus als Zijn werktuigen en hadden van Christus genade verkregen om getrouw bevonden te worden en in Zijn dienst werkzaam te zijn. Daarna ten besluite wekt hij hen op om hun vrijgevigheid te tonen en daardoor te beantwoorden aan de grote verwachting, die anderen thans van hen hadden, opdat deze afgezanten en de gemeenten zelf een *bewijs van hun liefde tot God en tot hun verdrukte broeders* mochten zien en de apostel met goede reden over hen had *geroemd*, **vers 24**. De goede gedachte, die anderen van ons hebben, moet ons een prikkel tot weldoen zijn.

HOOFDSTUK IX

In dit hoofdstuk schijnt de apostel zich te verontschuldigen over de ernst van zijn aandrang bij de Corinthiërs om wel te doen, vers 1-5; en gaat voort met het geven van aanwijzingen omtrent de beste manier; namelijk goedwillig, vastbesloten en vrijwillig; en hun zeer aan te moedigen om het zo te doen, vers 6-15.

2 Cor. 9:1-5

In deze verzen spreekt de apostel zeer waarderend tot de Corinthiërs, en met grote geschiktheid. Onderwijl hij zich schijnt te verontschuldigen over zijn ernstige drang tot liefdadigheid, wekt hij hen toch daartoe op en toont hoezeer hij zijn hart op deze zaak gesteld heeft.

I. Hij zegt hun dat het nodeloos is om hen met nieuwe beweegredenen te dringen tot het verlenen van hulp aan hun arme broederen, **vers 1**; want hij was overtuigd reeds genoeg gezegd te hebben om hen, van wie hij zo goede gedachte had, op te wekken. Want:

1. Hij *kende de volvaardigheid huns gemoeds* tot elk goed werk en wist hoe ze dit goede werk reeds een jaar geleden begonnen hadden, zodat hij
2. *roemde over hun ijver bij de Macedoniërs*, en daardoor velen hunner had opgewekt om ook zo te doen. En daarom was hij overtuigd dat zij, die zo goed begonnen waren, ook goed zouden voortgaan; dus hen prijzende om hetgeen zij gedaan hadden, legt hij de verplichting op hen om verder te gaan en te volharden.

II. Het schijnt dat hij zich verdedigt over de zending aan hen van Titus en de andere broederen. Hij zou niet gaarne zien dat ze zich daardoor door hem beledigd gevoelden, alsof hij te ernstig was en te streng bij hen aanhield; en meldt hun de ware reden, waarom hij de broederen gezonden heeft, namelijk:

1. Om hen bijtijds te waarschuwen, opdat ze ten volle gereed mochten zijn, **vers 3**, en niet verrast door haastige aanvraag, wanneer hij zou gekomen zijn. Wanneer wij wensen dat anderen iets goeds doen zullen, moeten we jegens hen voorzichtig en teder handelen, en hun tijd laten.
2. Dat hij niet beschaamd mocht worden in zijn roem over hen, wanneer zij niet gereed mochten gevonden worden, **vers 3, 4**. Hij doelt er op dat *mogelijk* enige Macedoniërs met hem zullen komen; en wanneer de inzameling dan nog niet geschied was, zou dat hem, -om niet te zeggen hen-beschaamd maken over de roem, dien de apostel over hen gehad had. Zo zorgzaam was hij om zijn en hun goeden naam te bewaren. Christenen moeten waken voor de goede naam van hun belijdenis en trachten de leer van God hun Zaligmaker te versieren.

2 Cor. 9:6-15

Hier hebben wij:

I. Duidelijke aanwijzingen, die in acht te nemen zijn omtrent de rechte en aangename wijze van het oefenen van weldadigheid. Het is van groot belang, dat wij niet alleen doen hetgeen van ons geëist wordt, maar ook dat we het doen gelijk ons bevolen werd.

Omtrent de wijze, waarop de apostel wilde dat de Corinthiërs zouden geven, merken wij op:

1. Het moest *in zegening* (met ruime hand) zijn. In **vers 5** was reeds aangeduid dat er verwacht werd een ruime bijdrage, een zegen, niet een vrekheid; en nu geeft hij hun te overwegen dat zij, die een goeden oogst verlangen, niet zuinig en spaarzaam met het zaad zijn, want de oogst staat in verhouding tot het zaaisel, **vers 6**.

2. Het moet wèl overlegd zijn. *Een iegelijk doe gelijk hij in zijn hart voorneemt*, **vers 7**. Werken van liefdadigheid, gelijk alle andere goede werken, moeten niet verricht worden zonder nagedachte of deugdelijk plan; zodat men alleen toevallig goeddoet. Die haastig, uit medelijden met het ongeluk van anderen, geeft zonder behoorlijk plan, heeft wellicht later berouw omdat hij meer gaf dan hij bedoelde. Of misschien ziet hij later, dat hij, alles wel overwogen, meer had moeten doen. Goed overleg, zowel ten aanzien van onze eigen omstandigheden als van die dergenen, die we helpen willen, zal ons zeer nuttig zijn bij de bepaling van de hoegrootheid onzer bijdragen voor liefdadige doeleinden.

3. Het moet -'tzij we veel of weinig geven - vrijwillig zijn. *Niet uit droefheid of uit nooddwang*, maar gewillig, **vers 7**. Sommigen geven alleen om in het ongeluk hen te helpen, die hun liefdadigheid inroepen; en wat zij geven is hun in zekeren zin afgebedeld of afgedwongen; en die onwillige aalmoezen zijn al wat zij doen. Wij moeten vrijwilliger geven dan de bescheidenheid van sommige behoeftigen hen toelaat te vragen; wij moeten niet slechts brood uitdelen, maar *onze ziel openen voor de hongerige*, Jes. 58:10. Wij moeten geven mild, met open hand, en vriendelijk, met open gelaat; verblijd zijnde over het vermogen en over de gelegenheid om milddadig te zijn.

II. Goede aanmoediging om het werk der goeddadigheid op de voorgeschreven wijze te verrichten. De apostel zegt aan de Corinthiërs:

1. Dat zij niet zullen verliezen door hetgeen zij uit liefde geven. Dit moge dienen ter bestrijding van een bezwaar in het hart van menigeen tegen zulk goed werk, die denkt dat hij missen zal hetgeen hij weggeeft. Dezen mogen bedenken dat hetgeen op de rechte wijze aan de armen gegeven werd, niet verloren is; het is evenmin verloren als het kostelijke zaad, dat in de grond verborgen wordt; ofschoon het tijdelijk begraven is, zal het ontkiemen en vruchten dragen; de zaaier zal het in zegeningen terug ontvangen, **vers 6**. Even goeden oogst mogen zij verwachten, die vrijwillig en ruim in liefdadigheid geven. Want:

A. *God heeft de blijmoedige gever lief*, **vers 7**; en waarop mogen zij al niet hopen, die de voorwerpen der Goddelijke liefde zijn! Kan iemand iets verliezen door te doen hetgeen God behaagt? Kan hij niet veel meer er zeker van zijn dat hij op de een of andere wijze er bij winnen zal? Ja, zijn niet de liefde en de gunst Gods beter dan alle andere dingen; beter dan het leven zelf?

B. God is machtig om onze weldadigheid tot ons voordeel te doen strekken, **vers 8**. Wij hebben geen reden om Gods goedheid te wantrouwen, en wij hebben zeker geen reden om Zijn macht te betwijfelen. Hij is *machtig alle genade overvloedig te doen zijn jegens ons*, en ze ons te verlenen; en ons te geven een grote overvloed van

geestelijke en tijdelijke goede dingen. Hij kan maken dat wij voldoende hebben van alles; dat wij tevreden zijn met hetgeen wij hebben; dat wij ons opmaken om te geven en instaat zijn om nog meer te geven; gelijk over de weldadige geschreven staat in Psalm 112:9: *Hij heeft gestrooid; hij heeft de armen gegeven: zijn gerechtigheid blijft in der eeuwigheid.* De eer daarvan is blijvend, de beloning eeuwig; en hij blijft instaat zelf behoorlijk te leven en mild aan anderen te geven.

C. De apostel zendt een voorbede tot God op, dat zij de winners en niet de verliezers mogen zijn, **vers 10, 11.** Let hier op:

Hem aan Wie de bede gericht is, God, *die het zaad de zaaier verleent*, en die door Zijn voorzienigheid zulk een vermeerdering van de vruchten der aarde geeft, dat wij niet alleen brood genoeg hebben om dit jaar van te leven, maar nog zaad genoeg overhouden voor een volgende voorraad. Dus: God geeft ons niet alleen een genoegzaam deel voor onszelf, maar ook nog zoveel dat wij in de behoeften van anderen voorzien kunnen; en dat is als zaad om te zaaien.

Waar om gebeden wordt: Er zijn verscheidene dingen, die hij voor hen begeert; namelijk: dat ze mogen hebben *brood tot spijze*; hun eigen genoegzaam deel; hun voldoende voedsel, en dat God *vermenigvuldige hun gezaaisel*; dat zij steeds meer gelegenheid mogen hebben om goed te doen; en dat er moge zijn *vermeerdering van de vruchten hunner gerechtigheid*; dat zij zelf rijkelijk mogen oogsten; en de beste en geschiktste vergelding van hun weldadigheid ontvangen; opdat zij *in alles rijk worden tot alle goeddadigheid*; dat ze ten slotte ondervinden mogen dat zij de winners, en niet de verliezers zijn. Werken van liefdadigheid zijn er zo ver van af dat ze ons verarmen zouden, dat ze juist de rechte middelen zijn om ons te verrijken, waarlijk rijk te maken.

2. Terwijl zij geen verliezers zouden wezen, zouden de arme beproefde heiligen de winners zijn; want deze dienst vervult hun gebrek, **vers 12.** Wanneer wij bedenken dat zij heiligen zijn, die wij als huisgenoten des geloofs mogen beschouwen, wier behoeften zo groot zijn, hoe bereid zullen wij dan zijn om hun wel te doen! Onze goedheid kan niet tot God reiken, maar wel tot *de heiligen, die op de aarde zijn*, en aan wie wij dus kunnen tonen dat tot hen al onze lust is.

3. Dit zal ook strekken tot dank en prijs aan God. Veler dankzegging zal daarvoor aan God gebracht worden; door de apostel en door hen, die tot deze dienst uitgezonden waren, **vers 11.** Zij zouden God er voor zegenen, dat Hij hen als werktuigen in zulk een heerlijken dienst gebruikt en voorspoedig gemaakt had. Maar buitendien zouden nog anderen dankbaar zijn; de armen, in wier behoeften voorzien was, zouden zeker zeer dankbaar aan God zijn en Hem er voor zegenen; en allen die het Evangelie liefhadden zouden *God verheerlijken over de onderwerping hunner belijdenis onder het Evangelie van Christus* en hun ware liefde jegens allen, **vers 13.** Waarachtig Christendom is onderwerping aan het Evangelie en onszelf onderwerpen aan de gebiedende invloed van Zijn wetten en instellingen. Wij moeten de oprechtheid van onze onderwerping aan het Evangelie bewijzen door werken van goeddadigheid. Deze zullen strekken tot aanbeveling van onze belijdenis en tot prijs en heerlijkheid van God.

4. Zij, wier behoeften voorzien waren, zouden de beste wedervergelding doen door vele gebeden tot God voor hen, die ondersteuning gezonden hadden, **vers 14.** En daardoor moeten wij de vriendelijkheid, die ons bewezen wordt, vergelden, wanneer

wij niet in de gelegenheid zijn om het op andere wijze te doen; dat is de enige vergelding, waartoe armen instaat zijn en het geeft dikwijls groot voordeel aan de rijken.

Ten slotte. De apostel stapt van dit onderwerp af met deze lofverheffing: *Gode zij dank voor zijn onuitsprekelijke Gave, vers 15*. Sommigen menen dat hij met deze onuitsprekelijke gave bedoelt de gave van genade aan de gemeenten geschonken, om hen instaat te stellen en gewillig te maken om in de behoeften der heiligen te voorzien, welke een onuitsprekelijk voorrecht beide voor gevers en ontvangers kan genoemd worden. Maar het schijnt veelmeer dat hij bedoelt Jezus Christus, die inderdaad de onuitsprekelijke Gave Gods aan de wereld is, een gave waarvoor wij nooit dankbaar genoeg kunnen zijn.

HOOFDSTUK X

Er was geen plaats, waar de apostel zoveel tegenwerking van valse apostelen ondervond, als te Corinthe; hij had daar vele vijanden. Laat niemand van de dienaren van Christus het vreemd vinden wanneer hun gevaren overkomen, niet alleen van vijanden, maar ook van valse broeders, want dit overkwam de gezegenden Paulus zelfs. Hoewel hij zo smetteloos en onaanstotelijk in al zijn gedrag was, zo meegaande en nuttig voor allen, waren er toch steeds die hem met onwil bejegenden, hem benijdden, en al wat ze konden deden om hem te ondermijnen en zijn invloed en goeden naam te benadelen. Daarom verdedigt hij zich tegen hun beschuldigingen en wapent de Corinthiërs tegen hun verdachtmakingen.

In dit hoofdstuk handhaaft de apostel, op vriendelijke en nederige wijze, de macht van zijn prediking, en bestraft de tegenstanders, vers 1-6.

Daarna gaat hij voort daarover met de Corinthiërs te handelen; hij bespreekt zijn betrekking tot Christus en zijn gezag als Diens apostel, vers 7-11;

en weigert zichzelf te rechtvaardigen of te handelen op de wijze van de valse leraren, maar zal dat doen volgens betere regelen, die hij zich gesteld heeft, vers 12-18.

2 Cor. 10:1-6

Hier hebben wij te letten op:

I. De vriendelijke en nederige wijze, waarop de gezegende apostel zich tot de Corinthiërs wendt; en hoe begerig hij is dat hem geen oorzaak gegeven worde om gestrengheid te gebruiken.

1. Hij spreekt zeer vriendelijk en nederig. *Ik, Paulus, zelf bid u, vers 1*. Wij zien, in de aanhef van deze brief, dat hij mede uit naam van Timotheüs schreef, maar nu spreekt hij alleen voor zichzelf, want tegen hem vooral hadden de valse apostelen zich verheven; toch te midden van de grootste tergingen toont hij nederigheid en vriendelijkheid, *door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus*, en begeert dat dit grote voorbeeld dezelfde invloed op de Corinthiërs moge hebben. Wanneer we ons gestemd en geprikkeld gevoelen om ruw en hard tegen enige vereniging van mensen te zijn, behoren wij te denken aan de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus, die in de dagen Zijns vleses van Hem uitstraalden in al Zijn handelingen en in al Zijn daden van genade voor arme zielen. Hoe nederig spreekt de grote apostel hier over zichzelf, *die tegenwoordig zijnde, wel gering ben onder u*. Zo zeiden zijn vijanden met verachting van hem, en het schijnt dat hij dat

erkent. Terwijl anderen gering van hem dachten en verachtend over hem spraken, had hij geringe gedachten van zichzelf en sprak nederig van zichzelf. Wij behoren onze eigen onvolkomenheden te gevoelen en nederig over onszelf te denken, ook wanneer anderen ons daarvan verwijten maken.

2. Hij begeert dat hem geen aanleiding gegeven worde om strengheid te gebruiken (stout te zijn) **vers 2**. *Hij bidt* hen geen aanleiding tot stoutheid te geven; hem niet te noodzaken zijn gezag te gebruiken, zoals hij voorgenomen had te doen tegen sommigen, die hem onrechtvaardig beschuldigden van *naar het vlees te wandelen*, dat is van, ook in zijn apostolische handelingen, zijn gedrag te regelen naar vleeselijk overleg en werelds inzicht. Dat had de apostel verworpen, want het was in strijd met de geest en de bedoeling van het Evangelie; en het was zeer ver van het doel en voornemen des apostels. En daarop:

II. Handhaaft hij de macht van zijn prediking en om de tegenstanders te straffen.

1. De macht van zijn prediking, **vers 3-5**. Merk hier op:

A. Het werk der bediening is een strijd, niet *naar het vlees*, want het is een geestelijke strijd met geestelijke bedoeling tegen geestelijke vijanden. En ofschoon de dienaren wandelen in het vlees, in het lichaam leven, en in de gewone zaken des levens handelen als andere mensen, toch in hun werk en strijd mogen zij niet vleeselijke wapenen gebruiken of trachten het vlees te behagen; want dat moet met zijn begeerlijkheden en lusten gekruist zijn; gedood en ondergehouden worden.

B. De leerstellingen van het Evangelie en de tucht der gemeente *zijn de wapenen in deze krijg; en die zijn niet vleeselijk*. Uitwendige kracht is dus niet de wijze van het Evangelie, maar sterke overreding, door de macht der waarheid en de zachtmoedigheid der wijsheid. Dat is een goede tegenwerping tegen vervolging om des gewetens wil; het geweten is alleen aan God verantwoordelijk, en de mensen moeten overreed, en niet door kracht van wapenen gedreven, worden tot God en hun plicht. En zó zijn de wapenen van onze krijg machtig; de duidelijkheid der waarheid is overtuigend en dwingend. Dat is inderdaad door God en aan Hem te danken, want ze zijn Zijne instellingen, en gaan vergezeld van Zijn zegen om alle sterkten terneder te werpen door Zijn zegepralend Evangelie.

Wij hebben hier te letten op de tegenstand tegen het Evangelie, die in de harten der mensen gewekt wordt door de machten van zonde en Satan. Onwetendheid, vooroordelen, boezemzonden, zijn de sterkten des Satans in de zielen van sommigen. IJdele inbeelding, vleeselijke overleggingen, hoge gedachten of hoogmoedige gevoelens verheffen zich in anderen tegen de kennis van God. Dat is, door deze middelen tracht de Satan de mensen terug te houden van het geloof en de gehoorzaamheid aan het Evangelie en verzekert zijn bezit van der mensen harten als zijn huis en eigendom. Maar merk nu op de wijze, waarop Gods Woord de overwinning behaalt. Deze sterkten worden nedergeworpen door het Evangelie als middel; door de genade en macht Gods, die het vergezellen, als de voorname werkende oorzaken. De bekering van de ziel is de overwinning op Satan in die ziel behaald.

2. Des apostels macht om de tegenstanders (en wel op buitengewone wijze) te straffen, wordt gehandhaafd in **vers 6**. De apostel was een van de voornaamste

dienaren in het koninkrijk van Christus, een der hoofdofficieren van het leger, en *had gereed om te wreken alle ongehoorzaamheid* en alle tegenstanders op de voorbeeldigste en meest buitengewone wijze te straffen; hij had er zowel de macht als het gezag toe. De apostel spreekt hier niet van persoonlijke wraak, maar van straf op ongehoorzaamheid aan het Evangelie en op onordelijk wandelen van gemeenteleden, die kerkelijke tucht noodzakelijk maakten. Ofschoon de apostel goedheid en vriendelijkheid betoont, brengt hij zijn gezag niet in minachting, en daarom laat hij blijken dat hij, na hen, wier gehoorzaamheid kenbaar geworden was, beloond te hebben, de anderen onder strenge straffen zou brengen.

2 Cor. 10:7-11

In deze verzen gaat de apostel voort dit onderwerp met de Corinthiërs te behandelen, in verzet tegen hen, die hem verachtten, veroordeelden of kwaad van hem spraken. *Ziet gij aan wat voor ogen is?* vraagt hij, **vers 7**. Is dat de juiste wijze om dingen of personen te waarderen; en tussen mij en mijn tegenstanders te oordelen? De uitwendige verschijning van Paulus was onaanzienlijk en in zeker opzicht verachtelijk; hij had geen schoon voorkomen zoals wellicht sommigen zijner tegenstanders; maar dat was een verkeerde maatstaf om naar te oordelen. Het schijnt dat sommigen heel hoog over zichzelf roemden en een goede vertoning maakten. Iemand kan zeer geleerd schijnen, zonder nochtans Christus geleerd te hebben; zeer deugdzaam schijnen zonder enig beginsel van genade in het hart te hebben. Maar toch handhaaft de apostel omtrent zichzelf twee dingen:

I. Zijn betrekking tot Christus. *Indien iemand van zichzelf vertrouwt dat hij van Christus is, also zijn ook wij van Christus*, **vers 7**. Het blijkt hieruit dat Paulus' tegenstanders er zich op beroemden dat zij tot Christus in betrekking stonden als Zijn dienaren. Nu zegt de apostel tot de Corinthiërs: "Aangenomen dat dit zo is; toegestemd dat ze daarin de waarheid spreken; laat waar zijn hetgeen waar ze zich op beroemen; dan moeten ze toch van ons toestemmen *dat ook wij also van Christus zijn*". Laat ons hier opmerken, dat bij openhartige bestraffing, wij toch behoren toe te stemmen al wat redelijker wijze erkend moet worden, en het niet voor onmogelijk mogen houden, dat zij die zeer veel van ons verschillen, evengoed als wij Christus kunnen toebehoren.

1. Wij mogen nooit, ook bij de liefderijkste inwilligingen voor anderen, die met ons verschillen, onszelf van Christus scheiden of onze betrekking tot Hem ontkennen. Want:

2. In Christus is plaats voor velen, en zij, die onderling veel verschillen, kunnen toch één zijn in Hem. Het zou er veel toe bijdragen om onze verschillen uit de weg te ruimen, indien wij ons steeds wilden herinneren, dat met hoeveel vertrouwen wij ook kunnen zeggen dat wij Christus toebehoren, wij terzelfder tijd behoren toe te stemmen dat anderen, die van ons verschillen, Hem ook kunnen toebehoren en als zodanig moeten behandeld worden. Wij mogen niet denken dat wij "het volk" zijn en dat niemand dan wij Christus kan toebehoren. Dit mogen wij voor onszelf pleiten tegen hen die ons oordelen en verachten, dat wij - hoe zwak we ook zijn mogen, - van Christus zijn evenals zij. Wij belijden hetzelfde geloof; wij wandelen naar dezelfde regel; wij bouwen op hetzelfde fundament en hopen op dezelfde erfenis.

II. Zijn door Christus verleend gezag als apostel. Dit had hij vroeger vermeld, **vers 6**, en nu zegt hij dat hij er opnieuw over spreken mag, en wel met zekeren roem, daar het

een waarheid was, dat de Heere *het hem gegeven had*; en dat was meer dan zijn tegenstanders met recht van zichzelf beweren konden. Hij was er zeker van, dat hij niet zou beschaamd worden, **vers 8**. Hieromtrent merken wij op:

1. De aard van dit gezag. Het was *tot stichting en niet tot nederwerping*. Dit is inderdaad het doel van alle gezag, zowel burgerlijk als geestelijk, en het was het doel van het apostolisch gezag en van alle kerkmacht.
2. De voorzichtigheid, waarmee hij over dat gezag spreekt, belijdende dat zijn voornemen niet was hen te verschrikken door grote woorden of strenge brieven, **vers 9**. Naar het schijnt weert hij hier een vroeger tegen hem gemaakte tegenwerping af, **vers 10**. Maar de apostel verklaart dat zijn doel niet is hen te verschrikken, die gehoorzaam waren; en dat hij niets schreef in zijn brieven, hetgeen hij niet instaat was tot daden te brengen tegen de ongehoorzamen; en hij wil dat zijn tegenstanders dat zullen *weten*, **vers 11**, dat hij bij de hem opgedragen apostolische macht, wanneer hij die uitoefende, de uitwerking daarvan zou.

2 Cor. 10:12-18

Merk op in deze verzen:

I. De apostel weigert zichzelf te rechtvaardigen of naar de regelen van de valse apostelen te handelen, **vers 12**. Hij toont duidelijk aan, dat zij een verkeerden maatstaf gebruikten om zich aan te bevelen. *Zij meten en vergelijken zichzelf met zichzelf*, hetgeen *niet wijs* is. Zij behaagden zichzelf en prezen zichzelf, ten opzichte van hun eigen aantrekkelijkheid, en letten nooit op anderen, die hen ver overtroffen in gaven en genaden; en dat maakte hen hooghartig en aanmatigend. Zo wij onszelf wilden vergelijken met anderen die ver boven ons uitsteken, zou dat een goede manier zijn om ons nederig te houden; wij zouden dan tevreden zijn met en dankbaar voor de gaven en genaden, die wij hadden; maar er ons niet op verhoovardigen alsof er niemand met ons vergeleken kon worden of ons kon overtreffen. De apostel wilde niet tot die ijdele mensen behoren; laat ons voor onszelf dat besluit ook nemen!

II. Hij geeft een betere regel voor zijn gedrag aan, namelijk, *niet te roemen buiten de maat*, welke is *de maat, die God hem toebedeeld heeft*, **vers 13**. Hij bedoelt dat hij niet roemen wil over meer gaven, genaden, macht en gezag, dan God hem verleend heeft; of liever, dat hij ten opzichte van personen en dingen niet handelen wil buiten zijn opdracht of gaan over de hem gestelde grenzen, zoals hij duidelijk aantoonde dat de valse apostelen deden, die *roemden in de arbeid van anderen*. Het besluit des apostels was zich tot zijn eigen werkkring te bepalen; tot dat deel, dat God hem aangewezen had. Zijn zending als apostel was overal het Evangelie te verkondigen, voornamelijk onder de heidenen, en hij was niet tot één plaats beperkt. Toch lette hij op de leidingen van de Voorzienigheid en van de Heilige Geest bij de keuze van de plaatsen, waar hij heenging of zich ophield.

III. Hij handelde volgens deze regel. *Wij strekken onszelf niet te wijd uit*, **vers 14**. En vooral handelde hij volgens deze regel in zijn prediking te Corinthe en in de uitoefening van zijn apostolisch gezag aldaar; want hij kwam daar door Goddelijke leiding en bekeerde velen tot het Christendom. Daarom, wanneer hij over hen roemde, ging hij niet buiten de maat, en roemde niet *in anderer arbeid*, vers 15.

IV. Hij schrijft zijn welslagen toe aan het inacht nemen van deze regel. zijn hoop was dat hun geloof zou zijn gewassen, en dat anderen, zelfs in afgelegen delen van Achaje,

evenzeer het Evangelie zouden omhelzen; maar in dit alles ging hij niet buiten zijn zending en handelde niet in eens anders werkzaamheid.

V. Maar hij schijnt zich in te binden over dit onderwerp, alsof hij teveel tot zijn eigen roem gezegd had. De onrechtvaardige beschuldigingen en aanmerkingen van zijn vijanden hadden hem gedwongen zichzelf te rechtvaardigen, en hun slechte handelwijzen hadden hem goede gelegenheid gegeven om de beteren regel te vermelden, dien hij in achtgenomen had. Nu is hij bevreesd te roemen of zichzelf te prijzen, en daarom noemt hij twee dingen op die behartigd moeten worden.

1. *Doch wie roemt, die roeme in de Heere*, vers 17. Indien wij instaat zijn om een goede gedragslijn vast te stellen, en daarnaar te handelen, en daardoor wèl slagen, dan komt al de prijs en dank daarvoor Gode toe. Vooral dienaren moeten zorgvuldig zijn om niet te roemen in hun vorderingen; maar moeten Gode de eer van hun werk geven en van het welslagen daarvan.

2. *Niet die zichzelf prijst, maar dien de Heere prijst, die is beproefd*, vers 18. Van alle vleierij is zelfvleierij de slechtste; en toejuiching van zichzelf is zelden iets beter dan zelfvleierij en zelfverheffing. Op zijn best is zelfaanbeveling geen prijs, en het is dikwijls even dwaas en ijdel als hoogmoedig. Daarom, in plaats van onszelf aan te bevelen of te prijzen, moeten wij er naar streven om Gode aangenaam te zijn, en zijn goedkeuring zal onze beste aanbeveling zijn.

HOOFDSTUK XI

In dit hoofdstuk vervolgt de apostel zijn rede ter weerlegging van de valse apostelen, die zeer ijverig waren om zijn aanzien en goeden naam bij de Corinthiërs te ondermijnen en wier verdachtmakingen maar al te veel invloed hadden.

- I. Hij gaat voort met zichzelf te prijzen en geeft de redenen op, die hem daartoe noodzaakt, vers 1-4.
- II. Hij vermeldt, tot zijn eigen noodzakelijke verdediging, zijn gelijkheid met de andere apostelen, en met de valse apostelen in dit bepaalde opzicht, dat hij de Corinthiërs het Evangelie om niet verkondigd heeft, vers 5-15.
- III. Hij geeft een andere inleiding voor hetgeen hij verder tot zijn rechtvaardiging zeggen zal, vers 16-21. En
- IV. Hij geeft een breed verslag van zijn hoedanigheden, arbeid en lijden, waarin hij de valse apostelen overtrof, vers 22-33.

2 Cor. 11:1-4

Hier kunnen wij opmerken:

- 1. De verdediging van de apostel omdat hij zich opnieuw zal aanbevelen. Het verdriet hem, dat hij ditzelfde onderwerp nog verder bespreken moet. *Och, of gij mij een weinig verdroegt in de onwijsheid*, vers 1. Hij noemt het onwijsheid, omdat het werkelijk slechts al te dikwijls niets anders is. In zijn geval was het noodzakelijk; maar toch, begrijpende dat anderen het onwijsheid konden achten, vraagt hij hun hem te verdragen in dezen. Zo goed als het een hoogmoedig man tegen de borst stuit om zijn gebreken te erkennen, zo goed stuit het een nederig man tegen de borst om zichzelf te prijzen. Het is voor een goed man niet aangenaam wèl van zichzelf te

spreken, maar in sommige gevallen is het noodzakelijk, namelijk, indien het moet ten voordele van anderen of tot eigen verdediging, gelijk hier. Want:

2. Wij hebben de redenen voor hetgeen de apostel deed.

A. Om de Corinthiërs te bewaren voor verdorven te worden door de verdachtmakingen van de valse apostelen, **vers 2 en 3**. Hij zegt hun, *dat hij ijverig over hen is met een ijver Gods*; hij was bevreesd dat hun geloof verzwakken zou door het luisteren naar onderstellingen, die ten doel hadden hun eerbied voor zijn bediening te verflauwen; zijn bediening waardoor zij tot het Christendom gebracht waren. Hij had hen aan één Man voorgesteld, dat is, hen bekeerd tot het Christendom, en de bekering ener ziel is haar huwelijk met de Heere Jezus; en hij was begerig om hen *als een reine maagd* voor te stellen; rein, smetteloos, trouw, die *niet haar zinnen bedorven had* door valse leerstellingen van valse leraren, *gelijk Eva door de arglistigheid van de slang bedrogen was*. Deze Goddelijke naijver van de apostel was een vereniging van liefde en vrees; en getrouwe dienaren kunnen slechts bevreesd zijn voor hun gemeenten, dat ze niet mogen verliezen wat ze ontvangen hebben; zich afkeren van hetgeen ze omhelsd hebben, voornamelijk wanneer bedriegers opgestaan zijn en *bij hen binnengekropen*.

B. Om zich te verdedigen tegen de valse apostelen, voorzover zij niet konden voorwenden een anderen Jezus te hebben, of een anderen Geest, of een ander Evangelie te prediken, **vers 4**. Indien dat het geval geweest ware, dan zou er enige reden bestaan hebben om hen te verdragen en naar hen te luisteren. Maar aangezien er slechts één Jezus, één Geest en één Evangelie is, die onder hen gepredikt en door hen aangenomen zijn, of ten minste behoren te zijn: welke reden kunnen nu de Corinthiërs hebben om zich door de kunstgrepen van tegenstanders te laten innemen tegen hem, die hun het eerst tot het geloof gebracht heeft? Het was een rechtvaardige reden van naijver, dat zulke personen bedoelden een anderen Jezus, een anderen Geest en een ander Evangelie te verkondigen.

2 Cor. 11:5-15

Na de voorrede in de vorige verzen, vermeldt de apostel in deze verzen:

I. Zijn gelijkheid met de andere apostelen; dat hij *nergens minder in geweest is dan de uitnemendste apostelen*, **vers 5**. Hij drukt dat zeer bescheiden uit: *Ik acht dat ...* Hij had op zeer stellige toon kunnen spreken. Het apostelschap, als roeping, was bij alle apostelen gelijk; maar de apostelen, evenals alle andere Christenen, waren onderling verscheiden. Ook deze *sterren verschilden van elkaar in heerlijkheid*; en Paulus was zeker een van de eerste grootte. Toch spreekt hij zeer bescheiden over zichzelf, en erkent nederig zijn persoonlijke onvolkomenheden; bijvoorbeeld, dat hij *slecht in woorden* was; volstrekt niet zo welbespraakt als anderen. Sommigen menen dat hij klein van gestalte was en dat zijn stem in overeenstemming daarmee zeer zwak was. Anderen houden het er voor dat hij een spraakgebrek had; misschien stotterde. Evenwel: hij was niet *slecht in wetenschap*; hij was vertrouwd met de beste regelen van de redeneerkunst en met de kunst van overreding, en nog veel meer was hij thuis in de geheimen van het koninkrijk der hemelen, zoals duidelijk *onder hen openbaar geworden* was.

II. Zijn gelijkheid met de valse apostelen in dit opzicht; *de prediking van het Evangelie onder hen, om niet, zonder bezoldiging*. De apostel staat hier in het brede bij stil en toont aan dat zij niet alleen hem hadden te erkennen als een goed dienaar

van Christus, maar niet minder als een goed vriend. Want:

1. Hij had hun het Evangelie gepredikt om niet, **vers 7-10**. In zijn vorige brief had hij uitvoerig bewezen, dat de dienaren recht hebben op bezolding van de gemeente en dat de gemeenten verplicht zijn hun een behoorlijk inkomen te verschaffen. Hier zegt hij zelf dat hij *bezoldiging aangenomen heeft van andere gemeenten*, **vers 8**; zodat hij het recht gehad had het ook van hen te vragen en te ontvangen. Toch had hij van dit recht afstand gedaan en verkozen liever zichzelf te vernederen, door met eigen handen in het beroep van tentenmaker te arbeiden om in zijn onderhoud te voorzien, dan hen lastig te vallen en te *bezwaren*, opdat ze aangespoord mochten worden om het Evangelie aan te nemen, dat zij zo goedkoop verkregen. Ja hij verkoos liever uit Macedonië ondersteund te worden dan hun lastig te vallen.

2. Hij deelt hun mede wat de oorzaak van dit gedrag was. Het was niet *omdat hij hen niet liefhad*, **vers 11**, of omdat hij onwillig zou zijn de bewijzen van hun liefde te ontvangen, (want liefde en vriendschap worden betoond door wederkerig geven en ontvangen). Maar het was om beledigingen te voorkomen; om *de oorzaak af te snijden aan degenen, die oorzaak hebben willen*. Hij wilde niemand oorzaak geven om hem te beschuldigen van wereldse bedoelingen bij de prediking van het Evangelie, of dat hij getracht had er een koopmanschap van te maken om zichzelf te verrijken; en dat anderen, die hem te Corinthe tegenstonden, in dit opzicht niet enig voordeel op hem verkrijgen mochten; opdat *in hetgeen zij*, in deze zaak, *roemden zij bevonden mochten worden gelijk als hij*, **vers 12**. Het is niet onwaarschijnlijk dat het hoofd van de valse leraren te Corinthe, of meerderen hunner, rijk waren en de mensen om niet onderwezen (of misleidden), ten einde de apostel en zijn medewerkers te kunnen beschuldigen van het drijven van koopmanschap, omdat zij bezoldiging aannamen; en dat daardoor de apostel tot besluit kwam om van geen der Corinthiërs iets aan te nemen.

III. Hij beschuldigt de valse apostelen van *bedrieglijke werkers te zijn*, **vers 13**, en dat wel omdat zij *zich veranderden* in de gelijkenis van apostelen van Christus en, ofschoon zij dienaren van Satan waren, zich voordeden als *dienaren der gerechtigheid*. Zij waren even vindingrijk en even vrijgevig in het verbreiden van dwaling als de apostelen waren in de prediking der waarheid; zij ondernamen evenveel om het koninkrijk van Christus te ondermijnen als de apostelen om het te vestigen. Er waren nagemaakte profeten onder het Oude Verbond, die de kleding droegen en de uitdrukkingen bezigden van de profeten des Heeren. Zo waren er ook nagemaakte apostelen onder het Nieuwe Verbond, die in vele opzichten op de ware apostelen des Heeren geleken. En geen wonder, zegt de apostel; huichelarij is niet iets waarover men zich in deze wereld sterk verwonderen moet; voornamelijk wanneer men let op de groten invloed op de harten van velen uitgeoefend door Satan, *die nu werkt in de harten van de kinderen der ongehoorzaamheid*. Hij kan zichzelf in allerlei gedaanten veranderen en allerlei vormen aannemen; soms wel dien van *een engel des lichts*, om daardoor het rijk der duisternis te doen komen. Hij kan dus zijn dienaren en werktuigen wel leren hetzelfde te doen.

Maar er volgt: *Hun einde zal zijn naar hun werken*, **vers 15**; het einde zal zijn, dat ze openbaar worden als bedrieglijke arbeiders en hun werk zal uitlopen op verwoesting en vernietiging.

2 Cor. 11:16-21

Hier hebben wij een nieuwe verontschuldiging voor hetgeen de apostel verder tot zijn zelfverdediging zeggen zal.

1. Hij wil niet dat iemand hem voor schuldig aan onwijsheid houden zal, omdat hij tot zijn verdediging zoveel zegt. *Niemand mene dat ik onwijs ben*, **vers 16**. Over het algemeen is het inderdaad onbehoorlijk voor een wijs man om veel en dikwijls tot zijn eigen roem te spreken. Eigen roem is gewoonlijk een bewijs niet alleen van hoogmoed, maar ook van onwijsheid. Thans echter, zegt de apostel: *neemt mij aan als een onwijze*; dat is: ofschoon ge het voor onwijs houdt dat ik *een weinig roem*, geeft evenwel behoorlijk acht op hetgeen ik zeggen zal.

2. Hij geeft een waarschuwing om niet verkeerd op te vatten wat hij zeggen zal, hun mededelende: *dat ik spreek, spreek ik niet naar de Heere*, **vers 17**. Hij verlangt dat men niet denken zal, dat roemen van zichzelf over het algemeen door Christus de Christenen aanbevolen is, of dat het altijd tot onze zelfverdediging nodig is. Soms is het geoorloofd en niet tegen de Heere ingaande; maar strikt genomen, is het niet naar de Heere. Het is plicht en roeping van de Christenen, in gehoorzaamheid aan het bevel en het voorbeeld des Heeren liever zichzelf te vernederen en te verlagen; maar voorzichtigheid moet hen leren in welke omstandigheden het nodig is te doen wat wij wettig doen mogen, en te getuigen van hetgeen God voor ons, in ons, en zelfs door ons gewrocht heeft.

3. Hij geeft een goede reden op, waarom zij een weinig roem van hem verdragen moeten; namelijk, zij verdragen het wel dat anderen met veel minder reden roemen. *Omdat velen roemen naar het vlees* (voor vleselijke voorrechten, uitwendige voordelen en verloksele) *zo zal ik ook roemen*, **vers 18**. Maar hij wil zich met die dingen niet verheerlijken, ofschoon hij veel meer reden had dan anderen om zulks te doen. Doch hij zal, zoals hij later zegt, roemen in zijn zwakheden. De Corinthiërs hielden zichzelf voor wijs, en hielden het voor een teken van wijsheid de zwakheden van anderen te verdragen en duldden het daarom dat anderen dingen verrichtten, die onwijs schenen te zijn, en daarom verlangde de apostel, dat zij ook hem verdragen zouden.

Tenzij men de woorden: *Gij verdraagt gaarne de onwijzen, dewijl gij wijs zijt*, **vers 19**, mag houden voor ironie, en dan is dit de bedoeling: Niettegenstaande al uwe wijsheid, verdraagt gij het gewillig om *dienstbaar gemaakt* te worden onder het Joodse juk; gij verdraagt dat anderen over u heersen, ja *u opeten*, u tot hun prooi maken, *van u nemen* bezolding tot hun eigen voordeel; *zich boven u verheffen* en de baas over u spelen; zelfs *u in het aangezicht slaan*, u zonder omwegen lasten opleggen, **vers 20**; u verwijten doen terwijl zij mij beschuldigen; alsof gij zeer zwak geweest waart door mij te achten, **vers 20**. Aangezien dit het geval was, en de Corinthiërs, of sommigen hunner, gemakkelijk dat alles van de valse apostelen verdragen konden, was het redelijk van de apostel te begeren en te verwachten, dat zij geduld zouden hebben met hetgeen in hem onbescheidenheid scheen te zijn, want de toestand had dat voor hem noodzakelijk gemaakt, dat *waarin zij stout waren, hij ook stout was*, **vers 21**.

2 Cor. 11:22-33

Hier geeft de apostel een uitvoerige opsomming van al zijn hoedanigheden, arbeid en lijden (niet uit hoogmoed of ijdele eer, maar ter ere van God, die hem instaat gesteld had om zoveel te doen en te lijden voor de zaak van Christus) en waarin hij de valse apostelen overtrof, die zijn karakter en nuttigheid voor de Corinthiërs zochten te

verminderen. Merk op:

I. Hij vermeldt de voorrechten van zijn geboorte, **vers 22**, welke gelijk stonden met alle, waarop de anderen zich beroemen konden. Hij was een Hebreër uit de Hebreëën; van een geslacht van Joden, dat zich nooit met de heidenen vermengd had. Hij was dus Israëliet, en kon er zich zo goed als zij op beroemen dat hij afstamde van de beminden Jakob; en was alzo van het zaad Abrahams, en geen proseliet. Het schijnt dat de valse apostelen, die de bekeerlingen uit de heidenen zo verontrustten, van Joodse oorsprong waren.

II. Hij noemt zijn apostelschap, waardoor hij meer was dan een gewoon dienaar van Christus, **vers 23**. God had hem getrouw geacht en hem in de bediening gesteld. Hij was een nuttig dienaar van Christus onder hen geweest; zij hadden volop bewijzen van zijn bediening. *Zijn zij dienaars van Christus; ik ben boven hen.*

III. Voornamelijk legt hij nadruk daarop, dat hij een buitengewoon lijder om Christus' wil was. Daarop beroemde hij zich, of liever: hij roemde in de genade Gods, die hem instaat gesteld had *overvloediger te zijn in arbeid*, en zeer groot lijden te doorstaan. *Hij was in slagen uitnemender, in gevangnissen overvloediger, in doodsgevaar menigmaal, vers 23.*

Merk op: Wanneer de apostel aantonen wilde dat hij een buitengewoon dienaar was, bewees hij een buitengewoon lijder te zijn. Paulus was de apostel der heidenen, en dat was de reden waarom de Joden hem haatten. Zij deden tegen hem al wat zij konden; en ook van de heidenen onderging hij harde behandeling. Banden en gevangenis waren hem gewoon; nooit was de meesterkende misdadiger meer in handen van het gerecht dan Paulus ter wille van de gerechtigheid. Gevangenis en geseling en alle andere harde behandeling, die op de slechtste mensen toegepast werd, waren voor hem gewoonte geworden.

De Joden, wanneer hij in hun handen viel, spaarden hem nooit. *Vijf malen* viel hij onder hun roeden en ontving *veertig slagen min een, vers 24*. Veertig slagen was het hoogste getal, dat de wet toeliet, Deut. 25:3; maar het was de gewoonte, teneinde zeker te zijn dat het getal niet overschreden werd, een minder toe te dienen. De enige gunst, die Paulus ooit van de Joden genoten had, was de gewone vrijstelling van de veertigste slag. De heidenen waren door die beperking niet gebonden, en door hen was hij driemaal met roeden gegeseld; een van die keren zal wel te Filippi geweest zijn, Hand. 16:22. *Eens was hij gestenigd*, in een volksoploop, en voor dood opgenomen, Hand. 14:19. Hij had *driemaal schipbreuk geleden*; en we mogen hem geloven, ofschoon de Heilige Schrift slechts van eenmaal melding maakt. *Een nacht en dag had hij in de diepte doorgebracht, vers 25*, in de een of andere onderaardse gevangenis als gevangene opgesloten. Zo was hij voortdurend zijn gehele leven in lijden; waarschijnlijk ging er na zijn bekering nauwelijks een jaar voorbij, waarin niet een of ander zwaar lijden om des geloofs wil hem overkwam. Maar dat was niet alles; overal waar hij heenging, was hij in gevaar; hij was blootgesteld aan gevaren van allerlei aard. Hetzij hij over land of over zee reisde, hij was in de gevaren van rovers en vijanden; de Joden, zijn eigen landgenoten, zochten hem te doden of te mishandelen; de heidenen, tot welken hij gezonden werd, waren niet vriendelijker voor hem; ook onder hen dreigden hem allerlei gevaren.

Hij was in gevaren niet enkel van erkende vijanden, maar ook onder hen, die zich broederen noemden, waren valse broederen, vers 26. Buiten dit alles had hij grote zorg en moeite in het werk zijner bediening; en dat is iets dat gewoonlijk niet

meegerekend wordt; de gemeenten tellen dikwijls de zorg en moeite niet zwaar, die haar dienaren voor haar hebben. Paulus was vreemd aan weelde en overvloed, macht en genoeg, voorrang en gemak; hij was in *waken* menigmaal; blootgesteld aan *honger en dorst*; in *vasten menigmaal*; met en zonder noodzaak; en verduurde *koude en naaktheid*, **vers 27**. Dus was hij, een der grootste zegeningen van zijn tijd, geacht als een last voor de aarde en een plaag voor zijn medemensen. En ook dát was nog niet alles; want, zegt de apostel, *mij overvalt dagelijks de zorg van al de gemeenten*, **vers 28**. Hij maakt van deze last melding als van de zwaarste van alle; hij kon beter al de vervolgingen van zijn vijanden dragen, dan de onbehoorlijkheden, die gevonden werden in de aan zijn toezicht toevertrouwde gemeenten.

Wie is er zwak, dat ik niet zwak ben? Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande? **vers 29**. Er was geen zwak Christen, met wie hij niet medegevoelde; noch iemand geërgerd, met wie hij niet medeleed. Wij zien hoe weinig reden wij hebben om de pracht en de overvloed van deze wereld te beminnen, als deze gezegende apostel, een van de beste mensen, uitgenomen de Heere Jezus, die ooit op aarde leefden, zoveel hardheid van haar ondervond. Hij was over dit alles niet beschaamd; integendeel, hij rekende het zich tot eer; en daarom, hoezeer het hem ook tegenstond om te roemen, zegt hij toch, *indien ik moet roemen*, zo mijn tegenstanders er mij tot mijn zelfverdediging toe noodzaken, dan zal ik *roemen in deze mijn zwakheden*, **vers 30**. Meest van alles strekt lijden om der gerechtigheid wil ons tot roem.

In de laatste twee verzen noemt Paulus een bijzonder deel van zijn lijden, afzonderlijk, alsof hij het daarstraks vergeten had; of omdat de toen door God geschonken uitredding buitengewoon merkwaardig was. *Dat is het gevaar, waarin hij zich te Damaskus bevond, spoedig na zijn bekering*, en nog vóór hij tot het apostelschap beroepen was. Het wordt ook verhaald in Hand. 9:24, 25. Dit was zijn eerste grote gevaar en moeilijkheid; een voorspel van 't geen zijn volgend leven opleveren zou. En het is opmerkelijk dat de apostel, alsof hij er voor bevreesd was dat men hem van overdrijving beschuldigen zou, dit verhaal bevestigt met een plechtige eed of beroep op Gods alwetendheid.

Het is grotelijks vertroostend voor een gelovige, dat de *God en Vader van onze Heere Jezus Christus*, de alwetende God, weet dat hij waarheid spreekt, en dus ook alles weet wat hij doet en lijdt voor Zijn zaak.

HOOFDSTUK XII

In dit hoofdstuk gaat de apostel voort de eer van zijn apostelschap te handhaven. Hij verheerlijkte zijn bediening wanneer sommigen trachtten haar te verlagen. Wat hij zegt tot zijn eigen roem was alleen tot zijn rechtvaardiging en noodzakelijke verdediging van de eer van zijn bediening.

I. Hij vermeldt de gunst, die God hem bewezen had; de eer hem aangedaan en de wijze, waarop God hem nederig houdt; met het gebruik dat hij van deze bedeling maakt, vers 1-10.

II. Richt hij zich tot de Corinthiërs, hen berispende om hetgeen verkeerd onder hen was en een uitvoerige voorstelling gevend van zijn gedrag en vriendelijke bedoelingen jegens hen, vers 11-21.

2 Cor. 12:1-10

Hier merken wij op:

I. Het verhaal, dat de apostel geeft van de gunsten, die God hem bewezen heeft, en de eer hem aangedaan; want ongetwijfeld is hijzelf "de mens in Christus", van Wie hij spreekt. Hieromtrent wijzen we op:

1. De eer zelf, die de apostel bewezen was: *hij was opgetrokken tot in de derden hemel, vers 2*. Wanneer dit geschied is weten wij niet; of het was gedurende de drie dagen, waarin hij na zijn bekering blind neerlag, of op enige latere tijd. Nog veel minder kunnen we zeggen *hoe* het geweest is; of de ziel van het lichaam gescheiden is dan wel of hij op buitengewone wijze is ingeleid in de diepten van zielsverrukking. Het zou aanmatigend van ons zijn daarover iets te beslissen, zelfs er naar te onderzoeken, want de apostel zelf zegt: *Of het in het lichaam geschied is, weet ik niet*. Het was zeker een zeer buitengewone eer, die hem bewezen werd; op de een of andere wijze werd hij opgetrokken in de derden hemel; de hemel van de gezaligden; boven de hemel van de dampkring, waar de vogels vliegen; boven de sterrenhemel met de ontelbare hemelse lampen versierd; het was de derde hemel, waar God op de heerlijkste wijze zijn majesteit openbaart.

Wij zijn niet instaat om alles te weten, zelfs is het niet oorbaar dat wij veel zouden weten, van de bijzonderheden van deze heerlijke plaats en toestand; het is onze plicht en ons belang naarstig te zijn om onszelf daar een eeuwig tehuis te verzekeren; en wanneer dat ons duidelijk geworden is, hebben wij te verlangen om daarheen te verhuizen ten einde er voor eeuwig te blijven. Deze derde hemel wordt in **vers 4** het paradijs genoemd, in heenwijzing naar het aardse paradijs, waaruit Adam na zijn overtreding verdreven werd. Het is *het paradijs Gods*, Openb. 2:7, hetgeen ons te kennen geeft dat wij door Christus hersteld zijn in al de vreugde en heerlijkheid, die wij door de zonde verloren hebben, ja veel meer. De apostel zegt ons niet wat hij zag in de derden hemel of het paradijs; maar wel dat hij *gehoord heeft onuitsprekelijke dingen*; zulke dingen als een mens onmogelijk uitspreken kan; daartoe is het onderwerp te voortreffelijk en zijn wij te ongewoon aan de taal van de bovenwereld. Ook was het niet geoorloofd deze woorden te uiten, omdat wij, terwijl wij in deze wereld zijn, een zekerder woord van profetie hebben dan zulke visioenen en openbaringen, 2 Petrus 1:19. Wij lezen *van de talen der engelen zowel als van die der mensen*, en Paulus wist daarvan zoveel als ooit enig ander mens op aarde; maar toch gaf hij de voorkeur aan de liefde, dat is, oprechte liefde voor God en de naasten. Het bericht, dat Paulus van zijn visioen geeft, moet onze nieuwsgierige begeerte naar verboden kennis fnuiken en ons leren de openbaring te doorzoeken, welke God ons in Zijn Woord gegeven heeft. Paulus zelf, die in de derden hemel geweest was, maakte niet aan de wereld bekend wat hij daar gehoord had; maar bleef bij de leer van Christus. Op dat fundament is de gemeente gebouwd en op dat fundament moeten ons geloof en onze hoop gebouwd zijn.

2. Opmerkelijk is de bescheiden en nederige wijze, waarop de apostel deze zaak behandelt. Men zou geneigd zijn te denken dat iemand, die zulke gezichten en openbaringen gekregen had, daarover grotelijks roemen zou; maar hij zegt: *Te roemen is mij waarlijk niet oorbaar, vers 1*. Hij had er daarom niet onmiddellijk melding van gemaakt, maar deed het *veertien jaren later, vers 2*. En dan is het nog niet zonder zekere terughouding, als iets waartoe hij in zekere zin gedwongen werd door de noodzakelijkheid van het geval. Daarbij spreekt hij van zichzelf in de derde persoon, en zegt niet: Ik ben de man, die zo boven alle anderen vereerd werd!

Eindelijk komt zijn nederigheid ook uit in de vermaning, die hij zichzelf schijnt te geven in **vers 6**; waaruit duidelijk blijkt dat hij niet gaarne lang bij dit onderwerp

stilstaat. Dus was hij, die bij de uitnemendste apostelen niet achterstond, zeer uitnemend in nederigheid. Het is heerlijk een nederigen geest te hebben te midden van de hoogste onderscheidingen; en hij, die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.

II. De apostel geeft een verslag van de middelen, waardoor God hem nederig houdt en voorkomt dat hij *zich boven de maat verheffen zou*; en dit doet hij om tegenwicht te geven tegen het verhaal van de gezichten en openbaringen, die hem verleend waren. Wanneer Gods kinderen mededeling doen van hun ondervindingen, laat hen er dan altijd vooral aan denken, om nota te nemen van hetgeen God gedaan heeft om hen nederig te houden, zo goed als hetgeen Hij hun schonk om hen te verheffen.

Merk hier op:

1. De apostel werd gepijnigd door een doorn in het vlees, geslagen met vuisten door een engel des Satans, **vers 7**. Wij weten er weinig van wat dat was, hetzij een grote droefheid of een grote verzoeking. Sommigen houden het voor een plotselinge lichamelijke pijn of ziekte; anderen denken aan de beledigingen hem aangedaan door de valse apostelen, voornamelijk om zijn gebrek aan redenaarstalent. Hoe het zij, God doet meermalen dit goede uit het kwade voortkomen, dat de aanvechtingen van onze vijanden dienen moeten om ons voor hoogmoed te bewaren. Dit is zeker, dat hetgeen Paulus noemt een doorn in zijn vlees, hem hier tijdelijk zeer pijnlijk was; maar de doornen, die Christus voor ons droeg, waarmee Hij gekroond was, heiligen en verzachten alle doornen in het vlees, die ons ooit bedroeven kunnen; *want Hij leed en werd verzocht, opdat Hij dengenen, die verzocht worden, zou kunnen te hulpe komen*. Verzoeken tot zonde zijn de pijnlijkste doornen; zij zijn Satansengelen, die ons met vuisten slaan. Inderdaad het is voor een gelovige een vreeslijk leed zo dikwijls tot zonde verlost te worden.

2. Het doel daarvan was de apostel nederig te houden. *Opdat hij zich niet door de uitnemendheid der openbaringen zou verheffen*, **vers 7**. Paulus wist wel van zichzelf, dat *hij het nog niet verkregen had of alreeds volmaakt was*; en toch was hij in gevaar van hoogmoedig te worden. Indien God ons liefheeft, bewaart Hij ons voor hoogmoed, en houdt ons terug van verheffing boven de maat; geestelijke bezwaren zijn geschikt om geestelijken hoogmoed te genezen. Deze doorn in het vlees wordt een engel des Satans genoemd, dien hij niet met goede bedoeling zond; integendeel, met de slechte bedoeling om de apostel te ontmoedigen, (die door God zo hogelijk bevoorrecht was) en hem te hinderen in zijn werk. Maar God beschikte dat hem ten goede en bestuurde het ten goede en zorgde dat de engel des Satans, in plaats van de apostel schade te doen, hem voordeel aanbracht.

3. De apostel bad God ernstig om deze zware beproeving weg te nemen. Het gebed is een hulp tegen alle benauwdheid, een geneesmiddel voor elke ziekte; en wanneer wij met doornen in het vlees geplaagd worden, moeten we onze toevlucht nemen tot het gebed. Wij worden soms verzocht om te leren bidden. De apostel *had de Heere driemaal gebeden, dat deze beproeving van hem wijken zou*, **vers 8**. Ofschoon droefenissen ons tot ons geestelijk heil gezonden worden, mogen wij God bidden ze weg te nemen; maar wij behoren te begeren dat zij het doel bereiken waartoe ze gezonden zijn. De apostel bad ernstig en herhaaldelijk; hij smeekte de Heere *driemaal*, dat is: *dikwijls*. Indien er geen antwoord komt op het eerste gebed, en niet op het tweede, moeten we aanhouden, tot wij antwoord ontvangen. Christus zelf bad Zijn Vader driemaal. Droefenissen worden gezonden om ons te leren bidden; en zo duren

ze voort om ons te leren volhardend in het bidden te zijn.

4. Hier wordt ons meegedeeld welk antwoord de apostel op zijn gebeden gegeven werd. Ofschoon de beproeving niet werd weggenomen, werd hem een tegenwicht gegeven: *Mijn genade is u genoeg*. Alhoewel God het gebed des geloofs aanneemt, beantwoordt Hij het niet altijd in letterlijke zin; gelijk Hij soms in toorn iets toestaat, zo weigert Hij soms iets in liefde.

5. Wanneer God onze droefenissen en verzoeken niet wegneemt, geeft Hij ons toch voldoende genade; zodat wij ons niet hebben te beklagen of zeggen kunnen dat Hij ons slecht behandelt. Het strekt ons tot grote vertroosting, door welke doornen in het vlees wij ook gepijnigd mogen worden, dat Gods genade ons genoeg is. Genade betekent tweërlei. De welwillendheid Gods jegens ons; en dat is genoeg om ons te verlichten en te doen herleven; voldoende om ons te versterken en te vertroosten; onze zielen te steunen en onze geesten op te wekken, onder alle beproevingen en droefenissen. Het goede werk Gods in ons; de genade, die wij ontvangen, komt uit de volheid van Christus, ons hoofd; en uit Hem wordt meegedeeld alles wat geschikt en voldoende is voor zijn leden. Christus Jezus begrijpt onze toestand, kent onze nood, en geeft het geneesmiddel naarmate van onze ziekte; Hij sterkt ons niet slechts, maar verheerlijkt zich in ons. *Zijn kracht wordt in onze zwakheid volbracht*. Dus wordt Zijn genade geopenbaard en verheerlijkt; Hij bereidt zich lof uit de mond van kinderkens en zuigelingen.

III. Hier is het gebruik, dat de apostel van deze beschikking maakt. *Hij roemt in zijn zwakheden, vers 9*, en heeft er behagen in, *vers 10*. Hij bedoelt niet zijn zondige zwakheden (want wij hebben reden om daarover beschaamd en bedroefd te zijn), maar hij zegt dit van zijn droefenissen, zijn smaadheden, noden, vervolgingen en benauwdheden om Christus' wil, vers 10. En de reden van zijn blijdschap en vreugde over deze dingen was: zij waren schone gelegenheden voor Christus om de macht en algenoegzaamheid van de hem geschonken genade te openbaren. Waardoor hij zoveel ondervinding van de kracht der Goddelijke genade had, dat hij zeggen kon: *Want als ik zwak ben, dan ben ik machtig*. Dat is een Christelijk paradox: wanneer wij zwak zijn in onszelf, dan zijn wij machtig in de genade van onze Heere Jezus Christus. Wanneer wij zien dat wij zwak zijn in onszelf, dan gaan wij uit onszelf tot Christus en ontvangen kracht van Hem en ondervinden de overvloed van Goddelijke kracht en genade.

2 Cor. 12:11-21

In deze verzen richt de apostel zich tot de Corinthiërs in tweërlei opzicht.

I. Hij berispt hen over hetgeen in hen onbetamelijk was; namelijk dat zij hem niet naar behoren verdedigd hadden, en het daardoor nodig gemaakt hadden dat hij zoveel tot zelfverdediging had moeten zeggen. In zekere zin was hij door hen gedwongen zichzelf te prijzen; hij die *van hen behoorde geprezen te zijn, vers 11*.

En waren zij - althans sommigen hunner - daarin niet tekort geschoten, dan zou het voor hem minder nodig geweest zijn zoveel over zichzelf te spreken. Hij zegt hun verder, dat zij vooral goede reden hadden om wèl van hem te spreken, daar hij *in geen ding minder geweest was dan de uitnemendste apostelen*, zodat de merktekenen van een apostel ten volle onder hen betoond waren, *in alle lijdzaamheid, met tekenen, en wonderen, en krachten*. Wij zijn aan Godvrezenden verplicht dat wij hun goede naam verdedigen; en met name zijn we dat verplicht jegens hen van wie wij zegeningen

ontvangen hebben; vooral geestelijke zegeningen. Hen moeten wij erkennen als de werktuigen in Gods hand om ons goed te doen, en verdedigen wanneer ze door anderen belasterd worden. Hoezeer wij ook door anderen geacht worden of behoren te worden, wij moeten steeds nederig van onszelf denken. Zie het voorbeeld van deze grote apostel, die van zichzelf zei: *hoewel ik niets ben*, ofschoon hij in waarheid niets bij de uitnemendste apostelen achterstond. Zo weinig dacht hij er aan om eer van mensen te zoeken, ofschoon hij hun plicht om hem te verdedigen hun voorhoudt; zover was hij er van af om zichzelf toe te juichen, ofschoon hij genoodzaakt was ter zelfverdediging over zichzelf te spreken.

II. Hij geeft een uitvoerig overzicht van zijn gedrag en vriendelijke bedoelingen jegens hen, waarin wij het karakter van een getrouw bedienaar van het Evangelie vinden.

1. Hij begeerde hen niet te bezwaren, want hij zocht niet het hun, maar hen. Hij zegt, **vers 13**, dat hij vroeger hen niet bezwaard had en, **vers 14**, dat hij hen in de toekomst ook niet zou bezwaren wanneer hij tot hen kwam. Hij spaarde hun beurzen en begeerde hun geld niet; *Ik zoek niet het uwe maar u*. Hij zoekt niet zichzelf te verrijken, maar hun zielen te redden; hij begeerde niet eigendom voor zichzelf te verwerven, maar hen te winnen voor Christus, wiens dienaar hij was. Zij, die de wol van de kudde begeren voor eigen kleding en geen zorg dragen voor de schapen, zijn huurlingen en geen goede herders.

2. Hij zou gaarne de kosten doen en voor hun zielen ten koste gegeven worden, **vers 15**; dat is, hij was gewillig om voor hun welzijn moeite en verliezen te lijden. Hij zou zijn tijd, zijn goed, zijn kracht, zijn belangen, al het zijn besteden om hen van dienst te zijn, ja hijzelf zou daarvoor willen besteed worden, gelijk de kaars verteert door anderen licht te geven.

3. Hij verzwakte niet in zijn liefde tot hen, ongeacht hun onvriendelijkheid en ondankbaarheid jegens hem, en daarom was hij bereid en genegen om voor hen veel te verdragen, *hoewel hij, hen overvloediger beminnde, minder bemind werd*, **vers 15**. Dat moet ook op andere betrekkingen toegepast worden: indien anderen tekortkomen in hun verplichtingen jegens ons, volgt daaruit nog niet dat wij onze verplichtingen jegens hen verwaarlozen mogen.

4. Hij droeg zorg, niet alleen dat hijzelf hen niet bezwaarde, maar ook dat zij, die door hem gezonden waren, dat niet deden. Dat schijnt bedoeld te worden in hetgeen wij lezen in **verzen 16-18**. Er zou misschien door enkelen tegengeworpen worden, dat, ofschoon hijzelf hen niet bezwaarde, *hij listig was en hen met bedrog ving*; dat is, anderen gezonden had om hen te beroven en dat hij naderhand met hen de voordelen deelde.

Dat is niet zo, zegt de apostel; ik zocht van u mijn voordeel niet; maar ook niet Titus of een van de anderen heeft dat gedaan. *Wij hebben allen in dezelfde geest en dezelfde voetstappen gewandeld*. Zij allen waren met hem eensgezind om hun zoveel mogelijk goed te doen, zonder hen te bezwaren; ten einde het Evangelie onder hen te bevorderen en het hun zo gemakkelijk mogelijk te maken. Doch wellicht moet dit voor een tussenzin gehouden worden, waardoor hij alle denkbeeld van bedrog zo bij hen als bij hemzelf ten strengste verwerpt.

5. Hij was een man, die alle dingen tot hun stichting deed, **vers 19**. Dit was zijn

voornaamste doel en voornemen: weldoen, de grondslag voor weldoen leggen, en dan met zorg en vlijt daarop voortbouwen.

6. Hij zou niet terugdeinzen van zijn plicht uit vrees van hen te mishagen; ofschoon hij er op bedacht was om het hun zo gemakkelijk mogelijk te maken. Daarom had hij besloten getrouw te zijn in het bestraffen van zonden, ofschoon hij *daarin bevonden werd zodanig als zij niet wilden*, vers 20. De apostel noemt hier verschillende zonden op, die maar al te veel onder belijders van de godsdienst gevonden worden, doch zeer afkeurenswaard zijn: *twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, achterklap, oorblazingen, opgeblazenheden, beroerten*. Hoewel zij, die aan deze zonden zich schuldig maken, moeilijk daarover bestraffing verdragen, moeten getrouwe dienaren niet vrezen de schuldigen krachtig te vermanen, zowel onder vier ogen als in het openbaar.

7. Hij vreesde dat hij bij zijn komst onder hen schandelijke zonden vinden zou, waarover niet behoorlijk berouw gevoeld werd. Dat zou hem een grote oorzaak van vernedering en rouw zijn. De val en het wangedrag van belijders kunnen niet anders dan een oorzaak van vernedering voor een goed dienaar zijn, en God keurt soms dien weg nodig om hen nederig te maken, die gevaar lopen opgeblazen te worden. *Ik vrees dat mijn God mij bij u zal vernederen*.

Wij hebben reden om rouw te gevoelen over hen, die zondigen en geen berouw tonen; *dat ik rouw hebbe over velen, die tevoren gezondigd hebben en die zich niet bekeerd zullen hebben*, vers 21. Indien deze totnogtoe geen genade ontvangen hebben om zelf over hun toestand te rouwen en te wenen, is hun toestand des te beklagelijker; en zij, die God en deze zondaren liefhebben, behoren over hen te rouwen.

HOOFDSTUK XIII

In dit hoofdstuk dreigt de apostel gestreng te zullen zijn tegen hardnekkige zondaren, en toont de reden daarvoor aan, vers 1-6.

Daarop zendt hij een bede tot God op voor de Corinthiërs en geeft de redenen aan, die hem daartoe brengen, vers 7-10.

Eindelijk besluit hij zijn brief met groeten en zegenbeden, vers 11-13.

2 Cor. 13:1-6

In deze verzen valt op te merken:

I. De apostel dreigt, bij zijn komst te Corinthe, streng te zijn voor hardnekkige zondaren; nu hij een eerste en een tweede brief geschreven heeft, met geschikte vermaningen en bestraffingen, teneinde te herstellen hetgeen bij hen verkeerd was. Hieromtrent hebben wij op het volgende te letten.

1. De voorzichtigheid, waarmee hij overgaat tot het gebruiken van tuchtmiddelen; hij was niet haastig in het aanwenden van gestrengheid, maar gaf een eerste en een tweede waarschuwing. Sommigen verstaan onder de woorden *dit is de derde maal dat ik tot u kom*, vers 1, dat hij zijn beide brieven bedoelt, waarin hij hen gewaarschuwd had, alsof hij bij hen tegenwoordig ware, ofschoon hij in persoon afwezig was, vers 2. Volgens deze uitlegging zouden die beide brieven de twee getuigen zijn, in vers 1 genoemd; volgens het voorschrift van onze Zaligmaker, Matth. 18:16, omtrent de wijze, waarop Christenen handelen moeten tegen overtreders, alvorens over te gaan

tot maatregelen van strengheid, gelijk onder de wet van Mozes voorgeschreven was aan de rechters in strafzaken, Deut. 17:6, 19:15. Wij moeten gaan, of iemand zenden, tot onze broeder eenmaal en andermaal, om hem zijn overtreding onder het oog te brengen. Op die wijze heeft de apostel in zijn eersten brief met de Corinthiërs gesproken; en zegt hij hun nu - *schrijft het aan degenen, die tevoren gezondigd hebben en aan al de anderen* - hen allen waarschuwend aleeer hij in persoon voor de derde maal komt, om gestrengheid te oefenen jegens schandelijke overtreders. Anderen denken dat de apostel reeds tweemaal het voornemen opgevat en maatregelen genomen had om naar Corinthe te reizen, maar, door God daarin verhinderd, hun thans bericht dat hij voor de derde maal voornemens is tot hen te komen. Hoe dit zij, het is merkwaardig dat hij oprekent hoe dikwijls hij trachtte en welke moeite hij genomen heeft om de Corinthiërs goed te doen; en we kunnen verzekerd zijn dat daarmee in de hemel evenzo rekening gehouden is, zodat er ook gerekend zal worden met al de zorg aan de zaligheid onzer zielen besteed en de wijze waarop wij die gebruikt hebben.

2. De .bedreiging zelf. *Zo ik wederkom zal ik hen niet sparen*; de hardnekkige zondaars, die zonder berouw volhardden in hun schandelijke buitensporigheden. Hij had hun tevoren gezegd, dat hij vreesde *dat God hem bij hen zou vernederen*, omdat hij sommigen, die gezondigd hadden, *zonder berouw* vinden zou. Nu verklaart hij dat hij deze niet zal sparen, maar de kerkelijke tucht op hen uitoefenen; welke men meent dat in de eerste eeuwen vergezeld ging van zichtbare en buitengewone tekenen van het Goddelijk ongenoegen. Ofschoon God in zijn genade lang de zondaars verdraagt, zal Hij hen toch niet altijd verdragen; eindelijk zal Hij komen en hen niet sparen, die, tegen al zijn pogingen om hen te vernieuwen en te hervormen in, hardnekkig en zonder berouw blijven.

II. De apostel geeft een reden op, waarom hij zo gestreng zijn zou: *Dewijl gij zoekt een proeve van Christus, die in mij spreekt, vers 3*. Het bewijs van zijn apostelschap was nodig voor de geloofwaardigheid, bevestiging en goeden loop van het door hem gepredikte Evangelie, en daarom werden zij, die het ontkenden, zo rechtvaardig en gestreng gestraft. Het doel van de valse leraren was de Corinthiërs er toe te brengen die echtheid van zijn apostelschap te ontkennen, ofschoon zij er geen zwakke, maar sterke en machtige bewijzen van gezien hadden, vers 3, niettegenstaande zijn geringe verschijning naar de wereld en de verachting, waarmee sommigen hem bejegenden.

Evenals *Christus gekruist was door zwakheid*, dat is, tijdens Zijn kruisiging een zwak en verachtelijk man scheen te zijn, *maar leeft door de kracht Gods*, dat is in Zijn opstanding en leven Zijn Goddelijke macht bewijst, **vers 4**, zo ook de apostelen. Hoe zwak en verachtelijk zij der wereld ook voorkwamen, als werktuigen Gods openbaarden zij de kracht Gods, en voornamelijk de kracht Zijner genade, door de wereld tot het Christendom te brengen.

En daarom, als een bewijs voor hen onder de Corinthiërs, die *een proeve van Christus* in de apostel zochten, spoort hij hen aan om hun Christendom te onderzoeken, **vers 5**. *Onderzoekt uzelf*. Hiermede bedoelt hij dat, indien zij hun eigen Christendom konden bewijzen, daarmee het bewijs voor zijn apostelschap geleverd was. Want indien zij in het geloof stonden en Christus in hen woonde, dan was dat een bewijs dat Christus door hem gesproken had, omdat zij door zijn dienst gelovig geworden waren. Hij was niet alleen hun leermeester, maar ook hun vader geweest. Hij had hen door het Evangelie van Christus wederbaard. Nu was het niet denkbaar dat Goddelijke macht met zijn bediening gepaard zou gaan, indien hij zijn zending niet van boven ontvangen

had.

Zo zij daarom konden tonen *niet verwerpelijk te zijn*, niet door Christus verworpen te worden, dan *hoopte hij dat zij zouden verstaan dat hij ook niet verwerpelijk was*, **vers 6**; niet door Christus ontkend werd. Wat de apostel hier zegt omtrent de plicht van de Corinthiërs, om *zichzelf te onderzoeken*, met het bepaalde, reeds behandelde doel, kan toegepast worden op allen, die zich Christenen noemen, als een plicht om zichzelf te onderzoeken ten aanzien van hun geestelijken staat.

Wij moeten onderzoeken of wij in het geloof zijn, omdat men zich daarin zeer gemakkelijk misleiden kan, en zulk een misleiding hoogst-gevaarlijk is; wij zijn daarom verplicht onszelf te onderzoeken; de vraag tot onze eigen zielen te brengen, of Christus in ons is of niet. En *Christus is in ons, tenzij wij verwerpelijk bevonden worden*, zodat wij Christenen zijn of jammerlijk-bedrogenen. En hoe vreeslijk is het voor een mens, zichzelf en zijn eigen ziel niet te kennen!

2 Cor. 13:7-10

Hier hebben wij:

I. Des apostels gebed tot God voor de Corinthiërs, dat zij *geen kwaad mogen doen*, **vers 7**. Dat is de begeerlijkste zaak, die wij van God vragen kunnen, zowel voor onszelf als voor onze vrienden, teruggehouden te worden van de zonde, dat wij en zij geen kwaad doen. En het is zeer nodig dat wij God gedurig om deze genade bidden om ons te bewaren, want wij kunnen onszelf niet bewaren. Het is meer onze roeping te bidden dat wij geen kwaad mogen doen, dan dat wij geen kwaad zullen lijden.

II. De redenen, waarom Paulus dit gebed voor de Corinthiërs tot God opzendt; welke redenen in nauw verband staan met het geval en het onderwerp, dat hij in zijn brief behandeld heeft. Hij zegt hen:

1. Het was niet zozeer voor zijn eigen goede naam als voor de eer der belijdenis. *Niet opdat wij zouden beproefd worden, maar dat gij het goede zoudt doen*; het betamelijke; hetgeen uw godsdienst aanbeveelt; al zouden wij ook verwerpelijk bevonden worden en als verworpelingen veracht, **vers 7**. De grote begeerte van getrouwe dienaren des Evangelies is dat het door hen gepredikte Evangelie zal geëerd worden, al wordt hun persoon miskend. De beste wijze om onze heilige belijdenis te versieren is het goede te doen, en te wandelen in overeenstemming met het Evangelie van Christus.

2. Een andere reden was deze: dat zij vrij van alle blaam en tucht mochten zijn wanneer hij kwam. Dat is aangeduid in **vers 8**. *Want wij vermogen niets tegen de waarheid, maar voor de waarheid*. Wanneer zij dus geen kwaad deden of tegen hun belijdenis handelden, had de apostel geen macht of gezag om hen te straffen. Hij had vroeger gezegd, Hoofdst. 10:8, en zegt het ook hier, **vers 10**, dat de macht, hem door de Heere verleend, was tot opbouw en niet tot nederwerping, zodat ofschoon de apostel grote macht verleend was voor de bevordering en uitbreiding van het Evangelie, hij niets doen kon tot vermindering der waarheid of tot ontmoediging van hen, die het gehoorzaamden. Hij kon niet, dat is: hij wilde niet, hij durfde niet handelen tegen de waarheid; hij had daar geen zending toe; en de apostel verheugt zich over deze onmacht.

Wij verblijden ons wanneer wij zwak zijn en gij sterk zijt, **vers 9**, dat is: wanneer wij geen macht hebben om te straffen omdat gij sterk zijt in geloof en vruchtbaar in goede werken. Sommigen lezen deze woorden als volgt: Ofschoon wij zwak zijn door

vervolging en verachting, dragen wij dat geduldig en met blijdschap, omdat wij zien dat gij sterk zijt; wassende in heiligmaking en volhardend in goeddoen.

3. Hij begeert hun volmaking, **vers 9**, dat is: dat zij oprecht mogen zijn en de volmaking najagen (oprechtheid is onze Evangelische volmaking); of hij verlangt dat er een grondige hervorming onder hen geschiede. Hij begeert niet alleen dat zij voor de zonden bewaard blijven mogen, maar dat zij mogen groeien in genade, toenemen in heiligheid, en dat alles, wat verkeerd onder hen was, mocht hersteld en hervormd worden. Dit was het grote doel, waarmee hij deze brief schreef, en deze vrijheid gebruikte hij om hun *deze dingen* te schrijven (deze vriendelijke vermaningen en waarschuwingen), *afwezig zijnde, opdat ik niet, tegenwoordig zijnde, strengheid zou gebruiken, vers 10*, dat is: niet tot de uiterste strengheid behoef te komen, in de uitoefening van de macht, welke de Heere hem gegeven had, *om alle ongehoorzaamheid te wreken*, Hfdst. 10:6.

2 Cor. 13:11-13

Hierin doet de apostel:

I. *Een afscheidsgroet. Vers 11.* Hij zegt hun vaarwel, en neemt voor het heden afscheid van hen, met hartelijke wensen voor hun geestelijk welzijn.

1. Hij geeft hun verscheiden goede vermaningen.

A. *Wordt volmaakt*, wordt één door de liefde jegens elkaar, welke grotelijks zal bijdragen tot uw voordeel als gemeente van Christus.

B. *Zijt getroost*, onder al het lijden en de vervolgingen, die gij te verduren mocht hebben om de zaak van Christus; of alle onheilen en teleurstellingen, die gij in deze wereld ontmoeten mocht.

C. *Zijt eensgezind*; wat uw vertroosting zeer bevorderen zal, want hoe meer vrede wij met onze broeders hebben, des te meer vrede zal in onze harten wonen. De apostel verlangde van hen, dat zij, zoveel in hen was, van één gemoed en van één gevoelen zouden zijn. Maar kon dat niet bereikt worden, dan tenminste:

D. *Leeft in vrede*; laat verschil van inzicht geen ontbinding van de band des vredes veroorzaken; houdt vrede met elkaar. Hij wenste dat er geen scheuringen meer onder hen zouden zijn; dat er geen verdeeldheid en wrok meer heersen zouden; en dat op die wijze twist, nijdigheid en toorn vermeden zouden worden, en al dergelijke vijanden van de vrede.

2. Hij bemoedigt hen met de belofte van de tegenwoordigheid Gods. *De God der liefde en des vredes zal met u zijn, vers 12.*

A. God is de God der liefde en des vredes. Hij is de bewerker des vredes en de beminnaar van eensgezindheid. Hij heeft ons liefgehad en wil vrede met ons hebben; Hij gebiedt ons Hem lief te hebben en ons met Hem te laten verzoenen; en evenzo dat wij elkaar liefhebben zullen en vrede met elkaar hebben.

B. God zal zijn met hen, die in liefde en vrede leven. Hij zal liefhebben hen, die de vrede liefhebben; Hij zal hier met hen wonen en zij zullen eeuwig met Hem wonen. Zij zullen hier Zijn genadige tegenwoordigheid genieten en hiernamaals in Zijn heerlijke tegenwoordigheid toegelaten worden.

II. De apostolische zegen, **vers 13.** *De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen, Amen.*

Daarmee besluit de apostel zijn brief.

Het is de gewoonte en zeer geschikt om daarmee godsdienstige vergaderingen te besluiten. Hierin komt de gehele inhoud van het Evangelie uit; het is de erkenning dat Vader, Zoon en Heilige Geest drie onderscheiden personen zijn, en toch één God. Evenzo dat zij zijn de Fontein van alle zegening voor de mensen. Het houdt ons onze verplichting voor om het oog des geloofs te slaan op Vader, Zoon en Heilige Geest; te leven in onophoudelijke verbinding met de drie Personen in de Drie-eenheid, in wiens naam wij gedoopt en gezegend zijn. Dit is een zeer plechtige zegening en wij moeten al onze ijver inspannen om erfgenamen van deze zegen te worden.

De genade van Christus, de liefde van God, de gemeenschap (of mededeling) van de Heilige Geest: de genade van Christus als Verlosser; de liefde van God die de Verlosser zond; en al de mededelingen van deze genade en liefde, welke tot ons komen door de Heilige Geest, die ons bekwaam maakt om deel te hebben aan de genade van Christus en de liefde van God. Niets meer of anders kunnen wij begeren om ons gelukkig te maken dan de genade van Christus, de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes. *Amen.*